

**THEOPHRASTI ERESII
OPERA**

QUAE SUPERSUNT OMNIA.

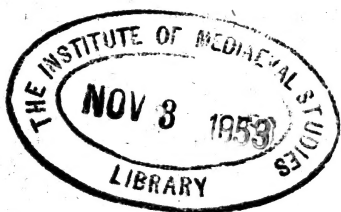
**EX RECOGNITIONE
FRIDERICI WIMMER.**

**TOMUS TERTIUS
FRAGMENTA
CONTINENS.**

**ACCESSIT PRISCIANI LYDI METAPHRASIS IN THEOPHRASTI
LIBROS DE SENSU ET DE PHANTASIA.**

**LIPSIAE
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXII.**

18021

PRAEMONENDA.

Habes, L. B., hoc volumine comprehensa fragmenta Theophrasti, et ea quae iam diu nota in editionibus prostabant, et quae nostris diebus sollertia tum I. G. Schneideri tum aliorum collecta sunt, quibus pauca quae mihi invenire contigit, adieci. Volumen, quod haec fragmenta efficiunt, non adeo tenue esse vides: neque quae eo continentur parvi aestimanda esse obtinebo; imo inter maiora fragmenta, quae in priore voluminis parte posita sunt, complura lectu dignissima et propter res ibi expositas, praesertim quaestiones physicas veterumque philosophorum opiniones diiudicatas, gravissima sunt. Primum utroque sensu locum obtinet fragmentum de sensibus, quem libellum historiae physicae Theophrasti partem reliquam esse Schneider t. V p. 141 et 233 indicavit et accuratius Usener in *Analectis Theophrasteis* p. 25 — 27 ostendit. Item libelli, qui sunt de igne, odoribus, ventis, lapidibus, sudore, opiniones de rebus physicis veterum multas aut aliunde non notas aut non tam distincte propositas nos docent.

Fragmenta ita disposui ut in fronte longiora praemitterem, quae in editionibus quoque veteribus Theophrasti habentur, illa excipiant breviora eo ordine, quem rerum similitudo praecipiebat, coniunctis quoque si fieri posset iis, quae ex iisdem libris reliqua esse auctores tradidere. Sic fragmentum duodecimum, quod ex metaphysicis est, excipiunt ea quae ad physiologiam sensu veterum, i. e. res naturales caelestesque ipsas et ad veterum de iis opiniones philosophorum spectant, a decimo tertio ad quinquagesimum quintum, quorum quidem optimam partem Usenero, qui in libello antea laudato illa quam emendatissima proposuit, debemus; sequuntur quae ad logicam pertinent 56—71; haec excipiunt quae referuntur ad ethicen 72—88;

dein quatuor ad musicam spectantia, inter quae unum longius, sed haud satis politum; item quatuor ad rhetoricam pertinentia; a 97—106 quae ad leges pertinent; tum novem quae de amore, totidemque quae de ebrietate sunt; sequuntur excerpta e libris *περὶ βασιλείας, περὶ καιρῶν, περὶ γελοίου*; inde a 131 ad 158 posui fragmenta varii generis maxima ex parte ad historiam spectantia; 159—166 sunt de aquis, ex *ἱστορικὰ ὑπομνήματα* et *περὶ πνιγμοῦ*; 167—170 ad historiam plantarum, et 171—190 ad historiam animalium pertinent.

Editio princeps Aldina anni 1497 haec continet fragmenta: *περὶ ἰχθύων, ἰλίγγων, κόπων, ὄσμων, ἰδρωμάτων, τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ, περὶ πυρός, ἀνέμων, λίθων, σημείων ὑδάτων καὶ πνευμάτων*. Editio Camotiana anni 1552 apud Aldi filios forma octava eadem continet, quibus accessit libellus *περὶ αἰσθήσεων*, ibi primum impressus. Hunc libellum cum aliis quibusdam fragmentis repetiit H. Stephanus in „Aristotelis et Theophrasti scripta quaedam . . . ex officina H. Stephani. Paris 1537.“ Pleraque ista fragmenta habet editio Furlani, exceptis quae sunt de sensu et e metaphysicis, et repetiit Lugdunensis D. Heinsii anni 1613 fol. Eadem, praeter metaphysica, edidit in volumine primo Theophrasti sui I. G. Schneider: praeterea vero in volumine quinto adiecit „Eclogas Theophrasti perditorum collectas e scriptoribus graecis et latinis“ p. 185—244, et „Auctarium fragmentorum“ p. 288—294, hausta maxime ex Athenaeo, Plutarcho, Stobaeo, Suida, Antigono Carystio, Diogene Laertio et Simplicii commentariis in libros Aristotelis. Quae praeterea apud Simplicium et alios quosdam scriptores aciem Schneideri effugerant, collegit, ut diximus, Hermannus Usener, cuius tamen opera ita usus sum equidem, ut nonnisi eos locos inter fragmenta Theophrastea reciperemus, quos ab eo profectos esse ipsius nomine addito indicatum esset. Quamquam non nego et reliqua quae e Simplicio Usenerus recepit e libris Theophrasti hausta esse admodum verisimile esse. Horum virorum doctrina et diligentia parcam nobis reliquit messem: paucis iis, quae ipsi invenimus, auximus hanc fragmentorum collectionem.

Maiora illa fragmenta in editionibus veteribus ita comparata erant, ut vitiosae scripturae plena magna ex parte haud intelligi possent, atque multa insunt etiamnunc et gravissima menda, quae nisi detectis vetustioribus codicibus fore ut tolli possint vix sperari potest. Nonnulla ex gravissimis mendis tum Turnebus, interpres eorum libellorum doctissimus, tum Furlanus sustulit: magis vero perpolivit ea doctrina Schneideri, cui multa vitia, quae in contextu edito reliquerat, correctione postera, quam in volumine quinto collatis pluribus scripturae testibus, inprimis codicibus a Brandis collectis, inivit, tollere contigit. Tamen epicrisin adhibui et non paucis locis cum testibus scripturae in auxilium vocatis tum emendationem e coniectura conando ad veram scripturam propius accessisse mihi videor. In conspectu scripturae praemisso exposui omnem eam scripturae varietatem, qua explicatur, qua noster contextus ratione differat a contextu eo quem editio Schneideri exhibuit.

Adiunximus fragmentis Theophrasteis libellum inscriptum „Prisciani Philosophi Lydi Metaphrasis in librum Theophrasti de sensu, et de phantasia“, cuius primum typis exscripta est versio latina Marsilii Ficini apud Aldum et socerum Venetiis 1516 fol. p. 54 — 74; graece prodiit Basileae ad calcem editionis Theophrasti operum, quam a Gemusaeo curatam Oporinus 1541 paravit. Contextum, nunquam postea impressum, cui praeter Philipppsonium (*Υλη ἀνθρωπινη* Berol. 1831 p. 239 — 252) nemo operam attulit, qui in editione Basileensi perquam vitiosus exstat, quantum hoc quidem tempore licuit, emendatum exhibui. Libellum Prisciani non omittendum esse duxi, quia minus cognitus est, et quod tum locos Theophrasti ipsius complures continet, tum ex ipsa Prisciani interpretatione Theophrasti doctrina haud male illustratur.

Vratislaviae, d. VIII. Maii 1861.

PA

3404

.T39

1854

EMENDANDA IN TOMO SECUNDO.

- Pag. 2 lin. 16 pone in margine 4, signum paragraphi quartae.
- 3 - 27 scribe *αὐτοῖς*.
- 18 - 5 dele *οὐ!*
- 10 *ζώοις, ἢ δ' αἰτία*.
- 177 - 28 corrige *τροφῇ διὰ θερμότητος*.
- 194 - 31 scribe *ἀκίνητος*.
- 212 - 17 corrige *ἐναντίον μέντοι*.
- 213 - 5 post *τῶν* omissa adde: *ἐτέρων· δημοῖ δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ὁμογενῶν· καὶ γὰρ εὐχλύότερα καὶ εὐσομότερα τὰ πεπεμμένα τῶν*.
- 214 - 18 post *ταύτης* adde *οὐ*.
- 20 appone in margine numerum paragraphi 7.
- 248 - 6 scribe *τηρεῖν*.
- 249 - 32 scribe *εὐόσμων*.
-

CONSPECTUS SCRIPTURAE.

FRAGMENTUM I. *περὶ αἰσθησεως καὶ περὶ αἰσθητῶν.*

Editio princeps: Θεοφράστου περὶ φυτῶν κ.τ.λ. (sextus tomus operum Aristotelis) Venetiis. Aldi Filii. 1552. pag. 483—511.

Codices: Florentinus bibl. Laurent. 87, 20. Parisiensis 1921, comparati a Brandis. praeter hos inspecti Parisiensis 2073 et Venetus bibl. Marci 263.

1. ζώοις restituit Sch. sy. e codd. αἰσθητοῖς edd. || ἐπιμαρτυρεῖν δ' Sch. sy.; ἐπιμαρτυροῦν δ' F. P. et om. δέ edd.
2. (οὐ) inser. Sch. sy. 5. φλόγα τὴν codd. Cam. Sch. sy.; φλόγα εἶναι Steph. deinceps ὡς notavi et post καὶ lacunam indicavi. 7. εὐρύτεροι ὄντες τῶν scripsi de conii.; εὐρύτεροι πρὸς τῶν F. P. Cam. et om. πρὸς Steph. || διεῖναι correxi ex Aristot. Sens. 437, 12 ed. Bekk.; διῶν edd. 8. ἐν ἡμέρᾳ F. P. Sch. sy.; ἡμέρα Cam.; μεθ' ἡμέραν Steph. edd. 9. κινηθῆ ἡχεῖν — τῶν ἔσω Sch. sy. de conii.; κινηθὲν ἡχεῖ (Schn. cont. ἡχη) — τῶν ἴσων Cam. edd. || ὄζον. mihi αὐλόν scriptum fuisse videtur. || τούτους correxi, quod fortasse expressum in Cam.; τούτοις Schn. || τῶ συν. F. P.; τὸ συν. edd. 10. ἄδονται τ' ἀνιῶνται correxi metri causa; ἄδ. καὶ ἀνιῶνται edd.
11. ὀξέως φερομένους καὶ πολλοῖς ἐπιβαλλομένους dedi de correctione; ὀξεῖς καὶ φερομένους καὶ πολλὰ ἐπιβ. edd. 13. ἐν τῷ ζῳῷ F. P. Sch. sy.; τῷ om. edd. 14. καὶ συμβαίνει correxi; καὶ σ. Cam.; γὰρ σ. Steph. Sch.; καὶ συμβαίνει Sch. sy. || ἀσύμμετρος P.; ἡ σύμμετρος F.; ἡ σύμμετρος Cam.; σύμμετρος Steph. Sch. cont. || τῶν μὴ συγγ. Sch. sy.; τῶν μὲν συγγ. edd. 15. ὅλως δὲ corr. Sch. sy.; ὅλως τε edd. || Post κρίνουσι lacunam indicavi. Sch. sy. correxit ὥστε εἰ οὐ τῷ ὁμοίῳ ἢ αἰσθησις ἤγουν διὰ τίνα etc., minus recte. Forsan ἢ εἰ διὰ τίνα scribendum. 16. αἰσθήσει γὰρ τινι — ἅπανα correxi; αἰσθήσει γὰρ τινες Cam.; αἰσθήσεις γὰρ τινας cum Steph. Sch. ἅπανα Cam. edd., quod in ἅπανα mutandum esse

dixit Schn. in add. 17. ὡς δ' *A.* addidi δ' de meo. || Post μέγεθος lacunam indicavi, quia sententiae non cohaerent. 20. ἐναρμόττει corr. Sch. sy.; ἐναρμόττειν edd., itemque κρίνουεν cum P. Cam. exhibui pro κρίνωμεν edd. || σημεῖω καὶ. edd. interserunt συμβαίνειν quod ut alienum et e voce σημεῖω ortum omisi. || φθείρεσθαι corr. Sch. sy.; φθείρειν edd. || φιλίας. adieci emendationem γεύσεως, quam vocem substituendam esse censeo. 21. πῶς Cam.; πως Steph. Sch. || ποιήσαντος — κώδωνες scripsi de conii.; ποιήσαντα — κώδωνας edd. || τοῦτο γὰρ dedi de conii.; τὸ γὰρ edd. || ἀνεωργμένης corr. Sch. sy.; ἀνεγνωσμένης edd. || πεπηρωῶσθαι Sch. ex emend. Corai; πεπληρωῶσθαι edd. || καθεύδοντες μᾶλλον ἢν αἰσθάνοιντο τῶν ὄσμων· τὸν πλ. P.; καθεύδοντες ὄσμων τὸν πλ. F.; καθεύδοντες ὄσμωνται πλ. Steph. Sch.; καθ. ὄσμων τὸν πλ. Cam.

23. εἰ διὰ τῶν corr. Sch. sy.; εἰ γὰρ τῶν edd.; εἴ γε τὴν αὐτὴν maluit Coraës. || ἐναίμων corr. Sch. sy.; ἀναίμων edd. || γοῦν scripsi pro οὔν. || καὶ τὸ λυπεῖσθαι καὶ ἀγνοεῖν correxi; καὶ λυπεῖσθαι καὶ τὸ ἀγνοεῖν edd. 25. δέχεσθαι δὲ καὶ διαδιδόναι corr. Sch. sy.; δεδέχθαι δὲ καὶ διδόναι edd. Mox καὶ ἀπαλότητα scribendum esse videtur. 26. πηροῦσθαι ex emend. Corai Sch. sy.; πληροῦσθαι edd. || ἐπιλαμβάνεσθαι correxi; ἐπιλαμβάνειν edd. 27. δ' ἰδίᾳ πειροῦται dedi de conii.; δὲ διαπειροῦται edd. || ὁμόχρων F. Sch. sy.; ὁμόχροον edd. || διὸ ὄξυωπεῖν τότε corr. Sch. in comm.; διοξυωπεῖν δὲ edd. || ἐμφάσεως corr. Sch. sy.; ἐπιφάσεως edd. || εἰς in fine ut spurium seclusi; Schn. sy. lacunam statuit. 28. ἐστὶν post ἐνυπάρχειν ut adscititium seclusi. 29. Pro ὕπνου Sch. e paragrapho 32 χρόνου scribere iubet. || τῶν αἰσθητηρίων adicienda esse e par. 34 docuit Sch. 31. εἴτε τὸ corr. Sch. sy.; οὔτε τὸ edd. || ψεῦδος ut alienum ab h. l. seclusi. || χρήσεως P. Cam.; κρίσεως Steph. Sch. || γὰρ adieci cum Sch. || αὐτὸ corr. Sch. sy.; αὐτοῖ edd. 32. κράσει de conii. Corai corr. Sch. sy.; πράξει edd. 35. τῷ γὰρ correxi; τὸ γὰρ edd. || μανὸν correxi; μικτὸν edd. 36. οὐδ' ἐμφαίνεται dedi ex emend.; οὐδὲν φαίνεται edd.; οὐδὲν ἐμφαίνεται Sch. sy. || ἐνύδροις P. Sch. sy.; ἐνύγροις edd. 37. τὰ χρ. articulum, qui in Cam. Steph. deest, tacite inseruit Sch. || τὸ bis adiecit Sch, sy. || πυρός post h. v. indicavi lacunam, quam Sch.

cont. ita suppleverat πυρός και ταύτης τῆς φύσεως τὰς χροίας.

38. ὀφθαλμοῖς μὲν coni.; ὁ. μόνον edd. || ποιῶν coni.; ποιεῖ edd. 39. Pro ἀκοῇ Sch. sy. ἀναπνοῇ scribere iubet. verba sequentia obscura, scriptura pessumdata. 40. διαδῶ P. Sch. sy.; διαδίδωσι Cam.; διαδώση Steph. Sch. || οὐ μίγνυσθαι τῷ ἐντὸς οὐθ' ὄραν scripsi de coni.; οὐ μίγνυσι τῷ ἐντὸς οὐχ ὄραν edd.; Sch. ante οὐχ adiacere maluit ὥστε. 41. αἱ παρὰ τῇ — ἡ ἀκοῇ scripsi de coni.; καθάπερ τῇ — τῇ ἀκοῇ edd. Sch. in sy. correxit και ὁ πόρος τῇ ἁ. και τῇ ἀκοῇ τέτρηται βραχὺς και λεπτός και ἰθύς. 42. μικρὸν ὦν μόριον τοῦ θεοῦ P. Sch. sy.; ὄν — θεοῦ Cam.; ὄν — θυ.. Steph.; ὄν — θυμοῦ Sch. 44. ἀναπνεῖν corr. Sch. sy.; διαπνεῖν edd. || στιφρὰν emend. Coraēs; στρυφνὰν edd. || ἐστάναι corr. Sch. sy.; ἰστάναι edd. || ἀφηρησθαι corr. Sch. sy.; ἀναιρεῖσθαι edd. 45. τοῦ σώματος. post h. v. Schn. e par. 47 adiaci iubet τὸν ἀέρα. || ἐν μικρῷ Sch. sy.; ἐκ μικρῶν edd. 46. ἐμψύχων scripsi ex emend.; ὄψεων edd. 47. τῇ τε ἀναπ. corr.; ἔτι τε edd. || και εἰ δεῖ P.; και δεῖ edd.; και εἰ μὴ δεῖ Sch. sy. In loco obscuro nihil mutavi, sed post μορίων τινῶν lacunam indicavi. 48. δὲ και τὸ coni.; δὲ τὸ και edd. 49. εἰ μὲν γὰρ ἄλλ. Steph. Sch.; ἐν μὲν γὰρ τῷ ἄλλ. Cam.; ἢ μὲν γὰρ τῷ ἄλλ. Sch. in Cur. sec., qui cetera sic restituit πάλιν — ἀπλῶς τὸ ἀλλοιοῦσθαι τῷ πάσχειν — ταῦτὰ πάσχειν — ἕτερα ἄλλὰ ταῦτόν τι πάσχειν, ubi ταῦτὰ P., πάσχει P. Cam. praebent. Baumhauer (de Sententt. vett. Graecorum de visu lumine et coloribus. Trai. ad Rh. 1843) haec sic emendari putat ἀδύνατον δὲ, φησὶ, τὸ μὴ ταῦτὰ ἄλλ' ἕτερα ὄντα πάσχειν και ποιεῖν ἕτερα, ἀλλ' ἢ — ὁμοίως. Burchardi (Comm. crit. de Democriti de sensibus phil. Mindae 1830) lectionem taceo, quae fere expressa est ex Aristot. de gener. et corr. 1, 7 p. 323^b, 10. Quo loco duce mihi scribendum esse videtur εἰ μὲν γὰρ τῷ ἄλλοιοῦσθαι ποιεῖ τὸ αἰσθάνεσθαι — ὁμοίον. πάλιν δ' εἰ τὸ αἰσθάνεσθαι και ἀπλῶς ἀλλοιοῦσθαι τῷ πάσχειν, ἀδύνατον δὲ, φησὶ, τὸ μὴ ταῦτὰ πάσχειν, ἀλλὰ κἀν ἕτερα ὄντα ποιῇ, οὐχ ἢ ἕτερον ἀλλ' ἢ ταῦτόν τι πάσχειν, τοῖς ὁμοίως. 50. και ὁμοσχημονοῖεν corr. Sch. sy.; Baumhauer cum Burchardo praefert και μὴ ἐνοχλοῖεν τοῖς ἀπ.; και μὴ εὐσχημονεῖν edd. 51. Voci σκληρόν substituere iubent κηρόν cum Burchardo Baum-

hauer. || ὀραῖται correxi; ὀραῖσθαι edd. || ποιοῦντι corr.; ποι-
 οῦντα edd. || εἰδώλων corr. Sch. sy.; εἰδῶν edd. 52. ὁ ante
 τύπος adiecit de suo Sch. sy. 54. τό γε τὸν ἥλιον ἀπαθοῦντα
 — πυκνοῦν corr. Sch. sy.; τό γε τὸν * ὅτι ἀπαθοῦντα —
 πυκνόν Steph.; τό γε τὸν ἀπαθοῦντα — πυκνόν Cam. || δ'
 ante ἀλλόχρωσιν sustulit Sch. sy. || Ante ἀποδίδωσιν, supplevit
 Sch. οὐκ, quod in edd. deest. 56. ἀνικμα P. Sch. sy.; ἐνικμα
 edd. || γὰρ οὕτως Cam.; γὰρ ἂν οὕτως Steph. Sch. 57. οὐν
 οὐ σαφῶς. οὐ de meo addidi, contra Schn. sy. ὁμοίως οὐκ ἔχει
 scribi voluit. δὲ τὸ ἴδιον κατὰ dedi de conī.; δὲ καὶ δι' ὧν
 κατὰ edd. || εἰ γὰρ καὶ Cam. Steph.; οὐ γὰρ εἰ καὶ Sch. ||
 διὰ τοῦτ' οὐκ αἰσθάνεται de conī.; διὰ τοῦτο καὶ αἰσθάνε-
 σθαι Cam. Steph. et praeter αἰσθάνεται Sch. 60. εἴη νῦν
 λόγος. νῦν adiecit Sch. sy. 61. Libri διαφέρει διαφέρει: al-
 terum omisi. 62. δ' ἔτι corr. Sch. sy.; δέ τι edd. 64. κατὰ
 τὰς ἡ. correxi. rectius forsitan κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς ἡλικίας
 Papencordt et Baumhauer emendant; καὶ τὰς edd. 65. σχή-
 ματι monente Coraio Sch. sy.; ὄμματι edd. || σῶμα P. Sch. sy.;
 ὄμμα edd. ceterum locum vitiosum notavi asterisco. 66. ἐπι-
 τυφλοῦν ἐμπλάττοντα τὰ φλ. P. Sch. sy.; ἐπιτυφλούμενα ἐμ-
 πλάττειν τε τὰ φ. Steph. Sch. cont.; ἐπὶ τῇ φλούμενα ἐμ-
 πλάττουσα τὰ φ. Cam. || πολυκαμπῶν P. Sch. sy.; πολυκαμ-
 πτων edd. || τὴν περιφέρειαν — καὶ οὐ περιφερῶν P. Sch. sy.;
 om. edd.: equidem τῶ mutavi in τό. || μίγνυσθαι ἂν P. Sch. sy.;
 μίγνυται ἐν edd. || οὐ ante σκαληνόν ut spurium seclusi. || δὲ
 διὰ τὸ μὴ P. Sch. sy.; τῶ μὴ edd. 67. πολλὰ conī.; πολλοὺς
 edd. || οὐ δ' ἂν ἐνῆ corr.; ὧ δ' ἂν ἐνι P. Cam.; ὅ δ' ἂν ἐνῆ
 Steph. Sch. || post διαφέρειν omisi γὰρ. 68. βαρὺ μὲν conī.;
 δριμὺ μὲν edd.; δριμύν Cam. || σμικρότητι correxi; σκληρό-
 τητι edd. 69. τοῖς δ' ἄλλο οὐχ οἶόν τε γὰρ scripsi de conī.
 Schneideri; τοῖς δ' ἄλλοις οἶον οὔτε γὰρ edd. et ἀλλήλοις Cam.;
 τοῖς δ' ὀξύ· οὐχ οἶόντε γὰρ Sch. sy. || ἀνάγκη δ' εἶπερ, ὡς
 εἶπε, τοῖς conī.; ἄ. δ' εἶπερ ἴσως εἶπερ τοῖς P.; ἄ. δ' εἶπερ
 ἴσως εἶπε τοῖς Cam.; ἄ. δ' ἴσως εἶπερ τοῖς Steph. Sch. cont.—
 Antea pro ἄλλοις scripsi ἄλλως cum P. || ἄτοπον P. Sch. sy.;
 ἀπλῶς edd. || τὸ τοῖς — ἀνόμοια scripsi de conī. mea et Corai;
 τούτοις — ὅμοια edd. 70. καὶ τὸ ὑγιαῖνον τοῦ κάμ. P. Sch.
 sy.; καὶ τὸ κάμνον τοῦ μὴ κάμ. Steph. Sch.; τὸ κάμνον τοῦ

κάμ. Cam. || *διὰ τῶν αὐτῶν* P. Sch. sy.; *τὸ αὐτό* edd. || *πῶς γὰρ ἂν* P.; *ὅτι ἂν* Steph.; *ὅτι οὐκ ἂν* Sch.; *ἂν* cum lacuna Cam.

71. *διὰ τε* corr. Sch. sy.; *διὰ τι* Cam. Steph.; *διὰ τί* Sch. cont. || *ἄπερ* corr. Sch. in comm.; *ὅπερ* edd. || *τὴν αὐτὴν ἔχειν ὁρμὴν τὴν φορᾶς*. φθορᾶς P. His, quae vitiosa esse apparet, substituendum esse censeo *τὸν αὐτὸν ὄρον τῆς διαφορᾶς*, nisi mavis *τῆς μορφῆς*.

72. *ἀφομοιωῶν* F. Sch.; *ἀφομοιοῦνται* Cam.; *ἀφομοιοῦν* Steph. Deinceps τοῖς mutavit in *τὴν* Sch. sy. || *καὶ κατὰ τὸ ὑποκείμενον* de coni.; *καὶ τὸ κάτω κείμενον* edd.; *καὶ τὸ ὑποκείμενον* Sch. sy. || *ἢ καὶ παρεῖται* P. Cam.; *εἰ καὶ παρεῖται* Steph. Sch.; *ἢ καὶ παρεῖναι* Sch. sy.

73. *δυσδίδοδον ἦ* corr. praeunte Thes. I. gr. Steph. ed. Did. s. v. *δυσδίδοδος*; *δ. τι* edd. || *δεῖ δὲ καὶ* P. Sch. sy.; *ὅθεν καὶ* edd. || *εὐθύτροπα* Sch. sy.; *εὐρύτροπα* edd. || *ἂν ἄσκια* P. Sch. sy.; *ἀνάσκια* edd. || *δ' ἄλλα ἄλλων* corr.; *δ' ἀλλήλοις* edd. Sch. hic δὲ solum reliquit, post *θέσιν* autem πρὸς ἀλλήλα adiecit.

76. *ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ* correxi; *ἀπὸ τοῦ θερμοῦ* edd. Voci *μικρὰν* substituit Baumhauer *μακρὰν*.

78. *δὲ πλέον χλωρὸν*. *πλέον* quod edd. omittunt adieci monente Sch. || *τοσοῦτων ἐπιμέμνηται* Sch. sy.; *τοσοῦτον ἐπιμέμνηται* Cam.; *τοσοῦτον ἐπιμέμικται* Steph. Sch. cont. || *τὰ χρώματα* P.; ceteri om.

79. *οὐδ' ἂν εἴποις*—*τῆς διαφορᾶς* de coni.; *οὐδ' ἂν ἔτι*—*τῆς φορᾶς* edd. Dein *τὴν θέσιν* Sch. sy.; *ἢ θέσις* edd. || *τὸ λαμπρὸν* Sch. sy.; *τοῦ λαμπροῦ* edd.

80. *ἐπὶ πόσα δὲ λευκὰ τοῦ διαφανοῦς*. haec verba ut spuria seclusi. || *εἶναι τῶν λευκῶν* P. Sch. sy.; *κεκτῆσθαι* edd. || *ὑπολαβεῖν ἔστιν*, ὁρᾶν δὲ φασὶ P. Sch. sy.; *ὑπολαμβάνειν φασὶ* edd. || *διοίσει τοὺς πόρους κείσθαι* corr.; *δ. ὁμοίους κείσθαι* edd.; *δ. τοὺς πόρους ὁμοίους κ.* P. Sch. sy. || *οὐδὲ* P. F. Sch. sy.; *οἱ δὲ* edd., || *πῶς γίνεσθαι* P.; *περιγίνεσθαι* edd.; *πῶς γίνεται* Sch. sy.

81. *οἷς* corr.; *ὡς* edd. || *καὶ ποῖω τὸ μέλαν* de coni.; *καὶ π. ἢ μέλαν* P. F.; *καὶ π. ἢ μέλανι* edd.

82. *εἰ δ' εἴη* Sch. sy.; *εἰ δ' ἦ* edd. || *προσαφορίζειν παρῆκε* optime correxit Sch. in comm.; *π. εἴρηκε* Cam.; *προσαφορίζει εἴρηκέ γε* Steph. et cum signo lacunae Schn.

83. *δι' ὀξύτητα τῶν γωνιῶν* P. Cam.; *δι' ὀξύτατα τ. γ.* Steph.; Sch. pessime *ὀξύτατα τῶν ὀσμάτων* scripsit. || *τῆς ὑγρότητος ἐκκρίνεται* dedi de coni.; *δι' ὑγρότητα ἐκκρίνοντα* edd.

84. *τὸ ἀπίον εἰς τὴν φύσιν*

scripsi duce Plat. Tim. 64^d; καὶ αὐστηρὸν τὸ μὲν εἰς φύσιν edd. 86. πυρῶδες corr. e Platone; ἀερῶδες edd. 87. τὸ μὴ μένον ἀλλὰ μεθιστάμενον corr. Sch. sy.; τὸ μὴ ἀντιμεθιστάμενον edd. 88. ante ἀλλότριον omisi articulum cum P. 89. συμβαίνει P Sch. sy.; συμπεραίνει Cam.; συμπεραίνει Steph. Sch. || συνάγειν γὰρ τοὺς Sch. sy.; γὰρ συνάγειν καὶ τοὺς edd. 90. ταῦτά τε — τὸν ex emend. Corai Sch. sy.; ταῦτα δὲ — τὸ edd. || γινομένης P Sch. sy.; γενομένης edd. 91. in fine post δεῖται cum P omisimus δέ; sed structura hiat.

FRAGMENTUM II. περὶ λίθων.

Editio princeps: Aristoteles et Theophrastus. Venetiis in domo Aldi Manutii. 1496. fol. min. fol. 254—260. et repetita in ed. Camotiana apud Aldi filios 1552 p. 569—582.

Codices: Vaticanus 1302 (A), Vaticanus 1305 (B), Vaticanus Urbinas 108 (C).

1. περὶ δὲ τούτων. Vix dubitari potest quin περὶ τῶν λίθων scribendum sit. 2. συρροῆς scripsi monente Sch. cf. paragr. 50; ῥοῆς edd. 4. τηκτοὶ γὰρ edd. vett.; οἱ μὲν γὰρ τηκτοὶ Sch. de suo. 7. καὶ μέλας. equidem καὶ supplevi, ubi lacuna in Ald.; ἔστι δὲ τις καὶ μέλας fusius Sch. || τόποις ὅλοις auctore Sch. scripsi: τοῖς ὅλοις edd. 13. ἐν τοῖς αὐτοῖς μετ. Vocem αὐτοῖς cum Steph. Thes. l. gr. ed. Didot sub v. σπῆνος dubius adieci. 15. τῶ ἐν Βίναϊς. Sch., qui haec correxit, τῶ ἐν ταῖς Βίναϊς dedit; ταῖς κίναϊς edd. vett. 16. ὀρυττομένων corr. Sch. sy.; θρυτομένων Ald.; θρυπτομένων Sch. 20. οὐ κισσ. edd.; ἢ καὶ κισσ. Sch., qui post ἐν τοῖς addidit καιομένοις. equidem locum notavi ut mutilum. 21. εὐρίσκουσι. hunc locum Coraëus ad Strab. 7, 357 ita scribendum esse coniicit: εὐρίσκουσι δὲ κατὰ μικρὰς χειροπληθεῖς ὅσον, πολλὰς, ὅταν ἀπαμείρωνται τᾶνω. 23. ἄλλαι διάφοροι τυγχάνουσιν. sic explere conor lacunam inter ἄλλαι et τυγγάν. in Ald. 24. ἐκείνοις monente Sch. scripsi pro ἐνιοι edd. || ὀβελίσκῳ σμαράγδου edd. vett.; ὀβελίσκουσ σμαράγδου Sch. 25. κατὰ ῥάβδου edd. vett.; καὶ ῥάβδου Heins. Sch. Deinceps ποιῶσιν, quod edd. o. habent, mutavi in ἐποίησεν. 26. τοὺς τόπους edd. vett.; τοὺς Στόβου Sch. 28. κάρφῃ καὶ ξύλον

edd. adscripti coniecturam meam καὶ φύλλα, e Plinio 37, 13 ductam. || verba καὶ τῆς — ξηρότερον om. in Ald. inserta in Heinsiana, extant in ABC, nisi quod A verba τὸ μὲν omittit.

29. ἐπεὶ — περὶ sic edd.; ἔπειτα καὶ τὸ ἤλεκτρον λίθος τὸ γὰρ ὄρυκτὸν ὃ γίνεται περὶ τὴν Sch. dein Λιγυστικὴν Sch.; λυγγίστην edd. || μάλιστα δ' ἐπίδηλος καὶ φ. ἢ τὸν dedi de conii.; μάλιστα δ' ὅτι δῆλος καὶ φ. τὸν edd., quae etiam ἄγουσι.

39. ἔχουσι edd.; ἔχουσα Sch. 41. πριστοὶ γὰρ edd.; οἱ μὲν γὰρ πριστοὶ Sch. || καὶ ὄψει περιττὸν edd.; καὶ τῇ ὄψει τὸ περ. Sch. || ἦς γε — οὔσης συγγενοῦς scripsi de emend. Schneideri; ὡς γε — οὔσαν συγγενῆ edd. 42. ὡς τρία edd.; ὅς τρία Heins. Sch. 43. in loco in edd. hiulco nihil supplevi nisi cum Sch. ἀμβλυτέροις, ubi edd. vett. αμ tantum habent. in voce κάτω latere ἄτοπον suspicor. 47. δὲ διότι correxi; δέον ὅτι edd.; δὲ ὅτι Sch. sy. cum Corae. || ἴδιόν τι τοῦ ἔδους de emend. Corai Sch. sy.; ἴδιον τὸ τοῦ εἶδους edd. 48. ποικίλας — συντιθεμένας edd.; ποικιλίας — συνθέσεις praeunte Turnebo Schi. 50. τῶν τόπων scripsi e Turnebi conii.; τοὺς τούτων edd. || τοὺς τῶν φ. edd. vett.; τὰς τῶν φ. Heins. Sch. 57. ἐπιγινόμενον αὐτῶ· ἐπιφαίνεται γὰρ ὁ ἰὸς· dedi de conii.; ἐπιγ. οὔτω ἐπιφαίνεται τιθέμενος edd. Sch. sy. sic: τρυγὸς τίθεται· οὔτω δὲ ἐπιφαίνεται ὁ ἰὸς τιθεμένου καὶ ἀποξύεται τὸ ἐπιγινόμενον. 58. μικρὸν ἐν καλοῖς. cum Furlano verbis ἐν καλοῖς repetita verba ἐν χαλκοῖς inesse puto; Schn. haec ad superiora pertinere ratus duce Plinio ibi ὑπὲρ Ἐφέσου μικρὸν ἐν ἀγροῖς Κιλβιανοῖς scribere suadet. 61. τὸ κιννάβαρι Sch. cum Furlano; τι cum lacuna Ald. 63. ἄχρη τεττάρων de conii. Turnebi Heins. Sch.; ταχρη· τεττάρων Ald. 66. θαυμαστὴ — κολλήσει ex emend. Corai Sch. syll.; θαῦμα· ἐστὶ δὲ — ὅτε τε — καὶ διαφέρονται ἢ δὲ μος ἀνίησι — κρεμάμενα καὶ συν. τ. κ. Ald. 67. εἰς ἔνια de meo; εἰς om. edd. vett.; πρὸς ἔνια Sch. 68. γλισχροῦτη καὶ λειότητι; pone lacunam χροῦτη καὶ λειότητι Ald.; διὰ τὴν γλισχροῦτητα καὶ λειότητα Sch.

FRAGMENTUM III. περὶ πυρός.

Editio princeps: Aldi M. 1496. fol. 236—245. — Camot. p. 463—482.

Codices: Vaticanus 1302 (A); Florentinus bibl. Laur. 87, 20 (F); Parisiensis 1921 (P); Vossianus 1. 2. 3. 4 comparati a Tollio; Vindobonensis comp. ab Anthino Gaza.

1. ποιούνται F Sch. sy.; ποιείται edd. || πλήσει FP Sch. sy.; πίεςει edd. || δ' αὐτοῦ τοῦ ἀέρος FP Sch. sy.; δ' αὐ τοῦ ἀ. edd. || ἐν τοῖς νέφεσι συστροφῇ καὶ θλίψει ex emend. Sch. sy.; καὶ τοῖς ν. συστροφαὶ καὶ θλίψεις edd. 2. δόξαιεν F Sch. sy.; δοῦξαι εἰεν AP; δόξαιαν edd. 3. μόνον FP Sch. sy., om. edd. || πλὴν πυρὸς ὅ γε dedit Sch. sy. equidem vulgatam exhibui, quamvis manca sit. || καιόμενόν ἐστιν ὥσπερ ἐν γενέσει καὶ τὸ πῦρ ἐν κινήσεως εἶδει scripsi de conl.; καιόμενόν τι καὶ ὥσπερ ἐν γενέσει καθάπερ ἡ κίνησις ἴδιον edd. 4. παραμένειν FP; διαμένειν edd. 7. πῦρ δὲ correxi; νῦν δὲ edd.; νῦν δὲ λέγομεν πῦρ ὅταν Sch. sy. 9. τὰ μεῖζω καὶ τὰ πρότερα FP; τὴν μεῖζω καὶ τὰ πρότερον Ald.; τὰ μεῖζω καὶ τὰ πρότερον Cam.; τὰ μεῖζω πρότερον Sch. || ὑπ' αὐτοῦ Sch. sy.; ὑπ' αὐτοῦ F; αὐτοῦ edd. Verba sequentia ut spuria seclusi. 10. εὐδοοίη ἄν FP Sch. sy.; εὐδοοὶ μὲν ἄν Vo. 2. 4.; εὐλογος ἤδη edd. || τὸ πλεῖον FP Vo. 2. 4. Sch. sy.; τῷ πλείονι edd. Sed πλησίον retinui, cuius loco iidem codd. πλείω dant. 11. ἀμαθῶς corr. Coraës; ἀπαθῶς edd. vett.; ἀπειθῶς Sch. || τὸ καταπν. FP AB Vo. 4. Sch. sy.; τοῦ κ. edd. 12. καὶ τὸ τοῦ πέριξ ἀέρος correxi; καὶ τὸ πέριξ καὶ τὸ τοῦ ἀέρος Ald. Sch. cum Vo. 2. || ἅπαντος Vo. 4. Sch. sy.; τοῦ παντός edd. 13. συγκατακλείεται FP Vo. 4.; συγκατακεκλειῖσθαι Ald.; συγκατακέκλειται Sch. 15. ψύχεται δὲ τὰ θερμὰ ἥτιον ἐν τῇ σκιᾷ ἢ τῷ ἡλίῳ correxi; ψύχει δὲ καὶ θερμαίνει τὸ (τὸν F) ἐν τῇ σκιᾷ ἢ τῷ ἡλίῳ codd. et edd. vett.; ψύχεται δὲ καὶ τὰ θερμὰ μᾶλλον ἐν τῷ ἡλίῳ ἢ ἐν τῇ σκιᾷ Sch. 16. γῆς ὕδατα θ. de conl.; γῆς δὲ θ. Ald.; καὶ τὰ ὕδατα δὲ τὰ ἐκ τῆς γῆς θ. Sch. 18. τοῦ θερμοῦ omissum in contextu restituit Sch. sy. Ceterum ἐπεὶ καὶ ἡ ἀναθυμίασις καὶ ὁ ἀτμὸς πλείων οὐ μόνον διὰ τὸν ἀθροισμὸν τοῦ θερμοῦ καὶ διὰ τὴν Ald. Cam.; verba διὰ τὴν φαντασίαν ἀλλὰ καὶ Sch. ex Vo. 2. 4. adiecit. || τῆς γῆς de conl. addidit Sch. sy. 19. ἢ ἀφ. FPA Sch. sy.; μὴ ἀφ. Ald. || ἀμύνεσθαι FP Vo. 2. 4. Sch.; μίγνυσθαι Ald. 21. φύσει FP Vo. 2. 4. Sch. sy.; φύσις Ald. edd. || καὶ γὰρ οὗτος—κατισχυόμενος scripsi ex FP, nisi quod ab initio καὶ οὕτω habent;

καὶ γὰρ οὕτω σβ. φθειρομένης — κατισχυομένης edd. subiectum *λύχνος* in proximis verbis, quae vitiosa sunt, latere puto.

22. ἐπὶ τῶν F P Vo. 2. 4. Ald. restituit Sch. v. p. 150; ἀντὶ τῶν Sch. cont. || ἐπιγένηται Sch. l. l.; ἐγγένηται P; ἐκγένηται F; τι γένηται edd.; τι ἐκγένηται Vo. 2. 4. || παρείδουσιν P 2 Sch. sy.; παρὰδουσιν edd.; παραδίδωσιν FP. || μένει καὶ ἡ φλόξ. σβέννυται δὲ καὶ εἴαν τις ἀποστεγάσῃ πανταχῇ καὶ εἴαν sic Sch. cum Heins. sed interpunctione mutata et addito δέ. brevius Ald. μένει καὶ εἴαν; codd. supplementum habere videntur, nam ex FP Vo. 2. 4. ἀποστήσας adnotatur pro ἀποστεγάσῃ.

24. διαδίδωσι. Forsan scribendum *δίδοδος* ἐστὶ. || μεταβάλλων FPSch. sy.; μεταβαλὼν edd. || ὀμιχλώδη etc. οὐ μὴν ἀλλὰ τὰ χωρία τὰ ὀμ. dedit Schn. mihi ὀμιχλώδη καὶ θολερά πεδία μαρτυροῦσι scribendum esse videtur. 25. πάλιν — τοῦ Ald. Cam.; πάλιν τὸ ὄξος σβ. εἶναι τοῦ FP Vo. 2. 4. Sch. 26. ὑφ' αὐτοῦ Sch. sy.; ἐφ' ἑαυτοῦ Vo. 1. 4.; ἀφ' ἑαυτοῦ edd.

27. γέ του συναύξει Sch. sy.; γε τοῦ συναύξειν V. 2. 4. Sch. cont.; γε τούτου καὶ συναύξει Ald. 28. προσπίπτῃ Sch. sy.; προσπιπτῇ P; προσπίπτει edd. 29. ἐκκαίεται FP; ἐκκαίεται vulgo. 30. φωτίζειν FP Vo. 2. 4. Sch. sy.; οὐ φωτίζει edd. || οὐδ' ὡσανύτως ἡ τῶν χλωρῶν de conl. Sch. sy.; οὐδ' αὖ οὐτος τῶν ἐκκαίων FP Vo. 2. 4.; οὐδ' ἂν οὐτος τ' ἐκκαίων edd., sed Sch. αὖ pro ἂν.

32. εὐλογον — στερεώτατος ὢν servata scriptura Aldinae mutavi tantum ἕνα, quod FP om., cum Heinsiana in ἕνια, ὄντα in τὰ ἦττον, et τοὺς in τῆς cum Heins. Dein τοὺς ἀνθρώπους Ald. Heins. Sch. cont.; τοὺς ἀνθρακας FP Cam. Sch. sy. || τὴν μὲν — θερμότητα μελαίνειν — τὴν δὲ veterem scripturam restituit Sch. sy., cum in cont. nominativos posuisset. 33. διὰ τὴν — κατάμιξιν Ald. et edd. o.; ἅμα τὴν συνεχῆ καὶ καταμ. P; ἅμα τέλειαν συνεχῆ καὶ κ. F, unde Schn. in add. ὀμαλῆ καὶ συνεχεῖ καταμίξει scriptum fuisse suspicatur. || πῦρ — πυρωθέντα hac coniectura locum restituere conatus sum. scriptura vetus est: πῦρ θερμώτατον αὐτόρροον (αὐτόρροον Vo. 2., οὐτ' ὀρθὸν Vind., ὅτ' ὀρθὸν Vo. 1. Ald.) ἀλλ' ἀποστεγόμενον ἀπὸ τῆς θερμότητος ἔχον τε τὸ καυστὸν σωματοδέστατον (σῶμα· τὸ δὲ στερεὸν Ald.; τὰ σωματοδέστερα καὶ καυστικώτερα καὶ Vo. 3.) διαδυτικώτατον (διαδυτικώτερα Vo. 3.; διὰ πυκνότητα Ald.) καὶ σκληρότατα

(καὶ σκληρότητα τὰ Ald.) πυρωθέντα. || τῷ αὐτῷ corr. Schn. sy.; τὸν αὐτὸν edd. 36. ὀπίσις, om. in Ald., adiecit Sch. ex Arist. Probl. 38, 6. || οἶον ὄσω — ὄξειας καὶ ex emend. Sch. sy.; οἶον ὄπως (ὀπὸς FP Vo. 2. 4.) μαλακῆς ἢ (δὴ codd.) θερμότητος (θερμότητος codd.) ἢ (εἰ codd.) μὴ σκληρῶς ἢ πάλιν ὄξειας (ὄξοι F; ὄξος P Vo. 2. 4.) καὶ Ald. 37. ἀχύρω de coni. Corai, plura tamen excidisse putantis; χρούσω FP Vo. 2. 4. Cam.; ν οὐσῶ A Ald.; οἴσω de coni. Turnebi Heins. Sch. || τῆξις corr. Sch. sy.; σῆξις edd. || διώκουσι de corr. Corai Sch. sy.; δοκοῦσι edd. 39. τὸν κέραμον retraxi; Ald. edd. post ξύλα habent, Sch. post μελαίνει posuit. || ἀναφερομένης γὰρ τῆς τοιαύτης ἀναθυμιάσεως Ald.; Schn. nominativos posuit 40. δοκοῦν corr. Sch. sy.; δοκεῖ edd. || πυκνοὺς τοὺς π. δ. FP; πυκνοῦν τοὺς ἔξω π. δ. Ald. 41. πλέον Sch. sy.; πλείω FP Vo. 2. 4.; πλήν Ald. 43. ἰδίᾳ Par. 2 m rec. Sch. sy.; ἴδιον Ald. edd. 44. δὲ δὴ τοῖς ἐμψύχοις corr.; δὲ τοῖς ἐμ. Ald. edd.; δὲ δὴ τὰ ἐν ψυχροῖς FP Vo. 2. 4. || ἢ τὸ θερμὸν Vo. 2. 4. Sch. cont.; τῷ θερμῷ Ald.; καὶ τὸ θερμὸν Sch. sy. Praeterea Ald. καθ' αὐτὰ et μιγνυμένῳ dat. Forsan τοῦ θερμοῦ — μιγνυμένου scribendum est. 46. ἐν ἑαντῷ Ald.; ἐνια αὐτῶν FP Vo. 2. 4.; ἐν ἐνιαυτῷ operarum errore Sch. cont. || τοῦ δὲ θερμότερου ἐστὶ τὸ de coni.; τῷ δὲ θερμῷ τὸ cum lacuna post θερμῷ FP; τῷ δὲ θερμότερον * τὸ Ald. 47. ἀλλὰ χρ. Ald. edd.; ἀλλ' ὁ χρ. FPSch. sy. 48. πάγοι P Cam.; πάγη F; πάγει Vo. 2. 4.; ὀπάγη Vo. 1. Vind. Ald.; ἐπάγει Sch. cont. || ψυχρότατοι Ald. Cam. Sch. sy.; om. FP Sch. cont. || θερμότητα ἀέρα — καίονται correxi; θερμὸν ὄντα τὸν ἀέρα — καίεται edd. 49. ἐπιβάλης τι correxi; ἐπιβάλη τι Vind. Ald.; ἐπιβάλη τις Sch. 51. καὶ post ἄρα om. cum P. 52. ἕτεροι — ἀποξύνεσθαι. scripsi hunc locum coniectura emendatum: seclusi verba διὰ — κίνησιν et correxi τοῖς κάτω δεῖν — οἱ δ' οὐδ' ἕτερον τούτων, εἰ δέ. Ald.: ἕτεροι δέ τινες τῶν παλαιῶν ὑπὸ τῆς τοῦ προσπίπτοντος μέρους (ἀέρος καὶ Heins. Sch., om. Cam. FP Vo. 2. 4.) πνεύματος κινήσεως (κινήσει FP; ἄλις add. FP Vo. 2. 4.) περισχίζεσθαι (περιψύχει Vo. 2. 4.) τότε — κινήσει ἀλλ' οὐ (ἄλας Cam.) περιψύχει (-ειν Cam.) καὶ διὰ τὴν τοῦ προσπίπτοντος ἀέρος κίνησιν· εἰ γὰρ (om. P) τὸ περιψύχειν ἰστάναι (ἰστάναι FPA) δεῖν ὡσαύτως γίνεσθαι, ὃ δ' οὐδ'

ἑτέρου τῶν δύο καὶ μᾶλλον etc. 53. ὠθεῖν codd.; διωθεῖν
 edd. || ἐπόντων FPVo.2.4.; ὄντων edd. || χρῆ γὰρ τοῦτο de
 con. scripsi; χρῆναι τοῦτο FPVo.2.4.; χρῆ τὰ τούτων Ald.
 Vo.1.; ἐχρῆν γὰρ τοῦτο Sch. || ἐπ' ὀρθόν FPVo.2.4.; εἰς ὀ.
 edd. 55. ὁ δὴλον ἐπὶ corr.; ὄθεν καὶ ἐπὶ Vo.2.4. Ald.; ὁ
 καὶ ἐπὶ Furl. Sch. || ἃ φθίνοι ἄν de con.; καὶ γίγνοιτ' ἄν
 Ald. edd. et addito αἰὶ Sch. || ἐὰν δέ που τόπος FP; ἐὰν δέ
 πως τ. Vo.2.4.; ἐὰν μὴ που τ. Ald. || ποιήσει codd.; ποιήση
 Ald. || καθ' αὐτήν — ἀλλ' οὐ dedi de con.; τὴν αὐτήν —
 ἀλλὰ Ald.; τὴν ἑαυτήν — ἀλλὰ codd. 57. ἦττον καλοῦνται
 Heins. Sch.; ἦ. οὐ κ. Vind. Vo.1. Ald. || αἴρεσθαι Vo.4.; ῥεῖ-
 σθαι Vo.1. Ald.; ἐπαίρεσθαι Heins. Sch. 58. τοῦτο Ald.;
 ταῦτὸ Sch. auctore Turnebo. || τούτῳ correxi; τούτων Ald. Sch.,
 qui αὐτὴ ἦ. δ. edidit. 59. τὸ μὲν γὰρ διαδῦν δύναται ἄν
 διοδοποιεῖν scripsi ex emendatione; τ. μ. γ. διαδῦναι διαδύ-
 ναιτ' ἄν διωδοποιεῖν FP; τὸ μ. γ. διαδῦναι δύναται ἄν διόδα
 ποιεῖν Vo.2.4.; διότι τ. μ. γ. διαδῦναι δύναται ἄν διοδοποιεῖν
 Cam.; τ. μ. γ. διαδύναται ἄν διοδοποιεῖν Vind. Ald. 60. ὅπερ
 φασὶ περὶ de con.; ὁ καὶ περὶ P; ὅπερ καὶ π. FVo.2.4. Sch.;
 ὡςπερ καὶ π. Vind. Vo.1. Ald.; ὡςπερ οἱ καὶ π. Cam. 61. εἰς
 ὁ ἄν correxi; εἰς ὁ ἐὰν edd. || σβέννυται Sch. sy.; σβέννυται
 Ald.; σβέννυσθαι Heins. Sch. 63. πυρὸς ἐκ δὲ λίθων ἐπη-
 δῶντος FP Sch. sy.; om. Ald. Cam. || συγγενῶν ἐνούτων Ald.
 Cam.; συγγενῆς ὄν Sch. || κἂν μὴ παρῆ τοιοῦτον dedi de con.;
 κἂν μὴ γὰρ πρὸς οὐθέν Cam.; -μηθὲν Ald.; κἂν εἰ γὰρ FP
 Vo.2.4.; κἂν εἰ μὴ γὰρ πρὸς οὐθέν ἄλλο Sch. 64. ξηρᾶν
 correxi; ξηρῶ edd. || ἀπαθέστερον emendavi ex Hist. pl. 5, 9, 7.;
 εὐσθενέστερον edd.; ἀσθενέστερον FP. 66. κεκαυμένην κἂ-
 ναφυρωμένην de con. scripsi; κἂκείνην ἀναφ. FP Vo.2.4.;
 καὶ ἐκείνην ἄ. Ald. Cam.; ἐκείνην καὶ α. Sch. || διαφέρει cor-
 rexi; διαφέρειν edd. 70. πορρωτέρω con.; πρὸς τὸ ἄνω P;
 πρὸς τὰ ἄνω edd. || ἐξισχύεται codd.; κατισχύεται edd. || κα-
 πνιζόμενον codd.; καπνίζον edd. || κατακλειόμενος codd.; κα-
 ταδύόμενος edd. 72. καπνὸς videtur σύκινος scribendum
 esse. || γενέσθαι, quod post ἀνομοιότητα addunt Ald. edd.,
 omisi cum FPVo.2.4. 74. ἀθρόως FPSch. sy.; ἀθρόον edd.

FRAGMENTUM IV. *περὶ ὁσμῶν.*

Editio princeps: Aldina 1497 f. 441^v — 451. — Camotiana p. 542 — 559.

Codices: Vaticanus 1302 (A); Parisiensis 2277 (Q), comparati a Brandis.

1. *μάλιστ' ἢ μόνη* corr.; *μάλιστα μόνη* edd. 2. *ἐπὶ γ' αὐτῶν τῶν γλ.* dedi de conii.; *ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν τῶν γλ.* A Q; *ἐπεὶ γὰρ τῶν γλ.* Ald.; *ἐπὶ γὰρ τῶν γλ. καὶ π. μάλλον* in parenthesis Sch. 4. *ὁσμωδῶν δοκούντων* correxi; *ὁσμῶν δ.* Ald.; *ὁσμωδῶν ὄντων* Heins.; *ὄξειν δοκ.* Sch. || *δῆλον ὡς* de conii.; *δῆλον τῶν* A Ald.; *δῆλον* Heins.; *δῆλον ὅτι* Sch. || *τῆς ἐν αὐταῖς φ.* correxi; *τῆς ἐναντίας φ.* Ald. edd. o. 5. *ὡς δ' ἐπίπαν* de conii.; *ὡς γὰρ ἐπίπαν* Ald. edd. o. incipit nova thesis. 6. *αὐται* edd. videtur τοῦτο scribendum. || *αἷς* seclusi; forsā latet in ea vocis oppressae finis. ἦ Heins. Sch. 7. *βέλτιον ἦν* corr.; *βέλτιον πεδῖον ἦν ἡμῖν* A Ald.; *β. ἦν ἡμῖν* Heins. Sch.; *β. καὶ ἦδιον* conii. Furlani, *β. καὶ τέλειον* conii. Casaub. ad Th. Char. 8, p. 108 ed. Fisch. || *καὶ ταῖς παρασκευαῖς* etc. haec in editionibus lacunosa; accēpi supplementa a Schn., sed *καὶ ὡς* minus placet. || *ἢ ὑγρῶ ξηρόν.* haec ad sensum esse necessaria docuit Furlanus; ergo ea supplevi. 10. *τὸ χρονίζεσθαι* A Ald. Sch. sy.; *τῶ ἐγchronίζεσθαι* Heins. Sch. 13. *ὄθεν διαιρούμενα* corr.; *ὄθεν καὶ αἰρούμενα* A Ald.; *ὄθεν καὶ διαιρ.* Heins. Sch. An praefendum *κατατριβόμενα*? || *ποιήσει* Ald. Furl.; *ποιήση* cum Heins. Sch. 15. *παχ. καὶ λιπ.* Ald. Cam.; *παχ. γὰρ καὶ λιπ.* Heins. Sch. || *ἀλιπέστατον* de conii.; *ἀηδέστατον* Ald. Cam.; *ἀωδέστατον* Turn.; *ἀειδέστατον* Sch. 17. *γὰρ αἰὲ τὸ* corr.; *γὰρ εἰ τὸ* A; *γὰρ εἰς τὸ* Ald. Cam.; *γὰρ τὸ* Sch. || post *κινναμῶμον* sex verba *δραγμαὶ δύο, κρατοῦσιν αἰ τοῦ κινναμῶμον* ex A Q, mutato modo *κρατεῖ* in *κρατοῦσιν* assumpsit Sch. sy. 22. *καῦσιν ἂν ὄξοι* corr. Sch. V. p. 157; *καύσησιν ὄξοι* A; *καύσησιν ὄξει* Ald. Cam. Sch. 25. *ἄλλοις αἰὲ τὰ* corr.; *ἄ. ἄ δεῖ τὰ* Ald. Cam. Sch.; *ἄ. ἄ δε* Heins. 27. *μύρρινον* A et codd. Athenaei 15 p. 689; *μύρινον* Ald. Cam.; *μύρσινον* cum Turnebo Sch.; *μύρτινον* Heins. 28. *σπάθην* scripsi monente Sch. III, 659; *πλάτην* Ald.; *ἐλάτην* cum Turnebo Sch. cf. Bodae. ad Theophr. p. 103. 30. *μί-*

γινῶσθαι corr. Sch. in comm.; μίγνυσι Ald. Heins.; μινύουσι Sch. 31. δὲ ἄμαρ. Ald. Cam.; μὲν ἄμαρ. cum Heinsio Sch. || τῷ δὲ μηλίνω correxi; τὸ δὲ μήλινον Ald. edd. o. Schn. cum Turnebo post χροῶν adiecit ἔχειν. 32. οἴνων cum Furlano Heins. Sch.; μίτων A; μυλίων Ald.; μύρων Turneb. 35. ὑπεξάγειν Schn. sy.; ὑπεξάγον A; om. edd. 36. τὰ ἀρώματα γὰρ τὰ τοι. φ. Ald. H.; τα ἀρ. τὰ τοι. γὰρ Sch. 37. ἀλλοῖα de coni.; αἰὶ Ald. edd. o. 50. τὸ ἐν τῷ ἀλλὶ Heins.; τῷ ἐν τῷ ἀλλὶ Ald.; τὸ ἐν ἀλλὶ Turn.; τὸ ἐν ἀλλὶ Sch. 52. ἀφανίζεις τῇ μαλ. θατέρον. ἀφανίζεις est in Ald., θατέρον in A, ubi θατέρον habet Ald. Schn.: συμπίπτει γὰρ ἅμα καὶ τὰ κακὰ ἀφανίζει, τῇ μαλακότητι καὶ τῇ εὐοσμῖα θατέρον. 55. ταχεῖαν ποιεῖ καὶ τὴν. καὶ ταχ. π. καὶ τὴν Ald.; καὶ ταχ. π. τὴν Sch. 56. hanc paragraphum excipiunt § 61 et 62 editionis Schneideri, quae orationem a § 60 ad § 63 continuam male interrumpunt. sequuntur igitur apud nos §§ 56. 61. 62. 57. 58. 59. 60. 63 editionis Schneideri. 60. ἔνια A; ἔνιοι Ald. edd. || καὶ οἴνω — μελικράτῳ A; om. Ald. edd. o. 63. βλαστητικὰς Sch. sy.; πλαστητικὰς A; βλαστικὰς Ald. edd. || εὔπερ A Sch. sy.; ὄπερ Ald. edd. 64. οὐδὲν γὰρ πλὴν τό τε εὔ. dedi de coni.; οὐ γὰρ δὴ τοῦτο εὔ. Ald. edd. 66. ὡς δὲ βέλτιον — ἀδύνατον scripsi de coni.; ὡς δὲ μὴ ἔν τι τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἔργον εὔρειν μὴ ἀδύνατον Ald.; — ἔν τι ἐξ ἀ. ἔργον γίνεσθαι εὔρειν μὲν ἀδ. Sch. || πρὸς πᾶν εὐόσμον cum Schn. spreto tamen supplemento μίγνυται scripsi; πανεύοσμον Ald.

FRAGMENTUM V. περὶ ἀνέμων.

Editio princeps: Aldina 1497 f. 245 — 256. — Camotiana p. 512—529.

Codices: Vaticanus 1302 (A); Vaticanus 1305 (B); Palatinus 162 (C); Urbinas 108 (D); Parisiensis 2277 (Q); Venetus 260 bibl. Marci, comparati a Brandis; Vossianus 25, comparatus a Tollio.

1. καὶ post μέγεθος cum A Q sustulit Sch. sy. || ἐμπεριλαμβάνεται Ald. Cam. Heins.; περιλαμβάνεται Sch. 2. αἱ καθ' ἕκαστον correxi; καὶ ἕκαστον Cam. edd.; ἕκαστον Ald.

deinceps εἰπεῖν seclusi. 4. τόπων ἀποδίδοται Sch.; τ. ἀπολύει Ald. Cam.; τ. ἀποδύνει ἢ ἀποδίδοται Heins. Sch. cont.; τ. ἀποδύει A. || καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν corr. Sch. sy.; πῶς εἰπεῖν ἢ Ald. et πῶς — Sch. cont. 5. οὐ μικρὰ — γένεσις Ald.; μικρὰν — μεγίστην ῥοπήν τὸ τῆς χ. ὑ. ἔχει ὅπου γὰρ ἂν — Sch. 6. ἐμφανεῖς A. Sch. sy.; ἐκφανεῖς edd. || δ' ἂν καὶ δόξειεν ἄλογον corr. Sch. sy.; δ' οὖν καὶ δόξει ἀνάλογον Ald.; τοῦτο δ' οὐκ ἂν δόξειεν ἀνάλογον Sch. cont. 7. φθάνει ἐκπηγνύς corr. ad verba Arist. Probl. 26, 63 φθάνουσι πηγνύντες; φθάνει καὶ πήγνυσι Ald. edd., quibus verbis ψυχρότης praemisit Sch. in syllabo. || τὸ μέγεθος — ἢ ψυχρότης — ἐργάζεται dedi cum Sch. sy., ἢ ipse correxi; τοῦ μεγέθους — ἢ ψυχρότης — ἐργάζεται Ald. edd. 8. πρὸς θαλ. correxi; εἰς θαλ. edd. || ἂ ἂν ἀπ. correxi; ἂ ἔαν ἀπ. Ald. edd.; ἔαν ἀπ. Sch. sy. || κατὰ φύσιν coni.; καὶ φύσιν edd. 10. ubi lacunam indicavi Furlanus ex Arist. Probl. 26, 19 haec verba adscivit τοῖς μὲν βορείοις χειμῶνός τε καὶ θέρους καὶ μετοπώρου assumpta a Sch. praemisso etiam ἐστί. || βόρειοι correxi; βορέαι Ald. edd. 11. ἀσυννεφεῖς Ald. Cam. Heins.; ἀσυννεχεῖς Sch. dein ἡμῶν omissum in cont. restituit Sch. sy. || λύειν τὸν πάγον καὶ κρατεῖν Ald. edd.; κρατεῖν καὶ λύειν τὸν πάγον Sch. 12. καὶ τῷ σύνεγγυς Ald.; καὶ τοῦ σ. Heins.; ἐκ τοῦ σ. Sch. cont.; τῷ σ. Sch. sy. || ἰδαίοις Sch. sy.; ἰδίοις A Q; ἴδης Ald. edd. 13. ὅπερ Q; καθάπερ Ald. edd. || λέγουσι coni.; λέγομεν Q Ald. edd. 14. εἴη correxi; ἐστί Ald. edd. 15. εἰπεῖν sq. forsā fuit scriptum εἰπεῖν ὡς ὁ ἥλιος ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναθ. 16. ἀναξηραίνεται A Q Sch. sy.; ἔξαναξ. Ald. edd. || ἐκκαίεται Sch. sy.; ἐγκαίεται Ald. edd. 17. ἐπισκεπτέον τοῦτ' ἂν εἴη. ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας de coni. scripsi; ἐπι. ταῦτό δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πῶς αἰτίας Ald. et inserto αὐτῆς Heins. Sch. 18. συμβαίνει etc. locum mutilum refinxī ex Arist. Probl. 25, 4. Aldina habet — ὑπὸ τῶν . . . μέσων μὲν ν. κρ. πορ. γὰρ ὁ ἦ. τότε μεσημβρίας κρατῶν — 20. ψυχρῶν ὄντων A Ald.; ψυχρὸν ὄντα Heins. Sch. 21. ἀέρος ὁποῖος ἂν Sch. sy.; ἀέρος ἠσπο ἂν A.; ἀέρος . . ἂν Ald. || διακεκαυμένον Sch. sy.; διακελίμενον Ald.; διακαῆ Heins. Sch. 23. ῥίγωσιν de coni.; ῥάσιν A Ald. Sch. sy.; ῥῶσιν Furl. Heins. Sch. 24. κατὰ λόγον ἐστί Sch. sy.; κατ' ὀλίγον ἐστί Ald.; κατ' ὀλίγον εὐλογόν ἐστί Sch.

cont. 31. οὐ γὰρ δὴ A Sch. sy.; δὴ om. Ald. edd. || ἦν μὴ ἐρμηνεύουσιν. verbis vitiosis Furl. ἦν μὴ ἐρίνεμοί εἰσιν, Sch. οὐ ἐκεῖ οὐ πνέουσιν substitui posse coniecerunt. || ἦ μέτριον παντελῶς A Sch. sy.; οἱ μ. π. Ald.; οἱ μέτριοι Sch. cont.

33. Φαίστω conī, Sch. sy.; φαι cum lacuna Ald. || ἀλιμένων — συμβαίνοντα dedi cum Schn. V, 161; ἀλ. ὄντων τῶν τόπων καὶ οὐδέποτε οὐδὲ τὰ πλοῖα προσορμίζοντα τοῖς λειώτοις ἀλείμενον A, unde pauca assumpsit Sch.; ἀλιμένων πλήσια καὶ τὰ συμβ. Ald. 34. κατ' ἀνέμους corr.; κατήνυμα A Ald.; κατήνεμα καὶ Sch. || κατέρρηξεν Sch. sy.; κατέραξεν Ald.; κατήραξεν Sch. 35. προωθεῖται — πνοῆς scripsi de conī.; προωθεῖται . . . δὲ συνεχῶς ἀλλὰ κατὰ μικρόν· τοῦτο δὲ προ-

ωθεῖ ἀλλ' ὃ προῶσε καὶ πάλιν . . . ἀλλῆς πνοῆς Ald.; προωθεῖται δὲ οὐ συνεχῶς ἀλλὰ κατὰ μικρόν. τοῦτο δὲ προωθεῖ ἄλλο ὃ προέωσε· καὶ πάλιν ὃ προέωσε δι' ἀλλῆς πνοῆς Sch.

36. ἀστέρων τε διατιόντων scripsi e mente Turnebi; ἀστέρων· τέλος . . . σκε ἄλλων A Ald.; ἀστέρων τε καὶ σελήνης καὶ ἄλλων Sch. 37. καικίαν — καικίας e praecepto Schneideri, qui auctorum locos collegit; ἀπαρκίαν — ἀπαρκίας A Ald. 38. ἠδεῖαν correxi; ἰδίαν Ald. edd. 41. ἐφ' ὀμαλῇ

— πρὸς β. scripsi e conī. Schneideri in Cur. sec. II, 593 ubi verba οὐ γὰρ — ῥαδίως adiecta sunt ex Arist. Probl. 26, 52; λεῖος excogitavit Schn.; ἐφ' ὀμαλῆς· διὰ τοῦτο δὲ . . . περ δι' αὐ ῥέων δι' αὐτὴν μὲν γὰρ πρὸς β. Ald.; ex A haec scriptura adnotata: οὐ γὰρ . . . βορέαν καὶ νότον· πρὸς ἐσπέραν δ' οὐκ ἕτερος· οὐδὲ τις ἐστὶ . . . περ δι' αὐλοῦ ῥέων. τὴν μὲν γὰρ πρὸς βορέαν καὶ νότον πρὸς ἐσπέραν δ' οὐκ ἕτερος οὐδὲ τις ἐστὶ· ἀλλὰ τι ατλ. π. || ὀρεινὰ supplevit Sch. e Probl. I. I.

42. διὰ τὰ — μετὰ γὰρ — πνεῖ correxi; διόπερ τὰ πρότερα εἰρημμένα· μετὰ δὲ τὸν χειμῶνα πνεῖν Ald.; διὰ τε τὰ — μετὰ τὸν — πνεῖ Sch. || παραλλάττοντες τινες ποι. correxi; παραλάττων ἐστίν· ἐμποιοῦνται Ald. 44. αὐτῇ corr.; αὐτὴν Ald.; πρὸς αὐτὴν Sch. 45. ἐξέτραπεν conī.; καὶ τὴν Ald.; δὲ ἀποπέμπει Sch. 47. τὸ ἐωθινόν Ald. Sch. sy.; τοῦ ἐωθινοῦ Sch. cont. || ὅταν Ald.; ὅτι ὅταν Heins. Sch. || ἀῆρ ῥεῖ·

δυσόμενος οὖν καταλείπει correxi; ἀῆρ εἰςδύόμενος συγκαλύπτει A Ald.; ἀῆρ ῥεῖ· καὶ δύόμενος συγκαταλείπει Sch. || ἄν ἄγγη Sch. sy.; ἀνάγει Ald.; ἄν ἐπαγάγη Sch. || δύηται A Ald.

Sch. sy.; δύνη Heins. Sch. 50. ἀπ' — μέγεθος ex emendatione scripsi; ἀσθενούς ἀρχῆς τὸ μέγεθος Ald., || ἐπίπαν λαβρός Ald.; ε. ὁ νότος λαβρός Sch. cont.; ε. λαβρός ὁ βορέας Schn. in Add. || μετὰ δὲ χ. κ. πάχνην νότος dedi de coni.; νότος om. Ald., et δὲ Sch. || τὸ αὐτὸ τούτῳ ὅτι de coni.; τὸ αὐτὸ τούτο ὅτι Ald.; δι' αὐτὸ τούτο Sch. || τοιαύτας χειμασίας corr.; τοιαύτας τινὰς Ald., quibus ex Arist. Probl. 26, 3 vocem χειμασίας adiunxit cum Heinsio Sch. 51. initium ex mea emendatione scripsi; — τόπους εἶσιν — λιβὸς αἰσχροὺν δὲ μάλ. Ald.; — καὶ τὰ τῶν — τόπους εἶσιν, ὡς περὶ τοῦ ἀ. κ. λιβός· ἰσχυρὸς δὲ μάλ. Sch. partim cum Heinsio. 53. ὁ περὶ τὰς; ὅπερ καὶ τὰς Ald.; ὅπερ τὰς Cam.; ὁ καὶ περὶ τὰς Sch. 55. διὰ τὸ — λέγεται scripsi fere cum Sch. sy., qui emendationem petiit ab Alex. in Aristot. Meteor. p. 101^b, ubi est 'ἀμφοτερίζειν ἕξ ἑκατέρας· ὅθεν δὴ καὶ χαλεπὸς λέγεται'; διαταρίζειν . . . οἷα καὶ αὐτὸ θιδὴ χαλεπὸν γίνεται Ald. 56. in fine accessit μάλλον ex A Q. 57. ὕψ. — ἐμποιοῦσι dedi de correctione; ὕψ. γὰρ ἐνίοις τοῖς σ. θ. ἀ. ἔσται Ald.; ὕψ. γὰρ ἐνιαῖσι τοῖς σώμασι καὶ θέρμην ἄλλοτριαν ἐμποιοῦσι Sch. cf. Arist. Probl. 26, 53. 59. συγχωροῦσιν — προσθεῖναι correxi; σ. δὲ καὶ αὐτοί· δ. γ. π. Ald.; σ. ἀνθρώποι· καὶ γὰρ αὐτοὶ δεινοὶ προσθεῖναι Sch.

FRAGMENTUM VI. περὶ σημείων ὑδάτων καὶ πνευμάτων
καὶ χειμώνων καὶ εὐδιῶν.

Editio princeps: Aldina 1497 f. 261 — 267. — Camotiana p. 583 — 596.

Comparavit Schneider veterem interpretationem latinam, quae prodiit Bononiae 1516. fol. (Vers. vet.)

2. ἀνατέλλοντος ex vers. vet. scribi posse vidit Sch. in Auct.; ἀνατέλλοντι Ald.; ἅμα ἀνατέλλοντι Schn. cont. 4. ἐνιαυτὸν Sch. sy. e V. vet.; ἐνιαυτῶν Ald. 5. καὶ transposui, sed locus praeterea laborat; ζῶων καὶ τῶν κατ' οἰκίαν ἔτ. Ald. 7. οὖν et τοῦ ἀέρος e Vers. vet. adiecit Sch. sy. || διέχει corr. Sch. sy.; δεῖ ἔχειν edd. 10. μὴ πρότ. correxi; δὴ περ. Ald. edd. punctum enim, quod Sch. post μάλιστα po-

suit, tollendum, 11. ἀνέχη coni.; ἔχη Ald. edd. || ὑδατικὸν corr. Sch. sy.; ὑδατικῶν Ald. edd. 12. πνευματώδη, quod Sch. cont. adiecerat, confirmavit Vers. vet. 16. τὰ πτερά ex Vers. vet. adiecit Sch. sy. || ὑετῶν ὄντων haec nt aperte vitiosa seclusi. 21. ἀστραπαὶ corr. ex Vers. vet.; ἀστράπτων Ald. edd. 23. ἐπὶ τὸ π. ex Vers. vet. Sch. sy.; τὸ om. Ald. edd. 24. γίνεται ὡς τὰ ex Vers. vet. Sch. sy.; ὡς om. Ald. edd. 25. Pro ἄστρασι, quod nihili est, ἀνθραξι scribendum esse coniecit Sch. || γενομένοις corr. Sch.; γενομένοις Ald. edd. || πάλιν momente Sch. addidi. || ὀχεύονται correxi; ὀχέωσι Ald. edd. 29. verba ἀράχια—σημαίνει loco suo mota sunt; equidem post κύων—σημαίνει posui; in Ald. post νότιον, apud Sch. post βόρειον μεταβάλλει sequuntur. 33. ἔωθεν ex Vers. vet. Sch. sy.; ἔως Ald. edd. || ἀστράπτῃ ex Vers. vet. Sch. sy.; ἀστραπαῖος Ald. edd. || ante παύσωσιν adiecit Sch. μή. 34. κορυφῆς Ald. Cam.; κορυφᾶς Sch. || Ἄθως ex Vers. vet. Sch.; lacuna in Ald.; Ἰμμητος cum Furlano Sch. 36. μόνος Sch. sy.; μόνον Ald. 38. ὑποστραφῶσι monente Sch. scripsi ex Vers. vet.; ἀποστ. edd. 40. ἤχουσα de coni. Corai Sch. sy.; ἔχουσα edd. Coraës autem scribi vult φώκη ἐν λιμένι ἀποψοφοῦσα καὶ πολυπόδες . . . ἔχουσα χ. 43. καταλάμψη correxi; καταλήψη edd. 44. ὄψιον ἔσται dedi de coni.; οὐ γίνεται Ald. edd. || ὄπωρα corr. Sch. sy.; σκωρία edd. 45. vocem γυροῦν adieci ex Heraclid. Allegor. Homer. 4, 12 (ubi γυρεόν) et Plutarcho de Superstit. p. 72 (ubi γυρεῦον, γυρεύον et γυρῶν in codd. est) laudatis a Sch. Deinceps Archilochi verba σῆμα χ. restitui; ὅ ἐστι σημεῖον χ. Ald. edd. || ἐὰν δ' ὁμόχρων correxi; ἐὰν ὁ πόμοχρος Ald.; ἐὰν νεφέλη ὁμόχρος Sch. 46. ὥρα Ald.; ὄρα Sch. 48. ἰσχυρά ὡς τὰ π. Sch. sy.; τὰ π. ἰσχυρῶς Ald. 53. ἔωθεν e Vers. vet. Sch. sy.; ὄθεν Ald. || ὑπόλαμψις Sch. sy.; ὑπόληψις edd. || ἐναντία τεταγμένη corr. Sch. sy.; ἐὰν πεφαγμένη Ald.; ἐὰν πεφασμένη Sch. cont. 54. λαμπρὰ γραμμὴ e Vers. vet.; dativos habent edd. 55. ταῦτα Sch. sy.; τὰ edd. 56. σημαίνουνσιν ex Vers. vet. Sch. sy.; σημειᾶ edd. || ἐπὶ δὲ τοῖς ἄστροις sic cum Sch. scripsi, qui praeterea δυομένοις ἢ ἀνατέλλουσιν addidit; τοῖς δ' ἄστροις edd.

FRAGMENTUM VII. *περὶ κόπων.*

Editio princeps: Aldina 1497 f. 439—441. — Camotiana p. 537—541.

Codices A Q. cf. Fr. V.

1. *πρώτῳ*; *πότερον* correxi; *προτυπώτερον* Ald.; *ὡς πρῶτον* Heins. Sch. || *ὑπερβολῆ*; *ὑπερβολή* edd. o. || *ἢ ἀπλῶς* — *κόπος* scripsi fere de con. Furlani; *καὶ ἀπλῶς πόνον οὐπερ αὐτῆ καὶ ὁ κόπος* Ald.; *ἄ. ὁ πόνος τοῦ αὐτοῦ οὐπερ ὁ κόπος* Sch. sy. || *ἐπιρροῆ* Sch. sy.; *-οῆ* edd. 2. *ἀμφοτέρως καὶ κιν.* Sch. sy.; *ἄμφω καὶ γὰρ κιν.* Ald. 4. *μὴ* ante *κρατοῦντος* Sch. sy.; om. Ald. edd. || *πέψιν* margo A; *τρίψιν* Ald.; *θρέψιν* Furl. Sch. 6. *ἦ* post *καὶ* adieci monente Sch., om. edd. || *καὶ πλείοσι τόποις* corr.; *καὶ πλείω τόπον* Ald.; *καὶ κατὰ πλείονας τόπους* Furl. Sch. et singulari Sch. sy. 7. *πλείσιν* de corr. Schneideri in comm. IV, 761; *ἐπίθεσιν* Ald. edd. 8. *ἐπεὶ καὶ*; *καὶ ἐπεὶ* edd. || *ποιεῖ τὸ ὑποκ.* corr. Sch. sy.; *ποιεῖν ὑποκ.* Ald.; *ὑπέκειν ὑποκ.* Furl. Sch. || *τὰ δ'* Sch. sy.; *τινὰ* Ald. edd. 10. *τῆ*—*διαστάσει* corr. Sch. sy.; *τις*—*διάστασις* Ald. Ceterum Sch. *μάλιστα* *πονοῦσι* scripsit. || *ἐπισπᾶσιν οἱ μῆροί* Sch. syll.; *τε* cum lacuna Ald.; *τε συσπᾶσιν οἱ μ.* Furl. Schn. ex Arist. Probl. 5, 26. || *βουβῶνες* corr. Coraës Sch. syll.; *βουβῶνων* Ald. 11. *ἔχει* Sch. sy.; *ἔχον* edd. || *ὥστε*—*ἔχουσιν.* Forsan scribendum *ἄτε*—*ἔχοντες.* 12. *προωθεῖν* Sch. sy.; *παρωθεῖν* edd. || finem paragraphi Sch. scribi vult *ἢ δ' ἐπὶ τῶν σκελῶν φλεγμόνη οὐ χαλεπὴ διὰ τὸ πόρρω εἶναι καὶ διὰ τὸ etc.* 13. ante *λίθον* inserui *ἦ.* 14. *ταύτῳ* Sch. sy.; *αὐτῷ* Ald.; *τῷ αὐτῷ* Sch. cont. || *θαττων* Sch. sy.; *θαττιον* edd. 15. *ἦ* ante *ἰσχυρὰ* inseruit Sch. sy. || *ὁμοία* correxi; *μία* Ald. edd. || *τὴν* ante *μεταβολὴν* inseruit Sch. sy. || *τῷ κάτω* Sch. sy.; *τῶν κ.* edd. 16. *ἐν τούτῳ γὰρ τῷ σχήματι* Ald. Furl.; *τοῦτο γὰρ τὸ σχῆμα* Sch. Deinceps pro *ανισον* cum Furlano *ἄνεσις* scribendum esse videtur. ultima verba sunt prorsus hiulca.

FRAGMENTUM VIII. *περὶ ἰλίγγων.*

Editio princeps: Aldina 1497 p. 437^v — 439. — Camotiana p. 534 — 536.

Codices A Q. cf. Fr. V.

1. *περὶ* Ald.; *εἰς* Sch. || *προυπάρχον* Sch. sy. ex Photii Bibl.; *ὑπάρχον* Ald. || δὲ post *οὔσης* et *καὶ* post *φορᾶς* e Photio assumsi. || *ῥέπη* correxi; *ῥέη* edd. 3. *κἂν* icorr.; *καὶ* edd. || *ἢ μόνον* Heins. Sch. sy.; *ἢ μόνον* Ald.; *καὶ μόνον* Sch. || *αἱ αἰτίαι* corr.; *αἰτιάται* Ald. edd. 4. *εἴ τις* — *στρέφων* retinui scripturam Aldinae, quam Schn. ex Photio auctam dedit.

5. *τῶ αὐτῶ* Sch. sy.; *τούτῳ* Ald. edd. 9. *δίστησι* — *διστάμενα* de coni. Useneri in Alex. Aphrod. Problemata, Berolini 1858, p. XIII et p. 11, cuius iam partem Schn. ex Photio inveni-erat; *δίστησι καὶ ἡ στάσις τῆς ὄψεως διάστασις ἐνὸς μορίου καὶ τᾶλλα* — *ἐγκεφάλῳ συνίστασθαι. διστάμενα δὲ* etc. Ald. || *σώζεται* scripsi de coni.; *ἄλλοτε* Ald. edd. || *μὴ κινούμενος*. negationem addidi cum Usenero, quae tamen in Ald. edd. omittitur. 11. *ἐνδεια*. Usener e Probl. 43 addere iubet *εἰς τὰ κενά*. || *αμφοτέρα γὰρ ταῦτα καταβαρύνει* dedi de coni.; *ἀνιούσα γὰρ ταῦτα καταβαίνει* Ald.; *ἀνιούσα γὰρ παρ' αὐτὰ καταβ.* Sch. || *ἐπίστησι* Usener l. 1.; *δίστησι* Ald. edd. 13. *σφαλερόν*. Usener l. 1. *φανερὸν* scribere suadet. || *ἀποκλῖνον* corr. Usener; *ἄγον* Ald. edd.

FRAGMENTUM IX. *περὶ ἰδρώτων.*

Editio princeps: Aldina fol. 451^v — 455^v. — Camotiana p. 560 — 568.

Codices A Q. cf. Fr. V.

1. *ἔξ* Sch. sy. cum Furl.; *μεθ'* Ald. || *συμφύτου* Sch. sy.; *ὡς τούτου* Ald. || *εἴ γε* correxi; *εἴ τε* Ald.; *ὅτε* Sch. 2. *ἐν τῇ προσφύσει* Sch. sy. ex Arist. Probl. 2, 2; *πρὸς φύσιν* Ald. || *συνεχῆς δ' οὐχ ἦττον ἢ* Sch. sy.; *συνεχῆς ἦττον ἢ* Ald. 4. *ἀλυσιτελοῦς* Sch. sy. corr.; *ἀλυσίου* Ald. || *πᾶν* correxi; *πάλιν* Ald. 5. *τούτοις* — *αἰτίας* corr. Sch. sy.; *τούτων αἰτίας ἐστὶ καὶ* Ald. deinceps *καὶ* ante *ὅτι* cum Schn. sy. sustuli. 7.

τοῦτο correxi; τούτοις Ald. 8. οἱ ἐν ἡ. Sch. sy.; τῶν ἐν ἡ.
 Ald. || εὔπνου — ἐκκρίνεται dedi ex interpolatione Grangerii
 fere cum Sch.; ὕπνου . . . ἀπερίπτωτον καὶ οὐδ' . . . εἶται
 Ald. 10. ἀναδιδῶσι correxi; ἀναδίδωσι Ald.; ἀναδοθῶσι
 Sch. || κατεργασία — τῆς ὑγρότητος scripsi praeunte Sch. in
 comm. p. 784; κακεργασία — οἷά τις ὑγρότης Ald. 12. εἰκά-
 σθαι Sch. sy.; εἰκάσαι Ald. || ἀνακεχρωσμένης Ald. Sch. sy.;
 ἀνακεχωρισμένης Furl. Heins. Sch. 13. ὅπερ ἐνίοτε Sch. sy.;
 ὑπέρεν ὅτε δὲ Ald. 14. καθάρσει — τόπον scripsi de coni.;
 καὶ δὴ — τρόπον Ald. 15. δὲ τῆ κ. Sch. sy.; δ' ἐν κ. Ald. ||
 ἀπέπτων correxit Sch. II, 612, in syllabo περιττωμάτων scri-
 bere iussit; αἰ ἀυτῶν Ald. 16. ταύτη ποιούμενον. forsan
 scribendum ἄλλως παύοντα. || πυριάσει cum Coraio Sch. syll.;
 περικαύσει Ald. 17. πόρους Ald. Heins.; πόνους Sch. 18.
 τούτων monente Sch. corr.; τούτου Ald. || ὥσπερ συγκεκλει-
 μένους Sch. sy.; ὥσπερ νῦν κεκλ. Ald.; ὥσπερ γυναικῶν κε-
 κλειμένους Grangerii coniecturam posuerat Sch. 19. ἡ γὰρ
 Sch. sy., addito δὲ post ἐκατέρω; ἡ γὰρ Ald. 21. τε καὶ οἱ
 ἂ. Sch. sy.; δὲ καὶ ἂ. Ald. 22. τοῦτο dedi e correctione Sch.
 idem deinceps τοῖς καταπεπεμμένην τὴν τροφὴν ἔχουσι in syll.
 praescripsit. 25. καὶ ὅτι οὐ π. correxi; καὶ οὐδ' οἱ Ald.;
 καὶ διότι οὐχ οἱ π. Sch. 26. verba καὶ ἡ κάθεξις — ἐμ-
 φράττοντος, quae Sch. post ἐκπίπτειν posuit, in veterem res-
 titui locum. || ἔπειτα δὲ — πρὸς dedi de corr. quam partim
 Sch. praecepit; τὰ δὲ καὶ ἡ ἀπόκρισις ἡ ὑπὸ θ. γ. διὰ τῶν
 πόρων ἐκ τοῦ ὑγροῦ πνεύματος ἡ καὶ ἄγει πρὸς Ald. || ἅμα
 corr. Sch. sy.; ἅπασα Ald. 28. ἰδίσειεν A; ἰδρώσειεν Ald.
 29. ποιεῖ μὲν γὰρ — κωλύει om. Ald. edd.; ex A suscepit
 Sch. sy. 30. οἱ δὲ — οὐχ corr. Sch. sy.; τὰ δ' ὑπὸ τοῦ ὕδα-
 τος κάτω φερόμενα μέρη τοῦ σώματος οὐχ Ald. 37. initium
 paragraphi ex Probl. 27 interpolavit cum Grangerio Sch., sed
 verba insuper addita καὶ οὐχ — θερμαίνεσθαι in syllabo rese-
 cuit. 38. ἰδρῶς — ἐγένετο καὶ om. Ald., interpolavit Sch. ex
 Probl. 2, 18. idem supplementum hoc modo scriptum praebuit
 A ἰδρώτων τὸ ψυχθὲν καὶ ὑγρὸν γενόμενον προσπεσόν, quae
 sic corrigenda esse videntur Schneidero γινόμενον ἰδρῶς τὸ δ'
 ἔσω ψυχθὲν καὶ ὑγρὸν γενόμενον καὶ πρ.

FRAGMENTUM XI. *περὶ παραλύσεως.*

Καταψυχομένου Sch. addere iussit in comm. et sententiae complendae causa necessarium. || *ἄλλω τινὶ τρόπῳ* scripsi cum versione Furlani; *ἄλλου τινὸς τρόπου* Ald. edd.

FRAGMENTUM XII. *ἐκ τῶν μετὰ τὰ φυσικά.*

Editio princeps: Aldina 1497 etc. f. 117 — 121^v. — Camotiana 1552 p. 599 — 608.

Codices: Vaticanus 1302 (A), Laurentianus pl. 28, 45 (B), Marcianus 211 (C), Parisiensis 1853 (P), comparati a Brandis.

3. *ἔχειν* correxi; *ἔχει* vulgo. 4. initio dedi de coni. *εἰ δ' ἑτέρα*; *ἢ δ' ἑτέρα* edd. || *πειστικωτέρω*s P Ald.; *πιστικωτέρω*s Brand. 8. *ἔμψυχα εἶναι* coni.; *ἔμψυχ' ἂν εἶναι* edd.

11. *ἂν* post *φθείροι* ut spurium seclusi. || pro *ἄρ'*, quod libri habent, *ἀρχῶν* scribendum esse videtur. 14. *τῆ γραμματικῆ καὶ μουσικῆ* scripsi de coni.; nominativos dant A P Ald. et inverso ordine BC. || *οἱ μὲν — τῆς ὕλης* dedi de coni.; *οἱ μὲν οὖν ἐμμόρφους π.* — *οἱ δ' ἄμφω τὰς τ' ἐμμόρφους* P C Brand.; — *εὐμόρφους π.* — *τὰς τε ἀμόρφους* A; — *ἐμμόρφους π.* — *τὰς τε ἀμόρφους* Ald.; *οἱ μὲν οὖν ἐμμόρφους πάσας τίθενται*; *οἱ δὲ μόνον ἀμόρφους τὰς ὑλικάς· οἱ δ' ἄμφω τὰς τ' ἐμμόρφους καὶ B.* 15. *σάρξ*. videtur *σωρός* scribendum esse. || *τί πλέον* A Ald.; *τί τὸ πλ.* BCP Brand. || *ἢ εἰς τὸ χεῖρον μετάβασις*; *ἢ —* Ald.; *εἰ εἰς τὸ χ. ἢ μετ.* P Brandis. ab initio *ἢ εἰς* B, dein articulum omittunt A edd. 16. *ἄτοπον* adiunxi cum B, om. ceteri. || *μὴ αἰεὶ τὸ correxi*; *μὴ δεῖ τὸ P*; *μὴ δὴ τὸ A C Ald. Brand.*; *καὶ ὡς δεῖ τὸ B.* 17. *δυνάμει μὲν ὄν* de coni.; *δ. δ' ἔν καὶ* vulgo. || *γένεσις τῆς οὐ. ἔνεκα τὸ μ.* dedi de coni.; *γ. ἢ οὐ. γε αὐτῶν τῶ μ.* BP Brand.; — *αὐτῶν τὸ μ.* A Ald.; *αὐτῶν τῶν μ. C.*

20. *ἦν — τινός* ut vitiosa notavi. || *ἐνίων μὲν τὸ κ.* de coni.; *ἐνία τῶν μὲν κ.* libri. 22. *καὶ ὑπὸ τὴν* ACP Ald.; *καὶ τὰ ὑπὸ τὴν* B Brand. ante *ἐπόμενα* adieci *τά*. 24. *ἐπεὶ* coni.; *ἢ* libri. 27. *διὸ — δῆλον* ita scripsi mutato *καὶ* in *εἰ* et *κινεῖται* assumpto ex C, praeterea correctae interpunctione. *διὸ καὶ ἢ ἐν. — ἐνεργῆ καὶ κινῆται, — φντοῖς· εἰ δὲ μὴ ὁμώνυμα, δῆλον* Brandis. 28. *εἰ γε sua-*

dente Sylburg. scripsi, interpunctionem correxi. εἴτε libri. ὑπὲρ δὲ τοῦ — ἄλλως θ' ὁ — δὴ τῶ ἔνια μὴ dedi ex emendatione Useneri (Anal. Theophr. 1858 p. 48); ὑπὲρ δὲ τοῦ, — ἀλλ' ὡς ὁ — δὴ ἔνια τῶ μὴ libri; — τῶν μὴ A Ald. 29. τῆς ὑγρότητος correxi; καὶ ὑγρότητες libri. 33. ἐν ante ἐναντίους cum Sylb. addidi. 34. τὰς post περὶ cum interpr. lat. Bessarionis adieci.

FRAGMENTUM XXX. Usener Analecta Theophrastea p. 38—40.
— Aldina fol. 233^v — 234^v. — Camotiana p. 646 — 648.

1. κατασκευάζειν corr. Usen.; κατασκευάζει libri. || ἐπ' Usener; ἔτι libri. || αὐτῆς Ald.; αὐτῆ libri. 4. δὲ ante καὶ restituit e libris mss. Mang. || τοῦ ante πυρός adiecit Usen. 5. χρήσονται e mss. Mang.; χρῶνται Ald. || πάντα τὰ μ. Ald. Cam. Usen.; τὰ om. libri. 6. τὸ τῶν ἄ. Ald. Usen.; τὸ τῶν om. libri. || φανῆναι. Usener coniicit φανήσεται. μύθων hic deesse quaedam animadvertit Mangeyus.

Fr. 33. ἢ ὡς adiecit Usener de coni.; μὲν ante ἐκ posuit Usen. e Plutarcho II, 20; ante τῶν habent libri Stobaei. — Fr. 37. χρόνον φασὶν cod. Paris. 1907; χρόνον εἶναι φασιν Ald. — Fr. 39. ἐξ αὐτῆς corr. Usener; αὐτοῦ edd. — Fr. 42. ἰλύος Froben. Usen.; limo mg. Aldobrandinae interpr.; ἡλίου libri. || ψυχὴν ταύτων Usener de coni.; αὐτὸν libri; αὐτῶν de coni. Wyttenbachii Huebner. — Fr. 46. ἐνῆν Usen. coni.; ἦν libri. || ἐγέννησε pr. AO (A est codex quidam a Brandisio collatus, O est Laurentianus 85, 1); ἐγέννησαν Ald. Verba καὶ οὕτω μὲν — ad finem fragmenti usque exscripta sunt ex altero loco Simplicii f. 33. — Fr. 48. ἐπέδωκεν Ald. Usen.; ἀπέδωκεν D (codex quidam a Brandisio comparatus). || θεοῦ D Usen.; θείου Ald. — Fr. 49. ἔχον. Usener coni. ἔχοντες. — Fr. 53. τούτων Bekk.; τούτου Ald. Sch. || ἔτι τε δὴ dedi de coni.; εἰ δὲ δὴ vulgo. || παντελῶς de coni.; παντέλειος Ald. — Fr. 87. Forsan καταυλήσειε scribendum. — Fr. 88. καθάπερ. Hic partem huius fragmenti penitus vitiosam et ad rem parum gravem omisi. || προσάγειν. Schn. προσήγαγε coniicit. equidem potius pro ἐπόλησε scripserim ποιῆσαι. — Fr. 89, quod inest in Porphyrii

commentario ad Ptolemaei Harmonica edito a Wallisio, Operum t. III p. 241 — 244 e codd. mss. tribus Barocciano bibliothecae Bodleianae (D), Oxoniensis collegii Magdalenensis (M), et tertio Bibl. Bodleianae (E), intellectu difficillimum, haud dubie valde pessumdatum est; quaedam Schneider corrigere conatus est, pauca nos tentavimus.

1. μελωδικόν; μελωδικόν ME. || φωνῆ Sch.; φωνῆ Wall. || αὐτὸ Sch.; αὐτὸν Wall. || ἐπεβάλλοντο εἰς Sch.; ἐπέβαλον, τὸ εἰς Wall. 2. εἰ μὲν τι codd.; εἰ μὲν τοι Wall. Sch., qui se μὲν τῆ malle ait. deinceps ὥστε ἡ χροῶα ME. — μέρος quod intra uncas est Wall. supplevit. locum vitiosum sic fere emendari posse crediderim: εἰ ἐν τῆ ποσότητι ἡ διαφορὰ γίνεται αὐτῆ, πᾶν τὸ ποσότητι διαφορον κἂν μέλος ἢ μέλους μέρος εἶη· ὥστε καὶ ἡ χροῶα, χροῶας εἰ ποσότητι διαφέρει· ὅπερ ἀνάγκη, εἴ γε τὸ μέλος καὶ τὸ δ. verba κἂν μέλος ἢ μέλους ex errore repetita esse puto. || τοιόνδε MESch.; τοιόντε DWall. Sch scribi vult τὸ μέλος, ὅτι τοιόνδε, ἀριθμὸς ἂν εἶη. mihi venit in mentem τὸ μέλος ὅτι ἀριθμητὸν δῆλον ἂν εἶη.

3. μηδὲν ἄλλ' ἢ ἀρ. dedi ex coniectura Schneideri; μηδὲν ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς Wall. Sch. || συμβέβηκε ex Schneideri correctione; συμβεβήκει Wall. Sch. || ὁ ἀκουστός Sch.; ἡ ἀκ. codd.; ὁ ἀριθμὸς Wall. || εἰ μὲν ὡς. voculam ὡς adiecit Wall. 4. εἰ δὲ ἡ correxi; οἱ δὲ ἡ D; εἰ δὲ οἱ ME; εἰ δὲ ὡς Wall. Sch. || εἰδήσις. Sch. coniecit αἰσθησις. || οὕτως — ἴδιον om. D. Sch. coniecit καθὸ ἕκαστον ἐπιτέτακται ἴσον. 5. γὰρ ἡ ταύτην DWall.; γὰρ καὶ τ. MESch. || διὸ βραχύτερον. haec verba, ut e proxime sequentibus errore hic inserta, seclusi. Sch. voluit διὸ τράχηλον μακρότερον ποιούσι: at id inest verbis βία ἀποστενοῦντες. 6. τοιαύτης ἔοικεν — δεῖν correxit Sch.; τὸ αὐτῆ εἶκειν — δεῖ Wall. 8. κινεῖτο corr. Sch.; κινεῖται Wall. || εἰ διὰ Wall. Sch.; ἡ διὰ codd.; εἰ δὲ διὰ mavult Sch. || σύμφωνος οὗτος Wall. Sch.; σ. αὐτῆ codd. || μὴ secluserit Sch.; μὴν Wall. 9. τῶ θάτερον — ἡ τῶ — ἀλλὰ τῶ corr. Sch.; τὸ θ. — ἡ τὸ — ἀλλὰ τὸ Wall. 10. ἐκινεῖτο. mihi ἐξικνεῖτο vera scriptura esse videtur. || ἐπαίσθητο corr. Sch.; ἐπαίσθητο Wall. 11. προκατελαμβάνετο. activum mavult Sch. 12. verba in initio paragraphi intelligi possunt, si γὰρ deleas et verba οὐδὲ — φασιν parenthesin facere statuas. sed sequentia ἐπειδὴ

— αἷτια non expedio. Sch. proposuit: γίγνεται. τὰ δὲ αἷτια. || ἐκμέλεια παραπ. de coni.; ἐμμέλεια π. Sch. 13. τόπους ἀρ οὐν. Sch. coniecit τόνους, ἀρ' οὐκ. || ἤς καὶ corr. Sch.; οἷς καὶ Wall. 14. οὐτ' οὐν correxi; ἄτε οὐν cum codd. Wall. Sch., qui οὐ adiecerunt. || in fine verba addita leguntur ἢ εἰ μὴ ἦν. — Fr. 97. 2. πρᾶττόνσι correxit Heyne Opusc. Acad. 2, 152; προστάττουσι Stobaei libri Sch. || ἑωνημένων corr. Heyne l. l. Sch.; ὠναμένων edd. Stobaei. || προσορμίζειν. Sch. coni. προσορμίζειν. 4. ὄρκον corr. Sch.; οἶκον Stob. Sch. || παρανομοῦντος. Sch. coni. παραφρονοῦντος. || ἔοικε forsaneῖωθε scriptum fuit. — Fr. 103. ἀπειλήν Sch.; ἀπειλεῖν Porson. — Fr. 116. G. Herm. ad Arist. Poet. p. 185 corrigat θνήτ' ἐφύοντο — ζωρά τε πρὶν κέκρητο δ. κ. — Fr. 159. διό· Casaub. ex Eustathio ὅτι καὶ scribi maluit. Sch. ante διὸ et post λιτρώδη lacunam indicavit. || Φέτα. Casaub. aut Φεραῖς aut Ἀφέταις scribendum esse coniecit. || verba καὶ τὸν ἐν Καρίᾳ praeunte Dalecampio Casaub. e Plinio 31, 5, 30 interpolavit. sed Porson Advers. p. 47 ed. Lips. comparato loco 8, 337. c. corrigi vult καθὰ τὸν ἐν Καρίᾳ παρ' ᾧ Ζηνοποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν. || ἀποσφαιροῦντες. Sch. coniecit ἀφαιροῦντες.

Fr. 171. περὶ ἰχθύων τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαμενόντων. Ald. 1497. F. 435 v — 439. Camot. p. 530 — 533. Codd. AQ, cf. Fr. V. — 1. καὶ ante μᾶλλον adiecit Sch. || ἐμῦς; A. Q. ἢ μῦς; ὁ μῦς Ald.; ἢ ἐμῦς Sch. e Plin. 9, 35 et 76 et Aristot. H. A. 5, 28. || ἄτοπος δ' ἂν αὐτοῖς; ἄτοπος δ' ἂν τοῖς AQ; ἄτοπον δ' αὐτοῖς Ald.; ἄτοπος δ' αὐτοῖς Sch. 2. τρώγλαις corr. Furl. Sch. ex Pseud-Arist. Mirab. 73, undē etiam Sch. verba ἐπὶ τὰς ἄλως supplevit; στρογγύλαις AQ Ald. || καὶ post ὥσπερ accessit ex AQ. 3. διαγίνονται corr.; διαγένηται Ald. edd.; διαγίνεται Sch. sy. || ἄλλοι δὲ Furl. Sch.; ἄλλοιοι δ' AQ Ald.

4. ἦ in fine seclisit Schn. Forsan scribendum τοιοῦτον ἰχθύων γένος οἶον ὀφιῶδες. 6. γ' ἂν de coni Schneideri; γοῦν libri. || εἰ μὴ καὶ. scribendum erit εἰ καὶ μὴ. 7. καθάπερ — τῶν ἐν scripsi ex A omisso tantum γὰρ post καθάπερ.; κ. τῶν περὶ etc. Ald. Schn. in addendis scripturam turbavit. || ἐν τῇ γῆ ὥσπερ dedi de conj.; ἐν τῷ ζῆν ἢ καὶ Ald.; ἐν τῷ πηλῷ ζῆν ἢ καὶ Sch. ὥσπερ sumsi e Pseud-Arist. Mirab. 74. || διαροκῶντας Sch. ex eodem et cod. A; διαναροκῶντας

Ald. 8. οὐ correxi ex Athenae. p. 331; καὶ Ald. 9. κεν-
 τρώσκος. Dubitabat Schn. num e Suida κεστρώνος an ex Athe-
 naeo κεντρώνισκος scribendum esset. 10. ἡ ἔγγελυς corr. cum
 Furl. Schn.; ἡ ἔγγυσις A; καὶ ἄγγυσις Ald. 11. δέ τι coni.;
 δὲ τὸ libri; τὸ secluserit Sch. || διανάειν A Sch. sy.; διανοεῖν
 Ald.; δεῖ διανοεῖν Heins.; δεῖ νοεῖν Schn.

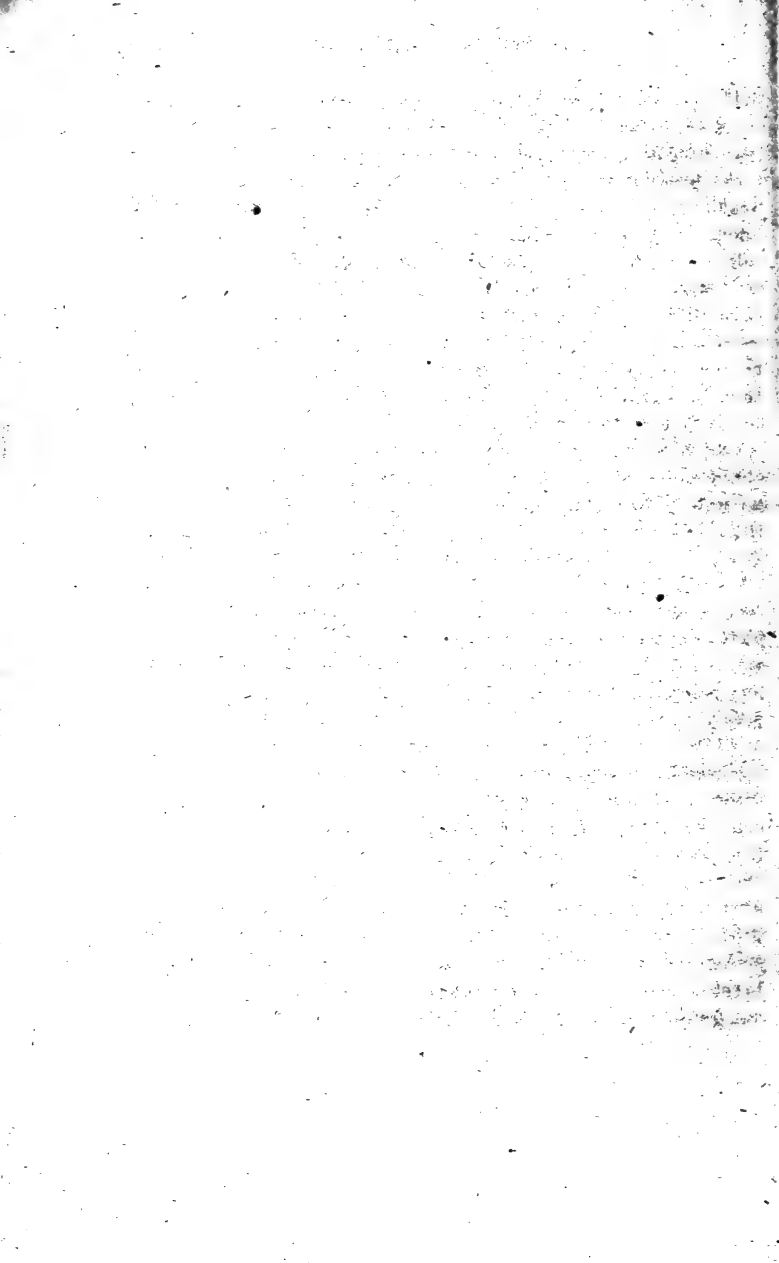
Quamquam ratio huius editionis non permittit pleniorē
 scripturae expositionem, quamobrem in proximis ea tantum ex-
 posui, quibus haec editio a prioribus differt, tamen ne quidquam
 quod bonae frugis esse possit, omisisse videar, hic adiungenda
 duxi et quaedam, quae Philippson in *Ἐπι Ανθρωπίνῃ* Bero-
 lini 1831 ad libellum de Sensu et Sensilibus attulerat, vel con-
 iecturas vel emendationes, et scripturas eas, quas ad emendan-
 dum fragmentum duodecimum, *Metaphysica* inscriptum, nuper
 proposuit Usener (*Rheinisches Museum* 1861 p. 259 — 281),
 quem de hoc genere literarum optime meruisse constat.

Ad Libellum de Sensu et Sensilibus hae sunt scripturae a
 Philippson commendatae et in editione eius receptae. § 5 πυρὸς
 ἐξιούσαν μέχρι τινὸς συμφύεσθαι τῇ ἀπορορῇ· διὸ καὶ τὸ
 χρωμα φλόγα εἶναι ἀπὸ τῶν σωμαίων, σύμμετρα μόρια τῇ
 ὄψει ἔχουσαν, ὡς ἀπορορῆς τε γιγνομένης, καὶ δέον οὖν ἁρ-
 μόττειν ἀλλήλοις. καὶ οὕτως. . — § 6. ἀέρος δι' ὧτων ἐγκε-
 φάλου τε καὶ αἵματος μ. ψ. ex Platonis *Timaeo* p. 381., ut mox
 ὑπὸ ταύτης. — § 8. ὁμοίως τὰς ὄψεις ἐκ τῶν ἀντικειμένων,
 ἀλλὰ ταῖς μὲν μείζον, ταῖς δ' ἔλαττον, καὶ ταῖς μὲν cum sup-
 plemento. — § 9. κινηθεῖσα ἡχῆ. — § 10. Post τούτων addit
 στοιχείων. — § 15. εἴη ἀναισθησία. Dein ὥστ' εἰ οὖν τῶ
 ὁμοίῳ ἢ αἰσθησις, ἡγουν διὰ τινὰ συμμετρίαν οὐ κρίνουσιν,
 ἀπάσας. — § 18. μᾶλλον ὄρα cum Steph. — § 19, 11. ante
 ἀπαθῆ addit οὐκ. — § 20, 8. καὶ συμβαίνει τὰς ὀ. — § 23.
 καὶ γὰρ ἄλλοια μεθ. — § 27. δὲ πειράται. — § 30, 12. post
 λεπτής addit ὁσμῆς. — § 31. αἰσθησις· οὔτε γὰρ τὸ ἐν.
 lin. 9. οὐδὲν δὲ τῶν φύσει. lin. 12. ante χωρίς addit οὐ. —
 § 39. σύμμετρον τῇ ὁσμῇ· τὸν γὰρ ἐγκέφαλον αὐτὸν μόνον
 λεπτότατον καὶ ἀσύμμετρον καὶ οὐ μίγνυσθαι ταῖς ὁσμαῖς. —
 § 41, 8. λεπταὶ καὶ τὸ παρὰ τῇ αἰσθήσει καὶ τῇ ἀκοῇ τρημα

βρ. — § 44, 12. εἶναι· οὐ γὰρ δύνασθαι συνιέναι· συμβάλ-
 λεσθαι — γλώτταν· τὰ δὲ φ. — § 47, 5. φρονεῖν, ἔτι δὲ καὶ
 τὸ λυπεῖσθαι καὶ ἀγνοεῖν τῇ ἀναπνοῇ cum supplemento e
 § 43 et 23 petito. — § 55, 12. οὕτω τῇ ἀκοῇ ἐντὸς cum Schn.
 — § 61. κατ' αὐτά — § 62, 13. Post ὁμοίως addit μανόν. —
 § 65, 9. Post ἄλλους addit χυλοὺς et post ἄλλα addit σχήματα.
 — § 71, 3. ἐπὶ νεκροῦ μοῖραν scripsit e Plutarcho plac. phi-
 los. 4, 4. — § 72, 10. καὶ τὸ κατακεῖμενον. l. 11. post ὁμοίων
 addit ἢ ἐξ ἀνομοίων. — § 73, 15 post θέσιν addit πρὸς ἄλληλα.
 § 77, 3. μακρὰν cum Par. et Flor. scripsit. — § 78, 7. τοσοῦ-
 τον ἐπεμεμίχθαι. — § 79, 7. τῆς φορᾶς ἀλλὰ μᾶλλον δοκεῖ ἢ
 θέσις. l. 16. τὰς πρὸ τῶν τειχῶν ἔχει βωμίδας. — § 81 extr.
 ἢ καὶ ἄλλω γίνουτ' ἂν ἢ μέλανι καὶ ποίῳ οὐ δ. — § 82, 15.
 προσαφορίζει σχεδὸν ὁμοίως τοῖς πλείστοις· οὐδὲν γὰρ ἴδιον
 εἶρηκε γε, πλήν. — § 83, 4. ὀξύτητα τῶν πλευρῶν καὶ
 λεπτότητα τῶν γ. supplemento petito ex Plat. Tim. p. 370.
 l. 5. ὑγρότης τῆς περὶ τὸ σῶμα τὰ μείζω, ἐκκρίνοντα τὰ
 ἐλάττω, omissis dein verbis τὰ μείζω, indidem scripsit. —
 § 84 in. ἠδὲ δὲ καὶ ἀλγεινὸν τὸ μὲν εἰς φύσιν ἀπιὸν ἀθροόν.
 — § 84, 3. αἰσθητά. l. 8. τοὺς πόρους καὶ. l. 9. τὰ δὲ ἤ-
 τον τραχύνοντα. l. 11. ἐκτήκειν τῆς γλώττης τι τῆς φύσεως
 πικρόν. — § 85, 4. ἐπιφραχθέντες βία ἀνασπ. l. 12. Post
 βραδείας addit φορᾶς. — §. 90, 2. εἰ μὴ ἔστιν.

Usener ad libellum Metaphysicorum has proposuit tum
 emendationes tum coniecturas. § 2 verba ἐκάτερα κεχωρισμένα
 sedem mutare et κεχωρισμένα ἐκάτερα scribere praecipit.
 l. 8. τὰς μὲν ἀρχὰς scribendum esse censet. l. 9. καὶ ὥσπερ
 αἷτια τὰ ἀίδια τῶν φθαρτῶν. — § 3, 4 pro πάντος fuisse πε-
 ρᾶναί τι coniecit. l. 7. veram scripturam οὐχ οἶάτε συνάπτειν
 W. Hoffmannum reperisse refert. — § 4, 4. post οὖν excidisse
 οὐσίαν censet. — § 5, 7. post κυκλικὴ inserendum κίνησις.
 l. 8. καὶ ἐκεῖνο restituit praeunte Camotio in comm. —
 § 8, 9. post λέγοι inserit ὅτι, et mox praeunte Hampkio μετα-
 φορὰν pro διαφορὰν scribendum esse monet. l. 10. ψυχῇ
 scribit. l. 12. verbis ὥσπερ καὶ τοῖς ζώοις substituenda esse
 coniecit ἀνθρώποις τε καὶ ζώοις. l. 13. ὅμως ὡς ἐμψύχοις
 emendat. — § 9, 11. ἀσύνητον corrigit. — § 10, 14. commate
 post ὅμοια sublato post εἶναι distinguendum esse praecipit. —

§ 11, 11. ἄλλων, ἂν τις ἄρα τίθηται scribendum esse censet. — § 12, 8. χρόνον θ' ἅμα scribi vult et hoc comma in archetypo propter constructionis duritiem damnatum, et eius loco verba proxima τοῦ δ' — μνεῖαν substituta, illud igitur omitendum esse censet. — § 14, 5 post Καθάπερ inseri Πλάτων iubet. — § 15, 5. Verbis vitiosis ὥσπερ σὰρξ εἰκῆ substituere voluerat ὥσπερ ἐξ ἀστρίων (l. ἀστραγάλων) εἰκῆ Bergk Comm. crit. Marp. 1850. Usener commendat σωρός, quod et ego proposueram. l. 13. pro ἐτέρων scribendum esse ἀστέρων docet — § 16, 8 τὸ κινούμενον et l. 12 ὃ κινεῖται emendat. ibidem τὸ ποιοῦν coll. Arist. de gener. 768b, 16. l. 6. ἀντικαταλλακτέον scribendum, l. 7 ἐν omittendum et l. 19 μεριστῶν ἢ corrigendum esse censet. — § 17. Verbis δυνάμει μὲν ὄν substituit δ. δ' ὄν. l. 5. εἰ δὲ γένεσις ἢ οὐσία γε αὐτῶν τὸ μ. coniiicit. — § 18, 9. ἀλλήλοις ἀλλὰ καθάπερ τὰ λευκὰ καὶ μέλανα ἐν ἐναντίοις emendat. — § 20, 4. ὁμοίως δὲ scribi vult, l. 6 post οἶον addit ἐν, l. 9 τῶν δ' ἐν μέρει restituit. — § 21, 3. δὲ τῶ κατ' ἀν. emendat. — § 26, 6. βλέποντες scribit. Deinceps τῶ νῶ τῶν τοιούτων ἢ θεωρία θιγόντι, coniunctis scripturis codicis Paris. et editionum Camotii et Stephani scribendum esse iudicat. l. 12. περὶ τὴν τῆς φ. emendat. — § 27, 7 pro ἡμέρων scribendum ἢ μερῶν monuisse refert Spengelium Münch. Gel. Anz. 1843. — § 29, 11. ἐλάφων τοῖσδε λελωβημένων κνήσει cum codd., collato Arist. hist. an. p. 611b, 15 scribendum esse censet. — § 30, 5 pro τούτων scribendum του proponit. l. 10. forsan μὴ πεφνκός' οὐσί fuisse arbitratur. — § 31 init. εἰ δὲ μὴ τοῦ θ' ἔνεκά του coniiicit. l. 4. λέγομεν ἅ in λεγόμενα mutandum esse docet. l. 5 post ἅπασιν addendum ἀνάγκη censet. — § 32, 7. πλήθος εἶναι τὸ κ. emendat. l. 8. καθάπτεσθαι τῆς φ. ἀμαθεστάτου ἐστὶ scribi posse putat. l. 11. ἄκρα mutat in ἀθρόα. § 34, 4. τό τινος χάριν scribit. — Qua emendationum optima sylloge me non uti potuisse, antequam contextus typis exscriberetur, valde doleo. Nunc lectores his breviter relatis utentur aut potius libellum ipsum lectionum causas habentem adibunt.

FRAGMENTUM I.

ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ.

CAP. I. Περὶ δ' αἰσθήσεως αἱ μὲν πολλαὶ καὶ κα- 1
θόλου δόξαι δύο εἰσὶν· οἱ μὲν γὰρ τῷ ὁμοίῳ ποιοῦν-
ται οἱ δὲ τῷ ἐναντίῳ. Παρμενίδης μὲν καὶ Ἐμπεδο-
κλῆς καὶ Πλάτων τῷ ὁμοίῳ, οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν
καὶ Ἡράκλειτον τῷ ἐναντίῳ. τὸ δὲ πιθανὸν ἔλαβον οἱ
μὲν ὅτι τῶν ἄλλων τε τὰ πλεῖστα τῇ ὁμοιότητι θεω-
ρεῖται καὶ ὅτι σύμφυτόν ἐστι πᾶσι τοῖς ζώοις τὰ συγ-
γενῆ γνωρίζειν, ἔτι δ' ὡς τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι τῇ ἀπορ-
ροῖα γίνεται τὸ δ' ὁμοιον φέρεται πρὸς τὸ ὁμοιον. οἱ 2
δὲ τὴν αἰσθησιν ὑπολαμβάνοντες ἐν ἀλλοιώσει γίνε-
σθαι καὶ τὸ μὲν ὁμοιον ἀπαθὲς ὑπὸ τοῦ ὁμοίου τὸ δ'
ἐναντίον παθητικὸν τούτῳ προσέθεσαν τὴν γνώμην·
ἐπιμαρτυρεῖν δ' οἶονταί καὶ τὸ περὶ τὴν ἀφήν συμβατ-
νον· τὸ γὰρ ὁμοίως τῇ σαρκὶ θερμὸν ἢ ψυχρὸν (οὐ)
ποιεῖν αἰσθησιν. καθόλου μὲν οὖν περὶ αἰσθήσεως
αὐταὶ παραδέδονται δόξαι. περὶ ἐκάστης δὲ τῶν κατὰ
μέρος οἱ μὲν ἄλλοι σχεδὸν ἀπολείπουσιν, Ἐμπεδοκλῆς
δὲ πειράται καὶ ταύτας ἀνάγειν εἰς τὴν ὁμοιότητα.
Παρμενίδης μὲν γὰρ ὅλως οὐδὲν ἀφώρικεν ἀλλὰ μό- 3
νον ὅτι δυοῖν ὄντων στοιχείοι κατὰ τὸ ὑπερβάλλον
ἐστὶν ἡ γνώσις. εἴαν γὰρ ὑπεραίρη τὸ θερμὸν ἢ τὸ

ψυχρὸν ἄλλην γίνεσθαι τὴν διάνοιαν, βελτίω δὲ καὶ καθαρωτέραν τὴν διὰ τὸ θερμὸν· οὐ μὴν ἄλλὰ καὶ ταύτην δεῖσθαι τινος συμμετρίας· „ὥς γὰρ ἐκάστῳ — φησὶν — ἔχει κραῖσις μελέων πολυπλάγκτων, Τῶς νόος ἀνθρώποισι παρέστηκεν· τὸ γὰρ αὐτὸ ἔστιν ὅπερ φρονέει μελέων φύσις ἀνθρώποισι, Καὶ πᾶσιν καὶ παντί·
 4 τὸ γὰρ πλεόν ἐστὶ νόημα.“ τὸ γὰρ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν ὡς ταῦτό λέγει, διὸ καὶ τὴν μνήμην καὶ τὴν λήθην ἀπὸ τούτων γίνεσθαι διὰ τῆς κράσεως· ἂν δ' ἰσαίωσι τῇ μίξει πότερον ἔσται φρονεῖν ἢ οὐ καὶ τίς ἢ διαθέσις οὐδὲν ἔτι διώρικεν. ὅτι δὲ καὶ τῷ ἐναντίῳ καθ' αὐτὸ ποιεῖ τὴν αἰσθησιν φανερόν ἐν οἷς φησι τὸν νεκρὸν φωτὸς μὲν καὶ θερμοῦ καὶ φωνῆς οὐκ αἰσθάνεσθαι διὰ τὴν ἔκλειψιν τοῦ πυρὸς ψυχροῦ δὲ καὶ σιωπῆς καὶ τῶν ἐναντίων αἰσθάνεσθαι, καὶ ὅλως δὲ πᾶν τὸ ὄν ἔχειν τινὰ γινῶσιν. οὕτω μὲν οὖν αὐτὸς ἔοικεν ἀποτέμενεσθαι τῇ φάσει τὰ συμβαίνοντα δυσχερεῖ διὰ τὴν ὑπόληψιν.

5 CAP. II. Πλάτων δ' ἐπὶ πλεόν μὲν ἤπται τῶν κατὰ μέρος, οὐ μὴν εἴρηκέ γε περὶ ἀπασῶν ἀλλὰ μόνον περὶ ἀκοῆς καὶ ὄψεως. καὶ τὴν μὲν ὄψιν ποιεῖ πυρὸς· διὸ καὶ τὸ χροῶμα φλόγα τὴν ἀπὸ τῶν σωμάτων σύμμετρα μόρια τῇ ὄψει ἔχουσιν* ὡς ἀπορροῆς τε γιγνομένης, καὶ .. δέον οὖν ἀροῦνται ἀλλήλοις ἐξιοῦσαν μέχρη τινὸς συμφύεσθαι τῇ ἀπορροῇ καὶ οὕτως ὁραῖν ἡμᾶς. ὥσπερ ἂν εἰς τὸ μέσον τιθεὶς τὴν ἑαυτοῦ δόξαν τῶν τε φασκόντων προσπίπτειν τὴν ὄψιν καὶ τῶν φέρεσθαι πρὸς
 6 αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὁρατῶν. ἀκοὴν δὲ διὰ τῆς φωνῆς ὀρίζεται. φωνὴν γὰρ εἶναι πληγὴν ὑπ' ἀέρος ἐγκεφάλου καὶ αἵματος δι' ὠτων μέχρη ψυχῆς, τὴν δ' ἀπὸ ταύτης κίνησιν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρη ἥπατος ἀκοήν. περὶ δὲ ὁσφρήσεως καὶ γεύσεως καὶ ἀφῆς ὅλως οὐδὲν εἴρη-

κεν, οὐδὲ εἰ παρὰ ταύτας ἄλλαι τινές εἰσιν, ἀλλὰ μάλ-
 λον ἀκριβολογείται περὶ τῶν αἰσθητῶν. Ἐμπεδοκλῆς 7
 δὲ περὶ ἀπασῶν ὁμοίως λέγει καὶ φησι τῷ ἑναρμόττειν
 εἰς τοὺς πόρους τοὺς ἐκάστης αἰσθάνεσθαι· διὸ καὶ οὐ
 δύνασθαι τὰ ἀλλήλων κρίνειν ὅτι τῶν μὲν εὐρύτεροι
 ὄντες τῶν δὲ στενότεροι τυγχάνουσιν οἱ πόροι πρὸς τὸ
 αἰσθητὸν ὡς τὰ μὲν οὐχ ἀπτόμενα διευτονεῖν τὰ δ' ὅλως
 εἰσελθεῖν οὐ δύνασθαι. πειρᾶται δὲ καὶ τὴν ὄψιν λέ-
 γειν ποία τις ἐστί· φησὶ γὰρ τὸ μὲν ἐντὸς αὐτῆς εἶναι
 πῦρ τὸ δὲ περὶ αὐτὸ γῆν καὶ ἀέρα, δι' ὧν διέναι λε-
 πτὸν ὃν καθάπερ τὸ ἐν τοῖς λαμπτήροσι φῶς. τοὺς δὲ
 πόρους ἐναλλάξ κείσθαι τοῦ τε πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος,
 ὧν τοῖς μὲν τοῦ πυρὸς τὰ λευκὰ τοῖς δὲ τοῦ ὕδατος τὰ
 μέλανα γνωρίζειν· ἑναρμόττειν γὰρ ἑκατέροις ἑκάτερα.
 φέρεσθαι δὲ τὰ χρώματα πρὸς τὴν ὄψιν διὰ τὴν ἀπορ-
 ροήν. συγκείσθαι δ' οὐχ ὁμοίως, τὰς δ' ἐκ τῶν ἀντι- 8
 κειμένων, καὶ ταῖς μὲν ἐν μέσῳ ταῖς δ' ἐκτὸς εἶναι
 τὸ πῦρ, διὸ καὶ τῶν ζώων τὰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ τὰ δὲ νύ-
 κτω μᾶλλον ὀξυωπεῖν· ὅσα μὲν πυρὸς ἔλαττον ἔχει
 μεθ' ἡμέραν· ἐπανισοῦσθαι γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐντὸς φῶς
 ὑπὸ τοῦ ἐκτός· ὅσα δὲ τοῦ ἐναντίου νύκτωρ· ἐπανα-
 πληροῦσθαι γὰρ καὶ τούτοις τὸ ἐνδεές. ἐν δὲ τοῖς ἐναν-
 τίοις ἑκάτερον· ἀμβλυωπεῖν μὲν γὰρ καὶ οἷς ὑπερέχει
 τὸ πῦρ· ἐπαυξηθὲν (γὰρ) ἔτι μεθ' ἡμέραν ἐπιπλάττειν
 καὶ καταλαμβάνειν τοὺς τοῦ ὕδατος πόρους. οἷς δὲ τὸ
 ὕδωρ ταῦτο τοῦτο γίνεσθαι νύκτωρ· καταλαμβάνεσθαι
 γὰρ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἕως ἂν τοῖς μὲν ὑπὸ τοῦ
 ἔξωθεν φωτός ἀποκριθῇ τὸ ὕδωρ, τοῖς δ' ὑπὸ τοῦ ἀέ-
 ρος τὸ πῦρ· ἑκατέρων γὰρ ἴσιν εἶναι τὸ ἐναντίον.
 ἄριστα δὲ κεκοῦσθαι καὶ βελτίστην εἶναι τὴν ἐξ ἀμ-
 φοῖν ἴσων συγκειμένην. καὶ περὶ μὲν ὄψεως σχεδὸν
 ταῦτα λέγει. τὴν δ' ἀκοήν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν γίνεσθαι 9

- ψόφων· ὅταν γὰρ ὑπὸ τῆς φωνῆς κινηθῆ ἡχεῖν ἐντός· ὡσπερ γὰρ εἶναι κώδωνα τῶν ἔσω ἡχῶν τὴν ἀκοὴν ἢ προσαγορεύει σάρκινον ὄζον· κινουμένην δὲ παλεῖν τὸν ἀέρα πρὸς τὰ στερεὰ καὶ ποιεῖν ἡχον. ὄσφρησιν δὲ γίνεσθαι τῇ ἀναπνοῇ, διὸ καὶ μάλιστα ὄσφραίνεσθαι τούτους οἷς σφοδροτάτη τοῦ ἄσθματος ἢ κίνησις· ὄσμην δὲ πλείστην ἀπὸ τῶν λεπτῶν καὶ τῶν κούφων ἀπορρεῖν. περὶ δὲ γεύσεως καὶ ἀφῆς οὐ διορίζεται καθ' ἑτέραν οὔτε πῶς οὔτε δι' ἃ γίνονται, πλὴν τὸ κοινὸν ὅτι τῷ συναρμύττειν τοὺς πόρους αἰσθησίς ἐστιν· ἡδεσθαι δὲ τοῖς ὁμοίοις κατὰ τὰ τε μόρια καὶ τὴν κρᾶσιν
- 10 λυπεῖσθαι δὲ τοῖς ἐναντίοις. ὡσαύτως δὲ λέγει καὶ περὶ φρονήσεως καὶ ἀγνοίας. τὸ μὲν γὰρ φρονεῖν εἶναι τοῖς ὁμοίοις τὸ δ' ἀγνοεῖν τοῖς ἀνομοίοις ὡς ἡ ταῦτὸν ἢ παραπλήσιον ὄν τῇ αἰσθήσει τὴν φρόνησιν. διαριθμησάμενος γὰρ ὡς ἕκαστον ἐκάστῳ γνωρίζομεν ἐπὶ τέλει προσέθηκεν ὡς ἐκ τούτων „πάντα πεπήγασιν ἀρμοσθέντα, καὶ τούτοις φρονέουσι καὶ ἄδονται τ' ἀνιῶνται.“ διὸ καὶ τῷ αἵματι μάλιστα φρονεῖν· ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα κεκρᾶσθαί ἐστι τὰ στοιχεῖα τῶν μερῶν.
- 11 ὅσοις μὲν οὖν ἴσα καὶ παραπλήσια μέμικται καὶ μὴ διὰ πολλοῦ μὴδ' αὖ μικρὰ μὴδ' ὑπερβάλλοντα τῷ μεγέθει, τούτους φρονιμωτάτους εἶναι καὶ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἀκριβεστάτους, κατὰ λόγον δὲ καὶ τοὺς ἐγγυτάτω τούτων, ὅσοις δ' ἐναντίως ἀφρονεστάτους. καὶ ὧν μὲν μανὰ καὶ ἀραιὰ κεῖται τὰ στοιχεῖα νωθροὺς καὶ ἐπιπόνοους, ὧν δὲ πυκνὰ καὶ κατὰ μικρὰ τεθραυσμένα τοὺς δὲ τοιούτους ὀξέως φερομένους καὶ πολλοῖς ἐπιβαλλομένους ὀλίγα ἐπιτελεῖν διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς τοῦ αἵματος φορᾶς. οἷς δὲ καθ' ἓν τι μόριον ἢ μέση κρᾶσις ἐστι ταύτῃ σοφὸν ἐκάστους εἶναι· διὸ τοὺς μὲν ῥήτορας ἀγαθοὺς τοὺς δὲ τεχνίτας, ὡς τοῖς μὲν ἐν ταῖς

χερσὶ τοῖς δ' ἐν τῇ γλώττῃ τὴν κραΐσιν οὕσαν· ὁμοίως δ' ἔχειν καὶ κατὰ τὰς ἄλλας δυνάμεις.

CAP. III. Ἐμπεδοκλῆς μὲν οὖν οὕτως οἶεται καὶ 12
τὴν αἰσθησιν γίνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν. ἀπορήσειε δ'
ἂν τις ἐξ ὧν λέγει πρῶτον μὲν τί διοίσει τὰ ἔμψυχα
πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι τῶν ἄλλων. ἐναρμόττει γὰρ καὶ
τοῖς τῶν ἀψύχων πόροις· ὅλως γὰρ ποιεῖ τὴν μίξιν τῇ
συμμετρίας τῶν πόρων· διόπερ ἔλαιον μὲν καὶ ὕδωρ
οὐ μίγνυσθαι, τὰ δ' ἄλλα ὑγρά καὶ περὶ ὄσων δὴ κατ-
αριθμεῖται τὰς ἰδίας κράσεις. ὥστε πάντα τε αἰσθή-
σεται καὶ ταῦτ' ἔσται μίξις καὶ αἰσθησις καὶ αὐξησις·
πάντα γὰρ ποιεῖ τῇ συμμετρίας τῶν πόρων· ἐὰν μὴ
προσθῇ τινα διαφορὰν. ἔπειτα ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐμψύ- 13
χοις τί μᾶλλον αἰσθήσεται τὸ ἐν τῷ ζῳῷ πῦρ ἢ τὸ
ἐκτός, εἴπερ ἐναρμόττουσιν ἀλλήλοις· ὑπάρχει γὰρ καὶ
ἡ συμμετρία καὶ τὸ ὅμοιον. ἔτι δὲ καὶ ἀνάγκη διαφο-
ρὰν τινα ἔχειν εἴπερ αὐτὸ μὲν μὴ δύναται συμπλη-
ροῦν τοὺς πόρους τὸ δ' ἔξωθεν ἐπεισιόν· ὥστ' εἰ ὅμοιον
ἦν πάντῃ καὶ πάντως οὐκ ἂν ἦν αἰσθησις. ἔτι δὲ πό-
τερον οἱ πόροι κενοὶ ἢ πλήρεις; εἰ μὲν γὰρ κενοὶ συμ-
βαίνει διαφωνεῖν ἑαυτῷ, φησὶ γὰρ ὅλως οὐκ εἶναι κε-
νόν· εἰ δὲ πλήρεις αἰεὶ ἂν αἰσθάνοιτο τὰ ζῳα· δῆλον
γὰρ ὡς ἐναρμόττει, καθάπερ φησὶ, τὸ ὅμοιον. καίτοι 14
κἂν αὐτὸ τοῦτό τις διαπορήσειεν εἰ δυνατόν ἐστι τη-
λικαῦτα μεγέθη γίνεσθαι τῶν ἑτερογενῶν ὥστ' ἐναρ-
μόττειν, ἄλλως τε καὶ συμβαίνει καθάπερ φησὶ τὰς
ὄψεις ὧν ἀσύμμετρος ἡ κραΐσις ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ πυρὸς
ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἐμπλαττομένων τῶν πόρων ἀμει-
ροῦσθαι. εἰ δ' οὖν ἐστι καὶ τούτων συμμετρία καὶ
πλήρεις οἱ πόροι τῶν μὴ συγγενῶν, πῶς ὅταν αἰσθά-
νηται καὶ ποῦ ταῦτα ὑπεξέρχεται; δεῖ γὰρ τινα ἀπο-
δοῦναι μεταβολήν. ὥστε πάντως ἔχει δυσκολίαν· ἢ

- γὰρ κενὸν ἀνάγκη ποιεῖν, ἢ αἰεὶ τὰ ζῶα αἰσθάνεσθαι πάντων, ἢ τὸ μὴ συγγενὲς ἀρμόττειν οὐ ποιοῦν αἰσθησιν οὐδ' ἔχον μεταβολὴν οἰκείαν τοῖς ἐμποιοῦσιν.
- 15 ἔτι δὲ εἰ καὶ μὴ ἐναρμόττοι τὸ ὅμοιον ἀλλὰ μόνον ἄπειτο καθ' ὅτιοῦν εὐλογον αἰσθησιν γίνεσθαι· δυοῖν γὰρ τούτοις ἀποδίδωσι τὴν γνῶσιν τῷ τε ὁμοίῳ καὶ τῇ ἀφῆ, διὸ καὶ τὸ ἀρμόττειν εἰρηκεν· ὥστ' εἰ τὸ ἔλαττον ἄψαιτο τῶν μειζόνων εἴη ἂν αἰσθησις. ὅπως δὲ κατὰ γε ἐκεῖνον ἀφαιρεῖται καὶ τὸ ὅμοιον ἀλλὰ ἢ συμμετρία μόνη ἱκανή. διὰ τοῦτο γὰρ οὐκ αἰσθάνονται, φησὶν, ἀλλήλων, ὅτι τοὺς πόρους ἀσυμμέτρους ἔχουσιν· εἰ δ' ὅμοιον ἢ ἀνόμοιον τὸ ἀπορρέον οὐδὲν ἔτι προσαφώρισεν. ὥστε ἢ οὐ τῷ ὁμοίῳ ἢ αἰσθησις ἢ οὐ διὰ τινα ἀσυμμετρίαν οὐ κρίνουσι... ἀπάσας ἀνάγκη τὰς αἰσθήσεις καὶ πάντα τὰ αἰσθητὰ τὴν αὐτὴν ἔχειν φύ-
- 16 σιν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἡδονὴν καὶ λύπην ὁμολογούμεως ἀποδίδωσιν ἠδεσθαι μὲν ποιῶν τοῖς ὁμοίοις λυπεῖσθαι δὲ τοῖς ἐναντίοις· ἐχθρὰ γὰρ εἶναι· διὸ „πλείστον ἀπ' ἀλλήλων διέχουσι Γέννη τε κράσει τε καὶ εἶδεσιν ἐκμακτοῖσι.“ αἰσθήσει γὰρ τινι ἢ μετ' αἰσθήσεως ποιοῦσι τὴν ἡδονὴν καὶ τὴν λύπην, ὥστε οὐχ ἅπασα γίνεται τοῖς ὁμοίοις. ἔτι εἰ τὰ συγγενῆ μάλιστα ποιεῖ τὴν ἡδονὴν ἐν τῇ ἀφῆ, καθάπερ φησὶ, τὰ σύμφυτα μάλιστ' ἂν ἠδοῖτο καὶ αἰσθάνοιτο· διὰ τῶν αὐ-
- 17 τῶν γὰρ ποιεῖ τὴν αἰσθησιν καὶ τὴν ἡδονὴν. καίτοι πολλάκις αἰσθανόμενοι λυπούμεθα κατ' αὐτὴν τὴν αἰσθησιν, ὡς δ' Ἀναξαγόρας φησὶν αἰεὶ· πᾶσαν γὰρ αἰσθησιν εἶναι μετὰ λύπης. ἔτι δ' ἐν ταῖς κατὰ μέγεθος... συμβαίνει γὰρ τῷ ὁμοίῳ γίνεσθαι τὴν γνῶσιν· τὴν γὰρ ὄψιν ὅταν ἐκ πυρὸς καὶ τοῦ ἐναντίου συστήσῃ τὸ μὲν λευκὸν καὶ τὸ μέλαν δύναται ἂν τοῖς ὁμοίοις γνωρίζειν, τὸ δὲ φαιὸν καὶ τὰλλα χρώματα τὰ μικτὰ

πῶς; οὔτε γὰρ τοῖς τοῦ πυρός οὔτε τοῖς τοῦ ὕδατος
 πόροις, οὔτ' ἄλλους ποιεῖ κοινούς ἐξ ἀμφοῖν ὁρῶμεν
 δ' οὐδὲν ἦττον ταῦτα τῶν ἀπλῶν. ἀτόπως δὲ καὶ ὅτι 18
 τὰ μὲν ἡμέρας τὰ δὲ νύκτωρ μᾶλλον ὁρῶμεν· τὸ γὰρ
 ἔλαττον πῦρ ὑπὸ τοῦ πλείονος φθείρεται, διὸ καὶ πρὸς
 τὸν ἥλιον καὶ ὅπως τὸ καθαρὸν οὐ δυνάμεθα ἀντιβλέ-
 πειν. ὥστε ὅσοις ἐνδεέστερον τὸ φῶς ἦττον ἐχρῆν ὁρᾶν
 μεθ' ἡμέραν, ἢ εἴπερ τὸ ὅμοιον συναύξει, καθάπερ
 φησὶ, τὸ δ' ἐναντίον φθείρει καὶ κωλύει τὰ μὲν λευκὰ
 μᾶλλον ἐχρῆν ὁρᾶν ἅπαντας μεθ' ἡμέραν, καὶ ὅσοις
 ἔλαττον καὶ ὅσοις πλεόν τὸ φῶς, καὶ τὰ μέλανα νύ-
 κτωρ. νῦν δὲ πάντες ἅπαντα μεθ' ἡμέραν μᾶλλον
 ὁρῶσι πλὴν ὀλίγων ζώων· τούτοις δ' εὐλογον τοῦτ'
 ἰσχύειν τὸ οἰκεῖον πῦρ ὥσπερ ἕνια καὶ τῇ χροᾷ δια-
 λάμπει μᾶλλον τῆς νυκτός. ἔτι δὲ οἷς ἢ κραῖσις ἐξ ἴσων 19
 ἀνάγκη συναύξεσθαι κατὰ μέρος ἐκάτερον· ὥστ' εἰ
 πλεονάζον κωλύει θάτερον ὁρᾶν ἀπάντων ἂν εἴη πα-
 ραπλησία πως ἢ διάθεσις. ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς ὕψεως πάθη
 χαλεπώτερον ἔσται διελεῖν. τὰ δὲ περὶ τὰς ἄλλας αἰ-
 σθηθεῖς πῶς κρίνωμεν τῶ ὁμοίῳ; τὸ γὰρ ὅμοιον ἀόρι-
 στον. οὔτε γὰρ ψόφῳ τὸν ψόφον οὔτ' ὁσμῇ τὴν ὁσμὴν
 οὔτε τοῖς ἄλλοις τοῖς ὁμογενέσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς εἰ-
 πεῖν τοῖς ἐναντίοις· ἀπαθῆ γὰρ δεῖ τὴν αἰσθησιν προσ-
 ἄγειν. ἦχου δ' ἐνότους ἐν ὣσιν ἢ χυλῶν ἐν γεύσει καὶ
 ὁσμῆς ἐν ὀσφρήσει κωφότεραι πᾶσαι γίνονται μᾶλ-
 λον ὄσφ' ἂν πλήρεις ὦσι τῶν ὁμοίων· εἰ μὴ τις λεχθεῖη
 περὶ τούτων διορισμός. ἔτι δὲ τὸ περὶ τὴν ἀπορροήν, 20
 καίπερ οὐχ ἱκανῶς λεγόμενον, περὶ μὲν τὰς ἄλλας
 ὅμως ἐστὶ πως ὑπολαβεῖν, περὶ δὲ τὴν ἀφήν καὶ γεῦ-
 σιν οὐ ῥάδιον. πῶς γὰρ τῇ ἀπορροῇ κρίνομεν ἢ πῶς
 ἐναρμόττει τοῖς πόροις τὸ τραχὺ καὶ τὸ λεῖον; μόνου
 γὰρ δοκεῖ τῶν στοιχείων τοῦ πυρός ἀπορρεῖν ἀπὸ δὲ

τῶν ἄλλων οὐδενός. ἔτι δὲ εἰ ἢ φθίσις διὰ τὴν ἀπορροήν, ὥπερ χρῆται κοινοτάτῳ σημείῳ καὶ τὰς ὀσμὰς ἀπορροῇ γίνεσθαι, τὰ πλείστην ἔχοντα ὀσμὴν τάχιστ' ἐχορὴν φθείρεσθαι. νῦν δὲ σχεδὸν ἐναντίως ἔχει· τὰ γὰρ ὀσμωδέστατα τῶν φυτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐστὶ χρονιώτατα. συμβαίνει δὲ καὶ ἐπὶ τῆς φιλίας (γεύσεως?) ὅλως μὴ εἶναι αἰσθησιν ἢ ἤττον διὰ τὸ συγκρίνεσθαι

21 τότε καὶ μὴ ἀπορρεῖν. ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν ἀκοήν ὅταν ἀποδῶ τοῖς ἔσωθεν γίνεσθαι ψόφοις ἄτοπον τὸ οἶεσθαι δῆλον εἶναι πῶς ἀκούουσιν ἔνδον ποιήσαντος ψόφον ὥσπερ κώδωνος. τῶν μὲν γὰρ ἔξω δι' ἐκείνον ἀκούμεν, ἐκείνου δὲ ψοφοῦντος διὰ τί; τοῦτο γὰρ αὐτὸ λείπεται ζητεῖν. ἀτόπως δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν ὄσφρησιν εἴρηκε. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ κοινὴν αἰτίαν ἀπέδωκεν· ἔνια μὲν γὰρ ὅλως οὐδ' ἀναπνεῖ τῶν ὄσφραινομένων. ἔπειτα τὸ μάλιστα ὄσφραίνεσθαι τοὺς πλείστον ἐπισπωμένους εὔηθες· οὐδὲν γὰρ ὄφελος μὴ ὑγαινουσύης ἢ μὴ ἀνεφωμένης πως τῆς αἰσθήσεως. πολλοῖς δὲ συμβαίνει πεπηρωσθαι καὶ ὅλως μηδὲν αἰσθάνεσθαι. πρὸς δὲ τούτοις οἱ δύσπνοοι καὶ οἱ πονοῦντες καὶ οἱ καθέδοντες μᾶλλον ἢν αἰσθάνοιντο τῶν ὀσμῶν· τὸν πλείστον γὰρ ἔλκουσιν ἀέρα. νῦν δὲ συμβαίνει τούναν-

22 τίον. οὐ γὰρ ἴσως καθ' αὐτὸ τὸ ἀναπνεῖν αἰτίον τῆς ὄσφρησεως ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς ὡς ἐκ τε τῶν ἄλλων ζώων μαρτυρεῖται καὶ διὰ τῶν εἰρημένων παθῶν· ὁ δ' ὡς ταύτης οὐσης τῆς αἰτίας καὶ ἐπὶ τέλει πάλιν εἴρηκεν ὥσπερ ἐπισημαινόμενος „Ὡδε μὲν οὖν πνοιῆς τε λελόγγασι πάντα καὶ ὀσμῶν.“ οὐκ ἀληθὲς δὲ οὐδὲ τὸ μάλιστα ὄσφραίνεσθαι τῶν κουφῶν, ἀλλὰ δεῖ καὶ ὀσμὴν ἐννυπάρχειν. ὁ γὰρ ἀήρ καὶ τὸ πῦρ κου-

23 φότατα μὲν, οὐ ποιοῦσι δὲ αἰσθησιν ὀσμῆς. ὡσαύτως δ' ἂν τις καὶ περὶ τὴν φρόνησιν ἀπορήσειεν εἰ διὰ

τῶν αὐτῶν ποιεῖ καὶ τὴν αἰσθησιν. καὶ γὰρ ἅπαντα μεθέξει τοῦ φρονεῖν. καὶ ἅμα πῶς ἐνδέχεται καὶ ἐν ἀλλοιώσει καὶ ὑπὸ τοῦ ὁμοίου γίνεσθαι τὸ φρονεῖν; τὸ γὰρ ὁμοιον οὐκ ἀλλοιοῦται τῷ ὁμοίῳ. τὸ δὲ δὴ τῷ αἵματι φρονεῖν καὶ παντελῶς ἄτοπον· πολλὰ γὰρ τῶν ζώων ἀναιμα, τῶν δ' ἐναίμων τὰ περὶ τὰς αἰσθήσεις ἀναιμότατα τῶν μερῶν. ἔτι καὶ ὄστουν καὶ θορὶξ αἰσθάνοιτ' ἄν, ἐπεὶ γοῦν ἐξ ἀπάντων ἐστὶ τῶν στοιχείων. καὶ συμβαίνει ταῦτόν εἶναι τὸ φρονεῖν καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ ἡδεσθαι καὶ (τὸ) λυπεῖσθαι καὶ [τὸ] ἀγνοεῖν· ἅμφω γὰρ ποιεῖ τοῖς ἀνομοίοις. ὥσθ' ἅμα τῷ μὲν ἀγνοεῖν ἔδει γίνεσθαι λύπην τῷ δὲ φρονεῖν ἡδονήν. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ τὰς δυνάμεις ἐκάστοις ἐγγίνεσθαι²⁴ διὰ τὴν ἐν τοῖς μορίοις τοῦ αἵματος σύγκρασιν, ὡσεὶ τὴν γλωτταν αἰτίαν τοῦ εὖ λέγειν, τὰς χεῖρας τοῦ δημιουργεῖν, ἀλλ' οὐκ ὄργανον τάξιν ἔχοντα. διὸ καὶ μᾶλλον ἂν τις ἀποδοίῃ τῇ μορφῇ τὴν αἰτίαν ἢ τῇ κράσει τοῦ αἵματος, ἢ χωρὶς διανοίας ἐστίν· οὕτως γὰρ ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων. Ἐμπεδοκλῆς μὲν οὖν εἰσὶν ἐν πολλοῖς διαμαρτάνειν.

CAP. IV. Τῶν δὲ μὴ τῷ ὁμοίῳ ποιούντων τὴν²⁵ αἰσθησιν Ἀλκμαίων μὲν πρῶτον ἀφορίζει τὴν πρὸς τὰ ζῶα διαφορὰν. ἀνθρώπου γὰρ φησι τῶν ἄλλων διαφέρειν ὅτι μόνον ξυνήσι· τὰ δ' ἄλλα αἰσθάνεται μὲν οὐ ξυνήσι δὲ, ὡς ἕτερον ὄν τὸ φρονεῖν καὶ αἰσθάνεσθαι, καὶ οὐ καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς ταῦτόν. ἔπειτα περὶ ἐκάστης λέγει. ἀκούειν μὲν οὖν φησι τοῖς ὡσὶν διότι κενὸν ἐν αὐτοῖς ἐνυπάρχει· τοῦτο γὰρ ἡγεῖν φθέργεσθαι δὲ τῷ κοίλῳ τὸν ἀέρα δ' ἀντηχεῖν. ὄσφραίνεσθαι δὲ ῥισὶν ἅμα τῷ ἀναπνεῖν ἀνάγοντα τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. γλωττῆ δὲ τοὺς χυμοὺς κρίνειν· χλιαρὰν γὰρ οὖσαν καὶ μαλακὴν τήκειν τῇ

θερμότητι· δέχεσθαι δὲ καὶ διαδιδόναι διὰ τὴν μανό-
 26 τητα τῆς ἀπαλότητος. ὀφθαλμούς δὲ ὄρᾱν διὰ τοῦ πέ-
 ριξ ὕδατος· ὅτι δ' ἔχει πῦρ δῆλον εἶναι, πληγέντος
 γὰρ ἐκλάμπειν. ὄρᾱν τῷ στίλβοντι καὶ τῷ διαφανεῖ
 ὅταν ἀντιφαίνῃ καὶ, ὅσῳ ἂν καθαρώτερον ἦ, μᾶλλον.
 ἀπάσας δὲ τὰς αἰσθήσεις συνῆροτῆσθαι πῶς πρὸς τὸν
 ἐγκέφαλον, διὸ καὶ πηροῦσθαι κινουμένου καὶ μεταλ-
 λάττοντος τὴν χώραν· ἐπιλαμβάνεσθαι γὰρ τοὺς πό-
 ρους δι' ὧν αἱ αἰσθήσεις. περὶ δὲ ἀφῆς οὐκ εἰρηκε
 οὔτε πῶς οὔτε τίνι γίνεται. Ἀλκμαίων μὲν οὖν ἐπὶ
 τοσοῦτον ἀφώρικεν.

27 CAP. V. Ἀναξαγόρας δὲ γίνεσθαι τοῖς ἐναντίοις·
 τὸ γὰρ ὅμοιον ἀπαθῆς ὑπὸ τοῦ ὁμοίου. καθ' ἐκάστην
 δ' ἰδίᾳ πειρᾶται διαριθμεῖν. ὄρᾱν μὲν γὰρ τῇ ἐμφά-
 σει τῆς κόρης, οὐκ ἐμφαίνεσθαι δὲ εἰς τὸ ὁμόχρων
 ἀλλ' εἰς τὸ διάφορον. καὶ τοῖς μὲν πολλοῖς μεθ' ἡμέ-
 ραν ἐνίοις δὲ νύκτωρ εἶναι τὸ ἀλλόχρον, διὸ ὄξυω-
 πεῖν τότε. ἀπλῶς δὲ τὴν νύκτα μᾶλλον ὁμόχρων εἶναι
 τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἐμφαίνεσθαι δὲ μεθ' ἡμέραν ὅτι τὸ
 φῶς συναίτιον τῆς ἐμφάσεως· τὴν δὲ χροῶν τὴν κρα-
 28 τοῦσαν μᾶλλον εἰς τὴν ἑτέραν ἐμφαίνεσθαι [εἰς]. τὸν
 αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὴν ἀφῆν καὶ τὴν γεῦσιν κρίνειν·
 τὸ γὰρ ὁμοίως θερμὸν καὶ ψυχρὸν οὔτε θερμαίνειν
 οὔτε ψύχειν πλησιάζον. οὐδὲ δὴ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὄξυ
 δι' αὐτῶν γνωρίζειν ἀλλὰ τῷ μὲν θερμῷ τὸ ψυχρὸν,
 τῷ δ' ἀλμυρῷ τὸ πότιμον, τῷ δ' ὄξει τὸ γλυκὺ κατὰ
 τὴν ἔλλειψιν τὴν ἐκάστου· πάντα γὰρ ἐνυπάρχειν
 [ἐστὶν] ἐν ἡμῖν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὀσφραίνεσθαι καὶ ἀκού-
 ειν τὸ μὲν ἅμα τῇ ἀναπνοῇ τὸ δὲ τῷ δικνωεῖσθαι τὸν
 ψόφον ἄχρι τοῦ ἐγκεφάλου· τὸ γὰρ περιέχον ὄστουν εἰ-
 29 ναι κοῖλον εἰς ὃ ἐμπίπτειν τὸν ψόφον. ἅπασαν δ' αἰ-
 σθησιν μετὰ λύπης, ὅπερ ἂν δόξειεν ἀκόλουθον εἶναι

τῇ ὑποθέσει· πᾶν γὰρ τὸ ἀνόμοιον ἀπτόμενον πόνον
 παρέχει. φανερόν δὲ τοῦτο τῷ τε τοῦ ὕπνου (χρόνου
 Sch.) πλήθει καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν ὑπερβολῇ. τὰ τε
 γὰρ λαμπρὰ χρώματα καὶ τοὺς ὑπερβάλλοντας ψόφους
 λύπην ἐμποιεῖν καὶ οὐ πολὺν χρόνον δύνασθαι τοῖς
 αὐτοῖς ἐπιμένειν. αἰσθητικώτερα δὲ τὰ μεῖζω ζῶα καὶ
 ἀπλῶς εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος τὴν αἰσθησιν (τῶν αἰ-
 σθητηρίων). ὅσα μὲν γὰρ μεγάλους καὶ καθαροὺς καὶ
 λαμπροὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει μεγάλα τε καὶ πόρρωθεν
 ὄραν, ὅσα δὲ μικροὺς ἐναντίως. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ 30
 τῆς ἀκοῆς. τὰ μὲν γὰρ μεγάλα τῶν μεγάλων καὶ τῶν
 πόρρωθεν ἀκούειν τὰ δ' ἐλάττω λανθάνειν, τὰ δὲ μι-
 κρὰ τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἐγγύς. καὶ ἐπὶ τῆς ὀσφρη-
 σεως ὁμοίως· ὄξειν μὲν γὰρ μᾶλλον τὸν λεπτὸν ἀέρα,
 θερμαινόμενον μὲν γὰρ καὶ μανούμενον ὄξειν. ἀνα-
 πνέου δὲ τὸ μὲν μέγα ζῶον ἅμα τῷ μανῶ καὶ τὸ πυ-
 κνὸν ἔλκειν, τὸ δὲ μικρὸν αὐτὸ τὸ μανὸν, διὸ καὶ τὰ
 μεγάλα μᾶλλον αἰσθάνεσθαι. καὶ γὰρ τὴν ὀσμὴν ἐγ-
 γύς εἶναι μᾶλλον ἢ πόρρω διὰ τὸ πυκνοτέραν εἶναι,
 σκεδαννυμένην δὲ ἀσθενῆ. σχεδὸν δὲ ὡς εἰπεῖν οὐκ
 αἰσθάνεσθαι τὰ μὲν μεγάλα τῆς λεπτῆς ἀέρος τὰ δὲ
 μικρὰ τῆς πυκνῆς.

CAP. VI. Τὸ μὲν οὖν τοῖς ἐναντίοις ποιεῖν τὴν 31
 αἰσθησιν ἔχει τινὰ λόγον ὡσπερ ἐλέχθη· δοκεῖ γὰρ ἡ
 ἀλλοιώσις οὐχ ὑπὸ τῶν ὁμοίων ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐναντίων
 εἶναι. καίτοι καὶ τοῦτο δεῖται πίστεως εἰ ἀλλοιώσις
 ἢ αἰσθησις εἴ τε τὸ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου κριτικόν.
 τὸ δὲ μετὰ λύπης ἅπασαν εἶναι [ψευδός] οὐτ' ἐκ τῆς
 χρήσεως ὁμολογεῖται, τὰ μὲν (γὰρ) μεθ' ἡδονῆς τὰ
 δὲ πλεῖστα ἄνευ λύπης ἐστίν, οὐτ' ἐκ τῶν εὐλόγων.
 ἡ μὲν γὰρ αἰσθησις κατὰ φύσιν, οὐδὲν δὲ τῇ φύσει
 βία καὶ μετὰ λύπης ἀλλὰ μᾶλλον μεθ' ἡδονῆς, ὅπερ

καὶ φαίνεται συμβαῖνον. τὰ γὰρ πλείω καὶ πλεονάκις
 ἠδόμεθα καὶ αὐτὸ δὲ τὸ αἰσθάνεσθαι χωρὶς τῆς περι-
 32 ἕκαστον ἐπιθυμίας διώκομεν. ἔτι δὲ ἐπεὶ καὶ ἠδονὴ
 καὶ λύπη γίνεται διὰ τῆς αἰσθήσεως ἅπαν δὲ φύσει
 πρὸς τὸ βέλτιόν ἐστι, καθάπερ ἡ ἐπιστήμη, μᾶλλον
 ἂν εἴη μεθ' ἠδονῆς ἢ μετὰ λύπης. ἀπλῶς δ' εἶπερ
 μηδὲ τὸ διανοεῖσθαι μετὰ λύπης, οὐδὲ τὸ αἰσθάνε-
 σθαι τὸν αὐτὸν γὰρ ἔχει λόγον ἐκάτερον πρὸς τὴν αὐ-
 τὴν χρείαν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ αἱ τῶν αἰσθητῶν ὑπερ-
 βολαὶ καὶ τὸ τοῦ χρόνου πλῆθος οὐδὲν σημεῖον ὡς
 μετὰ λύπης ἐστὶν ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἐν συμμετρίᾳ τινὶ
 καὶ κράσει πρὸς τὸ αἰσθητὸν ἢ αἰσθησις. διόπερ ἴσως
 τὸ μὲν ἐλλείπον ἀναίσθητον τὸ δ' ὑπερβάλλον λύπη
 33 τε ποιεῖ καὶ φθίρει. συμβαίνει τοίνυν τὸ κατὰ φύσιν
 ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν σκοπεῖν· ἡ γὰρ ὑπερβολὴ παρὰ
 φύσιν. ἐπεὶ τό γε ἅπ' ἐνίων καὶ ἐνιότε λυπεῖσθαι κα-
 θάπερ καὶ ἠδεσθαι φανερόν καὶ ὁμολογούμενον· ὥστ'
 οὐδὲν μᾶλλον διὰ γε τοῦτο μετὰ λύπης ἢ μεθ' ἠδονῆς
 ἐστὶν ἀλλ' ἴσως μετ' οὐδετέρου κατὰ γε τὸ ἀληθές·
 οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτο κρίνειν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ διάνοια
 συνεχῶς οὔσα μετὰ λύπης ἢ ἠδονῆς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν
 ἀπὸ μικρᾶς ἀρχῆς ἐφ' ὅλην μετήνεγκε τὴν αἰσθησιν.
 34 ὅταν δὲ λέγῃ τὰ μείζω μᾶλλον αἰσθάνεσθαι καὶ ἀπλῶς
 κατὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰσθητηρίων εἶναι τὴν αἰσθησιν,
 τὸ μὲν αὐτῶν ἔχει τινὰ ἀπορίαν. οἷον πότερον τὰ μι-
 κρὰ μᾶλλον ἢ τὰ μεγάλα τῶν ζώων μᾶλλον αἰσθητικά;
 δόξειε γὰρ ἂν ἀκριβεστέρως αἰσθήσεως εἶναι τὰ μικρὰ
 μὴ λανθάνειν, καὶ ἅμα τὸ τὰ ἐλάττω δυνάμενον καὶ
 τὰ μείζω κρίνειν οὐκ ἄλογον. ἅμα δὲ καὶ δοκεῖ περι-
 ἐνίας αἰσθήσεις βέλτιον ἔχειν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων,
 35 ὥστε ταύτῃ μὲν χείρων ἢ τῶν μειζόνων αἰσθησις. εἰ
 δ' αὖ φαίνεται καὶ πολλὰ λανθάνειν τὰ μικρὰ τῶν

μειζόνων, οἷον οἱ ψόφοι, χρώματα, βελτίων ἢ τῶν μειζόνων· ἅμα δὲ καὶ εὐλογον ὥσπερ καὶ τὴν ὅλην τοῦ σώματος κρᾶσιν ὁμοίως ἔχειν καὶ τὰ περὶ τὰς αἰσθήσεις. τοῦτο μὲν οὖν ὥσπερ ἐλέχθη διαπορήσειεν ἄν τις εἰ ἄρα δεῖ λέγειν οὕτως· οὐ γὰρ ἐν τοῖς ὁμοίοις γένεσιν ἀφώριστα κατὰ τὸ μέγεθος· ἀλλὰ κυριώτατα ἴσως ἢ τοῦ σώματος διάθεσις τε καὶ κρᾶσις. τὸ δὲ πρὸς τὰ μεγέθη τὴν συμμετρίαν ἀποδιδόναι τῶν αἰσθητῶν ἔοικεν ὁμοίως λέγειν Ἐμπεδοκλεῖ· τῷ γὰρ ἐναρμότιεν τοῖς πόροις ποιεῖ τὴν αἰσθησιν. πλὴν ἐπὶ τῆς ὀσφρήσεως ἴδιον συμβαίνει δυσχερές· ὅξειν μὲν γὰρ φησι τὸν λεπτὸν ἀέρα μᾶλλον ὀσφραίνεσθαι δὲ ἀκριβέστερον ὅσα τὸν πυκνὸν ἢ τὸν μακρὸν ἔλκει. περὶ 36 δὲ τῆς ἐμφάσεως κοινή τις ἐστὶν ἢ δόξα· σχεδὸν γὰρ οἱ πολλοὶ τὸ ὄραν οὕτως ὑπολαμβάνουσι διὰ τὴν γινομένην ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔμφασιν. τοῦτο δὲ οὐκέτι συνείδον ὡς οὔτε τὰ μεγέθη σύμμετρα τὰ ὀρώμενα τοῖς ἐμφαινόμενοις οὔτε ἐμφαίνεσθαι πολλὰ ἅμα καὶ τάναντία δυνατὸν. ἔτι δὲ κίνησις καὶ διάστημα καὶ μέγεθος ὀρατὰ μὲν ἐμφασιν δ' οὐ ποιοῦσιν. ἐνίοις δὲ τῶν ζώων οὐδ' ἐμφαίνεται καθάπερ τοῖς σκληροφθάλμοις καὶ τοῖς ἐνύδροις. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀψύχων διὰ γε τοῦτο πολλὰ ἂν ὀρῶεν· καὶ γὰρ ἐν ὕδατι καὶ χαλκῷ καὶ ἑτέροις πολλοῖς ἐστὶν ἀνάκλασις. φησὶ δὲ καὶ αὐ- 37 τὸς ἐμφαίνεσθαι μὲν εἰς ἄλληλα (τὰ) χρώματα μᾶλλον δὲ τὸ ἰσχυρὸν εἰς τὸ ἀσθενές· ὥστε ἐκάτερον μὲν ἐχρῆν ὄραν, μᾶλλον δὲ (τὸ) μέλαν καὶ ὄλως (τὸ) ἀσθενέστερον. διὸ καὶ τὴν ὄψιν ὁμόχρων ποιεῖ τῇ νυκτὶ καὶ τὸ φῶς αἴτιον τῆς ἐμφάσεως. καίτοι πρῶτον μὲν τὸ φῶς ὀρῶμεν ἀντὶ δι' οὐδεμίας ἐμφάσεως, ἔπειτα οὐδὲν ἦν τὸν τὰ μέλανα τῶν λευκῶν οὐκ ἔχει φῶς. ἔτι δὲ γ' ἐν τοῖς ἄλλοις ἀεὶ τὴν ἐμφασιν ὀρῶμεν εἰς τὸ λαμπρό-

τερον και καθαρότερον γινομένην, ὥσπερ και αὐτὸς λέγει τοὺς ὑμένας τῶν ὀμμάτων λεπτοὺς εἶναι και λαμπροὺς. τιθέασι δὲ και τὴν ὄψιν αὐτὴν οἱ πολλοὶ πυρός ... ταύτης τῆς χροίας μετεχούσας μᾶλλον. Ἀναξαγόρας μὲν οὖν ὥσπερ ἐλέχθη κοινήν τινα ταύτην και παλαιὰν δόξαν ἀναφέρει. πλὴν ἰδιον ἐπὶ πάσαις λέγει ταῖς αἰσθήσεσι και μάλιστα ἐπὶ τῇ ὄψει διότι τὸ μὲν αἰσθανόμενον ἔστιν, οὐ δηλοῖ δὲ τὰς σωματικωτάτας αἰσθήσεις.

38 CAP. VII. Κλειδήμος δὲ μόνος ἰδίως εἶρηκε περὶ τῆς ὄψεως. αἰσθάνεσθαι γὰρ φησι τοῖς ὀφθαλμοῖς μὲν ὅτι διαφανεῖς· ταῖς δ' ἀκοαῖς ὅτι ἐμπίπτων ὁ ἀῆρ κινεῖ. ταῖς δὲ ῥισὶν ἐφελκόμενους τὸν ἀέρα, τοῦτον γὰρ ἀναμίγνυσθαι· τῇ δὲ γλώσση τοὺς χυμοὺς και τὸ θερμὸν και τὸ ψυχρὸν διὰ τὸ σομφὴν εἶναι· τῷ δ' ἄλλῳ σώματι παρὰ μὲν ταῦτ' οὐδὲν, αὐτῶν δὲ τούτων και τὸ θερμὸν και τὰ ὑγρά και τὰ ἐναντία· μόνον δὲ τὰς ἀκοὰς αὐτὰς μὲν οὐδὲν κρίνειν εἰς δὲ τὸν νοῦν διαπέμπειν, οὐχ ὥσπερ Ἀναξαγόρας ἀρχὴν ποιῶν πάντων τὸν νοῦν.

39 CAP. VIII. Διογένης δὲ, ὥσπερ τὸ ξῆν και τὸ φρονεῖν, τῷ ἀέρι και τὰς αἰσθήσεις ἀνάπτει, διὸ και δόξειεν ἂν τῷ ὁμοίῳ ποιεῖν· οὐδὲ γὰρ τὸ ποιεῖν εἶναι και πάσχειν εἰ μὴ πάντα ἦν ἐξ ἐνός. τὴν μὲν ὄσφρησιν τῷ περὶ τὸν ἐγκέφαλον ἀέρι· τοῦτον γὰρ ἄθρου εἶναι και σύμμετρον τῇ ἀκοῇ (ἀναπνοῇ Sch.)· τὸν ἐγκέφαλον αὐτὸν μόνον και φλεβία, λεπτότατον δ' ἐν οἷς ἢ θέσις ἀσύμμετρος, και οὐ μίγνυσθαι ταῖς ὀσμαις· ὡς εἰ τις εἴη τῇ κράσει σύμμετρος δῆλον ὡς αἰσθανόμενον ἂν. τὴν δ' ἀκοὴν ὅταν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶν ἀῆρ κινηθεῖς ὑπὸ τοῦ ἔξω διαδῶ πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. τὴν δ' ὄψιν ὄραν ἐμφαινόμενων εἰς τὴν κόρην, ταύτην δὲ

μιγνυμένην τῷ ἐντὸς ἀέρι ποιεῖν αἰσθήσιν· σημεῖον
 δὲ· ἐὰν γὰρ φλεγμασία γένηται τῶν φλεβῶν οὐ μίγνυ-
 σθαι τῷ ἐντὸς οὐδ' ὄραῖν ὁμοίως τῆς ἐμφάσεως οὔσης.
 τὴν δὲ γεῦσιν τῇ γλωττῇ διὰ τὸ μανὸν καὶ ἀπαλόν.
 περὶ δὲ ἀφῆς οὐδὲν ἀφώρισεν, οὔτε πῶς οὔτε τίνων
 ἐστίν· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα πειρᾶται λέγειν διὰ τί συμβαί-
 νει τὰς αἰσθήσεις ἀκριβεστέρας εἶναι καὶ τῶν ποίων.
 ὄσφρησιν μὲν οὖν ὀξύτατην οἷς ἐλάχιστος ἀήρ ἐν τῇ 41
 κεφαλῇ, ἥκιστα γὰρ μίγνυσθαι· καὶ πρὸς τούτοις ἐὰν
 ἔλκη διὰ μακροτέρου καὶ στενοτέρου, θάπτου γὰρ οὔτω
 κρίνεσθαι· διόπερ ἕνια τῶν ζώων ὄσφραντικώτερα τῶν
 ἀνθρώπων εἶναι· οὐ μὴν ἀλλὰ συμμέτρον γε οὔσης
 τῆς ὀσμῆς τῷ ἀέρι πρὸς τὴν κρασιν μάλιστα ἂν αἰσθά-
 νεσθαι τὸν ἄνθρωπον. ἀκούειν δ' ὀξύτατα ὧν αἶ τε
 φλέβες λεπταὶ αἰ παρὰ τῇ αἰσθήσει καὶ ἡ ἀκοὴ τέτρη-
 ται βραχὺ καὶ λεπτὸν καὶ ἰθὺ, καὶ πρὸς τούτοις τὸ
 οὖς ὀρθὸν ἔχει καὶ μέγα· κινούμενον γὰρ τὸν ἐν τοῖς
 ὠσίν ἀέρα κινεῖν τὸν ἐντὸς. ἐὰν δὲ εὐρυτέρα ἢ κι-
 νουμένου τοῦ ἀέρος ἦχον εἶναι καὶ τὸν ψόφον ἀναρ-
 θρον διὰ τὸ μὴ προσπίπτειν πρὸς ἡρεμοῦν. ὄραῖν δ' 42
 ὀξύτατον ὅσα τε τὸν ἀέρα καὶ τὰς φλέβας ἔχει λεπτὰς
 ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων καὶ ὅσα τὸν ὀφθαλμὸν λαμπρό-
 τατον. μάλιστα δ' ἐμφαίνεσθαι τὸ ἐναντίον χρώμα,
 δι' ὃ τοὺς μελανοφθάλμους μεθ' ἡμέραν καὶ τὰ λαμ-
 πρὰ μᾶλλον ὄραῖν τοὺς δ' ἐναντίους νύκτωρ. ὅτι δὲ
 ὁ ἐντὸς ἀήρ αἰσθάνεται μικρὸν ὧν μόριον τοῦ θεοῦ
 σημεῖον εἶναι ὅτι πολλάκις πρὸς ἄλλα τὸν νοῦν ἔχον-
 τες οὐδ' ὄρωμεν οὔτ' ἀκούομεν. ἡδονὴν δὲ καὶ λύ- 43
 πην γίνεσθαι τόνδε τὸν τρόπον. ὅταν μὲν πολὺς ὁ
 ἀήρ μίσηται τῷ αἵματι καὶ κουφίξῃ κατὰ φύσιν ὧν
 καὶ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα διεξιῶν ἡδονὴν· ὅταν δὲ παρὰ
 φύσιν καὶ μὴ μίσηται συνιζάνοντος τοῦ αἵματος

καὶ ἀσθενεστέρου καὶ πυκνοτέρου γιγνομένου λύπην. ὁμοίως καὶ θράσος καὶ ὑγίειαν καὶ τάναντία. κριτικώτατον δὲ ἡδονῆς τὴν γλωτταν· ἀπαλώτατον γὰρ εἶναι καὶ μανὸν καὶ τὰς φλέβας ἀπάσας ἀνήκειν εἰς αὐτήν· διὸ σημεῖά τε πλεῖστα τοῖς κάμνουσιν ἐπ' αὐτῆς εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων ζώων τὰ χρώματα μηνύειν, ὅποσα γὰρ ἂν ἦ καὶ ὅποια τοσαῦτα ἐμφαίνεσθαι. τὴν
 44 μὲν οὖν αἰσθησιν οὕτω καὶ διὰ τοῦτο γίνεσθαι. φρονεῖν δὲ ὥσπερ ἐλέχθη τῷ ἀέρι καθαροῦ καὶ ξηροῦ· κωλύειν γὰρ τὴν ἰκμάδα τὸν νοῦν, διὸ καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις καὶ ἐν ταῖς μεθαῖς καὶ ἐν ταῖς πλησμοναῖς ἤττον φρονεῖν. ὅτι δὲ ἡ ὑγρότης ἀφαιρεῖται τὸν νοῦν σημεῖον ὅτι τὰ ἄλλα ζῶα χεῖρα τὴν διάνοιαν· ἀναπνεῖν τε γὰρ τὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀέρα καὶ τροφήν ὑγροτέραν προσφέρεσθαι. τοὺς δὲ ὄρνιθας ἀναπνεῖν μὲν καθαρὸν φύσιν δὲ ὁμοίαν ἔχειν τοῖς ἰχθύσι· καὶ γὰρ τὴν σάρκα στιφρὰν καὶ τὸ πνεῦμα οὐ διέναι διὰ παντός ἀλλὰ ἐστάναι περὶ τὴν κοιλίαν. διὸ τὴν μὲν τροφήν ταχὺ πέττειν αὐτὸ δ' ἄφρον εἶναι. συμβάλλεσθαι δ' ἔτι πρὸς τῇ τροφῇ καὶ τὸ στόμα καὶ τὴν γλωτταν· οὐ γὰρ δύνασθαι συνιέναι ἀλλήλων. τὰ δὲ φυτὰ διὰ τὸ μὴ εἶναι κοῖλα μηδὲ ἀναδέχεσθαι τὸν ἀέρα παντελῶς ἀφηρησθαι
 45 τὸ φρονεῖν. ταῦτόν δ' αἴτιον εἶναι καὶ ὅτι τὰ παῖδια ἄφρονα. πολὺ γὰρ ἔχειν τὸ ὑγρὸν ὥστε μὴ δύνασθαι διὰ παντός διέναι τοῦ σώματος (τὸν ἀέρα) ἀλλὰ ἐκκρίνεσθαι περὶ τὰ στήθη, διὸ νωθῆ τε εἶναι καὶ ἄφρονα. ὄργιλα δὲ καὶ ὄλως ὀξύροπα καὶ εὐμετάπτωτα διὰ τὸ ἐν μικροῦ κινεῖσθαι τὸν ἀέρα πολὺν· ὅπερ καὶ τῆς λήθης αἴτιον εἶναι· διὰ γὰρ τὸ μὴ ἰέναι διὰ παντός τοῦ σώματος οὐ δύνασθαι καὶ συνιέναι· σημεῖον δέ· καὶ γὰρ τοῖς ἀναμιμνησκομένοις τὴν ἀπορίαν εἶναι

περὶ τὸ στῆθος, ὅταν δὲ εὕρωσι διασκίδνασθαι καὶ ἀνακουφίζεσθαι τῆς λύπης.

CAP. IX. Διογένης μὲν οὖν πάντα βουλόμενος 46 ἀνάπτειν τῷ ἀέρι πολλῶν ἀπολείπεται πρὸς πίστιν. οὔτε γὰρ τὴν αἰσθησιν οὔτε τὴν φρόνησιν ἴδιον ποιεῖ τῶν ἐμψύχων. ἴσως γὰρ καὶ ἀέρα τοιοῦτον καὶ κρᾶσιν καὶ συμμετρίαν ἐνδέχεται πανταχοῦ καὶ πᾶσιν ὑπάρχειν, εἰ δὲ μὴ τοῦτο αὐτὸ λεκτέον. ἔτι δὲ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς διαφόροις αἰσθήσεσιν ὥστε ἐνδέχεσθαι τὰ τῆς ὄψεως τὴν ἀκοὴν κρίνειν καὶ ὥσπερ ἡμεῖς τῇ ὀσφρήσει ταῦτα ἄλλο τι ζῶον ἕτερα διὰ τὸ τὴν αὐτὴν ἔχειν κρᾶσιν. ὥστε καὶ τῇ περὶ τὸν θώρακα ἀναπνοῇ κρίνειν τότε τὰς ὀσμάς· ἐνδέχεται γὰρ ἐνίοτε σύμμετρον εἶναι ταύταις. εὐήθες δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν ὄψιν 47 ὡς τῷ ἀέρι τῷ ἐντὸς ὀρωμεν· ἀλλὰ ἐλέγχει μὲν πῶς τοὺς τὴν ἔμφασιν ποιοῦντας οὐ μὴν αὐτὸς λέγει τὴν αἰτίαν. ἔπειτα τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι καὶ ἡδεσθαι καὶ φρονεῖν τῇ τε ἀναπνοῇ καὶ τῇ μίξει τοῦ αἵματος ἀποδίδωσι. πολλὰ δὲ τῶν ζώων τὰ μὲν ἀναιμα τὰ δὲ ὅλως οὐκ ἀναπνεῖ· καὶ εἰ δεῖ διὰ παντὸς τοῦ σώματος διέσθαι τὴν ἀναπνοὴν ἀλλὰ μορίων τινῶν ... μικροῦ γὰρ ἕνεκα τοῦτ' ἔστιν, οὐθὲν ἂν κωλύοι διὰ γε τοῦτο καὶ τὰ πάντα καὶ μεμνησθαι καὶ φρονεῖν. ἔτι δὲ εἰ καὶ τοῦτο συνέβαινε οὐκ ἂν ἦν ἐμποδῶν. οὐ γὰρ ἐν ἅπασιν τοῖς μέρεσιν ὁ νοῦς, οἷον ἐν τοῖς σκέλεσι καὶ τοῖς ποσίν, ἀλλὰ ἐν ὀρισμένοις, δι' ὧν καὶ οἱ ἐν ἡλικίᾳ καὶ μέμνηται καὶ φρονοῦσιν. εὐήθες δὲ καὶ τὸ τοὺς ἀν- 48 θρώπους διαφέρειν τῷ καθαρώτερον ἀναπνεῖν ἀλλ' οὐ τὴν φύσιν καθάπερ καὶ τὰ ἐμψυχα τῶν ἀψύχων. ἐχοῖν γὰρ εὐθύς μεταλλάξαντα τόπον διαφέρειν τῷ φρονεῖν· καὶ τῶν ἀνθρώπων δὲ τοὺς ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἐμφρονεστέρους εἶναι τῶν πάντων δὲ μάλιστα τοὺς

ὄρνιθας· οὐ γὰρ τοσοῦτον ἢ τῆς σαρκὸς διαφέρει φύσις ὅσον ἢ τοῦ ἀέρος καθαριότης. ἔτι δὲ τὰ φυτὰ μὴ φρονεῖν διὰ τὸ μὴ ἔχειν κενόν, οἷς δ' ἐνυπάρχει ταῦτα πάντα φρονεῖν. Διογένης μὲν οὖν ὥσπερ εἶπομεν ἅπαντα προθυμούμενος ἀνάγειν εἰς τὴν ἀρχὴν πολλὰ διαμαρτάνει τῶν εὐλόγων.

- 49 CAP. X. Δημόκριτος δὲ περὶ μὲν αἰσθήσεως οὐ διορίζει πότερα τοῖς ἐναντίοις ἢ τοῖς ὁμοίοις ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ ἀλλοιοῦσθαι ποιεῖ τὸ αἰσθάνεσθαι δόξειεν ἂν τοῖς διαφοροῖς· οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται τὸ ὅμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου· πάλιν δ' (εἰ) τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι καὶ ἀπλῶς ἀλλοιοῦσθαι πάσχειν, ἀδύνατον δὲ, φησί, τὸ μὴ ταῦτ' ἀπλῶς πάσχειν, * ἀλλὰ καὶ ἕτερα ὄντα ποιεῖν οὐχ ἕτερα ἀλλ' ἢ ταῦτόν τι πάσχει τοῖς ὁμοίοις. διὸ περὶ μὲν τούτων ἀμφοτέρως ἐστίν ὑπολαμβάνειν. περὶ ἐκάστης δ' ἤδη
- 50 τῶν ἐν μέρει πειραῖται λέγειν. ὄρα ἂν μὲν οὖν ποιεῖ τῆ ἐμφάσει· ταύτην δ' ἰδίως λέγει· τὴν γὰρ ἐμφασιν οὐκ εὐθύς ἐν τῇ κόρῃ γίνεσθαι ἀλλὰ τὸν ἀέρα τὸν μεταξὺ τῆς ὕψεως καὶ τοῦ ὄρωμένου τυποῦσθαι συστελλόμενον ὑπὸ τοῦ ὄρωμένου καὶ τοῦ ὄρωτος· ἅπαντος γὰρ αἰεὶ γίνεσθαι τινα ἀπορροήν· ἔπειτα τοῦτον στερεὸν ὄντα καὶ ἀλλόχρων ἐμφαίνεσθαι τοῖς ὀμμασιν ὑγροῖς· καὶ τὸ μὲν πυκνὸν οὐ δέχεσθαι τὸ δ' ὑγρὸν διέναι. διὸ καὶ τοὺς ὑγροὺς τῶν σκληρῶν ὀφθαλμῶν ἀμείνους εἶναι πρὸς τὸ ὄρα ἂν εἰ ὁ μὲν ἔξω χιτῶν ὡς λεπτότατος καὶ πυκνότατος εἴη τὰ δ' ἐντὸς ὡς μάλιστα σομφὰ καὶ κενὰ πυκνῆς καὶ ἰσχυρᾶς σαρκὸς, ἔτι δὲ ἰκμάδος παχείας τε καὶ λιπαρᾶς, καὶ αἱ φλέβες κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐθεῖαι καὶ ἀνικμοὶ καὶ ὁμοσχημονοῖεν τοῖς ἀποτυπουμένοις. τὰ γὰρ ὁμόφυλα μάλιστα ἕκαστον γνωρίζειν.

- 51 CAP. XI. Πρῶτον μὲν οὖν ἄτοπος ἢ ἀποτύπωσις

ἢ ἐν τῷ ἀέρι. δεῖ γὰρ ἔχειν πυκνότητα καὶ μὴ θρυ-
 πτεσθαι τὸ πυκνούμενον, ὥσπερ καὶ αὐτὸς λέγει πα-
 ραβάλλων τοιαύτην εἶναι τὴν ἐντύπωσιν οἶον εἰ ἐκμά-
 ξιας εἰς σκληρόν. ἔπειτα μᾶλλον ἐν ὕδατι τυπουῖσθαι
 δυνατὸν ὅσῳ πυκνότερον ἤττον δὲ ὁράται. καίτοι
 προσῆκε μᾶλλον. ὅλως δὲ ἀπορροῆν ποιοῦντι τῆς μορ-
 φῆς ὥσπερ ἐν τοῖς περὶ τῶν εἰδώλων τί δεῖ τὴν ἀπο-
 τύπωσιν ποιεῖν; αὐτὰ γὰρ ἐμφαίνεται τὰ εἴδωλα. εἰ 52
 δὲ δὴ τοῦτο συμβαίνει καὶ ὁ ἀῆρ ἀπομάττεται καθάπερ
 κηρὸς ὠθούμενος καὶ πυκνούμενος, πῶς καὶ ποῖά τις
 ἢ ἐμφασίς γίνεται; δῆλον γὰρ ὡς ἐπὶ προσώπου τύ-
 πος ἔσται τῷ ὁρωμένῳ καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις. τοιού-
 του δ' ὄντος ἀδύνατον ἐξ ἐναντίας ἐμφασιν γίνεσθαι
 μὴ στραφέντος τοῦ τύπου. τοῦτο δὲ ὑπὸ τίνος ἔσται
 καὶ πῶς δεικτέον· οὐχ οἶόν τε γὰρ ἄλλως γίνεσθαι τὸ
 ὁρᾶν. ἔπειτα ὅταν ὁράται πλείονα κατὰ τὸν αὐτὸν τό-
 πον πῶς ἐν τῷ αὐτῷ ἀέρι πλείους ἔδονται τύποι; καὶ
 πάλιν πῶς ἀλλήλους ὁρᾶν ἐνδέχεται; τοὺς γὰρ τύπους
 ἀνάγκη συμβάλλειν ἑαυτοῖς, ἑκάτερον ἀντιπρόσωπον
 ὄν ἀφ' ὧν ἔστιν. ὥστε τοῦτο ζήτησιν ἔχει. καὶ πρὸς 53
 τούτῳ διὰ τί ποτε ἕκαστος αὐτὸς αὐτὸν οὐχ ὁρᾷ; καθ-
 ἄπερ γὰρ τοῖς τῶν πέλας ὄμμασιν οἱ τύποι, καὶ τοῖς
 αὐτῶν ἐμφαίνονται ἄν' ἄλλως τε εἰ καὶ εὐθύς ἀντι-
 πρόσωποι κείνται καὶ ταὐτὸ συμβαίνει πάθος ὥσπερ
 ἐπὶ τῆς ἠχοῦς. ἀνακλιᾶσθαι γὰρ φησι καὶ πρὸς αὐτὸν
 τὸν φθεγξάμενον τὴν φωνήν. ὅλως δὲ ἄτοπος ἢ τοῦ
 ἀέρος τύπωσις. ἀνάγκη γὰρ ἐξ ὧν λέγει πάντα ἐναπο-
 τυπουῖσθαι τὰ σώματα καὶ πολλὰ ἐναλλάττειν, ὃ καὶ
 πρὸς τὴν ὄψιν ἐμπόδιον ἂν εἴη καὶ ἄλλως οὐκ εὐλο-
 γον. ἔτι δὲ εἴπερ ἢ τύπωσις διαμένει καὶ μὴ φανερῶν
 μηδὲ πλησίον ὄντων τῶν σωμάτων, ἐχορῆν ὁρᾶν εἰ καὶ
 μὴ νύκτωρ ἀλλὰ μεθ' ἡμέραν. καίτοι τοὺς γε τύπους

οὐχ ἦττον εἰκὸς διαμένειν νυκτὸς ὅσῳ ἐμψυχρότερος
 54 ὁ ἀήρ. ἀλλ' ἴσως τὴν ἔμφασιν ὁ ἥλιος ποιεῖ τὸ φῶς
 ὡσπερ ἐπιφέρων ἐπὶ τὴν ὄψιν, καθάπερ εἰκε βούλε-
 σθαι λέγειν. ἐπεὶ τὸ γε τὸν ἥλιον ἀπωθούντα ἀφ'
 ἑαυτοῦ καὶ ἀποπλαττόμενον πυκνοῦν τὸν ἀέρα, καθά-
 περ φησὶν, ἄτοπον· διακρίνειν γὰρ πέφυκε μᾶλλον.
 ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μὴ μόνον τοῖς ὄμμασιν ἀλλὰ καὶ
 τῷ ἄλλῳ σώματι μεταδιδόναι τῆς αἰσθήσεως. φησὶ
 γὰρ διὰ τοῦτο κενότητα καὶ ὑγρότητα ἔχειν δεῖν τὸν
 ὀφθαλμὸν ἵν' ἐπιπλέον δέχῃται καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι
 παραδιδῶ. ἄλογον δὲ καὶ τὸ μάλιστα μὲν ὄραν φάναι
 τὰ ὁμόφυλα, τὴν δὲ ἔμφασιν ποιεῖν τοῖς ἀλλόχρωσιν
 ὡς οὐκ ἐμφαινόμενων τῶν ὁμοίων. τὰ δὲ μεγέθη καὶ
 τὰ διαστήματα πῶς φαίνεται καίπερ ἐπιχειρήσας λέ-
 55 γειν οὐκ ἀποθίδωσιν. περὶ μὲν οὖν ὄψεως ἰδίως ἔνια
 βουλόμενος λέγειν πλείω παραδίδωσι ζήτησιν. τὴν δ'
 ἀκοὴν παραπλησίως ποιεῖ τοῖς ἄλλοις. εἰς γὰρ τὸ κε-
 νὸν ἐμπίπτοντα τὸν ἀέρα κίνησιν ἐμποιεῖν, πλὴν ὅτι
 κατὰ πᾶν μὲν ὁμοίως τὸ σῶμα εἰσιέναι μάλιστα δὲ καὶ
 πλείστον διὰ τῶν ὠτων, ὅτι διὰ πλείστου τε κενοῦ
 διέρχεται καὶ ἥκιστα διαμῖνυει. διὸ καὶ κατὰ μὲν τὸ
 ἄλλο σῶμα οὐκ αἰσθάνεσθαι ταύτῃ δὲ μόνον. ὅταν
 δὲ ἐντὸς γένηται σκίδνασθαι διὰ τὸ τάχος· τὴν γὰρ
 φωνὴν εἶναι πυκνουμένου τοῦ ἀέρος καὶ μετὰ βίας
 εἰσιόντος. ὡσπερ οὖν ἐκτὸς ποιεῖ τῇ ἀφῆ τὴν αἰσθη-
 56 σιν οὕτω καὶ ἐντὸς. ὀξύτατον δ' ἀκούειν, εἰ ὁ μὲν
 ἔξω χιτῶν εἴη πυκνὸς τὰ δὲ φλεβία κενὰ καὶ ὡς μᾶ-
 λιστα ἀνικμα καὶ εὐτρητα κατὰ τε τὸ ἄλλο σῶμα καὶ
 τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς ἀκοὰς, ἔτι δὲ τὰ ὄστᾶ πυκνὰ καὶ
 ὁ ἐγκέφαλος εὐκρατος καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ὡς ξηρότατον·
 ἀθρόον γὰρ οὕτως εἰσιέναι τὴν φωνὴν ἅτε διὰ πολλοῦ
 κενοῦ καὶ ἀνίκμου καὶ εὐτρήτου εἰσιούσαν, καὶ ταχῶ

σκίδνασθαι καὶ ὁμαλῶς κατὰ τὸ σῶμα καὶ οὐδὲ ἐκπίπτειν ἔξω. τὸ μὲν οὖν (οὐ) σαφῶς ἀφορίζειν ὁμοίως 57 ἔχει τοῖς ἄλλοις. ἄτοπον δὲ τὸ ἴδιον, κατὰ πᾶν τὸ σῶμα τὸν ψόφον εἰσιέναι, καὶ ὅταν εἰσέλθῃ διὰ τῆς ἀκοῆς διαχεισθαι κατὰ πᾶν, ὥσπερ οὐ ταῖς ἀκοαῖς ἀλλ' ὄλω τῷ σώματι τὴν αἰσθησιν οὔσαν. εἰ γὰρ καὶ συμπάσχει τι τῇ ἀκοῇ διὰ τοῦτ' οὐκ αἰσθάνεται. πάσαις γὰρ τοῦτό γε ὁμοίως ποιεῖ, καὶ οὐ μόνον ταῖς αἰσθήσεσιν ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. καὶ περὶ μὲν ὕψεως καὶ ἀκοῆς οὕτως ἀποδίδωσι, τὰς δ' ἄλλας αἰσθήσεις σχεδὸν ὁμοίως ποιεῖ τοῖς πλείστοις. περὶ δὲ τοῦ φρονεῖν ἐπὶ τοσοῦ- 58 τον εἶρηκεν ὅτι γίνεται συμμέτρως ἐχούσης τῆς ψυχῆς μετὰ τὴν κίνησιν· ἐὰν δὲ περίθερμός τις ἢ περίψυχρος γένηται μεταλλάττειν φησί. διότι καὶ τοὺς παλαιοὺς καλῶς τοῦθ' ὑπολαβεῖν ὅτι ἐστὶν ἄλλοφρονεῖν. ὥστε φανερόν ὅτι τῇ κράσει τοῦ σώματος ποιεῖ τὸ φρονεῖν, ὅπερ ἴσως αὐτῷ καὶ κατὰ λόγον ἐστὶ σῶμα ποιοῦντι τὴν ψυχὴν. αἱ μὲν οὖν περὶ αἰσθήσεως καὶ τοῦ φρονεῖν δόξαι σχεδὸν αὐταὶ καὶ τοσαῦται τυγχάνουσιν οὔσαι παρὰ τοῖς πρότερον.

CAP. XII. Περὶ δὲ τῶν αἰσθητῶν, τίς ἢ φύσις 59 καὶ ποῖον ἕκαστόν ἐστιν, οἱ μὲν ἄλλοι παραλείπουσιν. τῶν μὲν γὰρ ὑπὸ τὴν ἀφήν περὶ βαρέος καὶ κούφου καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ λέγουσιν, οἷον ὅτι τὸ μὲν μανὸν καὶ λεπτὸν θερμόν, τὸ δὲ πυκνὸν καὶ παχὺ ψυχρόν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας διαιρεῖ τὸν ἀέρα καὶ τὸν αἰθέρα. σχεδὸν δὲ καὶ τὸ βαρὺ καὶ τὸ κούφον τοῖς αὐτοῖς καὶ ἔτι ταῖς ἄνω καὶ κάτω φοραῖς, καὶ πρὸς τούτοις περὶ τε φωνῶν ὅτι κίνησις τοῦ ἀέρος, καὶ περὶ ὀσμῆς ὅτι ἀπορροή τις. Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ περὶ τῶν χρωμάτων, καὶ ὅτι τὸ μὲν λευκὸν τοῦ πυρὸς τὸ δὲ μέλαν τοῦ ὕδατος. οἱ δ' ἄλλοι τοσοῦτον μόνον ὅτι τό τε

λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἀρχαί, τὰ δ' ἄλλα μιγνυμένων
 γίνεται τούτων. καὶ γὰρ Ἀναξαγόρας ἀπλῶς εἶρηκε
 60 περὶ αὐτῶν. Δημόκριτος δὲ καὶ Πλάτων ἐπὶ πλείστον
 εἰσὶν ἡμέτεροι, καθ' ἕκαστον γὰρ ἀφορίζουσι· πλήν
 ὁ μὲν οὐκ ἀποστερῶν τῶν αἰσθητῶν τὴν φύσιν, Δη-
 μόκριτος δὲ πάντα πάθη τῆς αἰσθήσεως ποιῶν. ποτέ-
 ρως μὲν οὖν ἔχει τὰληθῆς οὐκ ἂν εἴη (νῦν) λόγος. ἐφ'
 ὅσον δὲ ἑκάτερος ἦπται καὶ πῶς ἀφώρικε πειρασθῶμεν
 ἀποδοῦναι πρότερον εἰπόντες τὴν ὅλην ἔφοδον ἑκατέ-
 ρου. Δημόκριτος μὲν οὖν οὐχ ὁμοίως λέγει περὶ πάν-
 των ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖς μεγέθεσι τὰ δὲ τοῖς σχήμασιν
 ἕνια δὲ τάξει καὶ θέσει διορίζει. Πλάτων δὲ σχεδὸν
 ἅπαντα πρὸς τὰ πάθη καὶ τὴν αἰσθησιν ἀποδίδωσιν.
 ὥστε δόξειεν ἂν ἑκάτερος ἐναντίως τῇ ὑποθέσει λέ-
 61 γειν. ὁ μὲν γὰρ πάθη ποιῶν τῆς αἰσθήσεως καθ' αὐτὰ
 διορίζει τὴν φύσιν· ὁ δὲ καθ' αὐτὰ ποιῶν ταῖς οὐσίαις
 πρὸς τὰ πάθη τῆς αἰσθήσεως ἀποδίδωσι.

CAP. XIII. Βαρὺ μὲν οὖν καὶ κοῦφον τῶ μεγέθει
 διαιρεῖ Δημόκριτος. εἰ γὰρ διακριθῆ ἔνθεν ἑκαστον
 εἰ καὶ κατὰ σχῆμα διαφέρει, σταθμὸν ἂν ἐπὶ μεγέθει
 τὴν φύσιν ἔχειν. οὐ μὴν ἀλλ' ἔν γε τοῖς μικτοῖς κου-
 φότερον ἂν εἶναι τὸ πλεόν ἔχον κενὸν, βαρύτερον δὲ
 62 τὸ ἔλαττον. ἐν ἐνίοις μὲν οὕτως εἶρηκεν. ἐν ἄλλοις
 δὲ κοῦφον εἶναι φησιν ἀπλῶς τὸ λεπτόν. παραπλη-
 σίως δὲ καὶ περὶ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ. σκληρὸν μὲν
 γὰρ εἶναι τὸ πυκνόν, μαλακὸν δὲ τὸ μακρόν, καὶ τὸ
 μακρόν τε καὶ ἥττον καὶ μάλιστα κατὰ λόγον. διαφέ-
 ρειν δ' ἔτι τὴν θέσιν καὶ τὴν ἐναπόλειψιν τῶν κενῶν
 τοῦ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ καὶ βαρέος καὶ κούφου. διὸ
 σκληρότερον μὲν εἶναι σίδηρον βαρύτερον δὲ μόλυβ-
 δον· τὸν μὲν γὰρ σίδηρον ἀνωμάλως συγκεῖσθαι καὶ
 τὸ κενὸν ἔχειν πολλαχῆ καὶ κατὰ μεγάλα πεπυκνωθῆναι

καὶ κατὰ ἔνια, ἀπλῶς δὲ πλέον ἔχειν κενόν. τὸν δὲ μόλυβδον ἔλαττον ἔχοντα κενὸν ὁμαλῶς συγκεῖσθαι κατὰ πᾶν ὁμοίως, διὸ βαρύτερον μὲν μαλακώτερον δ' εἶναι τοῦ σιδήρου. περὶ μὲν βαρέος καὶ κούφου καὶ 63 σκληροῦ καὶ μαλακοῦ ἐν τούτοις ἀφορίζει. τῶν δ' ἄλλων αἰσθήσεων οὐδενὸς εἶναι φύσιν ἀλλὰ πάντα πάθη τῆς αἰσθήσεως ἀλλοιουμένης ἐξ ἧς γίνεσθαι τὴν φαντασίαν. οὐδὲ γὰρ τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ θερμοῦ φύσιν ὑπάρχειν ἀλλὰ τὸ σχῆμα μεταπίπτει ἐργάζεσθαι καὶ τὴν ἡμετέραν ἀλλοίωσιν· ὅτι γὰρ ἂν ἄθροον ἢ τοῦτ' ἐνισχύειν ἐκάστω, τὸ δ' εἰς μικρὰ διανενημένον ἀναίσθητον εἶναι. σημεῖον δὲ ὡς οὐκ εἰσὶ φύσει τὸ μὴ ταῦτά πᾶσι φαίνεσθαι τοῖς ζώοις ἀλλ' ὃ ἡμῖν γλυκὺ τοῦτ' ἄλλοις πικρὸν καὶ ἑτέροις ὀξύ καὶ ἄλλοις δριμύ τοῖς δὲ στρυφνόν, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὡσαύτως. ἔτι δ' αὐ- 64 τοὺς μεταβάλλειν τῇ κράσει καὶ τὰ πάθη κατὰ τὰς ἡλικίας· ἢ καὶ φανερόν ὡς ἡ διάθεσις αἰτία τῆς φαντασίας. ἀπλῶς μὲν οὖν περὶ τῶν αἰσθητῶν οὕτως δεῖν ὑπολαμβάνειν. οὐ μὲν ἀλλ' ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα καὶ ταῦτα ἀνατίθησι τοῖς σχήμασι· πλὴν οὐχ ἀπάντων ἀποδίδωσι τὰς μορφὰς ἀλλὰ μᾶλλον τῶν χυλῶν καὶ τῶν χρωμάτων, καὶ τούτων ἀκριβέστερον διορίζει τὰ περὶ τοὺς χυλοὺς ἀναφέρων τὴν φαντασίαν πρὸς ἄνθρωπον. τὸν μὲν οὖν ὀξύν εἶναι τῷ σχήματι γωνιο- 65 ειδῆ τε καὶ πολυκαμπῆ καὶ μικρὸν καὶ λεπτόν. διὰ γὰρ τὴν δριμύτητα ταχὺ καὶ πάντη διαδύνεσθαι, τραχὺν δ' ὄντα καὶ γωνιοειδῆ συνάγειν καὶ συσπᾶν, διὸ καὶ θερμαίνειν τὸ σῶμα κενότητος ἐμποιοῦντα· μάλιστα γὰρ θερμαίνεσθαι τὸ πλεῖστον ἔχον κενόν. τὸν δὲ γλυκὺν ἐκ περιφερωῶν συγκεῖσθαι σχημάτων οὐκ ἄρα μικρῶν, διὸ καὶ διαχεῖν ὅλως τὸ σῶμα καὶ οὐ βραδύως καὶ οὐ ταχὺ πάντα περαίνειν· τοὺς δ' ἄλλους

ταράττειν ὅτι διαδύνων πλανᾷ τὰ ἄλλα καὶ ὑγραίνει·
 ὑγραινόμενα δὲ καὶ ἐκ τῆς τάξεως κινούμενα συρρεῖν
 εἰς τὴν κοιλίαν· ταύτην γὰρ εὐπορώτατον εἶναι διὰ
 66 τὸ ταύτη πλεῖστον εἶναι κενόν. τὸν δὲ στρυφνὸν ἐκ
 μεγάλων σχημάτων καὶ πολυγωνίων καὶ περιφερῆς
 ἤμιστ' ἐχόντων· ταῦτα γὰρ ὅταν εἰς τὰ σώματα ἔλθῃ
 ἐπιτυφλοῦν ἐμπλάττοντα τὰ φλεβία καὶ κωλύειν συρ-
 ρεῖν, διὸ καὶ τὰς κοιλίας ἰσθάναι. τὸν δὲ πικρὸν ἐκ
 μικρῶν καὶ λείων καὶ περιφερῶν τὴν περιφέρειαν
 εἰληχότα καὶ καμπὰς ἔχουσιν, διὸ καὶ γλισχρὸν καὶ
 κολλώδη. ἄλμυρον δὲ τὸ ἐκ μεγάλων καὶ οὐ περι-
 φερῶν ἀλλ' ἐπ' ἐνίων μὲν σκαληνῶν διὸ οὐδὲ πο-
 λυκαμπῶν. βούλεται δὲ σκαληνὰ λέγειν ἅπερ παρ-
 ἀλλάξιν ἔχει πρὸς ἄλληλα καὶ συμπλοκήν. μεγάλων
 μὲν ὅτι ἡ ἄλμυρις ἐπιπολάζει· μικρὰ γὰρ ὄντα καὶ
 τυπτόμενα τοῖς περιέχουσι μίγνυσθαι ἂν ἐν τῷ παντί·
 οὐ περιφερῶν δὲ ὅτι τὸ μὲν ἄλμυρον τραχὺ τὸ
 δὲ περιφερῆς λείον· [οὐ] σκαληνὸν δὲ διὰ τὸ μὴ πε-
 67 ριπλάττεσθαι, διὸ ψαφαρὸν εἶναι. τὸν δὲ δριμύν
 μικρὸν καὶ περιφερῆ καὶ γωνιοειδῆ, σκαληνὸν δὲ
 οὐκ ἔχειν.* τὸν μὲν γὰρ δριμύν πολυγώνιον ποι-
 εῖν τῇ τραχύτητι, θερμαίνειν καὶ διαχεῖν διὰ τὸ μι-
 κρὸν εἶναι καὶ περιφερῆ καὶ γωνιοειδῆ· καὶ γὰρ τὸ
 γωνιοειδὲς εἶναι τοιοῦτον.* ὡσαύτως δὲ καὶ τὰς ἄλ-
 λας ἐκάστου δυνάμεις ἀποδίδωσιν ἀνάγκην εἰς τὰ σχή-
 ματα. ἀπάντων δὲ τῶν σχημάτων οὐδὲν ἀκέραιον εἶ-
 ναι καὶ ἀμιγῆς τοῖς ἄλλοις ἀλλ' ἐν ἐκάστῳ πολλὰ εἶναι
 καὶ τὸν αὐτὸν ἔχειν λείον καὶ τραχέος καὶ περιφεροῦς
 καὶ ὀξέος καὶ τῶν λοιπῶν. οὐ δ' ἂν ἐνῆ πλεῖστον τοῦτο
 μάλιστα ἐνισχύειν πρὸς τε τὴν αἰσθησιν καὶ τὴν δύ-
 ναμιν. ἔτι δὲ εἰς ὅποιαν ἔξιν ἂν εἰσέλθῃ διαφέρειν
 οὐκ ὀλίγον. καὶ διὰ τοῦτο τὸ αὐτὸ τάναντία, καὶ τί-

ναντία τὸ αὐτὸ πάθος ποιεῖν ἐνίοτε. καὶ περὶ μὲν τῶν 68
 χυλῶν οὕτως ἀφώρικεν· ἄτοπον δ' ἂν φανείη πρῶτον μὲν
 τὸ μὴ πάντων ὁμοίως ἀποδοῦναι τὰς αἰτίας ἀλλὰ βαρὺ
 μὲν καὶ κοῦφον καὶ μαλακὸν καὶ σκληρὸν καὶ μεγέθει
 καὶ σμικρότητι καὶ τῷ μανῶ καὶ πυκνῶ, θερμοὺν δὲ
 καὶ ψυχρὸν καὶ τὰ ἄλλα τοῖς σχήμασιν. ἔπειτα βα-
 ρέος μὲν καὶ κούφου καὶ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ καθ'
 αὐτὰ ποιεῖν φύσεις· μέγεθος μὲν γὰρ καὶ σμικρότης
 καὶ τὸ πυκνὸν καὶ τὸ μανὸν οὐ πρὸς ἕτερόν ἐστι·
 θερμοῶν δὲ καὶ ψυχρῶν καὶ τῶν ἄλλων πρὸς τὴν αἰ-
 σθησιν, καὶ ταῦτα πολλάκις λέγοντα διότι τοῦ χυμοῦ
 τὸ σχῆμα σφαιροειδές. ὅλως δὲ μέγιστον ἐναντίωμα 69
 καὶ κοινὸν ἐπὶ πάντων ἅμα μὲν πάθη ποιεῖν τῆς αἰ-
 σθήσεως ἅμα δὲ τοῖς σχήμασι διορίζειν· καὶ τὸ αὐτὸ
 φαίνεσθαι τοῖς μὲν πικρὸν τοῖς δὲ γλυκὺ τοῖς δ' ἄλλο·
 οὐχ οἶόν τε γὰρ τὸ σχῆμα πάθος εἶναι οὔτε ταῦτο τοῖς
 μὲν σφαιροειδές τοῖς δ' ἄλλως. ἀνάγκη δ' εἶπερ ὡς
 εἶπε τοῖς μὲν γλυκὺ τοῖς δὲ πικρὸν* οὐδὲ κατὰ τὰς
 ἡμετέρας ἔξεις μεταβάλλειν τὰς μορφάς. ἀπλῶς δὲ τὸ
 μὲν σχῆμα καθ' αὐτὸ ἐστι, τὸ δὲ γλυκὺ καὶ ὅλως τὸ
 αἰσθητὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἐν ἄλλοις ὡς φησιν. ἄτοπον
 δὲ καὶ τὸ πᾶσιν ἀξιοῦν ταῦτο φαίνεσθαι τῶν αὐτῶν
 αἰσθανομένοις καὶ τούτων τὴν ἀλήθειαν ἐλέγχειν, καὶ
 ταῦτα εἰρηκότα πρότερον τὸ τοῖς ἀνομοίως διακειμέ-
 νοις ἀνόμοια φαίνεσθαι καὶ πάλιν τὸ μηθὲν μᾶλλον
 ἕτερον ἑτέρου τυγχάνειν τῆς ἀληθείας. εἰκὸς γὰρ τὸ 70
 βέλτιον τοῦ χείρονος καὶ τὸ ὑγιαίνον τοῦ κάμνοντος·
 κατὰ φύσιν γὰρ μᾶλλον. ἔτι δὲ εἶπερ μὴ ἐστι φύσις
 τῶν αἰσθητῶν διὰ τὸ μὴ ταῦτα πᾶσι φαίνεσθαι, δῆ-
 λον ὡς οὐδὲ τῶν ζώων οὐδὲ τῶν ἄλλων σωματίων·
 οὐδὲ γὰρ περὶ τούτων ὁμοδοξοῦσι. καίτοι εἰ μὴ καὶ
 διὰ τῶν αὐτῶν γίνεται πᾶσι τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν,

ἀλλ' ἢ γε φύσις τοῦ πικροῦ καὶ τοῦ γλυκέος ἢ αὐτὴ
 φαίνεται πᾶσιν. ὅπερ καὶ αὐτὸς ἂν δόξειεν ἐπιμαρ-
 τυρεῖν. πῶς γὰρ ἂν τὸ ἡμῖν πικρὸν ἄλλοις ἦν γλυκὸν
 71 καὶ στρουφνὸν εἰ μή τις ἦν ὠρισμένη φύσις αὐτῶν. ἔτι
 δὲ ποιεῖ σαφέστερον ἐν οἷς φησὶ γίνεσθαι μὲν ἕκα-
 στον καὶ εἶναι κατ' ἀλήθειαν* ἰδίως δὲ ἐπὶ μικροῦ
 μοῖραν ἔχειν συνέσεως. ὥστε διὰ τε τούτων ἐναντίον
 ἂν φανεῖται τὸ μὴ ποιεῖν φύσιν τινὰ τῶν αἰσθητῶν, καὶ
 πρὸς τούτοις ὅπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον, ὅταν σχῆμα
 μὲν ἀποδιδῶ τῆς οὐσίας ὡσπερ καὶ τῶν ἄλλων μὴ εἶ-
 ναι δὲ λέγη φύσιν· ἢ γὰρ οὐδενὸς ὅλως ἢ καὶ τούτων
 ἔσται τῆς αὐτῆς γε ὑπαρχούσης αἰτίας. ἔτι δὲ τὸ θερ-
 μόν τε καὶ ψυχρὸν ἅπερ ἀρχὰς τιθέασιν εἰκὸς ἔχειν
 τινὰ φύσιν, εἰ δὲ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα. νῦν δὲ σκλη-
 ροῦ μὲν καὶ μαλακοῦ καὶ βαρέος καὶ κούφου ποιεῖ τὴν
 οὐσίαν, ἅπερ οὐχ ἦττον ἔδοξε λέγεσθαι πρὸς ἡμᾶς,
 θερμοῦ δὲ καὶ ψυχροῦ καὶ τῶν ἄλλων οὐδενός. καί-
 τοι τό γε βαρὺ καὶ κούφον ὅταν διορίζῃ τοῖς μεγέθε-
 σιν ἀνάγκη τὰ ἀπλᾶ πάντα τὸν αὐτὸν ἔχειν ὄρον τῆς
 μορφῆς, ὥστε μιᾶς τινος ἂν ὕλης εἴη καὶ τῆς αὐτῆς
 72 φύσεως. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔοικε συνηκολουθηκέ-
 ναι τοῖς ποιούσιν ὅλως τὸ φρονεῖν κατὰ τὴν ἀλλοίω-
 σιν, ἢπερ ἔστιν ἀρχαιοτάτη δόξα. πάντες γὰρ οἱ πα-
 λαιοὶ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ σοφοὶ κατὰ τὴν διάθεσιν ἀπο-
 διδόασιν τὸ φρονεῖν. τῶν δὲ χυλῶν ἐκάστω τὸ σχῆμα
 ἀποδίδωσι πρὸς τὴν δύναμιν ἀφομοιωῶν τὴν ἐν τοῖς
 πάθεσιν· ὅπερ οὐ μόνον ἐξ ἐκείνων ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν
 αἰσθητηρίων ἔδει συμβαίνειν ἄλλως τε καὶ πάθη τού-
 των ἔστιν. οὐ γὰρ πᾶν τὸ σφαιροειδὲς οὐδὲ τὰ ἄλλα
 σχήματα τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ὥστε καὶ κατὰ τὸ
 ὑποκείμενον ἔδει διορίζειν πότερον ἐξ ὁμοίων ἢ ἐξ ἀμ-
 φοῖν ἔστί, καὶ πῶς ἢ τῶν αἰσθησέων ἀλλοίωσις γίνεται,

καὶ πρὸς τούτοις ὁμοίως ἐπὶ πάντων ἀποδοῦναι τῶν
 διὰ τῆς ἀφῆς καὶ μὴ μόνον τὰ περὶ γεῦσιν. ἀλλὰ καὶ
 ταῦτα μὲν ἦτοι διαφορὰν τινα ἔχει πρὸς τοὺς χυλοὺς
 ἣν ἔδει διελεῖν, ἢ καὶ παρεῖται δυνατὸν ὄν ὁμοίως εἰ-
 πεῖν. τῶν δὲ χρωμάτων ἀπλᾶ μὲν λέγει τέτταρα. λευ- 73
 κὸν μὲν οὖν εἶναι τῷ λεῖον. ὃ γὰρ ἂν μὴ τραχὺ μῆδ' ἔ-
 πίσκιάζη μῆδὲ δυσδίωδον ἢ τοιοῦτον πᾶν λαμπρὸν εἶ-
 ναι. δεῖ δὲ καὶ εὐθύτροπα καὶ διαυγῆ τὰ λαμπρὰ εἶ-
 ναι. τὰ μὲν οὖν σκληρὰ τῶν λευκῶν ἐκ τοιούτων σχη-
 μάτων συγκεῖσθαι οἷον ἢ ἐντὸς πλάξ τῶν κογχυλίων·
 οὕτω γὰρ ἂν ἄσκια καὶ εὐαγῆ καὶ εὐθύπορα εἶναι.
 τὰ δὲ ψαθυρὰ καὶ εὐθροπτα ἐκ περιφερῶν μὲν λοξῶν
 δὲ τῇ θέσει πρὸς ἄλληλα· καὶ τὰς δύο συζεύξεις τὴν
 τ' ὅλην τάξιν ἔχειν ὅτι μάλιστα ὁμοίαν. τοιούτων δ'
 ὄντων ψαθυρὰ μὲν εἶναι διότι κατὰ μικρὸν ἢ σύναψις·
 εὐθροπτα δὲ ὅτι ὁμοίως κεῖνται· ἄσκια δὲ διότι λεία
 καὶ πλατέα· λευκότερα δ' ἄλλα ἄλλων τῷ τὰ σχήματα
 τὰ εἰρημένα καὶ ἀκριβέστερα καὶ ἀμιγέστερα εἶναι καὶ
 τὴν τάξιν καὶ τὴν θέσιν ἔχειν μᾶλλον τὴν εἰρημένην.
 τὸ μὲν οὖν λευκὸν ἐκ τοιούτων εἶναι σχημάτων. τὸ 74
 δὲ μέλαν ἐκ τῶν ἐναντίων ἐκ τραχέων καὶ σκαληνῶν
 καὶ ἀνομοίων· οὕτω γὰρ ἂν σκιάζειν καὶ οὐκ εὐθεῖς
 εἶναι τοὺς πόρους οὐδ' εὐδιόδους. ἔτι δὲ τὰς ἀπορ-
 ροίας νωθεῖς καὶ ταραχώδεις· διαφέρειν γὰρ τι καὶ
 τὴν ἀπορροὴν τῷ ποιᾶν εἶναι πρὸς τὴν φαντασίαν ἣν
 γίνεσθαι διὰ τὴν ἐναπόληψιν τοῦ ἀέρος ἀλλοίαν. ἐρυ- 75
 θρὸν δ' ἐξ οἴωνπερ τὸ θερμὸν, πλὴν ἐκ μειζόνων.
 ἐὰν γὰρ αἱ συγκρίσεις ὥσι μείζους ὁμοίων ὄντων τῶν
 σχημάτων μᾶλλον ἐρυθρὸν εἶναι. σημείον δ' ὅτι ἐκ
 τοιούτων τὸ ἐρυθρὸν· ἡμᾶς τε γὰρ θερμαινομένους
 ἐρυθραίνεσθαι καὶ τὰ ἄλλα τὰ πυρούμενα μέχρις ἂν οὐ
 ἔχη τὸ τοῦ πυροειδοῦς. ἐρυθρότερα δὲ τὰ ἐκ μεγάλων

ὄντα σχημάτων οἷον τὴν φλόγα καὶ τὸν ἄνθρακα τῶν
 χλωρῶν ξύλων ἢ τῶν αὐῶν. καὶ τὸν σίδηρον δὲ καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ πυρούμενα· λαμπρότατα μὲν γὰρ εἶναι τὰ
 πλείστον ἔχοντα καὶ λεπτότατον πῦρ, ἐρυθρότερα δὲ
 τὰ παχύτερον καὶ ἔλαττον. διὸ καὶ ἦττον εἶναι θερμοῦ
 τὰ ἐρυθρότερα· θερμοὺν μὲν γὰρ τὸ λεπτόν. τὸ δὲ
 χλωρὸν ἐκ τοῦ στερεοῦ καὶ τοῦ κενοῦ συνεστάναι* με-
 γάλων ἐξ ἀμφοῖν τῆ θέσει καὶ τῆ τάξει αὐτῶν τὴν
 76 χροάν. τὰ μὲν οὖν ἀπλᾶ χρώματα τούτοις κεκηρησθαι
 τοῖς σχήμασιν· ἕκαστον δὲ καθαρώτερον ὄσῳ ἂν ἐξ
 ἀμιγεστέρων ἦ. τὰ δὲ ἄλλα κατὰ τὴν τούτων μίξιν·
 οἷον τὸ μὲν χρυσοειδὲς καὶ τὸ τοῦ χαλκοῦ καὶ πᾶν τὸ
 τοιοῦτον ἐκ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦ· τὸ μὲν γὰρ
 λαμπρὸν ἔχειν ἐκ τοῦ λευκοῦ, τὸ δὲ ὑπέρυθρον ἀπὸ
 τοῦ ἐρυθροῦ· πίπτειν γὰρ εἰς τὰ κενὰ τοῦ λευκοῦ τῆ
 μίξει τὸ ἐρυθρόν. εἰάν δὲ προστεθῆ τούτοις τὸ χλωρὸν
 γίνεσθαι τὸ κάλλιστον χρώμα, δεῖν δὲ μικρὰς τοῦ
 χλωροῦ τὰς συγκρίσεις εἶναι· μεγάλας γὰρ οὐχ οἷον
 τε συγκειμένων οὕτω τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦ.
 77 διαφόρους δ' ἔσεσθαι τὰς χροὰς τῶ πλέον καὶ ἔλαττον
 λαμβάνειν. τὸ δὲ πορφυροῦν ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος
 καὶ ἐρυθροῦ, πλείστην μὲν μοῖραν ἔχοντος τοῦ ἐρυ-
 θροῦ, μικρὰν δὲ τοῦ μέλανος μέσην δὲ τοῦ λευκοῦ, διὸ
 καὶ ἦδὺ φαίνεσθαι πρὸς τὴν αἴσθησιν. ὅτι μὲν οὖν τὸ
 μέλαν καὶ τὸ ἐρυθρὸν αὐτῶ ἐνυπάρχει φανερόν εἶναι
 τῆ ὄψει, διότι δὲ τὸ λευκὸν τὸ λαμπρὸν καὶ διαυγὲς
 σημαίνειν, ταῦτα γὰρ ποιεῖν τὸ λευκόν. τὴν δ' Ἰσα-
 τιν ἐκ μέλανος σφόδρα καὶ χλωροῦ, πλείω δὲ μοῖραν
 ἔχειν τοῦ μέλανος· τὸ δὲ πράσινον ἐκ πορφυροῦ καὶ
 τῆς ἰσάτιδος, ἢ ἐκ χλωροῦ καὶ πορφυροειδοῦς. τὸ γὰρ
 θεῖον εἶναι τοιοῦτον καὶ μετέχειν τοῦ λαμπροῦ. τὸ δὲ
 κυανοῦν ἐξ ἰσάτιδος καὶ πυρώδους, σχημάτων δὲ πε-

ριφερῶν καὶ βελονοειδῶν ὅπως τὸ στίλβον τῷ μέλανι ἐνῆ. τὸ δὲ καρυῖνον ἐκ χλωροῦ καὶ κυανοειδοῦς· ἐὰν 78 δὲ (πλέον) χλωρὸν μιχθῆ φλογοειδὲς γίνεσθαι, τὸ γὰρ ἄσκιον καὶ μελανόχρων ἐξείργεσθαι. σχεδὸν δὲ καὶ τὸ ἐρυθρὸν τῷ λευκῷ μιχθὲν χλωρὸν ποιεῖν εὐαγὲς καὶ οὐ μέλαν· διὸ καὶ τὰ φνύμενα χλωρὰ τὸ πρῶτον εἶναι πρὸ τοῦ θερμανθῆναι καὶ διαχεῖσθαι. καὶ πλήθει μὲν τοσοῦτων ἐπιμέμνηται χρωμάτων, ἅπειρα δὲ εἶναι τὰ χρώματα καὶ τοὺς χυλοὺς κατὰ τὰς μίξεις, ἔαν τις τὰ μὲν ἀφαιρῆ τὰ δὲ προστιθῆ καὶ τῶν μὲν ἕλαττον μίσηγη τῶν δὲ πλέον. οὐθὲν γὰρ ὅμοιον ἔσεσθαι θάτερον θατέρου.

CAP. XIV. Πρῶτον μὲν οὖν τὸ πλείους ἀποδοῦναι 79 τὰς ἀρχὰς ἔχει τινὰ ἀπορίαν, οἱ γὰρ ἄλλοι τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὡς τούτων ἀπλῶν ὄντων μόνων. ἔπειτα τὸ μὴ πᾶσι τοῖς λευκοῖς μίαν ποιῆσαι τὴν μορφήν ἀλλ' ἑτέραν τοῖς σκληροῖς καὶ τοῖς ψαθυροῖς. οὐ γὰρ εἰκὸς ἄλλην αἰτίαν εἶναι τοῖς διαφοροῖς κατὰ τὴν ἀφήν, οὐδ' ἂν εἰποις τὸ σχῆμα αἰτίον εἶναι τῆς διαφορᾶς ἀλλὰ μᾶλλον τὴν θέσιν. ἐνδέχεται γὰρ καὶ τὰ περιφερῆ καὶ ἀπλῶς πάντα ἐπισκιάζειν ἑαυτοῖς. σημεῖον δὲ· καὶ γὰρ αὐτὸς ταύτην φέρει τὴν πίστιν, ὅσα τῶν λείων μέλανα φαίνεται. διὰ γὰρ τὴν σύμφυσιν καὶ τὴν τάξιν ὡς τὴν αὐτὴν ἔχοντα τῷ μέλανι φαίνεσθαι τοιαῦτα. καὶ πάλιν ὅσα λευκὰ τῶν τραχέων. ἐκ μεγάλων γὰρ εἶναι ταῦτα καὶ τὰς συνδέσεις οὐ περιφερεῖς ἀλλὰ προκρόσσας· καὶ τῶν σχημάτων τὰς μορφὰς μιγνυμένας, ὡσπερ* ἢ ἀνάβασις καὶ τὰ πρὸ τῶν τειχῶν ἔχει σώματα· τοιοῦτον γὰρ ὃν ἄσκιον εἶναι καὶ οὐ κωλύεσθαι τὸ λαμπρὸν. πρὸς δὲ τούτοις πῶς λέγει καὶ ἐξ 80 ὧν τὸ λευκὸν ἐνίων γίνεσθαι μέλαν, εἰ τεθείησαν οὕτως ὡστ' ἐπισκιάζειν; ὅλως δὲ τοῦ διαφανοῦς καὶ τοῦ

λαμπροῦ μᾶλλον ἔοικε τὴν φύσιν ἢ τοῦ λευκοῦ λέγειν. τὸ γὰρ εὐδίοπτον εἶναι καὶ μὴ ἐπαλλάττειν τοὺς πόρους τοῦ διαφανοῦς· [ἐπὶ πόσα δὲ λευκὰ τοῦ διαφανοῦς] ἔτι δὲ τὸ μὲν εὐθεῖς εἶναι τῶν λευκῶν τοὺς πόρους, τῶν δὲ μελάνων ἐπαλλάττειν ὡς εἰσιούσης τῆς φύσεως ὑπολαβεῖν ἐστίν, ὁρᾶν δὲ φασι διὰ τὴν ἀπορροὴν καὶ τὴν ἔμφρασιν τὴν εἰς τὴν ὄψιν· εἰ δὲ τοῦτο ἐστὶ, τί διοίσει τοὺς πόρους κείσθαι κατ' ἀλλήλους ἢ ἐπαλλάττειν; οὐδὲ τὴν ἀπορροὴν ἀπὸ τοῦ κενοῦ πῶς γίνεσθαι ῥᾶδιον ὑπολαβεῖν· ὥστε λεκτέον τούτου τὴν αἰτίαν. ἔοικε γὰρ ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἢ ἀπὸ ἄλλου τινὸς ποιεῖν τὸ λευκόν. διὸ καὶ τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος αἰ-
81 τιᾶται πρὸς τὸ φαίνεσθαι μέλαν. ἔτι δὲ οἷς τὸ μέλαν ἀποδίδωσι οὐ ῥᾶδιον καταμαθεῖν· ἢ σκιὰ γὰρ μέλαν τι καὶ ἐπιπρόσθησις ἐστὶ τοῦ λευκοῦ· διὸ πρῶτον τὸ λευκόν τὴν φύσιν. ἅμα δὲ οὐ μόνον τὸ ἐπισκιάζειν ἀλλὰ καὶ τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος καὶ τῆς εἰσιούσης ἀπορροῆς αἰτιᾶται καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ. πό-
82 ἄλλως γίνοιτ' ἂν καὶ ποίω τὸ μέλαν οὐ διασαφεῖ. ἄτο-
πον δὲ καὶ τὸ χλωρῶν μὴ ἀποδοῦναι μορφὴν ἀλλὰ μόνον ἐκ τοῦ στερεοῦ καὶ τοῦ κενοῦ ποιεῖν. κοινὰ γὰρ ταῦτά τε πάντων καὶ ἐξ ὁποιοῦν ἔσται σχημάτων. χρὴ δ' ὥσπερ καὶ τοῖς ἄλλοις ἰδιόν τε ποιῆσαι. καὶ εἰ μὲν ἐναντίον τῷ ἐρυθρῷ, καθάπερ τὸ μέλαν τῷ λευκῷ, τὴν ἐναντίαν ἔχει μορφὴν· εἰ δ' εἴη μὴ ἐναντίον αὐτὸ τοῦτ' ἂν τις θαυμάσειεν ὅτι τὰς ἀρχὰς οὐκ ἐναντίας ποιεῖ· δοκεῖ γὰρ ἐν πᾶσιν οὕτως. μάλιστα δ' ἐχρῆν τοῦτο διακριβοῦν ποῖα τῶν χρωμάτων ἀπλᾶ, καὶ διὰ τί τὰ μὲν σύνθετα τὰ δὲ ἀσύνθετα· πλείστη γὰρ ἀπορία περὶ τῶν ἀρχῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως χαλεπόν· ἐπεὶ καὶ τῶν χυμῶν εἰ τις δύναίτο τοὺς ἀπλοῦς ἀπο-

δοῦναι μᾶλλον ἂν ὅδε λέγοι. περὶ δὲ ὁσμῆς προσαφο-
ρίζειν παρῆκε, πλὴν τοσοῦτον ὅτι τὸ λεπτὸν ἀπορρέον
ἀπὸ τῶν βαρέων ποιεῖ τὴν ὁσμὴν. ποῖον δέ τι τὴν
φύσιν ὃν ὑπὸ τίνος πάσχει οὐκέτι προσέθηκεν, ὅπερ
ἴσως ἦν κυριώτατον. Δημόκριτος μὲν οὖν οὕτως ἔνια 83
παραλείπει.

CAP. XV. Πλάτων δὲ θερμοὺν μὲν εἶναι φησι τὸ δια-
κρίνον δι' ὀξύτητα τῶν γωνιῶν· ψυχρὸν δὲ ὅταν τῆς
ὑγρότητος ἐκκρίνηται τὰ ἐλάττω καὶ μὴ δυνάμενα εἰσιέ-
ναι τὰ μείζω κύκλω περιωθῆ· τῇ γὰρ μάχῃ τρόμον καὶ
τῷ πάθει ῥίγος εἶναι ὄνομα. σκληρὸν δὲ ὧ ἂν ἡ σάρξ
ὑπέικη, μαλακὸν δὲ ὃ ἂν τῇ σαρκί. καὶ πρὸς ἄλληλα
ὁμοίως. ὑπέικειν δὲ τὸ μικρὰν ἔχον βάσιν. βαρὺ δὲ καὶ
κοῦφον τῷ μὲν ἄνω καὶ κάτω διορίζειν οὐ δεῖν, οὐ γὰρ
εἶναι τοιούτων φύσιν. ἀλλὰ κοῦφον μὲν εἶναι τὸ εἰς τὸν
παρὰ φύσιν τόπον ῥαδίως ἐλκόμενον, βαρὺ δὲ τὸ χαλε-
πῶς. τραχὺ δὲ καὶ λείον ὡς ἱκανῶς ὄντα φανερὰ παρα-
λείπει καὶ οὐ λέγει. ἡδὺ δὲ τὸ ἀπιὸν εἰς τὴν φύσιν 84
ἀθρόον πάθος, τὸ δὲ παρὰ φύσιν καὶ βία λυπηρὸν, τὰ
δὲ μέσα καὶ ἀναίσθητα ἀνὰ λόγον. διὸ καὶ κατὰ τὸ ὄραῖν
οὐκ εἶναι λύπην οὐθ' ἡδονὴν τῇ διακρίσει καὶ συγκρί-
σει. περὶ δὲ χυμῶν ἐν μὲν τοῖς περὶ ὕδατος τέτταρα λέ-
γει ὕδατος εἶδη· ἐν χυλοῖς μὲν οἶνον, ὀπὸν, ἔλαιον, μέλι,
ἐν δὲ τοῖς πάθεσι τὸν γεώδη χυμὸν· * καὶ διὰ ταῦτα συν-
άγοντα τοὺς χυμοὺς καὶ συγκρίνοντα τὰ μὲν τραχύτερα
στρυφνὰ εἶναι, τὰ δὲ ἥττον αὐστηρά. τὸ δὲ ῥυπτικὸν τῶν
πόρων καὶ ἀποκαθαρικὸν ἄλμυρόν· τὸ δὲ σφόδρα ῥυπτι-
κὸν ὥστε καὶ ἐκτῆκειν πικρόν. τὰ δὲ θερμαινόμενα καὶ
ἀναφερόμενα καὶ διακρίνοντα δριμέα· τὰ δὲ κνκῶντα
ὄξέα· τὰ δὲ σὺν τῇ ὑγρότητι τῇ ἐν τῇ γλώττῃ καὶ διαχυ-
τικὰ καὶ συστατικὰ εἰς τὴν φύσιν γλυκέα. τὰς δ' ὁσμὰς 85
εἶδη μὲν οὐκ ἔχειν ἀλλὰ τῷ λυπηρῷ καὶ ἡδεῖ διαφέρειν.

εἶναι δὲ τὴν ὀσμὴν ὕδατος μὲν λεπτότερον, ἀέρος δὲ παχύτερον. σημεῖον δὲ ὅτι, ὅταν ἐπιφρόξαντες ἀνασπῶσιν, ἄνευ ὀσμῆς τὸ πνεῦμα εἰσέρχεται, διὸ καθάπερ καπνὸν καὶ ὀμίχλην εἶναι τῶν σωμάτων ἀόρατον. εἶναι δὲ καπνὸν μὲν μεταβολὴν ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα, ὀμίχλην δὲ τὴν ἐξ ἀέρος εἰς ὕδωρ. φωνὴν δὲ εἶναι πληγὴν ὑπὸ ἀέρος ἐγκεφάλου καὶ αἵματος δι' ὧτων μέχρι ψυχῆς· ὀξεῖαν δὲ καὶ βαρεῖαν τὴν ταχεῖαν καὶ βραδεῖαν· συμφωνεῖν δ' ὅταν ἡ ἀρχὴ τῆς βραδείας
 86 ὁμοία ἢ τῇ τελευτῇ τῆς ταχείας. τὸ δὲ χροῶμα φλόγα εἶναι ἀπὸ τῶν σωμάτων σύμμετρα μόρια ἔχουσιν τῇ ὄψει. λευκὸν μὲν τὸ διακριτικὸν μέλαν δὲ τὸ συγκριτικὸν, ἀνάλογον δὲ τοῖς περὶ τὴν σάρκα θερμοῖς καὶ ψυχροῖς καὶ τοῖς περὶ τὴν γλῶσσαν στρουφνοῖς καὶ δριμέσι. λαμπρὸν δὲ τὸ πυρῶδες λευκόν. τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων· ἐν οἷς δὲ λόγοις οὐδ' εἴ τις εἰδείη χρῆναι λέγειν φησὶν, ὧν οὐκ ἔχομεν εἰκότα λόγον ἢ ἀναγκαῖον· οὐδ' εἰ πειρωμένων μὴ γίγνοιτο οὐθὲν ἄτοπον, ἀλλὰ τὸν θεὸν δύνασθαι τοῦτο δρᾶν. ἃ μὲν οὖν εἴρηκε καὶ πῶς ἀφώρικε σχεδὸν ταῦτά ἐστιν.

87 CAP. XVI. Ἄτοπον δὲ καὶ τούτου πρῶτον μὲν τὸ μὴ πάντα ὁμοίως ἀποδοῦναι μηδὲ ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους. ὀρίσας γὰρ τὸ θερμὸν σχήματι τὸ ψυχρὸν οὐχ ὡσαύτως ἀπέδωκεν. ἐπεὶ δὲ μαλακὸν τὸ ὑπεῖκον, φανερόν ὅτι τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀῆρ καὶ τὸ πῦρ μαλακά· φησὶ γὰρ ὑπεῖκειν τὸ μικρὰν ἔχον βάσιν, ὥστε τὸ πῦρ ἂν εἴη μαλακώτατον. δοκεῖ δὲ τούτων οὐθὲν οὐθ' ὅλως τὸ μὴ μένον ἀλλὰ μεθιστάμενον εἶναι μαλακὸν ἀλλὰ
 88 τὸ εἰς τὸ βάθος ὑπεῖκον ἄνευ μεταστάσεως. ἔτι δὲ τὸ βαρὺ καὶ κοῦφον οὐχ ἀπλῶς ἀλλ' ἐπὶ τῶν γεωδῶν ἀφώρικε· τούτων γὰρ δοκεῖ τὸ μὲν βαρὺ χαλεπῶς τὸ δὲ κοῦφον ῥᾶν ἄγεσθαι πρὸς ἀλλότριον τόπον· τὸ δὲ

πῦρ καὶ ὁ ἀήρ ταῖς εἰς τοὺς οἰκείους τόπους φοραῖς
 κοῦφα καὶ ἔστι καὶ δοκεῖ. διόπερ οὐκ ἔσται τὸ μὲν
 ἔλαττον τῶν ὁμογενῶν ἔχον βαρὺ τὸ δὲ πλεῖον κοῦ-
 φον· τὸ μὲν γὰρ πῦρ ὅσον ἂν ἢ πλησίον κουφότερον,
 ἀλλ' ἄνω μὲν τιθεμένου τοῦ πυρὸς ἐφαρμόσουσι οἱ λό-
 γοι καὶ οὗτος κἀκείνος ἐνταῦθα δ' οὐδέτερος. ὡσαύ-
 τως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ἄνωθεν γὰρ δεῦρο θᾶπτον
 οἰσθήσεται τὸ πλεόν. ὥστε οὐχ ἀπλῶς ἢ γῆ καὶ τὸ
 πῦρ ἔστι τὸ μὲν βαρὺ τὸ δὲ κοῦφον, ἀλλ' ἐκάτερον
 πρὸς τὸν τόπον· οὐδ' ὁμοίως ἐνταῦθα καὶ τὸ γεῶδες
 ἀλλ' ἀνάπαλιν. ἐνταῦθα μὲν τὸ ἔλαττον, ἐκεῖ δὲ τὸ
 πλεόν ἔχον τῶν ὁμογενῶν κουφότερον. ταῦτα δὲ πάντα 89
 συμβαίνει διὰ τὸ μὴ ἀπλῶς περὶ κούφου καὶ βαρέος
 ἀλλὰ περὶ τοῦ γεῶδους ἀφορίζειν. τῶν δὲ χυλῶν τὰς
 μὲν φύσεις οὐ λέγει τις ἕκαστος, εἰ ἄρα τέσσαρες αἱ
 παῖσαι διαφοραὶ, τὰ δὲ πάθη τὰ συμβαίνοντα ἀπ' αὐ-
 τῶν δηλοῖ. συνάγειν γὰρ τοὺς πόρους τὸ στρουφνὸν ἢ
 στυπτικόν, καὶ καθαίρειν τὸ ἀλμυρὸν, ὅπερ πάθος
 ἔστιν ἡμέτερον. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα. ζητοῦμεν δὲ
 τὴν οὐσίαν μᾶλλον καὶ διὰ τί ταῦτα δρωῶσιν· ἐπεὶ τά
 γε πάθη θεωροῦμεν. ἀπορήσειε δ' ἂν τις καὶ περὶ 90
 τῶν ὀσμητῶν εἰ ἔστιν εἶδη· καὶ γὰρ τοῖς πάθεσι καὶ
 ταῖς ἡδοναῖς διαφέρουσιν ὥσπερ οἱ χυλοί. καὶ ἅμα
 δόξειεν ἂν ὁμοίως ἔχειν ἐπὶ πάντων. περὶ δὲ τῆς ὀσ-
 μῆς ὅτι ἀπορροή τις ἔστι καὶ ἀνάπνευσις τοῦ ἀέρος
 σχεδὸν ὁμολογοῦσιν. τὸ δ' ἀφομοιοῦν καπνῶ καὶ ὁμί-
 χλη, ταῦτά τε λέγειν οὐκ ἀληθές. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 φαίνεται ποιεῖν. τὸν μὲν γὰρ ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα, τὴν
 δ' ὁμίχλην ἐξ ἀέρος εἰς ὕδωρ λέγει μεταβάλλειν. καί-
 τοι δοκεῖ γ' ἀνάπαλιν ἔχειν ἐπὶ τῆς ὁμίχλης, διὸ καὶ
 παύεται τὰ ὕδατα γινομένης ὁμίχλης. ἐνδεεστέρως καὶ 91
 ὁ τῆς φωνῆς εἴρηται λόγος· οὔτε γὰρ κοινὸς ἅπασι τοῖς

ζώοις ἐστὶ οὔτε τὴν αἰτίαν λέγει τῆς αἰσθήσεως βου-
 λόμενος. ἔτι δὲ οὐ τὸν ψόφον καὶ τὴν φωνὴν ἀλλὰ
 τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν ἔοικεν ἀφορίζειν. περὶ δὲ χρω-
 μάτων σχεδὸν ὁμοίως Ἐμπεδοκλεῖ λέγει· τὸ γὰρ σύμ-
 μετρα ἔχειν μόρια τῇ ὄψει τὸ τοῖς πόροις ἐναρμόττειν
 ἐστίν. ἀτοπον δὲ τὸ μόνην ταύτην ἀποδιδόναι τῶν αἰ-
 σθήσεων· ἔτι δὲ τὸ ἀπλῶς τὸ χρώμα φλόγα λέγειν· τὸ
 μὲν γὰρ λευκὸν ἔχειν τινὰ ὁμοιότητα, τὸ δὲ μέλαν
 ἐναντίον ἂν φανείη. τὴν δὲ τῶν ἄλλων μίξιν τὸ ἀφαι-
 ρεῖν ὅλως οὐκ ἐνδέχεται ἀποδοῦναι ταῖς αἰτίαις δεῖται
 τινος λόγου καὶ πίστεως.

FR. II. ΠΕΡΙ ΛΙΘΩΝ.

- 1 CAP. I. Τῶν ἐν τῇ γῆ συνισταμένων τὰ μὲν ἐστὶν
 ὕδατος τὰ δὲ γῆς. ὕδατος μὲν τὰ μεταλλευόμενα κα-
 θ'ἀπερ ἄργυρος καὶ χρυσὸς καὶ τᾶλλα, γῆς δὲ λίθος τε
 καὶ ὅσα λίθων εἶδη περιττότερα καὶ εἰ τινες δὴ τῆς
 γῆς αὐτῆς ιδιώτεροι φύσεις εἰσὶν ἢ χρώμασιν ἢ λειό-
 τησιν ἢ πυκνότησιν ἢ ἄλλῃ τινὶ δυνάμει. περὶ μὲν
 οὖν τῶν μεταλλευομένων ἐν ἄλλοις τεθεώρηται· περὶ
 2 δὲ τούτων (λίθων?) νῦν λέγωμεν. ἅπαντα οὖν ταῦτα
 χρὴ νομίζειν ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν ἐκ καθαρᾶς τινος συννε-
 σταῖναι καὶ ὁμαλῆς ὕλης, εἴτε συρροῆς εἴτε διηθήσεώς
 τινος γενομένης, εἴτε ὡς ἀνωτέρω εἰρηται καὶ κατ' ἄλ-
 λον τρόπον ἐκκεκριμένης· τάχα γὰρ ἐνδέχεται τὰ μὲν
 οὕτως τὰ δ' ἐκείνως τὰ δ' ἄλλως. ἀφ' ὧν δὴ καὶ τὸ
 λεῖον καὶ τὸ πυκνὸν καὶ τὸ στιλπνὸν καὶ διαφανὲς καὶ
 τᾶλλα τὰ τοιαῦτα ἔχουσι, καὶ ὅσω ἂν ὁμαλέστερον καὶ
 καθαρώτερον ἕκαστον ἢ τοσοῦτω καὶ ταῦτα μᾶλλον

ὑπάρχει. τὸ γὰρ ὅλον ὡς ἂν ἀκριβείας ἔχη τὰ κατὰ
 τὴν σύστασιν ἢ πῆξιν οὕτως ἀκολουθεῖ καὶ τὰ ἀπ'
 ἐκείνων. ἡ δὲ πῆξις τοῖς μὲν ἀπὸ θερμοῦ τοῖς δ' ἀπὸ 3
 ψυχροῦ γίνεται. κωλύει γὰρ ἴσως οὐδὲν ἕκτα γένη λί-
 θων ὑφ' ἐκατέρων συνίστασθαι τούτων. ἐπεὶ τὰ γε τῆς
 γῆς ἅπαντα. δόξειεν ἂν ὑπὸ πυρός· ἐπέπερ τοῖς ἐναν-
 τίοις ἐκάστων ἢ πῆξις καὶ ἢ τῆξις. ιδιότητες δὲ πλεί-
 ους εἰσὶν ἐν τοῖς λίθοις· ἐν μὲν γὰρ τῇ γῆ χρώμασί
 τε καὶ γλισχρότητι καὶ λειότητι καὶ πυκνότητι καὶ τοῖς
 τοιούτοις αἱ πολλαὶ διαφοραὶ κατὰ δὲ τὰ ἄλλα σπάνιοι.
 τοῖς δὲ λίθοις αὐταὶ τε καὶ πρὸς ταύταις αἱ κατὰ τὰς 4
 δυνάμεις τοῦ τε ποιεῖν ἢ πάσχειν ἢ τοῦ μὴ πάσχειν.
 τηκτοὶ γὰρ οἱ δ' ἄτηκτοι, καὶ καυστοὶ οἱ δ' ἄκαυστοι,
 καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ καύσει καὶ
 πυρώσει πλείους ἔχοντες διαφοράς. ἔνιοι δὲ τοῖς χρώ-
 μασιν ἕξομοιοῦν λέγονται δυνάμενοι τὸ ὕδωρ ὡσπερ
 ἡ σμάραγδος, οἱ δ' ὅλως ἀπολιθοῦν τὰ τιθέμενα εἰς
 ἑαυτοὺς, ἕτεροι δὲ ὀγκὴν τινα ποιεῖν, οἱ δὲ βασανί-
 ζειν τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ὡσπερ ἢ τε καλου-
 μένη λίθος ἠρακλεία καὶ ἡ λυδὴ. θαυμασιωτάτη δὲ 5
 καὶ μεγίστη δύναμις, εἶπερ ἀληθὲς, ἡ τῶν τικτόντων·
 γνωριμωτέρα δὲ [τῶν] καὶ ἐν πλείοσι κατὰ τὰς ἐργα-
 σίας· γλυπτοὶ γὰρ ἔνιοι καὶ τορνευτοὶ καὶ πριστοὶ, τῶν
 δὲ οὐδὲ ὅλως ἄπτεται σιδήριον, ἐνίων δὲ κακῶς καὶ
 μόλις. εἰσὶ δὲ πλείους καὶ ἄλλαι παρὰ ταύτας διαφο-
 ραί. αἱ μὲν οὖν κατὰ τὰ χρώματα καὶ τὰς σκληρότη- 6
 τας καὶ μαλακότητος καὶ λειότητος καὶ τὰλλα τὰ τοι-
 αῦτα διὰ τὸ περιττὸν πλείοσιν ὑπάρχουσι καὶ ἐνίοις
 γε κατὰ τόπον ὅλον. ἐξ ὧν δὴ καὶ διωνομασμέναι λι-
 θοδομίαι Παρίων τε καὶ Πεντελικῶν καὶ Χίων τε καὶ
 Θηβαϊκῶν, καὶ ὡς ὁ περὶ Αἴγυπτον ἐν Θήβαις ἀλαβα-
 στρίτης — καὶ γὰρ οὗτος μέγας τέμνεται —, καὶ ὁ

τῷ ἐλέφαντι ὅμοιος ὁ χερνίτης καλούμενος, ἐν ἣ πνέλω
 7 φασὶ καὶ Δαρεῖον κείσθαι. καὶ ὁ πόρος ὅμοιος τῷ
 χρώματι καὶ τῇ πικνότητι τῷ παρὶ τὴν δὲ κουφότητα
 μόνον ἔχων τοῦ πόρου, διὸ καὶ ἐν τοῖς σπουδαζομέ-
 νοις οἰκήμασιν ὥσπερ διάζωμα τιθέασιν αὐτὸν οἱ Αἰ-
 γύπτιοι. καὶ μέλας αὐτόθι διαφανῆς ὅμοιος τῷ χίῳ,
 καὶ παρ' ἄλλοις δὲ ἕτεροι πλείους. αἱ μὲν οὖν τοιαῦ-
 ται διαφοραὶ καθάπερ ἐλέχθη κοινότεραι πλείοσιν, αἱ
 δὲ κατὰ τὰς δυνάμεις τὰς προειρημένας οὐκέτι τόποις
 ὅλοις ὑπάρχουσιν οὐδὲ συνεχείαις λίθων οὐδὲ μεγέθε-
 8 σιν. ἔνιοι δὲ καὶ σπάνιοι πάμπαν εἰσὶ καὶ σμικροὶ κα-
 θάπερ ἢ τε σμάραγδος καὶ τὸ σάρδιον καὶ ὁ ἀνθράξ
 καὶ ἢ σάπφειρος καὶ σχεδὸν . . . λόγον εἰς τὰ σφραγι-
 δια γλυπτῶν. οἱ δὲ καὶ ἐν ἑτέροις εὐρίσκονται διακο-
 πτομένοις. ὀλίγοι δὲ καὶ οἱ περὶ τὴν πύρωσιν καὶ καῦ-
 σιν, ὑπὲρ ὧν δὴ καὶ πρῶτον ἴσως λεκτέον τίνας καὶ
 πόσας ἔχουσι διαφοράς.

9 CAP. II. Κατὰ δὴ τὴν πύρωσιν οἱ μὲν τήκονται
 καὶ ρέουσιν ὥσπερ οἱ μεταλλευτοί. θεῖ γὰρ ἅμα τῷ
 ἀργύρῳ καὶ τῷ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ ἢ λίθος ἢ ἐκ
 τούτων, εἴτ' οὖν διὰ τὴν ὑγρότητα τῶν ἐνυπαρχόντων
 εἴτε καὶ δι' αὐτούς. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ πυρομάχοι καὶ
 οἱ μυλῖαι ρέουσιν οἷς ἐπιτιθέασιν οἱ καίοντες. οἱ δὲ
 καὶ ὅλως λέγουσι πάντας τήκεσθαι πλὴν τοῦ μαρμά-
 ρου, τοῦτον δὲ κατακαίεσθαι καὶ κονίαν ἐξ αὐτοῦ γί-
 10 νεσθαι. δοξεῖε δ' ἂν οὕτως ἐπὶ πλεῖον εἰρησθαι· πολ-
 λοὶ γὰρ οἱ ῥηγνύμενοι καὶ διαπηδῶντες ὡς ἀπομαχό-
 μενοι τὴν πύρωσιν ὥσπερ [οὐδ'] ὁ κέραμος. ὁ καὶ
 κατὰ λόγον ἐστίν, οἷτινες ἐξυγρασμένοι τυγχάνουσιν·
 τὸ γὰρ τηκτὸν ἐνικμον εἶναι δεῖ καὶ ὑγρότητ' ἔχειν
 πλείω. φασὶ δὲ καὶ τῶν ἡλιουμένων τοὺς μὲν ἀναξη-
 ραίνεσθαι τελείως ὥστ' ἀχρεῖους εἶναι μὴ καταβρε-

χθέντας πάλιν και συνικμασθέντας τούς δὲ και μαλα-
 κωτέρους και διαθραύστους μᾶλλον. φανερόν δὲ ὡς
 ἀμφοτέρων μὲν ἐξαιρεῖται τὴν ὑγρότητα, συμβαίνει δὲ
 τούς μὲν πυκνοὺς ἀποξηραιομένους σκληρύνεσθαι,
 τούς δὲ μανοὺς και ὦν ἢ σύμφυσις τοιαύτη θραυστοὺς
 εἶναι και τηκτοὺς. ἔνιοι δὲ τῶν θραυστῶν ἀνθρακοῦν- 12
 ται τῇ καύσει και διαμένουσι πλείω χρόνον ὥσπερ οἱ
 περὶ Βίνας ἐν τῷ μετάλλῳ οὓς ὁ ποταμὸς καταφέρει·
 καίονται γὰρ ὅταν ἀνθρακες ἐπιτεθῶσι και μέχρι τού-
 του ἄχρις ἀν φυσᾶ τις, εἴτ' ἀπομαραίνονται και πά-
 λιν καίονται, διὸ και πολὺν χρόνον ἢ χρῆσις· ἢ δ'
 ὀσμὴ βαρεῖα σφόδρα και δυσχερῆς. ὄν δὲ καλοῦσι σπῆ- 13
 νον; ὅς ἦν ἐν τοῖς (αὐτοῖς) μετάλλοις, οὗτος διακο-
 πείς και συντεθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ἐν τῷ ἡλίῳ τιθέμενος
 καίεται, και μᾶλλον ἐὰν ἐπιψεκᾶση και περιράνη τις.
 ὁ δὲ λιπαραῖος ἐκφοροῦται τε τῇ καύσει και γίνεται 14
 κισσηροειδῆς ὥσθ' ἅμα τὴν τε χροῖαν μεταβάλλειν και
 τὴν πυκνότητα· μέλας τε γὰρ και λεῖός ἐστι και πυ-
 κνὸς ἄκαυστος ὦν. γίνεται δὲ οὗτος ἐν τῇ κισσῆρει
 διειλημμένος ἄλλοθι και ἄλλοθι καθάπερ ἐν κνττάρῳ
 και οὐ συνεχῆς, ὥσπερ και ἐν Μήλῳ φασὶ τὴν κισση-
 ριν ἐν ἄλλῳ τινὶ λίθῳ γίνεσθαι. και ἐκεῖνος μὲν τούτῳ
 ὥσπερ ἀντιπεπονθώς· πλὴν ὁ λίθος οὗτος οὐχ ὅμοιος
 τῷ λιπαραίῳ. ἐκφοροῦται δὲ και ὁ ἐν Τετράδι τῆς Σι- 15
 κελίας γινόμενος· τοῦτο δὲ τὸ χωρίον ἐστὶ κατὰ Λι-
 πάραν, ὁ δὲ λίθος ἐν τῇ ἄκρᾳ τῇ Ἐρινεάδι καλουμένη
 πολὺς ὁμοίως τῷ ἐν Βίναις καιόμενος ὀσμὴν ἀφίησιν
 ἀσφάλτου, τὸ δ' ἐκ τῆς κατακάυσεως ὅμοιον γίνεται
 γῆ κεκανυμένη. οὓς δὲ καλοῦσιν εὐθύς ἀνθρακας τῶν 16
 ὀρυττομένων δια τὴν χροῖαν εἰσὶ γεῶδεις, ἐκκαίονται
 δὲ και πυροῦνται καθάπερ οἱ ἀνθρακες. εἰσὶ δὲ περὶ
 τε τὴν Διγυστικὴν ὄπου και τὸ ἤλεκτρον, και ἐν τῇ

- Ἡλεία βαδιζόντων Ὀλυμπίαζε τὴν δι' ὄρους, οἷς καὶ
 17 οἱ χαλκεῖς χρῶνται. εὐρέθη δέ ποτε ἐν τοῖς Σκαπτη-
 σύλης μετάλλοις λίθος ὃς τῇ μὲν ὄψει παρόμοιος ὢν
 ξύλῳ σαπρῶ, ὅτε δ' ἐπιχέοιτό τις ἔλαιον καίεται, καὶ
 ὅτ' ἐκκαυθεῖη τότε παύεται καὶ αὐτὸς ὥσπερ ἀπαθῆς
 ὢν. τῶν μὲν οὖν καιομένων σχεδὸν αὐταὶ διαφοραί.
- 18 CAP. III. Ἄλλο δέ τι γένος ἐστὶ λίθων ὥσπερ ἐξ
 ἐναντίων πεφυκὸς, ἄκαυστον ὅλως, ἀνθραξ καλούμε-
 νος, ἐξ οὗ καὶ τὰ σφραγίδια γλύφουσιν, ἐρυθρὸν μὲν
 τῷ χρώματι, πρὸς δὲ τὸν ἥλιον τιθέμενον ἀνθρακος
 καιομένου ποιεῖ χροῶν. τιμιώτατον δ' ὡς εἰπεῖν· μι-
 κρὸν γὰρ σφόδρα τετταράκοντα χρυσῶν. ἄγεται δὲ
 19 οὗτος ἐκ Καρχηδόνης καὶ Μασσαλίας. οὐ καίεται δὲ
 ὁ περὶ Μίλητον γωνιοειδῆς ὢν ἐν ὧσπερ καὶ τὰ ἐξά-
 γωνα. καλοῦσι δ' ἀνθρακα καὶ τοῦτον, ὃ καὶ θαυμα-
 στὸν ἐστίν· ὅμοιον γὰρ τρόπον τινὰ καὶ τὸ τοῦ ἀδά-
 μαντος· οὐ γὰρ οὐδ' ὥσπερ ἡ κίσσηρις καὶ τέφρα δό-
 ξεῖεν ἂν διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν ὑγρὸν· ταῦτα γὰρ ἄκαυστα
 καὶ ἀπύρωτα διὰ τὸ ἐξηρησθαι τὸ ὑγρὸν· ἐπεὶ καὶ τὸ
 ὅλον ἡ κίσσηρις ἐκ κατακαύσεως δοκεῖ τισι γίνεσθαι,
 πλὴν τῆς ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης συνισταμένης.
- 20 λαμβάνουσι δὲ τὴν πίστιν διὰ τῆς αἰσθήσεως ἐκ τε
 τῶν περὶ τοὺς κρατῆρας γινομένων καὶ ἐκ τῆς διαβά-
 ρου λίθου τῆς φλογουμένης * οὐ κίσσηροῦται. μαρτυ-
 ρεῖν δὲ καὶ οἱ τόποι δοκοῦσιν ἐν οἷς ἡ γένεσις· καὶ γὰρ
 21 ἐν τοῖς * μάλιστα καὶ ἡ κίσσηρις. τάχα δὲ ἡ μὲν οὗ-
 τως αἰ δ' ἄλλως καὶ πλείους τρόποι τῆς γενέσεως. ἡ
 γὰρ ἐν Νισύρῳ καθάπερ ἐξ ἄμμου τινὸς ἔοικε συγκεί-
 σθαι. σημεῖον δὲ λαμβάνουσιν ὅτι τῶν εὐρισκομένων
 ἐνῆαι διαθρύπτονται ἐν ταῖς χερσὶν ὥσπερ εἰς ἄμμου διὰ
 τὸ μήπω συνεστάναι μηδὲ συμπεπηγέναι. εὐρίσκουσι δ'
 ἀθρόας κατὰ μικρὰ χειροπληθεῖς ὅσον πολλὰς ἢ μικρῶ

μείζους ὅταν ἀπαμῆσονται τᾶν ὠ· ἐλαφρὰ δὲ σφόδρα ἢ ἄμμος. ἢ δ' αὖ καὶ ἐν Μήλω πᾶσα μὲν * ἔνια δ' αὖ ἐν λίθῳ τινὶ ἐτέρῳ γίνεται καθάπερ ἐλέχθη πρότερον. διαφορὰς δ' ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας καὶ χρώ- 22 ματι καὶ πυκνότητι καὶ βάρει· χρώματι μὲν ὅτι μέλαινα ἐκ τοῦ ῥύακος τοῦ ἐν Σικελίᾳ· πυκνότητι δὲ καὶ βάρει αὕτη τε καὶ μαλώδης. γίνεται γάρ τις καὶ τοιαύτη κίσσηρις καὶ βάρος ἔχει καὶ πυκνότητα καὶ ἐν τῇ χρήσει πολυτιμότερον τῆς ἐτέρας. τμητική δὲ καὶ ἢ ἐκ τοῦ ῥύακος μᾶλλον τῆς κούφης καὶ λευκῆς, τμητικωτάτη δ' ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτῆς. καὶ περὶ μὲν κίσσηριδος ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. περὶ δὲ τῶν πυρρῶν καὶ τῶν ἀπυρρῶν λίθων ἀφ' ὧν καὶ εἰς τοῦτο ἐξέβημεν ἐν ἄλλοις θεωρητέον τὰς αἰτίας.

CAP. IV. Τῶν δὲ λίθων καὶ ἄλλαι (διάφοροι) τυγ- 23 χάνουσιν ἐξ ὧν καὶ τὰ σφραγίδια γλύφουσιν. αἱ μὲν τῇ ὄψει μόνον οἶον τὸ σάρδιον καὶ ἢ Ἰασπις καὶ ἢ σάπφειρος· αὕτη δ' ἐστὶν ὡσπερ χρυσόπαστος. ἢ δὲ σμαράγδος καὶ δυνάμεις τινὰς ἔχει· τοῦ τε γὰρ ὕδατος ὡσπερ εἶπομεν ἐξομοιοῦται τὴν χροῖαν ἑαυτῇ, μετρία μὲν οὖσα ἐλάττονος, ἢ δὲ μεγίστη παντὸς, ἢ δὲ χειρίστη τοῦ καθ' αὐτὴν μόνον. καὶ πρὸς τὰ ὄμματα 24 ἀγαθὴ, διὸ καὶ τὰ σφραγίδια φοροῦσιν ἐξ αὐτῆς ὥστε βλέπειν· ἔστι δὲ σπανία καὶ τὸ μέγεθος οὐ μεγάλη, πλὴν εἰ πιστεύειν ταῖς ἀναγραφαῖς δεῖ ὑπὲρ τῶν βασιλέων τῶν αἰγυπτίων· ἐκείνοις γὰρ φασὶ κομισθῆναι ποτ' ἐν δώροις παρὰ τοῦ Βαβυλωνίων βασιλέως μῆκος μὲν τετραπῆχυν πλάτος δὲ τρίπῆχυν. ἀνακεῖσθαι δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ Διὸς ὀβελίσκῳ σμαράγδους τέτταρας, μῆκος μὲν τετταράκοντα πηχῶν, εὖρος δὲ τῇ μὲν τέτταρας τῇ δὲ δύο. ταῦτα μὲν οὖν ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνων γραφήν. τῶν δὲ βακτριανῶν καλουμένων ὑπὸ 25

πολλῶν ἢ ἐν Τύρῳ μεγίστη. στήλη γὰρ ἐστὶν εὐμεγέ-
 θης ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ· εἰ μὴ ἄρα ψευδῆς
 σμάραγδος, καὶ γὰρ τοιαύτη γίνεται τις φύσις. γίνε-
 ται δὲ ἐν τοῖς ἐν ἐφικτῷ καὶ γνωρίμοις τόποις διττα-
 χου μάλιστα περὶ τε Κύπρον ἐν τοῖς χαλκορυχείοις καὶ
 ἐν τῇ νήσῳ τῇ ἐπικειμένη Χαλκηδόνι. καὶ ἰδιωτέρους
 εὐρίσκουσιν ἐν ταύτῃ· μεταλλεύεται γὰρ ὡσπερ τάλλα
 καὶ ἡ φύσις κατὰ ῥάβδους ἐποίησεν ἐν Κύπρῳ αὐτὴν
 26 καθ' αὐτὴν πολλὰς. εὐρίσκονται δὲ σπάνια μέγεθος
 ἔχουσαι σφραγίδος ἀλλ' ἐλάττους αἱ πολλαί, διὸ καὶ
 πρὸς τὴν κόλλησιν αὐτῇ χρῶνται τοῦ χρυσοῦ· κολλᾷ
 γὰρ ὡσπερ ἡ χρυσοκόλλα. καὶ ἐνιοὶ γε δὴ καὶ ὑπολαμ-
 βάνουσι τὴν αὐτὴν φύσιν εἶναι· καὶ γὰρ τὴν χρῶαν
 παρόμοιαι τυγχάνουσιν. ἀλλ' ἡ μὲν χρυσοκόλλα δα-
 ψιλῆς καὶ ἐν τοῖς χρυσείοις καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τοῖς χαλκ-
 27 ορυχείοις ὡσπερ ἐν τοῖς περὶ τοὺς * τόπους. ἡ δὲ
 σμάραγδος σπανία καθάπερ εἴρηται· δοκεῖ γὰρ ἐκ τῆς
 ἰάσπιδος γίνεσθαι. φασὶ γὰρ εὐρεθῆναι ποτε ἐν Κύ-
 πρῳ λίθον ἧς τὸ μὲν ἡμισυ σμάραγδος ἦν τὸ ἡμισυ δὲ
 ἰάσπιδος ὡς οὐπω μεταβεβληκυίας ἀπὸ τοῦ ὕδατος. ἔστι
 δὲ τις αὐτῆς ἐργασία πρὸς τὸ λαμπρὸν· ἀργὴ γὰρ οὐσα
 οὐ λαμπρά.

28 CAP. V. Αὕτη τε δὴ περιττὴ τῇ δυνάμει καὶ τὸ
 λυγγούριον· καὶ γὰρ ἐκ τούτου γλύφεται τὰ σφραγι-
 δια καὶ ἔστι στερεωτάτη καθάπερ λίθος· ἔλκει γὰρ
 ὡσπερ τὸ ἤλεκτρον, οἱ δὲ φασιν οὐ μόνον κάρφη καὶ
 ξύλον (φύλλα?) ἀλλὰ καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον ἐὰν ἡ
 λεπτός, ὡσπερ καὶ Διοκλῆς ἔλεγεν. ἔστι δὲ διαφανές
 τε σφόδρα καὶ ψυχρόν. βέλτιον δὲ τὸ τῶν ἀγρίων ἢ
 τὸ τῶν ἡμέρων καὶ τὸ τῶν ἀρρένων ἢ τὸ τῶν θηλειῶν
 ὡς καὶ τῆς τροφῆς διαφερούσης, καὶ τοῦ πονεῖν ἢ μὴ
 πονεῖν, καὶ τῆς τοῦ σώματος ὄλως φύσεως, ἢ τὸ μὲν

ξηρότερον τὸ δ' ὑγρότερον. εὐρίσκουσι δ' ἀνορύττον-
τες οἱ ἔμπειροι· κατακρύπτεται γὰρ καὶ ἐπαμᾶται γῆν
ὄταν οὐρήσῃ. γίνεται δὲ καὶ κατεργασία τις αὐτοῦ
πλείων. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ ἤλεκτρον λίθος, τὸ γὰρ ὄρυ- 29
κτὸν ὃ περὶ Λιγυστικὴν, καὶ τούτῳ ἂν ἢ τοῦ ἔλκειν
δύναμις ἀκολουθοίη. μάλιστα δ' ἐπίδηλος καὶ φανε-
ρωτάτη ἢ τὸν σίδηρον ἄρουσα. γίνεται δὲ καὶ αὕτη
σπανία καὶ ὀλιγαχοῦ. καὶ αὕτη μὲν δὴ συναριθμείσθω
τὴν δύναμιν ὁμοίαν ἔχειν. ἐξ ὧν δὲ τὰ σφραγίδια ποι- 30
εῖται καὶ ἄλλαι πλείους εἰσὶν, οἷον ἢ θ' ὑαλοείδης ἢ
καὶ ἔμφασιν ποιεῖ καὶ διάφασιν, καὶ τὸ ἀνθράκιον,
καὶ ἢ ὄμφαξ· ἐτι δὲ καὶ ἢ κρύσταλλος καὶ τὸ ἀμέθυ-
σον, ἄμφω δὲ διαφανῆ εὐρίσκονται δὲ καὶ αὗται καὶ
τὸ σαρδίον διακοπτομένων τινῶν πετρῶν. καὶ ἄλλαι
δὲ ὡς προείρηται πρότερον διαφορὰς ἔχουσαι καὶ συνῶ-
νυμοι πρὸς ἀλλήλας. τοῦ γὰρ σαρδίου τὸ μὲν διαφα-
νὲς ἐρυθρότερον δὲ καλεῖται θῆλυ, τὸ δὲ διαφανὲς
μὲν μελάντερον δὲ [καὶ] ἄρσεν. καὶ τὰ λυγγούρια δὲ 31
ὡσαύτως ὧν τὸ θῆλυ διαφανέστερον καὶ ξανθότερον.
καλεῖται δὲ καὶ κύανος ὃ μὲν ἄρσεν ὃ δὲ θῆλυς· με-
λάντερος δὲ ὃ ἄρσεν. τὸ δ' ὀνύχιον μικτὸν λευκῶ καὶ
φαιῶ παρ' ἄλληλα. τὸ δ' ἀμέθυσον οἰνωπὸν τῇ χροῇ.
καλὸς δὲ λίθος καὶ ὃ ἀγάτης ὃ ἀπὸ τοῦ Ἀγάτου ποτα-
μοῦ τοῦ ἐν Σικελίᾳ καὶ πωλεῖται τίμιος. ἐν Λαμψάκῳ 32
δέ ποτ' ἐν τοῖς χρυσίοις εὐρέθη θαυμαστὴ λίθος ἐξ
ἧς ἀνενεχθείσης πρὸς * στιρὰν (Ἄστυρα Schn.) σφρα-
γίδιον γλυφθὲν ἀνεπέμφθη (Ἀλεξάνδρῳ Plin.) βασιλεῖ
διὰ τὸ περιττόν.

CAP. VI. Καὶ αὗται μὲν ἅμα τῷ καλῷ καὶ τὸ σπά- 33
νιον ἔχουσιν. αἱ δὲ δὴ ἐκ τῆς Ἑλλάδος εὐτελέστεραι,
οἷον τὸ ἀνθράκιον τὸ ἐξ Ὀρχομενοῦ τῆς Ἀρκαδίας.
ἔστι δὲ οὗτος μελάντερος τοῦ Χίου· κάτοπτρα δὲ ἐξ

αὐτοῦ ποιούσι· καὶ ὁ τροιζήνιος· οὗτος δὲ ποικίλος τὰ
 μὲν φοινικοῖς τὰ δὲ λευκοῖς χρώμασι. ποικίλος δὲ καὶ
 ὁ κορίνθιος τοῖς αὐτοῖς χρώμασι πλὴν ὅτι χλωροειδέ-
 34 στερος. τὸ δὲ ὅλον πολλοὶ τυγχάνουσιν οἱ τοιοῦτοι
 ἀλλ' οἱ περιττοὶ σπάνιοι καὶ ἐξ ὀλίγων τόπων οἶον ἐκ
 τε Καρχηδόνας καὶ ἐκ τῶν περὶ Μασσαλίαν καὶ ἐξ Αἴ-
 γύπτου κατὰ τοὺς Καταδούπους καὶ Συήνης πρὸς Ἐλε-
 φαντίνῃ πόλει καὶ ἐκ τῆς Ψεφῶ καλουμένης χώρας.
 35 καὶ ἐν Κύπρῳ ἢ τε σμάραγδος καὶ ἡ Ἰασπις. οἷς δὲ εἰς
 τὰ λιθοκόλλητα χρωῶνται ἐκ τῆς Βακτριανῆς εἰσὶ πρὸς
 τῇ ἐρήμῳ. συλλέγουσι δ' αὐτοὺς ὑπὸ ἐτησίας ἱππεῖς
 ἐξιόντες· τότε γὰρ ἐμφανεῖς γίνονται κινουμένης τῆς
 ἄμμου διὰ τὸ μέγεθος τῶν πνευμάτων. εἰσὶ δὲ μικροὶ
 36 καὶ οὐ μεγάλοι. τῶν σπουδαζομένων δὲ λίθων ἐστὶ
 καὶ ὁ μαργαρίτης καλούμενος, διαφανῆς μὲν τῇ φύ-
 σει, ποιούσι δ' ἐξ αὐτοῦ τοὺς πολυτελεῖς ὄρμους. γί-
 νεται δὲ ἐν ὄστρεῖῳ τινὶ παραπλησίῳ ταῖς πίνναις,
 (πλὴν ἐλάττονι· μέγεθος δὲ ἡλικὸς ἰχθύος ὀφθαλμὸς
 εὐμεγέθης· Athen.) φέρει δὲ ἢ τε Ἰνδικὴ χῶρα καὶ νῆ-
 σοὶ τινες τῶν ἐν τῇ ἐρυθρῷ. τὸ μὲν οὖν περιττὸν σχε-
 37 δὸν ἐν ταύταις. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τινές, οἶον ὁ ἐλέ-
 φας ὁ ὄρυκτὸς ποικίλος μέλανι καὶ λευκῷ. καὶ ἦν κα-
 λοῦσι σάπφειρον· αὕτη γὰρ μέλαινα οὐκ ἄγαν πόρρω
 τοῦ κυάνου τοῦ ἄρρενος καὶ πρασίτις· αὕτη δὲ ἰώδης
 τῇ χροῇ. πυκνὴ δὲ καὶ αἱματίτις· αὕτη δ' ἀνχμώδης
 καὶ κατὰ τὸ ὄνομα ὡς αἵματος ξηροῦ πεπηγόςτος. ἄλλη
 δὲ ἢ καλουμένη ξανθὴ, οὐ ξανθὴ μὲν τὴν χροῶν ἐκλευ-
 κος δὲ μᾶλλον, ὃ καλοῦσι χρωῶμα οἱ Ἰωριεῖς ξανθόν.
 38 τὸ γὰρ κουράλιον, καὶ γὰρ τοῦθ' ὥσπερ λίθος, τῇ
 χροῇ μὲν ἐρυθρόν, περιφερὲς δ' ὡς ῥίζα· φύεται δ'
 ἐν τῇ θαλάττῃ. τρόπον δέ τινα οὐ πόρρω τούτου τῇ

φύσει καὶ ὁ ἰνδικὸς κάλαμος ἀπολελιθωμένος. ταῦτα μὲν οὖν ἄλλης σκέψεως.

CAP. VII. Τῶν δὲ λίθων πολλαὶ τινες αἱ φύσεις 39 καὶ τῶν μεταλλευομένων. ἔναι γὰρ ἅμα χρυσὸν ἔχουσι καὶ ἄργυρον, προφανῆ δὲ μόνον ἄργυρον· βαρύτεραι δὲ αὐταὶ πολὺ καὶ τῇ ῥοπῇ καὶ τῇ ὄσμῃ. καὶ κύανος αὐτοφυῆς ἔχων ἐν ἑαυτῷ χρυσοκόλλαν. ἄλλη δὲ λίθος ὁμοία τὴν χροίαν τοῖς ἀνθραξι· βάρος δὲ ἔχουσι. τὸ δὲ 40 ὄλον ἐν τοῖς μετάλλοις πλεῖσται καὶ ἰδιώταται φύσεις εὐρίσκονται τῶν τοιούτων, ὧν τὰ μὲν εἰσι γῆς καθάπερ ὄχρα καὶ μίλτος, τὰ δὲ οἶον ἄμμου καθάπερ χρυσοκόλλα καὶ κύανος, τὰ δὲ κονίας οἶον σανδαράκη καὶ ἄρρενικὸν καὶ ὅσα ὅμοια τούτοις. καὶ τῶν μὲν τοιούτων πλείους ἂν τις λάβοι τὰς ἰδιότητας. ἔναι δὲ λί- 41 θοὶ καὶ τὰς τοιαύτας ἔχουσι δυνάμεις εἰς τὸ μὴ πάσχειν, ὥσπερ εἶπομεν, οἶον τὸ μὴ γλύφεσθαι σιδηροῖς ἀλλὰ λίθοις ἑτέροις. ὅλως μὲν ἢ κατὰ τὰς ἐργασίας καὶ τῶν μειζόνων λίθων πολλὴ διαφορὰ. πριστοὶ γὰρ, οἱ δὲ γλυπτοὶ, καθάπερ ἐλέχθη, καὶ τορνευτοὶ τυγχάνουσι, καθάπερ καὶ ἡ μαγνητὶς αὕτη λίθος ἢ καὶ ὄψει περιττὸν ἔχουσα, καὶ ἥς γε δὴ τινες θαυμάζουσι τὴν ὁμοίωσιν τῷ ἀργύρῳ μηδαμῶς οὕσης συγγενοῦς. πλεί- 42 ος δ' εἰσὶν οἱ δεχόμενοι πάσας τὰς ἐργασίας. ἐπεὶ καὶ ἐν Σίφνῳ τοιοῦτός τις ἐστὶν ὀρυκτὸς ὡς τρία στάδια ἀπὸ θαλάττης, στρογγύλος καὶ βωλώδης, καὶ τορνεύεται καὶ γλύφεται διὰ τὸ μαλακόν· ὅταν δὲ πυρωθῆ καὶ ἀποβαφῆ [τῷ] ἐλαίῳ, μέλας τε σφόδρα γίνεται καὶ σκληρός. ποιοῦσι δ' ἐξ αὐτοῦ σκευὴ τὰ ἐπιτράπεζα. οἱ μὲν (οὖν) τοιοῦτοι πάντες προσδέχονται 43 τὴν τοῦ σιδήρου δύναμιν· ἔναι δὲ λίθοις ἄλλοις γλύφονται, σιδηροῖς δ' οὐ δύνανται καθάπερ εἶπομεν. οἱ δὲ σιδηροῖς μὲν ἀμβλυτέροις δέ· καὶ εἰσὶν . . . πα-

ραπλησίως δὲ κάτω (ἄτοπον?) τὰ . . μὴ τέμνεσθαι . . .
 σιδήρῳ καίτοι καὶ στερεὸν ἔτε . . ἰσχυρότερα τέμνει,
 44 καὶ σίδηρος λίθου σκληρότερος ὢν. ἄτοπον δὲ κά-
 κεινο φαίνεται διότι ἢ μὲν ἀκόνη κατεσθίει τὸν σίδη-
 ρον, ὁ δὲ σίδηρος ταύτην μὲν δύναται διαιρεῖν καὶ
 ῥυθμίζειν, ἐξ ἧς δὲ αἱ σφραγίδες οὗ. καὶ πάλιν ὁ λί-
 θος ᾧ γλύφουσι τὰς σφραγίδας ἐκ τούτου ἐστὶν ἐξ οὐ-
 περ αἱ ἀκόναι, ἢ ἐξ ὁμοίου τούτου ἄγεται δὲ ἡ (ἀρίστη)
 45 ἐξ Ἀρμενίας. θαυμαστὴ δὲ φύσις καὶ τῆς βασανιστού-
 σης τὸν χρυσόν· δοκεῖ γὰρ δὴ τὴν αὐτὴν ἔχειν τῷ
 πυρὶ δύναμιν· καὶ γὰρ ἐκεῖνο δοκιμάζει. διὸ καὶ ἀπο-
 ρουσί τινες οὐκ ἄγαν οἰκείως ἀπορουῦντες. οὐ γὰρ τὸν
 αὐτὸν τρόπον δοκιμάζει, ἀλλὰ τὸ μὲν πῦρ τῷ τὰ χρώ-
 ματα μεταβάλλειν καὶ ἀλλοιοῦν ὁ δὲ λίθος τῇ παρα-
 τρίψει· δύναται γὰρ ὡς ἔοικεν ἐκλαμβάνειν τὴν ἐκά-
 46 στου φύσιν. εὐρήσθαι δὲ φασι νῦν ἀμείνω πολὺ τῆς
 πρότερον ὥστε μὴ μόνον τὸν ἐκ τῆς καθάρσεως ἀλλὰ
 καὶ τὸν κατάχαλκον χρυσὸν καὶ ἄργυρον γνωρίζειν καὶ
 πόσον εἰς τὸν στατῆρα μέμικται. σημεῖα δ' ἐστὶν αὐ-
 τοῖς ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου· ἐλάχιστον δὲ γίνεται κριθῆ,
 εἶτα κόλλυβος, εἶτα τεταρτημόριον ἢ ἡμιώβολος, ἐξ ὧν
 47 γνωρίζουσι τὸ καθῆκον. εὐρίσκονται δὲ τοιαῦται πᾶ-
 σαι ἐν τῷ ποταμῷ Τιμόλῳ. λεία δ' ἡ φύσις αὐτῶν
 καὶ ψηφοειδῆς, πλατεῖα, οὐ στρογγύλη. μέγεθος δὲ
 ὅσον διπλασία τῆς μεγίστης ψήφου. διαφέρει δ' αὐ-
 τῆς πρὸς τὴν δοκιμασίαν τὰ ἄνω πρὸς τὸν ἥλιον ἢ τὰ
 κάτω καὶ βέλτιον δοκιμάζει τὰ ἄνω· τοῦτο δὲ διότι ξη-
 ρότερα τὰ ἄνω· κωλύει γὰρ ἡ ὑγρότης εἰς τὸ ἐκλαμ-
 βάνειν· ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς καύμασι δοκιμάζει χειρὸν·
 ἀνίησι γὰρ τινα νοτίδα ἐξ αὐτῆς δι' ἣν ἀπολισθαίνει.
 συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἄλλοις τῶν λίθων, καὶ ἐξ ὧν

τὰ ἀγάλματα ποιούσιν, ὃ καὶ σημεῖον ὑπολαμβάνου-
σιν ἰδιόν τι τοῦ ἔδους.

CAP. VIII. Αἱ μὲν οὖν τῶν λίθων διαφοραὶ καὶ 48
δυνάμεις εἰσὶν ἐν τούτοις. αἱ δὲ τῆς γῆς ἐλάττονες μὲν
ἰδιώτεραι δέ. τὸ μὲν γὰρ τήκεσθαι καὶ μαλάττεσθαι
καὶ πάλιν ἀποσκληρύνεσθαι καὶ ταύτη συμβαίνει. τή-
κεται μὲν γὰρ * τοῖς χυτοῖς καὶ ὀρυκτοῖς ὥσπερ καὶ ὁ
λίθος· μαλάττεται δὲ, λίθους τε ποιούσιν, ὧν τὰς τε
ποικίλας καὶ τὰς ἄλλας συντιθεμένας . . ἀπάσας γὰρ
πυροῦντες καὶ μαλάττοντες ποιούσιν. εἰ δὲ καὶ ὁ ὕε- 49
λος ἐκ τῆς ὑελίτιδος ὡς τινὲς φασί, καὶ αὕτη πυκνώ-
σει γίνεται. ἰδιωτάτη δὲ ἡ τῷ χαλκῷ μίγνυμένη· πρὸς
γὰρ τῷ τήκεσθαι καὶ μίγνυσθαι καὶ δύναμιν ἔχει πε-
ριττήν ὥστε τῷ κάλλει τῆς χροῆς ποιεῖν διαφορὰν.
περὶ δὲ Κιλικίαν ἐστὶ τις ἢ ἔψεται γῆ καὶ γίνεται γλι-
σχρά· ταύτη δ' ἀλείφουσι τὰς ἀμπέλους ἀντὶ ἰξοῦ πρὸς
τοὺς ἵπας. εἴη δ' ἂν λαμβάνειν καὶ ταύτας τὰς δια- 50
φορὰς, ὅσαι πρὸς τὴν ἀπολίθωσιν εὐφρνεῖς· ἐπεὶ αἶ γε
τῶν τόπων ποιούσαι χυμοὺς διαφόρους ἀλλήλων (ἰδίαν)
τὴν ἔχουσι φύσιν, ὥσπερ καὶ αἱ τοὺς τῶν φυτῶν.
ἀλλὰ μᾶλλον ἂν τις (αὐ)τὰς τοῖς χρώμασι διαριθμή-
σειεν οἷσπερ καὶ οἱ γραφεῖς χρωῶνται. καὶ γὰρ ἡ γέ-
νεσις τούτων, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπομεν, ἦτοι συροῆς
τινὸς ἢ διηθήσεως γινομένης. καὶ ἔνια γε δὴ φαίνε-
ται πεπυρωμένα καὶ οἶον κατακεκαυμένα οἶον καὶ ἡ
σανδαράκη καὶ τὸ ἀρρενικὸν καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα.
πάντα δ' ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν ἀπὸ τῆς ἀναθυμιάσεως
ταῦτα τῆς ξηρᾶς καὶ καπνώδους. εὐρίσκεται δὴ πάντα 51
ἐν τοῖς μετάλλοις τοῖς ἀργυρεῖσι τε καὶ χρυσεῖσι,
ἔνια δὲ καὶ ἐν τοῖς χαλκορυχειῖσι, οἶον ἀρρενικὸν,
σανδαράκη, χρυσοκόλλα, μίλτος, ὄχρα, κύανος· ἐλά-
χιστος δὲ οὗτος καὶ κατ' ἐλάχιστα. τῶν δ' ἄλλων τῶν

- μέν εἰσι ῥάβδοι, τὴν δ' ὄχραν ἀθρόαν πῶς φασιν εἶ-
 ναι· μίλτον δὲ παντοδαπὴν ὥστε εἰς τὰ ἀνδρείκελα
 χρῆσθαι τοὺς γραφεῖς· καὶ ὄχραν ἀντ' ἀρρενικοῦ δια-
 52 τὸ μηδὲν τῆ χροῶ διαφέρειν, δοκεῖν δέ. ἀλλὰ μίλτο
 τε καὶ ὄχρας ἐστὶν ἐνιαχοῦ μέταλλα καὶ κατὰ ταῦτα
 κατάπερ ἐν Καππαδοκίᾳ, καὶ ὀρύττεται πολλή. χαλε-
 πὸν δὲ τοῖς μεταλλεῦσι φασὶν εἶναι τὸ πύργεσθαι
 ταχὺ γὰρ καὶ ἐν ὀλίγῳ τοῦτο ποιεῖν. βελτίστη δὲ δο-
 κεῖ μίλτος ἢ κεία εἶναι· γίνονται γὰρ πλείους. ἢ μὲν
 οὖν ἐκ τῶν μετάλλων, ἐπειδὴ καὶ τὰ σιδηρεῖα ἔχει
 μίλτον. ἀλλὰ καὶ ἡ λημνία καὶ ἡν καλοῦσι σινωπικὴν.
 αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καππαδοκικὴ κατάγεται δ' εἰς Σινώ-
 53 πην. ἐν δὲ τῷ μικρῷ μεταλλεῦεται καθ' αὐτήν. ἔστι
 δὲ αὐτῆς γένη τρία, ἢ μὲν ἐρυθρὰ σφόδρα, ἢ δὲ ἔκλευ-
 κος, ἢ δὲ μέση. ταύτην ἀντάρκη καλοῦμεν διὰ τὸ μὴ
 μίγνυσθαι, τὰς δ' ἑτέρας μίγνύουσι. γίνεται δὲ καὶ
 ἐκ τῆς ὄχρας κατακαιομένης ἀλλὰ χείρων, τὸ δ' εὐ-
 ρημα Κυδίου. συνείδε γὰρ ἐκεῖνος, ὡς φασι, κατα-
 καυθέντος τινὸς πανδοχείου τὴν ὄχραν ἰδὼν ἡμίκαν-
 54 στον καὶ πεφοινημένην. τιθέασι δ' εἰς τὰς καμίνους
 χύτρας καινὰς περιπλάσαντες πηλῷ· ὀπτῶσι γὰρ διά-
 πυροὶ γενόμεναι· ὅσῳ δ' ἂν μᾶλλον πυρωθῶσι, τοσ-
 οῦτῳ μᾶλλον μελαντέραν καὶ ἀνθρακωδεστέραν ποι-
 οῦσι. μαρτυρεῖ δ' ἡ γένεσις αὐτῆ· δόξειε γὰρ ἂν ὑπο-
 πυρὸς ἅπαντα ταῦτα μεταβαλεῖν, εἴπερ ὁμοίαν ἢ πα-
 55 ραπλησίαν δεῖ τὴν ἐνταῦθα τῆ φυσικῆ νομίζειν. ἔστι
 δὲ, ὥσπερ καὶ μίλτος ἢ μὲν αὐτόματος ἢ δὲ τεχνικῆ,
 καὶ κύανος ὁ μὲν αὐτοφυῆς ὁ δὲ σκευαστὸς ὥσπερ ἐν
 Αἰγύπτῳ. γένη δὲ κυάνου τρία, ὁ αἰγύπτιος καὶ σκύ-
 θης καὶ τρίτος ὁ κύπριος. βέλτιστος δ' ὁ αἰγύπτιος
 εἰς τὰ ἄκρατα λειώματα ὁ δὲ σκύθης εἰς τὰ ὑδαρέ-
 στερα. σκευαστὸς δ' ὁ αἰγύπτιος. καὶ οἱ γράφοντες

τὰ περὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοῦτο γράφουσι, τίς πρῶ-
τος βασιλεὺς ἐποίησε χυτὸν κύανον μιμησάμενος τὸν
αὐτοφυῆ, δῶρά τε πέμπεσθαι παρ' ἄλλων τε καὶ ἐκ
Φοινίκης φόρον κύανου, τοῦ μὲν ἀπύρου τοῦ δὲ πε-
πυρωμένου. φασὶ δὲ οἱ τὰ φάρμακα τρίβοντες τὸν μὲν
κύανον ἐξ ἑαυτοῦ ποιεῖν χρώματα τέτταρα, τὸ μὲν
πρῶτον ἐκ τῶν λεπτοτάτων λεπτότατον, τὸ δὲ δεύτε-
ρον ἐκ παχυτάτων μελάντατον. ταῦτά τε δὴ τέχνη γί-
νεται καὶ ἔτι τὸ ψιμύθιον. τίθεται γὰρ μόλυβδος ὑπὲρ 56
ὄξους ἐν πλίθοις ἡλίκον πλίνθος. ὅταν δὲ λάβῃ πάχος,
λαμβάνει δὲ μάλιστα ἐν ἡμέραις δέκα, τότε ἀνοίγου-
σιν, εἴτ' ἀποξύνουσιν ὥσπερ εὐρωτὰ τινα ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ πάλιν, ἕως ἂν καταναλώσωσι. τὸ δ' ἀποξυόμενον
ἐν τριπτῆρι τρίβουσι καὶ ἀφηθοῦσιν ἀέλ, τὸ δ' ἔσχατον
ὑφιστάμενόν ἐστι τὸ ψιμύθιον. παραπλησίως δὲ καὶ 57
ὁ ἰός γίνεται· χαλκὸς γὰρ ἐρυθρὸς ὑπὲρ τρυγὸς τίθε-
ται καὶ ἀποξύνεται τὸ ἐπιγινόμενον αὐτῷ· ἐπιφαίνεται 58
γὰρ ὁ ἰός. γίνεται δὲ καὶ κιννάβαρι τὸ μὲν αὐτοφυῆς
τὸ δὲ κατ' ἐργασίαν. αὐτοφυῆς μὲν τὸ περὶ Ἰβηρίαν
σκληρὸν σφόδρα καὶ λιθῶδες, καὶ τὸ ἐν Κόλχοις. τοῦτο
δέ φασιν εἶναι (ἐπι) κρημνῶν ὃ καταβάλλουσι τοξεύ-
οντες. τὸ δὲ κατ' ἐργασίαν ὑπὲρ Ἐφέσου μικρὸν ἐξ
ἐνὸς τόπου μόνον. ἔστι δ' ἄμμος ἣν συλλέγουσι λαμ-
πυρίζουσαν καθάπερ ὁ κόκκος· ταύτην δὲ τρίψαντες
ὄλως ἐν ἀγγείοις λιθίνοις λειοτάτην πλύνουσιν ἐν χαλ-
κοῖς [μικρὸν ἐν καλοῖς] τὸ δ' ὑφιστάμενον πάλιν λα-
βόντες πλύνουσιν καὶ τρίβουσι, ἐν ᾧπὲρ ἔστι τὸ τῆς
τέχνης· οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἴσου πολὺ περιποιοῦσιν, οἱ
δ' ὀλίγον ἢ οὐθέν· ἀλλὰ πλύσματι (τῷ) ἐπάνω χρω-
νται ἐν πρὸς ἐν ἀλείφοντες. γίνεται δὲ τὸ μὲν ὑφιστά-
μενον κάτω κιννάβαρι, τὸ δ' ἐπάνω καὶ πλείον πλύσμα.
καταδείξαι δὲ φασὶ καὶ εὐρεῖν τὴν ἐργασίαν Καλλιάν 59

- τινὰ Ἀθηναῖον ἐκ τῶν ἀργυρείων, ὃς οἴομενος ἔχειν τὴν ἄμμον χρυσίον διὰ τὸ λαμπυροῖσθαι ἐπραγματεύετο καὶ συνέλεγεν. ἐπεὶ δ' ἤσθετο ὅτι οὐκ ἔχει τὸ δὲ τῆς ἄμμου κάλλος ἐθαύμαζε διὰ τὴν χροάν οὕτως ἐπὶ τῆς ἐργασίας ἦλθε ταύτην. οὐ παλαιὸν δ' ἐστὶν ἀλλὰ περὶ ἔτη μάλιστα ἐνενήκοντα εἰς ἄρχοντα Πραξιβουλὸν Ἀθη-
 60 νησι. φανερόν δ' ἐκ τούτων ὅτι μιμείται τὴν φύσιν ἢ τέχνη, τὰ δ' ἴδια ποιεῖ, καὶ τούτων τὰ μὲν χρήσεως χάριν τὰ δὲ μόνον φαντασίας ὥσπερ τὰς * ἄλλεις. ἐνια δὲ ἴσως ἀμφοῖν ὥσπερ χυτὸν ἄργυρον. ἔστι γάρ τις χρεία καὶ τούτου. ποιεῖται δὲ ὅταν τὸ (κιννάβαρι) τριφθῇ μετ' ὄξους ἐν ἀγγεῖῳ χαλκῷ καὶ δοίδυκι χαλκῷ. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τάχ' ἂν τις λάβοι πλείω.
- 61 CAP. IX. Τῶν δὲ μεταλλευτῶν τὰ ἐν τοῖς γεωφανεσί ἐτι λοιπὰ, [περὶ] ὧν ἡ γένεσις ὥσπερ ἐλέχθη κατ' ἀρχὰς ἐκ συρροῆς τινὸς καὶ ἐκκρίσεως γίνεται καθαρωτέρας καὶ ὁμαλωτέρας τῶν ἄλλων. χρώματα δὲ παντοῖα λαμβάνουσι καὶ διὰ τὴν τῶν ὑποκειμένων . . . διὰ τὴν τῶν . . . οὐντων διαφορὰν, ἐξ ὧν τὰς μὲν μαλάττοντες τὰς δὲ τήκοντες καὶ τρίβοντες συντιθέασιν τὰς λί-
 62 θους τὰς ἐκ τῆς Ἀσίας ταύτας ἀγομένας. αἱ δ' αὐτοφυεῖς καὶ ἅμα τῷ περιττῷ τὸ χρήσιμον ἔχουσαι σχεδὸν τρεῖς εἰσὶν ἢ τέτταρες, ἢ τε μηλιάς καὶ ἡ κινωλία καὶ ἡ σαμία καὶ ἡ τυμφαϊκὴ τετάρτη παρὰ ταύτας ἢ γύψος. χρώνται δὲ οἱ γραφεῖς τῇ μηλιάδι μόνον, τῇ σαμία δ' οὐ καίπερ οὔση καλῇ, διὰ τὸ λίπος ἔχειν καὶ πυκνότητα καὶ λειότητα. τὸ γὰρ ἤρεμον. καὶ . . . δεσ καὶ ἀλιπὲς ἐπὶ τῆς γραφῆς ἀρμόττει μᾶλλον ὅπερ ἢ
 63 μηλιάς ἔχει τῷ φαρίδι. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Μήλῳ καὶ ἐν τῇ Σάμῳ διαφοραὶ τῆς γῆς πλείους. ὀρύττοντα μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ὀρθὸν στήναι ἐν τοῖς ἐν Σάμῳ ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ ὑπτίον ἢ πλάγιον. ἢ δὲ φλέψ ἐπὶ πολὺ

διατείνει, τὸ μὲν ὕψος ἡλίκη δίπους, τὸ δὲ βάθος πολλῶν μείζων· ἐφ' ἐκάτερα δ' αὐτὴν λίθοι περιέχουσιν ἕξ ὧν ἕξαιρεῖται. διαφυὴν ἔχει διὰ μέσου καὶ ἡ διαφυὴ βελτίων ἐστὶ τῶν ἔξω καὶ πάλιν ἑτέραν αὐτῆς καὶ ἑτέραν ἄχρι τεττάρων . . ἐστὶν ἡ ἐσχάτη, καλεῖται ἀστήρ· χρῶνται δὲ τῇ γῆ πρὸς τὰ ἱμάτια μάλιστα ἢ 64 μόνον. χρῶνται δὲ καὶ τῇ τυμφαϊκῇ πρὸς τὰ ἱμάτια καὶ καλοῦσι γύψον οἱ περὶ τὸν Ἄθων καὶ τοὺς τόπους ἐκείνους. ἡ δὲ γύψος γίνεται πλείστη μὲν ἐν Κύπρῳ καὶ περιφανεστάτη. μικρὸν γὰρ ἀφαιροῦσι τῆς γῆς ὀρύττοντες. ἐν Φοινίκῃ δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ καίοντες τοὺς λίθους ποιοῦσιν. ἔπειτα δ' ἐν Θουρίοις· καὶ γὰρ ἐκεῖ γίνεται πολλή. τρίτη δὲ ἡ περὶ Τυμφαίαν καὶ περὶ Περραιβίαν καὶ κατ' ἄλλους τόπους. ἡ δὲ φύσις αὐ- 65 τῆς ἰδία· λιθωδεστέρα γὰρ μᾶλλον ἐστὶν ἢ γεώδης· ὁ δὲ λίθος ἐμφερῆς τῷ ἀλαβαστρῆ· μέγας δ' οὐ τεμνεται ἀλλὰ χαλικώδης. ἡ δὲ γλισχροῦτης καὶ θερμότης ὅταν βροχθῇ θαυμαστή. χρῶνται γὰρ πρὸς τε τὰ οἰκοδομήματα τὸν λίθον περιχέοντες ἅν τι ἄλλο βούλωνται τοιοῦτον κολλῆσαι. κόψαντες δὲ καὶ ὕδωρ ἐπι- 66 χέοντες ταράττουσι ξύλοις, τῇ χειρὶ γὰρ οὐ δύνανται διὰ τὴν θερμότητα. βρέχουσι δὲ παραχοῆμα πρὸς τὴν χρεῖαν· ἂν (δὲ) μικρὸν πρότερον ταχὺ πήγνυται καὶ οὐκ ἔστι διελεῖν. θαυμαστὴ δὲ καὶ (ἡ) ἰσχὺς· ὅτε γὰρ αἱ λίθοι ῥήγνυται ἢ διαφέρονται ἢ γύψος οὐκ ἀνίησι, πολλάκις δὲ καὶ τὰ μὲν πέπτωκε καὶ ὑφήρηται, τὰ δ' ἄνω κρεμάμενα μένει συνεχόμενα τῇ κολλήσει. δύνα- 67 ται δὲ καὶ ὑφαιρουμένη πάλιν καὶ πάλιν ὀπταῖσθαι καὶ γίνεσθαι χρησίμη. περὶ μὲν οὖν Κύπρον καὶ Φοινίκην εἰς ταῦτα μάλιστα, περὶ δὲ Ἰταλίαν καὶ εἰς τὸν οἶνον· καὶ οἱ γραφεῖς (πρὸς) ἕνια τῶν κατὰ τὴν τέχνην ἔτι δὲ οἱ γραφεῖς ἐμπάττοντες εἰς τὰ ἱμάτια. δια-

φέρειν δὲ δοκεῖ καὶ πρὸς ἀπομάγματα πολὺ τῶν ἄλλων, εἰς ὃ καὶ χρωῖνται μᾶλλον καὶ μάλιστα¹ οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα, γλισχρότητι καὶ λειότητι. ἡ μὲν δύναμις 68 ἐν τούτοις καὶ τοιούτοις. ἡ δὲ φύσις ἕοικεν ἀμφοτέρως πῶς ἔχειν καὶ τὰ τῆς κονίας καὶ τὰ τῆς γῆς, θερμότητα καὶ γλισχρότητα, μᾶλλον δὲ ἑκατέραν ὑπερέχουσαν. ὅτι δ' ἔμπυρος κἀκεῖθεν φανερόν. ἤδη γάρ τις ναῦς ἱματηγὸς βρεχθέντων ἱματίων ὡς ἐπυρώθησαν 69 συγκατεκαύθη καὶ αὐτή. καίουσι δὲ καὶ ἐν Φοινίκῃ καὶ ἐν Συρίᾳ καμινεύοντες αὐτήν [καὶ καίοντες]· καίουσι δὲ μάλιστα τοὺς μαρμάρους καὶ ἀπλουστέρους, στερεωτάτους μὲν παρατιθέντες (βόλιτον, ἔνεκα) τοῦ θάττον καίεσθαι καὶ μᾶλλον. δοκεῖ γὰρ θερμώτατον εἶναι πυρωθὲν καὶ πλεῖστον χρόνον διαμένει. ὀπτῆσαντες δὲ κόπτουσι ὥσπερ τὴν κονίαν. ἐκ τούτου δ' ἂν δόξειεν εἶναι φανερόν ὅτι πυρωθῆς τις ἢ γένεσις αὐτῆς τὸ ὅλον ἐστίν.

FR. III. ΠΕΡΙ ΠΥΡΟΣ.

1 CAP. I. Ἡ τοῦ πυρὸς φύσις ἰδιαιτάτας ἔχει δυνάμεις τῶν ἀπλῶν. ἀῆρ μὲν γὰρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆ τὰς εἰς ἄλληλα μόνον ποιοῦνται μεταβολὰς φυσικὰς, αὐτὸ δὲ αὐτοῦ γεννητικὸν οὐδὲν. τὸ δὲ πῦρ γεννᾷν καὶ φθείρειν πέφυκεν αὐτὸ, γεννᾷν μὲν τὸ ἕλαττον τὸ πλεόν, φθείρειν δὲ τὸ πλεόν τὸ ἕλαττον. ἔτι δὲ αἱ γενέσεις αὐτοῦ αἱ πλεῖσται [καὶ] οἶον μετὰ βίας· καὶ γὰρ ἢ πληγῇ τῶν στερεῶν ὥσπερ λίθων, ἢ θλίψει καὶ πιλήσει καθάπερ τῶν πυρείων, καὶ ὅσα ἔχει φορὰς ὥσπερ τῶν πυρουμένων καὶ τηχομένων, ἐκ δ' αὐτοῦ

τοῦ ἀέρος ἐν τοῖς νέφεσι συστροφῇ καὶ θλίψει. βίαιοι
 γὰρ δὴ αἱ φοραὶ δι' ὧν δὴ οἱ πρηστήρες καὶ κερα-
 νοὶ γίνονται. καὶ ὅσους δὴ τρόπους ἄλλους τεθεωρή-
 καμεν εἶθ' ὑπὲρ γῆς γινομένων εἶτ' ἐπὶ γῆς εἶθ' ὑπὸ
 γῆς. αἱ γὰρ πολλαὶ δόξαιεν ἂν αὐτῶν μετὰ βίας. εἰ 2
 δ' ἄρα μὴ τοῦτ' ἄλλ' ἐκεῖνό γε φανερόν ὅτι πλείστας
 ἔχει γενέσεις, ὧν οὐδεμία τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει οὐδ'
 ὅλως ὁ τρόπος οἰκεῖος, ἀλλὰ πάντων ὥσπερ ἐλέχθη
 φυσικῆ τις μεταβολὴ καὶ γένεσις. διὸ κάκεινων μὲν
 οὐθὲν ἐφ' ἡμῖν ποιεῖν. οὐδὲ γὰρ ὅταν τὸ ὕδωρ ὀρύτ-
 τωμεν αὐτὸ ποιοῦμεν, ἀλλ' εἰς ἐμφάνειαν ἄγομεν τὸ
 καταμεμερισμένον ἀθροίζομενοι. τοῦτο δὲ φαίνεται 3
 οὐ καθ' ἓνα μόνον τρόπον ἀλλὰ κατὰ πλείστους. με-
 γίστη δὲ αὕτη διαφορὰ δόξειεν ἂν εἶναι. τὰ μὲν γὰρ
 καθ' αὐτὰ καὶ οὐδὲν ἐν ὑποκειμένῳ, πῦρ δὲ, τό
 γε τῇ περὶ ἡμᾶς αἰσθήσει φανερόν, εἶτ' ἀριθμητέον
 εἰς τὸ αὐτὸ τὸ φῶς εἴτε μὴ ἀριθμητέον· εἰ μὲν γὰρ
 καὶ τὸ φῶς φανερόν ὡς ἐν ἀέρι γε τοῦτο καὶ ὕδατι,
 εἰ δὲ μὴ τό γε πῦρ τῆς φλογὸς καὶ τοῦ ἄνθρακος ἐν
 ὑποκειμένῳ· ἢ μὲν γὰρ καπνὸς κἀόμενος, ὁ δὲ γεῶδές
 τι καὶ στερεόν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς μεταρσίοις
 ἐκπυρούμενα καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· πάντα γὰρ ἢ ἀέρος τοι-
 οὔδε πύρωσις, ἢ ἀέρος ἅμα καὶ ὑγροῦ καὶ γεώδους,
 ἢ πάντων ἢ τοῖν δυοῖν. ἀπλῶς δ' αἰεὶ καὶ πᾶν καιό-
 μενόν ἐστιν ὥσπερ ἐν γενέσει καὶ τὸ πῦρ ἐν κινήσεως
 εἶδει καὶ γινόμενον φθείρεται πως καὶ ἅμα τῷ ὑπολι-
 πεῖν τὸ καυστὸν καὶ αὐτὸ συναπόλλυται. τοῦτο γὰρ 4
 ἦν καὶ τὸ παρὰ τῶν παλαιῶν λεγόμενον ὅτι τροφήν
 αἰεὶ ζητεῖ τὸ πῦρ ὡς οὐκ ἐνδεχόμενον αὐτὸ παραμένειν
 ἄνευ τῆς ὕλης. καὶ ἄτοπον φαίνεται πρῶτον αὐτὸ λέ-
 γειν καὶ οἶον ἀρχὴν εἰ μὴ οἶόν τ' εἶναι χωρὶς ὕλης·
 οὔτε γὰρ ἀπλοῦν οὔτω γε, οὔτε πρότερον τοῦ ὑποκει-

μένου καὶ τῆς ὕλης, εἰ μὴ τις ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ
 σφαίρᾳ τοιαύτη φύσις ὥστε ἄμικτον εἶναι θερμότητα
 καὶ καθαρὰν. αὐτῷ δὲ οὐκ ἂν ἔτι καιοί· πυρὸς δὲ
 αὕτη φύσις. πλὴν εἰ ἄρα γε πλείους καὶ διάφοροι, καὶ
 ἢ μὲν πρώτη καθαρὰ καὶ ἄμικτος, ἢ δὲ περὶ τὴν τῆς
 γῆς σφαῖραν μεμιγμένη καὶ αἰὶ κατὰ γένεσιν. ἢ δ'
 ἀρχὴ πότερον ἀπ' ἐκείνης αὐτῷ τῆς γενέσεως ἢ ἀπὸ
 τῶν ὑποκειμένων ὅταν ἐν κινήσει τοιαῦδε καὶ διαθέσει
 πρὸς ἄλληλα γένηται, καθάπερ ἀρτίως ἐλέγομεν, (ἦ)
 5 ἀπ' ἀμφοῖν; καὶ γὰρ ἢ κινήσις ἢ τοιαῦδε καὶ ἀλλοιώσις
 εἰς τὴν τοῦ θερμοῦ πως ἀνάγεται φύσιν· ὁ γὰρ ἥλιος
 ὁ ταῦτα πάντα δημιουργῶν. πάλιν δ' ἢ τοῦ ἡλίου φύ-
 σις εἰ μὲν τοῦ πυρὸς τις ἰδέα πλείστην ἂν αὕτη καὶ
 μεγίστην ἔχει διαφορὰν ἀρχὴ τις οὕσα καὶ ἐφ' ἅπαντα
 ἦκουσα· καὶ γὰρ τὸ φῶς ἀπὸ τούτου καὶ ἡ γόνιμος ἐν
 τοῖς ζώοις καὶ φυτοῖς θερμότης. ἔτι δὲ ἢ τοῦ γεώδους
 τούτου καὶ καιομένου πυρὸς δυνατὴ διὰ τούτου γίνε-
 σθαι· πολλοὶ γοῦν καὶ ἐξάπτοντες ὑπολαμβάνουσι τὴν
 6 αὐγὴν εἶναι ἀπὸ τοῦ ἡλίου. εἰ δὲ μὴ ἔστι πῦρ μηδὲ
 πυρὸς φῶς αὐτὸ μὲν τοῦτο θαυμαστὸν καὶ λόγου δεῖ-
 ται· εἰ δὲ μὴθ' ὑπὸ τούτου καὶ διὰ τοῦτον ἢ θερμό-
 τῆς ἐκεῖνό γε φανερόν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τινὶ καὶ τὸ
 πῦρ καὶ ὁ ἥλιος τὸ θερμόν. ἄτοπον δὲ καὶ τοῦτο πάλ-
 λιν εἰ ἢ ἀρχὴ καὶ τὸ πρῶτον ἐν ὑποκειμένῳ· τὸ γὰρ
 θερμόν καὶ ἢ τούτου δύναμις ἀρχή. κοινότερον γὰρ
 τοῦτο καὶ ἐπὶ πλείῳ διήκει καὶ κυριώτερον ἀλλοιώ-
 σεως καὶ φυσικῆς γενέσεως. τὸ δὲ πῦρ ὡς εἴρηται
 γεννητικὸν μὲν αὐτοῦ φθαρτικὸν δὲ ὡς ἐπίπαν τῶν
 ἄλλων, ὅθεν καὶ δῆλον ὡς ἕτερα τις ἢ φύσις πυρὸς
 7 καὶ θερμοῦ. πῦρ δὲ λέγομεν ὅταν ἐν τῷ γεώδει καὶ
 ἀερώδει τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως καυστικὴ γένηται θερ-
 μότης ἢνπερ οὐχ οἷόν τε ἐν τοῖς ὑγροῖς ὑπάρχειν πλὴν

ὡσπερ σάρκα λέγομεν καίειν. ἀλλὰ γὰρ ταῦτα ἔοικεν
 ἐς μείζω τινὰ σκέψιν ἐκφέρειν ἡμᾶς τῶν ὑποκειμένων
 ἢ ζητεῖ τὰς πρώτας αἰτίας. φαίνεται γὰρ οὕτω λαμ- 8
 βάνουσι τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ὡσπερ πάθη τινῶν
 εἶναι οὐκ ἀρχαὶ καὶ δυνάμεις. ἅμα δὲ καὶ ἡ τῶν ἀπλῶν
 λεγομένων φύσις μικτὴ τις καὶ ἐνυπάρχουσα ἀλλήλοις.
 ὡσπερ γὰρ οὐδὲ τὸ πῦρ ἄνευ ἀέρος ἢ ὑγροῦ τινος καὶ
 γεώδους εἶναι δυνατόν οὕτως οὐδὲ τὸ ὑγρὸν ἄνευ πυ-
 ρὸς οὐδὲ τὴν γῆν ἄνευ ὑγροῦ. σημεῖον δέ· τὸ μὲν γὰρ
 πήγνυται διὰ τὴν ἐκθλιψιν, ἢ δ' οὐκ ἂν συμμείειεν
 ἀπολιπόντος πάντη καὶ πάντως τοῦ ὑγροῦ. διὸ ταῦτα
 μὲν φαίνεται κοινὰ καὶ δεόμενα διορισμοῦ πῶς ποτὲ
 χρῆ τὰ ἀπλᾶ λέγειν. τὰ δὲ τούτων πρότερα μιχθέντα 9
 μείζους ἔχει ζητήσεις ὡσπερ εἶπομεν. ἐκεῖνο δ' ἐξ
 ἀπάντων φανερόν ὡς ἡ τοῦ πυρὸς φύσις ιδιαιτέρας
 ἔχει καὶ πλείστας δυνάμεις, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῶν λό-
 γων ἐλέχθη. καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ πολυειδὲς αὐτοῦ καὶ
 διελημμένον ἐν ἅπασιν τοῖς τόποις ιδιότητα μὴνύει τῆς
 φύσεως. οὐδὲν γὰρ δὴ τῶν ἄλλων οὔθ' οὕτω πολυει-
 δὲς οὐτ' ἀνώμαλον ταῖς δυνάμεσιν οὐτ' αὐτῇ τῇ φύ-
 σει διάφορον οὔτε διῆκον εἰς πάντας καὶ καταμεμερι-
 σμένον τοὺς τόπους. ἀφέντας γοῦν τὰ μείζω καὶ τὰ
 πρότερα πειρατέον ὑπὲρ τῶν ἐλαττόνων λέγειν ἀρξα-
 μένους ἀπὸ τῆς γενέσεως ὑφ' αὐτοῦ καὶ φθορᾶς· [ἦν
 ὑφ' αὐτοῦ ποιεῖται]

CAP. II. Αἰσθητόν δὲ εἰς ταῦτα τὸ μικρῶ πρότε- 10
 ρον εἰρημένον, ὃ καὶ τῇ αἰσθήσει φανερόν, ὡς ἐν ὑπο-
 κειμένῳ πως ἡ φύσις αὐτοῦ καὶ τὸ ὅλον ἀλλοιουμένῳ
 καὶ πάσχοντι. τούτου γὰρ τεθέντος εὐδοοίη ἂν καὶ ἡ
 γένεσις καὶ ἡ φθορά. γεννᾷ μὲν γὰρ τῷ ἐπὶ πλείον
 αἰεὶ προῖέναι καῖον καὶ ἑξομοιούμενον. συμβαίνει δὲ
 καὶ ἀπόλειψιν τινὰ αὐτοῦ γίνεσθαι καταναλισκομένης

- τῆς ὑγρότητος τῶν πρότερον πυρουμενων. φθείρει δὲ ὅταν πλησίον τεθῆ τὸ πλείον τὸ ἔλαττον, εἴτε τὴν τροφήν ἀφαιρούμενον εἴτ' οὖν ἑξαερῶν τὴν ἀρχὴν καὶ καταμαραῖνον τῷ ὑπερισχύειν· οὔτε γὰρ ἄνευ ὑγρότητος οὐδὲν καυστὸν οὔτε ταύτης ἐνυπαρχούσης ἂν μὴ
- 11 ἔχη δύναμιν τὴν ἐργασομένην. ὁμοίως δὲ καὶ ὑπὸ τῆς πνίξεως σβέσις. καὶ γὰρ ἐνταῦθα συναθροισθὲν τῷ μὴ ἀπορρεῖν τὸ θερμὸν ἐκμαραίνει καὶ ξηραίνει τὴν ἀρχὴν ὡσπερὰν θλίψιν τινὰ ποιούσα καὶ ἀποπίεσιν· διὸ καὶ οὐκ ἀμαθῶς τοῦνομα τὸ καταπνίγεσθαι τὸ πῦρ· καὶ γὰρ ὅλως ὁ ἀῆρ πικνωθεὶς δύναται ἂν τοῦτο δορᾶν καὶ πυρωθεὶς ἔτι μᾶλλον καὶ θᾶττον. διὰ τὰς αὐτὰς δὲ καὶ παραπλησίας αἰτίας καὶ ἐν τῷ ἡλίῳ τὸ πῦρ ἦττον καίεται ἢ ἐν τῇ σκιᾷ καὶ οἱ λύχνοι φαίνουσι ἦττον καιομένου πυρός καὶ ἀποσβέννυνται ὅλως ἂν ὑπὲρ τῆς φλογὸς τεθῶσι· καὶ γὰρ ἐνταῦθα κατα-
- 12 μαραίνει τε καὶ κωλύει τὴν ἀρχὴν τὸ πλεόν. ἀντικειμένως δὲ τούτῳ διὰ τὴν αὐτὴν καὶ παρομοίαν αἰτίαν τὰ καιόμενα θᾶττον κατακαίεται χειμῶνος ἢ θέρους· ἀσθενέστερον γὰρ ποιεῖ τὸ πῦρ τὸ θέρους ὡσπερ καὶ ὁ ἥλιος καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ τὸ φῶς, ὁ δὲ χειμῶν καὶ τὸ τοῦ πέριξ ἀέρος ψυχρὸν ἀθροίζει, συνηθροισμένον δὲ πᾶν ἰσχυρόν· διὸ καὶ (τὸ) ἐν τοῖς λαμπτήρσι φῶς ἐπὶ πλείον φαίνεται. ὅλως δὲ συνεστηκυῖα καὶ ἀθρόος ἢ δύναμις ἅπαντος ἰσχυροτέρα καθάπερ τοῦ βάρους· ὡσπερ γὰρ
- 13 μείζον γίνεται. πολλὰ δὲ τοιαῦτα ἐπὶ τοῦ θερμοῦ λαβεῖν ἔστιν οἶον καὶ τὰ ἀλειπτῆρια καὶ τὰ βαλανεῖα θερμότερα χειμῶνος ἢ θέρους καὶ βορείοις ἢ νοτίοις· συνέσταλται γὰρ ἐν τῷ χειμῶνι καὶ συγκатаκλείεται τὸ θερμὸν ὑπὸ τοῦ πέριξ ἀέρος. καὶ τὰ σώματα πέττει τὰς τροφὰς μᾶλλον καὶ ὅλως ἰσχυρότερα τοῖς χειμῶσιν ἔστιν ὅτι συνηθροισται καὶ ἀντιπεριέστηκε τὸ

θερμόν. ἐκ ταύτης δὲ τῆς αἰτίας καὶ τὸ ψυχρὸν ἐνια- 14
 χοῦ δοκεῖ τὸ αὐτὸ ποιεῖν τῷ θερμῷ καὶ ἀπλῶς καὶ ταῖς
 ὑπερβολαῖς· πέττειν τε γὰρ τοὺς καρπούς φασι τὰ
 φύγη, καὶ ἀποκαίειν καὶ τὸ καῦμα καὶ τὸ ψύχος, οὐκ
 ἀληθῆ λέγοντες. ἀποκαίει γὰρ οὕτω καὶ πέττει τὸ ψύ-
 χος οὐ προηγουμένως ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός ὅτι συ-
 στέλλει καὶ συνάγει τὸ θερμόν [ἐπὶ] τὸ ἐργαζόμενον
 ἐκεῖνο· πλέον δὲ ὄν καὶ ἰσχυρὸν μᾶλλον. ἢ αὐτὴ δὲ 15
 αἰτία καὶ ὅτι τοῖς λειποψυχήσασι ψυχρὸν ὕδωρ προσ-
 χέουσι ψυχροῦ τοῦ πάθους ὄντος· συνάγει γὰρ καὶ ἐξιέ-
 ναι κωλύει τὸ θερμόν ἐμφραττον τοὺς πόρους καὶ κα-
 ταψύχον τὸ πέριξ· ἀθροῖσαι γὰρ τοῦτο δεῖ καὶ ἀνακα-
 λέσασθαι. διὸ καὶ κατέχειν τινὲς κελεύουσι τὸ πνεῦμα
 τοὺς ἐκκλινομένους· ἅμα γὰρ διαθερμαίνεται τε [καὶ]
 τὸ ἐντὸς καὶ ὁ ἰδρῶς ἐμπύπτων λύει τὴν λειποθυμίαν.
 ψύχεται δὲ τὰ θερμὰ ἤττον ἐν τῇ σκιᾷ ἢ τῷ ἡλίῳ διὰ
 τὸ ψυχρότερον εἶναι τὸ περιεσθηκός· ἐκθλίβεται γὰρ
 μᾶλλον τὸ θερμόν. καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς ὕδατα θερμο- 16
 τερα τοῦ χειμῶνος ἢ τοῦ θέρους διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν·
 ἐνια γὰρ καὶ ἀναξεῖ μᾶλλον. τὸ δὲ θερμαινόμενον
 ὕδωρ οὐχ ὁμοίως ὑπερξεῖ καὶ τοῦ θέρους, μᾶλλον θερ-
 μαινόμενον ὡς εἶπεῖν, ὅτι τὸ ὑπερξεῖν ἐστὶν ἀναβολὴ
 τῶν πομπολύγων· αὐταὶ δ' οὐχ ὁμοίως αἰρεσθαι δύ-
 νανται διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ περιέχοντος ἀέρος· θλί-
 βει γὰρ οὗτος καὶ ὡσπερ ἐπικόπτει, διὸ καὶ ταχὺ συμ-
 πύπτουσι καὶ ἅμα τῷ τε πλήθει καὶ τοῖς ὄγκοις ἐλάτ-
 τους γίνονται· τοῦ θέρους δ' ἀνάπαλιν. ὅτι δὲ ἰσχυ- 17
 ρὸν εἰς τὸ συναγαγεῖν καὶ συναθροῖσαι τὸ θερμόν ση-
 μεῖον καὶ τὰ τηκόμενα καὶ τὰ ῥηγνύμενα τῶν ἐλατῶν
 καὶ χυτῶν· καττίτερον καὶ μόλιβδον ἤδη τακῆναι ἐν
 τῷ Πόντῳ πάγου καὶ χειμῶνος ὄντος νεανικοῦ, χαλ-
 κὸν δὲ ῥαγῆναι. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς διὰ τὸ ἐμπνευμα-

- τωθῆναι τὴν ὑγρότητα συστέλλομένου καὶ συνιόντος τοῦ θερμοῦ. τὸ γὰρ πνεῦμα διεκπίπτον ποιεῖ τὴν ῥῆ-
- 18 ξιν. καὶ ὑπὸ χιόνος τῆς γῆς ἀναξύμωσις, καὶ γένεσις ἐν αὐτῇ τῇ χιόνι ζώων ἐνίων, ἀπλῶς δὲ καὶ ἡ μεταβολὴ τῶν ἐν τῇ γῇ πάντων ἀπ' αὐτῶν ἀρξαμένοις τῶν ὑδάτων. ἐπειδὴ ἡ ἀναθυμίασις καὶ ὁ ἀτμὸς πλείων οὐ μόνον διὰ τὴν φαντασίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀθροισμὸν τοῦ θερμοῦ καὶ διὰ τὴν ἀντιπερίστασιν ἅμα καθυγραينوμένης (τῆς γῆς). τοῦτο μὲν οὖν φανερόν, ἐκ πολλῶν, ὅτι καὶ ἰσχύει μᾶλλον ἠθροισμένον καὶ ἀσθε-
- 19 νέστερον γίνεται διακεχυμένον. ἐν δέ τι τῶν ὑπὸ τοῦτο καὶ τὸ διαμένειν ἐστὶ τὸ πῦρ ἐγκρουθὲν· περιστέγει γὰρ ἡ τέφρα καὶ κωλύει τὸν ἀέρα τὸν ἐξωθεν προσπίπτοντα σβεννύναι, σβεννύει γὰρ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὴν ἀπορροὴν μὴ γίγνεσθαι τὴν τοῦ πυρὸς· καὶ γὰρ οὕτως ἐκμαραίνεται καταναλισκόμενον τοῦ ὑγροῦ· μηδ' ἀγῆν, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ, συναθροίζεσθαι καθάπερ πρὸς τοῦ πνιγέος, ἀλλ' ἔχειν δίοδον ἱκανήν. τὸ δὲ δοκοῦν ὑπεναντίον εἶναι τούτῳ διότι μὴ ἐγκρουθὲν θάπτου φθείρεται ἢ ἀφαιρούντων τὴν τέφραν ἢ ὑφαιρούντων οὐκ ἐστὶν ὑπεναντίον· διὰ γὰρ τὴν ὀλιγότητα τὴν αὐτῆς οὔτε κωλύειν δύναται τὸν ἀέρα προσπίπτειν οὔτε πάλιν εἰς τὴν ἀπορροὴν ἰέναι τοσαύτην ὥστε ἀμύνεσθαι καὶ κρατεῖν τοῦ προσπίπτοντος, ὅπερ εἰ γυμνὸν ἦν ἐποίει ἂν μᾶλλον· ὥστ' εὐλόγως ἀναλίσκεται θάπτου.
- 20 CAP. III. Φθοραὶ γὰρ πυρὸς πλείους· ἡ μὲν ὥσπερ φυσικὴ τις ἐξαναλισκόμενον τοῦ ὑγροῦ καὶ ἀπλῶς τοῦ καυστοῦ· τότε γὰρ ὥσπερ φθίνει καὶ μαραίνεται. αἱ δ' ἐξωθεν. ὧν ἐν μὲν τι γένος αἱ ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν ἄς ὀλίγῳ πρότερον εἶπομεν. ἄλλαι δὲ ὑπὸ ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ, μᾶλλον οἰκείαι δόξασαι τῶν

ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς· τὰ γὰρ ἐναντία φθαρτικὰ φύσει
 τῶν ἐναντίων. διὸ δὴ καὶ ἡ προσπίπτουσα ψυχρότης
 εἰς τὸ τετεφρωμένον πῦρ σβέννυσιν. ἡ δ' ὑγρότης καὶ 21
 θερμὴ καὶ ψυχρὰ οὐσα διαδύεται καὶ καταφθείρει τὴν
 ἀρχὴν· ἐπεὶ καὶ ἡ φύσει καυστὴ καθάπερ ἡ λιπαρὰ
 πλείων ἐπιρρέουσα τῆς ἱκανῆς. ἔτι τοῦ τε φλογώδους*
 καὶ ὑπὸ πνεύματος μεγέθους· καὶ γὰρ οὗτος σβέννυ-
 ται φθειρόμενος καὶ οὐχ ὥσπερ κατισχυομένης τῇ μεί-
 ζονι κινήσει ἀλλὰ τρόπον τινὰ καταφθειρομένης καὶ
 ἐνταῦθα τῆς ἀρχῆς. διὸ καὶ ὅταν ἐπιτεθῇ τι τοῖς λύχ- 22
 νοῖς ἤττον σβέννυνται· καὶ οὕς γε δὴ νῦν ποιοῦσι
 τοὺς χαλκοῦς, οἷς ἐπὶ τῶν λύχνων χροῶνται, τὸ ὅλον
 οὐδὲ σβέννυνται πλὴν ἐὰν ἔκτοπον ἐπιγένηται πνεῦμα·
 οὐ γὰρ ἔχον οὐδαμῇ παρείσδυσιν οὐχ ἄπτεται τῆς ἀρ-
 χῆς· ἕως δ' ἂν αὕτη μένη καθάπερ ὕδατος πηγὴ μέ-
 νει καὶ ἡ φλόξ. σβέννυνται δὲ καὶ ἐὰν τις ἀποστεργάσῃ 23
 πανταχῇ καὶ ἐὰν μηδεμίαν ἀναπνοὴν διδῶ· διὸ καὶ ἐν
 τῇ τέφρᾳ ἐγκρύπτουσι τοῦτ' εὐλαβούμενοι· κωλυόμε-
 νον γὰρ ἀπορρεῖν αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ θλίβεται. καὶ ἐὰν
 τις καταθλίβῃ τοὺς δαλοὺς ἢ τοὺς ἀνθρακας ὥσπερ
 καὶ τοὺς λύχνους, ἀποσβέννυσιν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν τοῖς
 μεγάλοις λύχνουσι διὰ τοιαύτην τινὰ αἰτίαν σβέννυνται·
 παχὺς γὰρ ὢν ὁ ἀῆρ καὶ ἀκίνητος οἶον καταπιέζει καὶ
 θλίβει καθάπερ τι στερεὸν (ὄ) οὐ δύναται διαβιάσα-
 σθαι τὸ πῦρ· κενὸν γὰρ δὴ ζητεῖ πρὸς ὃ καὶ ἐν ᾧ ἡ
 πυρὰ. διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸν πνιγμὸν ποιεῖ τοῖς ἔργα- 24
 ζομένοις ὁ ἀῆρ ὅτι παχὺς τε καὶ ἡρεμῶν· οὐ γὰρ δια-
 δίδωσι τῇ ἐκπνοῇ. διὸ καὶ τὰ ψυχαγωγεῖα ποιοῦσιν
 ὥπως λεπτύνηται τῇ κινήσει καὶ ἅμα μεταβάλλων διδῶ
 χῶραν. ὅτι δὲ ὁ παχὺς δύσπνους φανερόν μὲν καὶ ἀπλῶς
 λεχθὲν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὀμιχλώδη καὶ θολερῶδη διαμαρ-
 τυροῦσι· καὶ τούτων μὲν τοιαύτας ἂν τις ὑπολάβοι τὰς

- 25 αἰτίας. ὅτι δὲ ἡ ἀρχὴ φθειρομένη κυριωτάτη πρὸς τὴν σβέσειν ἀκεῖθεν φανερόν. τὴν γὰρ πίτταν καιομένην τὸ μὲν ὕδωρ οὐ σβέννυσι τὸ δ' ἔλαιον σβέννυσι ὅτι διαδύεται λεπτότερον ὄν πρὸς τὴν ἀρχὴν· καίτοι μάλιστα εὐκαυστον. ἀλλ' ὅτε ἂν ἀπολάβῃ καὶ θλίβῃ ταύτην ἔσβεσεν, ὥσπερ καὶ τοὺς λύχνους πλείον ἐπιρρέον· πάλιν δὲ τὸ ὄξος σβεστικώτερον τοῦ ὕδατος διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν θερμώτατον ὄν τῶν λοιπῶν· εἰσδύεται γὰρ μάλιστα καὶ πλείστον ὥστε διγγάνειν τῆς ἀρχῆς. οὐ γὰρ ἢ ψυχρὸν σβέννυσι πάντως τὸ ψυχρὸν — τοῦτο δὲ δῆλον ὅτι καὶ τὸ ζέον ὕδωρ —, ἀλλ' ἢ τὴν ἀρχὴν ἐπι-
- 26 κλείει καὶ καταλαμβάνει. συντεθέντα μὲν οὖν ἄμφω, τὸ θ' ὑγρὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, μᾶλλον φθείρει· γίννεται γὰρ τοῖς ἐναντίοις ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἢ φθορά. τὸ γὰρ πῦρ θερμὸν καὶ ξηρὸν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ χωριζόμενον ἑκάτερον φθαρτικόν. ὁ μὲν γὰρ ἀήρ ἢ ψυχρὸς σβέννυσι, τὸ δὲ ὕδωρ ἢ ὑγρὸν. καὶ αὗται μὲν εἰκόασιν ὥσπερ φυσικαῖς τισὶ τοῖς ἐναντίοις ὑπὸ τῶν ἐναντίων γιγνόμεναι, ἢ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ καθάπερ ἐκ παραφύσιν. οὐκ ἔστι δὲ παραφύσιν τὸ τὴν ἐλάττω κρατεῖσθαι δύ-
- 27 ναμιν ὑπὸ τῆς μείζονος. φθείρει δὲ καὶ τὰ οἰκείως φθαρτικὰ ταῖς ὑπερβολαῖς· ἐπεὶ μέχρι γέ του συναύξει λαμβάνοντα συμμετρίαν, οἷον τὸ μὲν ὑγρὸν αὐτὸ καιόμενον τὸ δὲ ψυχρὸν συνθλίβον καὶ ἰσχυρότερον ποιεῖ. τὸ δὲ πνεῦμα τῇ κινήσει συνεκκάει καὶ ζωπυρεῖ. διὸ καὶ οἱ λύχνου πλέον ἔλαιον ἀναλίσκουσιν ἐν τοῖς πνεύμασι· καὶ τὰ ξύλα θάττον κατακαίεται σφοδροτέρως καὶ πλείονος τῆς κινήσεως γινομένης, ἢ δὲ
- 28 μείζων καὶ ἀσύμμετρος ἀπέσβεσε. καὶ διὰ τοῦθ' ὁ μὲν λύχνος ἀποσβέννυται φυσώμενος τὰ δὲ ξύλα καὶ οἱ ἄνθρακες ἐκκαίονται· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἔστι σύμμετρον πνεῦμα λαβεῖν, ἅμα δὲ καὶ εὐκαυστον ἔχων τὸ

τυρούμενον οὐ δεῖται τῆς ἔξωθεν πνοῆς. τό τε γὰρ
 ἑλλύχνιον ἄτε μακρὸν καὶ ξηρὸν ἐφέλκεται τὴν ὑγρό-
 τητα καὶ τὸ ἔλαιον αὐτὸ καιόμενον. ὁ δ' ἄνθραξ καὶ
 τὸ ξύλον οὐ δύναται καίεσθαι μὴ φυσώμενα διὰ τὸ
 γεῶδες καὶ στερέον· οἱ γὰρ πόροι πυκνοὶ τῶν τοιού-
 των πάντων, οὓς διοίγει καὶ ὁδοποιεῖ τῷ πυρὶ τὸ
 πνεῦμα, καὶ ὅσῳ ἂν εἰς πλείω καὶ ἐλάττω μεμερισμένα
 προσπίπτῃ μᾶλλον. διὰ τοῦτο καταγνύντες τοὺς ἄν- 29
 θρακας ἐνίοτε καὶ προσάγοντες ἀλλήλοις φουσῶσιν. ἐκ
 μικρῶν γὰρ συνιόντων ὥσπερ ναματίων καὶ ἡ φλόξ
 γίνεται. διὸ καὶ τὰ πυρεῖα τῇ τρίψει τὸ αὐτὸ τοῦτο
 ποιεῖ. καὶ τοῖς ξύλοις ὑπεκκαύματα λεπτὰ λαμβάνον-
 τες φουσῶσι [τοὺς ἄνθρακας]. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθραξ
 φουσώμενος μᾶλλον καὶ θᾶττον ἐκκάεται καθάπερ ἐν
 τοῖς χαλκείοις.

CAP. IV. Τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀλόγως δόξειε 30
 κεννεργεῖν πνεύματι πνεῦμα, καὶ γὰρ τὸ πῦρ οἶον
 πνεύματός τις φύσις. ἐπεὶ δὲ πλείω καὶ αἰεὶ διαφέ-
 ροντα τὰ καυστὰ καὶ πυρωτὰ διὰ τοῦτο καὶ αἱ δυνά-
 μεις αὐτῶν διάφοροι καὶ οὐχ ἅπερ θάτερον δύναται
 καὶ θάτερον ποιεῖν, οἶον ὁ ἄνθραξ φωτίζειν ὥσπερ ἡ
 φλόξ, οὐδ' αὕτη καὶ ὁ λύχνος ὁμοίως οὐδ' ὡσαύτως
 ἡ τῶν χλωρῶν καὶ αὔων· ἀλλ' ὅσῳ δὴ καθαρωτέρα
 τοσοῦτῳ μᾶλλον, οὐκ ἔχουσα γεῶδες οὐδὲ ὑδατῶδες
 οὐδὲν αὐτῇ τὸ ἀντιφράττον, ἐξ ὧν ὁ καπνὸς καὶ ἡ
 ἀναθυμίασις. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ τῶν χλωρῶν ἐρυ- 31
 θροτέρα φλόξ ἢ τῶν ξηρῶν, ὅτι πλείον ἔχει τὸ τοιοῦ-
 τον δι' οὗ διαφορομένη λαμβάνει τὴν χροάν, ὥσπερ
 καὶ ὁ ἥλιος ὅταν ἦ παχὺς ὁ ἀήρ. ὁ δ' ἄνθραξ οὐδὲ
 ποιεῖ φλόγα πλὴν ὀλίγην διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν ἐξαε-
 ρουμένην πολλὴν ὑγρότητα· πυρουμένη γὰρ αὕτη φλόξ.
 οὐσῆς δὲ τῆς εἰρημένης ἀνωμαλίας εὐλογον ἦδη καὶ 32

- τὸ θερμαίνειν ἕνια μᾶλλον καὶ θάττον τὰ ἥττον θερμά, καθάπερ ἢ τοῦ καλάμου φλόξ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀπὸ τῶν ξύλων· καίτοι θερμότητόν γε πῦρ ὅλως τὸ ἀπὸ τῶν στερεωτάτων, ὁ δ' ἀνθραξ ἤκιστα θερμαίνει στερεωτάτος ὢν. καὶ τὴν μὲν τοῦ ἡλίου θερμότητα μελαίνειν τὰ σώματα τὴν δὲ τοῦ πυρὸς μὴ.
- 33 πάντων δὲ τούτων καὶ τῶν τοιούτων αἰτιάσαιτ' ἂν τις τὴν λεπτότητα καὶ παχύτητα· θερμαίνει τε γὰρ τὴν σάρκα καὶ τὸ ὕδωρ ἢ τῶν καλάμων τάχιστα διὰ τὴν λεπτότητα καὶ πυκνότητα. λεπτὴ μὲν γὰρ ὅτι κοῦφος, πυκνὴ δὲ ὅτι συνεχής. τὸ δὲ λεπτόν διαδυτικὸν καὶ τὸ θερμαίνεσθαι διὰ τὴν συναφὴν καὶ κατάμιξιν· ἢ τε φλόξ ὅλως τῶν ἀνθράκων μᾶλλον διαδυτικὴ καὶ
- 34 ἅμα πλείων ἢ ἀπορροῇ καὶ ἀθροωτέρα. τὸ δὲ ὅλον οὐ διὰ τῶν αὐτῶν ἴσως ἐκάτερον θερμαντικόν, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ὡσαύτως γε ἔχον οὐδ' ὁμοίως ἐκάτερον, ἀλλ' ἀνθραξ μὲν ὁ στερεωτάτος, φλόξ δὲ ἡ λεπτοτάτη καὶ πυκνοτάτη. θερμαίνει μὲν οὖν ἢ φλόξ διὰ ταῦτα μᾶλλον ἕνια, κατακαίει δὲ πάλιν οὐχ ὁμοίως ὅτι λεπτοτέρα καὶ ἀσθενεστερά· τὸ γὰρ ἐν τῷ γεῶδει καὶ στερεῷ πῦρ θερμότητον, οὐκ ἀπορρέον ὁμοίως ἀλλ' ἀποστεγόμενον, ἀπὸ τε θερμότητος ἔχον τὸ καυστικόν.
- 35 σώματα δὲ στερεὰ καυστικώτερα διὰ σκληρότητα πυρωθέντα, καθάπερ σίδηρος, χαλκός, λίθος, ὄστρακον ἢ τῆ φύσει σχεδὸν ψυχρότατα, στέγει γὰρ ἐν αὐτοῖς μάλιστα καὶ τηρεῖ τὸ θερμόν, ὥστ' εὐλόγως καυστικώτατα τῆς σαρκός. ἅμα δὲ καὶ ἡ τῆς φλογὸς φορὰ ποιεῖ τινὰ παραλλαγὴν, διὸ καὶ οἱ κινουντες ἐν τῇ φλογὶ τὰς χεῖρας ὀξέως οὐ καίονται· θάττων γὰρ ἢ κίνησις τῆς χειρὸς οὔσα καὶ ἅμα μεταλλάττουσα τὰ μέρη κωλύει τὴν κατάκαυσιν· οὐ γὰρ καίει εἰ μὴ ἐπι-
- 36 μένει τῷ αὐτῷ χρόνον. διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐν τῷ ἡλίῳ

39 πυρίκαυστα καὶ ὅλως τὰ κατακαίόμενα. διὸ καὶ α
 φλυκτίδες ἔχουσιν ἐνιαχοῦ τοιαύτην τινὰ χροάν ὡσπερ
 ἀποσβεννυμένου τοῦ πυρὸς καθάπερ ἐν τοῖς ἀνθρα
 ξιν· οὐδὲν γὰρ μέλαν ἄνευ ὑγρότητος, ἀλλ' ὅταν ἐκ
 καυθῆ πάντα λευκὰ καὶ τεφρώδη καθάπερ καὶ τὰ ὅστα
 τὸ δ' ἐπὶ τοῦ κέραμου λεγόμενον, ὅτι μελαίνει τὸ πῦρ
 τὴν σάρκα μὴ μελαῖνον, ἢ οὐκ ἀληθὲς ἢ οὐχ ὁμοιον
 μίξει γὰρ τινὶ μελαίνει τὴν ἄσβολον καὶ τὸν καπνὸν
 ἀναφέρων τὸν κέραμον ὡσπερ καὶ τὰ ξύλα καὶ τοῦ
 τοίχους· ἐπεὶ καὶ τοὺς ἀνθρακας τρόπον τινὰ παρα
 πλησίως. ἐγκαταδύεται γὰρ ὁ καπνὸς ἀναφέρων πολ
 γεῶδες· ἅμα δὲ καὶ ἡ ὑγρότης οὐ πᾶσα ἐκκαίεται δι
 τὸ μὴ ἰουῖσθαι. καὶ διὰ τοῦτο βαρύτεροι τῶν ἄλλων εἰ
 σίν· ἀναφερομένης γὰρ τῆς τοιαύτης ἀναθυμιάσεω
 ἔλκεται τῇ πνοῇ καὶ εἰσδύεται πόρρω. διὸ καὶ βαρι
 νει τὰς κεφαλὰς καὶ ὅλα τὰ σώματα. τούτων μὲν οὐ
 ταύτας τὰς αἰτίας ὑποληπτέον.

40 CAP. V. Ἐὰν δὲ ὅλως ἐν ἑτερογενέσι τεθῆ τὸ θερ
 μὸν οἶον ὑγρῷ καὶ ξηρῷ πλείων ἔτι γίνεται διαφορο
 πολλὰ γὰρ οὐ δύναται ποιεῖν ἑκάτερον ὢν θάτερον οὐ
 ἀσθενέστερον ἔχειν δοκοῦν τὸ θερμόν· οἶον τὸ ὕδωρ
 ξέον θερμότερον ὂν κατὰ τὴν ἀφήν οὐχ ἤττον τῆς φλι
 γὸς οὐ τήκει ταχύ· καὶ πάλιν τὸ πῦρ οὐ δύναται κατ
 μικρὸν ἐξάγειν τὸ ὑγρὸν οὐδὲ συνιέναι καὶ παχύνει
 ἀλλὰ διὰ τὴν ξηρότητα πυκνοὺς τοὺς πόρους δείκνυ
 41 σιν ὡσπερ τὰ ὡά. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐάν τι ἄλι
 δέη μαλακῇ θερμοῦτητι πέττειν ἢ παχύνειν, ἢ δ' ὑγρο
 τῆς μαλάττει μιννυμένη. διὰ τοῦτο καὶ ὅταν περιξί
 ρος ὁ ἀήρ ἦ, ἐκκαίει τὰ ὀπωριαῖα· καὶ ὅπου φύσι
 τοιοῦτος αἰὲ τοῦτο συμβαίνει πλέον, ἐάν μὴ τὸ ἔδι
 φος βοηθῆ διαρρέον καὶ τὴν ἰκμάδα παρέχον ἢ δροσ
 πίπτωσιν· οὕτως ἅμα τροφήν τε λαμβάνουσι καὶ πέψιν

εἰς μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα χρήσιμον [πλήν] ἐν ὑγρότητι 42
 καὶ μεθ' ὑγρότητος τὸ θερμὸν, εἰς δὲ τὰς τήξεις τὸ
 ὑγρὸν ἀχρεῖον. αἴτιον δὲ ὅτι τὸ τηκτὸν ὕδατος ὄν φύ-
 σει ξηρᾶς δεῖται θερμότητος εἰς τὴν διάλυσιν· τὸ γὰρ
 ὁμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου ἀπαθές. ἅμα δὲ καὶ ἡ ἀσυμμε-
 τρία τῶν πόρων ἐναντιοῦται πρὸς τὸ μὴ δέξασθαι·
 μεγαλομερῆς γάρ. οὐχ οἶόν τε δὲ ἄνευ τοῦ ὑγροῦ χω-
 ρισθὲν εἰσιέναι τὸ θερμὸν· ἔτι δὲ ἀσθενέστερον ὥστε
 διοῖξαι τοὺς πόρους πικνῶν καὶ συνεχῶν ὄντων τῶν
 ἔξωθεν. διὰ δὲ τοῦθ' ἡ ξηρὰ θερμότης ἀρμόττει πρὸς
 τὰς τήξεις καὶ αὐτὴ λαμβάνουσά τινα συμμετρίαν· εἰ
 γὰρ πλείων ἐκκαίει· τὰ δὲ καὶ ὅλως κατακαίει πρὶν
 εἰς διάλυσιν ἀγαγεῖν. ἔνια δὲ τοιαύτης δεῖ θερμότη- 43
 τος ἢ ἐν λεπτοτέρῳ γίνεται τοῦ ὕδατος ὥσπερ τὰ λίνα
 καὶ οἱ στήμονες οἱ ἐψόμενοι· τῷ γὰρ ἀτμῷ ταῦτα δια-
 θερμομαίνόμενα λαμβάνει τὴν ἔψησιν ἐγκαταμιγνυμένης
 ἅμα τῆς ἰκμάδος, ὃ καὶ χρήσιμον πρὸς τὴν ἰσχύν. ἔνια
 δὲ καὶ τῶν βρωτῶν οὕτως ἔψεται διαφεύγειν βουλο-
 μένων τὸ ὑγρὸν, ὅθεν οὐ κακῶς κεῖται τοῦνομα τὸ
 πνίγειν. ἐγκατακλείουσι γὰρ περιπωματίζοντες καὶ
 περιπλάττοντες τὸν ἀτμόν, ὥστε τρίτη τις ἀπόστασις
 ἀπὸ τοῦ πρώτου αὕτη καὶ γένεσις τὸ μὲν γὰρ ὑγρὸν
 ἀπὸ τοῦ ξηροῦ γίνεται θερμὸν, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ
 ὑγροῦ· πλήν ἐκεῖνο μὲν μιγνυμένου πως τοῦ πυρὸς
 τοῦτο δὲ ἰδίᾳ ἐκκρινομένου καὶ ἀπιόντος.

CAP. VI. Ἡ δὲ τοῖς ἐμψύχοις σώμασιν ἐνυπάρ- 44
 χουσα θερμότης πλείοσι μιγνυμένη καὶ τρόπον ἰδιώ-
 τερον οἶονεὶ ζῶσα καὶ γόνιμος ἤδη γίνεται τῶν ὁμοίων.
 ἔτι δὲ προτέρα ταύτης ἢ ἀπὸ τοῦ ἡλίου. καὶ γὰρ αὕτη
 γόνιμος καὶ ζῶων καὶ φυτῶν, οὐκ ἄμικτος μὲν οὐσα
 τῷ ἀέρι μᾶλλον δ' ἐν αὐτῷ τούτῳ γινομένη, συμμε-
 τρίαν δὲ τιν' ἔχουσα τῇ μαλακότητι καὶ λεπτότητι πρὸς

τὸ γεννᾶν οὐχ ὥσπερ ἡ τοῦ πυρὸς σκληρὰ καὶ περι-
 καής. διὸ καὶ τὰ σπέρματα πυρωθέντα μὲν ἀβλαστεῖ,
 θερμοαινόμενα δ' ὑπὸ τοῦ ἡλίου καθ' ὑπερβολὴν —
 ἐνίοτε γάρ φασι περὶ Βαβυλῶνα καὶ ἔτι τοὺς θερμο-
 τέρους τόπους καὶ πηδᾶν ἐπὶ τῆς ἄλω καθάπερ τὰ φρυ-
 γόμενα — γεννᾶ καὶ βλαστάνει. τὸ μὲν οὖν πῦρ ἢ τὸ
 45 θερμὸν τηλικαύτας καὶ τοιαύτας ἔχει διαφορὰς καὶ
 καθ' αὐτὸ καὶ μετ' ἄλλων καὶ ἐν ἄλλοις μιννύμενον.
 ἐκ ταύτης δέ πως τῆς αἰτίας καὶ ἐκεῖνο λύεται τὸ ἀπό-
 ρημα διὰ τί ποτε ἢ μὲν κοιλία τήκει τὰ νομίσματα τὸ
 δὲ ὕδωρ ζέον θερμοτέρον ὄν οὐ τήκει· καὶ γὰρ ὅλως
 τὸ ὑγρὸν ὥσπερ ἐλέχθη κωλυτικὸν τήξεως, καὶ ἅμα διὰ
 τὴν μαλακότητα καὶ μεγαλομέρειαν οὐ δύναται τέμνειν
 οὐδὲ διοίγειν τοὺς πόρους. ἢ δ' ἐν τῇ κοιλίᾳ θερμο-
 46 τῆς ξηροτέρα καὶ γεωδεστέρα διακρινομένου καὶ ὑπο-
 νοστοῦντος ἀεὶ τοῦ ὑγροῦ πρὸς τὴν κύστιν. καὶ πά-
 λιν διὰ τί τῶν μὲν ἐν τῷ πυρὶ κατακαιομένων ξηρὸν
 γίνεται τὸ λείψανον, ὁ δ' ἐν * κύκλῳ λίθος ἐξ οὗ τὰς
 σοροὺς ποιοῦσι καὶ ὅπου ἄλλοθι τοιοῦτος, ἀφανίζει
 πάντα καὶ ἐν ἑαυτῷ τέφραν ποιεῖ. διαφέρει γὰρ καὶ
 ἐνταῦθ' ἢ θερμοότης· ὅτι μὲν γὰρ ὁ λίθος ἐργάζεται
 τῇ θερμοότητι καὶ τῇ φύσει θερμοὺς ὢν σημεῖον τὸ γί-
 νεσθαι κονίαν ἐξ αὐτοῦ. τοῦ δὲ θερμοτέρου ἐστὶ τὸ
 διαιρεῖν τε ταχὺ καὶ εἰς λεπτά· ταχὺ μὲν γὰρ τὸ θερ-
 μότερον καὶ κινητικώτερον οἶον ἢ φλόξ, εἰς δὲ μικρὰ
 τὸ λεπτομερέστερον διὰ τὸ πάντη διαδύεσθαι. τοιοῦ-
 47 τον δὲ τὸ ἐν τῷ λίθῳ θερμὸν. ἐπεὶ ποιεῖ γε τοῦτο
 καὶ ὁ ἀήρ ὁ ἐγκατακλειόμενος ἐν ταῖς θήκαις καὶ δια-
 λύει παντ' εἰς τέφραν ἀλλὰ χρονιώτερος θερμοανθείς.
 ἢ δ' ἐν τῷ λίθῳ θερμοότης τῆς μὲν τοῦ πυρὸς ἀσθε-
 νεστέρα λεπτοτέρα δὲ, τῆς δὲ τοῦ ἀέρος τοῦ συγκата-
 κλειομένου θερμοτέρα λεπτή δὲ ἦττον· ὥστε τοῦ μὲν

θαῖττον τοῦ δὲ εἰς λεπτότερα διαιρεῖν χρονιώτερον. ἐπεὶ δὲ τὸ σωματωδέστερον καὶ πυκνότερον πυρωθὲν 48 θερμότερον, διὰ τοῦθ' ὅπου παχὺς καὶ θολερώτατος ὁ ἀήρ, πάγοι καὶ κλύματα μᾶλλον, ὥστ' ἔνιοι (τόποι) ψυχρότατοι καὶ κλυματωδέστατοι· πυρωθεῖς γὰρ ὁ ἀήρ κατέχων ἐν ἑαυτῷ διὰ τὴν παχύτητα τὸ θερμὸν ἐκπυροῖ τὸν τόπον. ὡς ἐπὶ πολὺ δ' οἱ τοιοῦτοι ἄπνοι· ἐὰν δὲ καὶ ἐπιπίπτη πνεῦμα θερμώτατον ἀέρα προσφέρων· καίονται. διὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν καὶ τῶν 49 ἐπομένων τὰ παχύτερα θερμότερα καθάπερ τὸ γάλα καὶ ὅλως τὰ ῥοφήματα τοῦ ὕδατος· καὶ ἐὰν ἐπιβάλης τι ἐπὶ τὸ ὕδωρ θερμαίνεται θαῖττον ἢ ψιλόν· οἶον γὰρ ἀντιφράττει καὶ κωλύει διατμίζειν ἔξω τὸ θερμὸν ὥσπερ τὰ ἐπιπωματιζόμενα, καὶ ἅμα δὴ θερμοανθὲν ἀντιθερμαίνει. πᾶν γὰρ ἔχον πυκνότητα δύναται ποιεῖν τοῦτο διὰ τὸ κατέχειν. ὅλως γὰρ, ὃ πολλάκις λέγεται, τὸ μὲν λεπτὸν καὶ ῥέον αὐτὸ καὶ μὴ μένον ἔτι δὲ μικρομερές οὐχ ὁμοίως καίει· τὸ δ' ἐναντίως ἔχον τούτω διὰ τὸν ἀθροισμὸν καίει μᾶλλον καὶ ἰσχυρότερον γίνεται καὶ χρονιώτερον.

CAP. VII. Τῆς δὲ φλογὸς λευκώτατον αἶε καὶ κα- 50 θαρώτατον τὸ μέσον, τὸ δὲ κάτω καὶ τὸ ἔσχατον ἔρυθρὰ καὶ μελανοῦντα μᾶλλον. ἐμφαίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τῶν λύχνων ὅτι ἀμιγέστατον τοῦτο τῇ ἀναθυμιάσει· τὸ μὲν γὰρ πρὸς αὐτῇ τῇ μύξῃ καὶ τοῖς λύχνουσι ἅτε ἐπὶ τοῦτο φερομένης τῆς ἀναθυμιάσεως εὐλόγως μελαίνει μᾶλλον· εἰς δὲ τὸ ἄκρον οἶον συρροῇ γίνεται καταλήγοντος ἤδη καὶ ἅμα προσεπιλαμβάνοντος τοῦ ἀέρος· ἄνω γὰρ ἢ ἰσχύς πᾶσα καὶ ἢ φορὰ τῆς φλογός, διὸ καὶ ὁ καπνὸς ταύτῃ μάλιστα φέρεται. τάχα 51 δὲ κακείνο οὐ κακῶς εἰ μὴ ἄρα ἀληθέστερον ὡς οὔτε ἢ γίνεται οὐπω ἔστιν, οὔτε ἢ φθείρεται ὁμοιον ἔτι·

κάτωθεν μὲν γὰρ γίνεται ἄνωθεν δὲ φθείρεται ὑπὸ
 τοῦ ἀέρος, τὸ δὲ μέσον οἶον καθαρὸν καὶ εἰλικρινές.
 διὸ καὶ ταύτη μὲν διοραῖται τὰ δ' ἄνω κωλύει διὰ τε
 52 τὸ εἰς ὃξὺ συννεύειν καὶ διὰ τὴν κίνησιν. ἀπορεῖται
 δὲ τοῦτο διὰ τί τὸ τῆς φλογὸς σχῆμα πυραμοειδές ἐστι.
 καὶ φησι Δημόκριτος μὲν περιψυχομένων μὲν αὐτοῦ
 τῶν ἄκρων εἰς μικρὸν συνάγεσθαι καὶ τέλος ἀποξύνε-
 σθαι. ἕτεροι δὲ τινες τῶν παλαιῶν ὑπὸ τῆς τοῦ προσ-
 πίπτοντος [ἀέρος καὶ] πνεύματος κινήσεως περισχίζε-
 σθαι — τό τε γὰρ ἐπάνω τῆς φλογὸς ἀσθενέστερον εἶ-
 ναι καὶ ἐν πλείστη κινήσει — ἀλλ' οὐ περιψύξει [καὶ
 διὰ τὴν τοῦ προσπίπτοντος πνεύματος κίνησιν.]· εἰ
 γὰρ τῷ περιψύχειν, τοῖς κάτω δεῖν ὡσαύτως γίνε-
 σθαι· οἱ δ' οὐδ' ἕτερον τούτων, εἰ δὲ, μᾶλλον ὑπὸ
 53 τῆς κινήσεως ἢ περιψύξεως ἀποξύνεσθαι. γελοία δὲ
 ὄλως καὶ τούτοις ἢ τοῦ προσπίπτοντος ἀέρος κινήσις·
 ὑφ' αὐτοῦ γὰρ κινεῖται τὸ πῦρ καὶ μᾶλλον κινεῖ τὸν
 ἀέρα ἢ ὑπ' ἐκείνου κινεῖται τῷ ὠθεῖν· ἐπεὶ καὶ εὐδίας
 οὔσης οὐδὲν ἦττον ἢ ὀξύτης τῆς φλογός. ἔτι δὲ ἄτο-
 πος ὁ περισυρμὸς ὡσπερ κούφων τινῶν καὶ ἐπιπολαίων
 ἐπόντων. χρὴ γὰρ τοῦτο πανταχόθεν ὁμοίως συμβαί-
 νειν καὶ πνεύματος ὄντος μείζονος μᾶλλον. νῦν δ' ἐν
 ταῖς ἀπνοίαις ἀποκορυφοῦται μάλιστα ἢ φλόξ ἄτε καὶ
 οὐ κωλυομένη τῷ πνεύματι ὅπερ διακωλύει τὴν ἐπ'
 54 ὀρθὸν φορὰν ἀλλὰ περικλᾷ καὶ μεταρρίπτει. τοῦτο
 μὲν οὖν πρὸς τῷ μὴ ἀληθές οὐδ' ἄγαν συνετόν. εἰ
 δ' ἐν φορᾷ τινὶ καὶ φύσει τὸ πῦρ, αἰεὶ δὲ τῶν φεόντων
 εἰς ἔλαττον ἢ ἀποτελεύτησις μὴ γινομένης ἄλλοθεν
 ἐπιροῆς, ἀνεγκαῖον εἰς τὸν πλείω τόπον διατεινόμε-
 νον καὶ τὸ συνεχές διατηροῦν ἀποστενοῦσθαι μᾶλλον.
 ὥστε τοῦτο ἂν εἴη καὶ τῆς φλογὸς αἷτιον εἰς τὸν σχη-
 ματισμὸν· ἢ γὰρ ἀρχὴ κάτωθεν ἰσχυροτάτη καὶ πλείστη,

μετὰ δὲ ταῦτα ἐλάττων ἀεὶ καὶ ἀπολήγουσα ἀσθενε-
 στέρα διασώζουσα δὲ τὸ συνεχές. ὃ δῆλον ἐπὶ τῶν 55
 ὑδάτων γίνεται ἂ φθίνοι ἂν εἰ μὴ παρεμπίπτειεν ἕξω-
 θεν ἕτερα ρεῖθρα. πολλῆς γὰρ οὔσης καὶ ἀθρόας τῆς
 πηγῆς τὸ ἐγγύτατον πλεῖστον, εἶτα ἔλαττον ἀεὶ καὶ
 ἔλαττον, τελευτῶν δ' ὑπεκλείπει· ἐὰν δέ που τόπος
 ἐγκοίλος ὢν ἢ καὶ ἄλλως ἀνωμαλῆς ἀθροισμὸν ἢ διά-
 χυσιν εἰς πλείω ποιήσει. τοῦτο δ' ἐπὶ τοῦ ἀέρος καὶ
 τῆς φλογὸς οὐκ ἔστιν· ὁ μὲν γὰρ ὄμαλος, ἢ δὲ φλόξ
 καθ' αὐτὴν φέρεται ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τῶν τόπων ἐγκλι-
 σιν. ὅμοιον δὲ καὶ οὐχ ἦττον ἴσως οἰκεῖον τὸ ἐπὶ τῶν 56
 φυτῶν· καὶ γὰρ τούτων ἢ αὔξεις εἰς λεπτὸν ἀνήκει
 καὶ εἰς ὄξυ τῆ τοῦ θερμοῦ φορᾶ γινομένη μέχρις ὅταν
 ἀρχὰς ἐτέρας ἐν αὐτοῖς λαβόντα ποιήσῃται τὴν τῶν
 ὄξων καὶ κλάδων ἔκφυσιν. εἰ δ' ἄρα καὶ τὸ περιέχον
 κωλύει τι καὶ ἀφαιρεῖται καθάπερ εἰκὸς, οὐχ ἢ κινού-
 μενον ἀλλ' ἢ ψυχρὸν τοῦτο δοῦν. πλεῖον δ' ἀφαιρεῖ-
 ται καὶ μᾶλλον ἐνισχύει δηλονότι τοῦ ἀσθενεστέρου
 καὶ πορρωτέρω διατεινομένου. καὶ περὶ μὲν τοῦ σχή-
 ματος ἱκανῶς εἴρηται.

CAP. VIII. Φθορὰ δὲ γίνονται πλείους τοῦ πυ- 57
 ρός· πειρατέον δ' εἰς ἐκάστην τούτων ἀνάγειν κατὰ
 μέρος οἷον καὶ τὰ τοιάδε. διὰ τί (τὰ) τὴν σάρκα καί-
 οντα τὴν κοιλίαν οὐ καίει οὐδὲ τὰ στόματα ὁμοίως;
 διὰ τί δὲ τοὺς λύχνους τινὲς εἰς τὰ στόματα λαμβά-
 νοντες ἀποσβεννύοντες οὐ καίονται; διὰ τί δὲ τοὺς
 διαπύρους ὀβελίσκους σφοδρωτέρως πιέσαντες ἦττον
 [οὐ] καίονται; διὸ καὶ οἱ διὰ τοῦ πυρὸς βαδίζοντες
 πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς παρασκευάζονται καὶ τοῦτό φασι
 δοῦν· καὶ διὰ τί τὰ κατακαύματα τῷ θερμοῦ καθίστα-
 ται καὶ κωλύει φλυκταίνας αἰρεσθαι; πάντα γὰρ ταῦτα 58
 καὶ εἴ τι τούτοις ὅμοιον εἰς ἐκείνας πίπτει τὰς αἰτίας,

εἰς τε τὴν τὸ ἕλαττον ὑπὸ τοῦ πλείονος φθείρεσθαι
 καὶ μαραίνεσθαι καὶ εἰς τὸ συνθλίβειν τε καὶ καταμα-
 ραίνειν τὴν ἀρχὴν. τοῦτο γὰρ ποιεῖ καὶ τὰ στόματα
 καὶ ἡ κοιλία καὶ ἡ πίεσις· οὐκ ἔα γὰρ ἀπορρεῖν, μὴ
 ἀπορρέον δὲ ἦττον καίει· τούτῳ γὰρ ἡ δύναμις· ἐπεὶ
 καὶ θλίβοντες οὗτοι καὶ μεταβάλλοντες τοὺς ἀνθρακας
 59 τῇ ἀποπιέσει σβεννύουσιν. αἱ δὲ τῶν ὑγρῶν δυνά-
 μεις αἱ σβεστικώτεραι τῷ παρεισδύεσθαι μάλιστα εἰς
 τὴν ἀρχὴν ὥσπερ ἐλέχθη περὶ τοῦ ὄξους. ἐὰν δὲ ἅμα
 καὶ γλίσχρον τι μιχθῆ μᾶλλον ἔτι· τὸ μὲν γὰρ διαδύν
 δύναται ἂν διοδοποιεῖν, τὸ δὲ ὥσπερ ἐπαλείφει καὶ
 ἐπιπωματίζει. διὰ τοι τοῦτο σβεστικώτατον εἶναι φα-
 σιν ἐὰν τις μίξη τὸ ὄξος ὡοῦ τῷ λευκῷ· τὸ μὲν γὰρ
 γλίσχρον τὸ δὲ διαδυτικόν· καὶ πρὸς τὰς ἐμπροθήσεις
 60 τῶν μηχανωμάτων τοῦτο μάλιστα βοηθεῖν. ἐὰν δὲ ἅμα
 τῇ ὑγρότητι τῇ τοιαύτῃ καὶ τὸ ψυχρὸν προσῆ φύσει
 καὶ τοῦτο συνεργεῖν εἰς τὴν σβέσιν ὅπερ καὶ περὶ τὴν
 σαλαμάνδραν εἶναι· ψυχρὸν γὰρ τῇ φύσει τὸ ζῶον καὶ
 ἡ ἀπορρέουσα ὑγρότης γλίσχρα. καὶ ἅμα χυλὸν τινα
 ἔχουσα τοιοῦτον, ὥστε διικνεῖσθαι πορρωτέρω. ση-
 μεῖον δὲ καὶ τὰ ὕδατα ὀλέθρια γίνεσθαι (καὶ) τοὺς
 61 καρπούς ἐὰν καταμιχθῆ, καὶ μᾶλλον τεθνεώσης. ἔτι
 δὲ καὶ τὸ νωθὲς τῆς πορείας συνεργεῖ· πλείω γὰρ χρό-
 νον ἐπιμένον μᾶλλον σβέννυσιν· ἢ δὲ σβέσις οὐκ ἐὰν
 ὀποσονοῦν ἢ πῦρ, ἀλλ' ἐὰν σύμμετρον πρὸς τὴν φύ-
 σιν καὶ τὴν δύναμιν, καὶ εἰς ὃ ἂν μὴ ἐπιχρονίση πά-
 λιν ἀναξωπυρεῖται. σύμφωνον δὲ τούτῳ καὶ τὸ τὰ
 ἱξούμενα μὴ καίεσθαι, διὸ καὶ ἔνια πρὸς τὸ μὴ πά-
 σχειν ἀλείφουσι· ψυχρὸν γὰρ δὴ καὶ γλίσχρον ὁ ἱξός,
 ὥστε διὰ τὴν πυκνότητα μὴ δέχεσθαι καὶ διὰ τὸ ψυ-
 62 χρὸν σβεννύναι. τούτων μὲν οὖν αὐταὶ αἱ αἰτίαι. τοῦ
 δὲ μὴ ἐπαίρεσθαι τὰ κατακαύματα καὶ εἴ τι τοιοῦτον

ἕτερον ἢ πλείων θερμότης κρατούσα τῆς ἐλάττονος καὶ ἀνάξηραίνουσα τὴν γινομένην σύντηξιν ἀφ' ἧς αἱ φλύκταιναι ὡσπερ ἐλέχθη καὶ καταμαραίνουσα καὶ συμφρούγουσα τὴν ἀρχήν. καὶ τὰς μὲν καθ' ἕκαστα σβέσεις ἐκ τούτων θεωρητέον.

CAP. IX. Διὰ τί δ' ἐκ μὲν ξύλων γίνεται πυρεῖα 63 καίπερ οὐκ ἐκπηδῶντος πυρός, ἐκ δὲ λίθων ἐκπηδῶντος ἦττον γίνεται; τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθές, ἐκ πολλῶν γὰρ γίνεται μᾶλλον καὶ θᾶττον. οὐ μὴν ἀλλ' εἴπερ, ἐκείνην ὑποληπτέον τὴν αἰτίαν ὅτι τὸ μὲν ξύλον εὐθύς ὑπεκκαῖον ἔχει συγγενῶν ἐνότων τῷ πυρί· καὶ μὴ παρῇ τοιοῦτον, θᾶττον πυροῦται δι' ἀσθένειαν· ὁ δὲ λίθος (οὐκ) ἔχει κατάξηρος ὢν. διὸ καὶ τῷ ἐκπηδῶντι εὐθύς πεπυρωμένον προσάγουσιν. ἄπτεται δὲ 64 βέλτιον ἐν βορείοις ἢ νοτίοις τὰ πυρεῖα διότι ξηρότερα ὄντα θᾶττον καὶ δι' ἐλάττονος τρίψεως ἐκθερμαίνεται. διὰ τοῦτο γὰρ οὐδ' ἐκ τῶν τυχόντων ξύλων ἀλλ' ἐξ ὠρισμένων τινῶν γίνεται· δεῖ γὰρ ἔχειν τινὰ συμμετρίαν. ἄριστα δὲ οἱ μὲν ἐκ κιττοῦ φασίν, οἱ δ' ἐκ τῆς καλουμένης ἀθραγένης τὴν ἐσχάραν τὸ δὲ τρύπανον δάφνης· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποιοῦν καὶ πάσχον ἀλλ' ἕτερον εὐθύς κατὰ φύσιν. ἀγαθὰ δὲ καὶ ἐκ ῥάμνου καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ἐσχάραν· πρὸς δὲ τῷ ξηρῶν καὶ ἄχυμον εἶναι καὶ μανότητά τινα ἔχει, δεῖ δὲ τοῦθ' ὑπάρχειν ἢ τρίψις ἰσχύη· τὸ δὲ τρύπανον ἀπαθέστερον εἶναι, διὸ τῆς δάφνης ἄριστον· ἅμα γὰρ ἀπαθές ὄν ἐργάζεται τῇ δομιμύτητι.

CAP. X. Ἐπεὶ δὲ ἄνευ ὑγρότητος ἢ ἀναθυμιά- 65 σεώς τινος οὐκ ἔστι θερμότης διὰ τοῦθ' ἢ κονία καίει μᾶλλον ἢ καὶ ἀπλῶς ὕδατος ἐπιχειομένου· ἔστι γὰρ ὕλη τῷ ἐγκαταλελειμμένῳ πυρὶ ὡσπερ ἐλλύχνιον· καὶ οὐθ' ἢ παλαιὰ σφόδρα οὐθ' ἢ λεία ἀλλ' ἢ ἀρτίκαστος καὶ

- βωλοειδής· τῆς μὲν γὰρ ὁ χρόνος ἐξήρηται διὰ τὴν ἀναπνοήν, ἣ δὲ μικρομερῆς ἄγαν ὀλίγον ἔχει· μικρὸν
- 66 δὲ ὄν τὸ πῦρ ἀσθενές. ἔοικε δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν γύψον τὴν φοινικικὴν τοιοῦτον εἶναι· φασὶ γὰρ κεκαυμένην κἀναφυρωμένην καίειν. οὐδὲν γὰρ διαφέρει σύμφυτον καὶ ἐπακτὸν ἐξωθεν ἔχειν τὸ θερμόν. ἐμφαίνει δὲ πῶς καὶ τὸ νίτρον τὸ κεκαυμένον ἐν τῷ ὀρύττεσθαι τὴν τοιαύτην δύναμιν· ὅταν γὰρ ὕδωρ μικρὸν ἐπιχυθῆ διαθερμαίνει καὶ αἰσθησιν ἐμποιεῖ κατὰ τὴν ἀφήν. αἰεὶ δὲ δεῖ συμμετρίας τινὸς εἰς
- 67 ἅπαντα τὰ τοιαῦτα πρὸς τὸ κρατεῖσθαι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ οἶνος ὁ χεόμενος ἐπὶ τὴν φλόγα καθάπερ τοῖς σπένδουσιν ἐκλάμπει, καὶ ἡ θάλαττα ὅταν ἀποσβεννύσιν, ἐὰν δ' ἔλαττον ἦ καὶ τὸ ὕδωρ· συστελλόμενον γὰρ καὶ ἀθροισθὲν ἰσχυρότερον. ἐν δὲ τῇ πίττῃ τῇ καιομένῃ μᾶλλον ὅτι σφοδροτέρα καὶ πλείων ἡ φλόξ ὥστε καὶ ἐκηδᾶν καὶ κατακαίειν τὰς οἰκίας· διακρίνεται γὰρ τὸ ἐπιπιπτον κρατηθὲν καὶ ἐκφλογοῦται.
- 68 CAP. XI. Ψόφος δὲ γίνεται πυρουμένου διὰ τὸ μάχεσθαι τὸ θερμόν καὶ τὸ ὑγρὸν, ὅπερ συμβαίνει κατὰ τὴν σβέσιν· ἀπὸ γὰρ τις ὁ ψοφῶν κατὰ τὴν ἐναπόληψιν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ. ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λύχνων ἐστὶν ὄραν ὅταν ὕδωρ ἔχη τὸ ἔλαιον· τὸ γὰρ ὕδωρ σβέννυσι. καὶ τὰ φύλλα δὲ τὰ τῆς δάφνης καὶ τοῦ κιττοῦ καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα πηδᾶ διὰ πυκνότητα καὶ διὰ τὸ ἔχειν πολὺ τὸ ὑγρὸν· ἐξαεροῦται γὰρ πολὺ καὶ οὐ δίεισι τῇ πυκνότητι, διὸ καὶ ὁ ψόφος.
- 69 ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ξύλα καόμενα τὰ μὲν ῥήγνυται καὶ πηδᾶ τὰ δὲ συνεχῆ ποιεῖ τινὰ ψόφον. καλοῦσι δὲ οἱ μὲν γελᾶν τὸν Ἡφαιστον οἱ δ' ἀπειλεῖν· αἰεὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα διαιρουμένου τοῦ ὑγροῦ καὶ ἀθροῦ φερομένου μετὰ βίας ὅτε μὲν ῥῆξις γίνεται καὶ πήδησις, ὅτε

δὲ συνεχῆς ψόφος καὶ φλόγῳσις. ὃ καὶ αὐτὸ ποιεῖ τρόπον τινὰ τὸ πῦρ [ὡσπερ] ἐν φρέατι πνεύματος ὄντος ἅτε πυρουμένου.

CAP. XII. Ὁ δὲ καπνὸς ἦττον λυπεῖ ὅταν ἐν τῷ 70 αὐτῷ πῦρ ἦ. διὸ καὶ οἱ ἐν τοῖς σπηλαίοις πολιορκούμενοι τῷ καπνῷ πῦρ ἐὰν ἔχωσιν οὐδὲν πάσχουσι· σβέννυσι γὰρ τὸ ἐν τῷ καπνῷ θερμὸν τὸ πῦρ. ἐπεὶ πέφυκε τὸ πλεῖον τὸ ἔλαττον μαραίνειν, σβεννυμένου δὲ φθείρεται καὶ ὁ καπνός. διὸ καὶ ὁ ἥλιος ὡσπερ τὸ πῦρ βοηθεῖ πρὸς τὸ μὴ καπνίζεσθαι. τὸν δ' ἐν ἐφικτῷ καὶ προσπίπτοντα ἐκπυροῖ. διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐγγὺς τοῦ πυρὸς ἦττον ἐνοχλοῦνται· καὶ γὰρ τοῦτο ποιεῖ καὶ ἀναφέρει καὶ ἀνωθεὶ πορρωτέρω. διὰ τὸ αὐτὸ δὲ καὶ τὸ πολὺ 71 πῦρ ἄκαπνον ὅτι φλογοῦται καὶ ἐξισχύεται πολλοῦ πυρὸς ὄντος· ὅταν γὰρ ἦ πλέον τὸ καιόμενον; ἔλαττον τὸ καπνιζόμενον, ἐξαφθέντος ἢ θυμιωμένου. καὶ ἐπὶ τῶν ξηρῶν ξύλων πυκνῶν συντιθεμένων ἀνωθεν οἱ ἀνθρακες ἐπιβαλλόμενοι ποιοῦσιν ἀκαπνότερον, ὅτι ἐκφλογοῦται πᾶς ὁ καπνὸς ἐμπίπτων εὐθύς εἰς τὸ πῦρ καὶ τῇ πυκνότητι κατακλειόμενος. δύσκαπνα δὲ τῶν 72 ξύλων τὰ τε χλωρὰ καὶ τὰ σκολιὰ καὶ τὰ ταινιώδη καθάπερ ὁ φοῖνιξ· εὖνιον γὰρ δεῖ καὶ εὐδιαίρετον εἶναι τῇ φλογί. διὸ καὶ τὰ ἐσχισμένα τῶν ἀσχίστων εὐκαυστότερα· κωλύει γὰρ ὁ φλοιός. καὶ ἐὰν τις κινήσῃ καὶ μετατιθῇ καιόμενα καπνωδέστερα, ὅτι συμβαίνει τὰ μὲν μεταστραφέντα σβεννύεσθαι τὰ δὲ μὴ καιέσθαι προσπίπτοντος ἄρτι τοῦ πυρὸς ἀλλ' ὅλα καπνίζειν· ἕνια δὲ καὶ τῶν εὐκαύστων περιφλοισθέντα πολὺ καυστότερα γίνεται καθάπερ τὰ ἐλάϊνα. διὸ καὶ οὐ πολλὸν χρόνον φασὶ δεῖν φυσαῖν ἐὰν μὴ πλήθος ἦ ξύλων. ἢ δὲ δριμύτης τοῦ καπνοῦ κατὰ τὴν ὑγρότητα τὴν κάστου, διὸ καὶ ἀπὸ τῶν συγκίνων δριμύς· ὁπωδέ-

στατον γάρ. ὁ δὲ τῆς δᾶδος καὶ πεύκης οὐ δηκτικὸς ὅτι πίων καὶ ἐλαιώδης ὥσπερ ὁ καπνὸς (συκινὸς;) οὐκ ἔχων οὐδὲν τραχὺ καὶ γεῶδες.

- 73 CAP. XIII. Ὅτι δ' ἀπὸ μὲν τοῦ ἡλίου φως ἄπτουσι τῇ ἀνακλάσει ἀπὸ τῶν λείων [τί τὸ ἄπορον] — συμμιγνύουσι δὲ τὸ ὑπέκκαυμα — ἀπὸ δὲ τοῦ πυρὸς οὐκ ἄπτουσι αἴτιον ἢ τε λεπτομέρεια καὶ ὅτι συνεχῆς γίνεταί μᾶλλον ἀνακλώμενον, τὸ δ' ἀδυνατεῖ διὰ τὴν ἀνομοιότητα. ὥστε τὸ μὲν τῷ ἀθροισμῷ καὶ τῇ λεπτιότητι διαδυόμενον εἰς τὸ ἔκκαυμα δύναται καίειν τὸ δ' οὐδέτερον ἔχον οὐ δύναται. ἐξάπτεται δὲ ἀπὸ τετῆς ὑέλου καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου τρόπον τινὰ ἐργασθέντων, οὐκ, ὥσπερ Γοργίας φησὶ καὶ ἄλλοι δέ τινες οἴονται, διὰ τὸ ἀπιέναι τὸ πῦρ διὰ τῶν πόρων.
- 74 οἱ δ' ἐροῖγότες κατὰ μικρὸν διαθερμαίνονται καὶ οἱ λουόμενοι χλιαρῷ καταχέονται πρῶτον ὅπως εἰσδύμενον διαχέῃ. τὸ γὰρ ἄραν θερμὸν ἀθρόως συνέκλεισε τοὺς πόρους, καὶ τὸ μὲν ἀντιπεριστᾶν καὶ συνθλίψαν φρίκην ἐποίησε τὸ δ' ἐκώλυσεν ἐξελθεῖν· ὥστε μὴ πεπαῦσθαι τὸ ριγοῦν ἀλλὰ τὸ μὲν περικεκαῦσθαι τὸ δὲ κατέψυχθαι καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν κακῶς ὀπτωμένων· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ μὲν ἔξω καίεται τὰ δ' ἐντὸς ὡμὰ πικνουμένων καὶ οὐ διεόντων τῶν πόρων. διὸ καὶ μαλακότητα καὶ συμμετρίαν τινὰ ζητοῦσι πρὸς τὴν ὀπτῆσιν καὶ ἐργωδέστερόν φασὶ τὸ καλῶς ὀπτῆσαι καὶ μᾶλλον τέχνης ἢ τὸ ἐψῆσαι. οἱ δ' ἀνθρακες γίνονται μὲν μέλανες ὅτι ἐγκατακέκλεισται ὁ καπνὸς ἐν αὐτοῖς, (ὅς) μέλας ὢν φύσει καθάπερ βάπτει. διὸ μελάντατοι οἱ σκευαστοὶ· καίουσι γὰρ οὕτως ὥστε ἀποσβέννυσθαι θυμιῶντες καὶ κατὰ μικρὸν διδόντες ἀναπνοήν· ἐὰν γὰρ ἐκφλογωθῇ κατακαίει καὶ διαλλάττει εἰς τέφραν. ὁ δὲ καπνὸς μέλας ὅτι σύγκειται ἐξ ὑγροῦ διαλυομένου

εἰς πνεῦμα καὶ γῆν καὶ τοῦ πνεύματος ὄντος μέλανος· ὁ γὰρ ἀήρ φύσει μέλας. ἕως μὲν οὖν ἂν ἔχωσι πῦρ ἐρυθροὶ φαίνονται· διὰ γὰρ τοῦ μέλανος τὸ λευκὸν φαίνεται φοινικουῖν ὡσπερ ὁ ἥλιος διὰ καπνοῦ καὶ ἀγλῦος· διὸ καὶ ὁ ἀνθραξ τῆς φλογὸς ἐρυθρότερος· λεπτότερος γὰρ ὁ ἀποκρινόμενος καπνὸς ἐννύπαρχοντος ἐτι τοῦ γεώδους τῷ ξύλῳ. διὸ καὶ ἦττον οὗτος εὐδίο- 76 πτος, ἐπεὶ καὶ αὐτῆς τῆς φλογὸς ἢ μᾶλλον καπνώδης καὶ τῶν χλωρῶν ἐρυθρὰ ξύλων. ὅταν δ' ἀποσβεσθῶσι πνίξει συγκατακλειομένου καὶ ἐναποσβενημένου τοῦ καπνοῦ, μέλανες γίνονται διὰ τὴν λεχθεῖσαν αἰτίαν. τὰ δ' ἐκκρίματα μάλιστα διαδύνει ὅτι ἐναπολαμβάνεται τὸ πνεῦμα τοῦ πυρός· πνευματώδες γὰρ μάλιστα τὸ πῦρ. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἱκανῶς εἴρηται μέχρι γε τοῦ νῦν. ἀκριβέστερον δὲ πάλιν ἐν ἄλλοις ἐροῦμεν περὶ αὐτῶν.

FR. IV. ΠΕΡΙ ΟΣΜΩΝ.

CAP. I. Αἱ ὀσμαὶ τὸ μὲν ὄλον ἐκ μίξεώς εἰσι κα- 1 θάπερ οἱ χυμοί· τὸ γὰρ ἄμικτον ἅπαν ἄοδμον ὡσπερ ἄχυμον, διὸ καὶ τὰ ἀπλᾶ ἄοσμα, οἷον ὕδωρ ἀήρ πῦρ. ἢ δὲ γῆ μάλιστ' ἢ μόνη ὀδμηὴν ἔχει διὸ μάλιστα μικτή. τῶν δ' ὀδμῶν αἱ μὲν ὡσπερ ἀειδεῖς καὶ ὑδαρεῖς καθάπερ ἐπὶ τῶν χυμῶν, αἱ δ' ἔχουσαι τινὰς ἰδέας. αἱ δ' ἰδέαι δοκοῦσι μὲν ἀκολουθεῖν ταῖς τῶν χυμῶν οὐ μὴν ἔχουσί γε πᾶσαι τὰς αὐτὰς προσηγορίας, ὡσπερ ἐν τοῖς πρότερον εἶπομεν, οὐδ' ὅλως οὕτω διωρισμέναι τοῖς εἰδεσιν ὡσπερ οἱ χυμοὶ ἀλλ' ὡς ἂν τοῖς γέ-

2 νεσιν, ὅτι τὰ μὲν εὖοσμα τὰ δὲ κάκοσμα. τῆς δ' εὐω-
 δίας καὶ κακωδίας οὐκέτι τὰ εἶδη κατωνόμασται καί-
 περ ἔχοντα διαφορὰς μεγάλας ἐπὶ γ' αὐτῶν τῶν
 γλυκέων καὶ πικρῶν [μαῖλλον], ἀλλὰ δορυμεῖα λέγε-
 ται καὶ ἰσχυρὰ καὶ μαλακῆ καὶ γλυκεῖα καὶ βαρεῖα
 ὁσμῆ· κοιναὶ δ' ἔνιαι τούτων καὶ τῶν κακωδῶν. ἡ δὲ
 καθόλου καὶ ὥσπερ ἐπὶ πᾶσι τοῖς διαφθειρομένοις
 σαπρότης. ἅπαν γὰρ τὸ σηπόμενον κακῶδες, εἰ μὴ
 3 τίς τὴν ὀξύτητα λέγει τοῦ οἴνου σαπρότητα τῇ ὁμο-
 ὄτητι τῆς φθορᾶς. ἐν ἅπασιν δ' ἐστὶν ἡ τοῦ σαπροῦ
 κακωδία καὶ ἐν φυτοῖς καὶ ἐν ζώοις καὶ ἐν τοῖς ἀψύ-
 χοις· ἐν ἅπασιν δὲ διαφθειρομένοις ὧν μὴ ἡ σύστα-
 σις εὐθύς ἐκ τοιαύτης ὕλης, ἔχει γὰρ ἔνια καὶ τὴν τῆς
 ὕλης ὁσμὴν, οὐ μὴν ἐπὶ πάντων γε τοῦτ' ἀκολουθεῖ.
 πολλὰ γὰρ οὐ κακῶδη τὰ ἐκ τῶν σαπρῶν, ὡς οὐδ' οἱ
 μύκητες οἱ ἐκ τῆς κόπρου φνόμενοι· τὰ δ' ἐκ σήψεως
 φνόμενα καὶ συνιστάμενα κακῶδη. εὖοσμα μὲν οὖν
 ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν τὰ πεπεμμένα καὶ λεπτὰ καὶ ἡμιστά
 γεῶδη· τὸ γὰρ τῆς ὁσμῆς ἐν ἀναπνοῇ· κακῶδη δὲ δη-
 λονότι τάναντία. πολλὰ δὲ ὥσπερ τῶν γλυκέων ἐμ-
 φαίνει τινὰ πικρότητα, καὶ τῶν εὐωδῶν βαρύτητα ταῖς
 ὀσμαῖς.

4 CAP. II. Ἐχει δὲ ἕκαστον ὁσμὴν ἰδίαν καὶ ζώων
 καὶ φυτῶν καὶ τῶν ἀψύχων ὅσα ὁσμῶδη· πολλὰ δ'
 ἡμῖν οὐ φαίνεται διὰ τὸ χειρόστην ἔχειν τὴν αἰσθησιν
 ταύτην ὡς εἰπεῖν. ἐπεὶ τοῖς γε ἄλλοις καὶ τὰ παντε-
 λῶς ἄοσμα φαινόμενα δίδωσιν τινὰ ὁσμὴν, ὥσπερ αἱ
 κριθαὶ τοῖς ὑποξυγίοις αἱ ἐκ τῆς Κεδροπόλιος, ἃς οὐκ
 ἐσθίουσιν διὰ τὴν κακωδίαν. ἡμᾶς δὲ καὶ αἱ τῶν
 ζώων λανθάνουσιν τῶν ὁσμωδῶν δοκούντων. εὐωδία
 μὲν οὖν οὐθέν φαίνεται καθ' αὐτὸ χεῖρειν ὡς εἰπεῖν,
 ἀλλ' ὅσα πρὸς τὴν τροφήν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν. πονεῖν

δ' ἐνια φαίνεται ταῖς ὀσμαῖς καὶ ταῖς εὐωδίαις, εἶπερ ἀληθὲς τὸ ἐπὶ τῶν γυπτῶν καὶ τῶν κανθάρων. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς δι' ἐναντίωσιν τῆς ἐν αὐτοῖς φύσεως. ὡς δὲ καθ' ἕκαστον ἅμα δεῖ τὴν γε κραΐσιν τὴν ἐκάστου καὶ τὴν τῆς ὀσμῆς λαμβάνειν δύναμιν. εἰσὶ μὲν οὖν ἐνιαὶ τῶν εὐόσμων καὶ ἐν ταῖς τροφαῖς οἷον αἱ τῶν ἀκροδρύων καὶ ἀπίων καὶ μήλων· αὗται γὰρ ἄνευ τῆς προσφορᾶς ἠδέϊαι, καὶ μᾶλλον ὡς εἶπεῖν. οὐ μὴν ἄλλ' ὡς γ' ἀπλῶς διελεῖν αἱ μὲν εἰσὶ καθ' αὐτάς αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός· αἱ μὲν τῶν χυλῶν καὶ τῆς τροφῆς κατὰ συμβεβηκός, αἱ δ' ὥσπερ τῶν ἀνθῶν καθ' αὐτάς. ὡς δ' ἐπίπαν τὰ εὐόσμα καθάπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη δύσχυμα καὶ στρουφνὰ καὶ ὑπόπικρα. ἐνια δὲ τῶν εὐχύμων καὶ κακῶδη, καθάπερ καὶ τὸ αἰγύπτιον καλούμενον σῦκον, γλυκὺ ὄν, καὶ εἰ μὴ πανταχοῦ ἄλλ' ἐνιαχοῦ. καὶ ἡ ἄρκευθος ἐμφαίνει τινὰ τῆ μασήσει κακωδίαν γλυκεῖα οὕσα· τὸ δ' οὕρον ποιεῖ εὐῶδες. ἐπεὶ δὲ τῶν ὀσμῶν αἱ μὲν ἐν φυτοῖς καὶ τοῖς τούτων μορίοις, οἷον κλωσὶ φύλλοις φλοιοῖς καρποῖς δακρυοῖς, αἱ δὲ ὥσπερ διείλομεν ἐν ζώοις [καὶ φυτοῖς] καὶ τοῖς ἀψύχοις, αὗται μὲν φανερόν ὅτι πέψιν ἕκασται λαμβάνουσιν ἐν τοῖς οἰκείοις [αἷς]· καὶ τὸ εὐῶδες καὶ κακῶδες ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς οἰκείας φύσεις, ἡ δὲ πέψις τῷ οἰκείῳ θερμοῦ. ἐν δὲ τοῖς ἀψύχοις ταῖς τῶν ἀπλῶν δυνάμεσι καὶ γίνονται καὶ μεθίστανται καθάπερ οἱ χυμοί.

CAP. III. Ὅσαι δὲ δὴ κατὰ τέχνην καὶ ἐπίνοιαν γίνονται περὶ τούτων πειρατέον εἶπεῖν ὥσπερ καὶ περὶ τῶν χυλῶν. ἐν ἀμφοῖν δὲ δῆλον ὡς ἀεὶ πρὸς τὸ βέλτιον [ἦν] ἡμῖν ἡ ἀναφορὰ· πᾶσα γὰρ τέχνη στοχάζεται τούτου. εἰσὶ μὲν οὖν καὶ τοῖς ἀμίκτοις ὀσμαῖ τινες πρὸς αἷς συνεργεῖν πειροῶνται καὶ ταῖς παρα(σκευαῖς, ὡς καὶ)

ταῖς τῶν χυμῶν εὐστο(μίαις). οὐ μὴν ἄλλ' ὥς γ'
 ἀπλῶς εἰπεῖν ἐν μίξει τὸ πλεόν, καὶ οὕτως αἱ ... δυοῖν
 μὲν ὡς τῷ γένει λαβεῖν, ὑγροῦ καὶ ξηροῦ· τριχῶς δὲ
 γίνονται), ὅταν ἢ ὁμογενὲς ὁμογενεῖ, ἢ παράλλαττον
 τῷ παραλλάττοντι, ἢ ὑγρῷ ὑγρὸν ἢ ξηρῷ ξηρὸν, (ἢ
 8 ὑγρῷ ξηρὸν). ἐκ δυοῖν γὰρ τούτων καὶ ἡ τῶν χυλῶν
 καὶ τῶν ὀσμῶν γένεσις· ὡς μὲν οἱ τὰ ἀρώματα καὶ τὰ
 διαπάσματα συντιθέντες ξηροῖς πρὸς ξηρά· ὡς δ' οἱ
 τὰ μύρα κεραυννύντες ἢ τῷ οἴνῳ ἐπιχέοντες ὑγροῖς
 πρὸς ὑγρά. τὸ δὲ τρίτον, ὃ καὶ πλεῖστόν ἐστιν, ὡς οἱ
 μυρεψοὶ ξηροῖς πρὸς ὑγρά· παντὸς γὰρ μύρου καὶ χρί-
 σματος ἢ σύνθεσις αὕτη. δεῖ δ' εἰδέναι ποῖαι ποίοις
 εὐμικτοὶ καὶ ποῖαι ποίοις συνεροῦσιν εἰς τὸ ποιεῖν
 μίαν ὥσπερ ἐπὶ τῶν χυμῶν. καὶ γὰρ ἐκεῖ ταῦτ' οὗτο
 ζητοῦσιν οἱ μιννύντες καὶ οἶον ἀρνύοντες. ταῦτα μὲν
 9 οὖν ἐν οἷς καὶ δι' ὧν αἱ τέχναι ποιοῦνται τὰ τέλη. μι-
 γνυνται δὲ τὰ μὲν αὐτῆς τῆς ὀσμῆς ἕνεκα καὶ πρὸς ταύ-
 την τὴν αἰσθησιν, τὰ δ' ὥσπερ ἠδύνειν βουλούμενα τὴν
 γεῦσιν οἶον ὡς οἱ τὰ μύρα τοῖς οἴνοις ἐπιχέοντες ἢ τὰ
 ἀρώματα ἐμβάλλοντες. αἱ γὰρ αἰσθησεις σύνεγγυς οὔ-
 σαι ποιοῦσιν τινὰ ἀπόλαυσιν ἀλλήλων, ὅθεν καὶ αὐτοῖς
 10 τοῖς γευστοῖς ζητοῦσιν τὰς εὐοσμίας. ἀπορήσειε δ' ἄν-
 τις ἴσως διὰ τί ποτε μύρον καὶ ἄλλα εὐοσμα τοὺς μὲν
 οἴνους ἠδύνει τῶν δὲ βρωμάτων οὐδὲν ἄλλὰ πάντα λυ-
 μαίνεται καὶ ἀπύρωτα καὶ πεπυρωμένα. τὸ δ' αἴτιον
 ὑποληπτέον ὅτι συμβαίνει τῶν μὲν ξηρῶν ἀφαιρεῖσθαι
 τε τὸν οἰκτεῖον χυλὸν διὰ τὴν ἰσχὴν καὶ ἅμα συνεπι-
 φαίνειν τὸν αὐτοῦ ὄντα στρυφνὸν καὶ ὑπόπικρον· ἅπαν
 γὰρ τὸ εὐοσμον τοιοῦτον, διαμασσωμένοις δὲ μᾶλλον
 ἐμφανὲς διὰ τε τὴν θλίψιν καὶ τομὴν καὶ ἔτι τῷ χρο-
 11 νίξεσθαι. τὸν δ' οἶνον οὐδέτερον ποιεῖ· καὶ γὰρ ὁ χυ-
 λὸς ἰσχυρότατος καὶ πλείων εἰς τὸ μὴ κρατεῖσθαι καὶ

οὐδένα τῇ γεύσει χρόνον ἐπιδιατρίβων ἀλλ' ὅσον ἐπι-
 θιγγάνων, ὥστε τὸ μὲν ἡδὺ ἐνδιδόναι τῇ αἰσθήσει
 τὸ δὲ πικρὸν καὶ δύσχυμον τῇ γεύσει μὴ ἐμφαίνειν
 ἀλλὰ συμβαίνειν τῷ ὄντι καθάπερ ἡδυσμα γίνεσθαι
 τῷ πόματι τὴν ὄσμῃν· τῷ μὲν γλυκεῖ καὶ μάλιστα δεο-
 μένω διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν, τοῖς δ' ἄλλοις ὥσπερ μιᾶς
 ἕξ ἀμφοῖν γενομένης διὰ τὴν μίξιν. ὁ γὰρ οἶνος ὥσπερ
 καὶ πρότερον ἐλέχθη δεινὸς δέξασθαι τὰς ὀσμάς. ἔχει 12
 δ' ἀπόρησιν καὶ τόδε, διὰ τί τὰ μὲν ἄνθη καὶ τὰ στε-
 φανώματα ἀσθενέστερα ὄντα ταῖς ὀσμαῖς καὶ πόρω-
 θεν ὄξει, ἢ δ' ἴρις καὶ τὸ νάρδον καὶ τᾶλλα τὰ εὐ-
 ροσμα τῶν ξηρῶν ἰσχυρότερα ἐγγύθεν· καὶ ἐνιά γε
 προσενεγκαμένοις, ἐνία δὲ καὶ τρίψεως προσδεῖται καὶ
 διαίρεσεως, τὰ δὲ καὶ πυρώσεως ὥσπερ ἡ σμύρνα καὶ
 ὁ λιβανωτὸς καὶ πᾶν τὸ θυμιατόν. αἴτιον δ' ὅτι τῶν 13
 μὲν ἀνθῶν ἐπιπολῆς τὸ ποιοῦν τὴν ὄσμῃν ἅτε μανῶν
 ἰσχυρῶν καὶ οὐκ ἐχόντων βάθος, τῶν δὲ ῥιζῶν καὶ πάν-
 των τῶν στερεῶν ἐν βάθει, τὰ δ' ἔξωθεν ἀπεξηρα-
 μένα καὶ πεπυκνωμένα· διὸ καὶ ἀφιαῖσι πόρω τὰς
 ἀποπνοίας, τὰ δ' οἶον ἀνοιξεως δέονται τῶν πόρων,
 ὄθεν διαιρούμενα καὶ κοπτόμενα πάντ' εὐωδέστερα,
 τὰ δ' ἄνθη κακωδέστερα τριβόμενα· τὰ μὲν γὰρ ἐκ-
 φαίνει τὸ οἰκεῖον τὰ δὲ προσλαμβάνει τὸ ἀλλότριον.
 ὁ δὲ λιβανωτὸς καὶ ἡ σμύρνα πυκνοτέραν ἔτι τὴν φύ-
 σιν ἔχοντα προσδέονται πυρώσεως μαλακῆς ἢ κατὰ μι-
 κρὸν ἐκθερμαίνουσα ποιήσει τὴν ἀναθυμίασιν. ἐὰν
 γὰρ κόπη τις ἢ τρίβῃ ταῦτα προσοίονται μὲν ὄσμῃν
 οὐχ ὁμοίως δὲ ἡδεῖαν οὐδ' εὐταμίευτον. τούτων μὲν
 οὖν τοιαῦτα τινες αἰ αἰτίαι.

CAP. IV. Τῶν δὲ μύρων ἡ σύνθεσις καὶ ἡ κατα- 14
 σκευὴ τὸ ὅλον οἶον εἰς θησαυρισμὸν ἔστι τῶν ὀσμῶν·
 ἰδιόπερ εἰς τοῦλαιον τίθενται· τοῦτο γὰρ χρονιώτατον

- καὶ ἅμα πρὸς τὴν χρεῖαν μάλισθ' ἀρμόττον. ἐπεὶ φύσει ἥκιστα δεκτικὸν ὀσμῆς διὰ τὴν πυκνότητα καὶ τὸ λίπος, αὐτῶν δὲ τούτων τὸ λιπαρώτατον οἶον τὸ ἀμυγδάλινον· τὸ δὲ σησάμινον καὶ τὸ ἐκ τῶν ἐλαιῶν μάλιστα.
- 15 χρωῶνται δὲ μάλιστα τῷ ἐκ τῆς βαλάνου τῆς αἰγυπτίας καὶ συρίας, ἥκιστα γὰρ λιπαρόν· ἐπεὶ καὶ τῷ ἐκ τῶν ἐλαιῶν μάλιστα χρωῶνται τῷ ὠμοτριβεῖ τῆς φανλίας· δοκεῖ γὰρ ἀλιπέστατον ἔχειν καὶ λεπτότατον· καὶ τούτῳ νέῳ καὶ μὴ παλαιῷ· τὸ γὰρ ὑπὲρ ἐνιαυτὸν ἀχρεῖον παχύτερον καὶ λιπαρώτερον γενόμενον. ἐλαιον μὲν οὖν τὸ τοιοῦτον οἰκειότατον, ἀλιπέστατον γάρ. φασὶ δὲ τινες καὶ (ἐν) τῷ χρίσματι τὸ ἐκ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων· πολλὰ δὲ γίνεται περὶ Κιλικίαν καὶ ποι-
- 16 οῦσιν ἐξ αὐτῶν χρίσμα. φασὶ δὲ καὶ εἰς τὰ σπουδαῖα τῶν μύρων ἀρμόττειν ὥσπερ καὶ τὸ ἐκ τῆς βαλάνου καὶ τοῦτο. ποιεῖ δὲ (τὰ) κελύφη αὐτῶν εὖοσμον εἰς τὸ ἔλαιον ἐμβαλλόμενα· ἐπεὶ καὶ τὰ τῶν πικρῶν.* ἥδη δὲ πῶς οὐκ ἐναντίον ἅμα μὲν τὸ ἀοσμότατον ζητεῖν ὥσπερ καὶ τὸ ὠμοτριβεῖς ἐκ τῶν φανλιῶν, ἅμα δ' ἐν τούτοις ποιεῖν; δορυμύτητα γὰρ ἔχει τὸ τῶν ἀμυγδάλων· εἰ μὴ ἄρ' ὅτι τὸ ἔλαιον ἐψόμενον κακῶδες. ταῦτα μὲν
- 17 οὖν ἐπισκεπτέον. χρωῶνται δὲ πρὸς πάντα τοῖς ἀρώμασι, τοῖς μὲν ἐπιστύφοντες τὸ ἔλαιον τοῖς δὲ καὶ τὴν ὀσμὴν ἐκ τούτων ἐμποιοῦντες. ὑποστύφουσι γὰρ πᾶν εἰς τὸ δέξασθαι μᾶλλον τὴν ὀσμὴν ὥσπερ τὰ ἔρια εἰς τὴν βαφήν. ὑποστύφεται δὲ τοῖς ἀσθενεστέροις τῶν ἀρωμάτων, εἴθ' ὕστερον ἐμβάλλουσιν ἀφ' οὗ ἂν βούλωνται τὴν ὀσμὴν λαβεῖν· ἐπικρατεῖ γὰρ αἶε τὸ ἔσχατον ἐμβαλλόμενον καὶ ἂν ἔλαττον ἢ οἶον ἐὰν εἰς κοτύλην σμύρνης ἐμβληθῇ μναῖ καὶ ὕστερον ἐμβληθῶσι κίναμώμου δραχμαὶ δύο, κρατοῦσιν αἱ τοῦ κίναμώμου
- 18 δύο δραχμαί. θαυμάσειε δ' ἂν τις ἴδῃς τοῦτό τε καὶ

διὰ τί ποτε τὰ ἀρώματα προεμβαλλόμενα δεκτικώτερον ποιεῖ τοῦλαιον ὄσμήν ἔχοντα· δεῖ γὰρ ἀῶδες εἶναι τὸ δεξόμενον, τὸ δὲ κατελιημμένον ὑφ' ἑτέρου οὐκ ἀῶδες, ὥσθ' ἦττον ἐχρῆν εἶναι δεκτικόν. αἴτιον δ' ἀμφοτέρων ἢ πάντων τὸ αὐτό. ξηρὰ γὰρ ὄντα τὸ λίπος ἔλκει πρὸς ἑαυτὰ καὶ ἀναδέχεται, διὸ καὶ τὴν συνέχειαν ἐξαιρεῖ· μανὸν δὲ γενόμενον καὶ τοῦ λίπους ἀφαιρεθέντος ἐν ᾧ καὶ ἡ οἰκεία μάλιστα ὄσμη, δεκτικώτερον ἐγένετο τοῦ ἐπιβαλλομένου διὰ τὸ μὴ ἀντιστατεῖν. ἢ δὲ ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων ὄσμη καὶ ἀσθενῆς ἄτε 19 εἰς τὸ λιπαρὸν ἀνηλωμένη, καὶ ἔτι κατέχεται τούτω διὰ τὸ πληρῶσαι τοὺς πόρους. ὥστε κατὰ λόγον κἂν ἔλαττον ἢ τὸ ἐπιβαλλόμενον ἐπικρατεῖν τὴν τούτου ὄσμήν· εἰς ἀσθενέστατον γὰρ ἐμπίπτει καὶ δεκτικώτερον. ἀνὰ λόγον δ' ἔχει καὶ ἡ πολυχροιοῦτης ἢ ἐν ἐκάστω καὶ ἡ πρὸς τὴν πύρωσιν εὐσθένεια καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα. τὸ γὰρ δεκτικώτατον οἶον τῆς βαλάνου καὶ χροιοιώτατον, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· μάλιστα γὰρ ὥσπερ ἐν γίνεται καὶ συμφυῆς τὸ μάλιστα δεχόμενον· αἰεὶ γὰρ τὸ τοιοῦτον διαμονώτατον, διὸ καὶ πυρούμενον μάλιστα ἀπαθές. ὥσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τὸ 20 σησάμινον διὰ τὴν λιπαρότητα· πυρούμενον δὲ ἐξόξει σησάμου καθάπερ ἀναλυόμενον. αἱ μὲν οὖν τῶν ἐλαίων φύσεις καὶ δυνάμεις τοιαῦται.

CAP. V. Τὰ δ' ἀρώματα πάντα σχεδὸν καὶ εὐ- 21 ὄσμα πλὴν τῶν ἀνθῶν ξηρὰ καὶ θερμὰ καὶ στυπτικὰ καὶ δηκτικά. τὰ δὲ καὶ ἔχοντά τινα πικρότητα, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς πρότερον εἶπομεν, ὥσπερ ἴρις σμύρνα λιβανωτός, ὡς δ' ἀπλῶς εἰπεῖν καὶ τὰ μύρα. κοινότητα δὲ τῶν δυνάμεων τό τε στυπτικὸν καὶ τὸ θερμαντικὸν ἃ δὴ καὶ ἐργάζονται. ὑποστύφονται μὲν οὖν 22 πάντα πυρούμενα, τὰς δ' ὄσμᾶς τὰς κυρίας ἔνια λαμ-

βάνει ψυχρὰ καὶ ἀπύρωτα. καὶ ἔοικεν ὥσπερ τῶν ἀν-
 θῶν τὰ μὲν ψυχροβαφῆ τὰ δὲ θερμοβαφῆ παραπλησίως
 ἔχειν καὶ ἐπὶ τῶν ὀσμῶν. πάντων δὲ ἢ ἔψησις εἰς τε
 τὴν ὑπόστυψιν καὶ τὰς κυρίας ὀσμάς ἐνισταμένων τῶν
 ἀγγείων ὕδατι γίνεται καὶ οὐκ αὐτῷ τῷ πυρὶ χρωμέ-
 νων· τοῦτο δὲ, ὅτι μαλακὴν εἶναι δεῖ τὴν θερμότητα,
 καὶ ἀπουσία πολλὴ γένοιτ' ἂν τῇ φλογὶ χρωμένων, καὶ
 23 ἔτι καῦσιν ἂν ὄξει. ποιεῖ δ' ἐλάττω τὴν ἀπουσίαν ὅσα
 πυρούμενα λαμβάνει τὰς κυρίας ὀσμάς μᾶλλον ἢ ὅσα
 ψυχρὰ διὰ τὸ προφυρᾶσθαι τὰ πυρούμενα, τὰ μὲν
 οἴνω εὐώδει, τὰ δὲ ὕδατι ἤττον γὰρ ἀναπίνει· τὰ δὲ
 ψυχρὰ ξηρὰ ὄντα μᾶλλον καθάπερ ἴρις κοπεῖσα. λαμ-
 βάνοντος γὰρ τοῦ ἀμφορέως ξηρᾶς ἴριδος κεκομμένης
 μέδιμνον καὶ δύο ἡμίεκτα πολλὴν ποιεῖν φασὶν ἀπου-
 σίαν, ἐὰν δὲ μετρίως φυράσῃ λείπειν ὅσον δύο χόας
 24 τοῖς δὲ πολλοῖς ἔλαττον. γίνεται δὲ τὸ βέλτιον ἱρινοῦ
 ἐὰν ἢ ξηρὰ καὶ ἀπύρωτος ἢ ἴρις· ἀκρατεστέρα γὰρ ἢ
 δύναμις ἢ ἐὰν φυραθεῖσα καὶ πυρουμένη. συμβαίνει
 δὲ ὥσπερ καὶ ἐκθλίβεσθαι μᾶλλον ἐκ τῶν προπεφυρα-
 μένων διὰ τὸ ἤττον ἀναδέχεσθαι καὶ ἔλκειν εἰς αὐτό·
 προστύφοντες δὲ οὐ πολὺν χρόνον ἕωσι τὰ ἀρώματα
 25 ἀλλ' ἐξαιρουῖσιν ὅπως μὴ πολὺ ἐκπίνωσιν. πρὸς ἕκα-
 στον δὲ τῶν μύρων ἐμβάλλουσι τὰ πρόσφορα τῶν ἀρω-
 μάτων, οἷον εἰς μὲν τὴν κύπρον καρδάμωμον ἀσπάλα-
 θον ἀναφυράσαντες τῷ εὐώδει. εἰς δὲ τὸ ῥοδίνον σχοῖ-
 νον ἀσπάλαθον κάλαμον. ἢ δ' ἀναφύρασις ὁμοίως. καὶ
 τοῖς ἄλλοις αἰεὶ τὰ ἀρόμωτα. τῷ ῥοδίνῳ δ' ἐμβάλ-
 λονται καὶ ἄλλες πολλοὶ καὶ τοῦτ' ἴδιον παρὰ τὰλλα,
 διὸ καὶ πλείστη ἀπουσία γίνεται· μίγνυται γὰρ εἰς τὸν
 26 ἀμφορέα δύο μέδιμνοι. τῆς δὲ κύπρου ἢ μὲν ἐργασία
 παραπλησία τῇ τοῦ ῥοδίνου· πλὴν ἀλλ' ἐὰν τις μὴ τα-
 χέως ἐξαιρή καὶ ἀποθλίβῃ σῆψις ἐγγινομένη φθείρει

τὰ μύρα διὰ τὴν δυσωδίαν· ποιεῖ γὰρ σῆψιν ἀνυγραινομένη. παραπλησία δ' ἐργασία καὶ τοῦ μῆλινου· προστυφέντος γὰρ ἐλαίου καὶ τὰ μῆλα ἐμβάλλουσιν εἰς ψυχρὸν, εἴτ' ἐξαιροῦσι πάλιν πρὸ τοῦ μελαινεσθαι κατὰ πάσας τὰς ἐμβολάς· μελαινομένων γὰρ σῆψις διὰ τὸ ἀνυγραίνεσθαι καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς κύρου.

CAP. VI. Ἄπαντα δὲ συντίθενται τὰ μύρα τὰ 27
 μὲν ἀπ' ἀνθῶν τὰ δὲ ἀπὸ φύλλων τὰ δὲ ἀπὸ κλω-
 νῶς τὰ δ' ἀπὸ ῥίζης τὰ δ' ἀπὸ ξύλων τὰ δ' ἀπὸ καρ-
 ποῦ τὰ δ' ἀπὸ δακρῶν. μικτὰ δὲ πάνθ' ὡς εἶπεῖν.
 ἀπ' ἀνθῶν μὲν οἶον τὸ ῥόδιον καὶ τὸ λευκόϊνον.
 καὶ τὸ σούσινον· καὶ γὰρ τοῦτο ἐκ τῶν κρίνων· ἐτι
 δὲ τὸ σισύμβρινον καὶ τὸ ἐρπύλλινον καὶ ἡ κύρος
 καὶ πρὸς τούτοις τὸ κρόκινον· βέλτιστος δ' ἐν Αἰγίνῃ
 καὶ Κιλικίᾳ. ἀπὸ δὲ τῶν φύλλων οἶον τό τε μύρρινον
 καὶ τὸ οἰνάνθινον· αὕτη δ' ἐν Κύρῳ φύεται ὄρεινῇ
 καὶ πολύοδος· ἀπὸ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι οὐ γίνεται
 διὰ τὸ ἄοδμον. ἀπὸ ῥιζῶν δὲ τό τε ἴρινον καὶ τὸ νάρ- 28
 ριδιον καὶ τὸ ἀμαράκινον ἐκ τοῦ κόστου· τοῦτο γὰρ ὀνο-
 μάζουσιν τὴν ῥίζαν. τὸ δὲ χρῖσμα τὸ ἑρετρικὸν ἐκ τοῦ
 κινπεύρου. κομίζεται δὲ ἀπὸ τῶν Κυκλάδων τὸ κύπει-
 ρον. ἀπὸ ξύλου δὲ ὁ φοίνιξ καλούμενος· ἐμβάλλουσιν
 γὰρ τὴν ὀνομαζομένην σπάθην ξηράναντες. ἀπὸ καρ-
 πῶν δὲ τό τε μῆλινον καὶ τὸ μύρτινον καὶ τὸ δάφνι-
 νον· τὸ δ' αἰγύπτιον ἐκ πλειόνων ἐκ τε τοῦ κινναμώ-
 μου καὶ ἐκ σμύρνης καὶ ἐξ ἄλλων. ἐτι δ' ἐκ πλειόνων 29
 τοῦτου τὸ μεγαλεῖον· καὶ γὰρ ἐκ κινναμώμου ... καὶ ἐκ
 τῆς σμύρνης κοπτομένης ἔλαιον ῥεῖ· στακτὴ γὰρ κα-
 εῖται διὰ τὸ (κατὰ) μικρὸν στάζειν. ὃ δὴ μόνον τινές
 φασιν ἀπλοῦν εἶναι καὶ ἀσύνθετον τῶν μύρων τὰ δ'
 ἄλλα πάντα σύνθετα, πλὴν τὰ μὲν ἐκ πλειόνων τὰ δ'
 ἐξ ἐλαττόνων, ἐξ ἐλαχίστων δὲ τὸ ἴρινον. οἱ μὲν οὖν

οὕτω λέγουσιν, οἱ δὲ τὴν ἐργασίαν τῆς στακτῆς εἶναι
 τοιάνδε· τὴν σμύρναν ὅταν κόψωσι καὶ διατήξωσι ἐν
 ἐλαίῳ βαλανίνῳ πυρὶ μαλακῷ ὕδωρ ἐπιχεῖν θερμόν·
 συνιζάνειν δ' εἰς βυθὸν τὴν σμύρναν καὶ τοῦλαιον
 καθάπερ ἰλύν· ὅταν δὲ τοῦτο συμβῇ τὸ μὲν ὕδωρ ἀπη-
 30 θεῖν τὴν δ' ὑπόστασιν ἀποθλίβειν ὀργάνοις. τὸ δὲ
 μεγαλεῖον ἐκ ῥητίνης κεκαυμένης συντίθεσθαι καὶ
 ἐλαίου βαλανίνου· μίγνυσθαι δὲ κασίαν κινάμωμον
 σμύρναν. πλείστην δὲ πραγματείαν περὶ τὸ μεγαλεῖον
 καὶ τὸ αἰγύπτιον εἶναι, πλείστων γὰρ μίξιν καὶ πολυ-
 τελεστάτων. τῷ δὲ μεγαλείῳ καὶ τὸ ἔλαιον ἔψεσθαι δέχ-
 ἡμέρας καὶ δέκα νύκτας, εἶτα οὕτως τὴν ῥητίνην ἐμ-
 βάλλεσθαι καὶ τᾶλλα· δεκτικώτερον γὰρ ἀφεψηθῆναι
 τὸ δ' ἀμαράκινον τὸ χρηστὸν ἐκ τῶν βελτίστων ἀρω-
 μάτων συντίθεσθαι χωρὶς ἀμαράκου· τούτῳ δ' οὐ χρῆ-
 σθαι μόνῳ τῶν ἀρωμάτων τοὺς μυρεψοὺς οὐδ' εἰς ἐν-
 31 μύρον, ἀλλὰ ψευδώνυμός τις ἢ ἐπίκλησις. ποιούσιν
 δὲ καὶ τὰ μὲν ἀχρωμάτιστα τὰ δὲ κεχρωματισμένα
 χρωματίζουσι δὲ ἀμαράκινον ῥόδινον μεγαλεῖον, ἀρω-
 μάτιστα δὲ τῶν μὲν πολυτελεῶν αἰγύπτιον μήλινον κύ-
 προς, τὰ δ' εὐτελεῖ πάντα· ταῦτα δὲ ἀχρωμάτιστα διότι
 τὸ μὲν αἰγύπτιον καὶ τὴν κύπρον λευκὰ εἶναι βούλου-
 νται, τῷ δὲ μηλίνῳ τὴν τῶν μήλων χροῶν, τοῖς δ' εὐ-
 τελέσιν οὐ λυσιτελεῖ τὸ χροῶμα προστιθέναι. χρωματί-
 ζουσι δὲ τὰ μὲν ἐρυθρὰ τῇ ἀγγούσῃ, τὸ δ' ἀμαράκι-
 νον τῷ καλουμένῳ χροῶματι· τοῦτο δ' ἐστὶ ριζίον
 ἄγουσιν ἐκ τῆς Συρίας.

32 CAP. VII. Συννεργεῖν δὲ δοκοῦσι πρὸς τὰς γεύσεις
 οὐχ αἱ ὀδομαὶ μόνον ἀλλὰ καὶ αἱ δριμύτητες καὶ αἱ θερ-
 μότητες ἐνίων, διὸ καὶ τῶν οἴνων τισὶ τὰ τοιαῦτα μι-
 γνύντες ὥσπερ κέντρον ἐμποιοῦσιν. ἔστι δὲ ἡ μὲν
 σμύρνη θερμὴ καὶ δηκτικὴ μετὰ στύψεως, ἔχει δὲ κα

πικρίαν. τὸ δὲ κινάμωμον δριμύτητά τινα μετρίαν
 μετὰ θερμότητος. παραπλησίως δὲ καὶ τὸ κόστον. ἡ
 δὲ κασία τούτων ὑπερβάλλει θερμότητι καὶ δριμύτητι
 καὶ στυψεί. θερμὴ δὲ καὶ στυπτικὴ καὶ ἡ ἴρις, καθ'
 ὑπερβολὴν δὲ καὶ πικρὰ νέα οὔσα καὶ τὸν χρωῖτα τῶν
 ἐργαζομένων ἀφελκοῖ. δηκτικὸν δὲ καὶ τὸ καρδάμω-
 μον μετὰ θερμότητος. τοῦ δὲ βαλσάμου ὁ μὲν ὀπὸς
 καὶ τὸ καρπίον ἀνδρικώτερα πρὸς ἀμφοτέρα ταῦτα τὸ
 δὲ ξύλον ἀσθενέστερον. παραπλησίαν δ' ἔχει τούτω
 δύναμιν καὶ τὸ ἄμωμον. ὁ δὲ σχοῖνος δηκτικώτερον 33
 μὲν τοῦ καλάμου καὶ θερμότερον, στυπτικὰ δὲ ὁμοίως
 ἄμω. τούτων δὲ στυπτικώτερον τὸ κύπειρον. στυψεί
 δὲ καὶ ἡ ἀσπάλαθος ἡ εὐώδης. ἡ δὲ νάρδος δηκτικὴ
 μετὰ θερμότητος. τὸ δὲ μάρον καὶ τὸ χρωῖμα τὸ εἰς τὸ
 ἀμαράκινον ἐμιγνύμενον θερμομαντικά. συνεργεῖ δὲ
 καὶ τῆς ἀγγούσης τὸ ριζίον εἰς τὴν χροῖαν τοῦ ῥοδίνου
 καὶ τῆς ἰριδος. νέα μὲν οὖν ὄντα τῶν ἀρωμάτων ἔνια 34
 δυνάμεις μὲν εὐθύς ἔχει βαρείας καὶ δριμείας, παλαι-
 ούμενα δὲ μέχρι τῆς ἀκμῆς γλυκαίνεται, εἴτ' ἀναλύε-
 ται πάλιν. οἷον ἡ ἴρις εἰς μὲν τὴν ἐργασίαν ἀκμάζει
 μετὰ τὴν συλλογὴν τρία ἔτη. τὸ δὲ μάρον ἔτη δύο. ἡ δὲ
 σμύρνα δέκα ἔτη διαμένει βελτίων γενομένη. παραπλη-
 σίως δὲ τούτοις ἡ τῆς ἀκμῆς διαμονὴ καὶ τοῦ κινάμω-
 μον καὶ τοῦ κόστου καὶ τῆς κασίας. σχοῖνος δὲ καὶ
 κάλαμος παρακμάζει ταχύ. τῶν δ' ἀνθῶν τὰ μὲν εὐ-
 θύς χλωρὰ ὄντα τὰς δυνάμεις ἔχει καθάπερ τὸ ῥόδον,
 τὰ δὲ ξηρανθέντα καθάπερ ὁ κρόκος καὶ ὁ μελίλωτος.
 χλωρὰ γὰρ ὑγρότερα. τὰς μὲν οὖν φύσεις καὶ δυνά- 35
 μεις τῶν ἀρωμάτων ἐκ τούτων θεωρητέον.

CAP. VIII. Δοκεῖ δὲ τὸ μεγαλεῖον ἀφλέγμαντον
 εἶναι παντὸς τραύματος· τὸ δὲ ῥόδινον ἄριστον πρὸς
 τὰ ὤτα. ταῦτα δ' οὐκ ἀλόγως. τοῦ μὲν γὰρ ἡ σύν-

θεσις ἐκ ῥητίνης κεκαυμένης ὥσπερ ἐλέχθη καὶ κα-
 σίας καὶ κινναμώμου καὶ σμύρνης, ἅπαντα δὲ ταῦτα
 στυπτικά καὶ ξηραντικά. τὸ δὲ ῥόδινον τοῖς ὠσίν ἀγα-
 θὸν ὅτι ἐν ἄλσιν ἢ ποιήσις· ἀναξηραίνει γὰρ καὶ ἐκθερ-
 μαίνει διὰ τοὺς ἄλας· διὸ καὶ ἡ ἀλοσάχνη ἀγαθόν.
 ἀλλὰ τὸ τῆς στραγγουρίας λόγου δεῖται· καὶ γὰρ ταύτη
 λέγουσι μάλιστα βοηθεῖν. αἴτιον δ' ἂν εἴη διότι πᾶν
 τὸ ὑπεξάγειν μέλλον ἀναλῦσαι δεῖ πρότερον τὸ ὑπεξ-
 αχθησόμενον· τοῦτο δὲ οἱ ἄλλες ποιοῦσιν, ἢ δ' εὐωδία
 36 τὴν ὀρμὴν ἀπέδωκε. διὰ τί δὲ τὸ ἴρινον εὖοσμον μὲν
 οὐ ποιεῖ δὲ τὴν ὀρμὴν; ἢ διότι στυπτικὸν καὶ συνάγει
 τοὺς πόρους ὥστε συγκλείσει κωλύειν τὴν διόδον;
 ἀλλὰ καὶ κοιλίας λυτική διὰ τε τὴν θερμότητα καὶ διὰ
 τὸ ἀποστύφειν τοὺς ἐπὶ τὴν κύστιν πόρους· ἀποκλειο-
 μένων γὰρ τούτων εἰς τὴν κοιλίαν ἢ συρροή. τὸ δὲ
 ὄλον φαρμακῶδες καὶ τὸ ἴρινον καὶ ἄλλα τῶν μύρων.
 ἢ δ' αἰτία πάντων ὡς καθόλου εἶπειν ἐν ταῖς δυνά-
 μεσι ταῖς εἰρημέναις ὅτι στυπτικά καὶ θερμοαντικά· τὰ
 ἀρώματα γὰρ τὰ τοιαῦτα φαρμακῶδη. ταῦτα μὲν οὖν
 ἔξω τῆς τέχνης.

37 CAP. IX. Κραῖσις δὲ καὶ μίξις οὐκ ἔστιν ὠρισμένη
 τῶν ἀρωμάτων ὥστ' ἐκ τῶν αὐτῶν ἀεὶ χρηστὰ καὶ
 ὅμοια γίνεσθαι, ἀλλοῖα δὲ συμβαίνει διὰ τὴν ἀνωμα-
 λίαν τῶν δυνάμεων τῶν ἐν τοῖς ἀρώμασι. τῆς δ' ἀνω-
 μαλίας αἰτίαι πλείους. μία μὲν, ἥπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
 καρποῖς, ἢ τοῦ ἔτους κατάστασις· αὕτη γὰρ πολυχου-
 στέρας ὅτε δ' ἀσθενεστέρας τὰς δυνάμεις (ποιεῖ). ἕτερα
 δὲ ἐν τῇ συλλογῇ, τὸ προτερῆσαι τῆς ἀκμῆς ἢ ὑστερη-
 σαι· καὶ γὰρ τοῦτο οὐ μικρὸν διαφέρει. τρίτη δ' ἢ
 μετὰ τὴν συλλογὴν, ὅσα χρόνου δεῖται πρὸς τὴν ἀκμὴν
 ὥσπερ ἐλέχθη· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἔστι τὸ προτερεῖν καὶ
 38 ὑστερεῖν· τούτων δὲ τὸ μὲν τῶν ἐτῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

πλὴν εἰς τὸ εἰδέναι τὰ ποῖα σφοδρότερας καὶ ἀσθενε-
 στέρας ἔχει τὰς δυνάμεις· τὰ δὲ κατὰ τὰς ἀκμὰς τῆς
 τε συλλογῆς καὶ μετὰ τὴν συλλογὴν ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ, τῷ
 εἰδῶτι μᾶλλον τὸ ἐπιτυγχάνειν. ἡ μὲν οὖν γένεσις καὶ
 σύνθεσις τῶν μύρων ἐκ τούτων. πολυχροنيώτατον δ'
 ἐστὶ τὸ τ' αἰγύπτιον καὶ τὸ ἱρινον καὶ τὸ ἀμαράκινον
 καὶ τὸ νάρδιον, πάντων δὲ μάλιστα ἡ στακτὴ, δια-
 μένει γὰρ ὀποσοποῦν χρόνον. μυροπώλης δέ τις ἔφη
 παρ' αὐτῷ μεμενηκέναι αἰγύπτιον μὲν ὀκτῶ ἔτη, ἱρι-
 νον δὲ εἴκοσι καὶ ἔτι διαμένειν βέλτιον ὄν τῶν ἀκμα-
 ζόντων. ἡ μὲν οὖν χροنيότης ἐν τούτοις. τὰ δ' ἄν- 39
 θινα πάντα ἀσθενῆ. συμβαίνει δὲ τοῖς ἀνθίνοις ἀκμά-
 ζειν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν μετὰ δίμηνον, μεταβάλλειν
 δ' ἐπὶ τὸ χειρὸν ἐνιαυτοῦ προελθόντος καὶ περικατα-
 λαβούσης τῆς ὥρας ἐν ἣ τὴν ἀκμὴν λαμβάνει τὸ ἄν-
 θος. ἀνὰ λόγον δὲ τῆ ἀσθενείᾳ καὶ τὸ εὐπέπαντα εἶ-
 ναι καὶ ὅλως εὐδιάπνευστα· τὰ δ' ἐκ τῶν ριζῶν καὶ
 τῶν λοιπῶν χροنيώτερα· πλείων γὰρ ἡ ὄσμη καὶ ἰσχυ-
 ρότερα καὶ σωματωδεστέρα. διαφθείρει δὲ τὰ μύρα 40
 καὶ ὥρα θερμὴ καὶ τόπος καὶ ὁ ἥλιος ἂν τεθῶσι· διὸ
 καὶ οἱ μυροπῶλαι ζητοῦσι τὰς οἰκίας ὑπερφύους καὶ μὴ
 προσηλίους ἀλλ' ὅτι μάλιστα παλισκίους· ἀφαιρεῖται
 γὰρ τὰς ὀσμὰς ὁ ἥλιος καὶ τὸ θερμὸν καὶ ὅλως ἐξίστησι
 τῆς φύσεως μᾶλλον τοῦ ψυχροῦ· τὸ δὲ ψυχρὸν καὶ ὁ
 πάγος εἰ καὶ ἀσμότερον ποιεῖ διὰ τὸ συστέλλειν, ἀλλ'
 οὐκ ἀφαιρεῖται γε τὴν δύναμιν τελέως. ἡ πονηρὰ γὰρ
 φθορὰ καθάπερ τῶν οἴνων καὶ τῶν ἄλλων χυλῶν τῷ
 τὸ οἰκεῖον ἀφαιρεῖσθαι θερμόν. διὸ καὶ εἰς ἀγγεῖα 41
 μολυβδᾶ ἐγγέουσι καὶ τοὺς ἀλαβάστρους ζητοῦσι τοι-
 οῦτον λίθου· ψυχρὸν γὰρ καὶ πικρὸν καὶ ὁ μόλυβδος
 καὶ ὁ λίθος ὁ τοιοῦτος· καὶ ἄριστος τοῖς μύροις ὁ μᾶ-
 λιστα τοιοῦτος. ὥστε δι' ἄμφω τηροῦσι, καὶ τῷ ψυ-

χρῶ καὶ τῷ πυκνῷ, μήτε διέντες ἔξω τὴν ὄσμήν μῆθ' ὄλως ἐπιδεχόμενοι μηδέν. καὶ γὰρ ἡ ἀναπνοὴ φθείρει καὶ τὸ ἔξωθεν ἐπεισιὸν καὶ ἀλλότριον· ἐπεὶ καὶ τὰ πνεύματα φθείρει καὶ καταναλίσκει καθάπερ ἐλέχθη τὰς ὀσμάς, ἄλλως τε καὶ τὰς μὴ φυσικὰς.

- 42 CAP. X. Κεφαλαλγῆ δὲ τῶν μὲν πολυτελεῶν τὸ ἀμαράκινον καὶ τὸ νάρδιον καὶ μεγαλεῖον, τῶν δ' εὐτελεῶν ὄλως μὲν τὰ πλεῖστα μάλιστα δὲ τὸ δάφνινον. ἐλαφρότατα δὲ τὸ ῥόδιον καὶ ἡ κύπρος, ἃ καὶ τοῖς ἀνδράσι μάλιστα ἀρμόττειν δοκεῖ, καὶ πρὸς τούτοις τὸ κρίνον· ταῖς δὲ γυναιξίν ἡ στακτὴ καὶ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ αἰγύπτιον καὶ τὸ ἀμαράκινον καὶ τὸ νάρδιον· διὰ γὰρ τὴν ἰσχύν καὶ τὸ πάχος οὐκ εὐαπόπνοα
- 43 οὐδ' εὐαφαίρετα· ζητοῦσι (γὰρ) τὰ χρόνια. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ἀσθενῆ τὰ δ' ἰσχυρὰ καὶ ἰσχυρότερα τὰ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν καὶ τὰ ἄλλα τὰ προειρημένα, διὰ τοῦτο εἰ μὲν ἀνθίνα μὴ τριβόμενα εὐοσμότερα, τὰ δ' ἀπὸ τῶν ῥιζῶν καὶ τὰ λοιπὰ τριβόμενα· τὰ μὲν γὰρ διαπνεῖται τε καὶ ἅμα διαθερμαίνόμενα διὰ τὴν τρίψιν ἐξίσταται καὶ ἀλλοιοῦνται τὰ δὲ διὰ τὴν ἰσχύν ὥσπερ ἀνοιγομένων τινῶν πόρων ἐκ τῆς τρίψεως ἐμφανεστέραν ποιεῖ τὴν
- 44 ὄσμήν. ὃ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ῥιζῶν καὶ ὄλως τῶν στερεῶν συμβαίνει καθάπερ ἐλέχθη. κατὰ δὲ τῶν ἀνθῶν ἐναντίως ὥστε ἠκολούθηκεν ἐκάτερα τῇ ἀρχῇ· τὰ δ' ἐκ τῆς σμύρνης εὐλογώτατα δι' ἄμφω· καὶ γὰρ μίγνυται μᾶλλον καὶ (ἢ) θερμότης ἢ τῆς τρίψεως οὐκ ἀλλοτρία μαλακὴ τις οὐσα· καὶ γὰρ (ἢ) σμύρνα ζητεῖ τινα πύρωσιν. ἀπλῶς δὲ πᾶν τὸ πολυόδομον ἀντ' εὐῶδες ἀντε κακῶδες ἀντ' ὄξυ ἀντ' ὀποιοῦν τυγχάνη κινούμενον ἐμφανεστέρον· τότε γὰρ ὥσπερ ἐνεργεῖα ἀναμίγνυται μᾶλλον τῷ ἀέρι. τῶν δὲ μύρων τὸ αἰγύπτιον καὶ ἡ στακτὴ καὶ εἴ τι ἄλλο πολυόδομον καὶ

πινυόμενα τῷ οἴνῳ τῷ εὐώδει ἡδίῳ· παραιρεῖται γὰρ
 ἢ βαρύτερης αὐτῶν· ἐπεὶ καὶ ἡ σμύρνη αὐτὴ πρὸς τὴν
 ἀναθυμίασιν βροχθεῖσα ἐν τῷ γλυκεῖ καθάπερ ἐν τοῖς
 πρότερον ἐλέχθη. πρὸς δὲ τὰς δυνάμεις σκοποῦμενοις 45
 δόξειεν ἂν ἄτοπον εἶναι τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τοῦ ῥοδί-
 νου· κουφότατον γὰρ ὄν καὶ ἀσθενέστατον ἀφανίζει
 τὰς τῶν ἄλλων ὁσμὰς ὅταν προμυρισθῶσι· διὸ καὶ οἱ
 μυροπῶλαι τοὺς ἐπιδιστάζοντας καὶ μὴ ὠνομένους
 παρ' αὐτῶν ἐπιμυρίζουσι τούτῳ πρὸς τὸ μὴ αἰσθάνε-
 σθαι τὰ παρὰ τῶν ἄλλων. αἴτιον δ' ὅτι λεπτότατον
 ὄν καὶ προσφιλὲς τῇ αἰσθήσει διὰ τὴν κουφότητα μά-
 λιστα δικνεῖται καὶ συμπληροῖ τοὺς πόρους, ὥσθ' ἡ
 αἰσθησις κατειλημμένη καὶ πλήρης οὖσα κρίνειν ἀδυ-
 νατεῖ. δύο γὰρ εἰσι τρόποι τάχα δὲ τρεῖς οἱ κωλύον- 46
 τες τὴν κρίσιν. εἷς μὲν ὁ νῦν εἰρημένος· ἄλλος δ' ὁ
 ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν ὥσπερ μεθύσκων τὴν αἰσθησιν καὶ
 καρηβαρᾶν ποιῶν. τρίτος δ' ὅταν προκαταληφθῇ τῷ
 βελτίονι· τὸ γὰρ ἐπεισάγειν τὸ χεῖρον οὐ ῥάδιον· οὐ
 δέχεται γὰρ ἡ αἰσθησις ὥσπερ οὐδ' ἐπὶ τῶν χυλῶν καὶ 47
 ὄλως τῶν κατὰ τὴν τροφήν. κατισχυαίνειν δὲ δοκεῖ
 τὸ ῥόδον καὶ τὴν σύνθετον ὁσμὴν· ὅταν γὰρ ἀκμάξη
 τὸ ἄνθος ῥοδίξουσι τὰς συνθέσεις, ἀνοιγόμεναι δ' ἐξό-
 ζουσι τούτου μόνου καὶ μάλιστα. παύεται δὲ ταχὺ καὶ
 λήγει διὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ λεπτότητα δι' ἣν καὶ ἐξό-
 ζει τῶν ἄλλων· λεπτὴ γὰρ οὖσα ἡ ἀναπνοὴ καὶ ἡθροί-
 σμένη τῇ κατακλείσει προτερεῖ τε τῶν λοιπῶν καὶ δια-
 δίδοται πανταχοῦ. διὰ ταῦτό δὲ τοῦτο καὶ ἀπολήγει
 ταχὺ καὶ κατακρατεῖται πάλιν· ἀσθενεῖ γὰρ τὸ λεπτόν
 καὶ μαλακόν. ποιοῦσι δὲ τινες τοῦτο καὶ τῶν οἴνων 48
 ὥστε προποθέντες ἀφανίζειν τὴν τῶν ἄλλων ἡδονήν.
 ἐνιοὶ δ' ὥστε μὴ ἐπιδέχεσθαι ῥαδίως τοὺς ἄλλους
 ὥσπερ ὁ Ἐρυθραῖας ἀλυκός τις ὦν καὶ μαλακός. τὴν

αίτιαν (δὲ) πειρατέον ἐκ τῶν ὁμοίων λαμβάνειν· ἔχει δὲ τοῦτ' ἴδιον τὸ ῥόδινον ὥσπερ σχεδὸν καὶ μικρῶ πρότερον εἴρηται· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντ' ἢ τὰ πλείστα κεφαλαλγῆ, τοῦτο δ' ὥσπερ ἐλέχθη λυτικὸν καὶ βάρους καὶ ἀλγηδόνοσ καὶ τῆσ ἀπὸ τῶν μύρων. ἢ δ' αἰτία φανερά διὰ τῶν προειρημένων εἴπερ ἐπικρατεῖ καὶ διαδύεται πανταχοῦ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ' ὅσα κεφαλαλγῆ βαρέα διὰ τὸ ἐκ τοιούτων συγκεῖσθαι τὰ μὲν ῥιζῶν τὰ δ' ὀπῶν· τοῦτο δὲ καὶ τῆ ὀσμῆ· ἐλαφρὸν καὶ τῆ θερμότητι σύμμετρον εἰς τὸ συμπέσαι καὶ διανοῖξαι τοὺς πόρους. οἱ γὰρ δὴ πόνοι τῆσ κεφαλῆσ ἢ καθυγραίνουμένησ ἢ πνευματουμένησ τῶ ἐναπολαμβάνεσθαι, ὥστε 50 τὸ μὲν ἐκκρῖναι δεῖ τὸ δὲ πέσαι ἢ ἀφελεῖν. πρὸσ ἅπαντα δὲ ἢ θερμότησ χρησίμον καὶ εἰσ ἀφαίρεσιν καὶ ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ πέττειν καὶ διανοίγειν τοὺς πόρους, εἰσ ἃ συμβάλλεται τὸ ἐν τῶ ἀλλ' πεποιῆσθαι· καὶ γὰρ ἀναστομοῦσι καὶ διαθερμαίνουσιν οἱ ἄλεσ. ἢ δ' εὐοσμία καὶ ὀσμῆν τινα ποιεῖ πρὸσ τὴν κίνησιν. ἀγαθὸν δὲ καὶ δοκεῖ πρὸσ τοὺς κόπουσ εἶναι τῆ θερμότητι σύμμετρον ὄν καὶ τῆ κουφότητι καὶ τῆ διαδύσει πρὸσ τοὺς ἐντὸσ πόρουσ· ὡσ δὲ τινέσ φασιν οὐχ ἦττον ἢ κύπρου ἔτι τούτου· μαλακῆ γὰρ ἢ ὀσμῆ καὶ προσφιλήσ τῶ χρωτὶ καὶ ἢ ταύτησ. καὶ ταῦτα μὲν καὶ τὰ ὅμοια τούτοισ ὥσπερ ἴδια ἂν εἴη.

51 CAP. XI. Τοῦ ῥοδίνου δὲ αἱ μίξεισ καὶ ἐν ταῖσ ὀσμαῖσ καὶ ἐν τοῖσ χυμοῖσ ἐὰν ἠρμοσμένοι τυγχάνωσιν ἔχουσί τινα χρεῖαν, αἱ μὲν ἀφαιροῦσαι τὴν βαρύντητα καὶ τὴν ἰσχύν, αἱ δ' εὐοσμίαν τινα αἱ δὲ γλυκύτητα ἐμποιοῦσαι καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν οἴνων. καὶ γὰρ ὁ ἐν Θάσῳ ὁ ἐν τῶ πρυτανείῳ διδόμενοσ, θανμαστόσ τις ὡσ ἔοικε τὴν ἠδονῆν, ἠρτυμένος ἐστίν· ἐμβάλλουσι γὰρ εἰσ τὸ κεράμιον σταῖσ μέλιτι φυράσαντεσ, ὥστε τὴν

μὲν ὄσμην ἀπ' αὐτοῦ, τὴν δὲ γλυκύτητα ἀπὸ τοῦ σται-
 τὸς λαμβάνειν τὸν οἶνον. συμβαίνειν δὲ τοῦτο καὶ 52
 κατὰ τὰς τῶν οἴνων μίξεις· οἶον ἔάν τις κεράσῃ σκλη-
 ρὸν καὶ εὖοσμον μαλακῶ καὶ ἀόσμῳ, καθάπερ τὸν
 ἠρακλεώτην καὶ τὸν ἐρυθραῖον, τοῦ μὲν τὴν μαλακό-
 τητα τοῦ δὲ τὴν εὖοσμίαν παρεχομένου· συμπίπτει
 γὰρ ἅμα τὰ κακὰ ἀλλήλων ἀφανίζειν τῇ μαλακότητι
 θατέρον. πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας οἱ ἔμπειροι λέγουσι καὶ
 ἴσασι μίξεις. ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ὄσμων εὐλογον συμβαί-
 νειν καὶ ἐπὶ τῶν χρωμάτων ἂν τις λαμβάνῃ τὰς ἀρ-
 μοιουόσας μίξεις. τοῦτο μὲν οὖν ἴδιον τοῦ ῥοδίνου.
 τὸ δὲ κοινὸν ἐπὶ πάντων ἀπόρημα τί δὴ ποτε ἀπὸ τοῦ 53
 καρποῦ τῆς χειρὸς ἠδιστα φαίνεται, διὸ καὶ οἱ μυρο-
 πῶλαι τοῦτο μυρίζουσι τὸ μέρος. τὴν δ' αἰτίαν ἐκ τοῦ
 ἐναντίου ληπτέον ὅτι τὸ θερμὸν ἐξίστησι καὶ ἀλλοιοῖ·
 ταχεῖα δ' ἤδη ἢ αἰσθησις τοῖς μύροις ἀναμιγνυμένοις τῷ
 χρωτί. ἀπορεῖται δὲ διότι οἱ μὴ εἰωθότες μυρίζεσθαι 54
 καὶ ἄλλον ἐξόξουσι τῶν συνεχῶς μυριζομένων· εἴη μὲν
 γὰρ ἂν λέγειν καὶ ὅτι φαντασία καὶ οὐκ ἀλήθεια
 διὰ τὸ μὴ εἰωθός· εἰ δ' οὖν καὶ ἀληθὲς ἔοικε τὸ μὲν
 οἶον συναμιγνυσθαι πλείοσιν ὄσμαῖς ἑτέραις ὑφ' ὧν
 εἰμαυροῦται, συγκαταμιγνυμένου καὶ τοῦ χρωτὸς, τὸ
 δὲ ὥσπερ ἀκέραιον δέχεσθαι τὸ μανὸν καὶ ἐκφαίνειν
 τῇ αἰσθήσει χρονιζόμενον. εἴη δ' ἂν καὶ ἐναντίως λα-
 βεῖν ὡς ἤτιον δεχομένου διὰ τὸ ἀσύνηθες, βραδύτε-
 ρον δ' ἀναμιγνύμενα πλείω χρόνον ἐξόξειν. καὶ τοῦτο
 μὲν ἔλαττον καὶ οὐ φανερωῶς ὁμολογούμενον. ἄπτεται 55
 δὲ μάλιστα τοῦ χρωτὸς καὶ κεφαλῆς καὶ τῶν ἄλλων
 καὶ πλείστον χρόνον ἐμμένει τὰ ἰσχυρότατα ταῖς ὄσμαῖς,
 κίον μεγαλεῖον, αἰγύπτιον, ἀμαράκινον· τὰ ὁ ἀσθενῆ
 καὶ (οὐ) πολύοσμα κούφην ἔχοντὰ τὴν ἀναπνοὴν τα-
 χεῖαν ποιεῖ καὶ τὴν ἀπόλειψιν, ὥσπερ τό τε ῥοδίνον

56 καὶ ἡ κύπρος. ἔνια δὲ καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐ χεῖρον ὄξει, διαπεπνευκυίας εἴ τις ἐνῆν βαρύτες. τὰ δὲ καὶ ὄλως ἔμμονα μᾶλλον ὥσπερ ἡ νάρδος καὶ τὸ ἱρινον, πάντων δὲ μάλιστα (τὰ) ἰσχυρότατα. καὶ τὰ μὲν ἐν τε τοῖς λουτροῖς καὶ τῇ ἀνέσει διατηρεῖ πῶς τὴν ὄσμην ἢ οὐ συγκακύνει· τὰ δὲ κακνόμενα πλείω ποιεῖ δυσωδίαν αὐτῶν τῶν ἰδρωμάτων ὡς ἂν σήψεώς τινος ἢ διαφθορᾶς γινομένης. καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς τῶν μύρων ποιήσεώς τε καὶ δυνάμεως ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

57 CAP. XII. Τὰ δὲ περὶ τὴν τῶν ξηρῶν μίξιν ἐξ ὧν (τὰ) διαπάσματα καὶ αἱ συνθέσεις οὐκ ἔτι ζητεῖ μίξιν τῶνδὲ τινῶν ὠρισμένων ἀλλ' ὅσῳ ἂν τις πλείω καὶ ποικιλώτερα μίξῃ τοσοῦτω καὶ ἡ ὄσμη λαμπροτέρα καὶ ἡδίων, ὥσπερ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρωμάτων τῶν προχείρων· εἰς ταῦτό γὰρ μιγνύντες ἅπαντα χρωῶνται. ζητοῦσι δ' ἐν τούτοις καὶ σπεύδουσιν ὥστε μὴ ἐνὸς ἀλλὰ πάντων κοινήν τινα τὴν ὄσμην εἶναι. διὸ καὶ ἀνοίγοντες διὰ τινῶν ἡμερῶν τὸ ἐξόζον ἐξαιροῦσιν αἶμα καὶ τῶν ἰσχυρῶν ἐλάττω μιγνύουσιν ὥσπερ ... τὰ δ' ὄλως οὐ μιγνύουσιν ὥσπερ τὸ ἐρυσίσκηπτρον ὑπὲρ οὗ
58 καὶ ἀρτίως ἐλέχθη. βρέχουσι δὲ συντιθέντες τῷ οἴνῳ τῷ εὐώδει· εἶκοι δ' οὖν χρήσιμος εἶναι πρὸς τὰς εὐοσμίας εἴ γε καὶ οἱ μυρεψοὶ χρωῶνται. μένουσι δὲ πολὺν χρόνον αἱ συνθέσεις. ἡ δὲ χρῆσις τούτων μὲν εἰς τὴν τῶν ἱματίων ὄσμην τῶν δὲ διαπασμάτων εἰς τὴν στρωμνὴν ὅπως πρὸς τὸν χρωῶτα προσπίπτῃ· καὶ γὰρ ἄπτεται μᾶλλον καὶ ἔμμονώτερον τοῦτο καὶ ὥσπερ ἀντ' ἐκείνου τοῦτο ποιοῦσιν. οἱ δὲ πρότερον ἐνέβαλον οἴνῳ καταβρέχοντες εὐώδει πρὸς τὸ παραιεῖσθαι τὴν ὄσμην, ἔνια δὲ καὶ μελικράτῳ καὶ οἴνῳ μιγνύντες ἀνέδενον, τὰ δὲ καὶ αὐτῷ τῷ μελικράτῳ. τὸ γὰρ ὄλον ἄμφω

ταῦτα συνεργεῖ πρὸς εὐοσμίαν. διαμένουσι δὲ αἱ συν-
 θέσεις. φανερόν δ' ἐκ τούτων ὅπερ καὶ πρότερον ἐλέ-
 γθη διότι τὰ ξηρὰ καὶ εὐοσμότερα πρὸς ἄλληλα (μι-
 γθέντα) ταῖς ὁσμαῖς. εὐλόγως δὲ τὰ μύρα φαρμακώδη ⁵⁹
 διὰ τὴν τῶν ἀρωμάτων δύναμιν· καὶ γὰρ τὰ ἀρώματα ⁽⁶¹⁾
 τοιαῦτα. δηλοῖ δὲ τὰ τε καταπλάσματα καὶ ἃ δὴ τινες
 μαλάγματα καλοῦσιν οἷας ἀποδείκνυται δυνάμεις τὰ
 τε φύματα καὶ τὰ ἀποστήματα διαχέοντα καὶ ἄλλα
 πλείω τῶν κατὰ τὸ σῶμα διαλλοιοῦντα ἐπιπολῆς μὲν
 ἄλλα καὶ τὰ ἐν βάρθει οἷον ἂν τις καταπλάσῃ τὰ ὑπο-
 γόνδρια καὶ τὸ στήθος εὐθύς σὺν τοῖς ἐρυγμοῖς ἀπο-
 δίδωσιν εὐώδεις τὰς ὁσμάς. ἔνια δὲ καὶ εἰς οὖρησιν ⁶⁰
 ἔγει συνεξόξειν ποιοῦντα αὐτά. ἔτι δὲ τούτου μείζον ⁽⁶²⁾
 ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἂν τις καταπλάσῃ δίδωσι τὴν
 ὁσμὴν εἰς τὰ οὖρα τὰ ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων. ἐπεὶ γε κοι-
 λίαν κινεῖ καὶ ἡ ἴρις ὥσπερ ἐλέχθη. πάντα δὲ ταῦτα
 τοιεῖ καθάπερ πολλάκις εἴρηται διὰ τὸ (τὰ) φύσει
 ἰτροφνὰ καὶ ὑπόπικρα θερμοαντικά καὶ εὐδίοδα πρὸς
 τοὺς πόρους εἶναι. τμητικὰ γὰρ ὄντα καὶ θερμοαντικά
 καὶ στύφειν ἅμα καὶ θερμαίνειν δυνάμενα καὶ ἐξάγειν
 καὶ ἐκπέττειν δύναται καὶ τὸ ὅλον ἄλλοιοῦν καὶ μετα-
 βάλλειν.

CAP. XIII. Αἱ δὲ τῶν ζώων ὁσμαὶ κατὰ τὰς ἰδίας ⁶¹
 γίνονται φύσεις· ἐκάστῳ γὰρ ἐστὶ τις οἰκεία κατὰ τὴν ⁽⁵⁹⁾
 ἰσχύσιν. αὐταὶ δ' ἡδέϊαι μὲν καὶ καθαρὰ [καὶ] κατὰ
 τὰς ἀκμὰς καὶ ὅταν εὖ ἔχωσιν ἑαυτῶν, ἔτι δὲ ἡδίους
 παλαιῶν καὶ νέων ὄντων. πλείστα δὲ καὶ κακωδέστα-
 ται περὶ τὰς ὀχείας καὶ ὅλως συντηκομένων καὶ κα-
 τανόντων σωματίων· διὸ καὶ οἱ τράγοι καὶ οἱ ἔλαφοι ⁶²
 καὶ λαγοὶ καὶ τᾶλλα τότε μάλιστα ὄξει. θαναμαστόν δὲ ⁽⁶⁰⁾
 καὶ ἴδιον τὸ συμπάσχειν τὰς τραγέας ὅταν ἡ ὄρα καθ-
 ἕκη τῆς ὀρμῆς. αἴτιον δὲ δηλονότι τὸ ὑπολείπεσθαι

τινα ἐν τῷ δέρματι δύναμιν ἢ ὑγρότητα τοιαύτην ἀφ' ἧς ἡ ὀρμὴ γίνεται καὶ ζώντων· κινουμένης οὖν καὶ διαθερμαινομένης ταύτης ὑπὸ τοῦ ἀέρος εὐλογον καὶ τὰ δέρματα καθ' ὅσον ἐπιβάλλει (κινεῖσθαι). διὸ καὶ ὡς πρῶτον αἰτιον ἢ διάθεσις· τότε γὰρ καὶ οἱ μὴ ὀχεύοντες ὄξους καὶ οἱ ἄγονοι καὶ αἱ αἶγες ὅλως. ἢ δ' ὀχρεία τότε μὲν μεγάλην μερίδα συμβάλλεται, καθ' αὐτὴν δ' αἰτία γίνεται ἢ διάθεσις. συμβαίνει δὲ τρόπον τινὰ καὶ ἐν ἄλλοις ἢ τοιαύτη συμπάθεια· καὶ γὰρ ὁ οἶνος ἅμα τῇ σταφυλῇ δοκεῖ συνανθεῖν καὶ τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμνα τότε δριμύτατον ὄζειν ὅταν (τὰ) ἐν τῇ γῆ βλαστάνῃ· πλὴν τούτοις ἅμα συμβαίνει καὶ αὐτοῖς βλαστάνειν. ὅλως δὲ πάντα κινεῖται τὰ φλοιόριζα καὶ σαρκόριζα μὴ ἀπεξηραμμένα κατὰ τὰς βλαστητικὰς ὥρας· ἢ γὰρ ἐνυπάρχουσα δύναμις ἐν αὐτοῖς κινεῖται. θανμασιώτατον δὲ τῶν τοιούτων τὸ ἐπὶ τοῦ στέατος τῆς ἄρκτου συμβαῖνον, εἶπερ ἅμα ταῖς φωλίαις ἐπαίρεται καὶ ἐκ πληροῦ τὰ ἄγγεῖα.

64 **CAP. XIV.** Τί δὴ ποτε Δημόκριτος τοὺς μὲν χυμοὺς πρὸς τὴν γεῦσιν ἀποδίδωσι τὰς δ' ὀσμάς καὶ τὰς χροὰς οὐχ ὁμοίως πρὸς τὰς ὑποκειμένας αἰσθήσεις; ἔδει γὰρ ἐκ τῶν σχημάτων. ἢ τοῦτο γε πρὸς ἅπαντας κοινόν; ἅπαντες γὰρ οἱ μὲν μόνης οἱ δὲ μάλιστα ταύτης τὰ πάθη λέγουσι καὶ τὰς διαφορὰς, ὡς ἐν χρώμασι λευκὸν καὶ μέλαν, καὶ ἐν χυμοῖς γλυκὴ καὶ πικρὸν, οὐχ οὕτω δ' ἐν ὀσμάσι· οὐδὲν γὰρ πλὴν τὸ τ' εὐοσμὸν καὶ τὸ κάκοσμον. οὐδ' ἐν ἀπτοῖς· πλεία γὰρ εὐθὺ τὰ ὑποκείμενα, σκληρὸν μαλακὸν τραχὺ λείον
65 ἀλλὰ μᾶλλον ἐν φωναῖς, ὅξυ καὶ βαρὺ. ἔτι δὲ τὰ μὲν μικτὰ τὰ δ' ἄμικτα. ἄμικτοι χυλοὶ οἱ μὲν τῷ μὲν καταμερίζεσθαι ὥστ' ἐξ ἀμφοῖν (ἐν γίνεσθαι), οἷον ὕδωρ ἔλαιον, φλέγμα αἷμα, ὅλως πᾶν τὸ ἐπινέον ἢ τὸ δια-

ροῦν, ὡσπερ τὸ ὄξος καὶ τὸ γάλα. τὸ γὰρ τῆ πιέσει καὶ
 τρίψει μιγνύμενον ἕτερον εἶδος. ἄλλον δὲ τρόπον οἱ
 μὴ εὐμικτοὶ πρὸς τὴν χρείαν ἢ καὶ λυμαινόμενοι ἀλλή-
 λους οἶον ἢ θάλαττα καὶ τὰ νιτρώδη καὶ πικρὰ ὕδατα
 τοὺς οἴνους καὶ τὰ πότιμα ἐὰν μὴ εὐθὺς χρῆται τις.
 ὁσμάδ δὲ αἱ μὲν οὕτως ἄμικτοὶ πλείους καὶ ὥστε καθ- 66
 ὄλου λαβεῖν αἱ κακῶδεις ταῖς κακῶδεσι. ὡς δὲ βέλ-
 τιόν τι τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἔργον εὐρεῖν εἰ μὴ ἀδύνατον, εἰς
 τὴν τοιαύτην δὲ δύναμιν ἅπαν ὡς εἰπεῖν πρὸς πᾶν
 εὐοσμον. ἀλλ' ἐνθα μὲν ἴσως χεῖρω ποιεῖ ἐνθα δὲ
 βελτίω καθάπερ ἐπὶ τῶν μύρων· τὰ μὲν γὰρ ἀφαιρεῖ-
 ται τὸ ἄκρατον καὶ σκληρόν, τὰ δ' ἀποθηλύνει καὶ
 ὡσπερ ἔξυδατοῦ τὰς ὁσμάς. ἐν δὲ τοῖς ξηροῖς ἅπα-
 σαι πάσαις μικταί. τὰ γὰρ διαπάσματα ὅσῳ ἂν ἢ πλει- 67
 ὄνων ἀμείνω. ποιεῖ δὲ καὶ ἡ τοῦ οἴνου κατάμιξις καὶ
 μύρα ἔνια καὶ θυμιάματα εὐοσμότερα καθάπερ τὴν
 σμύρναν. δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μύρον ἠδύνειν τοὺς οἴνους,
 διὰ καὶ οἱ μὲν ἐν τῆ οἴνοποιᾷ μιγνύουσιν οἱ δὲ οὐ-
 τῶς ἐπιχεόμενον πίνουσιν. οὐκ ἄλογον δὲ συνέγγυς
 τὰς αἰσθήσεις οὕσας καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς ὑποκειμένοις
 ἔχειν τινὰ ἐπικοινωνίαν· ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πᾶν οὐδεὶς οὔτε
 χυλὸς ἄοσμος οὔτε ὁσμὴ ἄχυλος· τοῦτο δὲ ὅτι οὐδεμία
 ἐκ μὴ ἔχοντος χυλόν. συμβαίνει δὲ καὶ μεταβάλλειν 68
 τὰς ὁσμάς ἅμα τοῖς χυλοῖς ὡσπερ ἐπὶ τε τοῦ οἴνου καὶ
 ἐπὶ καρπῶν τινῶν· ἐνίων δὲ καὶ ἐν τῷ ἄνθει πρότε-
 ρον ὡσπερ τῶν βοτρυῶν· ἢ δὲ τῶν μύρων εἰς ἀκμὴν
 μόνον καὶ οἶον φθίσειν. μετακινουῦνται δ' ἐν ταῖς ἐτεί-
 αις ὥραις πάνθ' ὡς εἰπεῖν, μάλιστα δὲ τὰ ἀσθενέ-
 στατα, τὰ δ' ἄνθινα καθ' ἣν ὥραν ἀνθεῖ τὸ ἄνθος. 69
 τὰς συνθέσεις ποιοῦσιν ἐκ τῶν ἀρωμάτων· θραύσαν-
 τες πολλὰ καὶ μίξαντες εἰς ταῦτο κλείουσιν εἰς κιβώ-
 τιον, εἴτ' ἀνοίγοντες διὰ τινῶν ἡμερῶν ὅτι ἂν μάλιστα

- ὄξειν δοκῆ τοῦτ' αἴρουσι, καὶ πάλιν δὲ καὶ πάλιν διαλείποντες χρόνον ὅπως ἂν μηδενὸς ἐξόζη. θαυμαστὴ δ' ὄσμὴν λαμβάνει τὰ ἱμάτια εἰς ταῦτα τιθέμενα. το δὲ τῆς βαλάνου τῆς αἰγυπτίας μύρον αὐτὸ μὲν οὐκ ἄγαν ἀναπνεῖ, μὴ γνύμενον δὲ ποιεῖ τᾶλλα βελτία
- 70 μάλιστα δὲ τὴν ἴριν ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ διακοπτομένων τῶν λίθων ἔνδον ἐμπεφυκότα φαίνεται ἰχθύδια καὶ καρίδες καὶ ἄλλ' ἄττα ζῶα ἐπικλη
- 71 Ἀθήνησι λέγειν εἰς ταῦτα χαλκὸν κοῖλον ἐμβάλλεσθαι σίδηρον ὁμοίως ἐρυθρὸν καὶ λευκόν. εἶναι δέ τινα λόγον πρὸς τὸν καττίτερον· συμβάλλεσθαι δ' οὐ μεγέθους χάριν ἀλλὰ τῆς πικρότητος

FR. V. ΠΕΡΙ ΑΝΕΜΩΝ.

- 1 CAP. I. Ἡ τῶν ἀνέμων φύσις ἐκ τίνων μὲν καὶ πῶς καὶ διὰ τίνας αἰτίας γίνεται τεθεώρηται πρότερον· ὅτι δ' ἐκάστοις αἱ δυνάμεις καὶ ὅλως τὰ παρακολουθοῦντα κατὰ λόγον ἀκολουθεῖ πειραῖσθαι χρὴ λέγειν οἷσπερ σχεδὸν διαφέρουσιν ἀλλήλων. αἱ γὰρ διαφοραὶ περὶ ταῦτα καὶ ἐν τούτοις, οἷον μέγεθος μικρότης, ψυχρότης θερμότης, ἀπλῶς τὸ χειμερινὸν ἢ ἐυδιεινὸν καὶ ὑέτιον ἢ αἰθριον· ἔτι δὲ τὸ πολλάκις ἢ ὀλιγάκις, καθ' ὥραν ἢ τὸ μὴ αἰεὶ πνεῖν καὶ συνεχεῖς καὶ ὁμαλεῖς ἢ διαλείποντας καὶ ἀνωμαλεῖς. καὶ ὅλως ἂ συμβαίνει περὶ τὸν οὐρανὸν ἢ περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν διὰ τὴν πνοήν. ὡς γὰρ [ἂν] ἀπλῶς εἰπεῖν ἐν τούτοις καὶ περὶ ταῦτα τυγχάνουσιν αἱ ζητήσεις, ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ τῶν ζώων καὶ φυτῶν

ἐμπεριλαμβάνεται. ἐπεὶ δ' ἑκάστου τόπος ἴδιος ὑπο-²
 κείται καὶ τοῦθ' ὡσπερ τῆς οὐσίας, ἀπὸ τούτου ὡς
 ἀπλῶς εἰπεῖν καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ αἱ δυνάμεις αἱ καθ'
 ἕκαστον [εἰπεῖν], οἷον πρῶτον ἢ τοῦ μεγέθους καὶ σμι-
 κρότητος, καὶ ψυχρότητος καὶ θερμότητος, καὶ πλῆ-
 θους καὶ ὀλιγότητος καὶ τῶν ἄλλων τῶν πλείστων.
 ὑπάρχει δὲ ταῦτ' αὐτὰ δ' ἐναντία τοῖς ἐναντίοις, ἀμφο-
 τερα δ' εὐλόγως. οἷον τῷ βορέα καὶ τῷ νότῳ· μεγάλοι
 μὲν γὰρ ἄμφω καὶ πλείστον χρόνον πνέουσι διὰ τὸ συν-
 ωθεῖσθαι πλείστον ἄερα πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν,
 πλαγίων ὄντων πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου φορὰν τὴν ἀπ' ἀνα-
 τολῶν ἐπὶ δυσμᾶς· ἐξωθεῖται γὰρ ἐνταῦθα τῇ τοῦ ἡλίου
 δυνάμει, διὸ καὶ πυκνότατος καὶ συννεφεστάτος ὁ ἀήρ.
 ἀθροισζομένου δ' ἐφ' ἑκάτερα πολλοῦ καὶ πλείων ἢ οὐ-³
 σις καὶ συνεχεστέρα γίνεται πλεονάκις, ἀφ' ὧν τὰ τε
 μεγέθη, καὶ ἡ συνέχεια καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ ἄλλο
 τοιοῦτόν ἐστιν. ἡ δὲ ψυχρότης καὶ θερμότης ἐμφανέ-³
 σταται δόξαιεν ἂν εἶναι διὰ τοὺς τόπους γινόμεναι·
 ψυχρὰ γὰρ τὰ πρὸς ἄρκτον τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν
 ἀλεινὰ, τὸ δ' ἀφ' ἑκατέρων ῥέον ὅμοιον. ἅμα γὰρ καὶ
 ἦττον ἀναπεπταμένον τὸ σύνεγγυς καὶ μὴ ἀναπεπτα-
 μένη ἢ φορὰ, τὸ δὲ διὰ στενοῦ καὶ σφοδροτέρως φε-
 ρόμενον ψυχρότερον, τὸ δ' εἰς τὸ πόρρω διακεχυμένον
 μᾶλλον καὶ ἀνειμένον. διὸ καὶ ὁ νότος ἐκεῖ ψυχρότε-
 ρος ἢ παρ' ἡμῖν, ὡς δὲ τινὲς φασι καὶ μᾶλλον ἢ βο-
 ρέας. ποιεῖ δὲ τι καὶ ἡ μεταβολὴ πρὸς φαντασίαν ἀλε-
 εινοῦ προϋπάρχοντος τοῦ τόπου. καὶ τοῦτο μὲν κοι-⁴
 νὸν ὡς εἰπεῖν πᾶσι. τὸ δ' ὑέτιον καὶ αἰθριον ἑκατέ-
 ρου καὶ τὸ κυματῶδες καὶ ἄκυμον καὶ πυκνὸν καὶ συν-
 εχὲς καὶ ἀνωμαλὲς καὶ ὅμαλον, ἔτι δὲ τὸ μέγεθος τοῦ
 μὲν ἀρχομένου τοῦ δὲ λήγοντος πρὸς τὴν ἀπόστασιν
 τῶν τόπων ἀποδίδεται μᾶλλον. ὅθεν μὲν γὰρ ἕκαστος

πνεῖ παρ' ἐκείνοις αἰθριος, ὅποι δ' ἀπώθει τὸν ἀέρα
 παρ' ἐκείνοις ἐπινεφῆς καὶ ὑέτιος. διόπερ ὁ μὲν βο-
 ρέας καὶ μᾶλλον οἱ ἐτησίαι τοῖς πρὸς μεσημβρίαν καὶ
 ἀνατολὴν οἰκοῦσιν ὑέτιοι ὁ δὲ νότος καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν
 οἱ ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου πνέοντες τοῖς πρὸς ἄρκτον
 5 οὐ μικρὰ δ' ἐνταῦθα ἀλλὰ μεγίστη ῥοπή τὸ τὰς χώρας
 ὕψος ἔχειν, ὅπου ἂν προσκόψη τὰ νέφη καὶ λάβη
 στάσιν, ἐνταῦθα καὶ ὕδατος γένεσις. διὸ καὶ τῶν σύν-
 εγγυς τόπων ἄλλοι παρ' ἄλλοις ὑέτιοι τῶν ἀνέμων.
 ἀλλὰ περὶ μὲν ὑδάτων ἐν ἐτέροις εἴρηται διὰ πλειό-
 νων. ἐκ τῆς αὐτῆς δ' αἰτίας καὶ ὁ μὲν βορέας εὐθύς
 ἀρχόμενος μέγας ὁ δὲ νότος λήγων, ὅθεν καὶ ἡ παροι-
 μία συμβουλεύει τὰ περὶ τοὺς πλοῦς. ὁ μὲν γὰρ εὐ-
 θύς οἶον ἐπίκειται τοῖς περὶ ἄρκτον οἰκοῦσιν ὁ δὲ μα-
 κρὰν ἀφέστηκε· χρονιωτέρα δ' ἢ τῶν ἀπώθεν ἀπορροή
 καὶ ὅταν ἀθροισθῇ πληθός. τοῖς γὰρ περὶ Αἴγυπτον
 καὶ τοὺς τόπους ἐκείνους ἀνάπαλιν ὁ νότος ἀρχόμενος
 μέγας, ὅθεν καὶ τὴν παροιμίαν ἐναντίως λέγουσιν.
 6 ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πυκνὸν καὶ ἄκνυμον καὶ συνεχές
 καὶ ὁμαλές ἐκείνοις ὁ νότος ποιεῖ μᾶλλον· αἰεὶ γὰρ τοῖς
 ἐγγυς ἕκαστος τοιοῦτος τοῖς δὲ πόρρω καὶ ἀνωμαλῆς καὶ
 διεσπασμένος. τούτων μὲν οὖν τὰς εἰρημένας αἰτίας
 ὑποληπτέον αἴπερ ἐμφανεῖς καὶ κατ' ἄλλους τόπους εἰ-
 σὶν ἐλάττους καὶ ἕλαττον ἀπέχοντας ἀλλήλων· τοῦτο δ'
 ἂν καὶ δόξειεν ἄλογον εἶναι. ὁ μὲν γὰρ νότος αἰεὶ τοῖς
 ἑαυτοῦ τόποις αἰθριος, ὁ δὲ βορέας ὅταν ἢ χειμῶν μέγας
 7 ἐν μὲν τοῖς πλησίον συννεφῆς ἔξω δ' αἰθριος. αἴτιον
 δ' ὅτι διὰ μὲν τὸ μέγεθος πολὺν ἀέρα κινεῖ τοῦτον δὲ
 φθάνει ἐκπηγνύς πρὶν ἀπῶσαι· παγέντα δὲ μένει τὰ
 νέφη διὰ βάρους· εἰς τὰ ἔξω (δὲ) καὶ πορρωτέρω τὸ μέ-
 γεθος μᾶλλον ἢ ψυχρότης διαδίδοται καὶ τοῦτο ἐργά-
 ζεται. ὁ δὲ νότος ἤττον τε ἔχων ὕλην καὶ ταύτην οὐ

πηγνὺς ἄλλ' ἀπωθῶν αἰθρίαν ἄγει τοῖς πλησίον· ὑε-
τιώτερος δ' αἰεὶ τοῖς πόρρω μέγας πνέων καὶ λήγων
μᾶλλον ἢ ἀρχόμενος, ὅτι ἀρχόμενος μὲν ὀλίγον ἀέρα
ἀπωθεῖται προῦν δὲ πλείω, καὶ οὕτως ἀθροισόμενος
ἐκνεφουῖται τε καὶ πικνωθεὶς ὑδάτινος γίνεται. ἔτι δὲ
καὶ τὸ ἀπ' ἐλάττονος ἢ μείζονος ἀρχῆς ἀρχεσθαι δια-
φέρει· μικρᾶς μὲν γὰρ οὔσης αἰθρίας, μεγάλης δ' ἐπι-
νεφῆς καὶ ὑέτιος διὰ τὸ πλείω συνωθεῖν ἀέρα.

CAP. II. Τὸ δὲ μὴ πνεῖν κατ' αὐτὴν τὴν Αἴγυ- 8
πτον (τὴν) πρὸς θάλατταν τὸν νότον ὡς τινὲς φασι
μηδ' ὅσον ἡμέρας ἀπέχοντα καὶ νυκτὸς δρόμον, ἀλλὰ
τὰ ὑπὲρ Μεμφίδος λαμπρὸν, ὁμοίως δὲ καὶ ἂ ἂν
ἀπέχη τοσοῦτον, οὐκ ἀληθὲς μὲν εἶναι φασιν ἀλλὰ
ψεῦδος· οὐ μὴν ἴσως γε ἀλλ' ἔλαττον πνεῖ. τὸ δ' αἰ-
τιον ὅτι κολίη τὰ κάτω ἢ Αἴγυπτος ᾧσθ' ὑπερπίπτειν
αὐτῆς, τὰ δ' ἄνω ὑψηλοτέρα. ἐπεὶ τὸ γε σύνεγγυς
ἀπαιτεῖ τὸ μέγεθος· τὰ γὰρ τοιαῦτα μάλιστα ἐκ τῶν τό-
πων ἀποδοτέον ἄπερ κατὰ φύσιν ἔχει. διαμένει δ' ἐπινε-
φῆ καὶ αἰθρία τὰ πνεύματα ταῦτα ὁμοίως ὡσπερ ἀρτίως
ἐλέγχθη. τὸ δὲ τὸν βορέαν ἐπιπνεῖν τῷ νότῳ, τὸν δὲ 9
νότον μὴ τῷ βορέα, πρὸς ἐκείνην τὴν αἰτίαν ἀνακτέον
τὴν μερίζουσιν ἐκάτερα κατὰ τοὺς τόπους· παρ' ἡμῖν
γὰρ τοῦτο συμβαίνει καὶ ὅλως τοῖς ὑπὸ τὴν ἄρκτον οἰ-
κοῦσιν, τοῖς δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἀνάπαλιν. αἰτιον δ'
ἀμφότεν τὸ αὐτό· τοῖς μὲν γὰρ ὁ βορέας τοῖς δ' ὁ νότος
κλιθεῖς, ὡστ' εὐθύς ἀρχόμενοι ποιοῦσιν αἰσθησιν, εἰς
τὰ πόρρω βραδέως δυκνουῦνται. πλείστων δ' ὄντων 10
ὡσπερ εἰρηται βορείων καὶ νοτίων ἐκατέρων οἶον τάξεις,
ἐν οἷς χρόνοις μάλιστα πνέουσι κατὰ λόγον... μέχρι τοῦ
ἡγῆν, τοῖς δὲ νοτίοις κατὰ χειμῶνά τε καὶ ἀρχομέ-
νου (ἔαρος) καὶ μετοπώρου λήγοντος. καὶ γὰρ αἶ τε
τοῦ ἡλίου φοραὶ συνεργοῦσιν ἀμφοτέροις καὶ ἢ ἀντα-

- πόδοσις γίνεται καθάπερ παλιρροούντος τοῦ ἀέρος· ὃ γὰρ (ἂν) ἀπωσθῆ κατὰ χειμῶνα — πλείους γὰρ ὡς ἐπίπαν βόρειοι πνέουσι —, καὶ ἔτι πρότερον τοῦ θέρους ὑπὸ τῶν ἐτησίων καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις, ἀνταποδίδοται πάλιν τοῦ ἥρος εἰς τούσδε τοὺς τόπους, καὶ λήγοντος μετοπώρου καὶ περὶ πλειάδος δύσιν ἀνὰ λό-
- 11 γον. ὄθεν καὶ τὸ θαυμαζόμενον ὡς οὐκ ὄν διὰ τί βορέαι μὲν ἐτησῖαι γίνονται νότοι δ' οὐ γίνονται, φαίνεται πῶς συμβαίνειν. οἱ γὰρ ἥρινοὶ νότοι καθάπερ ἐτησῖαι τινές εἰσιν οὓς καλοῦσι λευκονότους· αἰθριοὶ γὰρ καὶ ἀσυννεφεῖς ὡς ἐπίπαν. ἅμα δὲ καὶ τῷ μακρὰν ἡμῶν ἀπηρητῆσθαι λανθάνουσιν· ὃ δὲ βορέας εὐθύς ἐν ἡμῖν. ἦδε τῶν ἐτησίων φύσις. διὰ τί δὲ ταύτην τὴν ὥραν καὶ τοσοῦτοι πνέουσι, καὶ διὰ τί λήγουσι τῆς ἡμέρας ληγούσης καὶ νύκτωρ (οὐ) πνέουσι σχεδὸν ἐν ταύταις λέγεται ταῖς αἰτίαις· ὡς ἄρα ἢ μὲν πνοὴ γίνεται διὰ τὴν τῆς χιόνος τῆξιν· ὅταν μὲν οὖν ὁ ἥλιος ἄρξηται λύειν τὸν πάγον καὶ κρατεῖν, οἱ πρό-
- 12 δρομοὶ, μετὰ δὲ ταῦτα οἱ ἐτησῖαι. τοῦ δὲ ἅμα τῇ καταφορᾷ τοῦ ἡλίου λήγειν καὶ νύκτωρ μὴ πνεῖν αἰτιοῦν τὸ τὴν χιόνα τηκομένην παύεσθαι δυομένου καὶ νύκτωρ μὴ τήκεσθαι δεδυκότος. οὐ μὲν ἀλλ' ἐνίοτε πνέουσιν ὅταν πλείων ἢ τῆξις γένηται· καὶ γὰρ τῆς ἀνωμαλίας αἴτιον τοῦτο ὑποληπτέον. ὅτε μὲν γὰρ μέγαλο καὶ συνεχεῖς ὅτε δὲ ἐλάττους καὶ διαλείποντες πνέουσι διὰ τὸ τὰς τῆξεις ἀνωμαλεῖς γίνεσθαι. κατὰ δὲ τὴν ὕλην ἢ φορᾷ. ταύτην δὲ τὴν ἀνωμαλίαν ἐνδέχεται καὶ τοῖς τόποις καὶ τῷ σύνεγγυς ἢ πόρρω καὶ ἄλλαις το-
- 13 αὔταις διαφοραῖς συμβαίνειν. εἰ δ' οὖν ἀληθὲς, ὃ λέγουσι ἄλλοι τε καὶ οἱ περὶ Κρήτην, ὡς ἄρα νῦν μείζονες οἱ χειμῶνες καὶ χιὼν πλείων πίπτει, τεκμήρια φέροντες ὡς τότε μὲν ὦκειτο τὰ ὄρη καὶ ἔφερε καρπὸν καὶ τὸν

σιτηρὸν καὶ τὸν δενδρίτην πεφυτευμένης καὶ διειρογα-
 σμένης τῆς χώρας· ἔστι γὰρ πεδία ἐν τοῖς ἰδαίοις ὄρε-
 σιν εὐμεγέθη καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὧν νῦν οὐδ' ὅτιοῦν
 γεωργοῦσι διὰ τὸ μὴ φέρειν, τότε δ' ὥσπερ εἰρηται
 καὶ ἐπώκουν, ὅθεν καὶ ἡ νῆσος πλήρης ἦν ἀνθρώπων,
 ὄμβρων μὲν γενομένων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον πολ-
 λῶν χιόνων δὲ καὶ χειμῶνων μὴ γινόμενων, — εἰ δ'
 ἔστιν ἀληθῆ ταῦτα, ὅπερ λέγουσι, ἀναγκαῖον καὶ τοὺς
 ἐτησίας εἶναι πλείους. εἰ δὲ ποτ' ἐξέλιπον καὶ Ἀρι- 14
 σταῖος αὐτοὺς ἀνεκαλέσατο θύσας τὰς ἐν Κέῳ θυσίας
 τῷ Διὶ καθάπερ μυθολογοῦσι, κάτουβρα μὲν ἂν εἴη τὰ
 ἐπιχειμέρια οὐχ ὁμοίως οὐδὲ χιονώδη. ταῦτα δ' εἴ τινα
 ἔχει διαλλαγὴν εἴτε τεταγμένην εἴτ' ἄτακτον εἴη ἂν
 καὶ τῶν πνευμάτων παῦλα καὶ μεταλλαγὴ κατὰ τοὺς
 αὐτοὺς χρόνους. ἄτοπον δ' ἂν δόξειεν εἰ μὴ καὶ
 τοῖς πρὸς μεσημβρίαν εἴη τοιαύτη τις ἐπικουρία κατὰ
 τὸ ἔτος· πολλῶ γὰρ ἐκπυρώτερος ὁ τόπος ἐκεῖνος.
 δῆλον οὖν τοῦτο πλὴν εἰς . . . μιση τὸν καρπὸν. οἱ
 δὲ προτεροῦσιν οἱ δ' ἀπαθεῖς εἰσί. περὶ μὲν τούτων
 σκεπτέον.

CAP. III. Εἰ δὲ πάντων τῶν πνευμάτων ἡ αὐτῆ 15
 καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γένεσις τῷ τι παραλαβεῖν ὁ ἥλιος
 ἂν ὁ ποιῶν εἴη. τάχα δ' οὐκ ἀληθὲς καθόλου εἰπεῖν
 ἀλλ' ὡς ἡ ἀναθυμίασις οὗτος δ' ὡς συνεργῶν. ἀλλ'
 ὁ ἥλιος δοκεῖ καὶ κινεῖν ἀνατέλλων καὶ καταπαύειν
 τὰ πνεύματα· διὸ καὶ ἐπαυξάνεται καὶ πίπτει πολλά-
 κισ. οὐ καθόλου δὲ τοῦτ' ἀληθὲς, ἀλλ' ἐφ' ὧν γε
 συμβαίνει ταύτην ὑποληπτέον τὴν αἰτίαν. ὅταν μὲν
 γὰρ ἔλαττον ἦ τὸ ἀνηγμένον ὑγρὸν, τούτου κατακρα-
 τῶν ἐξανήλωσε καὶ κατέπαυσεν ὁ ἥλιος, ὅταν δὲ πλεον
 συμπαρῶρησε καὶ σφοδροτέρα ἐποίησε τὴν κίνησιν.
 ἐνίοτε δὲ καὶ ἅμα τῇ δύσει κατέπαυσεν ἀφελόμενος 16

τὴν ἀπ' αὐτοῦ κίνησιν ἣν ἔδωκεν. ταύτην δὲ δῆλον ὡς ἔχειν τινὰ δεῖ συμμετρίαν ὥστε μήτ' ἐξανάλισκεσθαι μήτ' ἐξ αὐτῆς δύνασθαι κινεῖσθαι πλείω χρόνον. ἕνια δὲ καὶ δύνοντος τοῦ ἡλίου πνεῖν οὐδὲν κωλύει μᾶλλον οἶον ὅσα κατέχεται τῇ θερμότητι καὶ ὥπερ ἀναξηραίνεται καὶ ἐκκαίεται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐν μεσημβρία μάλιστα ἀπνεύματοι, παρεγκλίναντος δὲ 17 τοῦ ἡλίου πνευματωδέστεραι. ποιεῖ δὲ καὶ ἡ σελήνη ταῦτά πλὴν οὐχ ὁμοίως· οἶον γὰρ ἀσθενῆς ἡλιός ἐστι. διὸ καὶ νύκτωρ δεινότεραι καὶ αἱ σύνοδοι τῶν μηνῶν χειμερινώτεραι. συμβαίνει δ' οὖν ὅτε μὲν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου τὰ πνεύματα ἐπαίρεσθαι ὅτε δὲ λήγειν καὶ ἐπὶ τῆς δύσεως ὁμοίως· ὅτε μὲν γὰρ κατέπαυσεν ὅτε δὲ ὥπερ ἀφῆκεν. εἰ δέ ποτε καὶ κατὰ σύμπτωμα γίνοιτο ταῦτα, καθάπερ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἄστρον ἀνα- 18 τολαῖς καὶ δύσεσιν, ἐπισκεπτέον, τοῦτ' ἂν εἴη. καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ διὰ μέσων νυκτῶν καὶ μεσημβρίας ἀπνοιαὶ γίνονται καὶ μάλιστα· συμβαίνει γὰρ ποτε μὲν κρατεῖν ποτὲ δὲ κρατεῖσθαι τὸν ἀέρα τὸν τοιοῦτον ὑπὸ τοῦ ἡλίου· καὶ μέσων μὲν νυκτῶν κρατεῖ, πορρωτάτω γὰρ ὁ ἡλιος τότε· μεσημβρίας δὲ κρατεῖται· κρατῶν δὲ καὶ κρατούμενος ἔστηκεν, ἡ δὲ στάσις νηνεμία. συμβαίνει δὲ καὶ τὰς καταπαύσεις γίνεσθαι τῶν πνευμάτων κατὰ λόγον· ἄρχεται μὲν γὰρ ἢ περὶ ἕω ἢ περὶ δυσμᾶς· λήγει δὲ τὰ μὲν ἕωθεν ὅταν κρατηθῇ, κρατεῖται δὲ κατὰ μεσημβρίαν, τὰ δ' ἀπὸ δυσμῶν ὅταν παύσῃται κρατῶν, τοῦτο δὲ γίνεται μέ- 19 σων νυκτῶν. εἰ δέ τινες θαυμάζουσιν ὡς ἄλογον ὅτι τὰ πνεύματα ψυχρά ἐστὶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως καὶ ἀπλῶς τοῦ θερμοῦ γινόμενα ψεῦδος τὸ φαινόμενον αὐτοῖς ἄλογον· οὔτε γὰρ ἀπλῶς ἀλλ' ὡς συναιτίῳ προσαπτέον οὔτε πάντως ἢ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ κίνησις

θερμὴ καὶ πυρώδης ἀλλ' ἐὰν τρόπον τινα γίνηται.
 ἀθρόως μὲν γὰρ ἐκπίπτουσα καὶ συνεχῆς αὐτῷ τῷ
 ἀφιέντι θερμῇ. κατὰ μικρὸν δὲ καὶ διὰ στενοῦ τινὸς
 αὐτὴ μὲν θερμὴ ὁ δ' ὑπὸ ταύτης κινούμενος ἀήρ
 ὁποῖος ἂν ποτε τυγχάνῃ προϋπάρχων τοιαύτην καὶ τὴν
 κίνησιν ἀποδίδωσιν. παράδειγμα δὲ ἱκανὸν τὸ ἐκ τῶν 20
 στομάτων ἀφιέμενον, ὃ φασιν εἶναι θερμὸν καὶ ψυχρὸν
 οὐκ ἀληθῆ λέγοντες, ἀλλ' αἰὲ μὲν θερμὸν ἔστι, δια-
 φέρει δὲ τῇ προσέσει καὶ ἐκπτώσει. χανόντων μὲν γὰρ
 καὶ ἀθρόον ἀφιέντων θερμὸν, ἐὰν δὲ διὰ στενοῦ σφο-
 δρότερον φερόμενον ὠθῆ τὸν πλησίον ἀέρα κάκεινος
 τὸν ἐχόμενον, ψυχρῶν ὄντων καὶ ἡ πνοὴ καὶ ἡ κίνη-
 σις γίνεται ψυχρά. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πνευμά-
 των συμβαίνει· διὰ στενοῦ γὰρ οὔσης τῆς πρώτης
 κινήσεως αὐτὸ μὲν τὸ πρῶτον οὐ ψυχρὸν, τὸ δ' ὑπὸ
 τούτου κινούμενον ὡς ἂν ἔχον τυγχάνῃ πρὸς θερμό-
 τητα καὶ ψυχρότητα, ψυχροῦ μὲν ὄντος ψυχρὸν θερ-
 μοῦ δὲ θερμὸν. καὶ διὰ τοῦτο θέρους μὲν θερμὰ χει-
 μῶνος δὲ ψυχρὰ τὰ πνεύματα. καθ' ἑκατέραν γὰρ τὴν
 ὥραν τοιοῦτος ὁ ἀήρ. φανερόν δ' ὅπου διὰ τὴν . . . 21
 ἐκπεπυρωμένον οἶον τετύχηκεν· ἐὰν γὰρ ὅπου . . .
 πνεῦμα καὶ ὁ πόθος . . . θερμὸν εἴτε ψυχρὸν ὁμοίως . . .
 διαφορὰ τοῦ ἀέρος ὁποῖος ἂν ἢ τοιοῦτος φαίνεται.
 καὶ ἐν αὐτοῖς μὲν τοῖς τόποις καὶ τοῖς συνεχέσιν
 ἔμπυρος ἢ πνοὴ γίνεται, πορρωτέρω δὲ προϊούσιν
 οὐχ ὁμοίως. ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἄλλοθεν ἐπιόν, ἐὰν ἐξ
 ἔμπύρων ἢ τόπων καὶ ἐχόντων ἀέρα παχὺν καὶ διακε-
 καυμένον, ὑπερβάλλον φαίνεται τῇ θερμότητι. διὸ καὶ
 οἱ ὁδοιπόροι [μὲν] καὶ θερισταὶ πολλάκις ἀποθνήσκου-
 σιν ὑπὸ τῶν τοιούτων πνευμάτων ἐν τοῖς πεδίοις καὶ
 ἐν τοῖς πνιγηροῖς τόποις, τὰ μὲν αὐτοῦ συνεραζομέ-
 νου τοῦ συνυπάρχοντος ἀέρος τὰ δὲ τοῦ διαφόρου διὰ

- 22 τὴν πνοὴν καὶ τὴν πρόσπτωσιν. . . ὅτι δὲ οὗτ' αὐτὸς ὑπ' αὐτοῦ μόνον κινούμενος ὁ ἀήρ οὐδ' ὑπὸ τοῦ θερμοῦ κρατούμενος ταύτην φέρεται τὴν φορὰν ἀκκείθεν δῆλον· εἰ μὲν γὰρ ὑφ' αὐτοῦ διὰ τὸ ψυχρὸς εἶναι φύσει καὶ ἀτμιδώδης κάτω ἂν ἐφέρετο, εἰ δ' ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἂνω· τοῦ γὰρ πυρὸς κατὰ φύσιν αὕτη ἡ φορὰ. νῦν δ' ὡσπερ ἐξ ἀμφοῖν μικτὴ διὰ τὸ μηδ' ἕτερον κρα-
- 23 τεῖν. τούτῳ μὲν οὖν καθόλου τῷ κοινῷ, ὅτι ὁποῖος ἂν ὁ ἀήρ ἢ ἡ ἀναθυμίασις καθ' ἐκάστους ἢ τόπους οὕτως ἔξει καὶ τὰ πνεύματα τῇ ψυχρότητι, καὶ τάδε συμμαρτυρεῖ. ὅσα γὰρ ἀπὸ ποταμῶν ἢ λιμνῶν πάντα ψυχρὰ διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ ἀέρος· ἀποψύχεται γὰρ ἀπολείποντος τοῦ ἡλίου καὶ ἅμα παχύτερος ὁ ἀτμός, καὶ ἔτι (μᾶλλον) δ' εἰ σύνεγγυς. ὡσθ' ὅταν προσπίπτῃ συμβαίνει καθά-
- 24 περ ῥίγασίν τινα γίνεσθαι τοῖς σώμασι. καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἔγκοιλοι καὶ εὐσκεπεῖς τινὲς ὄντες τόποι τῶν ἔξω πνευμάτων ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων εἰσὶ ψυχροί· τὸ γὰρ ἀναχθὲν ὑπὸ τοῦ ἡλίου μένειν οὔτε πεφυκὸς οὔτε δυνάμενον φέρεται καὶ ποεῖ πνοὴν. ὅθεν αἱ τε ἀπὸ τῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν αὔραι καὶ ὅλως αἱ ἀπόγεια πνέουσιν ἔωθεν ἀποψυχομένης τῆς ἀτμίδος διὰ τὴν ἀπόλειψιν τοῦ θερμοῦ· τὴν γὰρ αὔραν ταύτην αὐτὴν γίνεσθαι κατὰ λόγον ἔστι διὰ τε τᾶλλα καὶ διὰ τὴν εὐδίαν. καὶ ὅταν ψεκάδια καὶ ὑετοὶ μέτριοι γίνονται μᾶλλον πνέουσι· προσγίνεται γὰρ ὕλη τότε πανταχοῦ
- 25 καὶ μᾶλλον αἱ ἀπόγεια γίνονται μετὰ τοῦτο. ἀπὸ μόνου δὲ τοῦ Νείλου δοκοῦσιν οὐκ ἀποπνεῖν αὔραι ἢ ἐλάχισται διότι θερμὸς ὁ τόπος καὶ ἐξ οὗ καὶ εἰς ὃν ῥεῖ· αἱ δ' αὔραι πυκνουμένου τοῦ ὑγροῦ εἰσὶ. διὸ καὶ οὐδ' ἀπὸ τῶν ἐν Λιβύῃ ποταμῶν οὐδ' ἀφ' ἑνὸς αὔραι οὐδαμῶς· ἅπαντες γὰρ θερμοί. τοῦτο δὲ δῆλον ὅτι οὐδ' ἀπὸ τῶν περὶ Βαβυλῶνα καὶ Σοῦσα καὶ ὅλως πρὸς

τοὺς ἐμπύρους τόπους. καίτοι φασί γε θαυμαστῶς καταψύχεσθαι τὸν ἀέρα πρὸς τὴν ἕω. τοῦτο μὲν οὖν ἐπισκεπτέον. τάχα γὰρ ἀποψύχεται μὲν οὐ δύναται δὲ πορρωτέρω προΐεναι καὶ ποιεῖν αὔραν, ἐμπύρων εὐθὺ τῶν ὑποδεχομένων ὄντων τόπων.

CAP. IV. Ἀπὸ γοῦν τῆς ἀπογείας καὶ τῆς τοιαύ- 26
της αὔρας καὶ αἱ τροπαὶ γίνονται συναθροισθέντος τοῦ ὑγροῦ ἀέρος· ἡ γὰρ τροπὴ καθάπερ παλιμπροή τις ἔστι πνεύματος ὥσπερ ἐν τοῖς εὐρίοις τῶν ὑγρῶν· ὅταν γὰρ ἀθροισθῇ καὶ πλήθος λάβῃ μεταβάλλει πάλιν εἰς τὸ ἐναντίον. μάλιστα δ' ἐν τοῖς κοίλοις ταῦτα γίνεται καὶ ὅπου πνέουσιν αἱ ἀπόγεια. τούτων δ' ἐκάτερον εὐλόγως· ἐν μὲν γὰρ τοῖς κοίλοις ὁ ἀῆρ ἀθροισθῆσεται προσπίπτων ἐν δὲ τοῖς ἀναπεπταμένοις διαχεῖται. τῶν δ' ἀπογείων πνευμάτων ἀσθενῆς ἡ φύσις ὥστ' οὐ δύνασθαι βιάζεσθαι πόρρω· συμβαίνει δὲ καὶ ἡ ἀνταπόδοσις ἀνά λόγον τοῦ τε πλήθους καὶ τοῦ μεγέθους ὡς ἂν αἱ ἀπόγεια πνεύσωσιν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ὥρας οἶον τὸ ὀψιαιότερον ἢ πρωϊαιότερον ἐμβάλλειν αὐτάς. γίνεται δὲ καὶ ἀνάκλασις τις τῶν ἀνέ- 27
μων ὥστ' ἀντιπνεῖν αὐτοῖς, ὅταν ὑψηλοτέροις τόποις προσπνεύσαντες ὑπερᾶραι μὴ δύνωνται. διὸ ἐνιαχοῦ τὰ νέφη τοῖς πνεύμασιν ὑπεναντία φέρεται καθάπερ περὶ Αἰγείας τῆς Μακεδονίας βορέου πνεόντος πρὸς τὸν βορέαν. αἴτιον δ' ὅτι τῶν ὄρων ὄντων ὑψηλῶν τῶν τε περὶ τὸν Ὀλυμπον καὶ τὴν Ὀσσαν τὰ πνεύματα προσπίπτοντα καὶ οὐχ ὑπεραίροντα τούτων ἀνακλᾶται πρὸς τὸ ἐναντίον, ὥστε καὶ τὰ νέφη κατώτερα ὄντα φέρουσιν ἐναντίως. συμβαίνει δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο παρ' ἄλλοις. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ἐτησίας ἀν- 28
τίπνοιαί γίνονται τῶ βορέα διὰ τὴν περὶ κλασιν ὥστε καὶ ἐναντιοδρομεῖν τὰ πλοῖα, καθάπερ καὶ περὶ τὸν

πόρον τὸν ἐκ Χαλκίδος εἰς Ὠρωπὸν, οὓς δὴ καλοῦσι
 παλιμβορέας. γίνεται δὲ τοῦτο σχεδὸν ὅταν ὥσι λαμ-
 πρότατοι· τότε γὰρ μάλιστα δύνανται ὡς πορρωτάτω
 διατείνειν ὅταν πλῆθος ἢ τὸ ἀντικόπτου. ἐνιαχοῦ δὲ
 διὰ τὸ προσκόπτειν σχίζεσθαι συμβαίνει τὸν ἄνεμον
 ὥστε τὸ μὲν ἐκεῖσε τὸ δὲ δεῦρο ῥεῖν καθάπερ καὶ τὸ
 29 ὕδωρ ὑπὸ μιᾶς πηγῆς καὶ τῆς αὐτῆς ῥέον. ἀπλῶς δὲ
 οἱ τόποι πολλὰς ποιοῦσι τῶν πνευμάτων μεταβολὰς,
 ἄλλας τε καὶ τὸ σφοδρότερα καὶ ἠρεμέστερα γίνεσθαι,
 καθάπερ ἐὰν διὰ στενοῦ καὶ ἀχανοῦς πνέῃ. σφοδρό-
 τερον γὰρ αἰεὶ καὶ λαμπρότερον τὸ διὰ τοῦ στενοῦ
 καθάπερ ὕδατος ῥεῖθρον· ἐκβιάζεται γὰρ καὶ διωθεῖ
 μᾶλλον ἀθρόον. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀπνοίας οὕσης
 ἐν τοῖς στενοῖς αἰεὶ πνεῦμα· μένειν γὰρ ὁ αἶθρ οὐ δύ-
 νεται διὰ τὸ πλῆθος, ἢ δὲ τούτου κίνησις ἄνεμος.
 ὅθεν καὶ ἐν τοῖς στενωποῖς ὅταν κατακλεισθῶσι καὶ
 συμπέσωσι λαμπροὶ πνέουσι, καὶ ἐν ταῖς πύλαις, καὶ
 αἱ θυρίδες ἔλκουσιν αἰεὶ καὶ πνοὴν παρέχουσι. πάν-
 των γὰρ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ἢ αὐτὴ καὶ μία τις
 30 ἢ εἰρημένη αἰτία. πάλιν δ' ἐνιοὶ τόποι διὰ τὴν κοι-
 λότητα καὶ διὰ τὸ περιέχεσθαι μείζουσιν ἐγγὺς ὄντες γε
 ἢ ἐγγυτέρω ἐτέρων ταῖς ἀρχαῖς ὅλως ἀποπνεύματος
 τυγχάνουσιν. οἱ δὲ πορρωτέρω πνευματώδεις· ὥσπερ
 καὶ περὶ Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν συμβαίνει κατὰ
 τοὺς ἐτησίας· οὐ γὰρ πνέουσι παρ' αὐτοῖς ὡς εἰπεῖν,
 ἐν δὲ ταῖς νήσοις λαμπροὶ ταῖς μακρὰν ἀπηρημέναις.
 αἴτιον δὲ τὸ τὰς χώρας κοίλας καὶ ἐπισκεπεῖς εἶναι,
 ταῖς δὲ νήσοις οὐδὲν ἐπίπροσθεν τῆς φορᾶς. κωλύον-
 ται δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὅλως πᾶς ἄνεμος πνεῖν ἢ διὰ
 τὴν ἀπόστασιν, — οὐ γὰρ δύνανται διατείνειν εἰς τὸ
 πορρωτέρω διὰ τὸ μῆκος — ἢ δι' ἐπιπρόσθησίν τι-
 νων, ἢ τρίτον εἴ τι πνεῦμα ἐγγώριον ἀντιπνεῖ καὶ

κρατεῖ. ὅτι δὲ συμβαίνει κατὰ τὴν ὥραν τοὺς ἐτησίας 31
ἐπαίρεσθαι καὶ τὴν τροπαῖαν πνεῖν περὶ Μακεδονίαν
ὡσπερ σύμπτωμα θετέον. πανταχοῦ γὰρ τῆς μεσημ-
βρίας ἀπολήγει τὰ πνεύματα διὰ τὸν ἥλιον ἅμα δὲ τῇ
δείλῃ πάλιν αἴρεται. συμβαίνει δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν
καιρὸν τὴν τε τροπαῖαν πρὸς ταῖς ἀπογείαις αὔραις
καὶ τοὺς ἐτησίας ἐπαίρεσθαι πάλιν· οὐ γὰρ δὴ τὴν
ἀνάκλασιν τὴν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης τῶν
ἐτησίων αἰτιατέον ἢ μὴ * ἐρμηνεύουσιν ἢ μέτριοι παν-
τελῶς. τὰ μὲν οὖν συμπτώματα πειρατέον ἅπασι
διαιεῖν.

CAP. V. Ἐκεῖνο δ' ἂν δόξειεν ἄτοπον καὶ παρά- 32
λογον εἶναι διὰ τί τῶν ὑψηλῶν τόπων τὰ μὲν προσ-
ἡγεμα πάντα ἀπνεύματα τυγχάνει τὰ δ' ἐπισκεπῆ
πνευματώδη, καὶ οὐ μετρίως ἀλλὰ σφοδρῶς· οἷον ἐν
Πλαταιαῖς τῆς Βοιωτίας κειμέναις πρὸς τὸν βορέαν ὁ
μὲν βορέας εὐδιεινός, ὁ δὲ νότος μέγας καὶ χειμερινός
καὶ ἐπιπροσθούντος τοῦ Κιθαιρῶνος. καὶ πάλιν παρὰ
μὲν τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τοὺς ἐτησίας τροπαῖαι
παραθέουσιν, ἐν Καρύστῳ δὲ τηλικούτοι πνεύουσιν ὥστε
ἐξαίσιον εἶναι μέγεθος. ἔτι δὲ τῆς Κουριάδος ἐν τῷ 33
καλουμένῳ Φαιστῷ κειμένῳ πρὸς νότον ὑψηλῷ καὶ
ἀποτόμῳ θαυμαστόν τι κῦμα μὲν εἰσπίπτει, πνεῦμα δ'
οὐκ ἔστιν ἀλλὰ καὶ τὰ πλοῖα προσορμίζονται τοῖς λειω-
τοῖς ἀλιμένων ὄντων τῶν τόπων τῶν πλησίον, καὶ τὰ
συμβαίνοντα θεωρεῖν ἐστί. αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ δι-
κνεῖσθαι τὸ πνεῦμα πρὸς τὴν γῆν τὸ μὴ ὑπάγειν τὸν
ἀέρα μηδὲ ῥεῖν, ὅπερ συμβαίνει διὰ τὸ ὕψος πρὸς κα...
οὐχ ὑπεραίρων. ὅτι δ' ὑπεξάγειν αἰεὶ δεῖ καὶ μὴ ἴστα-
σθαι τὸν ἀέρα φανερόν· ἐν γὰρ τοῖς οἰκήμασιν οὐ τις
ἂν κατακλείσῃ τὰς θύρας ἤτιον διὰ θυρίδων ἢ πνοὴ
φέρεται· πλήρες γὰρ ὄν καὶ μὴ ὑπεξάγον οὐκ εἰσδέ-

χεται τὸν ἔξωθεν ἀέρα· πρὸς γὰρ τὸ κενὸν ἢ φορὰ· δι-
 34 καὶ τὸ ἔλκειν οὐ καλῶς λέγεται. τὰ δὲ πρὸς βορέαι
 καὶ ὄλως κατ' ἀνέμους ἐπισκεπῆ διὰ τοῦτο πνευματα-
 δέστερα, διότι συμβαίνει συναθροισζόμενον ἐπὶ τὸ ὕψος
 οἶον ὑπερχεῖσθαι τὸ πνεῦμα καὶ ἐμπίπτειν ἀθρόον· ἢ
 γὰρ ἂν ἐπιβρίση ταύτῃ κατέρρηξεν ἀληθῶς ἀθρόον·
 γίνονται δὲ καὶ αἱ καταγίδες ἐν τοῖς τοιούτοις· συ-
 στροφαὶ γὰρ ἐνταῦθα καὶ ἀθροισμὸς πνεύματος. ὥσθ'
 ὅταν ἐκραγῆ καθάπερ πληγὴν ἐποίησεν. ἰσχυρὸν γὰρ
 τὸ ἀθρόον καὶ συνεχὲς ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν τυφώνων.
 ἃ μὲν οὖν διὰ τοὺς τόπους συμβαίνει ταῦτα καὶ τοι-
 αῦτα τυγχάνει. πολλὰ δ' ἐστὶ καὶ πολλαχοῦ περὶ ὧν
 ἕκαστου τῆς ἱστορίας λέγειν.

35 CAP. VI. Τὰ δὲ τοιάδε κοινὰ πάντων τῶν ἀνέ-
 μων οἶον ὅσα σημειώδη κατ' ἕκαστον ἐν τῷ μέλλειν·
 ὁ γὰρ ἀῆρ ἀχλυνόμενος κατὰ πυκνότητα καὶ μανότητα
 ἢ κατὰ θερμότητα καὶ ψύξιν ἢ κατ' ἄλλην τινὰ τοιαύ-
 την διάθεσιν ἐξεδήλωσεν αἰετὴν ἐπιούσαν πνοὴν·
 ὁμοιοπαθῆ γὰρ τὰ κατὰ τὸν ἀέρα καὶ προτερεῖ τῶν ἀνέ-
 μων εἰς τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν. ὥσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ
 τῆς θαλάττης καὶ τῶν ὑδάτων ἐστὶ τισὶ τὰ αὐτὰ ση-
 μεῖα λαβεῖν· ἐπεὶ καὶ τὰ κύματα προανιστάμενα καὶ
 προεκπίπτοντα σημαίνει τοὺς ἀνέμους· προωθεῖται δ'
 οὐ συνεχῶς ἀλλὰ κατὰ μικρὸν· τὸ δὲ προωσθὲν ἄλλο
 προέωσε καὶ πάλιν ὑπ' ἄλλης πνοῆς ἐκινήθη μαρνα-
 θείσης τῆς πρώτης· εἶθ' οὕτως αἰετὴν προωθούμενα προσ-
 ἔρχεται· παρόντος δὲ τοῦ κινουμένου φανερόν ὅτι καὶ
 τὸ κινοῦν ἤξει. συμβαίνει δὲ καὶ ὑστερεῖν τὰ κύματα
 τῶν πνευμάτων· ὕστερον γὰρ διαλύονται καὶ παρα-
 κμάξουσι διὰ τὸ δυσκινήτοτατον καὶ δυσκαταπαυστό-
 36 τερον. κοινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πλειόνων οἶον ἀστέ-
 ρων τε διαττόντων καὶ παρηλίων φάσις καὶ ἀπομάραν-

ς ἢ ῥῆξις καὶ εἴ τι τοιοῦθ' ἕτερον. πρότερον γὰρ
 ἀήρ ὁ ἄνω τῷ πάσχειν ἀποδηλοῖ τὴν τῶν πνευμάτων
 ὕσιν. ἔτι δὲ τὸ ἐπὶ τέλει μεγίστους εἶναι, καὶ γὰρ
 οὗτο κοινὸν πλείοσιν· ὅταν γὰρ ἀθρόον ἐμπνεύσωσι
 κρὸν γίνεται τὸ λοιπόν. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα καθά-
 περ εἴρηται κοινά πως τῆς οὐσίας.

CAP. VII. Ἔστι δὲ τὰ καθ' ἕκαστον ἴδια κατὰ τὴν 37
 αἰσίου φύσιν καὶ θέσιν, ὧν τὰ μὲν τοῖς τόποις μερί-
 ται καθ' οὓς καὶ πρὸς οὓς αἰ πνοαὶ, τὰ δὲ ταῖς ἀρ-
 αῖς ἀφ' ὧν, τὰ δὲ ἄλλοις τοιούτοις. ἰδιώτατα δ' οὖν
 εἰπεῖν τὰ περὶ τὸν καικίαν [libri ἀπαρκτίαν] καὶ τὰ
 περὶ τὸν ζέφυρον ἔστιν. ὁ μὲν γὰρ καικίας [libri ἀπαρ-
 κτίας] μόνος ἀφ' αὐτὸν ἄγει τὰ νέφη καθάπερ καὶ ἡ
 κροίμια λέγει, ἔλκων ἀφ' αὐτὸν ὥστε καικίας νέφη.
 ὁ δὲ ζέφυρος λειότατος τῶν ἀνέμων καὶ πνεῖ δειλῆς 38
 καὶ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ψυχρὸς, τῶν ἐνιαυσίων ἐν δυοῖν
 ἰσὺν ὥραις, ἔαρινῃ καὶ μετοπώρου. πνεῖ δ' ἐνιαχοῦ
 ἑν χειμέριος, ὅθεν καὶ ὁ ποιητὴς δυσᾶν προσηγόρευ-
 σεν. ἐνιαχοῦ δὲ μέτριός ἐστι καὶ μαλακὸς διὸ καὶ
 ἀλόξενος ἠδεῖαν αὐτοῦ πεποίηκε τὴν πνοήν. (καὶ τῶν
 κροπῶν) τοὺς μὲν ἐκτρέφει τοὺς δ' ἀπολλύει καὶ δια-
 στείρει τελείως. αἴτιον δὲ τῷ μὲν καικία διότι πέ- 39
 ρεῖ κνκλοτερεῖ φέρεσθαι γραμμῇ ἢ τὸ κοῖλον πρὸς
 τὸν οὐρανὸν καὶ οὐκ ἐπὶ τὴν γῆν ἔστιν ὥσπερ τῶν
 κροπῶν διὰ τὸ κάτωθεν πνεῖν· πνέων δ' ἐπὶ τὴν ἀρχὴν
 τῆς γῆς ἀφ' αὐτὸν ἄγει τὰ νέφη· πρὸς ὃ γὰρ ἡ πνοὴ καὶ
 τῶν νεφῶν ἐντεῦθεν (ἢ) φορᾷ. ὁ δὲ ζέφυρος ψυχρὸς 40
 ἐν διατὸ πνεῖν ἀφ' ἐσπέρας ἀπὸ θαλάττης καὶ πε-
 ρὶ τῶν ἀναπεπταμένων, καὶ ἔτι μετὰ χειμῶνα τοῦ ἡρος
 κρατεῖ τοῦ ἡλίου κρατοῦντος καὶ μετοπώρου πάλιν ὅτ'
 ἐκεῖ κρατεῖ. τοῦ δὲ βορέου ἥττον ψυχρὸς διὰ τὸ
 ἀφ' ὕδατος πνευματουμένου καὶ μὴ χιόνος πνεῖν. οὐ

- συνεχῆς δὲ διὰ τὸ μὴ κρατεῖσθαι τὸ γινόμενον πνεύμα· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν γῆ ... ἀλλὰ πλανᾶται διὰ τὸ ἀγύγρου βεβηκέναι ἐφ' ὀμαλῇ διὰ τοῦτο καὶ λειός ἐστι
- 41 (οὐ γὰρ ἀπ' ὀρέων πνεῖ οὐδὲ βία τηκομένου ἀλλὰ διδύως) ὥσπερ δι' αὐλοῦ ῥέων. τὰ μὲν γὰρ πρὸς βορέα καὶ νότον (ὀρεινά), πρὸς ἐσπέραν δ' οὔτε ὄρος οὐ γῆ ἐστὶν ἀλλὰ τὸ ἀτλαντικὸν πέλαγος, ὥστε ἐπὶ τῆς γῆς φέρεται. τῆς δειλῆς δὲ ἡ πνοὴ διὰ τὸν τόπον πάντα γὰρ μετὰ τοῦ ἡλίου διαχέοντος τὸ ὑγρὸν ἢ ατμίζοντος γίνεται ἢ συνεργοῦντος εἰς τὴν ἀρχὴν· ὅταν οὖν εἰς τὸν τόπον ἀφίκηται καὶ ἡ πνοή, καὶ τῆς νύκτος παύεται διὰ τὸ ἐλλείπειν τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν.
- 42 ἄγει δὲ καὶ νεφέλας μεγίστας ὅτι ἐκ πελάγους πνεῖ καὶ κατὰ θάλατταν ὥστε ἐκ πολλοῦ συνάγειν. χειμέριος δὲ καὶ δυσαιῆς διὰ τὰ πρότερον εἰρημένα· μετὰ γὰρ χειμῶν πνεῖ ψυχροῦ ἔτι τοῦ ἀέρος ὄντος· ἐπεὶ ὁ μετοπωρινὸς οὐ τοιοῦτος εἰ μὴ τῷ μεγέθει λαμβάνομεν τὸ χειμέριον· ἐν γὰρ τοῖς συνεχέσι τόποις μέγας πνεῖ καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ ληπτέον ἴσως οὕτω τὸ χειμέριον, οὐ ὡς πᾶσιν· εἰ μὴ ἄρα καὶ παραλλάττοντές τινες ποιοῦνται τὴν προσηγορίαν τὸν θρασκίαν ξέφυρον καλοῦντες· χειμέριος γὰρ οὗτος. ἀλλὰ ταῦτα ἐπισκεπτέον.
- 43 ἡ δὲ ὀμαλότης καὶ λειότης ὅταν ἡ ποιεῖ τινὰ χάρι κατὰ τὴν κίνησιν καὶ φορὰν, ὥσθ' ὅπου τοιοῦτος εἶται ταῦθα καὶ ἡδύς. ὅτι δὲ τοὺς καρπούς οὓς μὲν φθέρει οὓς δὲ τρέφει καθόλου μὲν ἐκείνο ἀληθὲς εἶπει ὁ καὶ κατὰ τῶν ἄλλων κοινόν, ὅτι τρέφει μὲν ὅπου ψυχρὸς πνεῖ τοῦ θέρους, ἀπόλλυσι δὲ ὅπου θερμὸς καὶ πάλιν τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ ἥρος ὁμοίως ὅπου μὲν ψυχρὸς ἀπόλλυσι, ὅπου δὲ θερμὸς τρέφει καὶ σώζει ἐναντίαν ταῖς ὥραις τὴν πνοὴν ἔχων. τοῦτο δ' ἐστὶ ὅταν ἐκ θαλάττης ἡ θερμὴ γὰρ αὕτη χειμῶνος θέρου

δὲ ψυχρά. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ νότος ἐνιαχοῦ τοιοῦ-
 τος ὡσπερ καὶ ἐν Ἄργει, καὶ ὁ βορέας δὲ παρ' ἄλλοις.
 τὸ μὲν οὖν ἀπλοῦν καὶ κοινὸν ὡσπερ ἐλέχθη τοῦτο. 44
 τὰ δὲ καθ' ἑκάστους τόπους ἐκ τῆς θέσεως δεῖ καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν συμβαινόντων ἀνασκοπεῖν καὶ θεω-
 ρεῖν· εὐρήσεις γὰρ σχεδὸν ἐν ταύταις ταῖς αἰτίαις τὴν
 διαφορὰν· οἷον τῆς Ἰταλίας ἢ μὲν Λοκρῆς καὶ ἢ ταύτη
 συνεχῆς εὐθηνεῖ τῷ ξεφύρῳ διὰ τὸ ἐκ τῆς θαλάττης
 προσπίπτειν. ἄλλη δὲ τις οὐχ ὁμοίως, ἐναι δὲ καὶ
 βλάπτονται. καὶ πάλιν τῆς Κρήτης ἢ μὲν Γορτύνη
 κρύφεται, κεῖται γὰρ ἀναπεπταμένη καὶ προσβάλλει
 αὐτῇ ἐκ τοῦ πελάγους· ἑτέρα δὲ τις ἀπόλλυται πρὸς
 τὴν ἐκ τῆς γῆς καὶ ὄρων τινῶν προσπίπτει. φθείρει δὲ 45
 καὶ τὰ ἐν τῷ μαλακῷ κόλπῳ πάντα καὶ τὰ ἐπέτεια
 καὶ τὰ τῶν δένδρων καὶ τῆς Θεσσαλίας περὶ τὸν
 Πιέριον· ἀμφοτέρων δὲ τῶν τόπων ἢ αὐτῇ φύσις
 καὶ τὰ περιέχονθ' ὅμοια· κεῖνται μὲν γὰρ ἄμφω
 πρὸς ἀνατολὴν περιέχονται δ' ὄρεσιν ὑψηλοῖς, ὁ μὲν
 τῇ Οἴτῃ καὶ τοῖς συνεχέσιν (ὁ δὲ τῷ Πιέρῳ). ὁ δὲ
 τινέων ξέφυρος ἀπὸ δυσμῆς ἰσημερινῆς τὴν ὑπὸ τοῦ
 ἡλίου θερμότητα προσπίπτουσαν τοῖς ὄρεσιν ἀνακλω-
 μένην ἐξέτραπεν εὐθὺς εἰς πεδίον καὶ ἀπέκασεν.
 ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις οἷς τι τοιοῦτον ἢ παρα-
 πηλήσιον τούτῳ συμβαῖνόν ἐστι καὶ τοῖς ἐναντίοις ἀνά-
 πταλιν. ὅπως γὰρ ὁ πολλάκις λέγεται τοῦτ' ἀληθὲς ὅτι 46
 μέγα συμβάλλεται δι' ὧν ἂν πνέῃ καὶ ὅθεν εἰς τε
 καὶ εἰς θερμότητα καὶ εἰς ψυχρότητα. διὰ τοῦτο
 γὰρ καὶ ὁ νότος ψυχρὸς οὐχ ἦττον τοῦ βορέου κατὰ
 τὴν παροιμίαν, ὅτι διὰ τὸν ἀέρα κατεψυγμένον ἔτι
 καὶ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος τοιαύτην ἀνάγκη τὴν
 πνοὴν προσπίπτειν οἷος ἂν ὁ ἀῆρ ἦ. ὁ δὲ βορέας ὁ
 ἐπὶ τὸν πηλὸν (τῶν νότων), ὃν φησι πάλιν ἢ παροιμία

χειμῶνα ποιεῖν, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ποιεῖ· βροχεθε γὰρ ὁ ἀῆρ ψυχρός. ὡσαύτως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ποταμῶν αὐραὶ, ὡσπερ ἐλέχθη πρότερον.

- 47 CAP. VIII. Ἡ μὲν (οὖν) τούτων ιδιότης ἔχει τι λόγον. ὅτι δὲ τὰ πνεύματα τοῦ μὲν χειμῶνος καὶ ἑωθινὸν ἀπὸ τῆς ἕω πνεῖ τοῦ δὲ θερούς καὶ τῆς δελιᾶς ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνην τὴν αἰτίαν ὑποληπτέον· ὅτι ὁ ἥλιος ἔλκων μηκέτι κρατῆ τότε ἀφιέμενος ὁ ἀῆρ ἑε δνόμενος οὖν καταλείπει νέφη ἀφ' ὧν τὰ ξεφύρια· κί ὅσον ἂν ἄγη τοῖς ἐν τῷ (κάτω) ἡμισφαιρίῳ κατοικοῖσιν (ἑωθινὸν) πνεῦμα γίνεται, τούναντίον δὲ ὅτα δύηται ἐν τῷ κάτω μέρει ξεφύρους μὲν ἐκείνοις ποιήσ. τοῖς δ' ἐνταῦθα ἑωθινὸν πνεῦμα ἀπὸ τοῦ συνεπομένο
- 48 ἀέρος αὐτῷ. διὰ τοῦτο καὶ ἐὰν λάβῃ πνέοντα ἄλλο ἄνεμον μείζων γίνεται διότι προσέθηκεν. ὡσπερ (δ' ὁ ξέφυρος αἰεὶ καὶ πόρρω πνεῖ τοῖς ἐσπερίοις οὕτω τοῖς κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ἕω ἐκείνων δ' ἐσπέραν ἄλλ πνεύματα. ταῦτα μὲν οὖν παρὰ τὴν ὁμοιότητα παρ ἐκατέροις, ἢ τε (ἐν) τοῖς ἄκροις ἐκάστων πνοὴ γίνεται μὲν ὡσπερ καὶ τὰ ὕδατα καὶ τὰ ἄλλα κατὰ συμβεβη κός, οὐ μὴν γε κατ' ἀκρίβειαν ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν εἶωθε δὲ ὡσπερ ἄλλο τι τῶν τεταγμένων καὶ ἐπὶ τῷ κενῷ (ὁ νότος) πνεῖν. αἴτιον δ' ὅτι θερμὰ τὰ κάτω τοῖ ἡλίου παρόντος ὥστε γίνεται πολλὴ ἀτμίς. ἔπνεον δ' ἂν πολλοὶ μὴ κωλυόμενοι τοῖς ἐτησίαις· νῦν δ' οὕτω
- 49 διακωλύουσιν. οἱ δὲ νυκτερινοὶ βορέαι τριταῖοι πί πτουσιν, ὅθεν ἢ παροιμία λέγεται ὡς ,οὔποτε νυκτε ρινὸς βορέας τρίτον ἔκετο φέγγος', διότι ἀσθενῆ τὰ πνεύματα γίνεται τὰ ἀπὸ τῆς ἄρκτου νύκτωρ ἀρξάμενα φανερόν γὰρ ὡς (οὐ) πολὺς ὁ κινηθεὶς ἀῆρ ὅταν τηνί καῦτα πνέῃ τῆς θερμότητος ὀλίγης οὔσης, ὀλίγον γὰρ ὀλίγη κινεῖ. τελευτᾷ δὲ πάντα ἐν τρισίν, καὶ τὰ ἐλάχιστα

δ' ἐν τῇ πρώτῃ τριάδι. ὅτι δ' οὐκ αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ νότου νυκτερινοῦ πνεύσαντος αἴτιον ὅτι ἐγγὺς ὁ ἥλιος ἐστὶ τῆς πρὸς νότον χώρας καὶ ἀλεινότεραι αἱ νύκτες ἐκεῖ ἢ πρὸς ἄρκτον αἱ ἡμέραι· καὶ (πολύς) ὁ κινούμενος ἀῆρ οὐδὲν ἔλαττον ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ὅσῳ θερμότεραι αἱ ἡμέραι κωλύουσι πνεῖν ξηραίνουσαι τὰς ὑγρότητας. τάχα δὲ κάκεινο τοῦ βο- 50
ρέου (αἴτιον) ὅτι ἀθρόως ἢ ἐκχυσις ὡσπερ τῶν ἐκνεφίων, ταχεῖα δ' ἢ παῦλα τῶν ἀθρόων· ἀπ' ἀσθενοῦς γὰρ ἀρχῆς οὐδὲν μέγεθος. αἶθ' δ' ὡς ἐπίπαν λάβρος, μετὰ δὲ χιόνα καὶ πάχνην (νότος), ὅθεν καὶ ἡ παροιμία „φιλεῖ δὲ νότος μετὰ πάχνην“, ὅτι πέψεύς τινος γενομένης καὶ ἀποκαθάρσεως ἐκάτερόν τι πίπτει· μετὰ δὲ τὴν πέψιν καὶ τὴν ἀποκάθαρσιν εἰς τοῦναντίον ἢ μεταβολή· βορέα δ' ἐναντίος ὁ νότος. τὸ αὐτὸ τούτῳ ὅτι μετὰ τὸν ὑέτον καὶ τὴν χάλαξαν καὶ τὰς τοιαύτας χειμασίας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πίπτει τὰ πνεύματα. πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πέψεις καὶ ἀποκαθάρσεις τινές εἰσιν.

CAP. IX. Ἐπεὶ δὲ πρὸς τὰς χώρας ἐκάστοις καὶ 51
τοὺς τόπους ἐπινεφεῖ καὶ αἰθρίαί. διὰ τοῦτο καὶ τῶν ἐν παροιμία λεγομένων πρὸς τινὰς τόπους ἔνια, ὡσπερ τοῦ ἀργέστου καὶ λιβός, ἢ χρωῶνται μάλιστα περὶ Κνίδον καὶ Ρόδον, λιψ ἄνεμος ταχὺ μὲν νεφέλας ταχὺ δ' αἰθρία ποιεῖ, ἀργέστη δ' ἄνεμῳ πᾶσ' ἔπεται νεφέλη. περὶ γὰρ τοὺς τόπους τούτους ὁ τε λιψ ἀμφοτέρα ταχέως ποιεῖ πνέων ἀπὸ τοιαύτης ἀρχῆς, ὅ τ' ἀργέστης ταχὺ δασύνει τὸν οὐρανόν. ἐνιαχοῦ δὲ καθάπερ τάξις 52
τις ἐστὶ τῶν πνευμάτων ὥστε θάτερον μετὰ θάτερον πνεῖν ἐὰν μένη τινὰ χρόνον. τάχα δὲ οὐδὲ τὸ ὅλον ἄτοπον τό γε τοιοῦτο, εἴπερ ἢ περίστασις αἶθ' τῶν ἀνέμων εἰς τοὺς ἐφεξῆς, πάλιν μεταβάλλειν εἰς τοὺς ἐναν-

τίους. δύο γὰρ οὔτοι τρόποι μεταλλαγῆς ἢ περιστα-
 μένων ἢ ἐκπνευσάντων τελέως. ὦν ἡ μὲν κατὰ τὴν
 περίστασιν * εὖρος εἰς τοὺς ἐφεξῆς, — ἐγγυτάτω γὰρ
 αὕτη μετάβασις ἐν ἧ καὶ ἀναστρέφει πολλάκις ἐπὶ τὸν
 αὐτὸν ὅταν ὑπὸ χειμῶνος ἀοριστία τις ἦ, — ἡ δὲ κατὰ
 53 τὴν μεταβολὴν εἰς τοὺς ἐναντίους. καὶ ὅλως οὕτω πέ-
 φυκεν ἐπὶ πάντων καὶ ἐπὶ τούτων ἢ ἀνταπόδοσις καὶ
 οἶον ἢ ἀντίρροια κατὰ λόγον, ὃ περὶ τὰς ἀπογείας ὑπ-
 ἀρχει πρὸς τὰς τροπαίας. αὕτη δὲ πολλαχοῦ καθάπερ
 ἐφήμερός ἐστι τάξις τῆς μεταβολῆς. ἐνιαχοῦ δ' οὐ τρο-
 παία τὸ ἀντιπνεῖον ἀλλ' ἕτερόν τι πνεῦμα πελάγιον
 ὥσπερ καὶ περὶ τὸν παμφυλικὸν κόλπον. ἔωθεν μὲν
 γὰρ δύρις καλούμενος ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰδύρου
 πνεῖ μέγας καὶ πολὺς, ἐπιπνεῖ δ' αὐτῷ νότος καὶ εὖ-
 ρος· ὅταν δ' ἀντικόψωσιν ἀλλήλοις κύματός τε μέγε-
 θος αἴρεται συνωθουμένης τῆς θαλάττης καὶ πρησιτῆ-
 ρες πολλοὶ πίπτουσιν ὑφ' ὧν καὶ τὰ πλοῖα ἀπόλλυν-
 ται. τὸ γὰρ ὅλον ὅπου τοιαύτη σύγκρουσις γίνεται
 τῶν ἀνέμων, καὶ κυμάτων μέγεθος αἴρεται καὶ χειμῶν
 γίνεται πολὺς, ὥσπερ ὅταν ἀντιπνεόντων ἀλλήλοις μά-
 χεσθαι φῶσι τοὺς ἀνέμους. ἐπεὶ κάκεινο κατὰ λόγον
 ἐστὶν, ὅταν ἐπιπέσωσιν ἀλλήλοις μήπω τελέως ἐκπε-
 πνευκόσι τὸν χειμῶνα ποιεῖν· οἶον γὰρ ὕλην παρέθηκε
 54 θάτερος θατέρῳ. μᾶλλον δὲ τοῦτ' ἐμφανὲς ἐπὶ τοῦ
 βορέου· χειμεριώτερος γὰρ οὗτος καὶ εὐθὺ τὴν προσ-
 ενεχθεῖσαν ἐπήξεν ὕλην. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ νότος
 ἐξῦγρανε καὶ ὕδατώδη ἐποίησεν. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ τοὺς
 νιφετοὺς δοκεῖ ποιεῖν ὥσπερ καὶ περὶ τὸν Πόντον καὶ
 τὸν Ἑλλάσποντον, ὅταν ὁ βορέας οὕτω γένηται ψυχρὸς
 ὥστε πήξας κατέχειν· οὐ μὴν ἀλλά γε τὸ πλεῖον διέ-
 πηξεν ἢ εἰς ὕδωρ διέλυσεν. καὶ αὗται μὲν οἶον χειμε-
 ριναὶ τινες ἐπίπνοιαὶ καὶ ἀντικόψεις. αἱ δ' ἐπ' Ὠρίω-

νος ἀνατολῆ καὶ δύσει τῶν πνευμάτων ἀκρισίαι συμβαίνουσιν ὅτι ἐν μεταβολαῖς αἰεὶ πάντα μάλιστα πέφυκεν ἀοριστεῖν. ὁ δ' Ὁρίων ἀνατέλλει μὲν ἐν ἀρχῇ ὁπώρας δύνει δ' ἐν ἀρχῇ χειμῶνος, ὥστε διὰ τὸ μήπω καθεστᾶναι μηδεμίαν ὥραν, τῆς μὲν γιγνομένης τῆς δὲ παυομένης, ἀνάγκη καὶ τὰ πνεύματα ἀκατάστατα καὶ ἄκριτα εἶναι διὰ τὸ ἐπαμφοτερίζειν ἐξ ἑκατέρας, ἴσθιν δὴ καὶ χαλεπὸς λέγεται καὶ δύνων καὶ ἀνατέλλων εἶναι διὰ τὴν ἀοριστίαν τῆς ὥρας· ἀνάγκη γὰρ παραχῶδη καὶ ἀνωμαλῆ εἶναι.

CAP. X. Καὶ ταῦτα μὲν οὖν καὶ ὅσα ἄλλα τοι- 56
 αῦτα περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὸν ὄλον οὐρανὸν συμβαίνει·
 ἀ δὲ ... εἰς τὰς ἡμετέρας διαθέσεις· οἷον βαρύτερον
 ἐν τοῖς νοτίοις ἔχουσιν (οἱ) ἄνθρωποι καὶ ἀδυνατώτε-
 ρον· αἴτιον δὲ ὅτι ἐξ (ὀλίγου) πολὺ ὑγρὸν γίνεται (δια-
 ηκόμενον διὰ τὴν ἀλέαν) καὶ ἀντὶ κούφου πνεύματος
 ὑγρότης βαρεῖα. ἔτι δ' ἡ μὲν ἰσχὺς καὶ δύναμις ἐν
 τοῖς ἄρθροις ἐστὶ· (ταῦτα δὲ ἀνίεται ὑπὸ τῶν νοτίων·
 τὸ γὰρ γλίσχρον ἐν τοῖς ἄρθροις πεπηγὸς μὲν κωλύει)
 κινεῖσθαι ἡμᾶς, ὑγρὸν δὲ λίαν οὐ συντείνεσθαι· τὰ
 δὲ βόρεια ποιεῖ τινὰ συμμετρίαν ὥστε καὶ ἰσχύειν καὶ
 συντείνεσθαι μᾶλλον. καὶ πάλιν ξηροὶ καὶ μὴ ὕδα- 57
 κώδεις ὄντες οἱ νότοι πυρετώδεις· ὑγρότητα γὰρ ἐν
 τοῖς σώμασι θερμὴν ἀλλοτρίαν ἐμποιοῦσι θερμοὶ φύ-
 σιν καὶ ὑγροὶ ὄντες. ἡ δὲ τοιαύτη διάθεσις πυρετώ-
 δης· ὁ γὰρ πυρετὸς ἐξ ἀμφοῖν τούτων ὑπερβολῆς
 ἐστίν· ὅταν (δὲ) ὑδάτινοι πνέωσι τὸ ὕδωρ καταψύχει
 τὴν ἔξιν. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ὅσα ἄλλα τῶν σω-
 μάτων περὶ τὰς ἕξεις καθ' ἑκάτερον συμβαίνει γίνε-
 σθαι· πλείω γὰρ ἐστὶ τοιαῦτα καὶ ἐν πλείοσιν ὧν
 ἐπάντων αἱ αὐταὶ καὶ παραπλήσιαί τινες αἰτίαι. καὶ 58
 τῶν καρπῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ὁμοίως·

ἅπαντα γὰρ εἰς τὴν ὑγρότητα καὶ διάχυσιν καὶ τὴν
 πυκνότητα καὶ σύστασιν καὶ ὅσα ἄλλα τῆς συστοιχία
 ἐκατέρωθεν ἀναχθῆσεται. καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων δ' ὡσαύ
 τως, οἷον αἱ ῥηγνύμεναι χορδαὶ καὶ οἱ ψόφοι τῶν κε
 κολλημένων καὶ ὅσα ἄλλα συμβαίνει διυγραινομένων
 καὶ ἀνιεμένων (οἷον) περὶ τὴν τοῦ σιδήρου κατεργα
 σίαν· πλείω γὰρ φασιν ἐξελαύνειν τοῖς νοτίοις ἢ βο
 ρείοις· αἴτιον δὲ ὅτι τὰ μὲν βόρεια ξηραίνει καὶ σκλη
 ρύνει, τὰ δὲ νότια ἀνυγροαίνει καὶ διαίνει· πᾶν δ'
 ἀργότερον διακεχυμένον ἢ ὑπεσκληρουμένον· ἅμα δ'
 καὶ μᾶλλον ἰσχύουσι καὶ συντονωτέως τοῖς βορείοις
 59 ἀπλῶς δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα σχεδὸν ἐμφανεῖς ἔχει τὰ
 αἰτίας οἷον ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς ἀνάλογον ἔχοντα τὸ ἐφεξῆς
 ἐκεῖνο δ' ἐν ἀπορίᾳ καὶ ζητήσῃ μᾶλλον γίνεται, καθ'
 ἑκάτερον ὄν, οἷον εἰ μὴ σκληρότης μηδὲ ξηρότης μηδ'
 πυκνότης τοῖς βορείοις ἀλλὰ τὰ ἐναντία, καὶ ἐπὶ το
 νότου ὡσαύτως· τὸ γὰρ παράλογον αἰτίαν ἐπιζητεῖ τ
 δ' εὐλογον καὶ ἄνευ αἰτίας συγχωροῦσιν οἱ ἄνθρωποι
 60 δεινοὶ γὰρ προσθεῖναι τὸ ἐλλιπέες. ὅτι δὲ ψυχροὶ ὄν
 τες οἱ ἄνεμοι ξηραίνουσι καὶ θάττον (ἢ) ὁ ἥλιος θερ
 μὸς ὢν καὶ μάλιστα οἱ ψυχρότατοι ταύτην ὑποληπτέ
 τὴν αἰτίαν ὅτι ἀτμίδα ποιοῦσι καὶ ταύτην ἀπάγουσιν
 καὶ οἱ ψυχρότεροι μᾶλλον, ὁ δ' ἥλιος καταλείπει. δι
 τί ποτε λέγεται, μή ποτ' ἀπ' ἠπείρου δείσῃς νέφο
 ῶς ἀπὸ πόντου χειμῶνος, θέρεος δὲ ἀπ' ἠπείροιο με
 λαινῆς· ἢ διότι τοῦ μὲν χειμῶνος ἢ θάλαττα θερμο
 τέρα, ὥστε εἴ τι (συνέστη, δῆλον ὅτι ἀπ' ἀρχῆς) συν
 ἔστηκεν ἰσχυρᾶς; ἐλύθη γὰρ ἂν τῷ ἀέρι διὰ τὸ ἀλεει
 νὸν εἶναι τὸν τόπον. τοῦ δὲ θέρους ἢ μὲν θάλαττα
 ψυχρὰ καὶ τὰ πόντια πνεύματα ἢ δὲ γῆ θερμῆ· ὥστ
 εἴ τι ἀπὸ γῆς (φέρεται, διὰ μείζονος ἀρχῆς) συνέστη
 61 διελύθη γὰρ ἂν εἰ ἀσθενὲς ἦν. τὸ δὲ μὴ πνεῖν νότοι

λαμπρόν ἐν Αἰγύπτῳ μῆδ' ἡμέρας δρόμον ἀπέχοντι
καὶ νυκτὸς ψεῦδος. δασύνειν δὲ τὸν οὐρανὸν μάλιστα
βορέαν καὶ ἀργέστην τὸν δὲ νότον παραφέρειν· τοὺς
δὲ ἔωθεν ἐπινεφεῖν καὶ δασύνειν ἄχρις ἂν ὁ ἥλιος
ἀνίσχη· οὐχ ὕειν δὲ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὅπου προσκαθί-
ζεται τὰ νέφη. νότον δὲ καὶ εὐρον καὶ ὅσα ἀπὸ με-
σημβρίας ἄρχεσθαι μὲν ἀπὸ ἀνατολῶν συμπαραχω-
ρεῖν δὲ τῷ ἡλίῳ· βορέαν δὲ καὶ ἀργέστην ἀνάπαλιν
ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολάς. ἐν Σικελίᾳ δὲ καικίαν οὐ 62
καλοῦσιν ἀλλ' ἀπηλιώτην· δοκεῖ δ' οὐχ ὁ αὐτὸς εἶναί
τισιν ἀλλὰ διαφέρειν, ὅτι ὁ μὲν δασύνει τὸν οὐρανὸν
ὁ δ' οὔ. ἀργέστην δὲ οἱ μὲν [οὔν] ὀλυμπίαν, οἱ δὲ
σκίρωνα καλοῦσιν, οἱ (δὲ) περὶ Σικελίαν δερκίαν. τὸν
ἀπηλιώτην δὲ ἑλλησποντίαν, κάρβαν δὲ Φοῖνικες, βερε-
κυντίαν δ' (οἱ) ἐν τῷ Πόντῳ.

FR. VI. ΠΕΡΙ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΝΕΥ-
ΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΜΩΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΔΙΩΝ.

CAP. I. Σημεῖα ὑδάτων καὶ πνευμάτων καὶ
χειμώνων καὶ εὐδιῶν ὡςδε ἐγράψαμεν καθ' ὅσον ἦν
ἐφικτὸν, ἃ μὲν αὐτοὶ προσκοπήσαντες ἃ δὲ παρ'
ἐτέρων οὐκ ἀδοκίμων λαβόντες. τὰ μὲν οὔν ἐπὶ τοῖς
ἄστροις δυομένοις καὶ ἀνατέλλουσιν ἐκ τῶν ἀστρο-
νομικῶν δεῖ λαμβάνειν. εἰσὶ δὲ δύοσεις διτταί· οἱ τε 2
γὰρ ἀφανισμοὶ δύοσεις εἰσί· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὅταν ἅμα
συνδύνη τῷ ἡλίῳ τὸ ἄστρον, καὶ ὅταν ἀνατέλλοντος
δύνη. ὁμοίως δὲ καὶ ἀνατολαὶ διτταί, αἱ μὲν ἐῶσι

ὅταν προανατέλλῃ τοῦ ἡλίου τὸ ἄστρον, αἱ δ' ἀκρό-
 νυχτοι ὅταν ἅμα δυομένῳ ἀνατέλλῃ. αἱ μὲν οὖν τοῦ
 ἀρκτούρου λεγόμεναι ἀνατολαὶ ἀμφοτέρως συμβαίνου-
 σιν· ἢ μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνος ἀκρόνυχός ἐστιν, ἢ δὲ
 μετωπορινὴ ἔφα. τῶν δ' ἄλλων αἱ πλείσται τῶν ὀνο-
 μαζομένων ἔφασι οἷον Πλειάδος καὶ Ὠρίωνος καὶ κυνός.

3 τῶν δὲ λοιπῶν σημείων ἕνα μὲν ἴδια κατὰ πάσας χώ-
 ρας ἐστὶν ἐν ὅσαις ὄρη ὑψηλὰ καὶ ἀνλῶνές εἰσι, μά-
 λιστα δὲ ὅσα πρὸς θάλασσαν καθήκει τῶν ὑψηλῶν·
 τῶν τὲ γὰρ πνευμάτων ἀρχομένων τὰ νέφη προσπί-
 πτει πρὸς τοὺς τοιούτους τόπους καὶ μεθισταμένων
 εἰς τὸνναντίον ἀντιμεθίστανται καὶ ὑγρότερα γινόμενα
 διὰ βάρος εἰς τὰ κοῖλα συγκαθίξει. διὸ δεῖ προσέχειν
 οὐδ' ἂν τις ἰδρυμένος ἦ. ἐστὶ γὰρ αἰεὶ τινα λαβεῖν τοι-
 οῦτον γνώμονα καὶ ἐστὶ σαφέστατα σημεία τὰ ἀπὸ

4 τούτων. διὸ καὶ ἀγαθοὶ γεγένηνται κατὰ τόπους τινὰς
 ἀστρονόμοι ἕνιοι οἷον Ματρικέτας ἐν Μηθύμνῃ ἀπὸ τοῦ
 Λεπετύμνου, καὶ Κλεόστρατος ἐν Τενέδῳ ἀπὸ τῆς Ἰδης,
 καὶ Φαινὸς Ἀθήνησιν ἀπὸ τοῦ Λυκαβηττοῦ τὰ περὶ
 τὰς τροπὰς συνείδε, παρ' οὗ Μέτων ἀκούσας τὸν τοῦ
 ἐνὸς δέοντα εἴκοσιν ἐνιαυτῶν συνέταξεν. ἦν δὲ ὁ μὲν
 Φαινὸς μέτοικος Ἀθήνησιν ὁ δὲ Μέτων Ἀθηναῖος.

5 καὶ ἄλλοι δὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἡστρολόγησαν. ἄλλα
 δὲ ἐστὶ σημεία ἃ λαμβάνεται ἀπὸ τε ζώων τῶν κατ'
 οἰκίαν καὶ ἐτέρων τινῶν τόπων καὶ παθημάτων, μά-
 λιστα δὲ κυριώτατα ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης·
 ἢ γὰρ σελήνη νυκτὸς οἷον ἡλῖός ἐστι· διὸ καὶ αἱ σύνο-
 δοὶ τῶν μηνῶν χειμέριοί εἰσιν ὅτι ἀπολείπει τὸ φῶς
 τῆς σελήνης ἀπὸ τετραδὸς φθίνοντος μέχρι τετραδὸς
 ἰσταμένου. ὥσπερ οὖν ἡλίου ἀπόλειψις γίνεται κατὰ

6 τον ὁμοιον τρόπον καὶ τῆς σελήνης ἔκλειψις. δεῖ οὖν
 προσέχειν μάλιστα ταῖς ἀνατολαῖς ταῖς τούτων καὶ ταῖς

δύσεσιν ὁποίας ἂν ποιῶνται τὸν βουλόμενον προγινώ-
 σκειν. πρῶτον μὲν οὖν ληπτέον ὅτι αἱ διχοτομίαι
 διορίζουσι τὰς ὥρας ὥστε ἐπὶ τούτων δεῖ ἀθρεῖν καὶ
 ἐνιαυτὸν καὶ μῆνα καὶ ἡμέραν. διχοτομεῖ δὲ τὸν μὲν
 ἐνιαυτὸν Πλειάς τε δυομένη καὶ ἀνατέλλουσα· ἀπὸ γὰρ
 δύσεως μέχρι ἀνατολῆς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστίν.
 ὥστε δίχα τέμνεται ὁ πᾶς χρόνος. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ 7
 τροπαὶ καὶ ἰσημερίαι ποιούσιν. οἷα τις ἂν οὖν ἢ κα-
 τάστασις τοῦ ἀέρος Πλειάδος δυομένης οὕτω ἔχει ὡς
 ἐπὶ τὸ πολὺ μέχρι τροπῶν, καὶ μεταβάλλη, μετὰ τρο-
 πᾶς· ἐὰν δὲ μὴ μεταβάλλη διέχει ἕως ἰσημερίας, κα-
 κείθεν ὡσαύτως μέχρι Πλειάδος, καὶ ἀπὸ ταύτης μέ-
 χρι τροπῶν θερινῶν, καὶ ἐντεῦθεν μέχρι ἰσημερίας,
 καὶ ἀπὸ ἰσημερίας μέχρι Πλειάδος δύσεως. ὡς δ' αὖ- 8
 τως ἔχει καὶ περὶ τὸν μῆνα ἕκαστον· διχοτομοῦσι γὰρ
 αἱ τε πανσελήνοι καὶ αἱ ὀγδόαι καὶ αἱ τετράδες, ὥστε
 ἀπὸ νουμηνίας ὡς ἀπ' ἀρχῆς δεῖ σκοπεῖν. μεταβάλλει
 γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῇ τετράδι, ἐὰν δὲ μὴ ἐν τῇ
 ὀγδόῃ, εἰ δὲ μὴ πανσελήνω· ἀπὸ δὲ πανσελήνου εἰς
 ὀγδόην φθίνοντος, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τετράδα, ἀπὸ
 δὲ τετράδος εἰς τὴν νουμηνίαν. ὡς δ' αὖτως καὶ ἐπὶ 9
 τῆς ἡμέρας ἔχουσιν αἱ μεταβολαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. ἀνα-
 τολὴ γὰρ καὶ πρωῖ καὶ μεσημβρία καὶ δείλη καὶ δύσις
 καὶ τὰ τῆς νυκτὸς μέρη τὰ ἀνάλογα ταῦτ' οὗτοι τοῖς
 εἰρημένοις περὶ πνευμάτων καὶ χειμῶνος καὶ εὐδίας.
 μάλιστα γὰρ ἐὰν μέλλῃ μεταβάλλειν ἐν ταῖς διχοτο-
 μίαις μεταβάλλει. καθόλου μὲν οὖν τὰς ὥρας οὕτω
 δεῖ παρατηρεῖν, καθ' ἕκαστα δὲ τῶν σημείων κατὰ
 τὸν ὑπογεγραμμένον τρόπον. ὕδατος μὲν οὖν σημεῖα 10
 τὰ τοιαῦτα δοκεῖ εἶναι. ἐναργέστατον μὲν οὖν τὸ ἐω-
 θινὸν ὅταν πρὸ ἡλίου ἀνατολῆς φαίνεται ἐπιφοινίσσον
 σημεῖον· ἢ γὰρ αὐθήμερινὸν ἐπισημαίνει ἢ τριῶν ἡμε-

- ρῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα·
 εἰάν γὰρ μὴ πρότερον τριταῖα μάλιστα σημαίνει τὸ ἐπι-
 11 φοινίσσον καὶ δύνοντος, ἦττον δὲ ἢ τὸ ἐωθινοῦ. καὶ
 εἰάν δύνῃ χειμῶνος ἢ ἔαρος εἰς νεφέλιον τριῶν ἡμερῶν
 ὡς τὰ πολλὰ ἐπισημαίνει. καὶ εἰάν ῥάβδοι νοτόθεν,
 ταῦτά δὲ ταῦτα βορροᾶθεν γινόμενα ἀσθενέστερα. καὶ
 εἰάν ἀνίσχων μέλαν σημεῖον ἴσχη, καὶ εἰάν ἐκ νεφελῶν
 (ἀν)έχη ὑδατικόν, καὶ εἰάν ἀκτῖνες ἀνίσχοντος ἀνα-
 τείνωσι πρὶν ἀνατεῖλαι κοινὸν ὕδατος σημεῖον καὶ
 ἀνέμου. καὶ εἰάν καταφερομένου τοῦ ἡλίου ὑφίστηται
 νέφος ὑφ' οὗ εἰάν σχίζονται αἱ ἀκτῖνες χειμερινὸν τὸ
 σημεῖον. καὶ ὅταν κανματίας δύνῃται καὶ ἀνατέλλῃ,
 12 εἰάν μὴ ἄνεμος γένῃται ὕδατος τὸ σημεῖον. τὰ αὐτὰ
 δὲ σημαίνει καὶ σελήνη πανσελήνη ἀνίσχουσα, ἀσθε-
 νέστερα δὲ ὁ μείζ. εἰάν μὲν ἢ πυρῳόδης πνευματώδη
 σημαίνει τὸν μῆνα, εἰάν δὲ ζοφώδης ὑδατώδη· σημαί-
 13 νει δὲ ὅτι ἂν σημαίνῃ τριταῖος ὢν ὁ μείζ. ἀστέρες
 πολλοὶ διάττοντες ὕδατος ἢ πνεύματος, καὶ ὅθεν ἂν
 διάττωσιν ἐντεῦθεν τὸ πνεῦμα ἢ τὸ ὕδωρ. καὶ εἰάν
 ἀκτῖνες ἀθρόαι ἀνίσχουσιν ἀνιόντος ἢ δύνοντος ση-
 μεῖον (ὕδατος). καὶ ὅταν ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου αἱ
 ἀγγαὶ οἶον ἐκλείποντος χροῶμα ἴσχωσιν ὕδατος σημεῖον.
 καὶ ὅταν νεφέλαι πόκοις ἐρίων ὅμοιαι ὦσιν ὕδωρ
 σημαίνει. [ὑετοῦ δὲ σημεῖα] πομφόλυγες ἀνιστάμεναι
 πλείους ἐπὶ τῶν ποταμῶν ὕδωρ σημαίνουσι πολὺ. ὡς
 δ' ἐπὶ τὸ πολὺ ἴρις περὶ λύχρον ἢ διὰ λύχνου δια-
 14 φαινομένη νότια σημαίνει ὕδατα. καὶ οἱ μύκητες εἰάν
 νότια ἢ ὕδωρ σημαίνουσι, σημαίνουσι δὲ καὶ ἄνεμον
 κατὰ λόγον ὡς ἂν ἔχωσι πλήθους καὶ μεγέθους, σμι-
 κροὶ δὲ καὶ κεγχρώδεις καὶ λαμπροὶ ὕδωρ καὶ ἄνεμον.
 καὶ ὅταν χειμῶνος τὴν φλόγα (ὁ λύχνος) ἀπωθῇ δια-
 λιπῶν οἶον πομφόλυγας ὕδατος σημεῖον, καὶ εἰάν πη-

ὄψιν αἱ ἀκτῖνες ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐὰν σπινθῆρες ἐπιγέ-
 ρωνται. ὄρνιθες λουόμενοι μὴ ἐν ὕδατι βιοῦντες ὕδωρ 15
 ἢ χειμῶνας σημαίνουσι. καὶ φρούνη λουομένη καὶ
 βάτραχοι μᾶλλον ἄδοντες σημαίνουσιν ὕδωρ. καὶ ἡ
 αὐρα φαινομένη ἢ καλοῦσι σαλαμάνδραν, ἔτι δὲ καὶ
 γλωρὸς βάτραχος ἐπὶ δένδρου ἄδων ὕδωρ σημαίνει.
 μελιδόνες τῇ γαστρὶ τύπτουσαι τὰς λίμνας ὕδωρ ση-
 μαίνουσι. βουὸς τὴν προσθίαν ὀπλὴν λείξας χειμῶνα ἢ
 ὕδωρ σημαίνει. κορώνη ἐπὶ πέτρας κορυσσομένη ἢ 16
 αἶμα κατακλύζει ὕδωρ σημαίνει· καὶ κολυμβῶσα πολ-
 λάκις καὶ περιπετομένη ὕδωρ σημαίνει. κόραξ πολλὰς
 μεταβάλλειν εἰσθὼς φωνὰς, τούτων ἐὰν ταχὺ δις
 ρθῆγξῆται καὶ ἐπιρροιζήσῃ καὶ τινάξῃ τὰ πτέρωτα ὕδωρ
 σημαίνει. καὶ ἐὰν ὑετῶν ὄντων πολλὰς μεταβάλλῃ
 φωνὰς καὶ ἐὰν φθειρίζῃται ἐπ' ἐλαίας. καὶ ἐὰν τε
 εὐδίας ἐὰν τε ὕδατος ὄντος μιμῆται τῇ φωνῇ οἶον
 καταλαγμοὺς ὕδωρ σημαίνει. ἐὰν τε κόρακες ἐὰν τε
 κολιοὶ ἄνω πέτουνται καὶ ἰερακίζωσιν ὕδωρ σημαί-
 νουσι. καὶ ἐὰν κόραξ εὐδίας μὴ τὴν εἰσθυϊαν φωνὴν
 ἢ καὶ ἐπιρροιβδῆ ὕδωρ σημαίνει. ἐὰν ἰέραξ ἐπὶ δέν- 17
 δρου καθεζόμενος καὶ εἰσὼ εἰσπετόμενος φθειρίζῃται
 ὕδωρ σημαίνει. καὶ θέρους ὅταν πολλοὶ ἀθροοὶ φανῶ-
 σιν ὄρνιθες οἱ βιοτεύουσιν ἐν νήσῳ ὕδωρ σημαίνου-
 σιν· ἐὰν δὲ μέτριοι ἀγαθὸν αἶξιν καὶ βοτοῖς, ἐὰν δὲ
 πολλοὶ ὑπερβολῇ ἀνχμὸν ἰσχυρόν. ὅλως δὲ ὄρνιθες
 καὶ ἀλεκτρούνες φθειρίζόμενοι ὕδατικὸν σημεῖον καὶ
 ὅταν μιμῶνται ὕδωρ ὡς ὕον. καὶ ἡ νῆττα ἡμερος (ἐὰν) 18
 ἀπιοῦσα ὑπὸ τὰ γεῖσα ἀποπτερυγίζῃται ὕδωρ σημαί-
 νει, ὁμοίως δὲ καὶ κολιοὶ καὶ ἀλεκτρούνες ἐὰν τε
 ἐπὶ λίμνη ἢ θαλάττῃ ἀποπτερυγίζωνται ὡς νῆττα
 ὕδωρ σημαίνει. καὶ ἐρωδιὸς ὄρθριον φτεγγόμενος
 ὕδωρ ἢ πνεῦμα σημαίνει· καὶ ἐὰν ἐπὶ θάλατταν πετό-

- μενος βοῶ μᾶλλον ὕδατος σημεῖον ἢ πνεύματος, καὶ
 19 ὄλως βοῶν ἀνεμῶδες. καὶ ὁ σπίνος ἐν οἰκίᾳ οἴκου
 μένη εἰς φθέρηται ἕωθεν ὕδωρ σημαίνει ἢ χειμῶνα
 καὶ χύτρα σπινθηρίζουσα πᾶσα περίπλεως ὕδατος ση-
 μεῖον. καὶ ἰουλοὶ πολλοὶ πρὸς τοῖχον ἔρποντες ὕδατι-
 κόν. δελφίς παρὰ γῆν κολυμβῶν καὶ ἀναδύμενος
 20 πυκνὰ ὕδωρ ἢ χειμῶνα σημαίνει. Ἐπιπυκνῶν ἐλά-
 των, ἀνυδρος καλούμενος, εἰς τῷ κοίλῳ νεφέλιον
 ἔχη ὕδατος σημεῖον· καὶ εἰς ὁ μέγας Ἐπιπυκνῶν
 τοῦ θέρους ἔχη νεφέλας ἀνωθεν καὶ ἐκ πλαγίου
 ὕδατος σημεῖον. καὶ εἰς ὁ ἀνυδρος Ἐπιπυκνῶν λευκὰς
 ἔχη ἀνωθεν καὶ ἐκ πλαγίου. καὶ εἰς ὁ ἀνυδρος
 21 λίσυ πνεύση ὕδωρ σημαίνει. αἱ δὲ βρονταὶ αἱ μὲν
 χειμεριναὶ καὶ ἕωθιναὶ μᾶλλον (ἀνεμον ἢ) ὕδωρ ση-
 μαίνουσιν· αἱ δὲ θεριναὶ μεσημβρίας καὶ ἑσπεριναὶ
 βρονταὶ ὕδατικὸν σημεῖον. ἀστραπαὶ δὲ εἰς ὁ ἀνυδρος
 πανταχόθεν γένωνται ὕδατος ἢ ἀνέμου σημεῖον,
 καὶ ἑσπεριναὶ ὡσαύτως. καὶ εἰς ὁ ἀκρωρίας νότου
 πνέοντος νοτόθεν ἀστράψη ὕδωρ σημαίνει ἢ ἀνε-
 μον. καὶ ζέφυρος ἀστράπτων πρὸς βορείου ἢ χειμῶνα
 ἢ ὕδωρ σημαίνει. καὶ θέρους αἱ ἑσπέριαι ἀστραπαὶ
 ὕδωρ αὐτίκα σημαίνουσιν ἢ τριῶν ἡμερῶν. καὶ ὁπώ-
 22 ρας βορρᾶθεν ἀστραπαὶ ὕδατικὸν σημεῖον. ἢ Εὐβοία
 ὅταν διαζωσθῆ μέση ὕδωρ διὰ ταχέων. καὶ εἰς ὁ ἀνυδρος
 τὸ Πήλιον νεφέλη προσίζη ὅθεν ἢ προσίζη ἐντεῦθεν
 ὕδωρ ἢ ἀνεμον σημαίνει. ὅταν ἰρις γένηται ἐπιση-
 μαίνει· εἰς ὁ ἀνυδρος πολλὰ ἰριδες γένωνται σημαίνει ὕδωρ
 ἐπὶ πολὺ. ἀλλὰ πολλάκις καὶ οἱ ὀξεῖς ἥλιοι ὅταν ἐκ
 νεφέλης. μύρμηκες ἐν κοίλῳ χωρίῳ εἰς ὁ ἀνυδρος
 ρωσιν ἐκ τῆς μυρμηκίας ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν χωρίον ὕδωρ
 σημαίνουσιν, εἰς ὁ ἀνυδρος καταφέρωσιν εὐδίαν. εἰς ὁ ἀνυδρος
 λιοὶ δύο γένωνται καὶ ὁ μὲν νοτόθεν ὁ δὲ βορρᾶθεν.

καὶ ἄλλως ἅμα ὕδωρ διὰ ταχέων σημαίνουσι. καὶ ἄλλως
αἱ μέλαινα ὑδατικὸν καὶ μαῖλλον αἱ δειλῆς. ἐν τῷ καρ- 23
κίνῳ δύο ἀστέρες εἰσὶν, οἱ καλούμενοι ὄνοι, ὧν τὸ
μεταξὺ τὸ νεφέλιον ἢ φάτυη καλουμένη. τοῦτο ἐάν
ζοφῶδες γένηται ὑδατικόν. ἐὰν μὴ ἐπὶ κυνὶ ὕσῃ ἢ ἐπὶ
Ἀρκτούρω ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς ἰσημερίαν ὕδωρ ἢ ἄνε-
μος. καὶ τὸ δημόσιον τὸ περὶ τὰς μυίας λεγόμενον
ἀληθές· ὅταν γὰρ δάκνωσι σφόδρα ὕδατος σημείον.
σπίνος φθεγγόμενος ἔωθεν μὲν ὕδωρ σημαίνει ἢ χει-
μῶνα, δειλῆς δὲ ὕδωρ. τῆς δὲ νυκτὸς ὅταν τὸν Ῥμητ- 24
τον κάτωθεν τῶν ἄκρων νεφέλη διαζώσῃ λευκὴ καὶ
μακρὰ ὕδωρ γίνεται ὡς τὰ πολλὰ μετρίων ἡμερῶν.
καὶ ἐὰν ἐν Αἰγίνῃ [καὶ] ἐπὶ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑλλανίου
νεφέλη καθίξῃται ὡς τὰ πολλὰ ὕδωρ γίνεται. ἐὰν
ὕδατα πολλὰ γένηται χειμερινὰ τὸ ἕαρ ὡς τὰ πολλὰ
γίνεται ἀύχμηρόν· ἐὰν δ' ἀύχμηρὸς ὁ χειμῶν τὸ ἕαρ
ὑδατῶδες. ὅταν χιόνες πολλαὶ γίνωνται ὡς τὰ πολλὰ
εὐετηρία γίνεται. φασὶ δὲ τινες καὶ εἰ ἐν ἄστρασι 25
(ἄνθραξι κογγ.) λαμπρὰ χάλαζα ἐπιφαίνηται χάλαζαν
προσημαίνειν ὡς τὰ πολλὰ· ἐὰν δὲ ὡσπερ κέγχροι
μικροὶ λαμπροὶ πολλοὶ, ἀνέμου μὲν ὄντος εὐδίαν,
μὴ ἀνέμου δὲ ὕδωρ ἢ ἄνεμον. ἔστι δ' ἄμεινον
πρῶτον γίνεσθαι βόρειον ὕδωρ νοτίου καὶ τοῖς
φνομένοις καὶ τοῖς ζώοις· δεῖ δὲ γλυκὴ εἶναι καὶ
μὴ ἀλμυρὸν τοῖς γενομένοις. καὶ ὅπως ἔτος βέλ-
τιον νοτίου βόρειον καὶ ὑγιεινότερον. καὶ ὅταν
(πάλιν) ὀχεύωνται πρόβατα ἢ αἰγες χειμῶνος μακροῦ
σημεῖον.

CAP. II. Ὅδατος μὲν οὖν ταῦτα λέγεται σημεῖα· 26
ἀνέμου δὲ καὶ πνευμάτων τάδε. ἀνατέλλων ὁ ἥλιος
καυματίας κἂν μὴ ἀποστίλβῃ ἀνεμῶδες τὸ σημείον·
καὶ ἐὰν κοῖλος φαίνηται ὁ ἥλιος ἀνέμου ἢ ὕδατος τὸ

σημείον. καὶ ἐὰν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κανυματίας ἀνέμους
καὶ ἀνέμους πολυχρονίους σημαίνει. ἐὰν αἱ ἀκτίνες
αἱ μὲν πρὸς βορρᾶν αἱ δὲ πρὸς νότον σχίζονται τού-
του μέσου ὄντος κατ' ὄρθρον κοινὸν ὕδατος καὶ ἀνέ-
27 μου σημείον ἔστιν. ἔστι δὲ σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ
τὰ μὲν μέλανα ὕδατος τὰ δ' ἐρυθρὰ πνεύματος. ἐὰν
δὲ [καὶ] ὁ μείς βορείου ὄντος ὄρθρος εἰστήκη ζέφυροι
εἰώθασιν ἐπιπνεῖν καὶ ὁ μὴν χειμερινὸς διατελεῖ. ὅταν
μὲν ἡ κεραία (ἢ ἄνω) τοῦ μηνὸς ἐπικύπτῃ βόρειος ὁ μείς·
ὅταν δ' ἡ κάτωθεν νότιος· ἐὰν δ' ὄρθρος καὶ μὴ καλῶς
ἐγκεκλιμένος μέχρι τετραδὸς καὶ εὐκυκλος εἴωθε χει-
μάξιν μέχρι διχομηρίας. σημαίνει ζοφώδης μὲν ὡν
28 ὕδωρ πυρώδης δὲ πνεῦμα. αἰθυαὶ καὶ νῆτται [πτερυ-
γίζουσαι] καὶ ἄγρια καὶ τιθασσαὶ ὕδωρ μὲν σημαί-
νουσι δνόμεναι, πτερυγίζουσαι δὲ ἄνεμον. οἱ κέφοι
εὐδίας οὕσης ὅποι ἂν πέτονται ἄνεμον προσημαίνουσι.
στρουθοὶ χειμῶνος ἀφ' ἐσπέρας θορυβοῦντες ἢ ἀνέ-
μου μεταβολὴν σημαίνουσιν ἢ ὕδωρ ὑέτιον. ἐρωδιὸς
ἀπὸ θαλάσσης πετόμενος καὶ βοῶν πνεύματος σημείον
29 ἔστι· καὶ ὅλως βοῶν μέγα ἀνεμώδης. κύων κυλινδού-
μενος χαμαὶ μέγεθος ἀνέμον σημαίνει. ἀράχνια πολλὰ
φερόμενα πνεῦμα ἢ χειμῶνα σημαίνει. ἢ ἄμπωτις βό-
ρειον πνεῦμα σημαίνει, πλημμύρα δὲ νότιον. ἐὰν μὲν
γὰρ ἐκ βορείων πλημμύρα ἦκῃ εἰς νότιον μεταβάλλει,
ἐὰν δ' ἐκ νοτίων ἄμπωτις γίνηται εἰς βόρειον μετα-
βάλλει. θάλασσα οἰδοῦσα καὶ ἀκταὶ βοῶσαι καὶ αἰγια-
λὸς ἡχῶν ἀνεμώδης. καὶ ὁ μὲν βορέας λήγων ἐλάττων
ὁ δὲ νότος ἀρχόμενος. παρήλιος ὀπόθεν ἂν ἢ ὕδωρ ἢ
30 ἄνεμον σημαίνει. ἢ πέμπτη καὶ δεκάτη ἀπὸ τροπῶν τῶν
χειμερινῶν ὡς τὰ πολλὰ νότιος. βορείων δὲ γινομένων
ξηραίνει πάντα, νοτίων δὲ ὑγραίνει. ἐὰν δὲ νοτίων
ὄντων ψοφῆ (τι) τῶν κεκολλημένων εἰς τὰ νότια ση-

αίνει τὴν μεταβολὴν· ἐὰν δὲ πόδες οἰδῶσι νοτία ἢ
 μεταβολή. τὸ δὲ αὐτὸ σημεῖον καὶ ἐκνεφίον. καὶ ὄδα-
 ὄν τὸν δεξιὸν . . . ἐχίνος ὁ χειρσαῖος σημαντικόν
 οἰεῖται δὲ δύο ὁπᾶς ὅπου ἂν οἰκῆ, τὴν μὲν πρὸς βορ-
 ρᾶν τὴν δὲ νοτόθεν· ὁποτέραν δ' ἂν ἀποφράττη ἐν-
 τεῦθεν πνεῦμα σημαίνει, ἐὰν δ' ἀμφοτέρως ἀνέμου
 ἔγρεθος. ἐὰν ὄρος πρὸς βορρᾶ ἀνεμον προσημαίνει. 31
 ἐν ἐν θαλάττῃ ἐξαίφνης πνεύματος γαλήνη γίνηται
 μεταβολὴν πνεύματος ἢ ἐπίδοσιν. ἐὰν ἄκραι μετέωροι
 αἰνούνται ἢ καὶ νῆσοι ἐκ μιᾶς πλείους νοτίαν μεταβο-
 λὴν σημαίνει· γῆ τε μέλαινα ὑποφαινομένη (βόρειον)
 εὐκὴ δὲ νότιον. αἱ ἄλωνες περὶ τὴν σελήνην πνευ-
 ατώδεις μᾶλλον ἢ περὶ ἥλιον· σημαίνουσι δὲ πνεῦμα
 αραγεῖσαι περὶ ἄμφω, καὶ ἢ ἂν ἑαγῆ ταύτῃ πνεῦμα.
 αινεφέλων ὅθεν ἂν ἀνατέλληται ἐντεῦθεν ἀνεμος. αἱ
 ηλάδες νεφέλαι θέρους ἀνεμον σημαίνουσι. ἐὰν ἀστρα- 32
 ῆ πανταχόθεν γίνηται ὕδωρ σημαίνει, καὶ ὅθεν ἂν
 ἀστραπαὶ πυκναὶ γίνονται ἐντεῦθεν πνεύματα γί-
 νεται. θέρους ὅθεν ἂν ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ γίνων-
 αὶ ἐντεῦθεν πνεύματα γίνονται ἰσχυρά· ἐὰν μὲν σφό-
 δρα καὶ ἰσχυρὸν ἀστράπτη θάπτον καὶ σφοδρότερον
 πνεύσουσιν, ἐὰν δ' ἡρέμα καὶ μακρῶς κατ' ὀλίγον. τοῦ
 δὲ χειμῶνος καὶ φθινοπώρου τοῦναντίον· παύουσι γὰρ
 τὰ πνεύματα αἱ ἀστραπαί· καὶ ὅσῳ ἂν ἰσχυρότεραι γί-
 νονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον παύον-
 ται· τοῦ δ' ἕαρος ἦτιον ἂν ταῦτὰ σημεῖα λέγω, ὥσπερ
 καὶ χειμῶνος. ἐὰν νότου πνέοντος βορρᾶθεν ἀστράπτη 33
 παύεται· ἐὰν ἕωθεν ἀστράπτη εἴωθε παύεσθαι τρι-
 ταῖος, οἱ δὲ ἄλλοι πεμπταῖοι ἑβδομαῖοι ἔνναταῖοι, οἱ
 δὲ δειλινοὶ ταχὺ παύονται. οἱ βορέαι παύονται ὡς ἐπὶ
 τὸ πολὺ ἐν περιτταῖς οἱ δὲ νότοι ἐν ἀρτίαις. ἀνεμοὶ
 αἰρῶνται ἀμ' ἡλίῳ ἀνατέλλουσι καὶ σελήνῃ. ἐὰν ἀνα-

τέλλων ὁ ἥλιος καὶ σελήνη (μῆ) παύσωσιν ἐπιτείνει τὰ πνεύματα· χρονιώτερα δὲ καὶ ἰσχυρότερα τὰ πνεύματα γίνεται τὰ ἡμέρας ἢ νύκτωρ ἀρχόμενα
 34 ἔαν ἐτησίαι πολὺν χρόνον πνεύσωσι καὶ μετόπωρον γένηται ἀνεμῶδες ὁ χειμῶν νήνεμος γίνεται, ἔαν δ' ἐναντίως καὶ ὁ χειμῶν ἐναντίος. πρὸς κορυφῆς ὄρου ὀπόθεν ἂν νεφέλη μῆκύνηται ταύτη ἀνεμος πνεύσειται. αἱ νεφέλαι ἐκ τῶν ὀπισθεν προσίξουσαι καὶ ὀπισθεν πνευσοῦνται. Ἄθως μέσος διεξευγμένος νότιος καὶ ὄλως τὰ ὄρη διεξωσμένα νότια ὡς τὰ πολλὰ οἱ κομηῆται ἀστέρες ὡς τὰ πολλὰ πνεύματα σημαίνουσιν, ἔαν δὲ πολλοὶ καὶ αὐχμὸν. μετὰ χιόνα νότος μετὰ πάχνην βορέας εἴωθε πνεῖν. μύκητες ἐπὶ λύχνου
 35 νότιον πνεῦμα ἢ ὕδωρ σημαίνουσιν. αἱ δὲ στάσεις τῶν πνευμάτων οὕτως ἔχουσιν ὡς ἐν τῷ γράμματι διώριστα. τῶν δ' ἀνέμων ἔτι πνέουσι τοῖς ἄλλοις ἐπιπίπτουσι μάλιστα ἀπαρκτίας θρακίας ἀργέστης. ὅταν δὲ μὴ ὑπ' ἀλλήλων διαλύονται τὰ πνεύματα ἀλλ' αὐτὰ καταμαρανθῶσι μεταβάλλουσιν εἰς τοὺς ἐχομένους ἐπὶ δεξιὰ ὡσπερ ἢ τοῦ ἡλίου ἔχει φορὰ. ὁ νότος ἀρχόμενος ξηρὸς τελευτῶν δὲ ὑγρὸς. καὶ ὁ εὐρος. ὁ δ' ἀπηλιώτης ἀπὸ ἀνατολῆς ἰσημερινῆς ὑδατώδης· διὰ
 36 λεπτῶν δὲ ἄγει τὰ ὕδατα. ὑγροὶ δὲ μάλιστα ὁ τε καικίας καὶ λίψ· χαλαζώδης δ' ἀπαρκτίας καὶ θρακίας καὶ ἀργέστης· νιφετώδης δὲ ὁ τε μέσης ἢ βορέας καὶ ἀπαρκτίας· κανυματώδης δὲ νότος καὶ ζέφυρος καὶ εὐρος· οἱ μὲν οἷς ἂν ἐκ πελάγους προσπίπτωσιν οἱ δὲ οἷς ἂν διὰ γῆς. δασύνουσι δ' οὐρανὸν νέφεσι καὶ καλύπτουσι καικίας μάλιστα εἶτα λίψ. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἀνεμοὶ ἀφ' ἑαυτῶν τὰ νέφη ὠθοῦσι καικίας δὲ μόνος πνέων εἰς ἑαυτόν. αἰθριοὶ δὲ μάλιστα θρακίας καὶ ἀργέστης καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαρκτίας· ἐκνεφίαι δὲ μάλιστα

ὅ τε ἀπαρκτίας καὶ ὁ θρακίας καὶ ὁ ἀργέστης. γίνον- 37
ται δὲ ἐκνεφρία ὅταν εἰς ἀλλήλους ἐμπίπτωσι πνέοντες
μάλιστα μὲν μετοπώρου τῶν δὲ λοιπῶν ἕαρος. ἀστρα-
παῖος δὲ θρακίας καὶ ἀργέστης καὶ ἀπαρκτίας καὶ μέ-
σης. εἰάν ἐν τῇ θαλάττῃ πάπποι φέρονται πολλοὶ οἱ
γινόμενοι ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν ἄνεμον σημαίνουσιν ἔσε-
σθαι μέγαν. ὅθεν ἂν ἀστέρες διάττωσι πολλοὶ ἄνεμον
ἐντεῦθεν· εἰάν δὲ πανταχόθεν ὁμοίως πολλὰ πνεύματα
σημαίνουσι· πνευμάτων μὲν οὖν σημεῖα ταῦτα.

CAP. III. Χειμῶνος δὲ τάδε. ἥλιος δυόμενος εἰς 38
μὴ καθαρόν. καὶ ὡς ἂν μερισθῆν δυόμενος οὕτως αἱ
ἡμέραι ἐπιτελοῦνται. οἶον εἰ τὸ τρίτον μέρος ἀπολει-
ρθεῖν ἢ τὸ ἡμισυ. τὸ σελήνιον εἰάν ὀρθὸν ἢ μέχρι τετρα-
δος καὶ εἰ εὐκυκλον χειμάσει μέχρι διχοτόμου· γέρα-
νοι εἰάν πρωὶ πέτῶνται καὶ ἀθροοὶ πρωὶ χειμάσει, εἰάν
δὲ ὀψὲ καὶ πολὺν χρόνον ὀψὲ χειμάσει. καὶ εἰάν ὑπο-
τραφῶσι πετόμενοι χειμῶνα σημαίνουσι. χῆνες βοῶν- 39
ες μᾶλλον ἢ περὶ σίτον μαχόμενοι χειμέριον. σπίνος
στρουθὸς σπίζων ἔωθεν χειμέριον. ὄρχιλος [ὡς] εἰσιῶν
καὶ εἰσδυόμενος εἰς ὅπας χειμῶνα σημαίνουσι καὶ ἐρι-
τεὺς ὡσαύτως. κορώνη εἰάν ταχὺ δις κρώξῃ καὶ τρί-
τον χειμερία. καὶ κορώνη καὶ κόραξ καὶ κολοιοὺς ὀψὲ
δουτες χειμέριοι. στρουθὸς εἰάν λευκὸς ἢ χελιδὼν ἢ
ἄλλο τι τῶν μὴ εἰωθότων λευκῶν χειμῶνα μέγαν ση-
μαίνουσιν, ὥσπερ καὶ μέλανες εἰάν πολλοὶ φανῶσιν
ἔωθεν. καὶ εἰάν ἐκ πελάγους ὄρνιθες φεύγῶσι χειμῶνα 40
σημαίνουσι. καὶ σπίνος ἐν οἰκίᾳ οἰκουμένη φθεγγό-
μενος χειμέριον. ὅσα ὕδωρ σημαίνει χειμῶνα ἄγει, εἰάν
μὴ ὕδωρ χιόνα καὶ χειμῶνα. κόραξ φωνὰς πολλὰς με-
ταβάλλων χειμῶνος χειμέριον. κολοιοὶ ἐκ τοῦ νότου
πετόμενοι καὶ τευθίδες χειμέρια. φωνὴ ἐν λιμένι
ἐποφοφούσα καὶ πολὺπλοκὸν ἠχοῦσα χειμέριον. καὶ

οἱ πνεύμονες οἱ θαλάττιοι ἐὰν πολλοὶ φαίνονται ἐν τῷ πελάγει χειμερινῷ ἔτους σημεῖον. πρόβατα ἐὰν
 41 πρῶτ' ὀχεύηται πρῶτον χειμῶνα σημαίνουσι. μετὰ τὸ πῶρον ἐὰν πρόβατα ἢ βόες ὀρύττωσι καὶ κοιμῶνται ἀθρόοι πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες τὰς κεφαλὰς τὸν χειμῶνα χειμέριον σημαίνει. ἐν δὲ τῷ Πόντῳ φασὶν ὅτι Ἄρκτοῦρος ἀνατείλη * θᾶττον ἐναντίους τῷ βορρᾷ νικῶντες μεσθαί. βόες μᾶλλον ἐσθίοντες τοῦ εἰωθότος καὶ ἐπὶ τὸ δεξιὸν κατακλινόμενοι χειμέριον. καὶ ὧτα κρούω ὄνος χειμέριον· καὶ μαχόμενα πρόβατα καὶ ὄρνιθες περὶ σίτου παρὰ τὸ ἔθος· προπαρασκευάζονται γὰρ
 42 καὶ μῦες τρίζοντες καὶ ὀρχούμενοι χειμέριον. καὶ κύων τοῖς ποσὶν ὀρύττουσα καὶ ὀλολυγῶν ἄδουσα μόνη ἀκριβοῦς χειμέριον. γῆς ἔντερα πολλὰ φαινόμενα χειμῶνα σημαίνει. καὶ ἐὰν πῦρ μὴ θέλη ἄπτεσθαι χειμέριον καὶ ἐὰν λύχνος ἄπτεσθαι μὴ ἐθέλη χειμῶναση μαίνει καὶ τέφρα πηγνυμένη νιφετόν. λύχνος εὐδίας ἢ σαχαιός καίόμενος χειμῶνα σημαίνει· καὶ ἐὰν χειμῶνος ὄντος μύκαι μέλαινα ἐπιγίνονται χειμῶνα σημαίνει καὶ ἐὰν ὥσπερ κέγχροις πολλοῖς κατάπλεως ἢ χειμῶνος ὀρίσει· καὶ ἐὰν κύκλω περὶ τὸ λαμπρὸν ὧσιν εὐδίας ἢ οὔσης χιονικόν. ἢ τοῦ ὄνου φάτνη εἰ συνίσταται καὶ ζοφερά γίνεται χειμῶνα σημαίνει. καὶ ἐὰν ἀστραπὴ λαμπρὰ μὴ ἐν τῷ αὐτῷ μὲν χειμέριον. ἐπὶ πλειάδων δυομένη ἐὰν λάμψη κατὰ Πάρνηθα καὶ Βορίλητον καὶ Ἐπιφάνητον, ἐὰν μὲν ἅπαντα καταλάμψη μέγαν χειμῶνα σημαίνει, ἐὰν δὲ τὰ δύο ἐλάττω, ἐὰν δὲ Πάρνηθα μόνον εὐδιεινόν· καὶ ἐὰν χειμῶνος ὄντος νεφέλη μακρὰ ἐπὶ τὸν Ἐπιφάνητον ἢ χειμῶνος ἐπίτασιν σημαίνει. Ἄθως καὶ Ὀλυμπος καὶ ὄλως ὀρέων κορυφαὶ κατεχόμεναι ὑπερνεφελῶν χειμέριον. ἐὰν εὐδίας γινομένης νεφέλαι φαίνηται ἐν τῷ ἀέρι, παρατεταμένον καὶ τιλλόμενον

οὐπω παύεται ὁ χειμῶν. ἐὰν τὸ μετόπωρον εὐδιεινὸν 44
 παρὰ τὸ εἰκὸς γένηται τὸ ἔαρ γίνεται ψυχρὸν ὡς τὰ
 πολλά. ἐὰν πρωτὶ χειμάζειν ἄρξῃται πρωτὶ παύεται καὶ
 ἔαρ καλὸν, ἐὰν δὲ τὸναντίον καὶ ἔαρ ὄψιον ἔσται.
 ἐὰν χειμῶν ὑέτιος τὸ ἔαρ ἀνχηρὸν, ἐὰν δ' ἀνχηρὸς
 ὁ χειμῶν τὸ ἔαρ καλόν. ἐὰν ἢ ὄπωρα γένηται ἐπεικῆς
 τὰ πολλά γίνεται τοῖς προβάτοις λιμός. ἐὰν τὸ ἔαρ
 καὶ τὸ θέρος ψυχρὰ γένηται ἢ τε ὄπωρα γίνεται καὶ
 (τὸ) μετόπωρον πνιγηρὸν καὶ οὐκ ἀνεμῶδες. οἱ προ- 45
 νοι ἐὰν εὐκαρπῶσι χειμῶνες πολλοὶ σφόδρα γίνονται.
 ἐὰν ἐπὶ κορυφῆς ὄρους νέφος ὀρθὸν στῆ χειμῶνα ση-
 μαίνει, ὅθεν καὶ Ἀρχίλοχος ἐποίησε 'Γλαῦχ' ὄρα βα-
 θύς γὰρ ἤδη κύμασι ταρασσεται πόντος ἀμφὶ δ' ἄκρα
 γυροῦν ὀρθὸν ἴσταται νέφος Σῆμα χειμῶνος.' ἐὰν δ'
 ὁμόχρων ἢ ὑμένι λευκῶ χειμέριον. ὅταν ἐστῶτων νε- 46
 φῶν ἕτερα ἐπιφέρηται τὰ δ' ἡρεμῆ χειμέρια. (ὁ ἥλιος) 46
 ἐὰν χειμῶνος διαλάμψας πάλιν ἀποκρυφθῆ καὶ τοῦτο
 ποιήσῃ δις ἢ τρις ἡμέρα χειμέριος δίδεισιν. ὁ τοῦ Ἐρ-
 μοῦ ἀστήρ χειμῶνος μὲν φαινόμενος ψύχη σημαίνει
 θέρους δὲ καῦμα. ὅταν μέλιτται μὴ ἀποπέτωνται μα-
 κρὰν ἀλλ' αὐτοῦ ἐν τῇ εὐδίᾳ πέτωνται χειμῶνα ἐσό-
 μενον σημαίνει. λύκος ὠρονόμενος χειμῶνα σημαίνει
 διὰ τριῶν ἡμερῶν. λύκος ὅταν πρὸς τὰ ἔργα ὀρμᾷ ἢ
 εἰσῶ χειμῶνος ὦρα χειμῶνα σημαίνει εὐθύς. ἔστι δὲ 47
 σημεῖον χειμῶνων μεγάλων καὶ ὄμβρων καὶ ὅταν γέ-
 νωνται ἐν τῷ μετοπώρῳ πολλοὶ σφῆκες καὶ ὅταν ὄρνι-
 θες λευκοὶ πρὸς τὰ ἐργάσιμα πλησιάξωσι καὶ ὅλως τὰ
 ἄγρια θηρία ἐὰν πρὸς τὰ ἐργάσιμα βόρειον καὶ χειμῶ-
 νος μέγεθος σημαίνει. τῆς Πάρνηθος ἐὰν τὰ πρὸς ζέ-
 ρυρον ἄνεμον καὶ τὰ πρὸς Φύλης φράττηται νέφεσι
 βορειῶν ὄντων χειμέριον τὸ σημεῖον. ὅταν πνίγη γί- 48
 νηται ἰσχυρὰ ὡς τὰ πολλά ἀνταποδίδωσι καὶ γίνεται

χειμῶν ἰσχυρός. ἐὰν ὕδατα ἕαρινὰ πολλὰ γένηται, καύματα ἰσχυρὰ ἐν τοῖς πεδινοῖς καὶ κοίλοις γίνεται. δεῖ οὖν τὴν ἀρχὴν ὄραν. ἐὰν τὸ μετόπωρον εὐδιεινὸν γίνηται σφόδρα τὸ ἕαρ ὡς τὰ πολλὰ γίνεται ψυχρόν· ἐὰν δὲ τὸ ἕαρ ὄψιον γένηται καὶ ψυχρόν ἢ ὅπωρα ὀψία
 49 γίνεται καὶ (τὸ) μετόπωρον ὡς τὰ πολλὰ πνιγηρόν. οἱ πρῖνοι ὅταν εὐκαρπῶσι σφόδρα, ὡς μὲν τὰ πολλὰ χειμῶνα ἰσχυρὸν σημαίνουσιν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνυχμούς φασι γίνεσθαι. καὶ ἐὰν τις σκολόπακα λαβὼν ὑποπάσας ἄργιλον εἰς πιθάκην θῆ σημαίνει ταῖς φωναῖς αἰς ἀφίησιν ἄνεμον καὶ εὐδίαν. καὶ τὸ πανταχοῦ δὲ λεγόμενον σημεῖον δημόσιον χειμέριον ὅταν μῦες περὶ φορουτοῦ μάχωνται καὶ φέρωσιν.

50 CAP. IV. Εὐδίας δὲ σημεῖα τάδε. ἥλιος μὲν ἀνιῶν λαμπρὸς καὶ μὴ καυματίας καὶ μὴ ἔχων σημεῖον μηδὲν ἐν ἑαυτῷ εὐδίαν σημαίνει. ὡς δ' αὐτως σελήνη πανσελήνῳ. καὶ δυόμενος ἥλιος χειμῶνος εἰς καθαρὸν εὐδιεινός, ἐὰν μὴ ταῖς προτέραις ἡμέραις εἰς μὴ καθαρὸν δεδυκῶς ἢ ἔξ εὐδιῶν· οὕτω δὲ ἄδηλον. καὶ ἐὰν χειμάζοντος ἢ δύσις γένηται εἰς καθαρὸν εὐδιεινόν· καὶ
 51 ἐὰν δύνων χειμῶνος ὠχρὸς ἢ εὐδίαν σημαίνει. καὶ ὁ μεις ἐὰν τριταῖος ὢν λαμπρὸς ἢ εὐδιεινόν. καὶ ἢ τοῦ ὄνου φάτνη ὅτε ἂν καθαρὰ καὶ λαμπρὰ φαίνεται εὐδιεινόν. ἄλλως δὲ ἐὰν ὀμαλῶς παγῆ καὶ μαρανθῆ εὐδίαν σημαίνει. αἱ κοιλάδες νεφέλαι χειμῶνος εὐδιεῖναι. Ὀλυμπος δὲ καὶ Ἄθως καὶ ὄλλως τὰ ὄρη τὰ σημαντικὰ ὅταν τὰς κορυφὰς καθαρὰς ἔχωσιν εὐδίαν σημαίνει. καὶ ὅταν τὰ νέφη πρὸς τὴν θάλασσαν αὐτὴν παραξωννύη εὐδιεινόν. καὶ ὅταν ὕσαντος πρὸς δυσμὰς χαλκῶδες τὰ νέφη χροῶμα ἔχη· εὐδία γὰρ ὡς τὰ πολλὰ
 52 τῆ ὑστεραία. ὅταν δὲ ὀμίχλη γένηται ὕδωρ οὐ γίνεται ἢ ἔλαττον. ὅταν γέρανοι πέτῳνται καὶ μὴ ἀνα-

κάμπυρσιν εὐδίαν σημαίνει· οὐ γὰρ πέτονται πρὶν ἢ
 ἐν πετόμενοι καθαρὰ ἴδωσι. γλαυῆς ἤσυχαῖον φθεγγο-
 λένῃ ἐν χειμῶνι εὐδίαν προσημαίνει· καὶ νύκτωρ χει-
 μῶνος ἤσυχαῖον ἄδουσα. θαλαττία δὲ γλαυῆς ἄδουσα
 χειμῶνος μὲν εὐδίαν σημαίνει, εὐδίας δὲ χειμῶνα.
 καὶ κόραξ δὲ μόνος μὲν ἤσυχαῖον κράζων, καὶ ἂν τρις
 κράξῃ μετὰ τοῦτο πολλάκις κράξῃ εὐδιεινός. καὶ κορώνη 53
 ὄθεν εὐθύς ἂν κράξῃ τρις εὐδίαν σημαίνει καὶ ἐσπέ-
 ρας χειμῶνος ἤσυχαῖον ἄδουσα. καὶ ὄρχιλος ἐξ ὀπῆς ἐκ-
 τετόμενος καὶ ἐξ ἐρκίων καὶ ἐξ οἰκίας ἐξωθεν εὐδίαν
 σημαίνει. καὶ ἂν χειμῶνος βορεύοντος βορρᾶθεν ὑπό-
 αμψις γένηται λευκὴ νοτόθεν δὲ ἐναντία τεταγμένη ἢ
 ἐφέλη ὀγκώδης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς εὐδίαν σημαίνει
 εταβολήν. καὶ ὅταν βορέας νεφέλας πολλὰς κινῇ ἐκ-
 νέων μέγας εὐδίαν σημαίνει. πρόβατα ὀψὲ ὀχενόμενα 54
 εὐδιεινὸν ἀποτελοῦσι τὸ σημεῖον. καὶ βοῦς ἐπὶ τὸ
 εἰς τὸ ἰσχυρὸν κατακλινόμενος εὐδίαν σημαίνει· καὶ
 ὄνων ὡσαύτως· ἐπὶ δεξιὸν δὲ χειμῶνα. τέττιγες πολ-
 οὶ γινόμενοι νοσῶδες τὸ ἔτος σημαίνουσι. λύχνος
 χειμῶνος καιόμενος ἤσυχαῖος εὐδίαν σημαίνει. καὶ ἂν
 τ' ἄκρω οἶον κέρχρους ἔχῃ λαμπράς· καὶ ἂν ἐν κύ-
 λῳ τὴν μύξαν περιγράψῃ λαμπρὰ γραμμὴ. ὁ τῆς 55
 γίνου καρπὸς σημαίνει τοὺς ἀρότους· ἔχει δὲ τρία
 ἔρη καὶ ἔστιν ὁ πρῶτος τοῦ πρώτου ἀρότου σημεῖον,
 δεύτερος τοῦ δευτέρου, ὁ τρίτος τοῦ τρίτου· καὶ ὡς
 ἐν τούτων κλίνη κάλλιστα καὶ γένηται ἀδρότατος οὐ-
 ρὸς ἔξει καὶ ὁ κατὰ τοῦτον ἀροτος. λέγεται δὲ καὶ 56
 οἰαδὲ σημεῖα ὄλων τε τῶν ἐνιαυτῶν γίνεσθαι καὶ τῶν
 ἐρκίων. ἂν ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος ζόφος ἢ καὶ
 αἰμάτα γίνηται καὶ ταῦτα ἄνευ ὕδατος ὑπ' ἀνέμων
 ἀεολυθῆ, πρὸς τὸ ἕαρ σημαίνει χάλαζαν ἐσομένην. καὶ
 ἂν μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν ὀμίχλαι πίπτωσι,

πνεύματα καὶ ἀνέμους σημαίνουσιν εἰς ἑβδομον μὴ
ἀμφοτέρων ἀριθμουμένων. ὅσαι μὲν ἅμα μηνοειδεῖ
σελήνη πίπτουσιν, αὗται μὲν πνεύματα σημαίνουσι
εἰς ἐκείνον τὸν χρόνον, ὅσαι δ' ἀμφικύρτου οὔσης τῆς
σελήνης ὕδατα. καὶ ὅσῳ ἂν μᾶλλον ἐφ' ἑκατέρῳ
57 νει. σημαίνει δὲ καὶ τὰ πνεύματα ἅμα ταῖς ὀμίχλαις
ἐπιπιπτούσαις γινόμενα· καὶ ἐὰν μὲν ἀπ' ἡοῦς καὶ
σημβρίας γίνηται τὰ πνεύματα, ὕδατα σημαίνει·
δ' ἀφ' ἑσπέρας καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνεύματα καὶ ψυ-
οὺς δὲ κομήτας Αἰγύπτιοι λέγουσιν οὐ μόνον τὰ π-
ειρημένα σημαίνουσιν ὅταν φαίνωνται ἀλλὰ καὶ ψυ-
ἐπὶ δὲ τοῖς ἄστροις εἰώθεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σημαίνουσι
καὶ ταῖς ἰσημερίαις καὶ τροπαῖς, οὐκ ἐπ' αὐταῖς ἀ-
ἢ πρὸ αὐτῶν ἢ ὕστερον μικρῶ.

FR. VII. ΠΕΡΙ ΚΟΠΩΝ.

Ἐν τίνι ποθ' ὁ κόπος (ἦ) τίσιν ὡς πρότερον, τ-
τερον ὡς Ἐπιγένης ὑπέλαβεν ἐν φλεβὶ καὶ νεύρῳ
μόνον ἐν νεύρῳ, τούτου γὰρ καὶ ἡ κίνησις, ἡ ὑπὲρ
βολῆ συντήξεως διὰ κίνησιν, ἡ ἀπλῶς οὐπερ πόν-
ταύτη καὶ ὁ κόπος, διὸ καὶ αἰεὶ βαρύνεται ὁ κοπιῶν
εἰ οὖν τὸ νεῦρον μὴ δεκτικὸν ὑγρότητος οὐκ ἂν
ταῦθα ὁ κόπος ἐνεῖη κατὰ φύσιν· εἰ δὲ ὁ κόπος ἐξ
λαγὴ τις, ἄτοπον εἰ μὴ δι' ὧν ἡ κίνησις καὶ ὁ πόν-
ἐν τούτοις καὶ ὁ κόπος ἀλλ' ἐκ τῆς κινήσεως ἐπιρρο-
τῆς συντήξεως εἰς αὐτὰ ταῦτα καὶ τὰς καμπὰς ἀπ-
2 μάλιστα βαρύνονται καὶ κοπιῶσι. λέγουσι δὲ καὶ τ-

ἄρκας καὶ ὅλον τὸ σῶμα κοπιᾶν, ὅθεν καὶ τοὺς ὀστεο-
 κόπους (καὶ) ὀστιάρας καλοῦσιν. εἰ δ' ἐν ὀστοῖς ὁ κό-
 πος, πότερον ὡς κινουῦσιν ἢ κινουμένοις ἢ ὡς ἐπιρροὴν
 δεχομένοις; ἢ οὐδὲν κωλύει τρόπον τινὰ ἀμφοτέρως,
 καὶ κινουμένα πῶς καὶ δεχόμενα τὴν ἐπιρροὴν. ὅταν γὰρ
 εἰς τὸ ἐντὸς διίκηται διὰ πλήθος τοῦ πόνου τοῦτ' ἐν
 τοῖς ὀστοῖς κόπος· ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ σαρκὶ καὶ ἐν ὅλοις
 τοῖς σώμασιν, ὃ δὴ καλοῦσι συγκεκόφθαι· ὃ διαδοθέντος
 συμβαίνει τοῦ πόνου πρὸς ἅπαντα τὰ μέρη καὶ μά-
 λισθ' οἷς ἂν τις ἐνεργῇ καθάπερ τοῖς ἄνω καὶ κάτω,
 καὶ αὐτῶν τούτων μορίοις τισὶν ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς
 κληροκοιτίαις. ὡς δ' ἀπλῶς εἰπεῖν ἐν τοῖς καμπτο- 3
 ἔνοις μέρεσι μάλιστα καὶ νευρωδεστάτοις ὅταν τις
 ὑντηξὶς ἐπὶ τὰ νεῦρα καὶ τὰς καμπὰς ἔλθῃ· καὶ ἡ
 βαρύτης ἀπὸ ταύτης. διὸ καὶ οὐδεὶς πώποτε τὴν γα-
 τέρα ἐκοπίασεν οὐδὲ τὴν κεφαλὴν. ἄρα δὲ ὅταν καὶ
 ἄλλως πῶς ἡ ὑγρότης ἐπιρροὴ πάντως κόπος; οὐ γὰρ
 ἔτι διὰ τὴν κίνησιν. ἢ τοῦτο μὲν οὐκ ἀναγκαῖον *
 ἀλλὰ μᾶλλον πόνος τις ἀκολουθεῖ· καὶ γὰρ καθήμενοι
 αἱ ἐστῶτες καὶ κατακείμενοί φασὶ κοπιᾶν καὶ ἐν τῷ
 ὑπὸ σχήματι· καὶ ἡ πίεσις ἐπίπονον, οἶον γὰρ
 λίψις καὶ πληγὴ τις. ἀλλ' ἐνίστε δὴ καὶ ὑπὸ πλη- 4
 μωνῆς καὶ ἀγρυπνίας καὶ ὑπὸ κατάρρου φασὶ κο-
 πιᾶν· ἅπαντα δὲ πῶς καὶ ταῦτα πλήθος ὑγρότητος. ἢ
 γὰρ πλησμονὴ (μὴ) κρατοῦντος τοῦ σώματος, ἢ τε
 ἀγρυπνία κωλύει τὴν πέψιν, ὃ τε κατάρρους φανερά
 ἢ σύντηξις ἢ ἀπλῶς εἰπεῖν ὑγρότης. πότερον οὖν
 κόπος ταῦτα ἢ ὀμότης ἢ διάθεσις, ὥσπερ καὶ ἐκ τῶν
 ἄνω συμβαίνει; βαρύνονται γὰρ διὰ τὴν σύντηξιν.
 οὐδὲν κωλύει διὰ πλείους αἰτίας γίνεσθαι τὸν κό- 5
 πον. ἐπεὶ ἐνίστε καὶ κατεξηραμμένου τοῦ σώματος
 καὶ οὐδεμιᾶς ὑγρότητος ὑπαρχούσης οὐδαμοῦ κοπιᾶσι

καὶ μάλιστα γ' ὡς εἰπεῖν οὗτοι. πλὴν εἴ τις * ἐν τοῖς τοῖς μέρεσι λέγοι τὴν σύντηξιν ὑπάρχειν· ἐπὶ ὅταν γ' ἀπλῶς ὑγρότητος ἐπιρροὴ γένηται τις οὐ πάντως κόπος ὥσπερ τοῖς ὑδρωπιῶσι τοῖς ἐπὶ καθέδρῳ ὦν τὰ γόνατα καὶ οἱ πόδες οἰδοῦσιν. οὐδὲ γὰρ ὅλα ὅταν ὑγρανθῇ καὶ βαρυνθῇ τὸ σῶμα· σχεδὸν γὰρ
6 πᾶσι τοῦτο συμβαίνει ἐν τοῖς νοτίοις. ταῦτα μὲν οὐκ ἄγαν διορίσαι χαλεπὸν, αἱ δὲ θεραπείαι δόξαιεν (ἀντι) ἐναντίαι πως εἶναι καὶ τῶν παθῶν καὶ ἑαυταῖς, οἷον ἢ τε καθυγραίνουσα καὶ λουτροῖς καὶ ποτοῖς εἰπερ ἐν ὑγρότητι καὶ συντήξει τὸ πάθος καὶ (ἢ) τῷ κόπῳ λουτροῦσα τὸν κόπον κατὰ πῆν παροιμίαν. οὐκ εἰσὶ δ' ἐναντίαι· καὶ γὰρ μαλάξεως δεῖται τὸ κατάξηρον καὶ συντετηγμένον καὶ πλείοσι τόποις ἔκκρισιν ἐποίησε τοῦ λυποῦντος καὶ κατὰ σάρκα καὶ κατὰ κύστιν· ἢ τε κνησις καὶ ὁ πόνος ἅπαν ἐξήρανε τὸ σύντηγμα καὶ ἐξήρασε. οὐχ ἅπανσι δὲ οὐδὲ πάντως αἱ τοιαῦται θεραπείαι ἀλλ' οἷς μὴ μεγάλαι μὴδ' ἀπὸ μεγάλων
7 ἀρχαί. τὰ δ' ἀντίτυπα καὶ σκληρὰ μᾶλλον ποιεῖ κνησιν καὶ ἐν πορείᾳ καὶ ἐν δρόμῳ καὶ ἐν κατακλίσει καὶ ἐν καθέδρῳ διὰ τὸ μᾶλλον ποιεῖν πληγὴν καὶ πόνον. τάχα δ' ἴσως καὶ τὴν συντονίαν πλείω· κοπιώτερον δ' ἂν τὸ τοιοῦτο δόξειεν. ἀλλ' ἐν γε ταῖς καθέδραις καὶ ταῖς κατακλίσεσι τὸ ὑπεῖκον καὶ ἐκκρινόμενον οὐκ ἔστιν ὅταν ἅπαξ λάβῃ τὸ βάρος οὐκέτι ὑπεῖκει· ὥσπερ
8 καὶ τοῦτο ἐχρῆν ὁμοίως ἀποπιέζειν. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο ἀληθές. αἰεὶ γὰρ ἔχει πως τὰ τοιαῦτα ἐνδοσιν ὡς πᾶσι ἐναντίαι τῇ φύσει· ἐπεὶ καὶ δῆλον ἐν τῷ πλείονι χρόνῳ ποιεῖ τὸ ὑποκείμενον ὅτι τοιοῦτον. τὰ δ' ἀπίεστα κνησὶν μὴδὲν ἐνδίδοντα τῇ θλίψει ποιεῖ τὸν κόπον. ἔτι καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὴν τροπὴν τᾶλλ' ἐνδίδωσι καὶ ποιεῖ
9 τινὰ μεταβολὴν, τὰ δὲ οὐκ. διὰ ταῦτα δέ πως καὶ τὸ

πίπεδα τῶν κοίλων κοπιαιρώτερα καὶ τὰ κυρτὰ τῶν
 ἐπιπέδων· ἡ γὰρ θλίψις σφοδρότερον ποιεῖ καὶ μείζω
 ὄν πόνον ἐφ' ἓνα τόπον ἀθροισμένου τοῦ βάρους.
 ὁ μὲν οὖν κυρτὸν τοῦ εὐθέως τοῦτο δὲ μᾶλλον τοῦ
 κοίλου. διότι δὲ τοὺς μηροὺς ἢ τὰς κνήμας μᾶλλον 10
 κοπιῶσιν; ὅτι μάλιστα ὁ πόνος τῆ τοῦ συνεχοῦς δια-
 στάσει· συνεχέστερος δὲ καὶ συμφυέστερος ὁ μηρὸς,
 ἕμα δὲ καὶ ἡ τῶν νεύρων διάστασις [καὶ] ἐν τούτῳ,
 καὶ ἐγγυτέρω τοῦ τόπου τοῦ ἔχοντος τὸ περιέτωμα.
 διόπερ ἂν ὑπερβάλλῃ τῆ θερμότητι διὰ τὴν κίνησιν
 ἐπισπῶσιν οἱ μηροὶ) μᾶλλον καὶ πλείον. ὅτι δὲ ἡ ἀνάρ-
 ησις ποιεῖ συμπάθειαν τῶν νεύρων καὶ φλεβῶν καὶ
 τῶν βουβῶνων δῆλον· πληγέντων γὰρ τῶν κάτω-
 τεν ἐνταῦθα βουβῶνες. διότι δὲ καταβαίνοντες μὲν 11
 κατάντη τοὺς μηροὺς μάλιστα πονοῦσιν, ἀναβαίνοντες
 δὲ τὰς κνήμας; ὅτι κατὰ μὲν τὴν ἀνάβασιν ὁ πόνος
 ᾧ αἶρειν τὸ σῶμα· φορτίον γὰρ γίνεται ἱκανόν· ᾧ
 ἔν ἅπαν ἐπίκειται τὸ βάρος καὶ ᾧ αἶρομεν τούτου
 μάλιστα ὁ πόνος, ἡ δὲ κνήμη τοιοῦτον· ἔσχατον γὰρ
 ἔχει μῆκος καὶ οὐχ ὥσπερ ὁ πούς πλάτος, διόπερ σα-
 εύεται. καθάπερ οὖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸν ὤμον μᾶ-
 ιστα πονοῦσιν * ὥστε ἐπὶ τούτῳ ἔχουσι τὸ βάρος
 μοίως καὶ τὰς κνήμας. ἐν δὲ τῷ καταβαίνειν ὁ πόνος 12
 ᾧ ἐπιπίπτειν τὸ σῶμα καὶ προωθεῖν παρὰ φύσιν,
 ὥστε καὶ ᾧ μάλιστα ἐπιπίπτει καὶ σαλεύει τούτῳ μᾶ-
 ιστα καὶ ποιεῖ τὸν πόνον. ὡς οὖν ἡ κνήμη μᾶλλον
 ἐν τῷ ἀναβαίνειν κακοπαθεῖ, οὕτως ὁ μηρὸς ἐν τῷ κα-
 αβαίνειν ἐξαίρων τὸ σῶμα ὅλον. ἀπλῶς δὲ τὰ βάρη
 κάτω φέρεται ὥστε χαλεπώτερον τὸ ἀναβαίνειν τοῦ
 καταβαίνειν. χαλεπώτεροι δ' οἱ περὶ τὸν θώρακα τό-
 ποι τῶν κάτω, διότι ἐγγυτέρω τοῦ πνευματικοῦ τόπου·
 συμβαίνει οὖν ταχὺ συνεκφλεγμαίνειν, τοῦτο δὲ ὁ

- πυρετός· ἢ δ' ἀπὸ τῶν σκελῶν φλεγμονὴ πόρρω δι-
 13 τὸ ἀπομαραίνεσθαι θᾶττον. τῷ δὲ βραχίονι κοπιαρώ-
 τερον διὰ κενῆς ῥίπτειν (ἢ) λίθον ἢ ἄλλο τι βάρω-
 διότι σπασματωδέστερον καὶ καματωδέστερον. οὐ γὰρ
 ἀπερείδεται καθάπερ ὁ βάλλων πρὸς τὸν ἐν τῇ χειρὶ
 ὄγκον καὶ ὥσπερ ὁ πένταθλος πρὸς τοὺς ἀλτήρα-
 (καὶ ὁ θείων παρασειῶν [πρὸς] τὰς χεῖρας) καὶ τοῦ
 καρπούς. διὸ ὁ μὲν μείζον ἄλλεται ἢ μὴ ἔχων, ὁ δὲ
 θᾶττον δεῖ ἢ μὴ παρασειῶν, ὁ δὲ ἦττον σπᾶται προ-
 14 πετωῶς διὰ τὸ βάρος. οἱ δὲ βραχεῖς περίπατοι κοπιαρώ-
 τεροι τῶν μακρῶν καὶ οἱ ὀμαλοὶ τῶν ἀνωμάλων, ὅτι
 πολλάκις ἴστασθαι συμβαίνει· τὸ δ' ἐν τῷ αὐτῷ σχή-
 ματι χαλεπὸν καὶ κοπῶδες. [οὐδέν] οὐδ' ἐκεῖνο ὑπε-
 ναντίον ὡς κοπιῶσί τε μᾶλλον ἐν τοῖς ὀμαλέσι χωρίοις
 καὶ θᾶττον βαδίζουσιν ἢ ἐν τοῖς ἀνωμάλοις. κοπιαρώ-
 τερον μὲν γὰρ τὸ ἐν (τῷ) αὐτῷ σχήματι, θᾶττον δ' ἢ βά-
 δισις ἢ ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ἐλάττω τὴν ἀναφορὰν ἔχουσα
 τοιαύτη δ' ἢ ἐν τῷ ὀμαλῷ. τὸ δὲ παρ' ἐκάστην πορείαν
 γινόμενον (μικρὸν πολὺ) γίγνεται παρὰ τὰς πολλὰς
 15 διότι δὲ μακροὶ μὲν ὄντες οἱ περίπατοι ἐν τοῖς ὀμα-
 λέσι κοπιαρώτεροι τῶν ἀνωμάλων οἱ δὲ βραχεῖς ἀκο-
 πώτεροι; ἢ ὅτι ἢ τε πολλὴ κίνησις ποιεῖ κόπον καὶ (ἢ)
 ἰσχυρὰ τοιαύτη (δὲ ἢ) σπασματώδης· πολλὴ δ' ἢ
 συνεχὴς καὶ ὁμοία. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀνάντεσιν ἂν ἔχουσι
 μῆκος αἰ μεταβολαὶ ποιοῦσιν ἀνάπαυσιν, ἐν δὲ τοῖς
 ὀμαλέσιν ἢ ὁμοιότης τοῦ σχήματος οὐ διαλαμβάνει ἄλλο
 συνεργάζεται πρὸς τὸ συνεχῆ τὴν κίνησιν εἶναι. ὅταν
 δ' ἢ βραχεῖα διὰ μὲν τὸ πλῆθος τῆς κινήσεως οὐ γίνε-
 ται κόπος, διὰ δὲ τὸ τὴν μεταβολὴν ἰσχυρὰν εἶναι καὶ
 ἐναντίαν τῶν κάτω καὶ ἄνω ποιεῖ κόπον. τοιαύτη δὲ
 ἢ ἐν τοῖς ἀνάντεσιν· ἐν δὲ τοῖς πεδίοις τούναντίον
 16 διότι ἔξονειρωκτικοὶ οἱ κοπιῶντες; ὅτι θερμά τε καὶ

καθυγρα τὰ σώματα διὰ τὴν σύντηξιν, ἣ δὲ τοιαύτη
 ἀπάθεισι σπερματικῇ. κατάκεινται δ' ὕπτιοι διὰ τὴν
 κλυσιν· ἐν τούτῳ γὰρ τῷ σχήματι μάλιστα ἄνισον καὶ
 πρὸς τὸν ἐξονειρωγμὸν συνεργεῖ. συμβαίνει δ' αὐτοῖς
 καθεῦδειν μὲν μᾶλλον τὴν δ' ἴσην τροφήν ἤττον πέτ-
 τειν — καίτοι ὁ ὕπνος πεπτικόν — ὅτι ἅμα τῇ τρο-
 φῇ περιττώματος ἔχουσι πλήθος· ὃ καὶ αὐτὸ μέτριον
 ἢ δυσπεπτότερόν ἐστι πολλῆς τροφῆς. διὸ καὶ ἀνα-
 μινύμενον κωλύει πέττεσθαι τὴν τροφήν. ὁ δὲ ὕπνος
 μᾶλλον γίνεται ἀπὸ τοῦ πλείονος ὑγροῦ καὶ θερμοῦ
 καθάπερ τοῖς μεθύουσι. κελεύουσι δέ τινες τοὺς μὲν 17
 χειμερινούς (κόπους) ἀλείμματι τοὺς δὲ θερινούς λου-
 τρῷ θεραπεύειν, τοὺς μὲν διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ φρί-
 κας τοὺς δὲ διὰ τὴν ξηρότητα τῆς ὥρας καθυγραίνειν·
 διὸ καὶ τοῖς ποτοῖς τοῦ θέρους μᾶλλον. ἣ δ' ὀλιγοσι-
 τία κοινὸν μὲν οἰκειότερον δὲ τῷ θέρει· διὰ γὰρ τὴν
 ἄφραν ὑπὸ τῶν σιτιῶν θερμαίνεται. διότι δὲ τὰ ὑγρά 18
 σώματα κοπιαιρώτερα τῶν μὴ ὑγρῶν; ἀσθενέστερα
 γὰρ· τὸ δὲ σκληρὸν ἰσχυρότερον μὲν ἀπαθέστερον
 δὲ, οὐ πρὸς ἅπασαν ἀπάθειαν οἶον πρὸς θραῦσιν ἢ
 κατάξιν ἢ θλάσιν ἢ διάσπασιν ἀλλὰ τὰ γλισχροτέρα,
 ὧν ἕνια μαλακὰ καὶ ὑγρά τὴν φύσιν. ὁ δὲ κόπος
 ἐκ σπαστικῆς καὶ ἐκ πληκτικῆς κινήσεως· ἐν μὲν
 γὰρ τῇ μεταβολῇ τῆς πορείας πάντ' ἔχει καὶ τὴν
 συνέχειαν παρὰ τὰ μέρη· ἐν δὲ τῇ θέσει τῶν μερῶν
 τύπτει διὰ τὰ ὑγρά τῶν σωμάτων. καὶ γὰρ τοῖς . . .
 μᾶλλον καὶ τύπτεται ἤττον διὰ . . . τὰ δὲ σκληρὰ
 τοῦναντίον.

FR. VIII. ΠΕΡΙ ΙΛΙΓΓΩΝ.

Οἱ ἰλιγγοὶ γίνονται ὅταν ἢ πνεῦμα ἀλλότριον περὶ τὴν κεφαλὴν ἢ ὑγρότης περιττωματικὴ . . . ἀπὸ τροφῆς ἐνίας οἶον . . . ἢ τοῦ οἴνου ἢ καὶ ἄλλοι τινὸς χυλοῦ, ἢ τρίτον ὅταν κινή τις κύκλω τὴν κεφαλὴν· ὁ γὰρ τόπος ὁ περὶ τὸν ἐγκέφαλον φύσει μετ' ὑγρὸς ἐστὶν ὅταν δ' ἔλθῃ τι πνεῦμα ἀλλότριον βιάζεται διαδνόμενον πρὸς τὰς φλέβας καὶ ὠθεῖ κύκλω τὸ προϋπάρχον ὑγρὸν, ὥστε τρόπον τινὰ τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐάν τις προαιρέσει κύκλω κινή τὴν κεφαλὴν. οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἔξωθεν ἢ ἔσωθεν εἶναι τι κινουῦν. οὔσης δὲ οἴου δίνης τινὸς τῆς φορᾶς καὶ τοῦ ὑγροῦ μὴ συνεχουῦς ὁμοίως ἀλλ' ἐν τῇ κινήσει τοῦ μετ' ὑστεροῦντος τοῦ δὲ προτεροῦντος τὸ ὑφιστάμενον ἀντικροῦον ἴσθησι, τὸ δ' ἰστάμενον διὰ τὸ μὴ ἰσορροπεῖν ὁμοίως αὐτῇ ἢ ἂν ῥέπη ταύτη φέρεται καὶ τὸν ἰλιγγοὶ
2 ποιεῖ καὶ καταβάλλει πολλάκις. αἴτιον δὲ τοῦ μὴ δύνασθαι τὰ ὑγρά ῥαδίως στρέφεσθαι καὶ δινεῖσθαι διὰ τὴν λεχθεῖσαν * αἰτίαν, ὅτι οὐ συνεχῆ· παραπλήθειον γὰρ τὸ συμβαῖνον ὥσπερ ἐν τοῖς ὠοῖς τοῖς ὠμοῖς οὐδὲ γὰρ ταῦτα δύναται δινεῖσθαι διὰ τὴν ὑγρότητα, τὰ δ' ἐφθὰ δύναται. (διότι τὰ μὲν ὑπὸ ὑγρότητος ἀνωμάλου καὶ οὐκ ἰσορρόπου οὔσης σφάλλεται τὸ δ' οὐ); διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ σφάλλον ὑφιστάμενον
3 ἐνὸς ὄντος καὶ συνεχουῦς (τοῦ ἐντός.) αἱ μὲν οὖν αἰτίαι σχεδὸν αὐταὶ καὶ τοιαῦται τοῦ πάθους. ἀφ' ὧν δὲ συμβαίνει γίνεσθαι τὰ καθ' ἕκαστα περὶ ὧν ἀποροῦσι πρὸς ταῦτα ἀνάγειν πειρατέον. οἶον διότι κύκλω περιπατοῦντες ἰλιγγιῶσι καὶ ἔτι μᾶλλον [καὶ] ὅσῳ ἂν ἐλάττω κύκλον, κἂν θᾶττον θέωσι σφοδρότερον· κἂν μετὰ πολλῶν ἢ μόνοι, καὶ ἐπ' ἀρίστερα θέοντες

μᾶλλον (ἢ ἐπὶ δεξιᾷ), καὶ οἱ μακρότατοι δὲ μάλιστα.
 πάντων γὰρ τούτων καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐν τοῖς
 πρότερον εἰρημένοις αἰτιᾶται. εἶπερ γὰρ ὁ Ἰλιγγός 4
 γίνεται εἴ τις ἐν τῷ αὐτῷ στρέφοιτο τάχιστ' ἂν καὶ
 μάλιστα τῶν λοιπῶν ἰλιγγιῶν ὁ ἐγγυτάτω ἢ ὁ ἐν ἐλάτ-
 τουι κύκλῳ στρέφων, καὶ ὅσῳ ἂν θᾶττον μᾶλλον. δι-
 ὅπερ (καὶ) οἱ θεόντες τῶν περιπατούντων καὶ οἱ
 ταχέως τῶν βραδέως· θεοῦσι γὰρ (ἐγκεκλικότες) πρὸς
 τὸ κέντρον· ὡς ὅταν κατ' εὐθὺ τὰ μήκη αὐτῶν ἐκ-
 πίπτῃ πρὸς μίαν κορυφὴν συνάπτειν καὶ γίνεσθαι κῶ-
 νον βάσιν δ' εἶναι τὸν κύκλον. διόπερ συμβαίνει καθ- 5
 ἄπερ ἐν τῷ αὐτῷ στρέφειν τὴν κεφαλὴν καὶ ὅσῳ ἂν
 ἐλάττω κύκλον μᾶλλον, ὀξύτερος γὰρ ὁ κῶνος, καὶ ἐὰν
 θᾶττον πλεονάκῃς ἐν τῷ αὐτῷ γίνεσθαι κατὰ τὸν ἴσον
 χρόνον· καὶ τοῖς μακροτέροις δὲ μᾶλλον ὅσῳ ἐγκλίνου-
 σιν· ἐγγυτέρῳ γὰρ ἔχει τὴν κεφαλὴν ὁ μείζων τῆς τοῦ
 κῶνου κορυφῆς. διὸ σχεδὸν ὥσπερ ἐν τῷ αὐτῷ συμ-
 βαίνει [ἴσην] ἔχοντα τὴν κεφαλὴν· οὕτω δὲ μάλιστα ὁ
 Ἰλιγγός. καὶ οἱ εἰς τὰ ἀριστερά θεόντες ἔτι μᾶλλον 6
 ἔσω νεύουσι καὶ ὀξύτεραν ποιῶσι γωνίαν πρὸς τὸν
 κύκλον· ἐμβριθέστερα γὰρ ὄντα τὰ δεξιὰ προσβιάζεται
 μᾶλλον ἐντὸς διὰ τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀριστερῶν. καὶ
 ἐὰν μετὰ πολλῶν θέωσι μᾶλλον καὶ θᾶττον ἢ μόνοι·
 πρὸς γὰρ τῇ κύκλῳ περιφορᾷ καὶ ἡ ὄψις αὐτῇ προσ-
 βιάλλουσα τοῖς θεοῦσι καὶ συνεχῆς οὔσα ἐν τῷ ἐγκε-
 φάλῳ ποιεῖ τινὰ κίνησιν ἑτέραν καὶ ταραχὴν· ἀπὸ γὰρ
 τῶν ἔξω διαδίδοται καὶ πρὸς τὰ ἐντὸς· ὥστ' ἐπεὶ καὶ
 ἐκᾶτερον ποιεῖ τὸν Ἰλιγγον, οἷον ἢ τε κύκλῳ κίνησις
 τῆς κεφαλῆς καὶ ἡ ὄψις συνεχῶς βλέπουσα τὸ κύκλῳ
 κινούμενον ἔξ ἀμφοτέρων εὐλογον θᾶττον καὶ μᾶλλον
 γίνεσθαι τὸ πάθος. ὅτι δὲ διὰ τὴν τῆς ὄψεως κίνησιν 7
 ἰλιγγιᾶν συμβαίνει φανερόν ἐκ πολλῶν. οἷ τε γὰρ

πλέοντες θᾶττον καὶ μᾶλλον ἰλιγγιωῖσιν ὅταν ἐμβλέπωσι
 τοῖς κύμασι καὶ τῇ τῶν * ὄλων ἄστρον κινήσει διὸ καὶ
 ἐγκαλύπτονται τοῦτ' εὐλαβούμενοι· καὶ οἱ τὰς αἰώρας
 καὶ τοὺς τροχοὺς θεωροῦντες ἢ καὶ συμπεριφέροντες
 τὴν ὄψιν ταχὺ σκοτοῦνται· συμβαίνει γὰρ κινουμένην
 κύκλω τὴν ὄψιν κινεῖν τὰ ἐντὸς ἀνωμάλως καὶ ταράτ-
 8 τειν. ἰλιγγιωῖσι δὲ καὶ οἱ τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ μεγάλα καὶ
 ἀπότομα ἀποβλέποντες διὰ τὸ συμβαίνειν μακρὰν
 ἀποτεينوμένην σείεσθαι καὶ κραδαίνεσθαι τὴν ὄψιν
 σειομένη δὲ οὕτως καὶ κινουμένη ταράττει καὶ κινεῖ
 τὰ ἐντὸς. ἀναβλέπουσι δ' οὐ συμβαίνει τοῦτο διὰ τὸ
 μὴ [ὡς] ἀποτείνειν μακρὰν ἀλλ' ἀποτέμνεσθαι ἐν τῇ
 9 φωτὶ. γίνεται δ' ἰλιγγος καὶ ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ βλέπωσι
 καὶ ἐπατενίζωσιν. ὃ καὶ ἐπαπορεῖται διὰ τί ποτε
 κινουμένης κύκλω τῆς ὄψεως καὶ ἡρεμούσης συμβαίνει
 τὸ αὐτὸ πάθος· ἄτοπον γὰρ τὸ ὑπ' ἐναντίων. αἰτία
 δὲ τοῦ μὲν ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τὸ εἰρημένον, τοῦ δ' ἐν
 τῇ ἐπιστάσει καὶ τῷ ἀτενισμῷ, διότι τὰ ἐν τῷ κινεῖ-
 σθαι σωζόμενα δίδστησι καὶ ἡ στάσις· τῆς ὄψεως δὲ
 στάσης, ἐνὸς μορίου, καὶ τᾶλλα τὰ συνεχῆ ἐν τῷ ἐγκε-
 φάλῳ ἴσταται· διστάμενα δὲ καὶ χωριζόμενα τὰ βαρέα
 καταβαρύνει καὶ ποιεῖ τὸν ἰλιγγον. τὰ γὰρ πεφυκότα
 κινεῖσθαι τήνδε τὴν κίνησιν σωζεται καὶ συμμένει διὰ
 ταύτην· εἰ δὲ μὴ, καθάπερ Ἡράκλειτός φησι, καὶ τῶν
 10 κυκεῶν δίδσταται μὴ κινούμενος. εἴη δ' ἂν καὶ τῆς
 κυκλοφορίας αὐτὸ τοῦτ' ἀποδιδόναι· δίδστησι γὰρ τῆς
 δίνη τὰ τε βαρέα καὶ κοῦφα δέον ἅμα εἶναι τὰ μὲν
 εἰς τὸ μέσον ἄγουσα τὰ δ' εἰς τὸ ἔσχατον. ποιεῖ δὲ
 καὶ τὸ κύπτειν ἰλιγγους διὰ τοῦτο· χωρίζεται γὰρ τὰ
 βαρέα καὶ ἑλαφρά, τὰ μὲν ἄνω τὰ δὲ κάτω· δεῖ δὲ
 11 ἅμα εἶναι καθάπερ ἐλέχθη. ποιεῖ δὲ καὶ ἄλλη τι
 ἐναντίωσις ὡς δοκεῖ, οἷον ἢ τῆς ἐνδείας καὶ τῆς πληρώσεως

σεως ἢ μὲν γὰρ ἔνδεια σύντηξιν ἢ δὲ πλησμονὴν περι-
 τωσιν ἐποίησεν ὥστε πλήρεις γίνεσθαι τοὺς πόρους·
 ἀμφοτέρω γὰρ ταῦτα καταβαρύνει καὶ ἐφίστησι τὰς
 περιόδους, ὅπερ ἔστιν ὁ ἰλιγγος· ἐπεὶ καὶ αἱ μέθαι
 καὶ αἱ φαρμακεῖαι καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις παραπλήσια
 διὰ τοῦτο ποιεῖ τοὺς ἰλιγγούς. ὅθεν καὶ τὸ σημεῖόν ¹²
 τινες ἐπ' ἀμφοῖν κοινὸν λαμβάνουσιν· ὅταν γὰρ μὴ
 δύνηται τις τοὺς στρωτήρας ἢ (τὰς) δοκοὺς ἀριθμεῖν,
 τὸν μὲν οὕτω κεκαθάραται τὸν δὲ μεθύειν φασίν. ἢ
 ὑγρότης γὰρ ἢ ἀλλοτρία ἐμπεπτωκυῖα ποιεῖ τὴν ταρα-
 χήν· διὸ καὶ ἐφ' ὅσων ἄλλων συμβαίνει πνεύματος ἢ
 ὑγρότητος γίνεσθαι πλήθος ἢ καὶ τῶν ὑπαρχόντων
 διάστασιν ἀπὸ πάντων συμβαίνει τοῦτο τὸ πάθος. ἀν-
 ιστάμενοι δὲ μᾶλλον ἢ καθίζοντες ἰλιγγιῶσιν ὅτι ἡρε-
 μούντων συνίσταται τὸ ὑγρὸν ἐν τῇ κεφαλῇ πλέον,
 ὅταν δὲ κινῶνται σφαλερὸν γίνεται καὶ εἰς ἓν μόριον
 ἀθρόον ἀποκλίνον ποιεῖ τὸν ἰλιγγόν.

FR. IX. ΠΕΡΙ ΙΔΡΩΤΩΝ.

Ὁ ἰδρῶς πότερον ἐξ ὑγρότητος εὐθύς ἐκκρινομέ-
 νης γίνεται ἢ πνεύματος συμφύτου διόντος διὰ τῆς
 σαρκὸς εἰ γ' ἔξω πήγνυται καὶ συνίσταται καταψυχό-
 μενον ἕτερος ἔστω ἐν ἄλλοις λόγος. διότι δὲ ἀλμυρὸς
 ἢ ὀξύς ἢ κακώδης ἢ τὰς ἄλλας ἔχων διαφορὰς νῦν
 πειρατέον θεωρεῖν. ἀλμυρὸς μὲν οὖν γίνεται διότι τὸ ²
 ἀλλότριον ἐκκρίνεται, ἐν τῇ προσφύσει τῆς σαρκὸς
 ἐξανηλωμένου τοῦ γλυκυτάτου καὶ κουφοτάτου· τὸ γὰρ
 τοιοῦτον ἐν μὲν τῇ ὑποστάσει τῇ κατὰ τὴν κύστιν

οὔρον ἐν δὲ τῇ σαρκὶ ἰδρῶς καλεῖται· πλὴν ὅτι συμβαίνει τὸ μὲν αὐτομάτως καὶ οἶον αὐτῆς τῆς φύσεως ἐργαζομένης ὑφίστασθαι τὸν ἰδρῶτα δ' ἐκκρίνεσθαι διὰ τὴν κίνησιν ἢ πόνον ἢ ἀπλῶς τὴν τοῦ θερμοῦ καὶ πνεύματος δύναμιν, διὸ καὶ τὸ μὲν αἰεὶ τὸ δ' οὐκ αἰεὶ. συνεχῆς δ' οὐχ ἦττον ἢ τοῦ πνεύματος ἐκκρίσις ἀφαντος δὲ τῇ αἰσθήσει καθάπερ ἀτμίζοντος αἰεὶ τοῦ σώματος. ἄλμυρός δὲ ὅτι ἄπεπτος, τὸ δὲ πεπεμμένον γλυκὺ, τὸ δ' ἐπιπολῆς ὑδατῶδες ὡσπερ τὸ φλέγμα καὶ δάκρυον. τάχα δὲ ταῦτα μὲν εὐλόγως τὸ μὲν ὅτι ἀπὸ τῆς τροφῆς τὸ δ' ὅτι ἀπὸ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον. ὁ δ' ἰδρῶς καθάπερ ἐκ σαρκὸς καὶ φλεβὸς ἐν οἷς ἦδη μεταβολὴ τῆς τροφῆς, καὶ τύπῳ τοιαύτῃ καὶ οὕτως ὡσπερ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον. ἐπεὶ καὶ ἐνταῦθ' ὅταν ἐκ συντήξεως (ἢ) ἄλλον τινὸς πάθους (γένηται) ἄλμυρὸν τὸ πτύε-
 4 λον καὶ τὸ δάκρυον. ἢ τούτῳ μὲν μαρτυρεῖ τῷ λόγῳ τὸ πρότερον ὅτι ἰδρῶς πᾶς ἄλμυρός. εἰ δὲ πορρωτέρωθεν ἄλυκώτερος * οὗτος δὲ μᾶλλον τῇ προσφύσει δόξειεν, οὐκ ἂν τοῦ ἀλυσιτελοῦς ἢ ἐκκρίσις εἶη. τὸ δὲ ἄλμυρὸν πᾶν ἀλλότριον. ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων σκεπτέον· ἔοικε γὰρ ὁ μὲν τις τοιοῦτος ὁ δ' οὐ τοιοῦτος εἶναι τῶν
 5 ἰδρῶτων. ἢ τό γε μᾶλλον καὶ ἦττον φανερωῶς. ἀκολουθου δὲ πως τούτοις ἐστὶ καὶ αἰτίας σχεδὸν τῆς αὐτῆς καὶ ὅτι ὁ μὲν κακώδης ὁ δ' ἄσμος ἐνίοις δ' ὄξυς τῇ ὀσμῇ, καὶ ἄλλοι δὲ τρόποι τῆς κακωδίας· ἄπτονται γὰρ ταῦτα ὡς γένοι λαβεῖν ἀπεψίας. τῆς δ' ἀπεψίας ὅτε μὲν ἀκαθαρσία τῆς κοιλίας ὅτε δὲ ὅλως καχεξία τις αἰτία. πολλάκις δὲ καὶ βρωμάτων τινὲς προσφοραί· καὶ γὰρ ταῦτα ποιεῖ τινὰ δυσωδίαν ὡσπερ
 6 καὶ τὸ πῆγανόν φασι. τάχα δὲ ταῦτα μὲν ὡς συμβαλλόμενα θετέον τὴν δ' αἰτίαν τοῖς πρότερον ἀποδοτέον καὶ τι ἂν τῇ ὄλῃ τοῦ σώματος κράσει· πολλοὶ γὰρ

τῶν γυμναζομένων καὶ δοκούντων εὖ ἔχειν βαρεῖς καὶ
 κακῶδεις τοῖς ἰδρωσίν· ἐπεὶ ὅτι γε τῇ καχεξία πολλα-
 χόθεν φανερόν, ἔκ τε τῶν καμνόντων καὶ ἐκ τῶν
 ἀφροδισιαζόντων πλείω ἔξιν ἐχόντων ἤδη καὶ τῶν θε-
 ραπευτῶν ἤδη ὄλως. ἄτοπον δ' ἂν δόξειε τοῦτο εἶναι 7
 καὶ ἐναντίωσίν τιν' ἔχον πρὸς ταῦτα καὶ πρὸς τὸ καθό-
 λου λεχθὲν, ὅτι οἱ περὶ ἡβην μάλιστα κακῶδεις τοῖς
 ἰδρωσίν, προοιούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἦττον, καὶ οἱ γέρον-
 τες οὐδαμῶς· * ἀλλ' ἡ βαρύτης τοῦ χρώματος. καίτοι
 πεπτικωτάτη ἡ ἡλικία τῶν ἐν ἡβῇ· σημεῖον δὲ τὸ τῆς αὐ-
 ξήσεως· ἡ δὲ τῶν πρεσβυτέρων ἦττον· τῶν δ' ἤδη γερόν-
 των παντελῶς. αἴτιον δ' ὅτι πρὸς τὰ ἀφροδίσια μάλιστ' 8
 ἐν ὄρμῃ οἱ ἐν ἡβῇ καὶ τῶν πόρων ἀνοιξίς καὶ μεταβο-
 λή, πάντα δὲ ταῦτα σύνεργα πρὸς κακωδίαν· ἡ δὲ τῶν
 πρεσβυτέρων . . . οἶά τις ἔξισ ἤδη καὶ μένουσα· ἡ δὲ
 τῶν γερόντων διὰ μανότητα καὶ εὐπνοίαν . . . διὸ καὶ
 οὐδὲ περιττωματικῇ· ἅμα δὲ καὶ εὐπνοῦν (ἔχουσι τὸ σῶ-
 μα καὶ) ἀπεριττωτον οὐδ' (ἐν ἐκκρίν)εται τοιοῦτον ἀφ'
 οὔ γίνουσι· ἂν τὸ κακῶδες. ἐπεὶ καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκ 9
 τῆς κεφαλῆς ἄσμος ἡ ἡττόν γε τοῦ ἐκ τοῦ σώματος ὅτι
 εὐπνοῦς ἡ κεφαλή· δηλοῖ δὲ ἡ τῶν τριχῶν ἔκφυσις τὴν
 μανότητα. δυσώδεις δὲ οἱ τόποι καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ὅσα
 μὴ εὐπνοα· σήπεται γὰρ, ἡ δὲ κακωδία σήψις τις. διὸ
 ὁ ἐκ τῶν μασχαλῶν ἰδρῶς καὶ ὄλως ὁ ἐκ τῶν κοίλων
 κακωδέστατος· καίτοι μανοί γε οἱ τόποι, ἀλλ' ἡ κα-
 τάπνιξις καὶ ἡ κοιλία ποιεῖ τὴν κακωδίαν. ταῦτό δὲ
 πέπονθεν ὁ τόπος ὁ τοιοῦτος καὶ ὅλον τὸ σῶμα πρὸς
 τὴν κακωδίαν· ἀπεψία γὰρ κακεῖ γίνεται. τὴν δὲ διὰ 10
 τὸ πῆγανον κακωδίαν καὶ ὑπὸ μύρων ἐνίων ὅταν ἀνα-
 διδῶσι, καὶ γὰρ τοῦτο συμβαίνει, λεκτέον· ὑπὲρ ὧν . . .
 γίννεται δὲ καὶ ὁ μὲν θερμὸς ὁ δὲ ψυχρὸς ἰδρῶς, ὁ
 μὲν ὥσπερ πεπεμμένος ὁ δ' ἀπεπτος. ἡ δ' ἀπεψία

- διαφέρει τῆς εἰς τὴν κακωδίαν· αὕτη μὲν γὰρ ἔοικε
κατεργασία τινὶ καὶ μεταβολῇ τῆς ὑγρότητος, ἐκείνη
δὲ μεταβολῇ μὲν τινὶ καὶ ἀλλοιώσει οὐ φυσικῇ δὲ οὐδὲ
κατακεκρατημένη . . . καθάπερ οὐδὲ τὰ τῆς κοιλίας
- 11 περιττώματα δυσώδη. Διότιμος δ' ἔλεγεν ὁ γυμναστής
ὅτι τρεῖς τινὲς διαφοραὶ τῶν ἰδρωτῶν εἰσὶν ἀρχομένων
τε καὶ μεσούντων καὶ ληγόντων· αὗται μὲν οὖν αἱ
διαφοραὶ γίνονται τῇ τε τῶν πόνων ἐπιτάσει καὶ τῇ
τοῦ σώματος ἀλλοιώσει. δῆλον γὰρ ὡς ἀπὸ τῆς ἀνο-
μοίας διαθέσεως ἀνόμοιον καὶ τὸ αἶτιον· ἐπεὶ καὶ λε-
πτότης τις καὶ παχύτης ἐστὶν ἐν τοῖς ἰδρωσίν· ὁ μὲν
γὰρ ἐπιπολαῖος καὶ πρῶτος ὑδατώδης τις καὶ λεπτός,
ὁ δ' ἐκ βάθους μᾶλλον βαρύτερος ὥσπερ συντηκομέ-
- 12 νης τῆς σαρκός. ἤδη δὲ τινὲς φασὶ καὶ αἵματι εἰκά-
σθαι, καθάπερ Μονᾶς ἔλεγεν ὁ ἰατρὸς, δῆλον ὡς ἐπι-
σπασθεΐσης πλείονος ὑγρότητος ἐκ τῶν φλεβῶν, ἀπέ-
πτου δὲ, ὥσπερ ἀνακεχρωσμένης ταύτης· ἐνίοτε γὰρ
καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα γίνεται ἄπεπτον. ἀπλῶς δὲ τοῦτο
γε ὥσπερ πολλάκις εἴρηται καὶ ἐπὶ πάντων ἐστὶν ἀλη-
θές ὅτι κατὰ τὰς ἕξεις τῶν σωμάτων ἢ ἐκκρίσις αἰ-
- 13 τῶν περιττωμάτων γίνεται. ἐπεὶ διὰ τοῦτο ἐνιοὶ ὅταν
πλείω πονήσωσιν ἔλκη ἔχουσι· διὰ γὰρ τὴν ἀκαθαρ-
σίαν τοῦ σώματος ἢ κίνησις προσοῦσα καὶ θερμαίνουσα
συνεξικμάζει τὰ περιττώματα μετὰ τοῦ ἰδρωτός ἄπερ
ἐνίοτε παχέα ὄντα καὶ χυλοὺς ἔχοντα μοχθηροὺς, οἷον
ὄξεις καὶ ἀλμυροὺς καὶ πικροὺς, ἐκκρίνεσθαι μὲν οὐ
δύναται διὰ τὸ πάχος ἐξάιρεται δὲ καὶ ἐξελκοῖ τὴν
- 14 σάρκα διὰ τὴν πικρότητα τοῦ χυλοῦ. παραπλήσιον δὲ
τρόπον τινὰ τούτῳ καὶ τὸ περὶ τὴν ψώραν καὶ τοὺς
λειχήνας καὶ λέπραν καὶ ὅλως ὅσα ἐκφύματα γίνεται
καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἀπέπτου τινὸς χυλοῦ καὶ περιττώ-
ματος ἐκκρίσις τὸ ἐπιπολῆς ἐστὶν ὧν πειρῶνται καθάρ-

ρει κατ' ἄλλον τόπον ἀντισπῶντες καὶ ἀντικαθίσταν-
 τες παῦλάν τινα ποιεῖν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ
 πόσα καὶ ποῖα καὶ τί διαφέροντα καθ' αὐτὰ χρῆ
 θεωρεῖν. ὅτι δὲ διὰ καχεξίαν τινὰ καὶ ἡ τῶν τοιούτων 15
 ἔκκρισις φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· οὐ γὰρ ὅτι ταῦτα
 πόνου προσδεῖται καὶ τῆς ἔξωθεν κινήσεως ἀλλὰ τὰ
 μὲν αὐτῶν διωθεῖται ὑπὸ τῶν κρατούντων· συμβαίνει
 γὰρ τὰ μὲν τῇ ὥρᾳ κρινόμενα τὰ δὲ τῇ κινήσει καὶ τῇ
 ἐκ ταύτης θερμότητι ποιεῖσθαι τὴν ἔκκρισιν, τὰ δ' ἤδη
 διὰ πλῆθος ἀπέπτων ἢ τοῦ αἰτίου γέ τι χυλοῦ καθ'
 ἑκάστον. ὅτι δὲ κινήσεις καὶ οἱ πόνοι ποιοῦσιν ἐνίοις
 τὰ τοιαῦτα φανερόν καὶ ἐκ τῶν ἐνοδίων καλουμένων,
 ἀλλὰ γίνεται πολλοῖς ὅταν εἰς ὄδον ἐμπέσωσι, μάλιστα
 αἰὲν ἐπὶ τοὺς μηρούς ὅτε δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον· ἐστι δὲ
 τοῖς καὶ αἱ κνήμαι παραπίμπραται. πρὸς ἅπαντα δὲ 16
 τοιαῦτα συμφέρει τὸ μὴ ἐρεθίζειν μηδὲ κινεῖν ἀλλ' εἶν
 ἀποκαταστῆναι· συνεκκαλεῖσθαι γὰρ ἐστι κινεῖν τὴν
 ἰσχυρὴν, ὅπερ καὶ πρὸς τὰ ἐξαιρόμενα συμβαίνει. πολ-
 λάκις γὰρ διὰ τὴν ἀλμυρίδα τὴν ἀπὸ τοῦ ἰδρωτός γινο-
 μένην ἐρεθισμῶ τινὶ κνησμῶδει καὶ ἐπάρσεις τινὲς
 ἰονθῶδεις γίνονται πρὸς ἃς οὐ συμφέρει τὸ κινεῖν
 οὔτε * ταύτῃ ποιούμενον τὴν ἔκκρισιν οὔτε δριμύτητι
 χυλῶν οἷον ὄξει καὶ στρυφνῶ καὶ ἀλυκῶ κατέχειν
 πειρώμενον οὐδὲ θερμολουσία ἢ ψυχρολουσία χρώμε-
 νον ἀλλὰ πυριάσει χλιαρῇ μὴ πολλῇ. καθίστησι γὰρ
 αὕτη μάλιστα τὰλλα δὲ ἐρεθίζει καὶ κινεῖ. ταῦτα μὲν 17
 αὖν ὥσπερ εἴρηται διὰ καχεξίαν καὶ δι' ὑπερβολὴν
 ἐνίοτε πόνων γίνεται· καὶ γὰρ ἐνταῦθα συμμετρία τίς
 ἐστι τῆς ἔκκρισεως ὥσπερ καὶ κατὰ τοὺς ἄλλους πόνους.
 αἱ δ' ἄγαν ἐνδιδόντες ἑαυτοὺς ὥσπερ συντήκουσι τοῦ-
 πο ποιοῦσιν, ὡς Ἀντιφάνης ὁ Ἀήλιος καὶ Τριάδας.
 αἰὰ τι δ' οἱ παῖδες δυσιδρωῶτες τῶν ἀνδρῶν μᾶλλον 18

- καὶ μάλιστα δὴ τὰ παιδιά καίπερ θερμὰ τὴν φύσιν ὄντα καὶ ὑγρὰ καὶ τοῦ ἰδρωῶτος ἐκ τούτων πως γινόμενου τήνδε τὴν αἰτίαν ὑποληπτέον, ὅτι πυκνὸς ὁ χρώς τῶν παίδων, πυκνότετος δ' ὁ τῶν παιδίων, ὡσπερ
- 19 συγκεκλειμένους ἔχων τοὺς πόρους. ἔτι δὲ ἡ θερμότης ἐπικρατοῦσα πέττει διὰ τὴν αὔξησιν· ἐὰν δέ τι καὶ γίνηται περίττωμα τοῦτο ἐκκρίνεται κατὰ κοιλίαν· εὔρους γὰρ καὶ ὡς ἐπίπαν ὑγροτέρα ἢ τῶν παιδίων, οἱ δὲ γέροντες μανόχροοι μὲν ἀλλὰ ξηροί. δεῖ δὲ τῶ ἰδρωῶτι καθάπερ ὕλην τινὰ ὑπάρχειν τὸ ὑγρὸν· ἄλλως τε καὶ αὐτὸ τὸ εὔπνου καὶ μανὸν ἱκανὴν ποιεῖ τὴν ἐκκρισιν αἰεὶ τε συνεχῆς ὄν καὶ μὴ πολλῶν ἐνυπαρχόντων (τῶν ὑγρῶν). ὥστε πλείων ἢ ξηρότης καὶ τὸ μὴ εὐἶδρον· ἢ γὰρ κατ' ἄλλον τρόπον ἀπέρασις ἢ κατὰ
- 20 τὸν αὐτὸν, ἑκατέρα δὲ κωλύει τοὺς ἰδρωῶτας. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὧν αἱ κοιλίαι ὑγραὶ καὶ οἷς εἰς κύστιν ἢ ἐπίρροια πλείων δυσὶδρωτες ὅτι πᾶν τὸ ὑγρὸν ἐνταῦθ' ὄρηκεν· οἷς δὲ πάλιν ἐπίσχεται τὸ τῆς κοιλίας καὶ κύστεως οὔτοι δὲ εὐἶδρωτες μᾶλλον. ἢ γὰρ ἐνταῦθα μεριζομένη περίττωσις ἀναφέρεται πρὸς τὰς σάρκας καὶ εἰς τοὺς ἄνω τόπους· ἐπεὶ καὶ ἀπέπτων τῶν σιτίων ὄντων καὶ ἀγρυπνήσαντες εὐἶδρωτες μᾶλλον, ὅτι συμβαίνει τὴν πέψιν διαμερίζειν τὴν ὑγρότητα καὶ τὸν
- 21 ὕπνον ἐκπέττειν· ἐκ ξηροῦ δ' οὐκ ἔστιν ἰδρωῶς. ἄτοπον δ' ἂν ἐκείνο δόξειε καὶ ὡσπερ ὑπεναντίον εἰ οἱ γυμναζόμενοι καὶ εὐ ἔχοντες εὐἶδρωτες καὶ πάλιν οἱ ἀγύμναστοι καὶ κακῶς ἔχοντες καὶ οἱ πεπεμμένην τε καὶ οἱ ἀπεπτον ἔχοντες τὴν τροφήν. οὐκ ἔστι δ' ἄτοπον· οἱ γὰρ γεγυμνασμένοι τῶ μανὰ τὰ σώματα καὶ ἀνεωγμένους ἔχειν τοὺς πόρους, ἔτι δὲ (τῶ συνήθεις
- 22 εἶναι πρὸς) τοὺς ἰδρωῶτας (εὐἶδρωτες). διὰ τοῦτο γὰρ καὶ οἱ μὴ χρονίως ποιούμενοι τὰς ἀφιδρώσεις εὐἶδρω-

ες ὅτι τῶν μὲν ἀνεωργμένοι τῶν δὲ συμμεμυκότες οἱ
 ἄλλοι διὰ τὸ μὴ χοῆσθαι. συμβαίνει δὲ τοῦτο κατα-
 πεπεμένης τῆς τροφῆς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· οἱ δὲ
 ἀκῶς ἔχοντες καὶ μὴ πεπεμένην τὴν τροφήν τῶ
 ἀλήθει τῆς ὑγρότητος εὐῖδρωτες, διότι οὐτ' ἀπὸ τῶν
 ὑπῶν οὐθ' ὠσαύτως. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν μετὰ πόνου
 καὶ ἀεὶ τὸ σύμμετρον ἀφαιροῦντες οὗτοι δὲ καὶ αὐτο-
 ἀτως καὶ ὡς ἂν τύχη καὶ τὸ ὄλον ἀεὶ περιττώματος
 ἔχοντες πλήθος. δοκοῦσι δὲ τινες καὶ ἐν τῶ χειμῶνι 23
 ἄλλον εὐῖδρωτες ἢ ἐν τῶ θερεί εἶναι μὴ τὰς ὑπερ-
 πλοῦς ἐκατέρου λαμβανόντων οἶον ψύχους τε καὶ καύ-
 ρατος, — ἢ μὲν γὰρ οἶον οἶγος ἂν ποιήσειεν ἢ δὲ τοῦ
 πνεύματος σύντηξιν — ἀλλὰ τὸ μέσον ἐν ἐκατέρῳ. τὴν
 αἰτίαν ταύτην ὑποληπτέον, εἴπερ ἀληθὲς, ὅτι ἢ
 ἐν ξηρὰ τῶν ὑγρῶν, ἢ δὲ ψυχρὰ ἀντιπερίστασιν τινα
 αὐθιγῶν (ποιεῖ) καὶ κατάστασιν. ὁ δὲ ἰδρῶς ἐξ ἀμ-
 ονίου τοῦ μὲν ὡς ποιῶντος τοῦ δὲ ὡς πάσχοντος. ἔτι
 ἐν τῶ θερούς καὶ διαιτῆσονται τὸ πολὺ τοῦ ὑγροῦ.
 ὅτι δὲ καὶ (τὰ) ἄνω μᾶλλον ἰδρῶσι τρόπον τινὰ 24
 κενερόν· καὶ γὰρ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ θερ-
 ρὸν ἐνταῦθα μᾶλλον, ἐξ ὧν καὶ δι' ὧν ὁ ἰδρῶς. καὶ 25
 οὐκ οὐκ ποιοῦντες ἀλλ' ὅταν παύσωνται μᾶλλον ἰδρῶσι
 καὶ δὲ συντείνοντες οὐδὲ κατέχοντες τὸ πνεῦμα, ἀλλ'
 αὐτὴν ἀνῶσιν, ἐν τούτοις ἢ αἰτία· ποιοῦντων μὲν γὰρ
 τὸ πνεύματος αἱ φλέβες ἐμφυσώμεναι συμμύειν ποι-
 οῦσι τοὺς πόρους, παυσάμενων δὲ συνίξουσιν, ὥστε
 ἐν τῶ θερούς καθάπερ ἀνεωργμένων μᾶλλον ἐξέρχεται
 ὑγρὸν. καὶ ἢ κάθεξις δὲ τοῦ πνεύματος πληροῖ τὰς 26
 φλέβας ὥστε κωλύει ἐξιέναι καθάπερ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκ
 τῶν κλεψύδρων ὅταν γε πλήρεις οὖσας τις ἐπιλάβῃ,
 ὅταν δ' ἀφῆθῃ τοτ' ἐξέρχεται μηθενὸς ἐμφράττοντος.
 μετὰ δὲ ἢ ἀπόκρισις ἢ ὑπὸ τῆς θερμότητος γινομένη

- τοῦ ὑγροῦ πνεύματος διὰ τῶν πόρων ἐξάγεται πρό
 τὸ ἐπιπολῆς· ὅταν δὲ παύσῃται πονῶν ἢ τε θερμότη
 ἅμα λήγει καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος ἀποψυχομένου γίνε
 ται ὑγρότης ὁ καλούμενος ἰδρῶς, ὥστε καὶ πλείον κα
 27 ῥᾶον ἐκπίπτειν. μετὰ δὲ τοὺς δρόμους καὶ τοὺς πόρους
 ἐν τῇ σκιᾷ μᾶλλον ἰδρουῖσιν ἢ ἐν τῷ ἡλίῳ διὰ τὸ τὸ
 ἡλιον ἀναξηραίνειν καὶ πυκνοῦν τοὺς πόρους· ὅλω
 γὰρ οὔτε πολὺ τὸ θερμὸν ἄγαν οὔτε ὀλίγον δεῖ τ
 ἐκτὸς εἶναι· τὸ μὲν γὰρ οὐ κινεῖ τὸ δ' ἀναξηραίνει
 28 διὸ καὶ εἴ τις ἄγαν ἐγγὺς ἴσταται τοῦ πυρὸς ἤττον ἢ
 ἰδίσειεν, καὶ ἐν τοῖς ἀλειπτηρίοις ἐὰν μὲν εὐθύς ποι
 ἦση τις πολὺ πῦρ ἤττον ἰδρῶσειεν, ἐὰν δ' ὕστερο
 εἰσενέγκῃ μᾶλλον· προοδοποιουμένου μὲν γὰρ κα
 παρορμῶντος τοῦ σώματος συνεργεῖ καὶ τὸ ἐπεισελθόν
 29 ἐκεῖνο δ' οὐ δύναται τὸ πλείον δι' ἀσθένειαν. ταῦτ
 δέ πως καὶ τοῖς διηρημένοις καὶ ὅτι τρέχοντες ἤττω
 ἰδρῶσιν ἢ παυσάμενοι· τὸ μὲν γὰρ ἢ τε τοῦ πνεύμα
 τος κάθεξις καὶ ἢ τοῦ ἀέρος κίνησις κωλύει· ποιεῖ μὲ
 γὰρ οἶον . . . μόν αὐτὸς αὐτῷ. παυσάμενον δὲ κα
 30 στάντος ἀμφοτέρωθι θήγει καὶ οὐθὲν κωλύει· οἱ δὲ τ
 κάτω μέρη τοῦ σώματος θερμῷ ὕδατι ἐμβαλόντες οἱ
 ἰδρῶσιν ὅτι κωλύει τὸ ὕδωρ τὴν τῆξιν· ὁ δὲ ἰδρῶ
 τῆξις τίς ἐστὶ τῶν οἶον κακῶς προσωκοδομημένων ται
 31 σαροξίν ὅταν ἐκκρίνηται διὰ τὸ θερμὸν. οἱ δὲ γυμνί
 ζόμενοι διαλιπόντες τὸ τρέχειν ἢ παλαίειν μᾶλλον
 ἰδρουῖσιν ἢ ἐὰν συνεχῶς, ὅτι συναθροίζεται διαπαν
 μένων ἢ ὑγρότης. εἶτα ταύτην ἐξάγει ὕστερον ἢ πάλ
 καὶ ὁ δρόμος· ἢ δὲ συνεχῆς ἀναξηραίνει καθάπερ
 32 ἡλιος καὶ τὰ πνεύματα. διότι μᾶλλον ἰδρουῖσι τὰ ὄπ
 σθεν τῶν ἔμπροσθεν, καίτοι θερμότης καὶ ὑγρότι
 πλείων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν . . . ὅτι διὰ τε τὴν πάλιν
 καὶ τὴν τρίψιν ἤττον κωλύεται καὶ διάτασις ἐκ τῶ

ἄνω μᾶλλον· ὅτι ὅπου πόνος ἐνταῦθα καὶ ἰδρώς. ἅμα
 ἔτι καὶ ἡ διάτασις τοῦ πνεύματος ἐξωθεῖ μᾶλλον, ὥσθ'
 ταν ἀνεθῆ πλείον καὶ ἀθροωτέως ἐκείθεν. τὸ δὲ 33
 πρόσωπον μάλιστα ἰδρῶσιν ἀσαρκότερον ὄν καὶ ἥκιστα
 ποιοῦν ὅτι καὶ ἡ κεφαλὴ ὑγρὰ καὶ μανῆ· ὑγρότητος
 ἔτι καὶ μανότητος ἄλλα τε πολλὰ σημεῖα καὶ ὁ ἐγκέ-
 φαλος καὶ ἡ τριχῶν ἔκφυσις, ὁ μὲν τὸ ὑγρὸν αἰ δὲ τὸ
 μανὸν ἀποδηλοῦσαι, διὸ καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα ἰδρῶ-
 σι τὸ μετώπον· τοῦτο γὰρ ὑπὸ τὸν ἐγκέφαλον. ἔτι δ'
 τοῦ πνεύματος κάθεξις διατείνεται πως εἰς τὴν κε-
 φαλήν. ὅτι δὲ τὰς χεῖρας τρίβοντες μάλιστα ἰδρουῖν 34
 τὰ ἄλλα ὁμοιοσημονῶσιν κατὰ συμβεβηκός πως τὴν
 ἐπιάν ληπτέον. ἰσχύουσι γὰρ μάλιστα τῷ τόπῳ· τὸ
 γὰρ πνεῦμα τούτῳ κατέχουσι τῷ ἐγγυτάτῳ τοῦ ἰσχύον-
 τος· ποιοῦντες δὲ μᾶλλον ἰσχύουσιν· οὕτω δ' ἔχοντες
 τὸ πνεῦμα μᾶλλον κατέχουσιν. εἶτα καὶ τῇ χειρὶ τρι-
 βόμενῃ συμπονοῦμεν μᾶλλον ἢ ὅταν ἄλλο τι μέρος
 κριβώμεθα· τῇ γὰρ καθέξει τοῦ πνεύματος καὶ τριβό-
 μοι γυμναζόμεθα καὶ τρίβοντες (διὸ καὶ) μᾶλλον
 ἰδρουῖμεν. καὶ ὅταν τοὺς πόδας καὶ τὰς κνήμας ἐν τῷ 35
 ἰδρῶτι ἔχωσιν (ἤττον ἰδρουῖσιν) ἢ ὅταν τὸ ἄλλο σῶμα
 μὴ τὰ προειρημένα· κωλύει γὰρ τὸ ὕδωρ τὸν ἰδρῶτα
 καὶ ὅτι διαθερμαίνοντων τούτων καὶ τὰ ἄνω
 κινθερμαίνεται· οἱ δ' ἰδρῶτες ὅπου θερμὸν καὶ ὑγρὸν.
 ποιοῦν δ' ὅτι οἱ ἀγωνιῶντες τοὺς πόδας ἰδρῶσι τὸ δὲ 36
 πρόσωπον οὐ· καίτοι μᾶλλον εὐλογον τὸ μάλιστα ἰδρω-
 σιὸν καὶ μὴ τὸ ἥκιστα. τὸ δ' αἴτιον ὅτι ἡ ἀγωνία
 οὐκ ἐστὶν οὐ μετὰστασις θερμότητος ὥσπερ ἐν τοῖς φόβοις,
 ἀλλὰ μᾶλλον αὔξησις καθάπερ ἐν τῷ θυμῷ· καὶ γὰρ
 ὁ θυμὸς ζέσσει τοῦ περὶ (τὴν) καρδίαν θερμοῦ· καὶ
 ἀγωνιῶντες δὲ οὐ διὰ φόβον τοῦτο πάσχουσιν ἀλλὰ
 διὰ τὸ μᾶλλον ἐκθερμαίνεσθαι. (διὸ τὸ μὲν πρόσωπον 37

ἔξέρουθροι γίνονται;) ξηραίνει γὰρ ἡ θερμότης ἐπιπο
λάζουσα (τὸ ἐν τῷ προσώπῳ ὑγρὸν) τὸ δ' ἐν τοῖς ποσ
συντήκει διὰ τὸ ἐλάττω μὲν εἶναι ὥστε ξηρᾶναι πλεί
38 δὲ τῆς ἐμφύτου καὶ προὔπαρχούσης. ἐνίοις δ' ἰδρῶ
σιν ἂν ψυχθῶσιν ἢ πνεύματι ἢ ὕδατι συμβαίνει να
τιᾶν οὐκ ἀλόγως· καὶ ὅτι τὸ ὑγρὸν ψυχθὲν ἀθρόο
ἔστι πρότερον οὐκ ἡρεμοῦν, καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τ
διὸν ἔξω καὶ γινόμενον (ἰδρῶς διὰ τὴν ψύξιν, τοῦτ
ἔσω ψυχθὲν πρὶν ἐξελθεῖν ὑγρὸν ἐγένετο καὶ) προσπι
39 σὸν τῷ ἀναπνευστικῷ τόπῳ ποιεῖ τὴν ναυτίαν. οἱ δ
ἐν ἱματίῳ δρόμοι καὶ ἰδρῶτες καὶ ἐλαίου ἀλείψεις ἐ
ἱμάτιον ἄχρους ποιοῦσι διότι ἡ εὐχροια γίνεται δι' εἰ
πνοίαν, ἢ δ' ἄχροια διὰ τὴν κατάπνιξιν· συνθερμαιν
μενον γὰρ καὶ μὴ διαψυχόμενον τὸ ἐπιπολῆς ὑγρὸ
ἄχροιαν ποιεῖ. τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ ἐκ τῶν δρόμων
καὶ ἐκ τῆς ὑπαλείψεως· οἱ δὲ γυμνοὶ δρόμοι διὰ το
ναυτίον εὐχροίαν· καταψύχει γὰρ ὁ ἀῆρ τὰς συνισταμι
40 νας ἐκκρίσεις καὶ διαπνεῖ. ἐν δὲ τοῖς ὕπνοις οἱ ἰδρῶ
τες μᾶλλον ἢ ἐρηγοροῦσιν ὅτι ὑγρότατα καὶ θερμότα
πάντα διὰ τὴν ἀντιπερίστασιν· ἔξ ἀφοῦν δὲ τούτοι
ἰδρῶς ὥσπερ εἴρηται πολλάκις.

FR. X. ΠΕΡΙ ΛΕΙΠΟΨΥΧΙΑΣ.

Ὅτι ἡ λειποψυχία στέρησις ἢ κατάψυξις τοῦ θε
μοῦ περὶ τὸν ἀναπνευστικὸν τόπον· τοῦτο δὲ συμβα
νει ἢ ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θερμοῦ
τὸ γὰρ πλέον πῦρ ἀναιρεῖ τὸ ἐλάττον· μαρτυρεῖ δ

αὐτὴ ἢ πείρα· ὑπὸ γὰρ πνίγους ἢ ἄλλης θέρμης καὶ
 ἀλίστα πολλῆς, ἀθρόον τούτων προσπεσόντων ἡμῖν
 κλυόμεθα καὶ λειποθυμοῦμεν· καταμαραίνεται γὰρ
 τὸ ἐν ἡμῖν (θερμὸν) κατάψυξιν οὐ λαμβάνον. τάχα δὲ
 καὶ τὴν ἀναπνοὴν ὅλως τὸ πνίγος κωλύει, ὅθεν καὶ
 πνίγος ὠνομάσθη· πνίγεται γὰρ ἢ καὶ πνιγομένῳ ὁμοίως
 ἔστιν ὁ μὴ δυνάμενος ἀναπνεῖν. μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ
 ἀνά τῶν λουτρῶν καὶ πυριάσεων ἔκλυσις· δῆλον γὰρ
 ὅτι αἱ τοιαῦται ἐκλύσεις τῷ θερμῷ καὶ διὰ τὸ θερμὸν
 γίνονται μαραίνοντος τοῦ ἔξωθεν θερμοῦ τὸ ἐν ἡμῖν
 ὑμψυτον. γίνεται δὲ λειποψυχία καὶ τῶν ἐν οἷς πέ-³
 πυκνὴ ἢ θερμότης ἐκλιπόντων οἶον αἵματος ἢ τῆς
 συσπικτῆς ἀπλῶς ὑγρότητος, ὥσπερ ἐν ταῖς αἱμορρα-
 γίαις καὶ ἐν ταῖς τῆς γαστρὸς φοραῖς ὀρῶμεν λειποψυ-
 χούντας. καὶ διὰ πόρους δὲ γίνονται ἐκλύσεις. ὅτι
 τὸ πλέον θερμὸν λειποψυχίαν ποιεῖ καὶ ὡς μαραῖνον
 τὸ ἔλαττον καὶ ὡς κωλύον τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἔτι ὡς
 τὴν παραχωροῦν τῇ καταψύξει εἴσοδον. ὅτι διὰ τοῦτο
 ἐπὶ τὸ πολὺ λουόμενοι μὲν οὐ λειποψυχοῦσι παυ-
 ράμενοι δὲ μᾶλλον, διότι τὴν ὑγρότητα τὴν γινομένην
 ἐκ τῆς συντήξεως λουομένων μὲν θερμὴν εἶναι συμ-
 μαρτυρεῖ λουσαμένων δὲ ψύχεσθαι· ψυχρὰ δὲ οὕσα καὶ
 ἀπὸ πίπτουσα κυρίως τόποις ποιεῖ λειποψυχίαν. εἰ μὴ⁵
 ἡ ἀναπνοὴ καὶ ἡ ἀνεσις αὐτῆ τοῦ πνεύματος προεκλύει· διότι
 καὶ κατέχειν κελεύουσιν ἐν ταῖς λειποψυχίαις τὸ πνεῦ-
 μα· κωλύει γὰρ ὁ κατέχων ἐξιέναι τὸ θερμὸν, ὁ δ'
 ἀνεσις ἐνδίδωσιν. ὅτι ὁ ῥαίνων ὑδατι τοὺς λειποψυ-⁶
 χούντας συμφορᾶτων καὶ πυκνῶν τοὺς πόρους καὶ συνα-
 κροῖζων ἐντὸς τὸ θερμὸν — ἀντιπεριῖσταται γὰρ —,
 ἀντιπυκνῶν. ὅτι ἡδοναὶ καὶ λύπαι ποιοῦσι λειποψυχίαν·⁷
 καὶ γὰρ ἀμφοτέραι πλήθος ὑγρότητος ἐπάγουσιν, ἢ μὲν
 ἡδονὴ τῷ συντήκειν καὶ διαχεῖν ἢ λύπη δὲ τῷ πηγνύειν·

ὅταν οὖν ἡ ὑγρότης ῥυῖ πρός τὸν πνευματικὸν τόπον ποιεῖ λειποψυχεῖν.

FR. XI. ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΛΥΣΕΩΣ.

Ὅτι ὑπὸ καταψύξεώς φησιν, ὡς κοινῶ λόγῳ φάναι τὴν παράλυσιν γίνεσθαι· καὶ ταύτην οἱ μὲν ὑπὸ πνεύματος (καταψυχομένου) — πνευματικὸν γὰρ τὸ πάθος —, οἱ δὲ ἐκλείψει καὶ στερήσει τοῦ πνεύματος. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ τὴν θερμότητα καὶ τὴν κίνησιν ὅλως ποιοῦν· ἀκινήσιός δὲ γινομένης κατάψυξις γίνεται τοῦ αἵματος ἢ ἀπλῶς εἰπεῖν τῆς ὑγρότητος. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ νάρκη γίνεται ἐν τοῖς ποσίν ἢ καὶ ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν ὅταν ἀποπιεσθῶσιν ἀπὸ καθέδρας ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ. τότε γὰρ διαλαμβάνει τῇ πιέσει τὸ πνεῦμα καὶ οὐ δυνάμενον τὴν οἰκείαν κίνησιν κινεῖσθαι ἴσθησι καὶ ἀποψύχει τὸ αἷμα.

FR. XII. ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

Πῶς ἀφορίσαι δεῖ καὶ ποίοις τὴν ὑπὲρ τῶν πρώτων θεωρίαν; ἢ γὰρ δὴ τῆς φύσεως πολυχουστέρα, καὶ ὡς γε δὴ τινὲς φασὶ ἀτακτοτέρα μεταβολὰς ἔχουσα παντοίας· ἢ δὲ τῶν πρώτων ὠρισμένη καὶ ἀεὶ κατὰ ταῦτά. διὸ δὴ καὶ ἐν νοητοῖς, οὐκ αἰσθητοῖς, αὐτὴν τιθέασιν ὡς ἀκινήτοις καὶ ἀμεταβλήτοις. καὶ τὸ ὅλον δὲ σεμνοτέραν καὶ μείζω νομίζουσιν αὐτήν. ἀρχὴ δὲ ποτέρα συναφή τις καὶ οἷον κοινωνία πρός ἄλληλα τοῖς τε νοητοῖς καὶ τοῖς τῆς φύσεως, ἢ οὐδεμία, ἀλλ' ὥσπερ ἐκάτερα κεχωρισμένα συνεργοῦντα δέ πως εἰς

ἴσην πᾶσαν οὐσίαν. εὐλογώτερον οὖν εἶναι τινα συνα-
 ἴην καὶ μὴ ἐπεισοδιῶδες τὸ πᾶν, ἀλλ' οἷον τὰ μὲν
 ἁρμότερα τὰ δὲ ὑστερα, καὶ ἀρχὰς τὰ δ' ὑπὸ τὰς ἀρ-
 χὰς, ὥσπερ καὶ τὰ αἰθια τῶν φθαρτῶν. εἰ δ' οὖν
 οὕτω, τίς ἢ φύσις αὐτῶν καὶ ἐν ποίοις; εἰ μὲν γὰρ 3
 ἐν τοῖς μαθηματικοῖς μόνοις τὰ νοητὰ καθάπερ τι-
 νές φασιν, οὐτ' ἄρα ἐῤῥημος ἢ συναφή τοῖς αἰσθη-
 τοῖς, οὐθ' ὅλως ἀξιοχρέα φαίνεται παντός· οἷον γὰρ
 ἐπιμηχανημένα δοκεῖ δι' ἡμῶν εἶναι σχήματά τε καὶ
 ἁρμόγας καὶ λόγους περιτιθέντων, αὐτὰ δὲ δι' αὐ-
 τῶν οὐδεμίαν ἔχειν φύσιν. εἰ δὲ μὴ οὐχ ὥστε συνά-
 πτειν τοῖς τῆς φύσεως ὥστ' ἐμποιῆσαι καθάπερ ζῶν
 καὶ κίνησιν αὐτοῖς. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς ὄνπερ
 τῆ πρώτον καὶ κυριώτατόν τινες τιθέασιν. εἰ δὲ ἕτερα 4
 οὐσία προτέρα καὶ κρείττων ἐστὶ ταύτην πειρα-
 τείον λέγειν, πότερον μία τις κατ' ἀριθμὸν ἢ κατ' εἶδος
 κατὰ γένος. εὐλογώτερον δ' οὖν ἀρχῆς φύσιν ἔχου-
 σαν ἐν ὀλίγοις εἶναι καὶ περιττοῖς εἰ μὴ ἄρα καὶ πρώ-
 τος καὶ ἐν τῷ πρώτῳ. τίς δ' οὖν αὕτη καὶ τίνες, εἰ
 ἀλείους, πειρατέον ἐμφαίνειν ἀμωσγέπως εἴτε κατ' ἀνα-
 λογίαν εἴτε κατ' ἄλλην ὁμοίωσιν. ἀνάγκη δ' ἴσως
 ἀνάμει τινὲ καὶ ὑπεροχῇ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ὥσπερ
 εἰ τὸν θεόν· θεία γὰρ ἢ πάντων ἀρχὴ δι' ἧς ἅπαντα
 καὶ ἔστι καὶ διαμένει. τάχα μὲν οὖν ῥάδιον τὸ οὕτως
 ἀποδοῦναι, χαλεπὸν δὲ σαφεστέρως ἢ πειστικωτέρως.
 αἰαυτῆς δ' οὕσης τῆς ἀρχῆς ἐπέειπερ συνάπτει τοῖς 5
 αἰσθητοῖς ἢ δὲ φύσις ὡς ἀπλῶς εἰπέειν ἐν κινήσει καὶ
 αὐτ' αὐτῆς τὸ ἴδιον, δῆλον ὡς αἰτίαν θετέον ταύτην
 τῆς κινήσεως· ἐπεὶ δ' ἀκίνητος καθ' αὐτὴν φανερόν
 ὡς οὐκ ἂν εἴη τῷ κινεῖσθαι τοῖς τῆς φύσεως αἰτία ἀλλὰ
 αἰτιῶν ἄλλη τινὲ δυνάμει κρείττωνι καὶ προτέρῳ· τοι-
 κούτη δ' ἢ τοῦ ὄρεκτοῦ φύσις, ἀφ' ἧς ἢ κυκλικὴ ἢ συνε-

χῆς καὶ ἄπανστος. ὥστε κατ' ἐκεῖνο λύοιτο ἂν τὸ μὴ
 6 εἶναι κινήσεως ἀρχὴν ἢ εἰ κινούμενον κινήσει. μέχρι
 μὲν δὴ τούτων οἷον ἄρτιος ὁ λόγος ἀρχὴν τε ποιῶν
 μίαν πάντων καὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν οὐσίαν ἀπο-
 διδοὺς, ἔτι δὲ μὴ διαιρετὸν μηδὲ ποσόν τι λέγων ἀλλ'
 ἀπλῶς ἐξαιρῶν εἰς κρείττω τινὰ μερίδα καὶ θειοτέραν
 οὕτω γὰρ μᾶλλον ἀποδοτέον ἢ τὸ διαιρετὸν καὶ μερι-
 7 στὸν ἀραιρετέον· ἅμα γὰρ ἐν ὑψηλοτέρῳ τε καὶ ἀλη-
 θινωτέρῳ λόγῳ τοῖς λέγουσιν ἢ ἀπόφασις. τὸ δὲ μετὰ
 ταῦτ' ἤδη λόγου δεῖται πλείονος περὶ τῆς ἐφέσεως,
 ποῖα καὶ τίνων. ἐπειδὴ πλείω τὰ κυκλικὰ καὶ αἱ φο-
 ραὶ τρόπον τινὰ ὑπεναντίαι, καὶ τὸ ἀνήνυτον καὶ οὐ
 χάριν ἀφανές. εἴτε γὰρ ἐν τὸ κινοῦν, ἄτοπον τὸ μὴ
 πάντα τὴν αὐτὴν· εἴτε καθ' ἕκαστον ἕτερον αἶ τ' ἀρ-
 χαὶ πλείους ὥστε τὸ σύμφωνον αὐτῶν εἰς ὄρεξιν ἰόν-
 8 των τὴν ἀρίστην οὐδαμῶς φανερόν. τὸ δὲ κατὰ τὸ
 πληθὸς τῶν σφαιρῶν τῆς αἰτίας μείζονα ζητεῖ λόγον
 οὐ γὰρ ὅ γε τῶν ἀστρολόγων. ἄπορον δὲ καὶ πῶς ποτὲ
 φυσικὴν ὄρεξιν ἐχόντων οὐ τὴν ἡρεμίαν διώκουσιν
 ἀλλὰ τὴν κίνησιν. τί οὖν ἅμα τῇ μιμήσει φασὶν ἐκεῖνα
 ὅσοι τε τὸ ἐν καὶ ὅσοι τοὺς ἀριθμοὺς λέγουσιν; καὶ
 γὰρ αὐτοὶ τοὺς ἀριθμοὺς φασὶ τὸ ἐν. εἰ δὲ ἐφεσις,
 ἄλλως τε καὶ τοῦ ἀρίστου, μετὰ ψυχῆς. εἰ μὴ τις λέ-
 γοι καθ' ὁμοιότητα καὶ διαφορὰν ἔμψυχα εἶναι τὰ κιν-
 ούμενα. ψυχὴ δ' ἅμα δοκεῖ καὶ κίνησις ὑπάρχειν·
 ζωὴ γὰρ τοῖς ἔχουσιν, ἀφ' ἧς καὶ αἱ ὀρέξεις πρὸς
 ἕκαστον, ὥσπερ καὶ τοῖς ζώοις, ἐπεὶ καὶ αἱ αἰσθήσεις
 καίπερ ἐν τῷ πάσχειν οὐσαι δι' ἑτέρων ὁμως ἔμψυχοι
 9 γίνονται. εἰ δ' οὖν τῆς κυκλικῆς αἰτίου τὸ πρῶτον
 οὐ τῆς ἀρίστης ἂν εἶη· κρείττων γὰρ ἢ τῆς ψυχῆς
 καὶ πρώτη δὴ καὶ μάλιστα ἢ τῆς διανοίας ἀφ' ἧς
 καὶ ἡ ὄρεξις. τάχα δὲ καὶ τοῦτ' ἂν τις ἐπιζητήσῃε

διὰ τί τὰ κυκλικὰ μόνον ἐφετικά, τῶν δὲ περὶ τὸ μέ-
 γιστον οὐθὲν καίπερ κινητῶν ὄντων, πότερον ὡς ἀδύ-
 νατα ἢ ὡς οὐ δικνουμένου τοῦ πρώτου. ἀλλὰ τοῦτο
 ἂν ἄτοπον εἴ δι' ἀσθένειαν· ἰσχυρότερον γὰρ ἂν τις
 ἐξιώσειε τοῦ Ὀμήρου Διὸς ὅς φησιν, αὐτῇ κεν γαίῃ
 ῥύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσση· ἀλλὰ λοιπὸν ὥσπερ ἄδε-
 κτόν τι καὶ ἀσύνθετον εἶναι. τάχα δὲ πρότερον ζητή- 10
 σαιεν ἂν τις πῶς ἔχει, πότερα μέρη ταῦτα ἢ οὐ μέρη
 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἴ μέρη, πῶς μέρη. νῦν γὰρ οἶον
 ἐπεωσμένα τῶν ἐντιμοτάτων οὐ μόνον κατὰ τὰς χώρας
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν, εἶπερ ἡ κυκλικὴ τοιαύ-
 τη. συμβαίνει γὰρ οἶον κατὰ συμβεβηκὸς ὑπὸ τῆς
 κυκλικῆς περιφορᾶς καὶ εἰς τοὺς τόπους καὶ εἰς ἄλ-
 ληλα τὰς μεταβολάς. εἴ δὲ καὶ τὸ ἄριστον ἀπὸ τοῦ
 πρώτου κάλλιον ἂν τι παρὰ τοῦ πρώτου δεῖοι τῆς κυ-
 κλοφορίας, εἴ μὴ ἄρ' ἐκωλύετο τῷ μὴ δύνασθαι δέχε-
 σθαι. τὸ γὰρ δὴ πρῶτον καὶ θεϊότατον πάντα τὰ
 ἀρίστα βουλόμενον. τάχα δὲ τοῦτο μὲν οἶον ὑπέροχτόν
 τι καὶ ἀξήτητον. ἀξιοῖ γὰρ ὁ τοῦτο λέγων ἅπανθ'
 ὁμοία, καὶ ἐν τοῖς ἀρίστοις εἶναι μικράν τινα ἢ μηδε-
 ῖαν ἔχοντα διαφοράν. τόδε δ' ἂν τις ἴσως ἀπορή- 11
 σαιε πρὸς αὐτὸν τὸν πρῶτον οὐρανὸν ἀναφέρων πότε-
 ρον ἢ περιφορὰ τῆς οὐσίας ἐστὶν αὐτοῦ καὶ ἅμα τῷ
 ἐσπαῦσθαι φθείροιτ' ἂν, ἢ εἶπερ ἐφέσει τινὶ καὶ ὀρέ-
 σαι κατὰ συμβεβηκὸς· εἴ μὴ ἄρα σύμφυτον αὐτῷ τὸ
 κινεῖσθαι καὶ οὐδὲν κωλύει τοιαῦτ' ἅττα τῶν ὄντων
 κινεῖσθαι. ἴσως δ' ἂν εἴη καὶ ἀφελόντα τὴν ὄρεξιν
 κατὰ αὐτῆς τῆς κινήσεως ἀπορεῖν εἴ ἀφαιρεθεῖσα
 φθείροι [ἂν] τὸν οὐρανόν. καὶ τοῦτο μὲν ὥσπερ
 ἐπὶ τῶν λόγων. ἀπὸ δ' οὖν ταύτης ἢ τούτων τῶν ἀρ-
 γῶν ἀξιώσειεν ἂν τις. τάχα δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων
 ἀρ(γῶν) ἂν τις τιθῆται τὰ ἐφεξῆς εὐθύς ἀποδιδόναι

καὶ μὴ μέχρι του προελθόντα παύεσθαι· τοῦτο γὰρ
τελείου καὶ φρονοῦντος, ὅπερ Ἀρχύτας ποτ' ἔφη ποιεῖν
Εὐρυτον διατιθέντα τινὰς ψήφους. λέγειν γὰρ ὡς
ὄδε μὲν ἀνθρώπου ὁ ἀριθμὸς, ὄδε δὲ ἵππου, ὄδε δ'
ἄλλου τινὸς τυγχάνει. νῦν δ' οἱ γε πολλοὶ μέχρι τινὸς
12 ἐλθόντες καταπαύονται. καθάπερ καὶ οἱ τὸ ἐν καὶ
τὴν ἀόριστον δυνάδα ποιοῦντες. τοὺς γὰρ ἀριθμοὺς
γεννήσαντες καὶ τὰ ἐπίπεδα καὶ τὰ σώματα σχεδὸν
τὰλλα παραλείπουσι πλὴν ὅσον ἐφαπτόμενοι καὶ τσο-
οῦτο μόνον δηλοῦντες ὅτι τὰ μὲν ἀπὸ τῆς ἀορίστου
δυνάδος οἶον τόπος καὶ κενὸν καὶ ἄπειρον, τὰ δ' ἀπὸ
τῶν ἀριθμῶν καὶ τοῦ ἐνὸς οἶον ψυχὴ καὶ ἄλλ' ἅττα,
χρόνον δ' ἅμα καὶ οὐρανὸν καὶ ἕτερα δὴ πλείω· τοῦ δ'
οὐρανοῦ πέρι καὶ τῶν λοιπῶν οὐδεμίαν ἔτι ποιοῦνται
μνεῖαν. ὡσαύτως δ' οὐδὲ οἱ περὶ Σπεύσιππον οὐδὲ
τῶν ἄλλων οὐθεὶς πλὴν Ξενοκράτης· οὗτος γὰρ ἅπαν-
τά πως περιτίθησι περὶ τὸν κόσμον ὁμοίως αἰσθητὰ
13 καὶ νοητὰ καὶ μαθηματικὰ καὶ ἔτι δὴ τὰ θεῖα. πει-
ρᾶται δὲ καὶ Ἐστιαῖος μέχρι τινὸς, οὐχ ὥσπερ εἴρηται
περὶ τῶν πρώτων μόνον. Πλάτων μὲν οὖν ἐν τῷ ἀνά-
γειν εἰς τὰς ἀρχὰς δόξειεν ἂν ἄπτεσθαι τῶν ἄλλων
εἰς τὰς ιδέας ἀνάπτων, ταύτας δ' εἰς τοὺς ἀριθμοὺς,
ἐκ δὲ τούτων εἰς τὰς ἀρχὰς, εἶτα κατὰ τὴν γένεσιν
μέχρι τῶν εἰρημένων. οἱ δὲ τῶν ἀρχῶν μόνον. ἔνιοι
δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐν τούτοις· τὰ γὰρ ὄντα μόνου
περὶ τὰς ἀρχὰς. συμβαίνει δὲ τούναντίον ἢ ἐν ταῖς
ἄλλαις μεθόδοις· ἐν ἐκείνοις γὰρ τὰ μετὰ τὰς ἀρχὰς
ἰσχυρότερα καὶ οἶον τελεώτερα τῶν ἐπιστημῶν· τάχα
δὲ καὶ εὐλόγως. ἐνθα μὲν γὰρ τῶν ἀρχῶν ἐν δὲ
14 ταῖς λοιπαῖς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἢ ζήτησις. πῶς δέ ποτε
χρὴ καὶ ποίας τὰς ἀρχὰς ὑποθέσθαι τάχ' ἂν ἀπορή-
σειέ τις, πότερον ἀμόρφους καὶ οἶον δυναμικὰς ὥσπερ

ὅσοι πῦρ καὶ γῆν, ἢ μεμορφωμένας ὡς μάλιστα δέον
 αὐτάς ὠρίσθαι καθάπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ φησὶν· τοῖς
 γὰρ τιμιωτάτοις οἰκειότατον ἢ τάξις καὶ τὸ ὠρίσθαι.
 φαίνεται δὲ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς σχεδὸν ἔχειν οὕτω
 καθάπερ τῇ γραμματικῇ καὶ μουσικῇ καὶ ταῖς μαθη-
 ματικαῖς. συνακολουθεῖ δὲ καὶ τὰ μετὰ τὰς ἀρχάς.
 ὅτι δὲ καὶ κατὰ τὰς τέχνας ὁμοίως αἴπερ τὴν φύσιν μι-
 μοῦνται· καὶ τὰ ὄργανα καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τὰς ἀρχάς.
 οἱ μὲν οὖν ἀμόρφους πάσας, οἱ δὲ μόνον τὰς ὑλικάς·
 οἱ δ' ἀμφοτέρας ἐμόρφους, καὶ τὰς τῆς ὕλης, ὡς ἐν
 ἀμφοῖν τὸ τέλεον· οἷον γὰρ ἐξ ἀντικειμένων τὴν ἅπα- 15
 σαν οὐσίαν. ἄλογον δὲ κάκεινο δόξειεν ἂν εἰ ὁ μὲν
 κόσμος οὐρανὸς καὶ ἕκαστα τῶν μερῶν ἅπαντ' ἐν τάξει
 καὶ λόγῳ καὶ μορφαῖς καὶ δυνάμεσι καὶ περιόδοις, ἐν
 δὲ ταῖς ἀρχαῖς μηθὲν τοιοῦτον ἀλλ' ὥσπερ σάρξ εἰκὴ
 τεχυμένων ὁ κάλλιστος, φησὶν Ἡράκλειτος, [ὁ] κόσμος.
 καὶ κατὰ τοῦλάχιστον δ' ὡς εἰπεῖν λαμβάνουσιν ὁμοίως
 τὴν ἀψύχοις καὶ ἐμψύχοις. ὠρισμένοι γὰρ ἐκάστων αἱ
 φύσεις ὡς εἰπεῖν καίπερ αὐτομάτως γινομένων, τὰς
 ἀρχάς ἀορίστους εἶναι. χαλεπὸν δὲ πάλιν αὐτὸ (τὸ)
 αὐτὸς λόγους ἐκάστοις περιθεῖναι πρὸς τὸ ἕνεκά του
 ἀνάγοντας ἐν ἅπασι καὶ ἐν ζώοις καὶ φυτοῖς καὶ ἐν
 αὐτῇ πομφόλυγι· πλὴν εἰ συμβαίνει τῇ ἑτέρων τάξει
 καὶ μεταβολῇ μορφᾶς παντοίας καὶ ποικιλίας γίνε-
 σθαι τῶν τε περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν γῆν. ὧν δὲ μέγι-
 στον τινες παράδειγμα ποιοῦνται τὰ περὶ τὰς ὄρας
 αἱς ἐτείους ἐν αἷς καὶ ζώων καὶ φυτῶν καὶ καρπῶν
 ἀνέσεις οἷον γεννῶντος τοῦ ἡλίου. καὶ ταῦτα μὲν
 καταῦθα που ζητεῖ τὴν σκέψιν, ἀφορισμὸν ἀπαιτοῦν-
 ται· μέχρι πόσου τὸ τεταγμένον, καὶ διὰ τί πλέον
 ἀδύνατον ἢ εἰς τὸ χεῖρον μετάβασις. ἐν δὲ ταῖς ἀρ- 16
 χαῖς ὅθεν δὴ καὶ ὁ πρῶτος λόγος εἰκότως ἂν τις καὶ

τὸ περὶ τῆς ἡρεμίας ἀπορήσειεν. εἰ μὲν γὰρ ὡς βέλτιον ἀνάψειεν ἂν ταῖς ἀρχαῖς, εἰ δ' ὡς ἀργία καὶ στέρησις τῆς κινήσεως οὐκ ἀνάψει. ἀλλ' εἶπερ, τὴν ἐνέργειαν ἀντιμεταλλακτέον ὡς προτέραν καὶ τιμωτέραν τὴν δὲ κίνησιν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἐπεὶ τό γε διὰ τοῦτ' ἡρεμεῖν ὡς ἀδύνατον αἰεὶ κινουῦν εἶναι τὸ κινουῦν ἄτοπον· οὐ γὰρ ἂν εἴη κίνδυνος πρῶτον μὴ λογοειδὲς καὶ ἄλλως οὐκ ἀξιόπιστον ἀλλὰ μεῖζω τινὰ αἰτίαν ζητεῖ. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ αἰσθησις τρόπον τινὰ συναυδᾶν ὡς ἐνδεχόμενον μὴ αἰεὶ τὸ κινουῦν ἕτερον εἶναι καὶ ὃ κινεῖ διὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν. ἔστι δὲ ἂν τις ἐπ' αὐτὸν ἄγῃ τὸν νοῦν καὶ τὸν θεόν. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ ἕτερον λεχθὲν ὡς οὐ μιμουῦνται τὰ ὀρεγόμενα τοῦ ἡρεμουῦντος· εἰ γὰρ αὐτοῖς οὖσιν ἀκολουθεῖη τῶν ἄλλων. πλὴν ἴσως οὐχ ὁμοίως ληπτέον ὡς εἰς τὸ ἀμερὲς ἄγοντας ἀλλ' ὅπως ὅτι μάλιστα σύμφωνον ἑαυτῷ καὶ ἀπηρητισμένον ὡς ἂν πόλις ἢ ζῶον ἢ ἄλλο τι τῶν μεριστῶν, ἢ καὶ ὁ ὅλος

17 οὐρανὸς ὃν δὴ φασιν εἶναι τελεωτάτον. ἐπιποθεῖ δὲ τινα καὶ τὰ τοιάδε λόγον πῶς ποτὲ τῶν ὄντων ὁ μερισμὸς εἰς ὕλην καὶ μορφήν· πότερον ὡς τὸ μὲν ὄν τὸ δὲ μὴ ὄν, δυνάμει μὲν ὄν καὶ ἀγόμενον εἰς ἐνέργειαν; ἢ ὄν μὲν, ἀόριστον δὲ καθάπερ ἐν ταῖς τέχναις, ἢ δὲ γένεσις τῆς οὐσίας ἔνεκα τὸ μορφοῦσθαι κατὰ τοὺς λόγους. ἀλλ' οὕτω γ' εἰς μὲν τὸ βέλτιον τάχ' ἂν ἦ μετάβασις εἴη, τὸ δ' εἶναι οὐθέν ἂν ἦττον ἀληθὲς ὑπάρχοι κατ' αὐτὴν — οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ γίγνοιτο μὴ ὑπαρχούσης —, ἀλλὰ τὸ μήτε τότε μήτε ποιὸν μήτε ποσὸν, ὡς ἀόριστον τοῖς εἶδεσι δύναιμι δέ τιν' ἔχον. ὅλως δὲ κατ' ἀναλογίαν ληπτέον ἐπὶ τὰς τέχνας καὶ

18 εἰ τις ὁμοιότης ἄλλη. δόξειε δ' ἂν καὶ τοῦτ' ἔχειν ἀπορίαν, εἰ μὴ ἄρα περιοριάν τοῦ ζητεῖν τί δὴ ποτε ἢ φύσις καὶ ἡ ὄλη δ' οὐσία τοῦ παντὸς ἐν ἐναντίοις ἔστι,

καὶ σχεδὸν ἰσομοιρεῖ τὸ χεῖρον τῷ βελτίονι, μᾶλλον
 δὲ καὶ πολλῷ πλέον ἐστίν, ὥστε δοκεῖν καὶ Εὐριπί-
 δην καθόλου λέγειν ὡς οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλά.
 ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἐγγὺς τοῦ ζητεῖν ὅτι οὐ πάντ'
 ἀγαθὰ οὐδὲ πάντα ὅμοια· καὶ ὅτι κατὰ πάντων μὲν
 τὸ εἶναι λέγομεν, οὐθὲν δὲ ὅμοιον ἀλλήλοις καθάπερ
 τὰ λευκὰ καὶ μέλανα ἐν αὐτοῖς. ἔτι δὲ τὸ δοκοῦν
 παραδοξότερον ὡς οὐχ οἷόν τε τὸ ὄν ἄνευ τῶν ἐναν-
 τιῶν. οἱ δ' ἔτι πλέονι τῷ παραδόξῳ χρώμενοι καὶ
 τὸ μὴ ὄν μηδὲ γεγρονὸς μηδὲ μέλλον προσκαταριθ-
 μοῦσιν εἰς τὴν τοῦ παντὸς φύσιν. ἀλλ' ἦδε μὲν οἷον
 ὑπέρβατος τις σοφία. τὸ δὲ ὄν ὅτι πολλαχῶς φανε- 19
 ρόν· ἢ γὰρ αἰσθησις καὶ τὰς διαφορὰς θεωρεῖ καὶ
 τὰς αἰτίας ζητεῖ· τάχα δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν ὡς ὑπο-
 βάλλει τῇ διανοίᾳ, τὰ μὲν ἀπλῶς ζητοῦσα, τὰ δ' ἀπο-
 ρίαν ἐργαζομένη δι' ἧς κἂν μὴ δύνηται προβαίνειν
 ὅμως ἐμφαίνεται τι φῶς ἐν τῷ μὴ φωτὶ ζητούντων
 ἐπὶ πλέον. τὸ ἐπίστασθαι ἄρα οὐκ ἄνευ διαφορᾶς τι-
 νός. εἴτε γὰρ ἕτερα ἀλλήλων διαφορὰ τις· ἐν τε τοῖς
 καθόλου πλειόνων ὄντων τῶν ὑπὸ τὰ καθόλου δια-
 φέρειν ἀνάγκη καὶ ταῦτα, εἴαν τε γένη τὰ καθόλου
 εἴαν τε εἶδη. σχεδὸν δὲ καὶ ἐπιστήμη πᾶσα τῶν ἰδίων· 20
 ἢ τε γὰρ οὐσία καὶ τὸ τί ἦν εἶναι καθ' ἕκαστον ἴδιον,
 τὰ τε θεωροῦμενα καθ' αὐτὰ καὶ οὐ κατὰ συμβεβη-
 κός * ἢν ἂν τι κατὰ τινος. ὅλως δὲ τὸ ἐν πλείοσι τὸ
 αὐτὸ συνιδεῖν ἐπιστήμης, ἢτοι κοινῇ καὶ καθόλου λε-
 γόμενον, ἢ ἰδίᾳ πως καθ' ἕκαστον, οἷον ἀριθμοῖς
 γραμμαῖς ζώοις φυτοῖς. τέλος δ' ἢ ἐξ ἀμφοῖν. ἐστι
 δ' ἐνίων μὲν τὸ καθόλου τέλος, ἐν τούτῳ γὰρ τὸ αἰ-
 τιον· τῶν δὲ τὸ ἐν μέρει, καθ' ὅσα διαίρεσις εἰς τὰ
 αἰτομα καθάπερ ἐν τοῖς πρακτοῖς καὶ ποιητοῖς· οὕτως
 γὰρ αὐτῶν ἢ ἐνέργεια. ταῦτο δ' ἐπιστάμεθα καὶ οὐ- 21

σία καὶ ἀριθμῶ καὶ εἶδει καὶ γένει καὶ ἀναλογία καὶ
 εἰ ἄρα παρὰ ταῦτα διαιρέσει. διὰ πλείστον δὲ τὸ κατ'
 ἀναλογίαν ὡς ἂν ἀπέχοντες πλείστον τὰ μὲν δι' ἡμᾶς
 αὐτοὺς τὰ δὲ διὰ τὸ ὑποκείμενον τὰ δὲ διὰ τᾶμφο.
 22 πλεοναχῶς δ' ὄντος τοῦ ἐπίστασθαι πῶς ἕκαστον με-
 ταδιωκτέον ἀρχὴ καὶ μέγιστον ὁ οἰκείος τρόπος, οἷον
 τὰ πρῶτα καὶ νοητὰ καὶ τὰ κινητὰ καὶ ὑπὸ τὴν φύ-
 σιν, αὐτῶν δὲ τούτων τὰ ἐν ἀρχῇ καὶ (τὰ) ἐπόμενα
 μέχρι ζώων καὶ φυτῶν καὶ ἐσχάτων τῶν ἀψύχων. ἔστι
 γὰρ τι καθ' ἕκαστον γένος ἰδίου ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς
 23 μαθηματικοῖς. ἔχει δὲ καὶ αὐτὰ τὰ μαθήματα διαφο-
 ρὰν καίπερ ὁμογενῆ πως ὄντα, διήρηται δ' ἰκανῶς. εἰ
 δὲ καὶ ἔνια γνωστὰ τῶ ἀγνωστα εἶναι, καθάπερ τινὲς
 φασιν, ἴδιος ἂν ὁ τρόπος εἴη, διαιρέσεως δὲ τινος
 δεῖται· τάχα δ' ἐφ' ὧν ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν οἰ-
 κειότερον λέγειν ἢ αὐτῶ τῶ ἀγνώστῳ, καθάπερ εἰ τις
 τῶ ἀοράτῳ τὸ ὄρατόν. πόσοι δ' οὖν τρόποι καὶ ποσα
 25 χῶς τὸ εἰδέναι πειρατέον διελεῖν. ἢ δ' ἀρχὴ πρὸς
 αὐτὰ ταῦτα καὶ πρῶτον τὸ ἀφορίσαι τί τὸ ἐπίστασθαι.
 χαλεπότερον δ' ἂν δόξειεν· οὐ γὰρ οἷόν τε καθόλου
 καὶ κοινόν τι λαβεῖν ἐν τοῖς πλεοναχῶς λεγομένοις.
 ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἄπορον ἢ οὐ ῥᾶδιόν γε εἰπεῖν μέχρι πό-
 σου καὶ τίνων ζητητέον αἰτίας ὁμοίως ἐν τε τοῖς αἰ-
 σθητοῖς καὶ νοητοῖς· ἢ γὰρ εἰς τὸ ἄπειρον ὁδὸς ἐν
 ἀμφοῖν ἀλλοτρία καὶ ἀναιρουῦσα τὸ φρονεῖν. ἀρχὴ δὲ
 τρόπον τινὰ ἄμφο. τάχα δ' ἢ μὲν ἡμῖν ἢ δ' ἀπλῶς,
 26 ἢ τὸ μὲν τέλος ἢ δ' ἡμετέρα τις ἀρχὴ. μέχρι μὲν οὖν
 τινὸς δυνάμεθα δι' αἰτίου θεωρεῖν ἀρχὰς ἀπὸ τῶν
 αἰσθήσεων λαμβάνοντες. ὅταν δὲ ἐπ' αὐτὰ τὰ ἄκρα
 καὶ πρῶτα μεταβαίνωμεν οὐκέτι δυνάμεθα, εἴτε διὰ τὸ
 μὴ ἔχειν αἰτίαν εἴτε διὰ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ὥσπερ
 πρὸς τὰ φωτεινότερα βλέπειν. τάχα δ' ἐκείνο ἀληθέστε-

ρον ὡς αὐτῶ τῷ νῶ ἢ θεωρία θιγόντι καὶ οἶον ἀψαμένῳ,
 διὸ καὶ οὐκ ἔστιν ἀπατὴ περὶ αὐτά. χαλεπὴ δὲ καὶ εἰς 26
 αὐτὸ τοῦθ' ἢ σύνεσις καὶ ἢ πίστις, ἐπεὶ καὶ ἄλλως μέγα
 καὶ πρὸς τὰς καθ' ἕκαστα πραγματείας ἀναγκαῖον καὶ
 μάλιστα τὰς μέγιστας, ἐν τίνι ποιητέον τὸν ὄρον, οἶον
 περὶ τε τῆς φύσεως καὶ περὶ τὰς ἔτι προτέρας. οἱ
 γὰρ ἀπάντων ζητοῦντες λόγον ἀναιροῦσι λόγον ἅμα δὲ
 καὶ τὸ εἰδέναι. μᾶλλον δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν ὅτι ζη-
 τοῦσιν ὧν οὐκ ἔστιν οὐδὲ πέφυκεν ὅσοι τὸν οὐρανὸν
 αἰτιδιον ὑπολαμβάνουσιν. ἔτι δὲ τὰ κατὰ τὰς φορὰς 27
 καὶ τὰ μεγέθη καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰς ἀποστάσεις καὶ
 ὅσα ἄλλα ἀστρολογία δείκνυσι, τούτοις κατάλοιπον τὰ
 τε πρῶτα κινουῦντα καὶ τὸ τίνος ἕνεκα λέγειν καὶ τίς
 ἢ φύσις ἐκάστου καὶ ἢ πρὸς ἄλληλα θέσις καὶ ἢ τοῦ
 σύμπαντος οὐσία καὶ ὑποβαίνουντι δὴ πρὸς τὰ ἄλλα
 καθ' ἕκαστον τῶν εἰδῶν ἡμέρων ἄχρι ζώων καὶ φυ-
 τῶν. εἰ οὖν ἀστρολογία συνεργεῖ μὲν οὐκ ἐν τοῖς
 πρῶτοις δὲ τῆς φύσεως, ἕτερα τὰ κυριώτατ' ἂν εἴη
 καὶ πρότερα· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ τρόπος ὡς οἶονταί τι-
 νες οὐ φύσικὸς ἢ οὐ πᾶς. καίτοι τό γε κινεῖσθαι καὶ
 ἀπλῶς τῆς φύσεως οἰκεῖον καὶ μάλιστα τοῦ οὐρανοῦ.
 διὸ εἰ ἢ ἐνέργεια τῆς οὐσίας ἐκάστου καὶ τὸ καθ' ἕκα-
 στον ὅταν ἐνεργῇ καὶ κινεῖται καθάπερ ἐν τοῖς ζώοις
 καὶ φυτοῖς. εἰ δὲ μὴ, ὁμώνυμα, δῆλον ὅτι κἂν ὁ
 οὐρανὸς ἐν τῇ περιφορᾷ κατὰ τὴν οὐσίαν εἴη, χωρι-
 ζόμενος δὲ καὶ ἡρεμῶν ὁμώνυμος· οἶον γὰρ ζωὴ τις ἢ
 περιφορὰ τοῦ παντός. ἄρ' οὖν εἰ γε μὴδ' ἐν τοῖς ζω- 28
 οῖς τὴν ζωὴν ἢ ὠδὶ ζητητέον, οὐδ' ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ
 τοῖς οὐρανόις τὴν φορὰν ἢ τρόπον τινὰ ἀφορισμέ-
 νον; συνάπτει δὲ πῶς ἢ νῦν ἀπορία καὶ πρὸς τὴν
 ἀπὸ τοῦ ἀκινήτου κίνησιν. ὑπὲρ δὲ τοῦ πάνθ' ἕνεκά
 του καὶ μὴθὲν μάτην, ἄλλως θ' ὁ ἀφορισμὸς οὐ ῥά-

διος καθάπερ πλεονάκις λέγεται — πόθεν δ' ἄρξασθαι χρῆν καὶ εἰς ποῖα τελευτᾶν; — καὶ δὴ τῶ ἔνια μὴ δοκεῖν ἔχειν οὕτως ἀλλὰ τὰ μὲν συμπτωματοικῶς τὰ δ' ἀνάγκη τινὶ καθάπερ ἔν τε τοῖς οὐρανίοις καὶ ἐν
 29 τοῖς περὶ τὴν γῆν πλείοσι. τίνος γὰρ ἔνεκα αἱ ἔφοδοι καὶ ἀνάροραι θαλάττης ἢ τίνος αἱ προχωρήσεις ἢ ἀναξηράνσεις τῆς ὑγρότητος καὶ ὅλως πρὸς ἄλλοτ' ἄλλο μεταβολαὶ καὶ φθοραὶ καὶ γενέσεις, ἢ αἱ μὲν ἐν αὐτῇ τῇ γῆ ἁλλοιωσεις καὶ μεταβολαὶ γίνονται πρὸς ἄλλοτ' ἄλλο μεθισταμένων; καὶ ἕτερα δ' οὐκ ὀλίγα παρόμοια τούτοις. ἔστι δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς ζώοις τὰ μὲν ὥσπερ μάταια καθάπερ τοῖς ἄρρεσιν οἱ μαστοὶ καὶ τοῖς θήλεσιν ἢ πρόσεις εἴπερ μὴ συμβάλλεται, καὶ πώγωνος δ' ἐνίοις ἢ ὅλως τριχῶν ἔκφυσις ἐν τισὶ τόποις· ἔτι δὲ κεράτων μεγέθη καθάπερ τῶν ἐλάφων· τοῖς δὲ καὶ λελωβημένοις κινήσει τε καὶ παραιωρήσει καὶ ἐπιπροσθήσει τῶν ὀμμάτων· καὶ ὡς ἔνια δὴ βία ἢ παρὰ φύσιν ὥσπερ ὁ ἐρωδιὸς ὀχεύει καὶ τὸ ἡμερόβιον ζῆ καὶ
 30 ἕτερα οὐκ ὀλίγα λάβοι τις ἂν τοιαῦτα. καὶ τὸ μέγιστον δὴ καὶ μάλιστα δοκοῦν περὶ τὰς τροφὰς καὶ γενέσεις τῶν ζώων· οὐθενὸς γὰρ ταῦθ' ἔνεκα ἀλλὰ συμπτώματα καὶ δι' ἑτέρας ἀνάγκας. ἔδει γὰρ εἶπερ τούτων χάριν αἰεὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως. ἔτι δ' ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ μᾶλλον τοῖς ἀψύχοις ὠρισμένην τιν' ἔχουσι φύσιν, ὥσπερ δοκοῦσι καὶ μορφαῖς καὶ εἶδεσι καὶ δυνάμεσι, τίνος ἔνεκα ταῦτα ζητήσκειν ἂν τις, αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἄπορον τὸ μὴ ἔχειν λόγον καὶ ταῦτ' ἐν ἑτέροις μὴ ποιοῦσι προτέροις καὶ τιμιωτέροις. ἢ καὶ ἔοικεν ὁ λόγος ἔχειν τι πιστὸν ὡς ἄρα τῶ αὐτομάτῳ ταῦτα καὶ τῇ τοῦ ὅλου περιφορᾷ λαμβάνει τινὰς
 31 ἰδέας ἢ πρὸς ἄλληλα διαφοράς. εἰ δὲ μὴ τοῦθ' ἔνεκά του, καὶ εἰς τὸ ἄριστον ληπτέον τινὰς ὄρους καὶ οὐκ

ἐπὶ πάντων ἀπλῶς θετέον· ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦδε ἔχει
 τινὰ διστασμὸν καὶ ἀπλῶς λέγομεν ἅ καὶ καθ' ἕκα-
 στον. ἀπλῶς μὲν ὅτι τὴν φύσιν ἐν ἅπασιν ὀρέγεσθαι
 τοῦ ἀρίστου καὶ ἐφ' ὧν ἐνδέχεται μεταδιδόναι τοῦ ἀεὶ
 καὶ τοῦ τεταγμένου· ὡς δ' αὖτως καὶ ἐπὶ τῶν ζώων
 ὁμοίως· ὅπου γὰρ οἶόν τε τὸ βέλτιον ἐνταῦθα οὐδα-
 μῶ παραλείπει, οἶον τὸ ἔμπροσθεν τὴν φάρυγγα τοῦ
 οἰσοφάγου, τιμιώτερον γὰρ, καὶ ἐν τῇ μέσῃ κοιλίᾳ τῆς
 καρδίας τὴν κραῖσιν ἀρίστην, ὅτι τὸ μέσον τιμιώτα-
 τον. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσα κόσμου χάριν * εἰ γὰρ καὶ 32
 ἢ ὄρεξις οὕτως· ἀλλ' ἐκεῖνό γ' ἐμφαίνει διότι πολὺ
 τὸ οὐχ ὑπακοῦον οὐδὲ δεχόμενον τὸ εὖ, μᾶλλον δὲ
 πολλῶ πλεῖον· ὀλίγον γὰρ τι τὸ ἐμψυχον ἄπειρον δὲ
 τὸ ἄψυχον· καὶ αὐτῶν τῶν ἐμψύχων ἀκαριαῖον· καὶ
 βέλτιον τὸ εἶναι· τὸ δ' ὅλον σπάνιον τε καὶ ἐν ὀλίγοις
 τὸ ἀγαθὸν πολὺ δὲ πλῆθος [ἦ] τὸ κακόν. οὐκ εἰ ἀο-
 ριστία δὲ μόνον καὶ οἶον ὕλης εἶδη καθάπερ τὰ τῆς
 φύσεως ἀμαθεστάτον. εἰ γὰρ καὶ οἱ περὶ τῆς ὅλης
 οὐσίας λέγοντες ὡσπερ Σπεύσιππος σπάνιον τι τὸ τί-
 μιμον ποιεῖ τὸ περὶ τὴν τοῦ μέσου χώραν· τὰ δ' ἄκρα
 καὶ ἐκατέρωθεν. τὰ μὲν οὖν ὄντα καλῶς ἔτυχεν ὄντα.
 Πλάτων δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι μακρὰν τὴν ἀπόστα- 33
 σιν ἐπιμιμείσθαι γε θέλειν ἅπαντα· καίτοι καθάπερ
 ἀντίθεσιν τινὰ ποιοῦσι τῆς ἀορίστου δυάδος καὶ τοῦ
 ἐνός· ἐν ἧ καὶ τὸ ἄπειρον καὶ τὸ ἄτακτον καὶ πᾶσα
 αἰς εἰπεῖν ἀμορφία καθ' αὐτήν. ὅλως δὲ οὐχ οἶόν τε
 ἀνευ ταύτης τὴν τοῦ ὅλου φύσιν, ἀλλ' οἶον ἰσομοιεῖν
 ἢ καὶ ὑπερέχειν τὰς ἐτέρας ἢ καὶ τὰς ἀρχὰς ἐναντίας.
 διὸ καὶ οὐδὲ τὸν θεὸν, ὅσοι τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀνά-
 πτουςι, δύνασθαι πάντ' εἰς τὸ ἀριστον ἄγειν, ἀλλ'
 εἴπερ ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται· τάχα δ' οὐδ' ἂν προέλοιτ'
 εἴπερ ἀναιρεῖσθαι συμβήσεται τὴν ὅλην οὐσίαν ἐξ

34 ἐναντίων γε καὶ ἐν ἐναντίοις οὖσαν. φαίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς πρώτοις ἐπιθεωρούμενα πολλὰ καὶ ὡς ἔτυχε οἶον τὰ περὶ τὰς τῆς γῆς λεχθέντα μεταβολάς· οὔτε γὰρ τὸ βέλτιον οὔτε τὸ τίνος χάριν ἄλλ' εἴπερ ἀνάγκη τινὲ κατακολουθεῖν· πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῷ ἀέρι τοιαῦτα καὶ ἐν ἄλλοις. μάλιστα δ' ἂν δόξειεν ἔχειν τὴν τάξιν τῶν μὲν αἰσθητῶν τὰ οὐράνια τῶν δ' ἄλλων· εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερα τούτων τὰ μαθηματικά· εἰ γὰρ καὶ μὴ πᾶν ἄλλ' ἐν τούτοις πλεόν τὸ τεταγμένον· πλήν τις τοιαύτας λαμβάνοι τὰς μορφὰς οἷας Δημόκριτος ὑποτίθεται τῶν ἀτόμων. ἀλλὰ δὴ τούτων μὲν πέρι σκεπτέον. ὃ δ' ἐξ ἀρχῆς ἐλέχθη πειρατέον τινὰ λαμβάνειν ὄρον καὶ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῇ τοῦ σύμπαντος οὐσίας καὶ τοῦ ἕνεκά του καὶ τῆς εἰς τὸ βέλτιον ὁρμῆς. αὕτη γὰρ ἀρχὴ τῆς τοῦ σύμπαντος θεωρίας· ἐν τίσιν τὰ ὄντα καὶ πῶς ἔχει πρὸς ἄλληλα

FR. XIII.

Θεόφραστος δὲ τὴν αἰσθησιν ἀρχὴν εἶναι πιστεύσας φησιν· ἀπὸ γὰρ ταύτης αἱ ἀρχαὶ πρὸς τὸν λόγον τὸν ἐν ἡμῖν καὶ τὴν διάνοιαν ἐκτείνονται. (Clem. Alex. Strom. I, p. 301 ed. Sylb.)

FR. XIV.

Ὁ δὲ Ἐρέσιος ἐκεῖνος Θεόφραστος ὁ Ἀριστοτέλους γινώριμος πῆ μὲν οὐρανὸν πῆ δὲ πνεῦμα τὸν θεὸν ὑπονοεῖ. (Clem. Alex. Protrept. p. 44.)

FR. XV.

Θ. ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Τοπικοῖς τάδε γέγραπεν ...

ἐπει δὲ ἐναντία τῶν ἐναντίων αἱ ἀρχαί, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐν ἐνὶ γένει ταῦτα, καθάπερ οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ κίνησις καὶ στάσις. εἴη δ' ἂν καὶ ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις ἐναντία γε καὶ ἀρχαί, καὶ εἶδος καὶ στέρησις. (Simpl. in Arist. Categ. f. 105).

FR. XVI.

Θ. ἐν τρίτῳ τῶν Φυσικῶν ἢ περὶ οὐρανοῦ τὰ γινόμενα διαιρεῖ οὕτως· ἢ γὰρ ὑπὸ ὁμοίου γίνεται ὡς ἄνθρωπος ὑπὸ ἀνθρώπου καὶ θερμὸν ὑπὸ θερμοῦ, ἢ ὑπὸ ἐναντίου ὡς ὄρωμεν τοὺς κεραννοὺς καὶ τὰς ἀστραπὰς· ὑπὸ γὰρ ψυχρότητος ἢ τούτου τοῦ πυρὸς ἐν τῷ ἀέρι γένησις ἀθροίζοντος εἰς ἐν τὸ ἐν αὐτοῖς θερμὸν ἐκπυροῦντος· ἢ τρίτον ὑπὸ ἐντελεχείᾳ ὅλως ὄντος ὡς καὶ ὁ μῶλωψ· ὑπὸ γὰρ ἐντελεχείᾳ οὔσης τῆς κιάστιγος γίνεται, οὔτε δὲ ὁμοίας ἔτι οὔτε ἐναντίας τῷ γινομένῳ· καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἡλίου δέ φησι γινόμενα ὑπὸ ἐντελεχείᾳ γίνεται· καὶ γὰρ αὐτὸς οὔτε ὁμοιος οὔτε ἐναντίος τοῖς γινομένοις. (Simpl. in Arist. Phys. f. 187.)

FR. XVII.

Θ. ἐν ἀρχῇ τῶν αὐτοῦ Φυσικῶν καὶ ταύτην (τὴν πρώτησιν) ἀπέδειξε λέγων· τὸ μέντοι τῶν φυσικῶν ἀρχὰς εἶναι δῆλον ἐκ τοῦ τὰ μὲν φυσικὰ σώματα σύνθετα εἶναι, πᾶν δὲ σύνθετον ἀρχὰς ἔχειν τὰ ἐξ ὧν ἀνύγκεται· ἅπαν γὰρ τὸ φύσει ἢ σῶμά ἐστιν ἢ ἔχει γε σῶμα· ἄμφω δὲ σύνθετα. (Simpl. in Arist. Phys. f. 1^b).

FR. XVIII.

Ὅλως δὲ ὡς κοινῶς εἶπεν ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων καὶ τῶν αἰσθητῶν τῶν περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν ἀλήθειαν ἀνιχνευτέον καὶ Θεοφράστῳ πειθομένοις ὅς

περὶ τούτου ζητῶν ἐν πρώτῳ τῶν Φυσικῶν τὰ δὲ γέγραφε· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἄνευ μὲν κινήσεως οὐδὲ περὶ ἐνὸς λεκτέου· πάντα γὰρ ἐν [τῇ] κινήσει τὰ τῆς φύσεως· ἄνευ δὲ ἀλλοιωτικῆς καὶ παθητικῆς οὐχ ὑπὲρ τῶν περὶ τὸ μέσον, εἰς ταῦτά τε καὶ περὶ τούτων λέγοντας οὐχ οἶόν τε καταλιπεῖν τὴν αἰσθησιν ἀλλ' ἀπὸ ταύτης ἀρχομένους πειρᾶσθαι χρὴ θεωρεῖν ἢ τὰ φαινόμενα λαμβάνοντας καθ' ἑαυτὰ ἢ ἀπὸ τούτων εἴ τινας ἄρα κυριώτεροι καὶ πρότεροι τούτων ἀρχαί· καὶ κάλλιον οἶμαι τοιοῦτόν τινα τρόπον τὴν ἀπὸ τῶν ἡμῖν γνωρισμάτων ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἐπίβασιν γίνεσθαι. (Simpl. in Arist. Phys. f. 5^b).

FR. XIX.

Θ. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἑαυτοῦ Φυσικῶν καὶ καθ' ἕναστος γένος τῶν κατηγοριῶν τὴν κίνησιν θεωρεῖσθαι φησι γράφων οὕτως· περὶ δὲ κινήσεως τὸν μὲν καθόλου καὶ κοινὸν λόγον οὐ χαλεπὸν ἀποδοῦναι καὶ εἰπεῖν, ὡς ἐνέργειά τις ἐστὶν ἀτελής τοῦ δυνάμει ὄντος ἢ τοιοῦτον καθ' ἕναστος γένος τῶν κατηγοριῶν... διὸ καὶ προελθὼν ὀλίγον ὁ Θ. ζητεῖν δεῖν φησὶ περὶ τῶν κινήσεων, εἰ αἱ μὲν κινήσεις εἰδὲν αἱ δὲ ὥσπερ ἐνέργειαι τινες. (Simpl. in Arist. Phys. f. 201).

FR. XX.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ κινήσεως· οἰκειότερον δὲ ὅπερ καὶ λέγομεν καὶ ἐστὶν, ἐνέργειαν τοῦ δυνάμει κινήτου ἢ κινήτου κατὰ γένος ἕναστος τῶν κατηγοριῶν, οἷον οὐσίας ποσοῦ ποιοῦ φορητοῦ τῶν ἄλλων· οὕτως γὰρ ἀλλοιώσεις αὐξήσεις φορὰ γενέσεις καὶ αἱ ἐναντία ταύταις. ἐν τῷ τρίτῳ δὲ, οἶμαι, σαφέστερον ταῦτα γέγραφε· ἐν μὲν τῷ ἀφορισμῷ τῆς κινήσεως τοσαῦτα φησὶ ἀπὸ τῆς εἰδῆ ὅσαι κατηγορίαι· τὴν γὰρ τοῦ δυ-

νάμει ὄντος ἢ τοιοῦτον ἐντελέχειαν κίνησιν. καὶ τοῦτο
 δὲ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ φησί· τοῦ δὲ πρὸς τι κίνησις
 τοῦ μὲν κατὰ λόγον οὐκ ἔστι, τοῦ δὲ κατὰ δυνάμιν
 ἔστιν· ἢ γὰρ ἐνέργεια κίνησις τε καὶ καθ' αὐτό.
 (Simpl. in Arist. Phys. f. 94.)

FR. XXI.

Θ. ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἀπορεῖ πρὸς τὸν ἀποδοθέντα
 τοῦ τόπου λόγον ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους τοιαῦτα, ὅτι
 τὸ σῶμα ἔσται ἐν ἐπιφανείᾳ, ὅτι κινούμενος ἔσται ὁ
 τόπος, ὅτι οὐ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ, οὐδὲ γὰρ ἡ ἀπλα-
 γῆς, ὅτι ἐὰν συναχθῶσιν αἱ σφαῖραι, καὶ ὅλος ὁ οὐ-
 ρανὸς οὐκ ἔσται ἐν τόπῳ, ὅτι τὰ ἐν τόπῳ ὄντα μηδὲν
 αὐτὰ μετακινήθεντα, ἐὰν ἀφαιρεθῇ τὰ περιέχοντα αὐτὰ,
 οὐκέτι ἔσται ἐν τόπῳ. (Simpl. in Arist. Phys. f. 141.)

FR. XXII.

Καὶ Θ. ἐν τοῖς Φυσικοῖς φαίνεται τὴν ἐννοίαν
 αὐτὴν ἐσχηκῶς περὶ τοῦ τόπου ἐν οἷς φησὶν ὡς ἐν
 ἀπορίᾳ προάγων τὸν λόγον μήποτε οὐκ ἔστι καθ' αὐ-
 τὴν οὐσία τις ὁ τόπος ἀλλὰ τῇ τάξει καὶ θέσει τῶν
 σωμάτων λέγεται κατὰ τὰς φύσεις καὶ δυνάμεις·
 ὁμοίως δ' ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν καὶ ὅλως τῶν ἀνομοιο-
 μερῶν, εἴτε ἐμψύχων εἴτε ἀψύχων, ἔμμορφον δὲ τὴν
 φύσιν ἔχοντων· καὶ γὰρ τούτων τάξις τις καὶ θέσις
 τῶν μερῶν ἔστι πρὸς τὴν ὅλην οὐσίαν. διὸ καὶ ἕκα-
 στον ἐν αὐτοῦ χώρᾳ λέγεται τῷ ἔχειν τὴν οἰκειάν τά-
 ξιν· ἐπεὶ καὶ τῶν τοῦ σώματος μερῶν ἕκαστον ἐπιπο-
 θήσειεν ἂν καὶ ἀπαιτήσειε τὴν ἑαυτοῦ χώρᾳ καὶ θέ-
 σιν. (Simpl. in Arist. Phys. f. 149^b).

FR. XXIII.

Ἐν τῷ τεσσαρεσκαδεκάτῳ τῶν Φυσικῶν οὕτως

περὶ τῆς κινήσεως· τὸν μὲν κοινὸν καὶ καθόλου λόγον οὐ χαλεπὸν ἀποδοῦναι καὶ εἰπεῖν ὡς ἐνεργεῖα τίς ἐστὶν ἀτελής τοῦ δυνάμει ὄντος, ἢ τοιοῦτον καθ' ἕκαστον γένος τῶν κατηγοριῶν, ὅ καὶ διὰ τῆς αἰσθήσεως σχεδὸν φαίνεται. (Simpl. in Arist. Categ. 110).

FR. XXIV.

Ἔτι δὲ δεῖ πείθεσθαι Θεοφράστῳ· τούτῳ μὲν γὰρ δοκεῖ μὴ χωρίζεσθαι τὴν κίνησιν τῆς ἐνεργείας, εἶναι δὲ τὴν μὲν κίνησιν καὶ ἐνεργεῖαν ὡς ἂν ἐν αὐτῇ περιεχομένην, οὐκέτι μέντοι καὶ τὴν ἐνεργεῖαν κίνησιν· τὴν γὰρ ἐκάστου οὐσίαν καὶ τὸ οἰκτεον εἶδος ἐνεργεῖαν εἶναι ἐκάστου, μὴ οὖσαν ταύτην κίνησιν. καὶ γὰρ ἡ τελειότης καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ φύσει ἀκινήτοις εἶναι οὐ κεκάλυται. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς πολλὰ τοιαῦτα, οἷον αἱ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνδριάντος· ἔσθηκε δὲ τὸ σχῆμα κατὰ τὴν αὐτὴν τελειότητα. (Simpl. in Arist. Categ. 77^b).

FR. XXV.

Καὶ γὰρ ὁ Θ. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ κινήσεως θαυμαστά φησι φαίνεται κατ' αὐτὴν ὄντα τὴν φύσιν τῆς κινήσεως, οἷον εἰ μὴ ἔστιν αὐτῆς ἀρχὴ, πέρασ δὲ ἔστι. πῶς δὲ τὸ μὲν πέρασ ἀδιαίρετον ἐλαμβάνομεν, τὴν δὲ ἀρχὴν ἐπ' ἄπειρον διαιρετὴν. δυνατὸν γὰρ τοῖς αὐτοῖς χρώμενον λόγοις καὶ τὸ πέρασ τοῦ συνεχοῦς ἐπ' ἄπειρον διαιρετὸν λαβεῖν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀδιαίρετον· ἔοικεν οὖν καὶ τὸ πέρασ διττὸν εἶναι καὶ ἡ ἀρχὴ διττὴ τῆς τε κινήσεως καὶ τοῦ χρόνου καὶ παντὸς συνεχοῦς, τὸ μὲν ὡς τὸ πρῶτον ἢ τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ συνεχοῦς, τὸ δὲ ὡς ἀρχὴ καὶ πέρασ, τὰ μηκέτι μέρη μηδὲ ὅμοια τῷ ὅλῳ. (Simpl. in Arist. Phys. 230.)

FR. XXVI.

Θαυμαστὸν τοίνυν, καθάπερ φησὶν ὁ Θ., καὶ
λίαν παρὰ τὰς ἐννοίας, εἰ μὴ ἔστιν ἀρχὴ τῆς κινή-
σεως, πέρασ δὲ ἔστιν, καὶ ὅλως εἰ μὴ ἄμφω πεπερα-
σμένα, ἀλλὰ τέλος μὲν ἔστι τοῦ βαδίζειν, ἀρχὴ δὲ οὐ,
καὶ τέλος μὲν τοῦ πλεῖν, ἀρχὴ δὲ οὐκ ἔστιν, καὶ
ἤνίκα μὲν ἐπαύσατο τοῦ τρέχειν ὁ ἵππος ἔστιν εἰπεῖν,
ἤνίκα δὲ ἤρξατο οὐκ ἔστιν. ἢ οὐ τοῦτό φησιν ὡς οὐκ
ἔστιν ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἀλλ' ὡς οὐκ ἔστιν αὐτὴν
λαβεῖν. (Themist. in Arist. Phys, p. 411 Bk.)

FR. XXVII.

Οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ Θεόφραστον καὶ
ὅλως οἱ Περιπατητικοὶ διττῆς οὔσης κατὰ τὸ ἀνωτάτω
τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως, ἐπεὶ τὰ μὲν καθῶς προ-
εῖπον αἰσθητὰ ἔστι τὰ δὲ νοητὰ, διττὸν καὶ αὐτοὶ τὸ
κριτήριον ἀπολείπουσιν, αἰσθησιν μὲν τῶν αἰσθητῶν,
νόησιν δὲ τῶν νοητῶν, κοινὸν δὲ ἀμφοτέρων, ὡς ἔλε-
γεν ὁ Θ., τὸ ἐναργές. (Sext. Emp. a. M. 7, 217. p. 415 ed.
Fabr. 1718.)

FR. XXVIII.

Καὶ Θ. μέντοι ἐν τῷ περὶ τῶν φυσικῶν δοξῶν
κατὰ Πλάτωνά φησι γεννητὸν τὸν κόσμον καὶ οὕτω
ποιεῖται τὰς ἐνστάσεις, παρεμφαίνει δὲ ὅτι ἴσως σα-
φηνείας χάριν γεννητὸν αὐτὸν ὑποτίθεται. (Taurus ap.
Joannem adv. Proclum VI. 8 et 27.)

FR. XXIX.

Ὁ δὲ Θ. εἰπὼν ὅτι τάχ' ἂν γεννητὸν λέγοι σαφη-
νείας χάριν ὡς καὶ τοῖς διαγράμμασι παρακολουθοῦ-
μεν γινομένοις, φησὶ, πλὴν ἴσως ἢ γένεσις οὐχ

ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων. Taurus l. l. VI. 21 et 27.)

FR. XXX.

- 1 Θ. μέντοι φησὶ τοὺς γένεσιν καὶ φθορὰν τοῦ κόσμου κατηγοροῦντας ὑπὸ τεττάρων ἀπατηθῆναι τῶν μεγίστων, γῆς ἀνωμαλίας, θαλάττης ἀναχωρήσεως, ἐκάστου τῶν τοῦ ὄλου μερῶν διαλύσεως, χειρσαίων φθορᾶς κατὰ γένη ζώων. κατασκευάζειν δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὕτως· εἰ μὴ γενέσεως ἀρχὴν ἔλαβεν ἡ γῆ, μέρος ὑπανεστῶς οὐδὲν ἂν ἐπ' αὐτῆς ἑώρατο· χθαμαλὰ δ' ἦδη τὰ ὄρη πάντα ἐγεγένητο καὶ οἱ γεωλόφοι πάντες
- 2 ἰσόπεδοι τῇ πεδιάδι· τοσοῦτων γὰρ καθ' ἑκάστον ἐν-αυτὸν ὄμβρων ἕξ αἰθίου φερομένων εἰκὸς ἦν τῶν διηρημένων πρὸς ὕψος τὰ μὲν χειμάρροις ἀπεροῆχθαι τὰ δ' ὑπονοστήσαντα κεχαλάσθαι, πάντα δὲ διὰ πάντων ἦδη λελειάνθαι· νυνὶ δὲ συνεχεῖς ἀνωμαλῖαι καὶ παμπόλων ὄρων αἰ πρὸς αἰθέριον ὕψος ὑπερβολαὶ μηνύματ' ἐστὶ τοῦ τὴν γῆν μὴ αἰθίου εἶναι· πάλαι γὰρ ὡς ἔφην ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ ταῖς ἐπομβρῖαις ἀπὸ περάτων ἐπὶ πέρατα πᾶσα λεωφόρος ἐγεγένητο. πέφυκε γὰρ ἡ ὕδατος φύσις καὶ μάλιστα ἀπὸ ὑψηλοτάτων καταράττουσα τὰ μὲν ἐξωθεῖν τῇ βίᾳ τὰ δὲ τῷ συνεχεῖ τῶν ψεκᾶδων κολάπτουσα κοιλαίνειν ὑπεργάζεσθαι τε τὴν σκληρό-
- 3 γεων καὶ λιθωδεστάτην ὀρυκτῆρων οὐκ ἔλαττον. καὶ μὴν ἡ γε θάλασσα, φασίν, ἦδη μεμείωται, μάρτυρες δὲ αἰ νήσων εὐδοκιμώταται Ῥόδος τε καὶ Δῆλος· αὐται γὰρ τὸ μὲν παλαιὸν ἠφανισμέναι κατὰ τῆς θαλάσσης ἐδεδύκεσαν ἐπικλυζόμεναι, χρόνῳ δ' ὕστερον ἔλαττουμένης ἡρέμα κατ' ὀλίγον ἀνίσχουσαι διεφάνησαν ὡς αἰ περὶ αὐτῶν ἀναγραφεῖσαι μηνύουσιν ἱστορίαι· τὴν δὲ Δῆλον καὶ Ἀνάφηον ὠνόμασαν δι' ἀμφοτέρων

ονομάτων πιστούμενοι τὸ λεγόμενον, ἐπειδὴ ἀναφα-
 εῖσα δῆλη ἐγένετο ἀδηλουμένη καὶ ἀφανῆς οὐσα τὸ
 ἄλκι. πρὸς δὲ τούτοις μεγάλων πελαγῶν μεγάλους
 ὄλπους καὶ βαθεῖς ἀναξηρανθέντας ἠπειρωῶσθαι καὶ
 γρηῃσθαι τῆς παρακειμένης χώρας μοῖραν οὐ λυπρὰν
 κειρομένους καὶ φυτευομένους· οἷς σημεῖα τῆς πα-
 ρακειμένης ἐναπολελειφθαι θαλαττώσεως ψηφίδας τε καὶ
 ἄλλας γῆρας καὶ ὅσα ὁμοιότροπα πρὸς αἰγιαλοὺς εἶωθεν
 εὐδοκίμως εἶναι. . . . εἰ δὲ μειοῦται ἢ θάλαττα, μειω- 4
 ῖται μὲν ἡ γῆ, μακροαῖς δ' ἐνιαυτῶν περιόδοις καὶ
 ἴσως ἅπαν ἐκότερον στοιχεῖον ἀναλωθήσεται, δαπανη-
 ῖται δὲ καὶ ὁ σύμπας ἀῆρ ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐλατ-
 τώμενος, ἀποκριθήσεται δὲ τὰ πάντα εἰς μίαν οὐσίαν
 τοῦ πυρός. πρὸς δὲ τὴν τοῦ τρίτου κεφαλαίου 5
 παρασκευὴν χρῆσονται λόγῳ τοιαύτῃ· φθίρεται πάν-
 τας ἐκεῖνο οὐ πάντα τὰ μέρη φθαρτά ἐστίν· τοῦ δὲ
 ἅπαντος πάντα τὰ μέρη φθαρτά ἐστίν· φθαρτὸς ἄρα ὁ
 κόσμος ἐστίν. . . . τὸν δὲ τέταρτον καὶ λοιπὸν λόγον 6
 ἀναλυτικῶς ὡς φασιν. εἰ ὁ κόσμος αἰδῖος ἦν, ἦν ἂν
 τὰ ζῶα αἰδία καὶ πολὺ γε μᾶλλον τὸ τῶν ἀνθρώ-
 πων γένος, ὅσῳ καὶ τῶν ἄλλων ἄμεινον. ἀλλὰ καὶ
 ἄλλο φανῆναι τοῖς βουλομένοις ἐρευνᾶν τὰ φύ-
 σιος· εἰκὸς γὰρ μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖον ἀνθρώποις συν-
 ἰσθῆναι τὰς τέχνας ὡς ἂν ἰσῆλικας οὐ μόνον ὅτι λο-
 γικῆ φύσει τὸ ἐμμέθοδον οἰκεῖον ἀλλὰ καὶ ὅτι ζῆν
 τοῦ τούτων οὐκ ἔνεστιν· ἰδῶμεν οὖν τοὺς ἐκάστων
 κόσμους ἀλογήσαντες τῶν ἐπιτραγωδουμένων θεοῖς
 ἰσθῆναι * * εἰ μὴ αἰδῖος ἄνθρωπος, οὐδ' ἄλλο τι ζῶον,
 οὐδ' αἰ δεδερμένα ταῦτα χῶραι γῆ καὶ ὕδωρ καὶ
 ἐξ ὧν τὸ φθαρτὸν εἶναι τὸν κόσμον δῆλόν ἐστιν.

FR. XXXI.

(Ἀριστοτέλης) λέγει οὖν ὅτι ἡ σφαῖρα ἢ τὸ ἄστρον ἔχουσα τὸ πλανᾶσθαι λεγόμενον ἐν πολλὰ σφαίραις ταῖς ἀνελιττούσαις καλουμέναις, ἢ ὡς ὁ θεὸς αὐτὰς καλεῖ, ταῖς ἀνάστροις, ἐνδεδεμένη φέρεται (Simpl. ad Arist. de coelo f. 120).

FR. XXXII.

Διὰ τοῦτο οὖν ἐν τρισὶν αὐτὸν (τὸν ἥλιον) ἔλγον φέρεσθαι σφαίραις, ἅς ὁ θεὸς ἀνάστρους ἐκάλει καὶ μηδὲν ἔχούσας ἄστρον. (Simpl. ad Arist. de coelo f. 120.)

FR. XXXIII.

Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων εἶναι τὸν ἥλιον . . . ἢ ὡς ὁ θεὸς ἐν τοῖς φυσικοῖς γέγραφεν, ἐκ περιδίων τῶν συναθροισζομένων μὲν ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀνθυμιάσεως, συναθροισζόντων δὲ τὸν ἥλιον. (Jo. Stob. Ecl. I, 25, 1.)

FR. XXXIV.

Ἡ γὰρ μόνος ἢ μάλιστα Πλάτων τῇ ἀπὸ τῆς προνοουῦντος αἰτίας (ut εἶναι τὸν κόσμον probari κατεχρήσατο; φησὶν ὁ θεὸς τοῦτό γε καλῶς αὐτῷ μαρτυρῶν. (Proclus. in Timae. p. 138e ed. Bas.)

FR. XXXV.

Ὁ δημιουργὸς ἤρξατο τῆς συστάσεως τοῦ κόσμου ἐκ πυρὸς καὶ γῆς· δεῖ δὲ τὸ γενησόμενον σωματικὸν ἀντιτυπικὸν εἶναι καὶ ὄρατὸν . . . ὁ θεὸς φησὶν· εἰ τὸ ὄρατὸν καὶ τὸ ἀπτὸν ἐκ γῆς καὶ πυρὸς ἐστὶ, τὰ ἄστρα καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσται ἐκ τούτων· οὐκ ἔστι δέ. ταῦτα λέγει εἰσάγων τὸ πέμπτον σῶμα τὸ κυκλοφορητικόν. (Taur. I. I. XIII, 15.)

FR. XXXVI.

Hicetas Syracusius, ut ait Theophrastus, caelum so-
em lunam stellas supera denique omnia stare censet, ne-
que praeter terram rem ullam in mundo moveri: quae cum
circum axem se summa celeritate convertat et torqueat,
eadem effici omnia, quae si stante terra caelum moveretur.
(Cicero Luculli 59, 123).

FR. XXXVII.

Οἱ μὲν τὴν τοῦ ὄλου κίνησιν καὶ περιφορὰν τὸν
χρόνον φασὶν ὡς τὸν Πλάτωνα νομίζουσιν ὃ τε Εὐδη-
μος καὶ ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. (Simpl. in
Arist. Phys. 165.)

FR. XXXVIII.

Πλάτων μὲν γὰρ τὸ ποσὸν τῆς κινήσεως εἰπὼν
τὸν χρόνον ἀχώριστόν τι αὐτὸν ὑπέθετο τῆς κινήσεως,
ἢ δὲ συμβεβηκός τι. (Simpl. in Arist. Categ. p. 79b Bk.)

FR. XXXIX.

Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν (φυσιολόγων) ὑπόλειμμα λέ-
γουσιν εἶναι τὴν θάλασσαν τῆς πρώτης ὑγρότητος·
ὑγροῦ γὰρ ὄντος τοῦ περὶ τὴν γῆν τόπου τὰ πρῶτα
τῆς ὑγρότητος ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐξατμίζεσθαι καὶ γίνε-
σθαι τὰ πνεύματά τε ἐξ αὐτῆς καὶ τροπὰς ἡλίου τε
καὶ σελήνης . . . τὸ δὲ τι αὐτῆς ὑπολειφθὲν ἐν τοῖς
πολλοῖς τόποις θάλατταν εἶναι· διὸ καὶ ἐλάττω γίνε-
σθαι ξηρανομένην ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τέλος
ἔσσεσθαι ποτε ξηράν. ταύτης τῆς δόξης ἐγένοντο, ὡς
ἱστορεῖ ὁ Θ., Ἀναξίμανδρός τε καὶ Διογένης. Διογένης δὲ
καὶ τῆς ἀλμυρότητος ταύτην αἰτίαν λέγει, ὅτι ἀνάγον-
τος τοῦ ἡλίου τὸ γλυκὺ τὸ καταλειπόμενον καὶ ὑπομέ-
νον ἀλμυρόν εἶναι συμβαίνει. (Alex. in Arist. Meteor. f. 91.)

FR. XL.

Θαλῆς δὲ πρῶτος παραδέδοται τὴν περὶ φύσεως ἱστορίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐκφηῖναι, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων προγεγονότων, ὡς καὶ Θεοφράστῳ δοκεῖ, αὐτὸ δὲ πολὺ διενεγκῶν ἐκείνων ὡς ἀποκρῦσαι πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ. (Simpl. in Arist. Phys. 6.)

FR. XLI.

Καὶ Διογένης δὲ ὁ Ἀπολλωνιάτης σχεδὸν νεώτατος γεγυῶς τῶν περὶ ταῦτα σχολασάντων τὰ μὲν πλείστα συμπεφορημένως γέγραφε, τὰ μὲν κατὰ Ἀναξαγόραν τὰ δὲ κατὰ Λεύκιππον λέγων· τὴν δὲ τοῦ παντὸς φύσιν ἀέρα καὶ οὐτὸς φησὶν ἄπειρον εἶναι καὶ αἰθῆρ, ἐξ οὗ πυκνουμένον καὶ μανουμένον καὶ μεταβάλλοντος τοῖς πάθεσι τὴν τῶν ἄλλων γίνεσθαι μορφήν. καὶ ταῦτα μὲν Θ. ἱστορεῖ περὶ τοῦ Διογένους. (Simpl. in Arist. Phys. 6.)

FR. XLII.

Πρῶτος δ' οὗτος (Παρμενίδης) τὴν γῆν ἀπέφηεν σφαιροειδῆ καὶ ἐν μέσῳ κείσθαι· δύο τ' εἶναι στοιχεῖα πῦρ καὶ γῆν καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχει τὴν δὲ ὕλης — γένεσιν τ' ἀνθρώπων ἐξ ἰλύος πρῶτον γενέσθαι — ταῦτόν δ' ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξ ὧν τὰ πάντα συνεστάναι· καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ταῦτόν εἶναι, καθὰ μέμνηται καὶ Θ. ἐπιτοῖς φυσικοῖς πάντων σχεδὸν ἐκτιθέμενος τὰ δόγματα (Diogen. Laert. 9, 22.)

FR. XLIII.

Ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ ὁ μὲν Θ. οὕτως ἐκτιθεταὶ (Παρμενίδου δόξαν) ἐν τῷ πρώτῳ τῆς φυσικῆς

στορίας· τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ὄν, τὸ οὐκ ὄν οὐδὲν, ἐν
ἕκαστῳ τῷ ὄν. (Simpl. in Arist. Phys. f. 25.)

FR. XLIV.

Περὶ Παρμενίδου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ Θ. ἐν
τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν οὕτως λέγει· τούτῳ δ' ἐπι-
νεόμενος Παρμενίδης Πύρρητος ὁ Ἐλεάτης — λέγει
καὶ Ξενοφάνη — ἐπ' ἀμφοτέρας ἦλθε τὰς ὁδοὺς.
καὶ γὰρ ὡς αἰδιὸν ἐστὶ τὸ πᾶν ἀποφαίνεται καὶ γένε-
σιν ἀποδιδοῦναι πειράται τῶν ὄντων οὐχ ὁμοίως περὶ
ἀμφοτέρων δοξάζων, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τῷ
πᾶν καὶ ἀγέννητον καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροειδὲς
πολαμβάνων, κατὰ δόξαν δὲ τῶν πολλῶν εἰς τὸ γέ-
νεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων δύο ποιῶν τὰς ἀρ-
χὰς πῦρ καὶ γῆν, τὸ μὲν ὡς ὕλην τὸ δ' ὡς αἷτιον καὶ
ποιούν. (Alex. in Arist. Metaph. p. 536 Bk.)

FR. XLV.

Μίαν δὲ τὴν ἀρχὴν ἦτοι ἐν τῷ ὄν καὶ πᾶν καὶ
οὔτε πεπερασμένον οὔτε ἄπειρον οὔτε κινούμενον οὔτε
κινουμὲν Ξενοφάνη τὸν Κολοφώνιον τὸν Παρμενίδου
διδάσκαλον ὑποτίθεσθαι φησιν ὁ Θεόφραστος. (Simpl.
in Arist. Phys. f. 5.)

FR. XLVI.

Καὶ ταῦτά φησιν ὁ Θ. παραπλησίως τῷ Ἀναξι-
μάνδρῳ λέγειν τὸν Ἀναξαγόραν· ἐκεῖνος γὰρ φησιν
ἐν τῇ διακρίσει τοῦ ἀπείρου τὰ συγγενῆ φέρεσθαι πρὸς
ἀλλήλα καὶ ὅτι μὲν ἐν τῷ παντὶ χρυσὸς ἐνῆν γίνεσθαι
χρυσόν, ὅτι δὲ γῆ γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκα-
στον ὡς οὐ γινομένων ἀλλ' ὑπαρχόντων πρότερον·
τῆς δὲ κινήσεως καὶ τῆς γενέσεως αἷτιον ἐπέστησε τὸν

νοῦν ὁ Ἀναξαγόρας ὑφ' οὗ διακρινόμενα τοὺς κόσμους καὶ τὴν τῶν ἄλλων φύσιν ἐγέννησε. καὶ οὗ μὲν οὖν, φησὶ, λαμβανόντων δόξειεν ἂν ποιεῖν τι μὲν ὑλικὰς ἀρχὰς ἀπείρους, ὥσπερ εἴρηται, τὴν τῆς κινήσεως καὶ τῆς γενέσεως αἰτίαν μίαν. εἰ δέ τι τὴν μίξιν τῶν ἀπάντων ὑπολάβοι μίαν εἶναι φύσιν ἀόριστον καὶ κατ' εἶδος καὶ κατὰ μέγεθος ὅπερ ἡ δόξειε βούλεσθαι λέγειν, συμβαίνει δύο τὰς ἀρχὰς αὐτὸν λέγειν τὴν τε τοῦ ἀπείρου φύσιν καὶ τὸν νοῦν, ὥσπερ πάντως φαίνεται τὰ σωματικὰ στοιχεῖα παραπλησίως ποιωῦν Ἀναξιμάνδρῳ. (Simpl. in Arist. Phys. f. 6, et f. 3.)

FR. XLVII.

Εἰπόντος τοῦ Ἀναξαγόρου ὅτι οὔτε τοῦ σμικροῦ ἐστὶ τοῦλάχιστον ἀλλὰ τὸ ἔλασσον αἶν, οὔτε τὸ μέγιστον, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ λέξις τοῦ Ἀναξαγόρου δηλοῖ, καὶ μέντοι Θ. ἐν τῷ περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ τάδε γορησίων· ἔπειτα τὸ διὰ τοῦτο λέγειν πάντα ἐν παντί διότι καὶ ἐν μεγέθει καὶ ἐν σμικρότητι ἄπειρα, καὶ οὔτε τὸ ἐλάχιστον οὔτε τὸ μέγιστον ἐστὶ λαβεῖν, οὐδὲν ἰκανὸν πρὸς πίστιν, ἅμα μὲν ἀναιρεῖ τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης κ.τ.λ. (Simpl. in Arist. Phys. f. 35.)

FR. XLVIII.

Ὁ μέντοι Θ. τοὺς ἄλλους προῖστορήσας ἑαυτὸν φησὶν ἑπιγενόμενος Πλάτων τῇ μὲν δόξῃ καὶ τῇ δυνάμει πρότερος τοῖς δὲ χρόνοις ὕστερος καὶ τὴν πλεονεκτησίαν ἐν τῇ πραγματείᾳ περὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας ποιήσας ἐπέδωκεν ἑαυτὸν καὶ τοῖς φαινομένοις ἀφαιρέσας τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας, ἐν ἧ ἑκατέρωθεν ἀρχαῖς βούλεται ποιεῖν τὸ μὲν ὑποκείμενον ὡς ὕλην ὃ προσκολληθεὶς πανδεχῆς, τὸ δ' ὡς αἰτίον καὶ κινουῦν ὃ π

ιάπτει τῇ τοῦ θεοῦ καὶ τῇ τάγαθοῦ δυνάμει. (Simpl. in
rist. Phys. f. 6.)

FR. XLIX.

Καὶ τῶν παλαιῶν τινὲς ἐπέπληξαν τῷ Πλάτῳ
έγοντες ὡς οὐκ ὀρθῶς ἀρχὴν ἀρχῆς ἐπιζητεῖ καὶ γέ-
εσιν ἀγεννήτου πράγματος· εἰ γὰρ καὶ τῶν πρώτων
ἀ αἷτια ζητήσομεν καὶ τῶν ἀνθυποστάτων γενέσεις
πινοήσομεν, εἰς ἄπειρον προϊόντες λησόμεθα καὶ τέ-
ος οὐδὲν ἔχον τῆς θεωρίας· ὥσπερ γὰρ ὁ πάντα ἀπο-
εικτὰ νενομικῶς αὐτὴν μάλιστα τὴν ἀπόδειξιν ἀναι-
ει, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ὁ πάντων αἰτίας ἐπιζητῶν
ορδὴν ἀνατρέπει τὰ ὄντα πάντα καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν
ἣν ἀπὸ τινος ὀρισμένης ἀρχῆς προοῦσαν. τοιαῦτα
ὄν ὁ Θ. ἐπιτιμᾷ τῷ Πλάτῳ περὶ τῆσδε τῆς ψυχο-
ονίας οὐδὲ ἐπὶ τῶν φυσικῶν πάντων λέγων δεῖν
μας ἐπιζητεῖν τὸ διὰ τί· γελοῖον γὰρ φησιν ἀπορεῖν
διὰ τί καίει τὸ πῦρ καὶ διὰ τί πῦρ καὶ διὰ τί ψύχει ἡ
αἰών. (Procl. in Timae. p. 416 ed. Schneid.)

FR. L.

Θ. τὸν Προμηθεῖα φησὶ σοφὸν γενόμενον μετα-
δοῦναι πρῶτον τοῖς ἀνθρώποις φιλοσοφίας, ὅθεν
καὶ διαδοθῆναι τὸν μῦθον ὡς ἄρα πυρὸς μεταδοίη.
Schol. Apoll. Rhod. 2, 1248.)

LI.

Καλῶς ὁ Πλάτων τὴν φυσιολογίαν εἰκοτολογίαν
λέγει εἶναι, ᾧ καὶ Ἀριστοτέλης συμμαρτυρεῖ, τὴν
κυρίως ἀπόδειξιν ἐξ ἀμέσων καὶ ἀξιοπίστων ἀρχῶν
καὶ ἐκ τῶν κυρίως αἰτίων καὶ τῇ φύσει προτέρων εἶ-
ναι βουλόμενος. ἀλλ' οὐκ ἀτιμαστέον διὰ τοῦτο φυ-

σιολογίαν ἀλλ' ἀρκεῖσθαι χρὴ τῷ κατὰ τὴν ἡμετέραν
 χρῆσιν καὶ δύνάμιν ὡς καὶ Θεοφράστῳ δοκεῖ. (Simpl.
 in Arist. Phys. f. 5.)

F. LII.

Δημόκριτος δὲ, ὡς Θ. ἐν τοῖς φυσικοῖς ἱστορίαις
 ὡς ἰδιωτικῶς ἀποδιδόντων τῶν κατὰ τὸ θερμὸν καὶ
 τὸ ψυχρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα αἰτιολογούντων, ἐπὶ τῶν
 ἀτόμους ἀνέβη. (Simpl. in Arist. de coelo p. 510. Bk.)

FR. LIII.

Ταῦτα δὲ καὶ τῷ κορυφαίῳ ἀρέσκει τῶν Ἀριστοτέλους
 ἐταίρων Θεοφράστῳ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ κινήσεως
 αὐτοῦ λέγοντι ὅτι αἱ μὲν ὀρέξεις καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ ὄργανα
 σωματικαὶ κινήσεις εἰσὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἔχουσιν,
 ὅσαι δὲ κρίσεις καὶ θεωρίαι, ταύτας οὐκ ἔστιν εἰς
 ἕτερον ἀγαγεῖν ἀλλ' ἐν αὐτῇ ψυχῇ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ
 ἐνέργεια καὶ τὸ τέλος ἐτιμωρῶνται δὴ καὶ ὁ νοῦς,
 κρείττον τι μέρος καὶ θειότερον ἄτε ἐξωθεν ἐπεισιδὼν,
 καὶ παντελῶς. καὶ τούτοις ἐπάγει ὑπὲρ μὲν οὖν
 τούτων σκεπτέον εἴ τινα χωρισμὸν ἔχει πρὸς τὸν ὄρον·
 ἐπεὶ τό γε κινήσεις εἶναι καὶ ταῦτα ὁμολογούμενον.
 (Simpl. in Arist. Phys. f. 225.)

'FR. LIV.

Δοκεῖ δὲ ὁ Θ. ἀπορεῖν εἰ πᾶσα μεταβολὴ ἐν χρόνῳ
 ὑφορώμενος ἴσως τὰς ἀπὸ σκότους εἰς φῶς μεταβολὰς,
 ὅταν εἰσκομισθέντος εἰς τὸ δωματίον λύχνου πᾶς ἀθρόως
 ὁ οἶκος ἀναπλησθῇ τοῦ φωτὸς ἀνερχομένου ἐν χρόνῳ.
 (Simpl. in Arist. Phys. f. 233.)

FR. LV.

Ἀλέξανδρος μὲν οὖν οἶεται πᾶσαν μεταβολὴν εἶναι

ἐν χρόνῳ, Θ. δὲ ἔοικε διαποροῦντι καὶ ἴσως ὑφωραῖτο τὰς ἀπὸ σκότους εἰς φῶς μεταβολὰς ὅταν εἰσκομισθέντος εἰς τὸ δωμάτιον λύχνου πᾶς ἀθρώως ὁ οἶκος ἀναπλησθῇ τῆς ἀγῆς καὶ τοῦ φωτὸς ἄνευ χρόνου. (Themist. in Arist. Phys. f. 55b.)

FR. LVI.

Ὡς δὲ πολλαχῶς λεγομένης τῆς προτάσεως ἔοικε καὶ Θ. ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως φρονεῖν. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 55b.)

FR. LVII.

Ἔστι γάρ τινα ἃ καθ' ἑαυτὰ μὲν λεγόμενα πλείω σημαίνει συντεθέντα δὲ οὐκέτι, ὡς ἐν τῷ περὶ τοῦ Πολλαχῶς Θ. φησίν. (Alex. in Arist. Top. p. 284 Bk.)

FR. LVIII.

Ὁ γοῦν Θ. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν λέγων περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναγκαίου σημαυνομένων οὕτως γράφει· τρίτον τὸ ὑπάρχον· ὅτε γὰρ ὑπάρχει τότε οὐχ οἷόν τε μὴ ὑπάρχειν. ἴδιον δὲ τοῦ ἐνδεχομένου τὸ τὸ μὴ ὄν ὑποτίθεσθαι εἶναι, ἐπεὶ καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὑπάρχον ἂν λάβῃ τις εἶναι, οὐκ ἀδύνατόν τι ἀκολουθήσει. καὶ ἔσται ἐφαρμοζῶν ὁ λόγος καὶ τῷ ἀναγκαίῳ καὶ τῷ ὑπάρχοντι· διὸ ἴδιον τοῦ ἐνδεχομένου τὸ μὴ ὑπάρχον αὐτὸ ὡς ὑπάρχον ὑποτεθέν μὴδὲν ἀδύνατον ἔχειν ἐπόμενον. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 51.)

FR. LIX.

Ἀνάγονται μέντοι καὶ οἱ δι' ὄλων ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία τὰ προειρημένα σχήματα ἄλλῳ τρόπῳ, ὡς καὶ Θ. δέδειχεν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτι-

κῶν . . . Θ. μέντοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀναλυτικῶν δεύτερον σχῆμα λέγει ἐν τοῖς δι' ὄλων εἶναι ὑποθετικοῖς, ἐν ᾧ ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἱ προτάσεις λήγουσιν εἰς ἕτερα, τρίτον δὲ ἐν ᾧ ἀπὸ διαφόρων ἀρχόμεναι λήγουσιν εἰς ταυτόν. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 109b.)

FR. LX.

Ἀπορεῖ δὲ ἐν τούτοις ὁ Ἀλέξανδρος περὶ τῶν λεγομένων παρὰ τῷ Θεοφράστῳ δι' ὄλου ὑποθετικῶν . . . δι' ὄλου δὲ ὑποθετικούς ἐκάλει ὁ Θ. τοὺς καὶ τὰς προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα ἐξ ὑποθέσεως λαμβάνοντας . . . ἔλεγε δὲ ὁ Θ. ὅτι δύνανται καὶ οὗτοι ὑπὸ τὰ τρία σχήματα ἀνάγεσθαι. (Jo. Philop. ad Arist. Anal. pr. f. 75.)

FR. LXI.

Οὐ ταυτόν δὲ ἐστὶν ἀνάγειν τε λόγους εἰς τὰ σχήματα, ὡς ἔχει τὰ Θεοφράστου δύο τὰ ἐπιγραφόμενα Ἀνηγμένων λόγων εἰς τὰ σχήματα, καὶ μέθοδοι ὑπογράψαι δι' ἧς πάντα τὰ προβλήματα ἀναλύειν καὶ ἀνάγειν δυνησόμεθα. . . ὑπογράφει δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην μέθοδον καὶ Θ. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ Ἀναλύσεως Συλλογισμῶν. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 115.)

FR. LXII.

Καὶ Θ. δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν λέγει τὸ προσλαμβανόμενον ἢ δι' ἐπαγωγῆς τίθεσθαι ἢ καὶ αὐτὸ ἐξ ὑποθέσεως ἢ δι' ἐνεργείας ἢ διὰ συλλογισμῶν. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 131.)

FR. LXIII.

Θ. μὲν καὶ Εὐδήμος ἀπλούστερον ἔδειξαν τὴν

καθόλου ἀποφατικὴν ἀντιστρέφουσιν ἑαυτῇ· τὴν γὰρ καθόλου ἀποφατικὴν ὠνόμασαν καθόλου στερητικὴν, τὴν δὲ δεῖξιν οὕτως ποιοῦνται. κείσθω τὸ *A* κατὰ μηδενὸς τοῦ *B*· εἰ δὲ κατὰ μηδενὸς ἀπέξενται· καὶ τὸ *B* ἄρα παντὸς ἀπέξενται τοῦ *A*, εἰ δὲ τοῦτο κατ' οὐδενὸς αὐτοῦ. (Alex. in Arist. Anal. pr. f. 11.)

FR. LXIV,

Φησὶν ὁ Θ.: 'τοῦ λόγου σχέσεις ἔχοντος τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα, τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς ποιηταὶ καὶ ῥήτορες διώκουσι τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα φιλόσοφοι.' (Anonym. in Arist. de interpr. p. 94, 16 Bk.)

FR. LXV.

Διττῆς γὰρ οὔσης τῆς τοῦ λόγου σχέσεως, καθὰ διώρισεν ὁ φιλόσοφος Θ., τῆς τε πρὸς τοὺς ἀκροαμένους οἷς καὶ σημαίνει τι, καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα ὑπὲρ ὧν ὁ λέγων πείσας προτίθεται τοὺς ἀκροαμένους, περὶ μὲν τὴν σχέσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς καταγίνονται ποιητικὴ καὶ ῥητορικὴ κ. τ. λ. (Ammon. Herm. in Arist. de interpr. fr. 35.)

FR. LXVI.

Th. de Affirmatione et negatione sic docuit, definitionem unam semper orationem eamque oportere continuationem proferri: illa enim una oratio esse dicitur, quae unius substantiae designatio est. definitio autem, ut v. gr. hominis, animal gressibile bipes, una est oratio per hoc, quoniam unum subiectum i. e. hominem monstrat. sin vero quis dividat et orationem unam rem significantem proferendi intermissione distribuat, multiplex fit oratio. (Boeth. II. p. 318.)

FR. LXVII.

Ὁ μὲν Ἀριστοτέλης . . τὸ αὐτὸ φησιν εἶναι τὸ καθ' αὐτὸ καὶ τὸ ἢ αὐτό· εἴ τι μὲν γὰρ ἢ αὐτὸ, τοῦτο καὶ καθ' αὐτό· οἱ δὲ περὶ τὸν Θεόφραστον διαφέρειν ταῦτα λέγουσι· καθολικώτερον γὰρ εἶναι τὸ καθ' αὐτό τοῦ ἢ αὐτό. εἴ τι μὲν γὰρ ἢ αὐτὸ, τοῦτο καὶ καθ' αὐτό, οὐκ εἴ τι δὲ καθ' αὐτό, πάντως καὶ ἢ αὐτό. τῷ γὰρ τριγώνῳ ἢ τριγωνόν ἐστιν ὑπάρχει τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ καθ' αὐτό· τῷ δὲ ἰσοσκελεῖ καθ' αὐτό μὲν ὑπάρχει, οὐκέτι δὲ ἢ αὐτό. οὐ γὰρ ἢ ἰσοσκελὲς ὑπάρχει αὐτῷ τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν. εἰ γὰρ τοῦτο οὐκ ἂν τῷ ἰσοπλευρῷ ἢ σκαληνῷ ὑπῆρχεν, ἐπεὶ μὴ ἰσοσκελῆ, ἀλλ' ἢ ἀπλῶς τρίγωνά ἐστιν. ταῦτα μὲν οἱ περὶ Θεόφραστον. (Jo. Philop. in Arist. Anal. post. fol. 17.)

FR. LXVIII.

Ἔστιν ὁ τόπος, ὡς λέγει Θ., ἀρχή τις ἢ στοιχείου ἀφ' οὗ λαμβάνομεν τὰς περὶ ἕκαστον ἀρχάς, ἐπιστήσαντες τὴν διάνοιαν, τῇ περιγραφῇ μὲν ὠρισμένως — ἢ γὰρ περιλαμβάνει τὰ κοινά τε καὶ καθόλου ἃ ἐστὶ τὰ κύρια τῶν συλλογισμῶν, ἢ δύναται γε ἐξ αὐτῶν τὰ τοιαῦτα δεικνυσθαί τε καὶ λαμβάνεσθαι —, τοῖς δὲ καθ' ἕκαστα ἀόριστως· ἀπὸ τούτων γὰρ ὀρμώμενον ἐστὶν εὐπορεῖν προτάσεως ἐνδόξου πρὸς τὸ προκείμενον· τοῦτο γὰρ ἢ ἀρχή. (Alex. in Arist. Top. 5.)

FR. LXIX.

Διὸ καὶ ὀρίζεται ὁ Θ. τὸν τόπον, ὡς ἤδη ἡμῖν ἐν τοῖς πρώτοις εἶρηται, οὕτως· 'τόπος ἐστὶν ἀρχή τις ἢ στοιχείου, ἀφ' οὗ λαμβάνομεν τὰς περὶ ἕκαστον ἀρχάς, τῇ περιγραφῇ μὲν ὠρισμένος, τοῖς δὲ καθ' ἕκαστα ἀόριστος.' (Alex. in Arist. Top. 67.)

FR. LXX.

Δεῖ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι Θ. διαφέρειν λέγει παράγγελημα καὶ τόπον· παράγγελημα μὲν γὰρ ἔστι τὸ κοινότερον καὶ καθολικώτερον ἀπλούστερον λεγόμενον ἀφ' οὗ ὁ τόπος εὐρίσκεται· ἀρχὴ γὰρ τόπου τὸ παράγγελημα, ὡσπερ ὁ τόπος ἐπιχειρήματος. (Alex. in Arist. Top. 72.)

FR. LXXI.

Ὁ Θ. οὕτως ὀρίζεται τὸ ἀξίωμα ἄξιωμα ἔστι δόξα τις, ἣ μὲν ἐν τοῖς ὁμογενέσιν ἐὰν ἴσα ἀπὸ ἴσων, ἣ δὲ ἀπλῶς ἐν ἅπασιν. (Themist. in Arist. Anal. post. f. 2.)

FR. LXXII.

Τὴν μέμψιν καὶ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν ἄπεροφησὶν ὁ Θ. ἐν τῷ περὶ παθῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔχειν τὴν διαφορὰν καὶ μὴ εἶναι ὁμοειδῆ. (Simpl. in Arist. Categ. f. 7.)

FR. LXXIII.

Ἄσκοπος ἡ τύχη, φησὶν ὁ Θ., καὶ δεινὴ παρελέσθαι τὰ προπεποιημένα καὶ μεταρρίψαι τὴν δοκοῦσαν εὐημερίαν, οὐθένα καιρὸν ἔχουσα τακτόν. (Plutarch. Cons. ad Apoll. 104d.)

FR. LXXIV.

Τοὺς ἀλλοτρίους, ὡς ἔλεγε Θ., οὐ φιλοῦντα δεῖ κρίνειν ἀλλὰ κρίναντα φιλεῖν. (Plut. am frat. 482c.)

FR. LXXV.

Εὖ εἶπε Θ. ὡς, εἰ κοινὰ τὰ φίλων ἔστι, μάλιστα δεῖ κοινούς τῶν φίλων εἶναι τοὺς φίλους. (Plut. am. frat. 490 d.)

FR. LXVI.

Διὸ καὶ Θ. ἄοινα συμπόσια παίζων ἐκάλει τὰ κουρεῖα διὰ τὴν λαλιὰν τῶν προσκαθιζόντων. (Plut. Symp. 678 et 716.)

FR. LXXVII.

Φιλόσοφος ὁ Θ. ἐν τῇ συγκρίσει τῶν ἀμαρτημάτων ὡς ἂν τις κοινότερον τὰ τοιαῦτα συγκρίνειε φησι. βαρύτερα εἶναι τὰ κατ' ἐπιθυμίαν πλημμελούμενα τῶν κατὰ θυμόν· ὁ γὰρ θυμούμενος μετὰ τινος λύπης καὶ λεληθυίας συστολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστρεφόμενος, ὁ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν ἀμαρτάνων ὑφ' ἡδονῆς ἠττώμενος ἀκολαστότερός πως φαίνεται καὶ θηλύτερος ἐν ταῖς ἀμαρτίαις. (M. Antonin. 2, 168 ed. Bas.)

FR. LXXVIII.

Οὐδὲν πλέον ἔχουσιν οἱ πλούσιοι τῶν μέτρια κεκτημένων, ἀλλὰ τυφλὸς ὁ πλουτὸς ἐστίν, ὡς φησι Θ., καὶ ἄξηλος ἀληθῶς, εἰ Καλλιᾶς πλουσιώτατος Ἀθηναίων καὶ Ἰσμηνίας εὐπορώτατος Θηβαίων ἐχρῶντο τούτοις οἷς Σωκράτης καὶ Ἐπαμινώνδας. (Plut. Cupid. divit. p. 527.)

FR. LXXIX.

Ἄλλ' οὐδὲ τὰ κατὰ τέχνην ἀηδῶς ἐποιεῖτο (ὁ Παροράσιος) ἀλλὰ θάδιως ὡς καὶ ἄδειν γράφοντα, ὡς ἱστορεῖ Θ. ἐν τῷ περὶ Εὐδαιμονίας. (Athenae. 12 p. 543.)

FR. LXXX.

Θεόμανδρον τὸν Κυρηναῖόν φησι Θ. ἐν τῷ περὶ Εὐδαιμονίας περιούντα ἐπαγγέλλεσθαι διδάσκειν εὐτυχίαν. (Athenae. 13 p. 567.)

FR. LXXXI.

Οὐκ, εἰ δὴ πού τοῦ(το) τῷ γένει τιμιώτερον, ἤδη καὶ, ὅτιοῦν ἂν ἦ μέρος τούτου, πρὸς τὸ τηλικόν θατέρον συγκρινόμενον, αἰρετὸν ἔσται. λέγω δὲ οἶον, οὐ καὶ χρυσίον τιμιώτερον χαλκοῦ καὶ τηλικόν τοῦ χρυσίου πρὸς τὸ τηλικόν χαλκοῦ μέγεθος ἀντιπαρβαλλόμενον πλέον δόξει; ἀλλὰ ποιήσει τινὰ ῥοπήν καὶ τὸ πληθὸς καὶ τὸ μέγεθος. (A. Gell. N. A. 1, 3.)

FR. LXXXII.

Κινδυνεύει τὸ λίαν φιλεῖν, ὡς φησὶ Θ., αἴτιον τοῦ μισεῖν γίνεσθαι. (Plut. Cato min. 777.)

FR. LXXXIII.

Θ. ἐν τῷ περὶ κολακείας φησὶν ὡς Μύρτις μύστης ὁ Ἀργεῖος Κλεώνυμον τὸν χορευτὴν ἅμα καὶ κόλακα προσκαθίζοντα πολλάκις αὐτῷ καὶ τοῖς συνδικάζουσι, βουλόμενον δὲ καὶ μετὰ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐνδόξων ὀραῖσθαι, λαβόμενος τοῦ ὠτὸς καὶ ἔλκων αὐτὸν ἐκ τοῦ συνεδρίου πολλῶν παρόντων εἶπεν, Οὐ χορεύσει ἐνθάδε οὐδ' ἅμῶν ἀκούσει. (Athenae. 6 p. 254.)

FR. LXXXIV.

Οὐδεὶς δὲ λέγει τὸν Ἀριστείδου βίον ἡδὺν ἀλλὰ τὸν Σμινδυρίδου τοῦ Συβαρίτου καὶ τὸν Σαρδαναπάλου, καίτοι κατὰ γε τὴν δόξαν, φησὶν ἐν τῷ περὶ Ἠδονῆς Θ., οὐκ ὁμοίως λαμπρὸς ἔστιν, ἀλλ' οὐκ ἐτρέφθησεν ὡσπερ ἐκεῖνοι. οὐδὲ τὸν Ἀγησιλάου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ ἔτυχεν τὸν Ἀνάβιος οὕτως ἀοράτου κατὰ δόξαν ὄντος. οὐδὲ τὸν τῶν ἡμιθέων τῶν ἐπὶ Τροίας, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν νῦν καὶ τοῦτ' εἰκότως. ὁ μὲν γὰρ ἀκατάσκευος καὶ ὡσπερ

ἀνάρτυτος ἦν οὐτ' ἐπιμιξίας οὔσης οὔτε τῶν τεχνῶν
διηκριβωμένων· ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς φαστῶ-
νην καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ πρὸς τὰς ἄλλας διαγω-
γὰς. (Athenae. 12 p. 511.)

FR. LXXXV.

Ὁ Θ. ἀντιλέγει τῷ Πλάτῳ περὶ τοῦ μὴ εἶναι
ἀληθῆ καὶ ψευδῆ ἡδονὴν ἀλλὰ πάσας ἀληθεῖς. εἰ
γὰρ ἐστὶ τις, φησὶν, ἡδονὴ ψευδῆς, ἔσται τις ἡδο-
νὴ οὐχ ἡδονή· ἢ μάλιστα μὲν οὐδὲν συμβήσεται τοιοῦ-
τον· καὶ γὰρ ἡ ψευδῆς δόξα οὐδὲν ἦττον δόξα· εἰ δὲ καὶ
συμβαίῃ τι ἄτοπον τὴν ἐσχάτην ἡδονὴν δοκοῦσαν εἶναι
μὴ εἶναι ἡδονήν· ἐπεὶ καὶ ὄντι ἄλλως οὐκ ὄν ἀπλῶς
[ἐπεὶ καὶ ὄν τι, ἀλλ' ὡς οὐκ ὄν ἀπλῶς conj. Schneider]
οἶον τὸ γεννητὸν οὐχ ὄπερ ὄν. καὶ γὰρ Ἀριστοτέλης τινὰς
ἡδονὰς πρὸς τι εἶναι ἡδονὰς ἀξιοῖ καὶ οὐχ ἀπλῶς, οἶον τὰς
τῶν νοσοῦντων καὶ τῶν πικρῶ χρωμένων ὡς γλυκεῖ. ἔτι
φησὶν ὁ Θ. τριχῶς τὸ ψεῦδος· ἢ γὰρ ὡς ἔθος ἐπίπλαστον
ἢ ὡς λόγος ἢ ὡς πρᾶγμα τι ὄν. κατὰ τί οὖν, φησὶν,
ἢ ἡδονὴ ψευδῆς; οὔτε γὰρ ἦθος ἡδονὴ οὔτε λόγος
οὔτε ὄν, οὐκ ὄν· τοιοῦτον γὰρ τὸ πρᾶγμα τὸ ψευδὲς
ἐν τῷ μὴ εἶναι χαρακτηριζόμενον. ἢ ῥητέον ὅτι κατὰ
τοὺς τρεῖς διορισμούς ἐστὶ ψευδῆς ἢ ἡδονή· καὶ γὰρ
ἐπίπλαστος ἢ τοῦ ἐπιπλάστου ἦθους, καὶ ἄλογος ἢ
ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς εἰς τὸ ψεῦδος ἀποπλανηθεῖσα δόξα
καὶ τούτῳ ἐφηδομένη· καὶ μὴ οὔσα ἢ κατὰ ἀπουσίαν
τοῦ λυπηροῦ φανταζομένη [ἢ] ἡδονὴ καὶ ταῦτα μὴ
παρόντος ἡδέος; (Olympiod. in Plat. Phileb. p. 269.)

FR. LXXXVI.

Θ. ἐν τῷ περὶ Ἡδονῆς καὶ δὴ καὶ τοὺς Ἴωνας,
φησὶ, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τρυφῆς ἔτι καὶ νῦν ἢ
χρυσῆ παροιμία διαμεμένηκε. (Athenae. 12 p. 526.)

FR. LXXXVII.

Ὅτι δὲ καὶ νόσους ἰᾶται μουσικῇ Θ. ἰστορήσεν
 ἐν τῷ περὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἰσχυακοὺς φάσκων ἀνόσους
 ἰατελεῖν εἰ καταυλήσοι τις τοῦ τόπου τῆ φωνησιτῆ
 ἰσμονία. (Athenae. 14 p. 624. cf. Eustath. p. 1078, 41.)

FR. LXXXVIII.

Θ. ἐν τῷ περὶ ἐνθουσιασμῶν . . φησὶ . . τὴν
 μουσικὴν πολλὰ τῶν περὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα γι-
 γνομένων παθῶν ἰατροῦειν καθάπερ λιποθυμίαν φό-
 βους καὶ τὰς ἐπὶ μακρὸν γιγνομένας τῆς διανοίας ἐκ-
 στάσεις. ἰᾶται γὰρ, φησὶν, ἢ καταύλησις καὶ ἰσχυιάδα
 καὶ ἐπιληψία, καθάπερ . . . λέγεται τὸν μουσικὸν κα-
 ταστῆσαι τὸν ἐξιστάμενον ἐν Θήβαις ὑπὸ τὴν τῆς σάλ-
 πιγγος φωνῆν· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ ἐβόησεν ἀκούων ὥστε
 σχημονεῖν. εἰ δέ ποτε καὶ πολεμικὸν σαλπίζειέ τις
 πολὺ χειρὸν πάσχειν μαχόμενον. τοῦτον οὖν κατὰ μι-
 κρὸν τῷ αὐτῷ προσάγειν καὶ ὡς ἂν τις εἴποι ἐκ προσ-
 πηγῆς ἐποίησε καὶ τὴν τῆς σάλπιγγος φωνῆν ὑπομέ-
 νειν. (Apollon. Hist. Mirab. c. 49.)

FR. LXXXIX.

Ἔστι γὰρ τὸ γινόμενον κίνημα μελωδητικὸν περὶ
 τὴν ψυχὴν σφόδρα ἀκριβὲς ὁπόταν φωνῆ ἐθελήσῃ ἐρ-
 ρηνεῦειν αὐτό, τρέπει μὲν τήνδε, τρέπει δὲ ἐφ' ὅσον
 οἷα τέ ἐστι τὴν ἄλογον τρέψαι καθὸ ἐθέλει. ἥς τὴν
 ἀκριβειάν τινες ἐπεβάλοντο εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἀνα-
 μέπειν κατὰ τοὺς ἐν τούτοις λόγους τὴν ἀκριβειαν
 τῶν διαστημάτων γίνεσθαι φήσαντες. ἓνα γὰρ λόγον
 εἶναι τοῦ διὰ πασῶν ἔφασαν ὡς καὶ τὸν τοῦ διπλασίου
 καὶ τὸν τοῦ διὰ πέντε. ὡς τὸν τοῦ ἡμιολίου καὶ
 τὸν τοῦ διὰ τεσσάρων ὡς τὸν τοῦ ἐπιτρίτου, καὶ τῶν

ἄλλων διαστημάτων ἀπάντων ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὰ
 ἄλλων ἀριθμῶν ἐκάστου ἴδιον. οὕτω τε ἐν ποσότητι
 2 τὴν μουσικὴν εἶναι ἐπειδὴ παρὰ τήνδε αἰ διαφοραί.
 δὴ λέγοντες συνετώτεροί τισιν ἐφαίνοντο τῶν ἁρμον-
 κῶν καὶ αἰσθήσει κρινόντων, τοῖς τῶν νοητῶν ἀφ-
 θμῶν λόγοις ἐπικρίνοντας. οἱ οὐκ ἤδεισαν ὅτι, εἰ μὴ
 τι ποσότης ἐστίν, ἢ διαφορὰ γίνεταί αὕτη παρὰ
 ποσότητι διάφορον. κἂν μέλος ἢ μέλους μέρος εἴη,
 ὥστε καὶ ἡ χροᾶ χροᾶς ποσότητι διαφέρει, ὅπερ ἀνά-
 κη κἂν μέλος ἢ μέλους (μέρος) εἴη, εἰ γε τὸ μέλος καὶ
 τὸ διάστημα ἀριθμὸς καὶ διὰ τὸν ἀριθμὸν τὸ μέλος
 καὶ ἡ τοῦδε διαφορὰ. καὶ γὰρ εἰ πᾶν διάστημα πλῆ-
 θὸς τι, τὸ δὲ μέλος ἐκ διαφορῶν φθόγγων, τὸ μέλος
 3 ὅτι ἀριθμὸς τοιόνδε ἂν εἴη. ἀλλ' εἰ μὴδὲν ἄλλ'
 ἀριθμὸς, πᾶν ἀριθμητὸν μετέχει ἂν καὶ μέλους ὅσο
 καὶ ἀριθμοῦ. εἰ δ' ὡς τῷ χρώματι συμβέβηκε
 πλῆθος ἄλλῳ ὄντι, καὶ τοῖς φθόγγοις, ἔστι τι ἄλλ'
 φθόγγος καὶ ἄλλο τὸ περὶ αὐτὸν πλῆθος. ἀλλ' εἰ ἄλλ'
 τι φθόγγος ὁ ἀκουστός καὶ ὁ βαρύτερος καὶ ὁ ὀξύ-
 ρος, διαφέρουσιν ἀλλήλων ἢ ὡς φθόγγοι ἢ ὡς τὸ
 πλήθει. εἰ μὲν (ὡς) τὸ πλήθει, καὶ ἐστὶν ὁ ὀξύτερος
 τοιοῦτος τῷ πλείονας ἀριθμοὺς κεννησθαι καὶ ὁ βα-
 ρύτερος τῷ ἐλάττους, τί ἄλλο τὸ ἴδιον τῆς φωνῆς αὐ-
 εἴη; πᾶσα γὰρ ἀντιληπτικὴ ἢ κατὰ τὸ ὀξύ ἢ κατὰ
 τὸ βαρὺ ἐστὶ· πᾶσα γὰρ φωνὴ ἐστὶν ἧς μὲν ὀξύτερος
 ἧς δὲ βαρυτέρα, ὥστε ἧς μὲν ἐλάττων τὸ πλῆθος
 δὲ πλεῖον, ὥστε ἀριθμὸς· οὐ αἰρομένου τί τὸ ἀπολε-
 πόμενον εἴη ἄλλο τι καθὼ φωνή; ἢ φωνὴ δὲ ὀξύτερος
 τινὸς ἢ βαρυτέρα ἐστίν· ἔχει τὸ ποσὸν ἢ φωνή· εἰ
 4 ἄλλο τι οὐκ ἔτι ἔσται φωνή τις. εἰ δὲ ἢ φθόγγοι δι-
 οίσουσιν οἱ ὀξεῖς καὶ βαρεῖς οὐκέτι τοῦ πλῆθους δε-
 σόμεθα· ἢ γὰρ αὐτῶν φύσει διαφορὰ αὐτάρκης ἐστὶ

τὴν τῶν μελῶν γένεσιν. καὶ εἰδησις ἔσται τῶν
 διαφορῶν. οὐκέτι γὰρ ἔσονται διαφοραὶ παρὰ τὰ πλή-
 ῃ ἀλλὰ παρὰ τὴν ιδιότητα τῶν φωνῶν ὥσπερ ἐν τοῖς
 ὤμασιν. οὐδὲ γὰρ χρώμα ἀπλοῦν ἀπλοῦ χρώματος
 ποσότητι διαφέρει· ἴσαι γὰρ ἂν εἶεν αἱ ποσότητες·
 ἴσπερ εἰ συμμιγείῃ ἢ μέλαν λευκῷ ἴσον ἴσῳ, οὐκ ἂν
 τοῦ λευκοῦ ἀριθμοὶ τῶν τοῦ μέλανος πλείους λέ-
 γοντο οὐδ' ἂν οἱ τοῦ μέλανος τῶν τοῦ λευκοῦ. οὕτως
 οὐδὲ τὸ γλυκύπικρον· ἕκαστον γὰρ καθὸ ἐπιτέτακται
 οὐ· ἀλλ' ἔστι τὸ πλήθος ἐπ' ἴσον ἐπιτεταγμένον κατὰ
 ἴδιον. οὕτως οὐδὲ ἡ ὀξεῖα φωνὴ ἐκ πλείονων συνέ- 5
 ηκεν ἢ πλείους ἀριθμοὺς κινεῖται οὐδὲ ἡ βαρεῖα·
 οὐκ ἔστι γὰρ ἡ ταύτην λέγειν ἢ ἀκείνην, ἐπειδὴ ἴδιόν
 μέγεθος βαρείας ἔστι φωνῆς. δῆλον δὲ ἐκ τῆς βίας
 γενομένης περὶ τοὺς μελωδοῦντας· ὡς γὰρ τινὸς
 ἔσονται δυνάμεως εἰς τὸ τὴν ὀξεῖαν ἐκφωνῆσαι οὕτω
 εἰς τὸ τὴν βαρεῖαν φθέγγασθαι. ἔνθα μὲν γὰρ συνά-
 νουσι τὰ πλεῦρα καὶ τὴν ἀρτηρίαν ἐκτείνουσι [διὸ
 βραχύτερον] βία ἀποστενοῦντες. ἔνθα δὲ διευρύνουσι
 τὴν ἀρτηρίαν, διὸ βραχύτερον τὸν τράχηλον ποιοῦσι
 τοῦ μήκος τῆς εὐρύτητος συναγωγῆς. τοιαύτης ἔοικεν 6
 οὕτω τε τοῖς ἀύλοις εἰς τὸ ἐμπνεῦσαι βία τῷ στενωτέρῳ
 δυνάμεως δεῖν καὶ εἰς τὸ τῷ εὐρυτέρῳ ἵνα πληρωθῇ·
 καὶ γὰρ δὴ καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς ἀύλοις· ἀπονώτερον
 γὰρ τὸ ὄξυ τῷ δια τῶν ἄνω γίνεσθαι τροχημάτων· βίας
 δὲ δεόμενον τὸ βαρὺ καὶ μείζονος εἰ δι' ὅλου τὸ πνεῦ-
 μα πέμποιτο, ὥστε ὅσον μήκους προστίθεται τοσόνδε
 καὶ πνεύματος ἰσχύος προστίθεται. ἐν δὲ ταῖς χορδαῖς
 οὐκ ἴσον κατὰ θάτερον δῆλον· ὅσῳ γὰρ εὐτονω-
 τέρα ἢ τῆς λεπτοτέρας τάσις τοσῶδε ἢ ἀνεῖσθαι δο-
 κουῖσα παχύτερα, οὕτω τε ὅσῳ ἰσχυρότερος ὁ ἦχος
 καὶ τῆς λεπτοτέρας τοσῶδε βαρύτερος ὁ ἕτερος· ἐκ γὰρ

μείζονος ὁ πλείων καὶ τοῦ πέριξ ἤχος. πῶς γὰρ
 σύμφωνοι ἐρίγνοντό τινες φθόγγοι εἰ μὴ ἰσότης ἢ
 ἀσύγκριτον γὰρ τὸ πλεονάζον, τὸ γὰρ ὑπέρομετρο
 ὑπὲρ τὴν μίξιν διάδηλον γίννεται. διὸ τοῖς κατὰ τ
 8 εἰς τὸ ἰσοδυναμῆσαι· ὥστε ἐστὶ τις συμφωνία καὶ ἰσ
 τῆς τῶν ἕξ ὧν γίνεται. εἰ γὰρ ὁ ὀξύς πλείους κινοῖ
 ἀριθμούς πῶς ἂν συνήχησις γένοιτο; καὶ γὰρ, ὡς φαι
 καὶ πορρωτέρω ἀκούεται ὁ ὀξύτερος φθόγγος τῷ πο
 ρωτέρω διὰ τὴν τῆς κινήσεως ὀξύτητα δικνεῖσθαι. εἰ δ
 τὸ πλῆθος γίννεται οὐκ ἂν ποτε γένοιτο σύμφωνος οὔτ
 πρὸς τὸν βαρὺν, οὔθ' ὅτε ἀκούεται, εἰ γε ἐν ἀμφ
 τέροις ἢ συμφωνία, οὔθ' ὅτε ἐκλείπει ὁ βαρύτερος
 ἀνάγκη γὰρ κατὰ τὴν λεληθυῖαν ἐκλείψιν μηκέτ' ἀκοῖ
 σθαι· οὔτε μάλιστα ἀμφω ἀκούονται· καὶ τότε γὰρ
 ὀξύς σφοδρότερός ἐστιν ἄτε οἷός τε ὧν καὶ πόρρω
 δικνεῖσθαι· φθάνει τε οὖν τὸν βαρὺν καὶ κατισχυ
 ἄστε σφετερίζεσθαι τὴν αἰσθησιν ἀεὶ [μὴ] μειονεκτοῦ
 9 τος τοῦ βαρύτερου. ἀλλ' ἐπεὶ ἐστὶ τι σύμφωνον ἰσ
 τητα δηλοῦν ἀμφοῖν τοῖν φθόγγοι, ἰσότης ἐστὶ τα
 δυνάμεων διαφέρονσα τῇ ιδιότητι ἑκατέρα. τὸ γι
 ὀξύτερον φύσει ὄν ἐκδηλότερον οὐκ ἰσχυρότερον πο
 ρωτέρω ἀντιληπτὸν ἐστὶ τοῦ βαρύτερου, ὡσπερ τὸ λε
 κὸν ἄλλου του χρώματος, ἢ τι ἕτερον ὃ οὐχὶ τῷ θάτ
 ρον ἦττον εἶναι ὃ πέφυκε μᾶλλον ἀντιληπτὸν ἐστὶ
 ἢ τῷ μὴ διὰ τοὺς ἴσους ἀριθμούς κινεῖσθαι, ἀλλὰ τ
 μᾶλλον τῷδε ἢ τῷδε ἐπιβάλλειν τὴν αἰσθησιν διὰ τ
 πρὸς τὰ πέριξ ἀνομοιότητα. οὕτως δικνεῖται μὲν κ
 ὁ βαρὺς, ἢ δ' ἀκοή θάττον ἀντιλαμβάνεται διὰ τ
 10 ιδιότητα τοῦ ὀξέος οὐ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ πλῆθος. καὶ γι
 δὴ γε εἰ καὶ πορρωτέρω ἐκινεῖτο οὐ διὰ τὸ πλείον
 κινεῖσθαι ἀριθμούς ὁ ὀξύτερος ἀλλὰ διὰ τὸ σχῆμα

τειδῆ ὁ μὲν ὄξυς ἤχος πρόσω μᾶλλον φέρεται καὶ ἄνω
 δὲ βαρὺς πέριξ κατ' ἴσον μᾶλλον. δῆλον δὲ καὶ ἐκ
 τῶν ὀργάνων· τὸ μὲν γὰρ ὑπόκερας καὶ τὸ σὺν τῷ
 κλωμάτι περιηχητικώτερα ἄτε τοῦ ἤχου ἴσου περι-
 ἄν γιγνομένου. καὶ γὰρ εἴ τις ὄξυν φθεγγόμενος
 θόγγον ἄπτοιτο τῆς αὐτοῦ πλευρᾶς, ἔπειτα πάλιν
 χρὸν, αἰσθάνοιτο ἄν μᾶλλον ἐπὶ τοῦ βαρέος φθόγγου
 τῇ χειρὶ τῆς περὶ τὴν πλευρὰν κινήσεως. κἂν τοῦ
 ὀργάνου ἄπτηται τῆς χέλυος ἢ τοῦ κέρατος ἢ ἀγκῶνος
 τότε τὴν λεπτὴν τύπτοι καὶ τὴν τοῦ βαρέος προεπι-
 ἄν, πάλιν ἐπαίσθοιτο ἄν μᾶλλον τῆς περὶ τὸ κύτος
 κινήσεως ὅποτε τὴν τοῦ βαρυτέρου τύπτοι ἤχου προε-
 κήν. εἰς πᾶν γὰρ ὁ βαρὺς φθόγγος δικνεῖται πέριξ,
 δὲ ὄξυς πρόσω ἢ εἰς ὁ βιάζεται ὁ φθεγγόμενος. εἰ
 ἄν ὄσω πρόσω κινεῖται ὁ ὄξυς τοσούδε περὶ πᾶν κι- 11
 οῦτο ὁ βαρὺς οὐκ ἄν ἐλάττους κινεῖτο ἀριθμούς· ὅπερ
 τῶν ἀυλητικῶν δῆλον· ὁ γὰρ μακρότερος ἀυλὸς
 κρύτερος ἐν ᾧ πλεῖον τὸ πνεῦμα περὶ ὃ πᾶν ἢ κίνη-
 σις. ἀλλ' οὐδὲ τάχει ἄν διαφέρῃ ὁ ὄξυς· προκατε-
 μιβάνετο γὰρ ἄν τὴν ἀκοὴν ὥστε μὴ γίνεσθαι σύμ-
 κτηνον· εἰ δὲ γίνεται ἰστοταχοῦσιν ἄμφω· οὐχὶ οὖν
 ἀριθμοὶ τινες ἄνισοι τὸν τῶν διαφορῶν λόγον ποιοῦ-
 ν. αἱ δὲ φύσει τοιαῖδε φωναὶ φύσει συνηρμοσμένα
 εἶναι· οὐδὲ γὰρ τὰ διαστήματα, ὥς τινές φασιν, αἰ-
 τία τῶν διαφορῶν, διὸ καὶ ἀρχαί· ἐπειδὴ καὶ τούτων 12
 παραλειπομένων γίνεται τάδε αἰτία τοῦ εἶναι οὐχ ὡς
 ποιοῦντα ἀλλὰ ὡς μὴ κωλύοντα. οὐδὲ γὰρ ἢ ἐκμέλεια
 ἢ ἐμμελείας αἰτία· ἐπειδὴ οὐκ ἄν γένοιτο ἐκμέλεια
 ἢ μὴ ἢ ἐκμέλεια παραπέμποιτο. οὐδ' ἄν τι ἄλλο ἐπι-
 τμημονικὸν γένοιτο εἰ μὴ τούναντίον ἀνεπίστημον τοῦ
 πιστήμονος, ἀλλὰ παραπεμπόμενον, τοῦ μὴ κωλύειν.
 οὐτ' οὐδὲ τὰ διαστήματα τοῦ μέλους αἰτία ὡς ποιοῦν- 13

τα ἀλλ' ὡς μὴ κωλύοντα. εἰ γὰρ τις ἄμα φθέγγεται κατὰ τὸ συνεχὲς καὶ τοὺς μεταξὺ τόπους, ἄρ' οὖν μελῆ ποιοῖτο φωνήν; ὣν οὖν μὴ παραπεμπομένων μέλεια γίνονται ἂν οὐχὶ τούτων παραλειπομένων ἐμμέλεια, ὡς εἰ μὴ παραλειφθεῖεν κωλυσόντων. μὲν οὖν ὄφελος τὸ περιστασθαι ταύταις τὴν μελωδίαν ὥστε ἀνευρίσκειν τοὺς συνηρμοσμένους πρὸς ἀλλήλων φθόγγους· ἀλλ' οὗτοι μὲν αἰτιοὶ τοῦ μέλους ὄντες, δὲ διαστήματα παραπεμπόμενα ἐπιδηλούμενα ἐκλειίας αἰτία ἐστίν· ἧς καὶ ἀρχαὶ λέγοντ' ἂν οὐχὶ 14 ἐμμελοῦς φωνῆς. οὗτ' οὖν τὰ διαστήματα αἰτία ἐμμελείας ἀλλὰ βλαπτικὰ αὐτῆς φαινόμενά γε· οἱ ἀριθμοὶ αἰτιοὶ τῇ ποσότητι διαφέρειν ἀλλήλων τῶν φθόγγους· κατ' ἄλλο γὰρ ἴσοι εὐρίσκονται οἱ βαρῆ τοῖς ὀξεῖσι καθὸ καὶ ὁ πόνος ἴσος κατὰ τὸ ὑναντίον· γὰρ ἥττον τῶν τοῦς ὀξεῖς φθόγγους φθεγγομένων τοὺς βαρεῖς πονοῦσι βιαζόμενοι εἰς τὸ ὑναντίον πάμια δὲ φύσις τῆς μουσικῆς, κίνησις τῆς ψυχῆς ἢ κίνησις ἀπόλυσιν γιγνομένη τῶν διὰ τὰ πάθη κακῶν. (Porphyrius ad Ptolemaei Harmonica ed. Wallis p. 241—244.)

FR. XC.

Θ. περὶ μουσικῆς ἀρχὰς μουσικῆς τρεῖς εἶναι γει, λύπην ἡδονὴν ἐνθουσιασμόν, ὡς ἐκάστου τούτου παρατρέποντος ἐκ τοῦ συνήθους καὶ ἐγκλίοντος τὴν φωνήν. (Plut. Qu. Sympos. P. 623.)

FR. XCI.

Τὴν ἀκουστικὴν αἴσθησιν Θ. παθητικωτάτην ναί φησι πασῶν. (Plut. de audit. p. 37.)

FR. XCII.

Θ. πρῶτόν φησιν Ἄνδρωνα τὸν Καταναῖον

λητήν κινήσεις καὶ ὀρθμοὺς ποιῆσαι τῷ σώματι ἀν-
 ῥῶντα, ὅθεν σικελίζειν τὸ ὀρχεῖσθαι παρὰ τοῖς πα-
 λαιοῖς· μεθ' ὃν Κλεόφαντον Θηβαῖον. (Athenae. 1.
 . 22.)

FR. XCIII.

Διόπερ Θ. παράδειγμα ἐκτέθειται μεγαλοπρεπείας
 τὸ τοιοῦτον κῶλον· τῶν μὲν περὶ τὰ μηδενὸς ἄξια φι-
 λοσοφούντων· οὐ γὰρ ἐκ παιῶνων ἀκριβῶς ἀλλὰ
 καιωνικόν τί ἐστι. (Demetr. Phaler. de elocut. sect. 41.)

FR. XCIV.

Ὅριζεται τὸ ψυχρόν Θ. οὕτω· ψυχρόν ἐστι τὸ
 ὑπερβάλλον τὴν οἰκίαν ἀπαγγελίαν, οἷον ἀπνυδάκω-
 ρος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ, ἀντὶ τοῦ ἀπύθμενος ἐπὶ
 γραπέξης κύλιξ οὐ τίθεται· τὸ γὰρ πρᾶγμα σμικρὸν ὄν
 οὐ δέχεται ὄγκον τοσοῦτον λέξεως. (Demetr. l. l. 114.)

FR. XCV.

Ὁρίσατο τὸ κάλλος Θ. οὕτω· κάλλος ὀνόματός
 ἐστι τὸ πρὸς τὴν ἀκοὴν ἢ πρὸς τὴν ὄψιν ἢ δὴ ἢ τὸ τῆ
 ἡμινοῖα ἐντιμον. (Demetr. l. l. 173.)

FR. XCVI.

Ἐν τούτοις τε οὖν τὸ πιθανὸν καὶ ἐν ᾧ Θ. φησιν
 ὅτι οὐ πάντα ἐπ' ἀκριβείας δεῖ μακροηγοεῖν, ἀλλ' ἔνια
 καταλείπειν καὶ τῷ ἀκροατῇ συνιέναι καὶ λογίζεσθαι
 αὐτοῦ· συνιείς γὰρ τὸ ἐλλειφθὲν ὑπὸ σου οὐκ
 ἀκροατῆς μόνον ἀλλὰ καὶ μάρτυς σου γίνεται καὶ ἅμα
 εὐμενέστερος· συνετὸς γὰρ ἑαυτῷ δοκεῖ διὰ σε, τὴν
 ἀφορμὴν αὐτῷ παρεσχηκότα τοῦ συνιέναι· τὸ δὲ πάν-
 τα ὡς ἀνοήτῳ λέγειν καταγινώσκοντι ἔοικε τοῦ ἀκροα-
 τοῦ. (Demetr. l. l. 222.)

FR. XCVII.

Οἱ μὲν οὖν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν καὶ προκηρύττειν ἐκ πλειόνων ἡμερῶν· οἱ δὲ παρ' ἀρχῆς καὶ Πιττακὸς παρὰ βασιλεῦσι καὶ πρυτάνεσσιν ἐπισημοὶ δὲ προγράφειν παρὰ τῇ ἀρχῇ πρὸ ἡμερῶν ἐλαττόνων ἢ ἐξήκοντα καθάπερ Ἀθήνησι, καὶ τὸν πριάμενον ἑκατοστὴν τιθέναι τῆς τιμῆς ὅπως διαφισβητῆσθαι τε ἔξη καὶ διαμαρτύρεσθαι τῷ βουλομένῳ καὶ ὁ δικαίως ἐωνημένος φανερός ἢ τῷ τέλει· παρὰ τισὶ προκηρύττειν κελεύουσι πρὸ τοῦ κατακυρωθῆναι πένθ' ἡμέρας συνεχῶς, εἴ τις ἐνίσταται ἢ ἀντιποιῆται τοῦ κτήματος ἢ τῆς οἰκίας· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς 2 ὑποθέσεων ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς Κυζικηνῶν. οἱ δὲ Θεοφραστικοὶ τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα ἀφαιροῦσιν οὐδ' ἐν ἀγοραῖς πράττουσι (προστάττουσι libri) ὡσπερ τὰλλα, διδόντες δὲ κελεύουσι κοινῇ τῶν γειτόνων τῶν ἐγγυτάτω τριτάτων νόμισμά τι βραχὺ μνήμης ἕνεκα καὶ μαρτυρίας. ἀνακαθόντες δὲ δηλοῦν ὅτι τοῖς μὲν τὰς ἀρχὰς ὑπευθύνους ποιεῖν τοῖς δὲ τοὺς γείτονας εἰ μὴ λάβωσι, ἢ δις παρὰ τοῦ αὐτοῦ λάβωσιν, ἢ ἔχοντες μὴ λέγωσι τῶν ἐωνημένων. οὐ γὰρ ἀγνοεῖν ὅτι αἱ προγραφαὶ καὶ προκηρύξεις καὶ ὅπως ὅσα πρὸς τὰς ἀμφισβητήσεις ἐστὶ πάντῃ τὰ πλεῖστα δι' ἄλλοις ἐτέρου νόμου τιθεῖται. παρ' οἷς γὰρ ἀναγραφὴ τῶν κτημάτων ἐστὶ καὶ τῶν συμβολαίων, ἐξ ἐκείνων ἐστὶ μαθεῖν, εἰ ἐλεύθερος καὶ ἀνέπαφος καὶ τὰ αὐτοῦ πωλεῖ δικαίως· εὐθύς γὰρ 3 καὶ μετεγγράφει ἢ ἀρχῇ τὸν ἐωνημένον. ἐπεὶ δὲ καὶ πρυτανείας τινὲς ὄνουνται καὶ πωλοῦσιν ἀπαλλοτριωμένους ἐθέλοντες ὀρθῶς ἔχει καὶ πρὸς ταῦτα νομοθετεῖν, ὅπως καὶ ποιοῦσιν, ἅμα ταῦτά τε βουλόμενοι κωλύειν καὶ τὴν ἐμφανῆ ποιεῖν ὡσπερ ἐν τοῖς ἐνίων· κελεύουσι γὰρ εἰ μὴ τις οἰκίαν πρὶν θύειν ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος

οὐ ἐπικωμαίον· ἐὰν δὲ χωρίον ἐπὶ τῆς κώμης ἢ αὐ-
 τοῦ οἰκεῖ καὶ ὀμνύειν ἐναντίον τῆς ἀρχῆς ἐγγραφούσης
 καὶ κωμητῶν τριῶν ἢ μὴν ὠνεῖσθαι δικαίως ὡς μηδὲν
 ὑγκυκουργοῦντα μήτε τέχνη μήτε μηχανῇ μηδεμίᾳ,
 οὐκ αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸν πωλοῦντα πωλεῖν ἀδό-
 κως. τὸν δὲ μὴ οἰκοῦντα ἐν ἄστει θύειν τὸν ὄρκον
 εἰς τοῦ Διὸς τοῦ ἀγοραίου, τὴν δὲ θυσίαν τῶν ἐλατ-
 τῶν εἶναι θυλήμασιν, ἄνευ δὲ τούτων μὴ ἐγγρά-
 φειν τὴν ἀρχήν· ἅμα καὶ ἐν τῷ ὄρκῳ προσορμίζειν
 τὴν ἐὰν μὴ ὀμνύωσι μηδὲ ἐγγράψωσι τὴν ὠνήν. οὗτοι 4
 ἐντοὶ πρὸς ἀμφοτέρω μᾶλλον δὲ πρὸς πάντα βούλονται
 ἐφυλάχθαι καθάπερ ἴσως καὶ δεῖ· κυρία δὲ ἡ ὠνή
 καὶ ἡ πράσις εἰς μὲν κτήσιν ὅταν ἡ τιμὴ δοθῇ καὶ τὰ
 τῶν νόμων ποιήσωσιν, οἷον ἀναγραφὴν ἢ ὄρκον ἢ
 τοῖς γείτοσι τὸ γιγνόμενον, εἰς δὲ τὴν παράδοσιν καὶ
 τὸ αὐτὸ τὸ πωλεῖν ὅταν ἀραβῶνα λάβῃ. σχεδὸν γὰρ
 οὕτως οἱ πολλοὶ νομοθετοῦσιν· ἀλλὰ τοῦτο προσδιορι-
 στέον ἐὰν μὴ παρὰ μεθύοντος μηδ' ἐξ ὀργῆς μηδὲ φι-
 λωνεικίας μηδὲ παρανομοῦντος ἀλλὰ φρονουῦντος καὶ
 τὸ ὄλον δικαίως, ὅπερ κάκει προσθετέον ὅταν ἀφορίζῃ
 τὸν ὄν δεῖ ὠνεῖσθαι. τάττουσι δὲ τινες καὶ τὸν ἀρα-
 βῶνα πόσον δεῖ διδόναι πρὸς τὸ πλῆθος τῆς τιμῆς με-
 τρίζοντες· ἄτοπον γὰρ ἐὰν δακτύλιον δῶ τῶν δέκα τα-
 λάντων. εἶοικε γὰρ ἐκ καιροῦ τὰ τοιαῦτα καὶ πάθους
 ἀγνεσθαι· δεῖ δ' ἐκ προαιρέσεως· οὕτω γὰρ ἔσται τὸ
 δίκαιον. ἐὰν δὲ λαβῶν ἀραβῶνα μὴ δέχεται τὴν τι- 5
 μὴν ἢ δοῦς μὴ καταβάλλῃ ἐν τῷ ὠρισμένῳ χρόνῳ — δεῖ
 τὸν ὠρίσθαι καθάπερ ἐν τοῖς Θουρίων τὸν μὲν ἀρα-
 βῶνα παραχοῆμα τὴν δὲ τιμὴν αὐθήμερον· οἱ δὲ καὶ
 τῆς αὐτοῦ ἡμέρας τίθενται τῆς τιμῆς, οἱ δὲ ἀπλῶς ὅσας
 ἐν ὁμολογήσωσι — τὸ δὲ ἐπιτίμιον ἑκατέρω, πότερον
 τῷ μὲν στέρησις τοῦ ἀραβῶνος· οὕτω γὰρ σχεδὸν οἷ

τε ἄλλοι κελεύουσι καὶ οἱ Θουριακοί· τῷ δὲ μὴ δε
 μένῳ ἔκτισις ὅσου ἂν ἀποδῶται· καὶ γὰρ τοῦτο ἐν τ
 Θουρίων ἢ ἄνισος ζημία· πολλαπλασία γὰρ ἢ τιμὴ
 ἀραβῶνος· ἔτι δὲ καὶ βλάπτειτ' ἂν ὁ ἀποδόμενος ἀφ
 ἑκατέρους ἐπειδὴ τις ἐφ' ἡμέραν μίαν ὀρίσειεν· οἱ
 γὰρ μάλιστ' ἐνδέχεται. παρ' ἐνίοις δεδικασθαι
 λεύουσι τῷ μὴ δεχομένῳ τὴν τιμὴν· πότερον δὲ
 ἂν κομίσηται κύριον εἶναι τοῦ κτήματος; οὕτω γὰρ
 πολλοὶ νομοθετοῦσιν· ἢ ὥσπερ Χαρώνδας καὶ Π.
 των; οὗτοι γὰρ παραχρηῖα κελεύουσι διδόναι καὶ λι
 βάνειν· ἂν δέ τις πιστεύσῃ μὴ εἶναι δίκην· αὐτὸ
 γὰρ αἴτιον εἶναι τῆς ἀδικίας. (Stobae. Serm. 42. p. 280. 28)

FR. XCVIII.

Θ. ἐν τοῖς περὶ νόμων φησὶ δυοῖν τούτων ἐ
 μελεῖσθαι δεῖν τοὺς ἀγορανόμους τῆς τε ἐν τῇ
 γορᾷ εὐκοσμίας καὶ τοῦ ἀψευδεῖν μὴ μόνον τοὺς
 πράσκοντας ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνωμένους. (Suid. et H
 pocrat. sub uu. κατὰ τὴν ἀγοράν.)

FR. XCIX.

Ὡς Θ. ἰστόρηκε καὶ τῆς ἀργίας νόμον οὗ Σ
 λων ἔθηκε ἀλλὰ Πεισίστρατος, ᾧ τὴν τε χώραν
 ἐργαστέραν καὶ τὴν πόλιν ἡρεμαιοτέραν ἐποίησ.
 (Plutarch. Solo extr.)

FR. C.

Θ. ἐν τῷ περὶ νόμων ὕβρεως καὶ ἀναιδείας πα
 τοῖς Ἀθηναίοις εἶναι βωμούς φησι. (Zenob. Prove
 4, 36.)

FR. CI.

Ἐγίνοντο δὲ καὶ εἰσαγγελία κατὰ τῶν κατ

όντων τὸν δῆμον ῥητόρων ἢ μὴ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ λε-
 ντων ἢ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀνευτοῦ πεμφθῆναι ἀπελ-
 ντων ἢ προδόντων φρούριον ἢ στρατιάν ἢ ναῦς, ὡς
 ἐν τῷ περὶ νόμων. ὅτι δὲ ὁ εἰσαγγείλας καὶ
 ἄλλων ἀξήμιος ἦν Ὑπερείδης ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκό-
 ρονόσφησι· καίτοι γε ὁ τοὺς μὲν ἄλλας γραφὰς γραφα-
 ῖνους χιλίας τ' ὀφλισκάνειν εἰ τοῦ πέμπτου τῶν
 ῥημάτων μὴ καταλάβοιεν καὶ προσατιμοῦσθαι, τοὺς δὲ
 σαγγέλλοντας μὴ ἀτιμοῦσθαι μὲν, ὀφλεῖν δὲ τὰς χι-
 λίας. (Pollux Onomast. 8. 52. 53.)

FR. CII.

Ὅτι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἔπραττον οἱ μέτοικοι
 ῥησιν εἶχον οἱ ἰσοτελεῖς ὁ. εἴρηκεν ἐν ἐνδεκάτῃ τῶν
 ῥημάτων· οὗτος δὲ φησιν ὡς ἐνιαχοῦ καὶ πόλεσιν ὄλαις
 ῥηφίζοντο τὴν ἀτέλειαν Ἀθηναῖοι ὡσπερ Ὀλυνθίοις
 καὶ Θηβαίοις. (Harpocrat. sub. σκαφηφόρος.)

FR. CIII.

Συστομώτερον σκάφης τάσσεται ἐπὶ τῶν διὰ
 ῥη ἀγενῆς σιωπώντων. ὁ. γὰρ ἐν τῷ περὶ νόμων
 ῥησθαι ἀπὸ τοῦ τοὺς μετοίκους Ἀθήνησιν ἐν ταῖς
 ῥημοτελέσι πομπαῖς σκάφας φέροντας πομπεύειν καὶ
 τότε δὲ ἐβούλοντο μέτοικον δηλῶσαι ἢ σκάφην ἔλε-
 ν ἢ σκαφηφόρον· διὰ δὲ τὸ ἀπαρρησίαστον εἶναι
 συστομώτερον ποιήσειν ἀπειλεῖν σκάφης. (Photii Lexic.
 558.)

FR. CIV.

Ὅτι οἱ ἀλόντες ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ ἐξουσίαν
 ῥησιν εἰς διοίκησιν τῶν ἰδίων... καὶ ὁ. ἐν τῷ τρις-
 δεκάτῳ τῶν νόμων δηλοῖ. (Harpocr. s. v. ἰσοτελεῖς.
 Phot. Lex. p 355.)

FR. CV.

Φαρμακῶν δ' ἐστὶν ὁ ὑπὸ φαρμάκων βεβλαμνος, ὡς καὶ Θ. ἐν πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ νόμων ὑπομαίνει. (Herpocrat. s. u. φαρμακῶν. Phot. Lex. p. 640.)

FR. CVI.

Ὀλίγων οἱ ἀγαθοὶ νόμων δέονται· οὐ γὰρ πράγματα πρὸς τοὺς νόμους ἀλλ' οἱ νόμοι πρὸς πράγματα τίθενται. (Stob. Serm. 27. p. 218.)

FR. CVII.

Θ. ἐν τῷ Ἐρωτικῷ Χαιρήμονά φησι τὸν τρακὸν λέγειν ὡς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων (τοῖς τριποῖς) κεράννυσθαι, οὕτως καὶ τὸν ἔρωτα, ὃς μετριάξαι μὲν ἐστὶν εὐχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττει χαλεπώτατος. (Athenae. 13 p. 562.)

FR. CVIII.

Ἄμασιν τὸν Ἥλεϊον Θ. ἐν τῷ Ἐρωτικῷ περὶ τοῦ ἔρωτας δεινὸν γεγονέναι λέγει. (Athenae. 13 p. 567.)

FR. CIX.

Ἐν Αἰγίῳ παιδὸς ἠράσθη χήν. τὸν δὲ παιδοῦτον Θ. ἐν τῷ Ἐρωτικῷ Ἀμφίλοχον καλεῖσθαι φησι καὶ τὸ γένος Ὠλένιον εἶναι. (Athenae. 13 p. 606.)

FR. CX.

Ἡσίοδος ἐν τρίτῳ Μελαμποδίας τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκίδα καλλιγύναικα εἶπεν. εὐπρεπεῖς γὰρ αὐτοῖς γυναῖκες, ὡς καὶ Θ. εἶρηκε. (Athenae. 13 p. 609.)

FR. CXI.

Θ. ἀγῶνα κάλλους φησὶ γενέσθαι παρὰ Ἥλείοις καὶ

ἢν κρίσιν ἐπιτελείσθαι μετὰ σπουδῆς, λαμβάνειν τε
 οὓς νικήσαντας ἄθλα ὅπλα ἅπερ ἀνατίθεσθαι φησι
 Ἰωνύσιος ὁ Λευκτοικὸς τῇ Ἀθηνᾷ. (Athenae. 13 p. 609.)

FR. CXII.

Ἐνιαχοῦ φησὶν ὁ αὐτὸς Θ. καὶ κρίσεις γυναικῶν
 ἐπὶ σωφροσύνης γίνεσθαι καὶ οἰκονομίας ὥσπερ ἐν
 οἷς βαρβάροις· ἐτέρωθι δὲ κάλλους ὡς δέον καὶ τοῦτο
 μαῆσθαι, καθάπερ καὶ παρὰ Τενεδίοις καὶ Λεσβίοις.
 (Athenae. 13 p. 610.)

FR. CXIII.

Ἐκ Λεβήνος ἦν Λεοκοκόμας τε καὶ ὁ ἐραστῆς
 αὐτοῦ Εὐξύνθετος [εὐξίθεος corr. Coraius], οὓς ἴστο-
 ῖς Θ. ἐν τῷ περὶ ἔρωτος λόγῳ εἶναι (δὲ τῶν) ἄθλων
 ἢν ὁ Λευκοκόμας τῷ Εὐξυνθέτῳ προσέταξεν ἕνα,
 ἠγασί, τοῦτον, τὸν ἐν Πραίσῳ κῦνα ἀναγαγεῖν αὐτῷ.
 ἄλλοι δ' εἰσὶν αὐτοῖς οἱ Πραῖσιοι. (Strabo 10 pag.
 8. Cas.)

FR. CXIV.

Θ. ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶν ἔρως, πάθος, ἔφη, ψυχῆς
 ἀπολαζούσης. (Stob. Serm. 62 p. 400.)

FR. CXV.

Ἐρως δὲ ἐστὶν ἀλογίστου τινὸς ἐπιθυμίας ὑπερ-
 βολῆ ταχεῖαν μὲν ἔχουσα τὴν πρόσοδον βραδεῖαν δὲ
 τὴν ἀπόλυσιν. (Stob. Serm. 62 p. 400.)

FR. CXVI.

Θ. ἐν τῷ περὶ μέθης ζωρότερον φησὶν εἶναι τὸ
 ἐκτραμένον παρατιθέμενος Ἐμπεδοκλέους τάδε· αἴψα
 ὅτε θνητὰ φύοντο τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ' εἶναι, ζωρά

τε τὰ πρὶν ἄκρητα διαλλάσσοντα κελεύθους'. (Athenae 10 p. 423.)

FR. CXVII.

Παρὰ Λόκροις τοῖς Ἐπιξερυρίοις εἰ τις ἄκρατος ἔπιε μὴ προστάξαντος ἰατροῦ θεραπείας ἔνεκα θάνατος ἦν ἡ ζημία Ζαλεύκου τὸν νόμον θέντος. παρὰ Μασσαλιώταις ἄλλος νόμος τὰς γυναῖκας ὑδροποτεῖν ἐν δὲ Μιλήτῳ ἔτι καὶ νῦν φησί Θ. τοῦτ' εἶναι τὸ νόμιμον. (Athenae. 10 p. 429.)

FR. CXVIII.

Ἦσαν δὲ αἱ τῶν ἀκροποτῶν ἐπιχύσεις, ὡς φησὶ Θ. ἐν τῷ περὶ μέθης, οὐ παλαιαί, ἀλλ' ἦν ἀπ' ἀρχῆς τὸ μὲν σπένδειν ἀποδεδόμενον τοῖς θεοῖς, ὁ δὲ κόττιβος τοῖς ἐρωμένοις· ἐχρῶντο γὰρ ἐπιμελῶς τῷ κοττιβίζειν ὄντος τοῦ παιγνίου σικελικοῦ. (Athenae. 10 p. 427.)

FR. CXIX.

Θ. γοῦν ἐν τῷ περὶ μέθης φησί. 'πυνθάνομαι δ' ἔγωγε καὶ Εὐριπίδην τὸν ποιητὴν οἴνοχοεῖν Ἀθηναίῳ νησι τοῖς ὄρχησταῖς καλουμένοις· ὠρχοῦντο δ' οὐτὶς περὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος νεῶν τοῦ Δηλίου τῶν πρώτων Ἀθηναίων καὶ κατεδύοντο ἱμάτια τῶν Θεραϊκῶν· ὁ δὲ Ἀπόλλων οὗτός ἐστιν ὃ τὰ θαργήλια ἄγουσιν καὶ διασώζεται Φυλῆσιν ἐν τῷ Δαφνηφορείῳ γραφὴ περὶ τούτων.' (Athenae. 10 p. 424.)

FR. CXX.

Ἐποιοῦντο δὲ καὶ οἱ ἐπὶ καλούμενοι σοφοὶ συμποτικὰς ὁμιλίας· παραμυθεῖται γὰρ ὁ οἶνος καὶ τῆς τοῦ γήρωσ δυσθυμίας· φησὶν ὁ Θ. ἐν τῷ περὶ μέθης (Athenae. 11 p. 463.)

FR. CXXI.

Θ. δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶν ὅτι τοῦ Διονύσου
 ἰοφοὶ αἱ νύμφαι κατ' ἀλήθειαν· αἱ γὰρ ἄμπελοι
 λεῖστον ὑγρὸν χέουσι τεμνόμεναι καὶ κατὰ φύσιν
 ακρύνουσιν. (Athenae. II p. 465.)

FR. CXXII.

Θ. τὸ ῥυτόν φησὶν ὀνομαζόμενον ποτήριον τοῖς
 ῥωσι μόνοις ἀποδίδοσθαι. (Athenae. II p. 497.)

FR. CXXIII.

Θ. δ' ἐν τῷ περὶ μέθης τὸν ἄκρατον φησὶν οἶνον
 ὃν ἐπὶ τῷ δείπνῳ διδόμενον, ὃν δὴ λέγουσιν ἀγαθοῦ
 αἰμόνος εἶναι πρόποσιν, ὀλίγον τε προσφέρουσιν ὥσ-
 περ ἀναμιμνήσκοντες μόνον τῆ γεύσει τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ
 καὶ τὴν τοῦ θεοῦ δωρεάν· καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν
 ἰδύασιν ὅπως ἐλάχιστον ἢ τὸ πινόμενον· καὶ τρίτον
 προσκυνήσαντες λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ
 ὥσπερ ἱκετεῖαν τινὰ ποιούμενοι τοῦ θεοῦ μηδὲν ἀσχη-
 νοεῖν μηδὲ ἔχειν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ πότου... καὶ
 λαμβάνειν ἐξ αὐτοῦ τὰ καλὰ καὶ χρήσιμα. (Athenae. 15
 p. 693.)

FR. CXXIV.

Τιρυνθίους φησὶ Θ. ἐν τῷ περὶ Κωμωδίας φιλό-
 φηλος ὄντας ἀχρεῖους δὲ πρὸς τὰ σπουδαιότερα τῶν
 πραγμάτων καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον
 ἀπαλλαγῆναι βουλομένους τοῦ πάθους καὶ τὸν θεὸν
 ἀνελεῖν αὐτοῖς, ἣν θύοντες τῷ Ποσειδῶνι ταῦρον ἀγε-
 λιαστὶ τοῦτον ἐμβάλωσι εἰς τὴν θάλατταν παύσεσθαι.
 αὐτὸ δὲ δεδιότες μὴ διαμάρτωσι τοῦ λογίου τοὺς παῖδας
 ἀκώλυσαν πάρεῖναι τῇ θυσίᾳ· μαθὼν οὖν εἰς καὶ συγ-

καταμιχθεὶς ἐπέπερ ἐβίων ἀπελαύνοντες αὐτόν, δῆτ', ἔφη, δεδοίκατε μὴ τὸ σφάγιον ὑμῶν ἀνατρέψα γελασάντων δὲ ἔμαθον ἔργῳ τὸν θεὸν δεῖξαντα ἅ ἄρα τὸ πολυχρόνιον ἔθος ἀμήχανόν ἐστι θεραπευθῆνα (Athenae. 6 p. 261.)

FR. CXXV.

Θ. ἐν τῷ πρὸς Κάσανδρον περὶ βασιλείας — γνήσιον τὸ σύγγραμμα· πολλοὶ γὰρ αὐτὸ φασιν εἶναι Σωσιβίου — τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς ὑπὸ τρυφῇ προκηρύττειν τοῖς ἐφευρίσκουσὶ τινα καινὴν ἡδονὴν ἀργυρίου πλήθος. (Athenae. 4 p. 144.)

FR. CXXVI.

Θ. ἐν τοῖς περὶ βασιλείας ἱστορεῖ τὸν Θεμιστοκλέα πέμψαντος εἰς Ὀλυμπίαν Ἰέρωνος ἵππους ἀγωνιστὰς καὶ σκηνὴν τινα κατεσκευασμένην πολυτελεῶστήσαντος εἰπεῖν ἐν τοῖς Ἑλλησι λόγον, ὡς χρὴ τῇ σκηνῇ διαρπάσαι τοῦ τυράννου καὶ κωλύσαι τοῦ ἵππου ἀγωνίσασθαι. (Plut. Themist. c. 25.)

FR. CXXVII.

Οἱ γὰρ αἰσύμνηται καλούμενοι παρ' Ἑλλησι τὰ ἀρχαῖον, ὡς ἐν τοῖς περὶ βασιλείας ἱστορεῖ Θ., αἵρετοί τινες ἦσαν τύραννοι. (Dionys H. antiq. Rom. p. 1022 ed Reiske.)

FR. CXXVIII.

Θ. ἐν τῷ περὶ καιρῶν β' λέγει οὕτως· Ἐτεροὶ δ' εἰς ἀνδρωδέστερα καταδαπανῶντες οἶον στρατείας ἐξάγοντες καὶ πολέμους ἐπαναιρούμενοι καθάπερ καὶ Διονύσιος ὁ τύραννος· ἐκεῖνος γὰρ οὐ μόνον ᾤετο δεῖν τὰ τῶν ἄλλων καταναλίσκειν ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτοῦ

πρὸς τὸ μὴ ὑπάρχειν ἐφόδιον (ἐφόδια Phot.) τοῖς ἐπι-
 βουλευούσιν· εἰκόασι δὲ καὶ αἱ πυραμίδες ἐν Αἰγύπτῳ
 καὶ ὁ τῶν Κυψελιδῶν κολοσσὸς καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα
 τὴν αὐτὴν καὶ παραπλησίαν ἔχειν διάνοιαν. (Suidas et
 Phot. Lex. sub u. κυψελιδῶν ἀνάθημα.)

FR. CXXIX.

Θ. ἐν πρώτῳ τῶν πολιτικῶν τῶν πρὸς καιροῦς
 φησὶν οὕτως· πολλῶ γὰρ κάλλιον κατὰ γε τὴν τοῦ
 ὀνόματος θέσιν ὡς οἱ Λάκωνες ἀρμοστὰς φάσκοντες
 εἰς τὰς πόλεις πέμπειν, οὐκ ἐπισκόπους οὐδὲ φύλακας
 ὡς Ἀθηναῖοι. (Harpoer. in ἐπίσκοπος.)

FR. CXXX.

Θ. ἐν τῷ περὶ γελοίου λεχθῆναι μὲν φησι τὴν
 παροιμίαν ὑπὸ τοῦ Στρατονίκου ἀλλ' εἰς Σιμμύκαν
 τὸν ὑποκρίτην, διελόντος τὴν παροιμίαν, μέγας οὐδεὶς
 σαπρὸς ἰχθύς. (Athenae. 8 p. 348.)

FR. CXXXI.

Ὀστρακισθῆναι πρῶτον Ἀθήνησι Θησέα ἱστορεῖ
 Θ. ἐν τοῖς πρώτοις καιροῖς. (Suid. s. ἀρχὴ σνυρία.)

FR. CXXXII.

Γλώσση ματαία ζημία προστρίβεται· Αἰσχύλου·
 τὸ μὲν ἀπόφθεγμα Βίαντος, ὡς παροιμία δὲ λαμβάνε-
 ται ὡς μαρτυρεῖ Θ. ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν. (Apostol.
 Adag. 6, 36.)

FR. CXXXIII.

Δίνων ὁ Ταραντῖνος στρατηγῶν, ἀνὴρ δ' ὢν
 ἀγαθὸς ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ἀποχειροτονησάντων αὐ-
 τοῦ τινὰ γνώμην τῶν πολιτῶν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε τὴν

νικῶσαν, αὐτὸς ἀνατείνας τὴν δεξιὰν, ἄδε, εἶπε, κρείσσων. (Plutarch. Quae. gr. 301 c.)

FR. CXXXIV.

Εἰ Θεοφράστῳ πιστεύομεν ἀνδρὶ φιληκόῳ καὶ ἱστορικῷ παρ' ὄντινοῦν τῶν φιλοσόφων, εὐρεῖν μὲν ἦν τὰ δέοντα καὶ νοῆσαι πάντων ἰκανώτατος ὁ Ἀλκιβιάδης, ζητῶν δὲ μὴ μόνον ἂ δεῖ λέγειν ἀλλὰ καὶ ὡς δεῖ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ῥήμασιν, οὐκ εὐπορῶν δὲ πολλάκις ἐσφάλλετο καὶ μεταξὺ λέγων ἀπεσιώπα καὶ διέλειπε, λέξεως διαφυγούσης αὐτὸν ἀναλαμβάνων καὶ διασκοπούμενος. (Plutarch. Alcib. c. 10.)

FR. CXXXV.

Εὐδοκίμησεν Ἐτεοκλῆς ὁ Λακεδαιμόνιος εἰπὼν ὡς οὐκ ἂν Ἑλλὰς δύο Ἀνσάνδρους ἦνεγκε. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου φησὶ Θ. εἰπεῖν Ἀρχέστρατον. (Plut. Lysand. c. 19.)

FR. CXXXVI.

Θ. φησιν Ἀριστείδην περὶ τὰ οἰκεῖα καὶ τοὺς πολίτας ἄκρως ὄντα δίκαιον ἐν τοῖς κοινοῖς πολλὰ προᾶξι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς πατρίδος ὡς συχνῆς ἀδικίας δεομένην. καὶ γὰρ τὰ χρήματά φησιν ἐκ Δήλου βουλευομένῳ Ἀθήναζε κομίσαι παρὰ τὰς συνθήκας καὶ Σαμίων εἰσηγουμένων εἰπεῖν ἐκεῖνον ὡς οὐ δίκαιον μὲν συμφέρον δὲ τοῦτ' ἐστὶ. καὶ τέλος εἰς τὸ ἄρχειν ἀνθρώπων πάντων καταστήσας τὴν πόλιν αὐτὸς ἐνέμεινε τῇ πενίᾳ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ πένης εἶναι δόξαν οὐδὲν ἤττον ἀγαπῶν τῆς ἀπὸ τῶν τροπαίων διετέλεσε. (Plut. Aristid. c. 25.)

FR. CXXXVII.

Ἀνσάνδρος καλέσας Φιλοκλέα τὸν στρατηγὸν ἠρώ-

ἤσεν αὐτὸν τίνα τιμᾶται ἑαυτῷ δίκην τοιαῦτα περὶ
 Ἑλλήνων συμβεβουλευκῶς τοῖς πολίταις· ὁ δὲ οὐδέν
 τι πρὸς τὴν συμφορὰν ἐνδοὺς ἐκέλευσε μὴ κατηγορεῖν
 ἢ οὐδεὶς ἐστὶ δικαστῆς ἀλλὰ νικῶντα πράττειν ἅπερ
 ἂν νικηθεὶς ἔπασχεν· εἶτα λουσάμενος καὶ λαβῶν
 χλαμύδα λαμπρὰν πρῶτος ἐπὶ τὴν σφαγὴν ἤγειτο τοῖς
 πολίταις, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος. (Plut. Lysand. c. 13.)

FR. CXXXVIII.

Γενομένων δὲ συνθηκῶν ὅπως τὰ χωρία καὶ τὰς
 πόλεις ἄς εἶχον ἀλλήλων καὶ τοὺς ἀλχημαλίτους ἀπο-
 διδῶσι πρότερον ἀποδιδόντων τῶν κλήρω λαχόντων
 ἀνῆσατο τὸν κληρὸν ὁ Νικίας κρύφα χρήμασιν ὥστε
 προτέρους ἀποδιδόναι τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ τοῦτο
 ἱστορεῖ Θεόφραστος. (Plut. Nicias. c. 10.)

FR. CXXXIX.

Οὐκ ἄγνωσθ' ὅτι Θ. ἐξοστρακισθῆναι ἔφησι τὸν
 Ἰπέρβολον Φαίακος, οὐ Νικίου, πρὸς Ἀλκιβιάδην ἐρί-
 σταντος, ἀλλ' οἱ πλείους οὕτω γεγράφασιν. (Plut. Nic. c. 11.)

FR. CXL.

Στρατηγοῦ, ὡς ἔφη Θ., δεῖ θάνατον ἀποθνή-
 σκειν τὸν στρατηγὸν οὐ πελταστοῦ τοῦ τυχόντος. (Plut.
 Sertor. c. 13.)

FR. CXLI.

Ὡς Θ. ἱστορεῖ, τὸν Ἀρχίδαμον ἐξημίωσαν οἱ ἔφ-
 αροι γήμαντα γυναικὰ μικρὰν· οὐ γὰρ βασιλεῖς, ἔφα-
 σαν, ἄμιν ἀλλὰ βασιλεῖδια γεννάσει. (Plut. Agesil. c. 2.)

FR. CXLII.

Ξενίων προσκομισθέντων καὶ προσαχθέντων

ἄλευρα μὲν καὶ μόσχους καὶ χῆνας ἔλαβε, τραγήματα δὲ καὶ πέμματα καὶ μύρα διωθεῖτο (Agesilaus). καὶ βιαζομένων λαβεῖν καὶ λιπαρούντων ἐκέλευσε τοῖς εἴλωσι διδόναι κομίζοντας· τῇ μέντοι στεφανωτρίδι βίβλω φησὶν αὐτὸν ἡσθέντα Θ. διὰ τὴν λιτότητα τῶν στεφάνων αἰτήσασθαι καὶ λαβεῖν ὅτε ἀπέπλει παρὰ τοῦ βασιλέως (Aegypti). (Plut. Agesil. c. 36.)

FR. CXLIII.

Νέω ἔτι ὄντι καὶ φιλοτίμῳ δοτέον ἀπὸ τῶν καλῶν ἔργων καὶ δόξῃ τι καλλωπίζεσθαι καὶ κομπάσαι· φνόμεναι γὰρ ἐν τοῖς τηλικούτοις αἱ ἀρεταὶ καὶ βλαστάνουσαι τό τε κατορθούμενον, ὡς φησι Θ., ἐπιβεβαιοῦνται τοῖς ἐπαίνοις καὶ τὸ λοιπὸν αὖξονται μετὰ φρονήματος ἐπαιρόμεναι. (Plut. Agis. c. 2.)

FR. CXLIV.

Ἀρίστων ὁ Χίος καὶ Θεοφράστου τινὰ δόξαν ἰστόρηκε περὶ τῶν ρητόρων· ἐρωτηθέντα γὰρ ὁποῖός τις αὐτῶ φαίνεται ρήτωρ ὁ Δημοσθένης, εἶπειν, ἄξιός τῆς πόλεως· ὁποῖός δὲ Δημάδης, ὑπὲρ τὴν πόλιν. (Plut. Demosth. c. 10.)

FR. CXLV.

Ὅτε καὶ φησι Θ., ἀξιούντων τῶν συμμάχων ὀρισθῆναι τὰς εἰσφορὰς, εἶπειν Κρωβύλον τὸν δημαγωγὸν ὡς οὐ τεταγμένα σιτεῖται πόλεμος. (Plut. Demosth. c. 18.)

FR. CXLVI.

Ὁ Θ. ἐν τοῖς ἡθικοῖς διαπορήσας, εἰ πρὸς τὰς τύχας τρέπεται τὰ ἥθη καὶ κινούμενα τοῖς παθέσι τῶν σωμάτων ἐξίσταται τῆς ἀρετῆς, ἰστόρηκεν ὅτι νοσῶν ὁ Περικλῆς ἐπισκοπούμενῳ τινὶ τῶν φίλων δεῖξειε πε-

ρίαπτον ὑπὸ τῶν γυναικῶν τῷ τραχήλῳ περιηρημένον, ὡς σφόδρα κακῶς ἔχων ὁπότε καὶ ταύτην ὑπομένου τὴν ἀβελτηρίαν. (Plut. Pericl. c. 38.)

FR. CXLVII.

Εὐλαβοῦντο γὰρ μὴ γύνις εἴη (Alexander), ἐπεὶ οὐκ εὖ διέκειτο πρὸς τὰ ἀφροδίσια, ὡς ἱστορεῖ Θ. (Eustath. p. 1680, 48. cf. Athenae. 10, 435.)

FR. CXLVIII.

Ἄλλὰ καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς γεγρονῶς αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ ταῖς καθ' ἡμῶν λαμπρυνόμενος δυσφημίαις ἐν οἷς ἐπέγραψε περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς καὶ τῶν παλαιῶν ἀρχαιότητος, τὴν μνήμην ᾧδὲ πως αὐτολεξεὶ Θεοφράστῳ μάρτυρι χρώμενος παρατίθεται ἄνάριθμος μὲν τις ἔοικε χρόνος ἀφ' οὗ τό γε πάντων λογιώτατον γένος, ὡς φησι Θεόφραστος, καὶ τὴν ἱερωτάτην ὑπὸ τοῦ Νείλου κτισθεῖσαν χώραν κατοικοῦν, ἤρξαντο οἱ πρῶτοι ἐφ' ἐστίας τοῖς οὐρανίοις θεοῖς θύειν οὐ σμύρνης οὐδὲ κασίας καὶ λιβανωτοῦ κρόκῳ μιχθέντων ἀπαρχάς. (Euseb. Praepar. Evang. ed Colon. 1688. p. 28.)

FR. CXLIX.

Ὁ δὲ τὸν Θεόφραστον μαρτυρούμενος θεοῖς μὲν οὐ φησιν ἀρμόζειν τὴν διὰ ζώων θυσίαν, δαιμόσι δὲ μόνοις ὥστε κατὰ τὸν αὐτοῦ καὶ Θεοφράστου λόγον δαίμονα εἶναι ἀλλ' οὐ θεὸν τὸν Ἀπόλλωνα. (Euseb. l. 1. p. 148.)

FR. CL.

Ὡν δὴ τοῦτον ἐχόντων τὸν τρόπον εἰκότως ὁ Θ. ἀπαγορεύει μὴ θύειν τὰ ἐμψυχα τοὺς τῷ ὄντι εὐσεβεῖν ἐθέλοντας (verba Apollonii Tyan.) (Euseb. l. 1. p. 151.)

FR. CLI.

Καὶ δὴ λαβὼν ἀνάγνωθι τὰ Θεοφράστου ἐν τοῖς Πορφυρίῳ γραφεῖσι περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς κείμενα τοῦτον τὸν τρόπον· καίτοι διότι Σύρων μὲν Ἰουδαῖοι διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς θυσίαν ἔτι καὶ νῦν, φησὶν ὁ Θ., ζωοθυτοῦσιν, εἰ τὸν αὐτὸν ἡμᾶς τρόπον τις κελεύει θύειν, ἀποσταίημεν ἂν τῆς πράξεως. (Euseb. l. 1. p. 403.)

FR. CLII.

Χρὴ τοίνυν τὸν μέλλοντα θαυμασθῆσεσθαι περὶ τὸ θεῖον φιλοθύτην εἶναι, μὴ τῷ πολλὰ θύειν ἀλλὰ τῷ πυκνὰ τιμᾶν τὸ θεῖον· τὸ μὲν γὰρ εὐπορίας τὸ δ' ὀσιότητος σημεῖον. ἔπειτα γονεῖς γηροτροφεῖν καλῶς, ταῖς τ' ἐκείνων βουλήσεσι τὸν αὐτῶν βίον εὐπειθῆ κατασκευάζειν. ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἀλλὰ τῶν τε τῆς φύσεως τῶν τε τῆς πόλεως νόμων ὀλιγορῶν ἀμφοτέρους τοὺς τῆς δικαιοσύνης τρόπους παραβέβηκεν. καὶ μὴν καὶ γυναικὸς καὶ παιδῶν ἐπιμελητέον καλῶς καὶ φιλανθρώπως. οἱ μὲν γὰρ εἰς τὸ γῆρας ἀμείβονται, ταῖς θεραπέαις ἢ δ' ἐν ταῖς νόσοις καὶ ταῖς καθ' ἡμέραν οἰκονομίαις ἀποδώσει τὴν εὐεργεσίαν. ἐὰν δέ τιμι συμβάλλειν ἀνάγκη ἢ μετὰ τοῦ βεβαίου πειρῶ τοῦτο πράττειν. φρονιμωτάτου γὰρ ἀνδρὸς δανείσαντα φρονίμως ἀπολαβεῖν φιλικῶς οὐ συναλλάξαντα φιλανθρώπως κομίσασθαι φιλαπεχθημόνως. (Stobaei Serm. 3. p. 40 ed. Basil. 1549.)

FR. CLIII.

Ἐκ διαβολῆς καὶ φθόνου ψεῦδος ἐπ' ὀλίγον ἰσχύσαν ἀπεμαράνθη. (Stob. Serm. 12 p. 138.)

FR. CLIV.

Οὐ μὴν οὐδὲ μετ' ὀργῆς πρακτέον τοῖς φρονίμοις οὐδέν· ἀλόγιστος γὰρ θυμὸς καὶ μετὰ προνοίας οὐδέν ἂν ποτε ποιήσειεν ἀλλὰ μεθύων ταῖς φιλονεικίαις ὡς ἔτυχε χρῆται ταῖς ὀρμαῖς· ὥστε δεῖ μῆτε ἐξ ὑπογυίου τῶν ἀμαρτημάτων τὰς τιμωρίας μῆτε παρὰ τῶν οἰκετῶν μῆτε παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ἵνα τὸ τῷ λογισμῷ κράτιστον μὴ τὸ τῷ θυμῷ φίλον ἀεὶ πράττης· καὶ δίκην παρὰ τῶν ἐχθρῶν (μὴ) λαμβάνης ἐξ ἧς μέλλεις σαυτὸν μὴ αὐτοὺς ἐκείνους βλάψειν. τὸ γὰρ τιμωρεῖσθαι τινα κακῶς ἑαυτὸν ποιοῦντα δίκην διδόναι οὐχ ἦττον ἢ λαμβάνειν ἐστίν. ὥστε δεῖ σχολῆ μᾶλλον ἀμύνεσθαι ζητεῖν ἢ ταχέως (καὶ) ἀλυσιτελῶς ἑαυτῷ κολάσαι τὸν ἐχθρόν. (Stob. Serm. 19. p. 166.)

FR. CLV.

Αἰδοῦ σαυτὸν καὶ ἄλλον οὐκ αἰσχυνθήσῃ. (Stob. Serm. 31 p. 210.)

FR. CLVI.

Τοσοῦτον δέ εἰσιν οἱ φθονεροὶ δοστυχεῖστεροι τῶν ἄλλων ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ ταῖς αὐτῶν συμφοραῖς ἀλγοῦσιν οἱ δὲ φθονοῦντες πρὸς τοῖς ἑαυτῶν κακοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς τῶν ἄλλων ἀγαθοῖς λυπούμενοι διατελοῦσιν. (Stob. Serm. 38 p. 222.)

FR. CLVII.

Οὔτε ὀρᾶν οὔτε ὀρᾶσθαι γυναῖκα καὶ ταῦτα ἐξησηκμημένην πρὸς κάλλος· ἐπίσταται γὰρ ἀμφοτέρω πρὸς ἅ μὴ δεῖ. (Stob. Serm. 72 p. 439.)

FR. CLVIII.

Οὐ χρὴ δὲ τὴν γυναῖκα δεινὴν ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἄλλ' ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς εἶναι. (Stob. Serm. 83 p. 481.)

FR. CLIX.

Θ. δέ φησιν ἐν τῷ περὶ ὑδάτων· τὸ Νεῖλου ὕδωρ πολυγονώτατον καὶ γλυκύτατον· διὸ καὶ λύειν τὰς κοιλίας τῶν πινόντων μίξιν ἔχον λιτρώδη. ... καὶ τῶν γλυκέων δέ, φησίν, ὑδάτων ἔνια ἄγωνα ἢ οὐ πολύγωνα, ὡς τὸ ἐν Φέτα καὶ τὸ ἐν Πύρρα. ἀνχημῶν δέ ποτε γενομένων περὶ τὸν Νεῖλον ἐρρῶν τὸ ὕδωρ ἰῶδες καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἀπώλοντο. μεταβάλλειν τέ φησιν οὐ μόνον τὰ πικρὰ τῶν ὑδάτων ἀλλὰ καὶ τὸ ἀλυκὸν καὶ ὄλους ποταμοὺς καθὰ τὸν ἐν Κιθαιρῶνι, παρ' ᾧ Ζηνὸς, καὶ τὸν ἐν Καρία παρ' ᾧ Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν· αἴτιον δὲ τὸ πολλοὺς κεραυνοὺς πίπτειν περὶ τὸν τόπον. ἄλλα δὲ τῶν ὑδάτων καὶ σωματώδη εἰσὶ καὶ ἔχει ὥσπερ τι βάρος ἐν ἑαυτοῖς, ὡς τὸ ἐν Τροιζῆνι· τοῦτο γὰρ καὶ τῶν γενομένων εὐθύς ποιῶν πληρες τὸ στόμα. τὰ δὲ πρὸς τοῖς περὶ Πάγγραιον μετάλλοις τοῦ μὲν χειμῶνος τὴν κοτύλην ἄγουσαν ἔχει ἑννενήκοντα ἔξ, θέρους δὲ τεσσαράκοντα ἔξ. συστέλλει δὲ αὐτὸ καὶ πνυκοῖ μᾶλλον τὸ ψύχος, διὸ καὶ ἐν τοῖς γνώμοσι ῥέον οὐκ ἀναδίδωσι τὰς ὥρας ἐν τῷ χειμῶνι ἀλλὰ περιττεύει βραδυτέρας οὔσης τῆς ἐκροῆς διὰ τὸ πάχος. καὶ ταῦτά περὶ Αἰγυπτίον φησιν ὅταν μαλακώτερος ὁ ἀήρ. τὸ δὲ ἀλυκὸν ὕδωρ γεωδέστερόν ἐστι καὶ πλείονος δεῖται κατεργασίας, ὡς καὶ τὸ θαλάσσιον θερμότεραν ἔχον τὴν φύσιν καὶ μὴ ὅμοιον πάσχον. μόνον δ' ἀτέραμνον τῶν ἀλυκῶν τὸ τῆς Ἀρεθούσης. χεῖρω δ' ἐστὶ τὰ βαρυσταθμότερα καὶ τὰ σκληρότερα καὶ τὰ ψυχρότερα διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας· δυσκατεργαστότερα γάρ ἐστι, τὰ μὲν τῷ πολὺ τὸ γεῶδες ἔχειν τὰ δὲ ψυχρότητος ὑπερβολῇ. τὰ δὲ ταχὺ θερμαινόμενα κοῦφα καὶ ὑγιεινά. ἐν Κρανῶνι δ' ἐστὶν ὕδωρ ἡσυχῇ θερμὸν ὃ θερμαῖνον διατηρεῖ κρα-

ἔντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δ'
 κίρρυντα καὶ ἐξ ὄχουτοῦ ὡς ἐπίπαν βελτίω τῶν στασίμ-
 ων, κοπτόμενά τε μαλακώτερα γίνονται. διὰ τοῦτο
 καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χιόνος δοκεῖ χρηστὰ εἶναι. καὶ γὰρ
 κρύεται τὸ ποτιμώτερον. καὶ τοῦτο κεκομμένον ἐστὶ
 τῷ ἄερι. διὸ καὶ τῶν ὀμβρίων βελτίω, καὶ τὰ ἐκ κρυ-
 τάλλου δὲ διὰ τὸ κουφότερα εἶναι· σημεῖον δὲ ὅτι καὶ
 κρύσταλλος αὐτὸς κουφότερος τοῦ ἄλλου ὕδατος. τὰ
 δὲ ψυχρὰ σκληρὰ διότι γεωδέστερα. τὸ δὲ σωματῶδες
 καὶ θερμανθὲν θερμότερον καὶ ψυχθὲν ψυχρότερον
 ἔστιν. κατὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι
 ποτιμώτερα τῶν ἐν τοῖς πεδίοις· ἦττον γὰρ μέμικται
 τῷ γεῶδει. ποιεῖ δὲ τὸ γεῶδες καὶ τὰς ἐπιχροὰς τῶν
 ὑδάτων. τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης ἐρυθρὸν
 γίνεται ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένου
 κατὰ τινὰς χρόνους ἰοβαφές, καίπερ ὄντος καθ' ὑπερ-
 πολὴν λεπτοῦ· σημεῖον δὲ τοῦ Ἰπάνιος ἐπάνω γί-
 νεται διὰ κουφότητα τοῖς βορείοις. πολλαχοῦ δ' εἰσὶ
 κρήναι αἱ μὲν ποτιμώτεραι καὶ οἰνωδέστεραι, ὡς ἡ
 περὶ Παφλαγονίαν πρὸς ἣν φησι τοὺς ἐγγωρίους ὑπο-
 κίνειν προσιόντας. ἀλμώδεις δ' ἅμα τῷ ὄξει ἐν Σι-
 κανοῖς τῆς Σικελίας· ἐν τῇ Καρχηδονίῳ δὲ ἐπικρα-
 τεία κρήνη ἐστὶν ἣ τὸ ἐφιστάμενον ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον,
 κελάντερον τὴν χροάν, ὃ ἀποσφαιροῦντες χρωῶνται
 πρὸς τὰ πρόβατα καὶ τὰ κτήνη. καὶ παρ' ἄλλοις δ'
 εἰσὶ λίπος ἔχουσαι τοιοῦτον, ὡς ἡ ἐν Ἀσίᾳ ὑπὲρ ἧς
 Ἀλέξανδρος ἐπέστειλεν ὡς ἐλαίου κρήνην εὐρηκώς.
 καὶ τῶν θερμῶν δ' ἐκ φύσεως ὑδάτων ἔνια γλυκέα
 ἔστιν, ὡς τὰ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας καὶ περὶ Παγα-
 γαῖς, τὰ τ' ἐν τῇ Τρωικῇ Λαρίσση καὶ περὶ Μαγνη-
 τίαν καὶ ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Λιπάρῳ. ἐν δὲ Προύσῃ τῇ
 πρὸς τὸν Μύσων Ὀλυμπον τὰ βασιλικὰ καλούμενα.

τὰ δ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, ἔτι δὲ Νύσσαν πόλιν οὕτως ἐστὶ λιπαρὸς μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολονομένους ἐλαίου. τοιαῦτα καὶ τὰ ἐν Δασκύλου κώμῃ· τὰ δ' ἐν Καρούροις καὶ τάξηρα καὶ σφόδρα θερμά· τὰ δὲ περὶ Μηνὸς κώμῃ ἢ ἐστὶ Φρυγίας, τραχύτερά ἐστι καὶ λιτωδέστερα, ὡς καὶ τὸ ἐν τῇ καλουμένῃ Λέοντος κώμῃ τῆς Φρυγίας τὰ δὲ περὶ Δορύλαιον καὶ πινόμενά ἐστι ἡδιστα· τὰ γὰρ περὶ Βαΐας ἢ Βαΐου λιμένα τῆς Ἰταλίας παντελῶς ἄποτα. (Athenae. 2 p. 41.)

FR. CLX.

Περὶ δὲ τῶν ὑδάτων Θεόφραστον φησι τὸ καλούμενον Στυγὸς ὕδωρ λέγειν, ὅτι ἐστὶν ἐν Φενεφὸν στάξει δ' ἕκ τινος πετριδίου, τοὺς δὲ βουλομένους αὐτοῦ ὑδρεύεσθαι σπόγγους πρὸς ξύλοις δεδεμένους λαμβάνειν· διακόπτειν δὲ πάντα τὰ ἀγγεῖα πλὴν τῶν κερατίνων· τὸν δ' ἀπογευσάμενον τελευτᾷν. (Antigon. Caryst. sect. 174.)

FR. CLXI.

Ἐν δὲ Θράκῃ περὶ τὸ Πάγγαιον ἱστορεῖ Θ. εἶνα κρήνην ἐφ' ἧς ταῦτὸ γέμον ὕδατος σταθμώμενον χειμῶνος ἔλκειν διπλάσιον σταθμὸν ἢ θέρους. (Plut. Qu. nat. p. 914.)

FR. CLXII.

Τὸ ὕδωρ ὃ Κραῆτις λευκῆς χροῆς ποιητικὸν μεθίησι ποταμὸς ὢν· τὰ γοῦν πρόβατα πίνοντα αὐτοῦ καὶ οἱ βόες καὶ πᾶσα ἢ τετράπους ἀγέλη, καθά φησι Θ., λευκὰ ἐκ μελάνων ἐγένετο ἢ πυρρῶν. (Aelian Hist. anim. 12 c. 36.)

FR. CLXIII.

Διὰ τί χειμῶνος μᾶλλον ἢ θέρους τὰ τῶν ἀλιέων
 σήπεται δίκτυα; καίτοι τά γε ἄλλα μᾶλλον τῷ θερεί
 τοῦτο πάσχει. πότερον, ὡς Θ. οἴεται, τῷ ψυχρῷ τὸ
 θερμὸν ὑποχωροῦν ἀντιπεριίστανται καὶ θερμότερα
 ποιεῖ τὰ ἐν βάθει τῆς θαλάσσης ὥσπερ τῆς γῆς· διὸ
 καὶ τὰ πηγαῖα τῶν ὑδάτων χλιαρώτερα τοῦ χειμῶνος
 εἶσι καὶ μᾶλλον ἀτμίζουσι αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοί·
 κατακλείεται γὰρ εἰς βάθος ἡ θερμότης ὑπὸ τοῦ
 ψυχροῦ κρατήσαντος. (Plut. Quae. nat. p. 915.)

FR. CLXIV.

Θ. τὴν περὶ τὰς Αἰόλου νήσους ἀναξεῖν οὐ-
 πως ἐπὶ δύο πλέθρων τὸ μῆκος ὥστε μὴ δυνατὸν
 εἶναι διὰ τὴν θερμασίαν ἐμβαίνειν εἰς αὐτήν. (Antig.
 Maryst. sect. 145.)

FR. CLXV.

Θ. ἐν τοῖς Ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι τὸν ἀπὸ τῶν
 Αἰόλου νήσων φησὶ βρόμον τοῦ πυρὸς καίεσθαι μέχρις
 ἑνὸς σταδίου καὶ περὶ τὸ Ταυρομένιον ἀκούεσθαι ψό-
 ρον βροντῆ παραπλήσιον. (Schol. ad Apollon. Rhod. Arg.
 v. 834. Fol. 234 ed. Freft.)

FR. CLXVI.

Ἐν δὲ τῷ περὶ Πνιγμοῦ γράφει· ἡ δὲ τούτων
 ἀνάκτησις ὄξους ἐγχύσει καὶ πεπερίδος ἢ κνίδης καρ-
 τῶ τριφθείσης. (Athenae. 2 p. 66.)

FR. CLXVII.

Λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Θ. τὸ ὕδρον καὶ ὃ καλοῦσι
 κινεσ γεράνειον καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον· καὶ πάλιν·
 τῶν ἐγγεοτόκων τούτων γένεσις οἶον τοῦ τε ὕδρον

καὶ τοῦ φνομένου περὶ Κυρήνην ὃ καλοῦσι μίσι
δοκεῖ δὲ ἡδὺ σφόδρα τοῦτ' εἶναι καὶ τὴν ὄσμην ἔχει
κρεώδη. καὶ τὸ ἐν τῇ Θράκη δὲ γενόμενον ἴτον. περὶ
δὲ τούτων ἰδιόν τι λέγεται· φασὶ γὰρ ὅταν ὕδατα
μετοπωρινὰ καὶ βρονταὶ γίνωνται σκληραὶ τότε γίνου-
σθαι· καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταὶ, ὡς ταύτης αἰτιωτι-
ρας οὔσης. - οὐ διετίξειν δὲ ἄλλ' ἐπέτειον εἶναι· τῇ
δὲ χρεῖαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχει τοῦ ἥρος. οὐ μὲν ἄλ-
ἔνιοι γ' ὡς σπερματικῆς οὔσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβά-
νουσιν· ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μιτυληναίων οὐ φασὶ
πρότερον εἶναι πρὶν ἢ γενομένης ἐπομβρίας τὸ σπέρμα
κατενεχθῆ ἀπὸ Τιαρῶν· τοῦτο δ' ἐστὶ χωρίον ἐν ἡμῶν
πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἐν τε τοῖς αἰγιαλοῖς μάλιστα
καὶ ὅπου χώρα ὕπαμμος· καὶ γὰρ αἱ Τίαιραι τοιαῦτα
φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀβαρινίδι, καὶ ἐν
'Αλωπεκοννήσῳ καὶ τῇ Ἡλείῳ. (Athenae. 2 p. 62.)

FR. CLXVIII.

Θ. δὲ ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἱστορίας γράφει· ὑπό-
γεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστὶ καὶ ἐπίγεια, καθάπερ οὓς κα-
λοῦσί τινες πέξιας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους· ἄρ-
ριζοὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν· ὁ δὲ μύκης ἔχει
προσφύσεως ἀρχὴν τὸν κανλὸν εἰς μῆκος καὶ ἀποτί-
νουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥιψί. φησὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ περὶ τὰ
Ἡρακλέους στήλας θαλάσση ὅταν πλείω ὕδατα γένηται
μύκητες φύονται πρὸς τῇ θαλάσση οὓς καὶ ἀπολιθοῦ-
σθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου φησὶ. (Athenae. 2 p. 61.)

FR. CLXIX.

Φυτοῦ ἑτέρου κλάδος ἐπιφύεται πρέμνω προσήκων
οἱ μὴδὲ ἐν πολλάκις· τὸ δὲ αἴτιον Θ. λέγει φυσικώτατο
ἀνιχνεύσας, ὅτι τὰ ὀρνώφια τὴν ἄνθη τῶν δένδρων

τιτούμενα εἶτα ἐπὶ τοῖς φυτοῖς καθήμενα τὰ περιττὰ
ἐποκρίνει· οὐκοῦν τὸ σπέρμα ἐν ταῖς κοιλάσι καὶ ταῖς
παῖς αὐτῶν καὶ ταῖς σαραγγώδεσιν ἐμπίπτου καὶ
παρδόμενον τοῖς ὄμβροισι τοῖς ἐξ οὐρανοῦ εἶτα ἀνα-
ρούει ἐκεῖνο ἐξ ὧν ἐβλάστησεν, ἀναπείδει· οὕτω τοι
καὶ ἐν ἐλαίᾳ συκῆν κατανοήσεις καὶ ἐν ἄλλῳ ἄλλο.
(Aelian Hist. anim. 9 c. 27.)

FR. CLXX.

Θ. δὲ ἐν τῇ περὶ τῶν φυτῶν πραγματείᾳ τὴν
μαψίαν ῥίζαν ἣ οἱ ἰατροὶ χρωῶνται, ἐάν τις σὺν κρέασιν
ψησῆ, τὰ πολλὰ ἐν γίνεσθαι ὥστε ἐκ τοῦ ἀγγείου
σηκέτι δύνασθαι ἐξαιρεθῆναι. (Apollon. Hist. mirab. sect. 16.)

FR. CLXXI. ΠΕΡΙ ΙΧΘΥΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ
ΞΗΡΩΙ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΩΝ.

Τῆς τῶν ἰχθύων ἐν τῷ ξηρῷ διαμονῆς... δοκεῖ
γὰρ οἶον παρὰ φύσιν τῷ ἀέρι καταψύχεσθαι τὰ μὴ δε-
χόμενα τὸν ἀέρα (καὶ) μᾶλλον ὅσα δέχεται τὸ ὑγρὸν καὶ
διὰ τοῦτο σώζεται. θαυμασιώτατον δὲ, εἴπερ ἀληθὲς,
τὸ τοῦ ἐξωκοίτου καλουμένου· τοῦτον γὰρ φασιν ὀσημέ-
ραι ποιεῖσθαι τὴν κοίτην ἐν τῇ γῆ, διὸ καὶ τοῦνομα εἰλη-
φέναι. φαίνεται δ' οὖν, εἴπερ δύναται δρᾶν, ἐπαμφο-
τερίζειν, οὐ τῇ τροφῇ καὶ τῇ διαγωγῇ καθάπερ ἡ φώκη
καὶ ἐμὺς καὶ ἕτεροῦ ἄττα, καὶ τῶν ὀρνίθων δὲ πολλοὶ,
ἀλλὰ καὶ τῷ δέχεσθαι καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν θάλατταν,
οὐχ οὕτως ὥσπερ ὀδελφίς καὶ ἕτεροῦ ἄττα, φύσει μὲν
[[οὖν] ὄντα ἀναπνευστικὰ καὶ τὴν θάλατταν δεχόμενα

καὶ ἀναφυσῶντα πρὸς τὴν χρεῖαν ἄλλ' ἀμφοτέρω πρὸς
τὴν τοῦ ζῆν διαμονήν. ἄτοπος δ' ἂν αὐτοῖς ἢ φύσις
2 καὶ ἡ δύναμις εἴη· τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς ἰχθυΐδια τὰ ἐκ τῶν
ποταμῶν εἰς τὴν γῆν ἐξιόντα καὶ πηδῶντα καὶ πάλιν
εἰς τὸ ὕδωρ ἀπιόντα, καθάπερ οἱ βάτραχοι θαυμαστοί
μὲν οὖν, οὐχ ὁμοίως δὲ τούτοις, ὅσῳ τὸ ὀλίγον χρόνον
ἢ πολὺν καὶ τελευταῖον ἤττον θαυμαστόν· ἢ δ' ὅψις
ὁμοία τούτων τοῖς μαζίναις καλουμένοις. εἰσὶ δὲ καὶ
περὶ Βαβυλῶνά τινες, οὓς φασὶ διαμένειν ἐν ταῖς
τρώγλαις ταῖς ἐχούσαις ὑγρότητα ξηραίνομένου τοῦ
ποταμοῦ· τούτους δ' ἐξιόντας (ἐπὶ τὰς ἄλλως) νέμεσθαι
καὶ βαδίξαι ἐπὶ τῶν περυγίων καὶ ἅμα κινεῖν τὴν
οὐραν, καὶ ὅταν διώκονται φεύγειν καὶ εἰσδύνταί
ἀντιπροσώπους ἴστασθαι· πολλάκις γὰρ προσιέναι
τινὰς καὶ ἐρεθίζειν. ἔχουσι δὲ τὴν μὲν κεφαλὴν ὁμοίαν
βατράχῳ θαλαττίῳ τὸ δ' ἄλλο σῶμα κωβιῶ βράγχι
δὲ ὡσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἰχθυῖες. ὅτι δ' οὐ πόδας ἔχουσι
ἀλλ' ἐπὶ τῶν περυγίων βαδίξουσι τεθεώρηται. ἐλάμ-
3 βανον γὰρ πολλοὺς οἱ διώκοντες· τὰ δὲ περυγία
εὐμεγέθη· τὸ δ' ἐκ τῆς γῆς τὴν τροφήν λαμβάνει
οὐκ ἄλογον· ἔνιοι γὰρ καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ ὄντες πηλοῖ
ἐσθίουσι καὶ φῦκος καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως δὲ εἶπερ
ἐν τῷ ἄερι διαγίνονται καὶ τὸ τῆς τροφῆς οὐκ ἄλογον
ἐπεὶ καὶ ὁ πολὺπος ἐξιὼν λαμβάνει καὶ ἡ μύραινι
καὶ ἄλλοι δὲ ὡς φασὶ. καὶ τὸ ὅλον οὐκ ἄλογον, ὡσπερ
τῶν πεζῶν καὶ πτηνῶν ἔνια ταῖς ἐνύδροις χρῆται, καὶ
τὰ ἐνυδρα ταῖς ἐν τῇ γῆ καὶ τὴν φύσιν ὁμοίως ἀνταπο-
διδόναι τὸ ἀνάλογον. φαίνεται δὲ καὶ ὁ ἵππος ὁ ποτά-
μιος τοιοῦτον. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμαστόν, ὡσπερ εἶπομεν,
εἴ τι δύναται τοῖς αὐτοῖς μορίοις [ὡς] ὀργανικοῖς ὅτε
μὲν ἐπισπᾶσθαι τὸν ἀέρα καὶ ἔλκειν ὅτε δὲ τὸ ὑγρὸν
δέχεσθαι. τάχα δὲ τούτου μᾶλλον, εἰ ὅτε μὲν ὁ ἀήρ

ἰσόμετρος πρὸς τὴν κατάψυξιν ἢ ὀτιδήποτε ἐστὶν ἐκ
 τῆς ἀναπνοῆς γινόμενον, ὅτε δὲ τὸ ὑγρὸν οὐ γὰρ ἅμα
 ἔσται ἅμφο. τὸ δὲ τῶν πολυπόδων ἦττον θαυμαστόν· 4
 οὐ γὰρ δέχονται τὴν θάλατταν· καὶ οἱ κάραβοι καὶ οἱ
 ἰστακοὶ καὶ οἱ καρκίνοι καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, ὥστε
 καὶ μεγάλης ἄγαν τῆς μεταβολῆς οὔσης ῥᾶον ὑπομένειν.
 καὶ περὶ τὰς ἐγγέλους φαίνεται συμβαίνειν· πολὺν
 γὰρ χρόνον δύνανται ζῆν ἔξω τοῦ ὑγροῦ διὰ τὸ
 μικρὰ τὰ βράγχια ἔχειν καὶ ὀλίγον δέχεσθαι τὸ ὑγρὸν·
 καὶ τὴν μύραιναν καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, ἢ καὶ τὸ
 ἴδιον ὀφιδῶδες, ἦκιστα ἄτοπον. εὐλογον δὲ καὶ ἐν τῷ 5
 ὕδατι μᾶλλον μὴ δύνασθαι διαμένειν ὅσῳ λεπτότερον
 ὂν τῆς θαλάσσης ἐγγυτέρω τοῦ ἀέρος ἐστὶ, καὶ ὅτι
 θερμότερον γὰρ ψυχρότερον ἐστὶ, διὸ καὶ πολὺπους φεύγει.
 καὶ διὰ τοῦτο περὶ Ἑλλάσποντον καὶ τὸν Πόντον οὐκ
 ἐστὶν. οἱ δὲ ἰχθύες τίκτουσιν ἀναπλέοντες εἰς τοὺς
 ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας ὅτι εὐδία μᾶλλον κυμάτων
 καὶ πνευμάτων· καὶ τὰ θηρία ἐλάττω καὶ οἱ κατε-
 σθίοντες ὅλως καὶ διασθίοντες ἰχθύς. ἢ δὲ τῆς θα- 6
 λάττης θερμότης ἐξ ἐκείνου φανερὰ τῷ μὴ διαμένειν
 δύνασθαι ἐν ταύτῃ τὰ ἐκ τῶν ποταμῶν ἀλλὰ μᾶλλον
 τὰ ἐκ τῆς θαλάττης ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ ταῖς λίμναις.
 ὥσπερ δ' αὐτὸ τοῦτο πρότερον σκεπτέον πότερον θερ-
 μότερον ὁ ἀήρ ἢ τὸ ὑγρὸν· εἰ γὰρ ὁ ἀήρ ὥσπερ ἂν
 εὐξείην, ἐγγυτέρω γ' ὂν τοῦ πυρὸς, ἦττον αἰεὶ θερμὰ
 καὶ τούτῳ κατεχόμενα. τοῦτο δὲ εἰ μὴ καὶ πρὸς τὰ
 αὐτῶν ὑπεναντίον ἀλλὰ πρὸς ἐκείνην τὴν δόξαν τὴν λεγο-
 μένην ὅτι θερμότερα πάντων τὰ ἔλαια καὶ ζωοτόκα.
 περὶ μὲν οὖν τούτων ἐπισκεπτέον. οἱ δ' ὄρουκοι τῶν
 ἰχθύων — εἰσὶ γὰρ ἐνιαχοῦ καὶ τοιοῦτοι καθάπερ καὶ 7
 περὶ Ἡράκλειαν καὶ ἄλλοθι τῶν ἐν τῷ Πόντῳ — γί-
 νονται μὲν καὶ παρὰ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ἔνυδρα

χωράφια. συμβαίνει δ' ἀναξηραινομένων τούτων ἐγκαταλειπομένους κατὰ μικρὸν συστέλλεσθαι καὶ διακοντας τὴν ὑγρότητα δύεσθαι κατὰ τῆς γῆς, εἶτα καταξηραινομένης διαμένειν, ἐν τῇ ἰκμάδι καταπερανταριχευομένους, ἐν τῇ γῇ, ὥσπερ τοὺς ἐν ταῖς φωλαῖς διαρκοῦντας· ὅταν δ' ἀνασκάπτωνται τότε κινεῖσθαι. παραπλήσιον δ' ἐστὶ τούτῳ καὶ (τὸ) ἐπὶ τῶ ἐκπηγνυμένων ἐν τῷ Πόντῳ ὅταν περιλαμβάνοντα τῷ κρυστάλλῳ· οἱ οὐ πρότερον αἰσθάνονται καὶ κινούνται πρὶν εἰς τὰς λοπάδας ἐμβληθῆναι καὶ ἔψεσθαι πάντων δὲ μάλιστα δοκεῖ πάσχειν τοῦθ' ὁ κωβίος ὅλως δ' οἱ ὄρυκτοὶ γίνονται ἰχθύες διὰ τὸ ὑπερβάλλοντας τοὺς ποταμοὺς ὅταν πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον καθιστῶνται ῥεῖθρον ἐγκαταλείπειν ἐν τοῖς ἀναξηραινομένοις ἐνθα μὲν ὡὰ ἐνθα δὲ τοιαύτας ἀρχὰς ἐξ ὧν γένεσις. ἔνια γὰρ οὐκ ἐκ ζώων ὥσπερ ἡ ἔγγελυς δοκεῖ δ' αὐτὴ γίνεσθαι καὶ ὁ καλούμενος κεντρίσκο ὥσπερ καὶ ἐν Ἡρακλείᾳ περὶ τὸν Λύκον ποταμὸν ἐγκαταλειφθέντα δ' ἀπομορφοῦνται καὶ διαμένει. τῆς διαμονῆς δὲ οὐκ ἄτοπον εἶναι· τροφῆς γὰρ ὀλίγη δεῖται πολλὰ τῶν τοιούτων ὥσπερ καὶ οἱ ὄφεις καὶ τὸ φωλεύοντα. συμβαίνει δὲ καὶ ταύτην ἰκανὴν ἔχειν ὧν τὴν πρώτην καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐκ τῆς γῆς ἰκμάδα διαδιδουμένην· οὐ μὲν μέγεθος γε τὰ τοιαῦτα λαμβάνειν οὔτ' εἰκὸς οὔτε φασὶ διὰ τὸ μήτε χώραν ἔχειν μήτε τροφὴν δαψιλῇ· δεῖ δὲ ἄμφω ταῦτα πρὸς τὴν αὔξησιν· τὸ δ' ἐν τῷ ἀέρι δύνασθαι διαμένειν τούτοις μὲν οὐ παντελῶς ὑπάρχει, τοῖς δ' ἐξιοῦσιν ἐκ τῶν τόπων καὶ νεμομένοις· αὐτοὶ δὲ μικρὰς εἰώθασιν δέεσθαι καταψύξεως ὥστε σύμμετρον αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀπὸ τοῦ ἀέρος. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ τῶν βραγχίων στενότης ὡς οὐ πολλῆς δεομένων· διὸ καὶ ἡ ἔγγελυς ἐν τε

τῷ αἰέρι πολὺν χρόνον ζῆ καὶ ἐν τοῖς θολεροῖς ὕδασι
 τάχιστα ἀποπνίγεται. καὶ ἅμα ἐν τοῖς γε ὀρυκτοῖς καὶ
 ἢ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπόψυξις ἐκ τῆς περιοχῆς ἱκανὴν ποιεῖ
 τὴν βοήθειαν. ἴδιον δέ τι παρὰ ταῦτα καὶ λόγου δεό- 11
 μενον τὸ περὶ τοὺς ἐν Παφλαγονίᾳ ὀρυκτοὺς ἰχθυῖς·
 ὀρύττεσθαι γὰρ φασιν ἐκεῖ κατὰ βάθους πλείονος ἀγα-
 θοὺς καὶ πολλοὺς· τὸν δὲ τόπον οὗτ' ἐπικλυσιν ποτα-
 μοῦ λαμβάνειν οὗθ' ὕδατος σύστασιν, ἀφ' ὧν δὴ
 φάμεν ἐγκαταλείπεσθαι τὰ ὡὰ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς γενέ-
 σεως. λοιπὸν γὰρ δὴ αὐτομάτους φύεσθαι, καὶ τοῦτο
 συνεχῶς — ἀδύνατος γὰρ ἢ πρὸς ἀλλήλους μίξις —,
 εἴτε δὴ τοῦτο θετέον ὥσπερ ἐνύγρου τινὸς τῆς χώρας
 οὔσης καὶ τὸ ὅλον γονίμου τῶν τοιούτων διὰ τὸ συμ-
 μετρίαν τινὰ ἔχειν τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ὑγροῦ — συμβαί-
 νει γὰρ δὴ γίνεσθαι καὶ ἑτέροισιν τινὰς αὐτομάτους
 ἰχθυῖς —, εἴτε διανάειν ἐκ τινων τόπων ὑγρότητας αἰ
 συνεπιφέρουσι τὰς γεννώσας ἀρχάς· ὁ δὲ τόπος εὐ-
 φρηῆς διὸ καὶ δέχεται καὶ ἐκτρέφει· σχεδὸν γὰρ οὐκ
 ἂν ἔτι πορρωτέρω τούτων. ἐκεῖνο δ' ἂν τις σκέψαιτο 12
 περὶ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν τῶν τε ἐν τῷ ξηρῷ καὶ
 τῶν ὀρυκτῶν ἄρα γε εἰς ὕδαρ ἀφιέμενα ζώη ἂν, ἢ τὴν
 οἰκείαν ζητοῖν χώραν καὶ τοῦτο αὐτοῖς ὥσπερ φύσις,
 καθάπερ καὶ τοῖς ἐν θαλάττῃ καὶ τοῖς ἐν ποταμοῖς·
 οὐδὲ γὰρ ταῦτα δέχεται τὰς μεταβολὰς πλὴν ὀλίγων.
 ἐπεὶ ὅσοι γε διὰ τὴν ἀναξηρασίαν καταδύονται καὶ
 ὅσοι περιλαμβάνονται τοῖς πάγοις, φανερόν ὡς τούτοις
 γε οἰκεῖον τὸ ὑγρόν. εἰκὸς δὲ μᾶλλον καὶ τοῖς ὀρυκτοῖς
 καὶ τοῖς ἑτέροις, τοῖς μὲν ἀπλῶς, τοῖς δ' ὡς ἀμφιβίοις
 κατὰ Δημόκριτον. ὃ καὶ ἐπ' ἄλλων συμβαίνει· χρῆται
 γὰρ ἔνια τῷ αἰέρι καθάπερ ἐρρέθη πρότερον.

FR. CLXXII.

Ὅτι τὰς χροῶς μεταβαλλόμενοι καὶ ἑξομοιούμενοι
 φυτοῖς καὶ τόποις καὶ λίθοις οἷς ἂν πλησιάσῃσι πολὺ-
 πους ἐστὶ καὶ χαμαιλέων καὶ τὸ θηρίον ὃ τάρανδος
 ὃ ἐν Σκύθαις φασὶν ἢ Σαρμάταις γίνεσθαι. μετα-
 βάλλει δ' ὁ χαμαιλέων εἰς πάντα τὰ χρώματα, πλην
 τὴν εἰς τὸ λευκὸν καὶ τὸ ἐρυθρὸν οὐ δέχεται με-
 ταβολὴν· καὶ οὐ πρὸς τὰ παρακείμενα μόνον χρώματα
 μεταβάλλει ἀλλὰ καὶ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἴαν τις μόνον
 2 ἄψηται αὐτοῦ τὸ χρῶμα μεταβάλλει. ὁ δὲ τάρανδος
 τὸ μὲν μέγεθός ἐστι κατὰ βουὴν τὸ πρόσωπον δὲ ὁμοίος
 ἐλάφῳ πλην πλατύτερος ὡσανεὶ ἐκ δύο συγκείμενος
 ἐλαφείων προσώπων. δίχηλον δ' ἐστὶ καὶ κερασφόρον·
 ἔχει δὲ τὸ κέρας ἀποφυάδας ὡσπερ τὸ ἐλάφου, καὶ
 τριχωτὸν ἐστὶ δι' ὅλου· περὶ γὰρ τὸ ὄστουν δέρματός
 ἐστὶν ἐπίτασις ὅθεν ἢ ἔκφυσις. τὸ δὲ δέρμα τῷ πάχει
 δακτυλιαῖόν ἐστιν ἰσχυρόν δὲ σφόδρα, διὸ καὶ τοὺς
 θώρακας ἐξανάζοντες αὐτὸ ποιοῦνται. σπάνιον δὲ τὸ
 3 ζῶον καὶ ὀλιγάκις φαινόμενον. θαυμαστὴ δ' ἢ μετα-
 βολὴ καὶ ἐγγὺς ἀπιστίας· τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἐν τῷ
 δέρματι γίνεται ἢ μεταβολὴ ἀλλοιουμένης τῆς ἐντός
 ὑγρότητος εἴτε αἱματώδους ἢ καὶ τινος ἄλλης τοιαύτης
 οὔσης, ὥστε φανερὰν εἶναι τὴν συμπάθειαν. ἢ δὲ τῶν
 τριχῶν μεταβολὴ ξηρῶν τε ὄντων καὶ ἀπηρητημένων
 καὶ ἀθρόον οὐ πεφυκότων ἀλλοιοῦσθαι παράδοξος
 ἀληθῶς καὶ ἀπίθανος, μάλιστα πρὸς πολλὰ ποικιλο-
 4 μένη. ὁ δὲ χαμαιλέων δοκεῖ τῷ πνεύματι ποιεῖν τὰς
 μεταβολὰς, πνευματικὸν γὰρ φύσει. σημεῖον δὲ τὸ
 τοῦ πνεύμονος μέγεθος· σχεδὸν γὰρ δι' ὅλου τοῦ σώ-
 ματος τέταται· ἅμα δὲ καὶ αὐτὸς ἐξαιρούμενος καὶ φυ-
 σῶμενος. (Photii Biblioth. 278.)

FR. CLXXIII.

Θ. ἐν τῷ περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χροίας τὸν πολύποδα φησὶ τοῖς πετρώδεσι μάλιστα τόποις συνεξομοιουῖσθαι· τοῦτο ποιοῦνται φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαμενοντων ζώων οὐδέχουσθαι φησι τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν· ἐν δὲ τῷ περὶ κατὰ τόπον διαφορῶν ὁ Θ. πολύποδας οὐ γίνεσθαι φησι περὶ Ἑλλάσποντον· ψυχρὰ γὰρ ἡ θάλασσα αὕτη καὶ ἤττον ἀλμυρὰ· ταῦτα δ' ἀμφοτέρα πολέμια πολύποδι. (Athenae. 7 p. 317.)

FR. CLXXIV.

Ὅτι τῶν ἀθρόων φαινομένων ζώων οὐχ ἡ αὕτη πάντων αἰτία ἀλλὰ τῶν μὲν καὶ ἡ γένεσις εὐθύς φανερά ὡσπερ τῶν μυιῶν, αἱ ἐν τοῖς στρατοπέδοις καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσι καὶ μετὰ τὸ παρελθεῖν αὐτὰ ἔτι μᾶλλον γίνονται. τούτων γὰρ ἢ τε κόπρος αἰτία καὶ ἢ τῶν ἄλλων σῆψις. ἄλλα δὲ προὔπαρχει μὲν ἐκφαίνεται δὲ διὰ τοὺς ὑετοὺς ὡσπερ οἱ τε κοχλῖαι καὶ οἱ μικροὶ βάτραχοι· οὐ γὰρ ὕονται ὡς τινες οἴονται, ἀλλὰ προφαίνονται μόνον κατὰ γῆς ὄντα πρότερον, διὰ τὸ εἰσρεῖν τὸ ὕδωρ εἰς τὰς θαλάμας αὐτῶν. ἄλλο δὲ γένος ἐστὶ τοῦτο βατράχων παρὰ τὸ ἐν ταῖς λίμναις καὶ τοῖς τέλμασι. τὸ δὲ πλῆθος καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ὅταν εὐθηνήσωσιν. ὅτι μᾶλλον μετὰ τὰς διαλύσεις καὶ τῶν πανηγύρεων καὶ τῶν στρατοπέδων ἢ ἔτι συνισταμένων αἱ μυῖαι γίνονται· συμβαίνει γὰρ παρόντων μὲν διὰ τὰς καθημερινὰς χρείας καὶ κινήσεις κινεῖσθαι τὰς γενέσεις αὐτῶν κινήσεως ἀεὶ καὶ μεταβολῆς γινομένης ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς καθάρμασιν ἐκβαλλομένοις αὐτῶν· ὅταν δὲ διαλυθῶσιν ἡσυχίας γενομένης ταχὺ συντελεῖται διὰ τὸ μὴ

ὑπ' οὐδέενος κωλύεσθαι μέγρι οὐ ἂν ξηρανθῆ τὸ ἐν
 τοῖς καθάρμασιν ὑγρόν. ἢ μὲν οὖν τῶν μυιῶν γένεσις
 ταχεῖαν καὶ πολλὴν ὡς εἴρηται τὴν γένεσιν λαμβάνει.
 3 οἱ δ' ἀττέλεβοι καὶ αἱ ἀκρίδες πανταχοῦ μὲν εἰσιν ὡς
 εἰπεῖν, πλήθεται δὲ ταῦτα τῷ τε τόπους οἰκίους λαμ-
 βάνειν καὶ τῷ μὴ διαφθείρεσθαι αὐτῶν τὰ ὠὰ, ὃ
 συμβαίνει διὰ τὴν ἀργίαν τῆς χώρας· ἐν γὰρ τῇ
 γεωργουμένη ἀπόλλυνται. διὸ καὶ ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ
 ἀργούσης καταφέρονται πρὸς τὴν οἰκουμένην καὶ ἐρ-
 γάσιμον. ἐγγρονίζουσι δὲ ἢ διὰ τὸ περιέχεσθαι τὸ
 χωρίον ὄρεσιν ὑψηλοῖς καὶ ὑπερᾶραι ταῦτα μὴ δύ-
 νασθαι. ἢ διὰ τὸ ἐπιτήδειον τῆς χώρας. τοιαύτη
 δὲ ἢ τε μαλακὴ καὶ νοτίδα ἔχουσα καὶ δροσοβόλος.
 4 χαλεπαὶ μὲν οὖν καὶ αἱ ἀκρίδες, χαλεπότεροι δὲ οἱ
 ἀττέλεβοι καὶ τούτων μάλιστα οὓς καλοῦσι βρού-
 κους. ἢ δὲ γένεσις αὐτῶν ἐξ ἀλλήλων. τινὲς δὲ οἴου-
 νται οὐκ ἀκριβεῖ σημεῖω τῷ (τὸ) χροῶμα παραπλησίως
 τινὰς αὐτῶν ἔχειν τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ὅτι καὶ αὐτόματος.
 δῆλον γὰρ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀπὸ τῆς τροφῆς ἀλλ' οὐκ
 5 ἀπὸ τῆς γενέσεως προσλαμβάνουσιν. ἢ δὲ φθορὰ
 τούτων ἢ μὲν ἐστὶν οἶον φυσικὴ τις καὶ λοιμώδης. ὑπὸ
 κύνα γὰρ οἰστρά καὶ ἐγγίνεται τι σκωλήκιον ἐν
 τῇ κεφαλῇ καὶ φθείρεται· ἢ δὲ ἐν τῇ μετακινήσει
 καὶ τῇ πτήσει· ὅταν γὰρ ἀρθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνέμων
 καταφέρονται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ φθείρονται.
 φθείρονται δὲ καὶ διὰ χειμῶνα καὶ ψύχος καὶ αὐτὰ
 καὶ τὰ ὠὰ αὐτῶν. φθείρονται δὲ καὶ ἐκ μηχανῆς ἀν-
 θρώπων· τάφρους γὰρ ποιοῦντες συνελαύνουσιν αὐτὰ
 6 εἰς αὐτοὺς καὶ καταχωννύντες διαφθείρουσι. ὅτι τῶν
 ὄφρων δύο τινὰ τῆς γενέσεως αἰτία ἐστίν. ἢ γὰρ ἀήρ
 ἔπομβρος ἢ πόλεμοι καὶ χύσεις αἱμάτων. ὃ σκέδον καὶ
 τῶν ἄλλων θηρίων τῆς γενέσεως αἴτιον. ἐξ οὗ ποτὲ

καὶ περὶ Θετταλίαν πλῆθος ὄφρων ἱστοροῦσι γενέσθαι.
 ὅτι καὶ αἱ μῦες ἐν ταῖς ἀρούραις ἀθρόον γίνονται, καὶ 7
 ἐν τοῖς ἀνύχοις μᾶλλον ἢ ἐν ταῖς ἐπομβροίαις· πολέμιον
 γὰρ αὐταῖς τὰ ὕδατα· πολύγονον δὲ τὸ ζῶον· ἀπόλλυ-
 νται δὲ τῇ μὲν ἐμφανεῖ καὶ ἐξωθεν φθορᾷ διὰ πλῆθος
 ὑδάτων· τοῦτο γὰρ καὶ ἐξω χειμάζει καὶ εἰς τὰς μυω-
 πίας παρεισρεῖ. φθείρουσι δ' αὐτοὺς καὶ αἱ ἄγρια
 γαλαῖ. ἔστι δὲ τις αὐτῶν καὶ ἀφανῆς καὶ ἀθρόα φθορὰ
 καθάπερ τις ἐπισυμβαίνουσα λοιμώδης· τίκεται γὰρ
 καὶ τούτων ἐν τῇ κεφαλῇ σκώληξ καὶ φθείρονται· ὁ
 καὶ οἱ ἔμπειροι ἐπισκοποῦντες, ἐπὰν ἴδωσι, τὴν φθορὰν
 αὐτῶν προνοοῦσι καὶ προαγγέλλουσιν. ὅτι οἱ μῦες 8
 ἱστοροῦνται καὶ σίδηρον κατεσθίειν καὶ χρυσίον· διὸ
 καὶ ἀνατέμνοντες αὐτοὺς οἱ ἐν τοῖς χρυσείοις τὸν χρυ-
 σὸν ἀνιμῶνται. ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ δίποδάς φασιν μῦας
 γίνεσθαι καὶ μεγάλους· ἔχουσι δὲ οὗτοι καὶ τοὺς ἐμ-
 προσθίους πόδας ἀλλ' οὐ βαδίζουσιν ἐπ' αὐτοῖς,
 χροῶνται δ' αὐτοῖς οἷα χερσίν· ὅταν δὲ φεύγωσι πη-
 θῶσι. (Photii Bibl. 278, 7.)

FR. CLXXV.

Ὅτι ὁ γαλεώτης, φασί, φθονῶν τῆς ὠφελείας
 τοῖς ἀνθρώποις καταπίνει τὸ δέρμα ὅταν ἐκδύσῃται·
 ἔστι γὰρ βοήθημα ἐπιλήπτῳ. καὶ ὁ ἔλαφος τὸ δεξιὸν
 κατορύττει κέρας, πρὸς τε τὰ τῆς φρόνης φάρμακᾶ
 καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ χρήσιμον. καὶ ἡ ἵππος ἀπεσθίει
 τῶν πάλων τὸ ἵππομανές· καὶ γὰρ τοῦτο πρὸς ἔνια
 χρήσιμον· καὶ ἡ φώκη ὅταν μέλλῃ ἀλίσκεσθαι ἐξεμεῖ
 τὴν πιτύαν, χρησιμεύουσαν καὶ ταύτην τοῖς ἐπιλή-
 πτοις. καὶ ὁ χερσαῖος ἐχῖνος ἐνουρεῖ τῷ δέρματι καὶ
 διαφθείρει. καὶ ἡ λύγξ κατακρύπτει τὸ οὖρον ὅτι
 πρὸς τὰς σφραγίδας καὶ πρὸς ἄλλας χρείας ἐπιτήδειον·

ἀλλ' ὅτι μὲν οὐ διὰ φθόνου ταῦτα ποιεῖ τὰ ζῶα ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῆς ἰδίας ὑπολήψεως ταύτην αὐτοὶ περιῆσαν τὴν αἰτίαν παντὶ δῆλον. πόθεν γὰρ τοῖς ἀλόγοις ἢ τοσαύτη σοφία ἦν καὶ οἱ λογικοὶ μετασυχνῆς μελέτης μανθάνουσιν; ἀλλ' ἢ μὲν φάκη διὰ τὸν φόβον ἴσως ταραττομένη ἐμεῖ τὴν πιτύαν· καὶ ἡ γαλεώτης καταπίνει τὸ δέσμα φυσικόν τι ποιῶν πάθος, καθάπερ αἱ κύνες καὶ αἱ ὕες καὶ σχεδὸν τὰ τετράποδα πάντα· κατεσθίει γὰρ τὰ χόρια μετὰ τοὺς τόκους· καὶ ὁ ἐχίνος δὲ διὰ φόβον ἢ δι' ἄλλο τι πάθος φυσικόν ἐνουρεῖ ἀλλ' οὐχ ἵνα φθείρη τὸ δέσμα. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πράττεται τοῖς ἀλόγοις ὧν οὐκ ἔχομεν λόγον ἀποδοῦναι· οἷον διὰ τί ἢ ὄρνις ὅταν τέκη περιρρίπτει τὰ κάρφη· διὰ τί οἱ κύνες ἐπαίροντες τὰ σκέλη προσουροῦσι· διὰ τί ἢ αἶξ ὅταν λάβῃ τὸ ἠρύγγιον εἰς τὸ στόμα μένει καὶ τὰς ἄλλας ἴστασθαι ποιεῖ. καὶ τὸ τῆς λυγγὸς οὖν καὶ τὸ τῆς ἐλάφου ὁ αὐτὸς κατάλογος περιέξει. (Photii Bibl. 278, 8.)

FR. CLXXVI.

Θ. ἐν τῷ περὶ φωλευόντων οἱ κοιλίαι, φησί, φωλεύουσι μὲν καὶ τοῦ χειμῶνος μᾶλλον δὲ τοῦ θέρους· διὸ καὶ πλείστοι φαίνονται τοῖς μετοπωρινοῖς ὕδασιν· ἢ δὲ φωλεία τοῦ θέρους καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. (Athenae. 2 p. 63.)

FR. CLXXVII.

Θ. ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων τοὺς ἀστακοὺς καὶ καράβους καὶ καρίδας ἐκδύεσθαι φησι τὸ γῆρας. (Athenae. 3 p. 105.)

FR. CLXXVIII.

Θ. ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων διὰ τὸ ψύχος

φησὶ τὴν νάρκην κατὰ γῆς δύεσθαι. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν δακέτων καὶ βλητικῶν διαπέμπεσθαι φησὶ τὴν νάρκην ἀπ' αὐτῆς δύναμιν καὶ διὰ τῶν ξύλων καὶ διὰ τῶν τριοδόντων, ποιούσαν ναρκαῖν τοὺς ἐν χεροῦν ἔχοντας. (Athenae. 7 p. 314.)

FR. CLXXIX.

Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῶν φασιανῶν φησὶν οὐ κατὰ λόγον ἢ ὑπεροχῇ τῶν ἀρρένων ἀλλὰ πολλῷ μείζων. (Athenae. 14 p. 654.)

FR. CLXXX.

Θ. δὲ ὁ Ἐρέσιος Ἀριστοτέλους μαθητῆς ἐν τρίτῃ περὶ ζώων μνημονεύων αὐτῶν οὕτωςί πως λέγει· ἔστι καὶ τοῖς ὄρνισι τοιαύτη διαφορά· τὰ μὲν γὰρ βραχέα καὶ μὴ πτητικὰ καθάπερ ἀτταγὴν πέρδιξ ἀλεκτροῦν φασιανὸς εὐθύς βαδιστικὰ καὶ δασέα. (Athenae. 9 p. 387.)

FR. CLXXXI.

Θ. γοῦν ἐν τῷ περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν καὶ Ἀθήνησι φησὶν πέρδικες ἐπὶ τάδε τοῦ Κορυθαλλοῦ πατρὸς τὸ ἄστν κακαβίζουσιν οἱ δ' ἐπέκεινα τιττυβίζουσιν. (Athenae. 9 p. 390.)

FR. CLXXXII.

Τοὺς δὲ περὶ Παφλαγονίαν πέρδικάς φησὶ Θ. δύο ἔχειν καρδίας. (Athenae. 9 p. 390.)

FR. CLXXXIII.

Ὁ δὲ Θ. τοὺς ἀγρίους (ἀλεκτρούνας) φησὶν ὀχρευτικωτέρους εἶναι τῶν ἡμέρων. λέγει δὲ καὶ τοὺς ἄρ-

ρενας εὐθύς ἐξ εὐνῆς ἐθέλειν πλησιάζειν, τὰς δὲ θηλείας προβαινούσης μᾶλλον τῆς ἡμέρας. (Athenae. 9 p. 391.)

FR. CLXXXIV.

Ἰχθυὺς ἰστορεῖ Θ. ὑπὸ δίγους πεπηγότας, ἀναφεθῶσιν ἐπὶ τὴν γῆν, κατάγνυσθαι καὶ συντριβεσθαι δίκην ὑέλων ἢ κεραμεῶν σωμαίων. (Plut. de primo frig. p. 952.)

FR. CLXXXV.

Θ. ἐν τῇ πρὸς Φανίαν ἐπιστολῇ καὶ ὄνον φησὶν αὐτὸν (iulum) καλεῖσθαι. (Schol. ad Apollon. Rhod. Argon. I. v. 972.)

FR. CLXXXVI.

Λέγει δὲ Θ. ἐκβαλὼν τὸν μῦθον καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας παραλύων τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων (ranarum in Seripho). (Aelian. Hist. anim. 3, 37.)

FR. CLXXXVII.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἐνθα νοτιώτερος ὁ ἀήρ ὑπεράγαν οἱ ἀλεκτρονέες οὐκ ἄδουσι, φησὶ Θ. (Aelian Hist. anim. 3, 38.)

FR. CLXXXVIII.

Δίοτι τὴν χοιρῶν ὁ πολύπους ἐξαλλάττει; πότερον, ὡς Θ. ᾤετο, δειλόν ἐστι φύσει ζῶον; ὅταν οὖν ταραχθῆ τρεπόμενον τῷ πνεύματι συμμεταβάλλει τὸ χροῶμα καθάπερ ἄνθρωπος. (Plut. Quae. natur. p. 916.)

FR. CLXXXIX.

Μεταβάλλει γὰρ ὁ μὲν χαμαιλέων οὐδέν τι μηχανώμενος οὐδὲ κατακρύπτων ἑαυτὸν ἀλλ' ὑπὸ δέους ἄλλως τρέπεται φύσει ψοφοδεῆς ὢν καὶ δειλός· συνέπεται δὲ καὶ πνεύματος πλήθος, ὡς Θεόφραστος. Ἠλίγον γὰρ ἀποδεῖ πᾶν τὸ σῶμα τοῦ ζώου πλήρες εἶναι πνεύμονος, ᾧ τεκμαίρεται τὸ πνευματικὸν αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τὰς μεταβολὰς εὐτρεπτον. (Plut. de collert. anim. p. 978.)

FR. CXC.

Ὅτι αἱ τοῦ μέλιτος γενέσεις τριτταί· ἢ ἀπὸ τῶν ἀνθῶν καὶ ἐν οἷς ἄλλοις ἐστὶν ἡ γλυκύτης· ἄλλη δ' ἐκ τοῦ ἀέρος ὅταν ἀναχυθὲν ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ἡλίου συνηθῆν πέσῃ· γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ὑπὸ πυρακηντόν. ἄλλη δ' ἐν τοῖς καλάμοις. πίπτει δὲ τὸ ἐκ τοῦ ἀέρος μέλι καὶ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τὰ προστυρόντα τῶν φυτῶν. εὐρίσκεται δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῖς φύλλοις τῆς δρυὸς καὶ ἐπὶ τῆς φιλύρας διότι πυκνότητα ἔχει ταῦτα καὶ ἐνικμά ἐστι. δεῖ δὲ μήτε τελείως εἶναι ἡρᾶ ἵνα μὴ εἰς αὐτὰ ἔλκη, μήτε μανὰ ἵνα μὴ διίη· ταῦτα δὲ καὶ ἐνικμα καὶ πυκνότητα ἔχει, τὰ δὲ τῆς φιλύρας καὶ γλυκύτητα. ἔχει δὲ πῶς ἡ μέλιττα οἰκείσιν τινα πρὸς τὴν δρυῖν. (Photii Bibl. 278, 10.)

AUCTARIUM FRAGMENTORUM.

FR. XXII^b.

Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Θ. καὶ Εὐδήμος ἐν τοῖς πε-
τόπου ἀξιώμασι καὶ τὸ ἀκίνητον εἶναι τὸν τόπον προ-
λαμβάνουσι. (Simpl. in Arist. Phys. p. 374^b Bk.)

FR. XXVI. b.

Καὶ ὁ Θ. δὲ ἐν τῷ α περιὶ Κινήσεως τὰ αὐ-
ταῦτα περιὶ τούτων δοξάζων φαίνεται. λέγει δὲ οὕτως·
ὑπὲρ δὲ τοῦ κινεῖσθαι τὸ κινούμενον καὶ κεννησθαι
τὸ κεννημένον δεῖν ἄρα γε ἐνδέχεται λέγειν ὃ καὶ ἐν
τῶν σωμάτων κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν, ὡς οὐκ αἰεὶ τὸ ἡμῶν
πρωτον, ἀλλ' ἐνίοτε ἀθρόον γε.' (Simpl. in Arist. Phys.
F. 23.)

FR. LIII^b.

Ἄμεινον δὲ τὰ Θεοφράστου παραθέσθαι περιὶ
τοῦ δυνάμει νοῦ καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ. περιὶ μὲν οὖν το-
δυνάμει τάδε φησὶν· ὁ δὲ νοῦς πῶς ποτὲ ἔξωθε-
ῶν καὶ ὥσπερ ἐπίθετος ὅμως συμφυῆς, καὶ τίς ἡ φη-
σις αὐτοῦ; τὸ μὲν γὰρ μηδὲν εἶναι κατ' ἐνέργειαν δι-
νάμει δὲ πάντα, καλῶς, ὥσπερ καὶ ἡ αἰσθησις. ο-
γὰρ οὕτως ληπτέον ὡς οὐδὲ αὐτός· ἐριστικὸν γάρ
ἀλλ' ὡς ὑποκειμένην τινὰ δύναμιν καθάπερ καὶ ἐν
τῶν ὑλικῶν. ἀλλὰ τὸ ἔξωθεν ἄρα οὐχ ὡς ἐπίθετο
ἀλλ' ὡς ἐν τῇ πρώτῃ γενέσει συμπεριλαμβανόμενον
θετέον. πῶς δέ ποτε γίνεται τὰ νοητὰ καὶ τί τὸ πα-
σχεῖν αὐτόν; δεῖ γὰρ, εἴπερ εἰς ἐνέργειαν ἦξει, καθά-

ερ ἢ αἰσθησις· ἀσωμάτῳ δὲ ὑπὸ σώματος τί τὸ πά-
 ρος, ἢ ποία μεταβολή; καὶ πότερον ἀπ' ἐκείνου ἢ
 ἀρχὴ ἢ ἀπ' αὐτοῦ; τὸ μὲν γὰρ πάσχειν ἀπ' ἐκείνου
 ὄξειεν ἂν, οὐδὲν γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν ἐν πάθει, τὸ
 ἐ ἀρχὴ πάντων εἶναι καὶ ἐπ' αὐτῷ τὸ νοεῖν καὶ μὴ
 ὥσπερ ταῖς αἰσθήσεσιν ἀπ' αὐτοῦ. τάχα δ' ἂν φανεῖη
 καὶ τοῦτο ἄτοπον, εἰ ὁ νοῦς ὕλης ἔχει φύσιν μηδὲν
 ἢ ἅπαντα δὲ δυνατός' . . . ἔστι δὲ ἐν τῷ πέμπτῳ
 τῶν Φυσικῶν, δευτέρῳ δὲ τῶν περὶ Ψυχῆς . . . ἀπαθῆς
 γὰρ, φησὶν, ὁ νοῦς, εἰ μὴ ἄρα ἄλλως παθητικός, καὶ
 αὐτὸ παθητικὸν ὑπ' αὐτοῦ οὐχ ὡς τὸ κινητικὸν λη-
 πτέον, ἀτελὴς γὰρ ἡ κίνησις, ἀλλ' ὡς ἐνέργειαν. καὶ
 ἀποδείξαι φησι τὰς μὲν αἰσθήσεις οὐκ ἄνευ σώματος, τὸν
 νοῦν χωριστόν. ἀψάμενος δὲ καὶ τῶν περὶ τοῦ
 ποιητικοῦ νοῦ διωρισμένων Ἀριστοτέλει, ἐκείνο, φησὶν,
 ἀπισκεπτέον, ὃ δὴ φαμεν ἐν πάσῃ φύσει τὸ μὲν ὡς
 ἰσχυρὴν καὶ δυνάμει τὸ δὲ αἰτιον καὶ ποιητικὸν, καὶ, ὅτι
 καὶ τιμιώτερον τὸ ποιοῦν τοῦ πάσχοντος καὶ ἡ ἀρχὴ
 τῆς ὕλης· ταῦτα μὲν ἀποδέχεται, διαφορεῖ δέ· τίνες
 οὖν αὐταὶ αἱ δύο φύσεις, καὶ τί πάλιν τὸ ὑποκείμενον
 συνηρημένον τῷ ποιητικῷ; μικτόν γὰρ πῶς ὁ νοῦς
 εἶναι τε τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ δυνάμει· εἰ μὲν οὖν
 ἰσχυρὸς ὁ κινῶν, καὶ εὐθὺς ἐχορῆν καὶ αἰεῖ· εἰ δὲ
 ἰσχυρότερον, μετὰ τίνος, καὶ πῶς ἢ γένεσις; ἔοικεν οὖν
 καὶ ἀγέννητος εἶπερ καὶ ἀφθαρτος. ἐνυπάρχων δ'
 οὖν διὰ τί οὐκ αἰεῖ; ἢ διὰ τί λήθη καὶ ἀπάτη καὶ ψευ-
 δος; ἢ διὰ τὴν μίξιν; ἐξ ὧν ἀπάντων δηλόν ἐστιν ὅτι
 οὐ φαύλως ὑπονοοῦμεν ἄλλον μὲν τινα παρ' αὐτοῖς
 εἶναι τὸν παθητικὸν νοῦν καὶ φθαρτόν, ὃν καὶ κοινὸν
 ἀνομάζουσι, καὶ ἀχώριστον τοῦ σώματος, καὶ διὰ τὴν
 ἀπόδοσιν τοῦτο μίξιν τὴν λήθην καὶ τὴν ἀπάτην γίνεσθαι,
 φησὶν ὁ Θ., ἄλλον δὲ τὸν ὥσπερ συγκαείμενον ἐκ τοῦ

δυναμίαι καὶ ἐνεργεῖα, ὃν καὶ χωριστὸν εἶναι τοῦ σ
ματος τιθέασιν καὶ ἄφθαρτον καὶ ἀγέννητον, καὶ π
μὲν δύο φύσεις τούτους τοὺς νοῦς πῶς δὲ μίαν.
γὰρ τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἴδους. (Themist. de an. 91.)

FR. LVII b.

Οὗ καὶ αὐτοῦ Θ. ἐν τῷ περὶ τῶν Ποσαχῶς μ
μνηται, οἷον ἐπίστασθαι πᾶν τρίγωνον ὅτι δυσὶν ὀρθο
ῖσας ἔχει τὰς τρεῖς γωνίας· ἢ γὰρ ὡς καθόλου ἢ
καθ' ἕκαστα πάντα. (Alex. in Arist. Top. p. 266^b Bk.)

FR. LVII c.

Διόπερ ὀρθῶς ὁ Θ. τὴν μὲν καθ' ἕκαστα ὠρισμέν
καλεῖ, τὴν δὲ μερικὴν ἀδιόριστον· καὶ ἀντιδιαίρει
πρὸς μὲν τὴν ἀπλῶς καθόλου ἢ καθ' ἕκαστα, πρὸς δὲ
καθόλου ὡς καθόλου ἢ μερικὴ. (Ammon. in Arist. de
terpr. p. 113^b Bk. Conf. Boeth. in Arist. de int. I. 340.)

FR. LVII d.

Ἐμνημόνευσε τοῦ οὕτως ἀδιορίστου καὶ Θ.
τῷ περὶ Καταφάσεως· τὸ γὰρ εἶναι τι τούτων κ
τὸ ἕτερον εἶναι ἀδιορίστα λέγει, τὸ μὲν εἶναι τι το
των, ὅτι καὶ πάντων ὄντων ἀληθὲς καὶ τῶν μὲν ὄντο
τῶν δὲ μὴ· τὸ δὲ τὸ ἕτερον εἶναι, ὅτι καὶ τοῦτο ἀλ
θὲς καὶ ἀμφοτέρων ὄντων καὶ τοῦ ἑτέρου μόνον
(Alex. in Arist. Anal. pr. p. 152^b Bk.)

FR. LVII e.

Φησὶν ὁ Θ. ὅτι ἐπὶ τινων, εἰ μὴ ὁ προδιο
σμὸς ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἢ ἀντίφασις συ
αληθεύσει, οἷον, φησὶν, εἰ μὴ λέγωμεν, Φαινίας ἔχ
ἐπιστήμην, Φαινίας οὐκ ἔχει ἐπιστήμην, δύναται ἀ
φότερα εἶναι ἀληθῆ. (Schol. ap. Waitz, Organ I. 40.)

FR. LXIII^b.

Θ. δὲ καὶ ταύτην (τὴν ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην) ὁμοίως ταῖς ἄλλαις ἀποφατικαῖς φησὶν ἀντιστρέφειν. (lex. in Arist. Anal. pr. p. 150 Bk.)

FR. LXIII^c.

Θ. μέντοι καὶ Εὐδήμος . . . ἀντιστρέφειν φασὶ καὶ τὴν καθόλου ἀποφατικὴν αὐτῇ, ὥσπερ ἀντέστρεφε καὶ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀποφατικὴ καὶ ἡ ἀναγκαία. (lex. ibid. p. 166^b Bk.)

FR. LXIII^d.

Λέγει (Ἀριστοτέλης) ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν αἱ δυνάμει τοὺς τρεῖς ὅρους ἐν ἑαυταῖς ἔχουν, ὅποιαί εἰσιν οὓς ἐξέθετο νῦν, ὅποιαί εἰσιν αἱ κατὰ πρόσληψιν ὑπὸ Θεοφράστου λεγόμεναι· αὗται γὰρ τοὺς τρεῖς ὅρους ἔχουσί πως· ἐν γὰρ τῇ καθ' οὗ τὸ B παντὸς κατ' ἐκείνου καὶ τὸ A παντὸς, ἐν τοῖς δύο ὅροις, τῷ τε B καὶ τῷ A, τοῖς ὠρισμένοις ἤδη πως περιείληπται καὶ ὁ τρίτος, καθ' οὗ τὸ B κατηγορεῖται, πλὴν οὐχ ὁμοίως ἐκείνοις ὠρισμένους φανερός. ἐν δὲ ταῖς τοιαύταις προτάσεσι αὐτῇ λέξει μόνον τῶν κατηγορικῶν διαφέρειν δοκοῦσιν, ὡς ἔδειξεν ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως Θ. . . . ὁ μέντοι Θ. ἐν τῷ περὶ Καταφάσεως τὴν καθ' οὗ τὸ B, τὸ A, ὡς ἴσον δυναμένην περιλαμβάνει τῇ καθ' οὗ παντὸς τὸ B, κατ' ἐκείνου παντὸς τὸ A. (Alex in Arist. Anal. pr. p. 184 Bk.)

FR. LXIIIe.

Δόξουσι γὰρ οἱ δι' ὄλων ὑποθετικοὶ, οὓς Θ. κατὰ ἀναλογία λέγει, οἷοί εἰσιν οἱ διὰ τριῶν λεγόμενοι, καὶ μετέπειτα ὑποπίπτειν τῇ διὰ τῆς ἐκλογῆς δείξει. λέγει

δὲ αὐτοὺς ὁ Θ. κατὰ ἀναλογίαν, ἐπειδὴ αἶ τε προτάσει ἀνάλογοι καὶ τὸ συμπέρασμα ταῖς προτάσεσιν· ἐπᾶσι γὰρ αὐτοῖς ὁμοιότης ἐστίν. ἢ οὐδὲ συλλογισμοῦ κυρίως καὶ ἀπλῶς ἐκείνοι, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο, ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοί· οὐδὲν γὰρ εἶναι ἢ μὴ εἶναι δεκνύουσι. (Alex. in Arist. Anal. pr. p. 178^b Bk.)

FR. LXX^b.

Δεῖ δὲ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι Θ. τὰ περὶ ταύτου προβλήματα ὑποτάσσει τοῖς γενικοῖς, ὥσπερ καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν· λέγει γὰρ 'καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὴν ταυτότητα γενικὰ θῶμεν.' (Alex. in Arist. Top. p. 257 Bk.)

FR. LXX^c.

'Ὅτι δὲ λέγεται (τὰ πρὸς τι) πρὸς ταῦτα ἐν οὐδὲν ἔστιν, ὑπὸ μὲν Θεοφράστου ἐν τῷ β τῶν Τοπικῶν οὕτως εἴρηται· ὧν μὲν γὰρ ἕκαστα λέγεται, καὶ ὑπάρχει τούτοις, ὥσπερ ἡ συμμετρία καὶ ἡ ἕξις καὶ ἡ σύνθεσις· μνήμη δὲ καὶ ὕπνος καὶ ὑπόληψις οὐδενὸς τῶν ἀψύχων, οὐδὲ ἡ ἐτέρου κίνησις ἄλλω· διὸ δεκνύουσι καθ' ἕκαστον διοριστέον.' (Alex. in Arist. Metaph. p. 719^b Bk.)

FR. LXX^d.

Κατὰ γὰρ τὸν Θ. γνώμη ἐστὶ καθόλου ἀπόφανσις ἐν τοῖς πρακτέοις· εἰσὶ δὲ τούτων αἱ μὲν παράδοξοι αἱ δὲ ἔνδοξοι αἱ δὲ ἀμφισβητούμεναι. (Gregor. Corinth.-ad Hermog. VII, 1154 Walz.)

FR. LXXXVI^b.

Ὅν γὰρ, εἴ τις, ὡς Θ. λέγει, γευσάμενος τῆς ἀμβροσίας ἐπιθυμεῖ αὐτῆς, μέμφεσθαι ἄξιον, ἀλλ' εἴ τις

φοδρῶς ἡττᾶται τῶν ἡδονῶν ὡς οἱ πολλοί. (Aspasii
chol. in Ar. Eth. Classical Journal XXIX, 45.)

FR. LXXXVI c.

Καὶ τὸν Ἀναξαγόραν αἰτιᾶται ὁ Θ. ἐν Ἡθικοῖς
ἔργων ὅτι ἐξελαύνει ἡδονὴν λυπὴν ἐναντίαν οἷον ἀπὸ
οὐ διψᾶν. (Olymp. in Plat. Phileb. 269 Stallb.)

FR. LXXXVI d.

Φυόμενοι γὰρ ἐν τοῖς τηλικούτοις αἱ ἀρεταὶ καὶ
λαστάνουσαι τό τε κατορθούμενον, ὡς φησι Θ., ἐπιβε-
βαιουῦνται τοῖς ἐπαίνοις καὶ τὸ λοιπὸν αὖξονται μετὰ
προσλήματος ἐπαιρούμεναι. τὸ δὲ ἄγαν πανταχοῦ μὲν
ἐπισηφαλές. (Plut. Agis. c. 2.)

FR. LXXXVI e.

Θ. ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, τί συνέχει τὸν ἀνθρώ-
πων βίον, ἔφη, εὐεργεσία καὶ τίμη καὶ τιμωρία.
(Stob. Eclog. 48, 72.)

FR. LXXXVI f.

Μεῖζον δὲ τὸ τὸν πλοῦτον ἄζηλον, ὡς φησι Θ.,
καὶ ἄπλοτον ἀπεργάσασθαι τῇ κοινότητι τῶν δειπνῶν
καὶ τῇ περὶ τὴν διαίταν εὐτελείᾳ. (Plut. Lycurg. c. 10.
cf. Plut. de cupidit. divit. p. 527.)

ΠΡΙΣΚΙΑΝΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΛΥΛΟΥ
 ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ
 ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ.

Περὶ αἰσθήσεως.

Capita
 ver-
 sionis
 Picini.

Περὶ αἰσθήσεως αὐτῷ ὁ σκόπος ἐφεξῆς. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν κινούμενα τὰ αἰσθητήρια ἔξομοιοῦσθαι τοῖς αἰσθητοῖς τῷ πάσχειν βούλεται ὁ Ἀριστοτέλης, ζητεῖ τίς ἢ ὁμοίωσις. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἄτοπον φαίνεται τὸ χρώματι καὶ χυμοῖς καὶ ψόφῳ καὶ μορφῇ, ἔξομοιοῦσθαι δύνασθαι. λέγει μὲν οὖν καὶ αὐτὸς κατὰ τὰ εἶδη καὶ τοὺς λόγους ἄνευ τῆς ὕλης γίνεσθαι τῆν ἔξομοίωσιν. ἐπεξεργαστέον δὲ πότερον ἔξωθεν τὸ εἶδος καὶ ποῖον καὶ ποῦ ἐπιφαινόμενον, καὶ εἰ πρὸς γινῶσιν ἱκανὸν τὸ περὶ τοῖς σώμασιν μεριζόμενον καὶ εἰς ἓν οὐ συναιρούμενον, κατὰ τὴν εἰς ἓν συναίρεσιν καὶ τὴν ἀμέριστον τοῦ γνωστοῦ παντὸς περίληψιν ἀπάσης ἰσταμένης γνώσεως. ἐνεργεῖν μὲν οὖν κατὰ τὸ εἶδος τοῦ γνωστοῦ ἀνάγκη τὸ γινῶσκον καὶ τὸν ἐκείνου προβεβληθῆσαι χαρακτῆρα, καὶ τοῦτο ἔξομοίωσις· πάθημα δὲ τοῦ αἰσθητηρίου προηγείσθαι ἀνάγκη τῆς αἰσθήσεως. οὐ γὰρ παντελῶς οὐσα χωριστῇ σωμάτων δύναμις ἢ αἰσθησις ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς τὰ αἰσθητήρια οὐσιωμένη νεύσει καὶ τοῦ ζώου οὐσα συμπληρωτικῇ, οὐδὲ ἐνεργεῖν ἄνευ αὐτῶν οἷα τε· οὐ μὴν οὔτε προηγουμένως αὕτη ἐγειρομένη συγκινεῖ τὸ ὄργανον, ὡς ἡ φαντασία, διὰ τὸ ἐπὶ πολὺ κατατετα-

μένον και διὰ τὴν ὅλην περὶ τὰ ἐκτὸς ἀπότασιν, και
 παρόντων και αὐτῶν δεῖσθαι τῶν αἰσθητῶν· τὰ μὲν
 οὖν φανταστὰ οὐκ ἐκτὸς, εἰ και τῶν ἔξω ἐστὶν ἀφο-
 μοιωμάτα, τὰ δὲ αἰσθητὰ ἔξω· τούτων γὰρ ἢ αἰσθη-
 τισ ἀλλ' οὐχὶ τῶν ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις παθῶν, σὺν
 δὲ τούτοις τῶν ἐν τοῖς σώμασιν εἰδῶν ἀντιλαμβάνεται.
 πάσχει δὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν τὰ αἰσθητήρια οὐχ ὡς 3
 ἄψυχα ἀλλὰ ζῶντος σώματος τὸ πάθος· διὸ οὐδὲ πάθος τὸ
 ὅλον οὐδὲ ἔξωθεν πάντα ἀλλὰ και κατ' οἰκείαν ἐνέρ-
 γειαν. και οὐ κινεῖται μὲν πρότερον ἐνεργεῖ δὲ ὕστε-
 ρον, ἀλλ' οὐδὲ κινεῖται ὅλως εἰ μὴ ἅμα ἐνεργοίη. οὐ
 μὴν οὐδὲ ἐνεργεῖ ἄνευ τοῦ κινεῖσθαι. τὸ δὴ τοιοῦτον
 ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις κινούμενον ὁμοιοῦται τοῖς τῶν
 αἰσθητῶν εἶδεσιν ὡς ἅμα ὑπ' αὐτῶν τε και κατὰ τὴν
 ἑαυτοῦ ἀνὰ τῆς ζωτικῆς ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ ἐμφάσεως
 ἐπιέργειαν ἐγγινόμενον. ἀλλ' οὐπω τοῦτ' αἰσθησις τὸ
 ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ πρὸς τὰ αἰσθητὰ ὁμοίωμα, πάθημα
 οὐκ ἄλλο μᾶλλον ἢ ἐνέργημα, και σωματοειδὲς και μεριστὸν
 και χρόνῳ παρατεινόμενον και σπεῦδον μὲν εἰς τὸ
 εἶδος οὐπω δὲ ὄν ἐν τῷ εἶδει ἀλλ' ἐν κινήσει ἐτέρου·
 τῆ δὲ αἰσθησις ἀμεριστως τε τὴν ἀρχὴν και μέσα και
 τέλος τοῦ αἰσθητοῦ περιλαμβάνει, και ἐνέργειά ἐστι
 και κρίσις τελεία και ἐν τῷ νῦν ἅμα ὅλη και κατὰ τὸ
 εἶδος ἤδη τοῦ αἰσθητοῦ ἔστηκε. διὸ οὐκ ἄνευ μὲν
 τοῦ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ παθήματος, οὐ μὴν τοῦτο ἢ
 αἰσθησις· ὅθεν και πάσχοντες μὲν καθεύδοντες τε
 και ἐργηγοροῦντες ἐνίοτε οὐκ ἐπαισθανόμεθα. δεῖ
 ποῖννυ μετὰ τὸ πάθημα εἰς εἶδος τελειωθῆναι τὸ τῷ
 αἰσθητῷ ὁμοιον· κατὰ γὰρ τὸ τέλειον εἶδος ἢ αἰσθη-
 τισ ἐπειδὴ κρίνει. τὸ δὲ τοῦ αἰσθητοῦ εἶδος τοῦτο
 ἤδη οὐκ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ· πάθημα γὰρ και κίνημα
 και ἐν μερισμῷ ἀλλ' οὐκ εἶδος. οὐ μὴν οὐδὲ ἐν τῇ

ἐμφάσει τῆς ζωῆς τῆ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ ἀπὸ τῆς ψυ-
 χῆς ἐνδεδεμένη· μετὰ γὰρ πάθους καὶ ταύτης τὸ
 ἐνέργημα καὶ κοινόν ἐστιν ἀμφοῖν τὸ κίνημα τοῦ τε
 ὀργάνου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς. ἀλλ' ἐν ζωῇ μὲν δη-
 λαδὴ τὸ εἶδος καθ' ὃ ἡ αἰσθησις, τῆ δὲ κατ' ἐνέργειαν
 ἰσταμένη, οὐ τῆ χωριστῆ, ἀλλὰ τῆ συμπληρούση τὸ
 ζῶον ψυχικῆ ζωῇ, καὶ τῆ ζωτικῆ αὐτῆς προσβολῇ τῆ
 4 περὶ τὰ σώματα μεριζομένη· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἱκανόν
 πρὸς τὴν αἰσθησιν. τὸ γὰρ τελεωθὲν περὶ τὸ αἰσθη-
 τήριον κατ' ἐνέργειαν εἶδος, ἅτε περὶ τὸ σῶμα μερι-
 ζόμενον καὶ εἰς ἓν ἀμερὲς οὐκ ἐπιστροφόμενον, οὐκ
 ἔστι γνωστικόν, ἀλλ' ἔστι τις ἐν τῇ ψυχῇ προειλημμέ-
 νος τῶν αἰσθητῶν λόγος ὃς ζῆ καὶ καθ' ἑαυτὸν καὶ
 οὐ μόνον ἐστὶ τοῦ συνθετοῦ· διὸ καὶ ἀμερίστως
 ἐνεργεῖ καὶ δύναμις ὑπάρχει τῶν κατὰ τὸ μέρος, ἀλλ'
 οὐχ ὡς ἐν τι μεριστὸν εἶδος ἐγγίνεται, λόγος τε γνω-
 στικός τῶν αἰσθητῶν ἐν ψυχῇ ὑφεστὼς ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ
 σώματι ἰδρυμένος· εἰς μὲν, ἀλλ' οὐχ ὡς τὰ ἄτομα,
 τὸ δὲ ἐν ἔχων περιληπτικὸν τῶν πολλῶν καὶ ἐκάστῳ
 αὐτῶν ἐφαρμόζον· τῷ γὰρ ἐνὶ || τοῦ λευκοῦ λόγῳ
 πάντων αἰσθάνεται ἢ ψυχὴ τῶν κατὰ μέρος λευκῶν·
 δεῖ τοίνυν τὸν τοιοῦτον προβληθῆναι λόγον εἰ μέλλει
 γίνεσθαι αἰσθησις· προβάλλεται δὲ ὡσπερ οἰκείου
 καὶ ζωτικὸν εἶδος διεγειρόμενος καὶ τούτῳ συναρμο-
 ζόμενος τῷ ὁμοιώματι τοῦ ἐκτὸς εἶδους καὶ σὺν αὐτῷ
 ἐνεργῶν· τὸ γὰρ κρῖνον ὁ λόγος καὶ ἡ σύνεσις κατὰ
 τὴν αἰσθητικὴν ψυχὴν καὶ ἡ εἰς τὸ ἀμερὲς συναίρεσις
 5 ἐν τῇ χωριστῇ σωματίων ὑποστάσει. οὐκοῦν ἔχει τὸ
 τοῦ αἰσθητοῦ εἶδος ἢ ψυχὴ τῷ τὸν λόγον αὐτοῦ προ-
 βάλλειν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἀπ' αὐτοῦ μορφὴν τινα ἢ τύπω-
 σιν ὡς ἀπὸ σφραγίδος δεχομένη. ἢ γὰρ κρίσις καὶ ἡ
 ἐνέργεια ἐνδοθεν καὶ ζωτικῆ· ὁ μὲν οὖν λόγος ἔνδον

καὶ οὐσιώδης τῆς ψυχῆς, ἣ δὲ τοῦ ζώου συμπληρωτικὴ
ζωὴ ἀπὸ μὲν τῶν οὐσιωδῶν ἠρτημένῃ λόγων, κατὰ
δὲ τὴν πρὸς τὸ σῶμα τάσιν ὑφισταμένη αἰσθητικὴ καὶ
ἤδε καὶ ὄρος καὶ τελειότης τοῦ ζώου. διὸ ἐν ταύτῃ
τὸ τοῦ αἰσθητοῦ ὁμοίωμα τελειωθὲν, ἐν δὲ τῷ αἰσθη-
τηρίῳ ἀτελὲς καὶ συμμιγῆς πάθει καὶ ἡ ἐνέργεια·
καὶ τὸ μὲν πάθος ἔξωθεν ἡ δὲ ἐνέργεια ἀπὸ τῆς ζωῆς·
καὶ τὸ μὲν εἶδος ἐν τῇ τοῦ ζώου ζωῇ, ἡ δὲ κρίσις καὶ
ἡ σύνεσις ἐν τῇ τοῦ λόγου ἐνεργείᾳ. πῶς οὖν ὁμοι- 6
οῦται αἰσθητοῖς ἡ ψυχῆ; οὐ τῷ δέχεσθαι τι ἀπ' αὐτῶν,
ἀλλὰ τῷ κατὰ τὸν λόγον αὐτῶν ἐνεργεῖν δι' ἐμφάσεως
αὐτῶν ἐκτὸς εἰδῶν. πῶς οὖν ἅμα πλείοσι καὶ τοῖς ἐναν-
τίοις ἐνίοτε ὁμοιοῦται; ἐπεὶ τοι πάσχειν οὐχ οἶόντε
ἅμα τὰ ἐναντία, ἐνεργεῖν δὲ δυνατόν· ἡ δὲ αἰσθησις
κατ' ἐνέργειαν καὶ κρίσιν ἄλλ' οὐ κατὰ πάθος· κατὰ
γὰρ τὸν λόγον ἡ αἰσθησις τὸ δὲ πάθος ἐν τῷ αἰσθη-
τηρίῳ· σῶμα δὲ ὄν καὶ μεριστὸν τὸ αἰσθητήριον καὶ
αὐτὸ κατὰ διάφορα μέρη πλείω ἅμα καὶ τὰναντία ἔχειν
οὐκ ἀδύνατον. ὁ λόγος δὲ ἐν ἀμερεῖ ἅμα τὰναντία
καὶ τὰ διάφορα ὅσα ἂν ἢ συλλαβῶν ἐνεργεῖ, διὸ καὶ
τὴν ἑτερότητα αὐτῶν κρίνει ὡς ἅμα τῶν πλειόνων ἐν
ἀμερεῖ ἐφαπτόμενος. ὅταν οὖν καὶ ὁ Θεόφραστος τὴν 7
ὁμοιώσιν βούληται γίνεσθαι κατὰ τὰ εἶδη καὶ τοὺς
λόγους ἄνευ τῆς ὕλης ἀποδεξώμεθα, ἀλλ' οὐκ ἔξωθεν
ἀπλῶς ἐγγινόμενα, ἀπὸ δὲ τῶν ἔνδον λόγων ἐν τῇ
ζωῇ κατ' ἐνέργειαν ἰστάμενα αἰσθητικὴν. τῷ μέντοι
πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀποτείνεσθαι καὶ ἐκείνοις ἀφομοιοῦσθαι
καϊκότως ἄρα καὶ δύναμις νομίζεται ἡ αἰσθησις ὡς
ἐπιφέρουσα τὰς ἐνεργείας. ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ψυχῆς
κατ' ἐνέργειαν τοῦ λόγου ἡ ὁμοίωσις, ἐπὶ δὲ τοῦ αἰσθη-
τηρίου κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ αἰσθητηρίου πάθην ἅμα
καὶ ζωτικὴν ἐνέργειαν. πῶς οὖν ἅμα ὑπό τε τοῦ 8

πικροῦ καὶ τοῦ γλυκέος πάσχει; οὐ γὰρ μέρει μὲν τινι
 τῆς γλώττης τόδε, φησὶ, μέρει δὲ θάτερον ἀλλὰ τῷ
 αὐτῷ· καὶ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς δὲ ὁμοίως, εἴ ἄρα καὶ διε-
 λεῖν ἔστι τὴν ἀκοήν· ἢ εἴτε ἢ γλώττα τὸ γενεστικὸν
 αἰσθητήριον εἴτε πνεύματα ἐν τῇ γλώττῃ μεριστὸν
 πάντων ὃν σῶμα, ἐτέρῳ μὲν μορίῳ ἄλλο ἐτέρῳ δὲ
 ἄλλο τι πάσχειν οὐκ ἀδύνατον· ὡς ἐναργῆς τοῦτο
 γίνεται ἐκ τῆς ἀφῆς· θερμαίνεσθαι γὰρ κατὰ ἄλλο
 μῦριον καὶ ψύχεσθαι κατὰ ἄλλο τῷ αὐτῷ χρόνῳ δυ-
 νατόν· καὶ τὸ αἰσθητικὸν δὲ τῆς ἀκοῆς πνεῦμα μερι-
 στὸν δηλαδή· ὁ δὲ λόγος εἴρηται ὡς ἀμεροῦς μὲν ἐνερ-
 γεῖν δὲ ἅμα τὰναντία οὐ κωλύεται· πάσχειν γὰρ οὐχ
 9 οἰόντε κατὰ τὸ αὐτὸ τὰ ἐναντία. ἀλλ' ἢ μὲν θερμοῦτος
 ὡς δύναμις φυσικὴ δρώη ἂν εἰς τὸ αἰσθητήριον, ἢ δὲ
 μορφή καὶ ὁ τύπος καὶ ἢ κίνησις καὶ ὁ ἀριθμὸς πῶς
 ἕξομοιοῖ; ἢ καὶ ταῦτα ἔχειν τι δραστήριον ἐροῦμεν
 δραῖν δὲ μᾶλλον εἰδ[ητ]ικῶς· ὡς τὴν θερμοῦτητα καὶ
 τὰς συστοίχους αὐτῇ δυνάμεις σωματοειδέστερον καὶ
 διὰ τοῦτο πληκτικώτερον καὶ παθητικώτερον. εἰ μὴ
 ἄρα καὶ τὰ μὲν ἴδια αἰσθητὰ ἐκάστης αἰσθήσεως
 ἐνεργεστέραν ἔχει τὴν ἐνέργειαν τὰ δὲ κοινὰ ἀμυ-
 δροτέραν, τὰ μὲν προσεχῆ ὡς οἰκεία τὰ δὲ πορρω-
 τέρω. καὶ ἴσως ὡς κρείττω τὰ κοινὰ οὐχ ὡσαύ-
 τως ἔστιν τῇ αἰσθήσει σύμμετρα. ἀλλ' ὅμως αἰσθητὰ
 τὰ κοινὰ καὶ οὐ μόνη τῇ διανοίᾳ γνωρίζεται. εἰς
 ἐνιά γε μὴν ἐκ τῶν αἰσθητῶν ἢ διάνοια ἀναγομένη
 αὐτῇ καθ' αὐτὴν λογίζεται οὐκ ἔτι ὄντα τῇ αἰσθήσει
 καταληπτά· ὡς ὅταν τὴν οὐσίαν γνωρίζῃ τῶν αἰσθη-
 τῶν. εἰ δὲ καὶ χρόνον καὶ ἀριθμοῦ μὴ ἀντιλαμβά-
 νεται ἢ αἰσθησις καὶ τούτων ἔσται ἢ διάνοια ἀπὸ τῶν
 10 αἰσθητῶν ἀναπεμπομένη γνωριστική. ἀλλ' εἰ καθ'
 ὁμοίωσιν ἢ γνωῶσις, πῶς μὴ πάσχουσα ἀπὸ τῶν ἐν

τοῖς αἰσθητοῖς ὁμοιοῦται πρὸς αὐτὰ ἢ διάνοια; εἰ δὲ πάσχει ὁποῖον αὐτῆς τὸ πάθος; ἢ οὐ κατὰ πάθος οὐδὲ ἢ αἰσθητικῇ, ὡς ἐλέγομεν, κρίσις, οὐπω λέγω ἢ διανοητικῇ σύνεσις, ἀλλὰ κατ' ἐνέργειαν καὶ λόγων προβολήν; ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ || πάθους εἰς εἶδος τελειομένου ὁμοιον τῷ αἰσθητῷ ὁ τῶν αἰσθητῶν προβάλλεται λόγος, ὡς οἰκείῳ τῷ αἰσθητῷ συναρμοζόμενος, εἴτε καὶ πρὸς οἰκείον συμμέτρως ἐγειρόμενος, οὕτω καὶ ὁ τῶν αἰσθητῶν ποιότητων κριτικὸς λόγος τὴν τῆς οὐσίας τῶν αἰσθητῶν γνωριστικὴν κινεῖ δύναμιν, οἰκείως κατὰ τὴν τῶν αἰσθητῶν ποιότητων πρὸς τὴν οὐσίαν ἀφ' ἧς προέρχονται οἰκειότητα. ἐπειδὴ ὑπὸ μὲν τῶν ἰδίων αἰσθητῶν ἐνα- 11 μένως πλήττεται τὸ αἰσθητήριον, τῶν δὲ κοινῶν οὐ πρῶτως ἀλλὰ δευτέρως ἢ καθ' ἕκαστα ἀντιλαμβάνεται αἰσθησις· πρῶτως γὰρ χρώματος ἢ ὄψις, δευτέρως δὲ μεγέθους καὶ κινήσεως. δόξειεν ἂν (οὖν) τὰ κοινὰ μᾶλλον εἶναι ψυχῆς καὶ οἶονεῖ κατὰ συμβεβηκὸς γινώσκεισθαι ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως τὰ κοινὰ. ἀλλ', ὡς εἴρηται, δευτέρως αὐτὸ δὴ τοῦτο γνωρίζεται ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ μόνης τῆς διανοίας. τοῦ δὲ ἄχρου καὶ τοῦ ἐσκοτισμένου ἢ ὄψις καὶ τῆς σιωπῆς ἢ ἀκοῆ συναισθάνεται οὐ κατ' ἐπέρεισιν, ἀλλ' αὐτῷ τῷ κωλύεσθαι τὴν ἐνέργειαν ἐν τῷ πειραῖσθαι κρίνει ἢ αἰσθησις τὸ ἐλλιπὲς αὐτῶν καὶ διστάμενον τῷ μὴ ἐφαρμοζεῖν τὸν λόγον γνωρίζουσα, τοῦ δὲ αἰσθητηρίου καὶ παρατρεπομένου πως διὰ τὸ πάσχειν ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ. τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ κοινὸς περὶ αἰσθήσεως λόγος. περὶ 12 δὲ τῶν κατὰ μέρος αἰσθήσεων, οἶον ὄψεως ἀκοῆς καὶ τῶν λοιπῶν, ἐκεῖνο τέως διοριστέον ὡς οὐ μία οὐσα, καθάπερ τινὲς φασιν, ἢ αἰσθησις εἰδοποιεῖται διαφόρως ὑπὸ τῶν μετεχόντων ὀργάνων· οὐ γὰρ ἐστὶ προη-

γουμένη τῆς τῶν δυνάμεων διαφορᾶς ἢ τῶν ὀργάνων
 ἑτερότης, οὐδὲ κυρία τοῦ μερίζειν τὰς δυνάμεις, ἀλλ
 αὐτῇ ἢ αἰσθησις μία οὐσα καθ' αὐτὴν καὶ εἰς πέντ.
 μεμέρισται [εἰς] τὰς τῶν καθ' ἕκαστα αἰσθητῶν δια-
 γνώσεις, καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν διακρίσει καὶ ἢ τῶν
 ὀργάνων ἐπηκολούθησε διαφορὰ τις οἰκείως πρὸς ἐκά-
 στην συναρμοζομένη· τοῦ γὰρ ὑλικοῦ καὶ ὀργανικοῦ
 μερισμοῦ προηγείται ἢ εἰδικὴ καὶ ἐν τοῖς χρωμένοις
 13 [ὡς] κυριωτέρα ἑτερότης. ἀλλὰ τί τὸ ὄραν ἢ ἀκούειν
 ἢ ὀσφραίνεσθαι; καὶ πότερον διὰ μέσου πᾶσαι τινος,
 ὡς ἢ ὄψις διὰ τοῦ διαφανοῦς, ἢ ἔνιαι ἀμέσως ἐφα-
 πτονται τῶν αἰσθητῶν; καὶ τί τὸ διαφανές; οἶμαι τοίνυν
 οὔτε κατ' εἰσδοχὴν ἀποτελεῖσθαι τὴν ὄψιν, ὡς μορ-
 φουμένην ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν κατὰ τινα ἀπ' αὐτῶν
 ἀπορροήν, οὔτε κατὰ ἐκπομπήν, ὡς σώματος τινος ἐκ-
 πεμπομένου καὶ διγγάνοντος τῶν αἰσθητῶν· οὔτε
 τὰ μὲν χρώματα τοῦ διαφανοῦς εἶναι κινητικὰ ὡς οἶον
 μορφοῦντα αὐτὸ, τὸ δὲ διαφανές τῆς ὄψεως, ἀλλὰ
 δραστήριον ἔχοντα τὰ εἶδη δύνάμιν δραῖν ἕκαστα εἰς
 τὸ παθεῖν ἐπιτήδειον οὐκ ἐφαπτόμενα πάντως ἀλλὰ
 καὶ εἰς τὰ διεστῶτα, ἕως ἂν σύμμετρος ἢ τοῖς μὲν εἰς
 τὸ ποιῆσαι τοῖς δὲ εἰς τὸ παθεῖν ἢ διάστασις. διὰ
 γὰρ τὸ σωματικὸν εἶναι καὶ ἐν τινι κατέχεσθαι καὶ
 τόπῳ περιγράφεσθαι οὐκ εἰς τὸ ὅπουδῆποτε ὄν ἐνεργεῖ,
 ἀλλὰ εἰς τὸ συμμέτρως τῇ τε δραστηκῇ τῶν ποιοῦντων
 δυνάμει καὶ τῇ τῶν πασχόντων ἐπιτηδειότητι διεστὸς,
 καὶ ἔτι πρὸς τὸ μέτρον τῆς πείσεως· οἶον δραῖ τὸ
 ὄρατὸν εἰς τὸ τῆς ὄψεως αἰσθητήριον ἀπὸ τινος δια-
 στήματος ὅσον ἂν σύμμετρον ἢ τῷ τε ὄρῶντι καὶ τῷ
 ὀρωμένῳ, τῷ μὲν εἰς τὸ παθεῖν τῷ δὲ εἰς τὸ ποιῆσαι.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὐχ ἀπλῶς ἢ τοῦ ὄρατικοῦ ὑπὸ τοῦ ὄρατοῦ
 πείσις ποιεῖ τὴν αἰσθησιν — παραποδίζει γὰρ ἢ

ὑπερβάλλουσα διὰ τὸ ἀσύμμετρον πρὸς τὸ μέτρον τῆς πείσεως καθ' ἣν αἰσθησις — καὶ τῆς διαστάσεως δεῖ· ὅθεν τὰ σφόδρα λαμπρὰ ἔγγιον τοῦ μέτρον γινόμενα ἐμποδίζειν καὶ τελέως κωλύειν εἰς τὴν ὄρασιν. ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον ἐν τῷ πάσχειν τὸ αἰσθητήριον ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνεργεῖν, ὡς ἤδη εἴρηται, ἡ αἰσθησις ἐπιτελεῖται, ἐνεργήσει καὶ τὸ ὄρων περὶ τὸ ὀρώμενον, οὐκ ἀλλοιοῦν αὐτὸ οὐδὲ πάθος τι ἐμποιοῦν, ἀλλὰ κριτικῶς περὶ αὐτὸ ἐνεργοῦν· οὐ γὰρ ὡς σῶμα ἀλλ' ὡς ζωτικὸν καὶ ὀρατικὸν ἐνεργεῖ. διότι γε μὴν ἐν σώματι ἡ τοιαύδε ζωὴ καὶ ἡ γνωστικὴ αὐτῆ δύναμις, καὶ οὐκ ἐν αὐτῷ αἰτιωδῶς ὡς ἡ οὐρανία τὰ αἰσθητὰ περιέχουσα, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὰ τελειοῦται ἀπόστασιν, δεῖται καὶ αὕτη συμμέτρον τῆς συναπτούσης αὐτὰ διαστάσεως. καὶ ταῦτα μὲν κοινὰ καὶ ἀκοῆς καὶ εἴ τις ἄλλη 14 μὴ θιγγάνειν ἀναγκάζεται τοῦ οἰκείου αἰσθητοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς ὄψεως ἐξαίρετος ἡ τοῦ φωτὸς χρεία ἀμφοτελειοῦντος καὶ τὸ ὄρων εἰς τὸ ὄραν καὶ τὸ ὀρατὸν εἰς τὸ ὀραθῆναι· οὐδὲ γὰρ τὸ ὀρατὸν δράσει ἂν τι εἰς τὸ ὀρατικὸν ἄνευ φωτὸς, οὐδὲ τὸ ὄρων ἐνεργήσει ἂν περὶ τὸ ὀρατὸν. φωτοειδὲς γὰρ ὄν καὶ τὸ ὀρατικὸν ἡμῶν, ὡς περιφανῶς τοῦτο || ἕνια τῶν ζώων ἐπιδείκνυσι προλάμποντα τὰ ἀφ' ἑαυτῶν ὀρώμενα διὸ καὶ νυκτὸς ὄραν δύναται, καὶ τὰ χρώματα δὲ, περὶ τὰ πέρατα τοῦ διαφανοῦς τῶν ὠρισμένων σωμάτων θεωρούμενα, ὑπὸ τοῦ φωτὸς εἰκότως ἄμφω τελειοῦται, ἀμυδρότερον ἔχοντα καθ' ἑαυτὰ τὸ φωτοειδὲς ὡς πρὸς τελείαν τὴν πρὸς ἀλληλα ἐνέργειαν· διὸ καὶ τοῦ ἔξωθεν δεῖται φωτὸς καὶ τὸ ὀρατικὸν ὡς φωτοειδὲς καὶ τὰ χρώματα ὡς φωτὰ τινα ὄντα, ὡς (ἢ) ὑποδοχὴ αὐτῶν δηλοῖ. ταῦτα γὰρ τοῦ διαφανοῦς πέρατα, τὸ δὲ διαφανὲς ἐπιτηδειότης ἐστὶν εἰς ὑποδοχὴν φωτὸς ἢ ἴχνος τι

φωτὸς ἀμυδρὸν οὐ ποτε τελειοῦν τὸ μεταξὺ πρὸς τὴν
 ὄψιν, καὶ τὸ μεταξὺ πρὸς τὴν ὄψιν οὐχ ὡς ἀήρ ὡ
 ὕδωρ ἢ ἄλλο τι ἄλλ' ὡς διαφανὲς εἰς ἐνέργειαν ἢ δὲ
 τελειωθὲν ὑπὸ τοῦ φωτίζοντος καὶ τελειοῦν ἐκάτεροι
 τό τε ὄρων καὶ τὸ ὄρώμενον. ἐπεὶ εἴ γε αὐτὸ τὸ ὄρατό
 οὕτως ἔχει λαμπρότητος ὡς ἱκανὸν αὐτὸ εἶναι τελει
 οῦν τὴν ὄψιν, καθάπερ τὸ πῦρ καὶ ὅσα ἐν σκότει [κα
 ὅσα] λαμπρὰ ὄρωμεν, οὐκέτι τὸ μέσον ὡς τελειοῦ
 ἀλλ' ὡς μόνην τὴν διάστασιν σύμμετρον παρεχόμενό
 ἐστι χρήσιμον· τοῖς γὰρ ὀφθαλμοῖς ἐπιτεθὲν τὸ λαμ
 15 πρὸν οὐχ ὄραται διὰ τὸ μὴ φωτίζεσθαι. πολλὴ οὐ
 συμβαίνει ἐπὶ τῆς ὄψεως ἢ ποικιλία. καὶ γὰρ ἐκτό
 δοκεῖ προῖέναι διὰ τὸ περὶ τὸ αἰσθητὸν ἐνεργεῖν ἔξ
 κείμενον, καὶ εἰσδέχεσθαι τι ἀπὸ τοῦ ὄρατου διὰ τ
 πάσχειν τι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ διαπορθμεύειν νομίζεται τ
 διαφανὲς καὶ τὸ μεταξὺ ὡς τῷ τε φωτὶ τελειοῦν κα
 τῇ διαστάσει τὸ σύμμετρον παρεχόμενον. προθῶμε
 δὲ καὶ ὅσα κοινῇ περὶ πάσης ἐθεωρήσαμεν αἰσθησεως
 τὴν ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ τοῦ αἰσθητοῦ ἐμφάσιν κατὰ τὴ
 πείσιν ἅμα καὶ τὴν ἐνέργειαν συνισταμένην ἐν τ
 πρὸς τὸ αἰσθητὸν ὁμοιότητι· καὶ τὴν ἐμφάσιν εἰ
 εἶδος τελειουμένην ἐν τῇ κοινῇ τοῦ συνθέτου ζωῆ
 καὶ τὸν τοῖς εἶδεσι τούτοις ἐφαρμόζοντα προβαλλόμενοι
 ἀπὸ τῆς αἰσθητικῆς ψυχῆς λόγον καθ' ὃν ἡ κρίσις καὶ
 ἡ σύνεσις. τοιοῦτος ὁ τρόπος τῆς περὶ ἐκάστην αἰσθη
 σιν θεωρίας, ὃν δεῖ μάλιστα ἐκ τῶν Ἰαμβλίχῳ ἐ
 τοῖς περὶ ψυχῆς πεφιλοσοφημένων ἀναλαμβάνειν, ἐξ
 ὧν καὶ νῦν ἡμεῖς ταῦτα συνηρημένως γεγράφαμεν τὸν
 τύπον ὑπογράψαι τοῦ ἀκριβοῦς περὶ ἐκάστην θεωρίαν
 βουλόμενοι· ἐπεὶ οὐ τοῦτο νῦν ἡμῖν πρόκειται, ἐπ
 εξιέναι τῇ περὶ αὐτῶν διαρθρώσει, ἀλλὰ τὰ τοῦ Θεο
 φράστου, εἴ τί τε ἐπὶ πλείον τῆς Ἀριστοτέλους παραδό

εως προστίθῃσι συναιρεῖν, καὶ εἴ τι ἀπορῶν προτεί-
 νει συνεπεξεργάζεσθαι κατὰ δύναμιν. ἐπὶ οὖν τὰ
 τοῦ Θεοφράστου ἐπανίσταται. φαίνεται δὴ καὶ αὐτὸς 16
 ὑδαμίαν ἀξιῶν αἰσθησιν αὐτόθεν διγγάνειν τοῦ αἰσθη-
 οῦ· τὸ γὰρ μὴ κοινόν, φησὶν, μηδὲ ὅμοιον ἐν τοῖς
 μογευέσιν οὐκ εὐλογον. ἐπάγει δὲ περὶ τοῦ διαφα-
 νοῦς ὡς ἐπιταράξειεν ἂν τινὰς διὰ τὸ ἀσύννητες, ὅπως
 λέγεται ὁρατὸν μὴ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ διὰ τὸ ἀλλότριον
 χρῶμα· ὥσει καὶ γενεστόν τι κατὰ ἀλλότριον ἔλεγε
 ὁν χυμὸν. ἐναπόλυτος δὲ ἢ δοκοῦσα ταραχὴ. ἀλ-
 λότριον γὰρ χρώματος φῶς ὡς ἀλλαχόθεν ἤκον ἀπὸ
 τοῦ φωτίζοντος λέγεται, ἐπεὶ ὡς ὅτι οἰκειότατόν ἐστι
 τῶν ὁρωμένων τὸ φῶς ὡς τελειοῦν αὐτὰ καὶ εἰς ἐνέρ-
 γειαν ἄγει. διὸ εἴτε ἔχει ἴδιον χρῶμα τὸ διαφανές,
 τελειοῦται ὥσπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων χρώματα ὑπὸ τοῦ
 φωτός, οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται τὰ οἰκεῖα τὸ φῶς ἀλλὰ τοῦ-
 κεντίον εἰς ἐνέργειαν ἄγει, εἴτε ἄχρον ἐστὶ καθ'
 αὐτὸ, ὑπὸ τοῦ φωτός οἷον χρωανύμενον τελειοῦται καὶ
 ὁρατὸν ἀποτελεῖται· τί οὖν ἢ φύσις τοῦ διαφανοῦς; 17
 οὐ γὰρ ἀρκεῖ τὸ φάναι ἐννύαρχεῖν αὐτὸ ἀέρι καὶ ὕδατι
 καὶ αἰθέρι καὶ ἐν τισὶ στερεοῖς. ἀνάγκη δὲ, φησὶν,
 εἶναι πάθος ἢ διάθεσιν εἶναι, σῶμα γὰρ οὐχ οἶόν τε ἐν
 αἵματι· εἰ δὲ πάθος ἢ διάθεσις, ὑπὸ τίνος, ζητήσο-
 υν· ἢ γὰρ ὑφ' ἐνὸς ἢ ὑπὸ πλειόνων τῶν ἀπλῶν.
 ἀλλ' οὐχ οἶόν τε. αὐτὰ γὰρ τὰ ἀπλά, ὅ τε ἀήρ καὶ
 ὕδωρ, διαφανῆ· κατὰ δὲ τὸ πῦρ καὶ ἢ γῆ μᾶλλον
 καὶ τὰ σύνθετα πάντα σώματα ἢ περ πάντα κέχρω-
 νται. τὸ δὲ χρῶμα πέρας τοῦ διαφανοῦς. λέγω δὴ
 πάθος οὐδὲ διάθεσιν ὑπό τινος ἐγγινομένην εἶναι
 διαφανές, ἀλλ' εἶδος ὑπάρχειν συναρμοστικὸν τῶν
 γενέσει σωμάτων πρὸς τὴν (τελειότητα καὶ ἐπιτη-
 μότητα αὐτοῖς πρὸς τὴν) τοῦ φωτός καὶ πρὸς τὴν

τοῦ σκοτίους ὑποδοχὴν παρεχόμενον ἢ οὐσιῶδως θα-
 ρου μετέχουσιν, ἢ παρὰ μέρος ἀμφοτέρων ἢ κατὰ τι-
 μίξιν. τὸ μὲν γὰρ ἐν πυρὶ διαφανὲς οὐσιῶδες ἐ-
 φῶς, τὸ δὲ ἐν γῆ οὐσιῶδες σκοτός, διὸ ὡς φωτοῦρα
 τὸ πῦρ, οὕτω σκοτοποιὸν ἢ γῆ· ἢ γὰρ στέρησις φ-
 τὸς τὸ σκοτός ἀλλ' ἐνέργεια καὶ αὐτό. ἀλλὰ μήτε
 κακῶς τὸ διαφανὲς τιθέμεθα εἶναι καὶ ἐν γῆ εἶγε φ-
 τὸς δεκτικὸν τὸ διαφανές; ἢ οὐ κακῶς; οὐ γὰρ φω-
 μόνον ἀλλὰ καὶ σκοτίους δεκτικὸν ὡς εἴρηται· ἐπει-
 δὲ καὶ ἢ γῆ κέχρωσται || τὸ δὲ χρωμα πέρους τοῦ
 ὠρισμένοις σώμασι διαφανοῦς· ὥστε καὶ ἐν γῆ
 διαφανές, οὐ μόνον ὡς σκοτίους οὐσιῶδως ἐν αὐ-
 δεκτικὸν, ἀλλὰ τούτου μὲν κατὰ τὸ βάθος, κατὰ
 τὰ πέρατα καὶ φωτός· καὶ φωτὰ τινα τὰ χρώμα
 καὶ εἴ γε φωτίζεται καὶ ἢ γῆ κατὰ τὴν ἐπιφάνεια
 τὸ δὲ ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι παρὰ μέρος ἀμφοῖν δεκτικ-
 ὸν καὶ ἰδικώτερον διαφανὲς προσαγορεύειν εἰῶθαμ.
 τὸ δὲ ἐν τοῖς συνθέτοις κατὰ σύμμικτον. οὐ ζητή-
 μεν οὖν ὑπὸ τίνος τῶν ἀπλῶν τὸ διαφανές· οὐ γ-
 ἀπὸ τῶν στοιχείων ἢ τῶν σωμάτων ὅλως τὰ εἶδ-
 αὐτὰ δὲ μετέχει τῶν εἰδῶν καὶ χαρακτηρίζεται κα-
 αὐτὰ· καὶ διὰ τοῦτο τὰ μὲν προσδεῖται φωτός·
 τὸ ὄραθῆναι τὰ δὲ οὐ, ὡς πῦρ καὶ τὰ λαμπρὰ ἃ οὐ-
 ὠδῶς μετέχει τοῦ φωτινοῦ εἶδους ἀρκούντως οὐ προ-
 18 δεῖται. καὶ πῶς ἐνέργεια τοῦ διαφανοῦς τὸ φῶς
 διὰ φωτίζοντος παρατείνεται; ἐκείνου γὰρ ἐνέργει-
 δόξειεν ἂν μᾶλλον. τοῦτο δὲ ἀπορήσας ἐπιλύει
 ὁμοίως ἔχειν τοῦτο λέγων ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς π-
 σχουσιν, ἐκείνο ἴσως ἐνδεικνύμενος, ὅτι ὡς ἢ θερμ-
 τῆς τοῦ μὲν πυρός ὡς ποιούντός ἐστι ἐνέργεια, τι-
 δὲ θερμαινομένου ὡς πάσχοντος, οὕτω καὶ τὸ φ-
 τοῦ δεχομένου ὡς πάθημα λέγοιτ' ἂν ἐνέργεια,

κυρίως ἐνέργεια ὀνομαζομένη. διὸ καὶ ἐπάγει μὴ δεῖν
ζητεῖν τὰ ὀνόματα ἀλλ' εἰ τὴν φύσιν αὐτοῦ νοοῦμεν
ικανὸν εἶναι. πρῶτον μὲν οὖν ἐκεῖνο ἀξιῶ διορίζε-
σθαι ὡς ἕτερον μὲν τὸ αἰτιατὸν φῶς ἕτερον δὲ τὸ τού-
του αἷτιον οἶον τὸ ἐν ἡλίῳ ἢ ἐν πυρὶ. καὶ οὐ περὶ
αἰτίου ὁ λόγος ἐν τῇ περὶ τοῦ τί τὸ φῶς ζητήσει, ἀλλὰ
περὶ τοῦ ἀπ' αὐτοῦ προϊόντος ὃ δὴ ἐνέργεια εἶναι
λέγεται τοῦ διαφανοῦς τοῦ ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι καὶ ἐν
τοῖς παρὰ μέρος φωτὸς καὶ σκότους δεκτικοῖς. ἔπειτα 19
δὲ τῷ Ἰαμβλίχῳ ἐπόμενος οὐποτε σῶμα τοῦτο εἶναι
ἀξιῶ οὔτε μὴν πάθος ἢ ποιότητα σώματος ὀτουοῦν,
ὡσπερ οἱ Περιπατητικοί. οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀέρι ἔχει τὸ
εἶναι φῶς· κινουμένου γοῦν ἐκείνου ἔστηκεν αὐτὸ
καὶ τρεπομένου πολυειδῶς αὐτοχειριστῶς ἀποτέμνεται
καὶ σώζει τὴν πρὸς τὸ αἷτιον ἀδιαίρετον συνέχειαν.
ἀλλὰ καὶ ἡ ἀθρόα αὐτοῦ παρουσία ἐπὶ πάντα τὰ δέχ-
εσθαι αὐτὸ δυνάμενα παρόντος τοῦ ἐλλάμποντος, καὶ
αὐθις ἀπελθόντος ἢ ἀθρόα ἀπόλειψις, μηδὲν ἴχνος
ἑαυτοῦ καταλείποντος, σημεῖον τὸ μὴ πάθημα εἶναι
τοῦ ἀέρος τὸ φῶς· τὰ γὰρ πάθη οἶον ἢ θερμότης
οὔτε ἀθρόα ἐγγίνεται, καὶ τοῦ πυρὸς ἀπελθόντος ἀμυ-
δρὸν τι ἐγκαταλείπει ἑαυτῆς εἶδος τῷ πεπονθότι· καὶ
τὸ μὴ κατὰ διάδοσιν δὲ μηδὲ κατὰ τροπὴν ἐγγίνεσθαι,
καὶ τὸ μὴ περιγράφεσθαι μέχρι τινός, προϊέναι δὲ ἄκρι-
παντὸς τοῦ δυναμένου αὐτὸ δέχεσθαι, καὶ τὸ μὴ συγ-
κεῖσθαι ἐν ἀλλήλοις τὰ φῶτα, δηλοῖ ἅπαντα ταῦτα
χωριστὴν εἶναι σωμάτων τὴν τοῦ φωτὸς ἐνέργειαν.
καὶ ὡς οὖν ἐνέργεια λέγεται τοῦ διαφανοῦς; οὐχ ὡς πά-
θος, φήσω, οὐδὲ ὡς τελειότης αὐτοῦ ἐν ὑποκειμένῳ
αὐτῷ γενομένη, ἀλλ' ὡς χωριστῶς αὐτὸ τελειοῦσα,
οὐκ αὐτὴ ἐκείνου ἀλλ' ἑαυτῆς ἐκεῖνο ποιουμένη μέ-
νουσα, συνεχῆς αὐτὴ τῷ ἐλλάμποντι καὶ ἐκείνῳ συμ-

περιαγομένη. τοῦτο μὲν οὖν ᾧδε συντόμως ὑπεμνή-
 σθη, ἵνα μὴ ὁμοίως ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς πάσχουσι κα-
 20 τὸ φῶς ἐγγίνεσθαι ὑποπτεύσωμεν. ἀλλ' εἰ ἀσώματο
 τὸ φῶς διὰ τί, φησὶ, πυρὸς ἢ ὄλως σώματος παρουσί-
 γίνεται; δόξει γὰρ ἂν ἀπορροή τις εἶναι σωματικῆ κα-
 σῶμα. ὃ δὲ ἐπιλυόμενος, ληπτέον, φησὶ, οὐ τοῦτο
 τὸν τρόπον ἀλλ' ὡς πέφυκεν ἐκείνο πάντως, δηλῶ-
 ῶς εἰδική τις ἐστὶν ἡ τοῦ φωτὸς ἐνέργεια· ἐπεὶ κα-
 ἢ θερμότης ἀπ' εἶδους διὸ οὐ σῶμα. οὐ γὰρ κατὰ
 ἀπομερισμὸν ἢ ἀπορροήν, ἀλλ' ὡς αὐτὸ τοῦτο ἐνέρ-
 γεια τοῦ λαμπροῦ εἶδους ἢ ὅτι ποτὲ δεῖ καλεῖν τὸ τοῦ
 φωτὸς αἴτιον εἶδος. ἀλλ' εἰ τὸ σκότος ὁράται ἄνευ
 φωτὸς, οὐκ ἔσται πᾶσι τοῦ ὁρᾶσθαι τὸ φῶς αἴτιον,
 οὐχ ὁρατὸν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπάγει, τὸ σκότος· οὐ γὰρ
 κατ' ἐπέρεισιν αὐτοῦ αἰσθανόμεθα ἀλλὰ κατὰ στέρη-
 σιν καὶ τὸ μὴ ὁρᾶν, τὸ δὲ πῦρ καὶ εἰ τοιοῦτον ἐν σκό-
 τει ὁράται ὡς αὐτὸ καὶ τοῦ διαφανοῦς αἴτιον καὶ διὰ
 τοῦτο οὐ δεόμενον πρὸς τὸ ὁραθῆναι ἐκείνου. τοῦ
 μὲν οὖν κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς, τοῦτ' ἐστὶν τοῦ
 ἤδη πεφωτισμένου, οὐ δεῖται πρὸς τὸ ὁραθῆναι τὸ πῦρ
 ἐπεὶ δὲ δεῖ τι εἶναι μεταξὺ, οὐ γὰρ κατ' ἐπαφήν ἢ
 ὄρασις, διαφανὲς εἶναι τοῦτο χρὴ, ἵνα μὴ στερεὸν καὶ
 ἀντίτυπον ὃν παραποδίξῃ τῷ σκοτοποιῶ ἰδιώματι τὴν
 τῶν φωτοειδῶν εἰς ἄλληλα ἐνέργειαν, τοῦ τε πυρὸς
 21 φημι καὶ τοῦ αἰσθητικοῦ ὄργάνου. συμβαίνει δὲ,
 φησὶ, καὶ τοῦ ὁρᾶσθαι τὰ χρώματα χρώμα τὸ αἴτιον
 εἶναι καὶ τοῦ ἀπλῶς τὰ ὁρατὰ τὸ ὁρατὸν, ὑπὲρ τὸ φῶς
 αἴτιον χρώμα ὃν τοῦ διαφανοῦς καὶ ὁρατοῦ. καὶ οὐκ
 ἄτοπον, φησὶ, ἀλλὰ καὶ ὁμολογούμενον τοῖς ἄλλοις·
 καὶ γὰρ ἡ γεῦσις διὰ χυμοῦ. ἀλλ', || ἐρεῖ τις, ὡς ὁ
 μὲν χυμὸς ἴδιον αἰσθητὸν τῆς γεύσεως καὶ ὁ φόφος
 τῆς ἀκοῆς οὐδενὸς ἔξωθεν εἰς τὸ κινεῖσθαι τὸ αἰσθη-

τήριον δεόμενος, εἰ μὴ ἄρα τοῦ διηχοῦς τις εἴποι, ὡς
 τὸ χρωμα τοῦ διαφανοῦς, ἀλλὰ καὶ ὡς ὁ μὲν ἦχος
 εὐθύς αἰσθητὸς συμμέτρου ἀέρος ὄντος μεταξὺ, τὸ δὲ
 χρωμα δεῖται ἔξωθεν τοῦ φωτίζοντος εἰ μέλλει γενέ-
 σθαι ὄρατόν. ἢ τοῦτο τῆς ὄψεως ἔξαίρετον τὸ δεῖσθαι
 φωτός, οὐ διὰ τὸ ἀτελέστερον ἢ κατὰ τὰς ἄλλας αἰσθη-
 σεις αἰ οὐδενὸς ἄλλου ἔξωθεν τοῦ τελειοῦντος χρή-
 ζουσιν ἀλλὰ διὰ τὸ κρείττον καὶ ὑπερφυέστερόν πως
 τῆς ἐνεργείας οὐκ ἀρκούσης αὐτῇ τῆς αἰσθητικῆς δυ-
 νάμεως θειότερον δέ τινος δεομένης εἵδους. ὡς γὰρ
 τὸ ἡμέτερον σῶμα πρὸς μὲν τὸ βαρὺ εἶναι καὶ τὴν
 ἐπὶ τὸ κάτω φορὰν οὐ δεῖται τῆς ψυχῆς, πρὸς δὲ τὴν
 καθ' ὀρμὴν κίνησιν διὰ τὸ ὑπερφυέστερον ἢ ὡς αὐτὸ
 πέφυκε οὕτω κινεῖσθαι, καὶ οὐ διὰ τοῦτο χείρων ἢ
 καθ' ὀρμὴν τῆς κατὰ φύσιν ἀλλὰ κρείττων, οὕτως καὶ
 ἡ ὄψις κρείττων τῶν ἄλλων διὰ τὸ κρειπτόνως ἐνερ-
 γεῖν ἀλλ' οὐ τοῦ τελειοῦντος δεομένη. μὴ ποτε δὲ 22
 εἴποι τις καὶ τὸ προηγουμένον ὄρατόν τὸ λαμπρόν
 εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ φῶς, ὃ καθ' αὐτὸ κινεῖ τὴν ὄψιν καὶ
 περὶ αὐτὴν ἐνεργεῖ ἔξωθεν οὐδενὸς ἄλλου τοῦ τελει-
 οῦντος δεόμενον, τὰ δὲ χρώματα ὡς ἀμυδρά τινα φω-
 τὰ μὴ καθ' αὐτὰ εἶναι ὄρατὰ ἀλλὰ δεῖσθαι τοῦ προη-
 γουμένως ὄρατοῦ ἐπιτελειοῦντος καὶ αὐτά. ἀλλ' οὕτω,
 ἀρκείη ἂν τις, οὐ συνεργεῖν ἔχρην τὸ φῶς τοῖς χρώμασι
 πρὸς τὸ ὄρασθαι, τούναντίον δὲ ἐπικαλύπτειν αὐτὰ,
 ὡς καὶ τὸ μείζον φῶς ἐκκρούει τὸ ἔλαττον, καὶ ἐπ'
 αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὸ λαμπρότερον οὐ συγχωρεῖ
 διαφαίνεσθαι τὸ ἥττον λαμπρόν· ἐν γοῦν ἡλίῳ τὸ
 κλυχνιαῖον οὐχ ὄραται φῶς. ἢ οὐχ ἡ αὐτὴ παραβολὴ
 μείζονος πρὸς ἔλαττον καὶ προηγουμένου πρὸς ἐπόμε-
 νον; οὐ γὰρ ὡς ὄρατόν παραβάλλεται τὸ χρωμα πρὸς
 τὸ φῶς, οὐδὲ γὰρ ὄρατόν ὅλως ἄνευ φωτός· διὸ ἐπο-

μένως ὁρατὸν ὡς ὑπ' αὐτοῦ τελειούμενον καὶ δι' ἐκείνου ὁρώμενον, αὐτὸ δὲ τὸ φῶς καθ' αὐτὸ πρὸς τὸ ὁρᾶσθαι ἰκανόν. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων τὸ ἀνάλογον μὴ εὐρίσκεται, ὡς τὸ μὲν προηγουμένως τὸ δὲ ἐπομένως εἶναι ἀκουστὸν ἢ γευστὸν, περιουσία αὕτη τοῦ τε πρώτως ὁρατοῦ, ὃ δὴ τὸ φῶς εἶναι φαμεν, τὸ καὶ ἄλλὰ ἄττα ὁρατὰ ἐπιτελεῖν, καὶ τῆς ὁρατικῆς δυνάμεως, οὐ τοῦ φωτὸς μόνου ἀλλὰ καὶ ἑτέρων τι-

23 νῶν διὰ τοῦ φωτὸς αἰσθανομένης. ἐπεὶ δὲ φαίνεται κινεῖσθαι τὸ διαφανὲς ὑπὸ τῶν χρωμάτων, βουλομένους καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν πῶς κινεῖται, πότερον ἀποροῇ τινι, ἢ τῷ τὸ μὲν ποιεῖν τὸ δὲ πάσχειν, διακρίνειν καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ διαφανοῦς ποιοῦντας τὸ ὁρᾶν ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν ἐπιφερομένων τῶν χρωμάτων καὶ ἔτι ἐπὶ τοὺς ἐκπέμπεσθαι τὸ αἰσθητήριον ὑπολαμβάνοντας, δίκαιον ἡμᾶς ζητῆσαι, εἰ τῷ ὄντι κινεῖται τὸ διαφανὲς καὶ τίνα κίνησιν. φαίνεται δὴ διὰ μέσου τοῦ διαφανοῦς ὁρώμενα τὰ χρώματα, ἐὰν δὲ ἐπ' αὐτὴν τεθῆ τὴν ὄψιν οὐχ ὁρώμενα. πρὸς δὲ τοῦτο ἐλέγομεν ὡς μέσου τοῦ διαφανοῦς δεῖ ἵνα φωτίζηται τὰ ὁρώμενα. ἀλλὰ καὶ ὅταν λαμπρὸν ἢ τὸ ὁρώμενον μέσου δεῖ τοῦ διαφανοῦς, ἢ καὶ τότε ἐλέγομεν, διὰ τὸ σύμμετρον τῆς διαστάσεως. δεῖν δὲ μὴ στερεὸν εἶναι τὸ μεταξὺ ἵνα μὴ τῷ σκοτοποιῶ παραποδίξῃ τὴν ἐνέργειαν. ἄρα οὖν ὡς μὴ ἐμποδίζον μόνον χρήσιμον τὸ διαφανὲς, καθάπερ εἰ καὶ κενὸν ἦν τὸ μεταξὺ, ἢ οὐκ εὐλογον ἀλλὰ συνεισφέρειν τι δεῖ καὶ αὐτό; οὐ γὰρ μάτην σῶμά ἐστι τὸ μεταξὺ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν χρωμάτων ἐναργῶς συντελεῖ· οὐ γὰρ ἂν μὴ διαπεφωτισμένον τοῦ μεταξὺ ἴδοιμεν. ἀκόλουθον οὖν καὶ ἐπὶ τῶν

24 λαμπρῶν τι συνεισάγειν. ἔτι δὲ εἰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς κινεῖται πῶς ὁ ἀῆρ καὶ ἐπὶ τῆς ὄσφρησεως, καὶ ἐπὶ

ἧς ἀφῆς δὲ ὅταν μεταξὺ ἧ τοῦ θερμαίνοντός τε καὶ
 θερμαινομένου καὶ ἐπὶ τῆς γεύσεως εἰ τῶν ὑγρῶν τι
 ἴη μεταξὺ· ἢ εἰ καὶ ἐπὶ τούτων τῶ μεμίχθαι, ἀλλ'
 ὑπὸ τῶ ἐνεργεῖν, ἀκόλουθον καὶ ἐπὶ τῆς ὄψεως. ἔτι
 παντὸ φωτίζον ἐνεργεῖ σαφῶς εἰς τὸ διαφανές· τοι-
 ῦτον δὲ [καὶ] τὸ ἄγαν λαμπρόν. ὥστε καὶ τὸ ἀμυ-
 ρῶς λαμπρόν ἐνεργεῖ εἰ καὶ μὴ οὕτως ὥστε φωτίζει·
 καὶ τὰ χρώματα συντελεωθέντα καὶ ἐπιλαμπρωθέντα
 πρὸ τοῦ φωτίζοντος κινοίη ἂν καὶ αὐτὰ τὸ διαφανές.
 Ἐπειδὴ οὖν αὐτὸ μὲν τὸ διαφανές, τοῦτο δὲ κινεῖ τὴν ὄψιν, 25
 ὡς οἶον μορφωθὲν αὐτὸ ὑπὸ τῶν χρωμάτων; ἀλλ'
 οὕτω τοῦ διαφανοῦς ἂν πεπονθότος ἡσθανόμεθα καὶ
 ὑπὸ τοῦ χρώματος· εἰ δὲ τοῦ χρώματος τοῦτο ἂν καὶ
 τὴν ὄψιν κινοίη· ἀλλὰ καὶ τοῦ διαφανοῦς· τὸ δὲ
 διαφανές καὶ καθ' αὐτὸ κινητικὸν τῆς ὄψεως ὅταν φω-
 τίζεται, οὐ δι' ἑτέρου, καὶ ὡς ὑπὸ τῶν || χρωμάτων
 κινηθέν· τίς οὖν ἡ κίνησις ἵνα καὶ ὅπερ αὐτὰ τὰ
 χρώματα διὰ τοῦ μεταξὺ κινεῖ τὴν ὄψιν γνωρίζωμεν;
 Ἐπειδὴ τοίνυν ὡς καθάπερ τὸ φωτίζον τελειοῖ τὸ δια-
 φανές χωριστῶς παρούσης αὐτῶ τῆς ἀπ' ἐκείνου ἐνερ-
 γείας καὶ τῶ ἡμετέρῳ ὅμματι διὰ τοῦ διαφανοῦς, οὐχ
 οἷος πεπονθότος ἀλλ' ὡς καὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν χωριστὴν
 ἐνεργεῖαν τελειουμένου, οὕτω καὶ τὸ χρῶμα λαμπρω-
 θὲν ἐνεργεῖ εἰς τὸ διαφανές χωριστῶς αὐτῶ ἐποχου-
 μένην ἐνεργεῖαν, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ διάδοσιν ἀλλὰ
 ἀσφρόως καὶ ὁμοῦ παντὶ καὶ ὅλην ἀμερίστως πανταχοῦ
 αὐτῶ παροῦσαν καὶ οἷον εἰδοποιουσαν αὐτὸ χωριστῶς,
 καὶ σὺν τῶ οὕτως εἰδοποιηθέντι καὶ τὴν ἡμετέραν κί-
 νητοῦσαν ὄψιν· ὡς τὸ χρῶμα αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ὄψιν
 ἐνεργεῖν ἀλλ' οἷον ὑποκειμένῳ τῆς ἰδίας ἐνεργείας τῶ
 διαφανεῖ χρώμενον οὐχ ὡς πάσχοντι ἀλλ' ὡς εἰδοποι-
 οῦμένῳ χωριστῶς κατ' αὐτὴν, διὸ καὶ ἀμιγῶς τῇ ὄψει

πάρεστιν ἢ τοῦ χρώματος ἐνέργεια, καίτοι οὐκ ἄλλω
 παρούσα ἢ τῷ ἐποχεῖσθαι τῷ διαφανεῖ ἐπεὶ δὴ ἀμι
 26 γῶς ἐποχεῖται. τί οὖν συντελεῖ πρὸς ὄρασιν τὸ δια
 φανὲς, εἰ ἀμιγῶς αὐτῇ προσπίπτει ἢ τοῦ χρώματο
 ἐνέργεια; ἢ δῆλον ὡς τῷ διαβιβάξιν; ἦκει γὰρ εἰ
 τὴν ὄψιν τῷ διαφανεῖ ἐποχουμένη χωριστῶς, ὡς εἴρη
 ται, καὶ ἀμερίστως παντὶ παρούσα· διὸ καὶ πάντες
 ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅσοι ἂν οἱ βλέποντες ὦσι, τοῦ αὐτοῖ
 καὶ ὄλου αἰσθάνονται, ὡς καὶ τῆς φωνῆς ἀκούουσ
 πάντες ὄλης ἐν τῷ θεάτρῳ· καὶ γὰρ ἡ φωνῆς ἐνέρ
 γειά ἐστι ἀμέριστος πανταχοῦ ὄλη ἢ αὐτὴ χωριστῶ
 αὐτῷ παρούσα, ἄτε μήτε συμφερομένη μήτε συναλλοι
 ουμένη τῷ ἀέρι· τῆς γὰρ ἀπολύτου παρουσίας τεκ
 μήριον τὸ καὶ πᾶσι καὶ ἐκάστῳ τῶν ἀκουόντων ὄλη
 27 ἐνυπάρχειν καὶ πληροῦν πάντας μονοειδῶς. τί οὖν
 οὐ πλήττεται καὶ κινεῖται παθητικῶς ὑπὸ τοῦ ψοφοῦν
 τος ὃ τε ἀῆρ καὶ τὸ αἰσθητήριον; ἢ τὸ μὲν πάθημα
 καὶ ἡ κίνησις προκατάρχει περὶ τὰ σώματα· ἀλλ' οὐ
 ταῦτα καὶ φωνή, ἀλλ' οὐδὲ ἡ ἀκοή, ἢ δὲ κατ' ἐνέρ
 γειαν τελειότης ἢ κατὰ τὸ εἶδος ἴσταμένη τῆς κινήσε
 ως· ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν προηγείται τὸ τοῦ ἀέρος πά
 θος, ἐπειδὴ διὰ πληγῆς τὸ ἀκουστὸν, τὸ δὲ ὄρατὸν οὐ
 διὰ τὸ παθεῖν τὸ διαφανὲς ἀλλ' ἤδη ὄν αὐτὸ τὸ χρῶμα.
 εἰ δὲ κἀνταῦθα δοίη τις ἐγγίνεσθαι τινα παθητικὴν
 ὑπὸ τῶν χρωμάτων τῷ ἀέρι διάθεσιν, οὐ κατὰ ταύτην
 ὄρατὸν ἀποτελεῖται τὸ χρῶμα ἀλλὰ κατὰ τὴν τέλειαν
 καὶ ἀθρόαν καὶ ὄλην ὁμοῦ τοῦ εἶδους ἐνέργειαν ἀπο
 λύτως παρούσαν τῷ διαφανεῖ, καὶ παθητικῶς μὲν κι
 νοῦσαν τὸ αἰσθητήριον, οὐκ ἐν τῷ πάθει δὲ ὑπαρχού
 σης τῆς ὄψεως ἀλλ' ἐν τῇ εἰδητικῇ τῆς ζωῆς τελειώσει
 28 καὶ τῇ τοῦ λόγου προβολῇ. ἐπὶ δὲ τοῦ ὄσφραντοῦ καὶ
 τῆς ὄσφρήσεως ἐναργέστερον τὸ συμβαῖνον ἐν τῷ

μεταξὺ παθήματι, ὡς καὶ ἀπελθόντος τοῦ ὀσφραντοῦ
 ἐμμένειν τὴν ὄσμην οὐ διὰ τὰ ἀπορεύσαντα μόρια μό-
 νον ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ πεπονθότος τι τοῦ ἀέρος, ὥσπερ
 καὶ θερμανθέντος ὅταν μεταξὺ τοῦ θερμαίνοντός τε
 καὶ τοῦ θερμαινομένου γίνηται, καὶ γλυκαζομένου τοῦ
 ἀέρος τοῦ μεταξὺ τῆς γλώττης καὶ τοῦ μέλιτος. καὶ
 κατὰ τὸ εἶδος μὲν κἀνταῦθα ἢ τε αἰσθησις καὶ τὸ αἰσθη-
 τὸν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνυλότερον καὶ τοῦ αἰσθητηρίου
 καὶ τοῦ αἰσθητοῦ ἐν τούτοις εἶδος σφοδρότερον καὶ
 διὰ τοῦτο ἐνεργέστερόν τε τοῖς αἰσθητηρίοις καὶ ἐν
 τῷ ἀέρι, ἵνα μετάσχη τοῦ αἰσθητοῦ εἶδους, διαφαίνε-
 ται τὸ πάθος. οὔτε δὲ ταῦτα κατ' ἀπορροίας αἰσθα-
 νοόμεθα οὔτε ἐτι μᾶλλον τῶν χρωμάτων τι ἀπορροέον
 ποιεῖ τὴν ὄρασιν ἀλλὰ τῷ ἐνεργεῖν ὁράται· καὶ πῶς 29
 οὕτως ἰσχυρὰ ἢ τοῦ χρώματος δύναιμις ὡς ἄνευ ἀπορ-
 ροῆς κινεῖν καὶ τοῦτο συνεχῶς ποιεῖν; δῆλον γὰρ ὅτι
 τὴν ἐνέργειαν τὴν αὐτοῦ ἐνεργεῖ συνεχῶς, εἰ μὴ καθ-
 ἄπερ τὸ πῦρ ὕλης δεῖται καὶ, ἀφ' οὗ τὸ φῶς γίνεται,
 τοῦ διαφανοῦς; ἢ οὐ τὸ χρῶμα μόνον ἀλλὰ, ὡς εἴρη-
 νται, πᾶν αἰσθητὸν τῷ ἐνεργεῖν κινεῖ τὰς αἰσθήσεις,
 τὸ δὲ χρῶμα καὶ οὐκ αἰεὶ ἀλλ' ὅταν ἐλλάμπηται, καὶ
 ὅταν, ὡς αὐτὸς ἔφη, ἢ ὕλη αὐτῷ παρῆ τὸ διαφανές,
 ἢ ἅμα καὶ τελειοῖ τὰ χρώματα τῷ φωτὶ καὶ εἰδοποιεῖ-
 ται πῶς ὑπ' αὐτῶν τῇ χωριστῇ ἀπ' αὐτῶν ἐνεργεία;
 τὸ δὲ φῶς οὐ διὰ τοῦ διαφανοῦς ἀλλ' ἐν τῷ διαφανεῖ
 καὶ καθ' αὐτὸ ὁρατόν. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ διαφανές τῷ
 φωτὶ οὐ διαιρετέον, φησὶν, ὀρθῶς λέγων. οὔτε γὰρ
 τὸ φῶς ἄνευ τοῦ διαφανοῦς οὐδὲ τούτου χωρὶς φωτὸς
 αἰσθησις, καὶ εἴ γε χρῶμα τοῦ διαφανοῦς τὸ φῶς, οὐδ'
 αἶν ἕτερον εἶη τοῦτο ὁρατὸν παρὰ τὰ χρώματα. τί οὖν 30
 ἐπιτάσχον τὸ διαφανές ποιεῖ τὴν ὄψιν; ἐνιοὶ γὰρ ὑποτυ-
 πτωσθαί φασιν· ἢ οὐχ οὕτως ἀλλ' εἴρηται ὡς ἀπο-

λύτως δεχόμενον τὴν ἀπὸ τῶν ὄρατῶν ἐνέργειαν καὶ
 τῷ αἰσθητηρίῳ || ταύτην συνάπτων. ὄρατὰ δὲ οὐ τὰ
 χρώματα μόνον ἀλλὰ καὶ μεγέθη καὶ σχήματα, εἰ καὶ
 δευτέρως, ὡς ἤδη διώριστα. ἡ δὲ ὄσφρησις, φησί,
 διὰ τοῦ ἀέρος ὡσπερ ἀναμιγνυμένου πως ἔοικε καὶ
 πάσχοντος, ἡ δὲ ἀκοὴ σχηματιζομένου· εἴρηται δὲ
 ὡς οὐ κατὰ τὸ πάθος ἢ αἰσθησις, οὐδὲ σχῆμα ἢ φωνή,
 ἀλλὰ τι τέλειον τῆς ἐνεργείας εἶδος. καὶ τὸ ὄσφραν-
 τὸν δὲ οὐ τὸ πάθος ἀλλὰ τὸ εἶδος. πάσχει δὲ μᾶλλον
 31 ὑπὸ τούτων ὁ ἀῆρ ὡς ἐνυλοτέρων καὶ σωματοειδεστέ-
 ρων εἰδῶν. ζητεῖ δὲ εἰ διικνεῖται πρὸς τὴν αἰσθησιν
 ἕκαστον ὁμοίως, ἡ τὸ μὲν μᾶλλον τὸ δὲ ἥττον. καὶ
 δῆλον, οἶμαι, ὡς οὐχ ὁμοίως, ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχη αὐτό
 τε δυνάμειως τὸ αἰσθητὸν μείζονος ἢ ἐλάττους εἰς τὸ
 ἐνεργεῖν, καὶ τὸ αἰσθητήριον ἀκριβεστέρας ἢ ἀμυδρο-
 τέρας καθαρότητος, ἔτι δὲ καὶ τὸ μεταξὺ μᾶλλον καὶ
 ἥττον πρὸς τὸ διαβιβάζειν τὴν ἐνέργειαν ἐπιτη-
 δειότητος, ἔτι δὲ κατὰ τὸ διάστημα πορρωτέρω ἢ ἐγ-
 γυτέρω ὄντος τοῦ αἰσθητοῦ, γίνεται τις πρὸς τὴν δι-
 32 ξιν διαφορά. ὅπως δὲ καὶ ἐπὶ πασῶν ἐστὶ τὸ ἀνά-
 μέσον, εἰ καὶ τῶν μὲν ἔξω τὸ μεταξὺ διαφαίνεται, τῶν
 δὲ ἐν ἡμῖν οὐδὲν, ἀρκοῦντως τε παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει
 διώριστα, καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου ἐπιστάσεως μόνου
 ἠξίωται, ἠπόρηται δὲ οὐδὲν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν τις ζη-
 τήσειεν, εἰ ἀθρόα ἢ παρουσία, ὡς ἐλέγομεν, γίνεται
 ἢ τῆς φωνῆς, πῶς οἱ ἔγγιον μᾶλλον καὶ θᾶττον ἀκού-
 ουσιν, ἢ πῶς ὀρῶμεν πρότερον πλήξαντα τὸν δρυτό-
 μον ὕστερον δὲ τοῦ ἤχου αἰσθανόμεθα. δῆλον γὰρ ὡς
 οὐχ ἅμα τῇ πληγῇ. ἡ ἐπειδὴ παθεῖν τι πρότερον καὶ
 κινήθηναί χροὴ τὸν ἀέρα; τὸ δὲ εἶδος τῆς φωνῆς ἀθρό-
 ον ὕστερον ἐπιγίνεται, τὸ δὲ πάθος καὶ ἡ κίνησις
 ἐν χρόνῳ· [τὸ δὲ εἶδος ὕστερον ἀθρόως τῷ γινομένῳ

πηγίνεται]. καὶ ἐπὶ τῆς φωνῆς τοίνυν ὕστερον ἐπὶ
 ᾧ πάθει τὸ τῆς ἐνεργείας εἶδος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν
 ὑνέχειαν τοῦ ἀέρος καὶ τὸ πάθος διικνεῖται· διὸ
 αἱ οἱ ἔγγιον θᾶττον τε καὶ μᾶλλον ἀκούουσιν· καὶ
 ἄρ θᾶττον τε καὶ μᾶλλον πάσχουσι εἰ τοῦ πληγέντος
 ἦν ἀρχὴν ἔγγιον· τὸ δὲ γε ὄρατὸν οὐ κατὰ πάθος
 ενεργεῖ εἰς τὸ διαφανές, ἐπεὶ μηδὲ τὸ φωτίζον, διὸ
 αἱ ἀχρόνως, καὶ ἅμα πᾶσιν ὄρατὸν οἷς ὄραται, εἰ καὶ
 ἢ ὁμοίως ἀλλὰ τοῖς ἔγγιον ἀκριβέστερον, διότι ἐνεργεῖ
 μὲν εἰς τὰ ἐπιτηδειότερα· ταῦτα δὲ τὰ προσεχῆ
 ατὰ τόπον διὰ τὸ σώματα εἶναι. ἀφοριστέον δὲ, ³³
 ἠσὶ ὁ Θεόφραστος, καὶ τὰ περὶ τὰς ἀνακλάσεις. φα-
 ῖν γὰρ δὴ καὶ τῆς μορφῆς ὡςπερ ἀποτύπωσιν τῷ
 ἐρι γίνεσθαι, ἴσως καὶ αὐτὸς, ὡς Πλάτων, εἰδωλικὴν
 ἵνα ἐν τῷ περὶ τὸ λεῖον φωτὶ τῶν σωματικῶν εἰδῶν
 μφασιν γίνεσθαι τιθέμενος. τὰς δ' οὖν κλάσεις οὐ
 σωματικὰς θετέον. πάθος γὰρ τοῦτο καὶ τῆς κατὰ
 ὕσιν ἐνεργείας ἀπᾶδον· καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ οὐρα-
 οῦ φωτός· ἀλλ' ἐνεργητικὰς καὶ τὰς κλάσεις νοη-
 εον, εἰς τὸ τέλειον καὶ πυκνὸν καὶ στίλβον μειζόνως
 οὐ φωτίζοντος καὶ τοῦ ὄρῶντος ἐνεργοῦντος, ὡς καὶ
 ἀλλὰ δι' αὐτοῦ καταλάμπειν ἢ ὄραῖν. ἐκείνου γὰρ ἢ
 ευτέρα ἐνέργεια συνεργοῦντος καὶ τοῦ ὑποκειμένου
 εἰοῦ καὶ στίλβοντος διὰ τὴν πρὸς τὸ φῶς συγγένειαν,
 καὶ διότι μὲν τὸ φωτίζον ἐκατέρωθι ἐνεργεῖ· συνε-
 ῆς δὲ ἢ δευτέρα τῇ πρώτῃ. διότι δὲ τὸ λεῖον ἐν τῇ
 ευτέρα συνεργεῖ διαίρεσις τις ἀμφοτέρων συμπίπτει,
 ὡπερ ἢ κλάσις. ἐπὶ δὲ τῆς διὰ τῶν κατόπτρων τῶν
 προσώπων θέας γίνεται μὲν καὶ ἢ τῆς ὄψεως κατ'
 ἐνέργειαν, ὡς εἴρηται, ἀλλ' οὐ κατὰ πάθος ἢ ἀνάκλα-
 σις ἐπὶ τὸ πρωτότυπον. ὁ δὲ Πλάτων καὶ εἰδωλικὴν
 ἵνα ἐν τῇ προϊούσῃ τῆς ὄψεως ἐνεργείᾳ περὶ τὸ λεῖον

τῶν σωματικῶν εἰδῶν ἔμφασιν, οὐ κατὰ ἀπορροία
 σωμαίων ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν εἰδῶν σκιαγραφίαν ἐ
 τῷ δοκεῖν καὶ φαίνεσθαι, ὑφίστασθαι βούλεται·
 δὴ ἴσως καὶ ὁ Θεόφραστος ἐνδείκνυται, κατὰ τὰ
 ἀνακλάσεις λέγων τῆς μορφῆς ὡς περ ἀποτύπωσιν ἐ
 34 τῷ ἀέρι γίνεσθαι. ἐπάγει δὲ ὡς ἐπ' ἐνίων ὁμογενὲ
 εἴκειν εἶναι τὸ αἰσθητήριον τοῖς αἰσθητοῖς. ἢ τε γὰρ
 γλῶττα διὰ ὑγροῦ τῶν χυμῶν καὶ ἀκοὴ δὴ διὰ τοῦ
 ἀπειλημμένου ἀέρος κινουμένου τῆς φωνῆς αἰσθάνεται
 ζητεῖ οὖν διὰ τί μὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, καὶ πῶ
 τὸ ὅμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου πάσχει, ὑπὸ τοῦ ἔξωθεν
 ἀέρος ὁ ἀῆρ καὶ ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ τὸ ὑγρὸν. ἢ καὶ ἐπὶ
 τῶν ἄλλων ὅμοιος ὁ λόγος; ἐφ' ἐκάστη γὰρ τὸ αἰσθη
 τήριον τοιοῦτον ὁποῖον καὶ τὸ ἔξω ταῖς τῶν αἰσθητῶν
 ἐνεργείαις ὑποκείμενον, διαφανὲς μὲν ἐπὶ τῆς ὄψεως,
 διηχὲς δὲ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς· οὐ γὰρ καθ' ὃ ἀῆρ ἀλλὰ
 καθ' ὃ διηχὲς δέχεται τὸν ψόφον· δίοσμον δὲ
 ἐπὶ τῆς ὀσφρήσεως· διὸ κἀνταῦθα ἢ ἀῆρ ἢ ὑγρὸν
 ἢ μεταξύ. ὑγρὸν δὲ ἐπὶ τῆς γεύσεως, καὶ ἐπὶ τῆς
 ἀφῆς τὸ δυνάμενον τὰς ἀπτικὰς δέχεσθαι ποιότητος.
 καὶ οὐ τὸ ὅμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου πάσχει, ἀλλὰ τὸ δυ
 νάμει ὑπὸ τοῦ ἐνεργεία· οὐ μὴν ὡς ὁ ἀῆρ ὑπὸ τοῦ
 ἀέρος ἀλλ' ὡς δυνάμει διηχὲς ὑπὸ τοῦ ἐνεργεία διη
 35 χητικῶν. διὰ τί οὖν ὑγρὸν ἐπὶ τῆς ὄψεως ἀλλὰ μὴ
 κοινὸν ὕδατι καὶ ἀέρι; ἐπειδὴ κοινὸν ἀμφοῖν τὸ δια
 φανὲς· καὶ διὰ τί μὴ καὶ ἐπὶ ἀκοῆς τὸ κοινόν; εἰ γε
 καὶ ἐν ὕδατι τὸ διηχὲς. ὁμοία δὲ καὶ ἐπὶ ὀσφρήσεως
 ἢ ἀπορία· ἢ ἀρκεῖ καὶ θάτερον; καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν
 ἔξω οὐ μίξεως δεῖ, ἀλλ' εἴτε ὕδωρ εἴτε ἀῆρ εἴη τὸ με
 ταξύ γίνεται ἢ ὄρασις. διὰ τί οὖν ἐν ὕδατι ἢ κόρη;
 ἐπειδὴ εὐφυλακτικότερον καὶ εὐπιλητικότερον ἀέρος ὕδωρ.
 διὰ τί δὲ ἢ ἀκοὴ ἀέρος; ἐπειδὴ εὐκίνητικότερον ὁ ἀῆρ,

συντελεῖ δὲ ἡ κίνησις πρὸς τὴν τοῦ ψόφου αἰσθησιν.
 ἀλλ' εἰ ἄνευ τῆς ἀναπνοῆς δυνατόν ὀσφραίνεσθαι, τί
 κωλύει, φησὶ, καὶ ἀκούειν ἄνευ τοῦ ἀέρος; ἐπειδὴ οὐ
 δυνατόν ἄνευ τῆς τοῦ ἐν τοῖς ὠσίν ἀέρος πληγῆς γί-
 νεσθαι ψόφον· τὸ γὰρ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήριον ἀήρ·
 τῆς δὲ ὀσφρήσεως οὐ τὸ τῆς ἀναπνοῆς εἰσφερόμενον
 πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ χρήσιμον τοῦτο ἐπὶ τοῦ διανοίγειν
 τοὺς ὀσφραντικούς πόρους οἷς εἰσὶν ἐπικεκαλυμμένοι·
 οἷς δὲ μὴ τούτοις καὶ ἄνευ τοῦ ἀναπνεῖν ὀσφρησις.
 ὁ δὲ ψόφος ἄρα πάντως πρὸς στερεόν, φησὶν, ἢ καὶ 36
 στερεοῦ χωρὶς ὡς ὁ τῶν ἀνέμων; ἀλλὰ καὶ οὗτοι τῆ
 γῆ προσπίπτοντες ψοφοῦσι, καὶ αἱ βρονταὶ δὲ ὡς
 πρὸς στερεόν τὸ νέφος τοῦ πνεύματος προσρηγνυμέ-
 νου. ἀλλ' εἰ ὁ ἀήρ συμφυῆς, τὸ δὲ ἀκούειν, ὅταν
 ὑπὸ τῆς πληγῆς ὁ ἔξω συνάπτηται, κινούμενος δὲ καὶ
 οὗτος αἰεὶ καὶ ἠχῶν, ἡ κίνησις ἂν τὴν κίνησιν αἰσθά-
 νοιτο καὶ οὐχ ὁ ψόφος τὸν ψόφον. καίτοι γε κωλύοι
 τὸ ἐνυπάρχον ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις· ἢ οὐ
 αἰσθητὸς ὁ ἐντὸς ἠχος ἀπλῶς; οὐκ αἰσθανόμεθα γοῦν
 ἠχοῦντος ἂν μὴ τὰ ὠτα ἐμφράξωμεν. ἀλλὰ καὶ ἡ κί-
 νησις αὐτοῦ ζωτικὴ καὶ οὐχ οἷα ἡ τοῦ πληττομένου.
 ὅταν δὲ ὑπὸ τοῦ πληγέντος πάθῃ καὶ τὸ τοῦ ψόφου
 ἀναδέξεται εἶδος, τότε ἡ ἐνέργεια ἀκοή. οὐκ ἄρα πα-
 ραποδίδει ὁ πρότερος ἠχος ἐπειδὴ μὴ αἰσθητὸς, ἢ δὲ
 αἰνήσις ζωτικὴ οὕσα καὶ συνεργεῖ πρὸς τὴν αἰσθησιν
 τοῦ πληγέντος. ἀλλ' εἰ ὁ ψόφος ἔξωθεν δικνεῖται 37
 αἰέχρι τῆς ἀκοῆς, πῶς ἀποφαίνεται μηδεμίαν γίνεσθαι
 αἰσθησιν ἀψαμένου τοῦ αἰσθητοῦ; ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τῆς
 ὀσφρήσεως τῆ ἀναπνοῆ τὴν ὀσμὴν ἔλκομεν ἕως ἂν
 προσπέσῃ δηλονότι τῷ κυρίῳ. ἢ τὸ αἰσθητὸν ὅπου
 καὶ ἡ πληγὴ καὶ ὅπου τὸ ἐνῶδες ἄρωμα ὡς καὶ ὅπου
 τὸ χρωμα; ἂ δὴ οὐχ οἷόν τε αὐτὰ προσπελάξιν

τοῖς αἰσθητηρίοις εἰ μέλλει γίνεσθαι αἰσθησις. τὸ
 ἀπ' αὐτῶν τῷ μεταξὺ ἐγγινόμενον εἶδος τῆς ἐνεργείας
 παρῆναι δεῖ καὶ τῷ αἰσθητηρίῳ. οὐ γὰρ δὴ, ὅπ
 καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει, μηδενὸς ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ δι
 κνουμένου κινοῖτο ἂν τις αἰσθησις. καὶ γὰρ τὸ χροῶ
 διὰ τοῦ διαφανοῦς κινεῖ τὴν ὄψιν· ποιοῦντός τι κ
 τοῦ μεταξὺ καὶ συνεργοῦντος καὶ αὐτοῦ κινήθεν
 πως ὑπὸ τοῦ ὄρατου. καὶ ὅπως ἤδη κατὰ δύναμιν
 διήρθρωται. καὶ οὐ τοῦ μεταξὺ ἀλλὰ τοῦ ποιοῦντος
 ἢ αἰσθησις· οὐ γὰρ ταύτων ποιήσις καὶ ποιοῦν, οὐ
 ἐνέργεια καὶ ἐνεργοῦν. ποιεῖ δὲ τὸ ποιοῦν κατὰ τῆ
 ποιήσιν, καὶ τὸ πάσχον ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος πάσχει
 ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ποιήσιν, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τῆ
 ποιήσεως. καὶ αἰσθανόμεθα οὖν οὐ τῆς ἀπὸ τοῦ αἰσθη
 τοῦ ἐνεργείας, ἀλλὰ τοῦ αἰσθητοῦ μὲν κατὰ δὲ τῆ
 ἀπ' αὐτοῦ ἐνεργείαν, διὸ οὐ τοῦ μεταξὺ ἀλλὰ κατ
 38 τὸ ἐν (τῷ) μεταξὺ ἐκπεμπόμενον ἐνεργείας εἶδος
 τοῦ ἐκπέμποντος. εἰπόντι δὲ τῷ Ἀριστοτέλει ὡς ο
 διαφοραὶ τῶν ψόφων, οἷον ὄξυ καὶ βαρὺ ἐν τῇ
 κατ' ἐνεργείαν ψόφῳ δηλοῦνται, καὶ ἐπαγαγόντι
 ὥσπερ γὰρ ἄνευ φωτὸς οὐχ ὄραται τὰ χρώματα
 οὕτως οὐδὲ ἄνευ ψόφου τὸ ὄξυ καὶ βαρὺ ἐπιση
 μαίνεται, ὡς ὁμοίως ἔχειν λέγουσι φῶς πρὸς χροῶ
 ματα καὶ ψόφον πρὸς ὄξυ καὶ βαρὺ, ἀντιλέγειν ἔστιν
 οὐ γὰρ τὸ φῶς ἀλλὰ τὸ χροῶμα ὁμοίως πρὸς τὸ
 λευκὸν καὶ μέλαν. ἢ ὡς μὲν γένος τὸ χροῶμα ἀναλο
 γεῖ ψόφῳ ἀλλ' οὐ τὸ φῶς. ἐπεὶ δὲ τὰ χρώματα οὐ
 ἄνευ φωτὸς ὄραται, ὡς οὐδὲ τὸ ὄξυ καὶ βαρὺ ἄνευ
 ψόφου, ταύτῃ κατὰ τὸ ὄρασθαι μόνον γέγονεν ἢ πα
 39 ραβολή. ἀλλὰ διὰ τί τὸ αἰσθητήριον τοῦ γευστικοῦ
 ἀξιοῖ Ἀριστοτέλης μήτε ὑγρὸν εἶναι μήτε ἀδύνατον
 ὑγραίνεσθαι; ἐπειδὴ, φησὶν, ὑγρὸν τὸ γευστικόν. ἢ

οὐχ ὑγρὸν, φαίη ἂν τις, ἀλλ' ὡς ἔγχυμον ὑγρὸν τῇ
γεύσει ἐστὶ αἰσθητόν; ἔδει οὖν μὴ ἔγχυμον εἶναι τὸ
αἰσθητήριον μόνον. ἢ ἐπειδὴ ἀπτικῶς καὶ ἡ γεῦσις
ἀντιλαμβάνεται τοῦ οἰκείου αἰσθητοῦ, πάσχειν αὐτὴν
καὶ ὡς ὑφ' ἀπτοῦ ἀνάγκη; ὥστε καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ
ὑγροῦ, διὸ οὐ χρὴ οἰκεία προκατελιῆφθαι ὑγρότητι τὸ
αἰσθητήριον. βούλεται δὲ ὁ Ἀριστοτέλης, ὃ καὶ ὁ ⁴⁰
Θεόφραστος ἔπεται, μηδὲ τὴν γλωτταν εἶναι τὸ ὄντως
αἰσθητήριον τῆς γεύσεως, μηδὲ τὴν σάρκα τῆς ἀφῆς,
ἀλλὰ ἀναλογεῖν ταῦτα τοῖς μεταξὺ γινομένοις ἐπὶ ὄψεως
καὶ ἀκοῆς. καὶ γὰρ ἐπὶ ἀφῆς καὶ γεύσεως δεῖ μὲν
εἶναι τὸ μεταξὺ, εἴ γε μηδέποτε αὐτῷ προσπίπτουν τῷ
αἰσθητηρίῳ τὸ αἰσθητὸν κινεῖ τὴν αἰσθησιν, οὐκ ἔξω-
θεν δὲ ἐπ' αὐτῶν τὸ μεταξὺ· καὶ γὰρ ὅταν τι μεταξὺ
οὐ διὰ τούτου ἡ γεῦσις ἢ ἡ ἀφή, ἀλλὰ σὺν τούτῳ
οἶον εἰ μέση εἴη || ἀσπίς, οὐ διὰ τῆς ἀσπίδος ἢ λίθος
πλήττει, ὡς τὸ χροῶμα ὁράται διὰ τοῦ ἀέρος, ἀλλὰ σὺν
τῇ ἀσπίδι καὶ τὴν χεῖρα ὡς ἄμφω ἅμα πληγῆναι. ἐπεὶ
οὖν οὐκ ἔξωθεν ἐπὶ τῆς ἀφῆς καὶ γεύσεως τὸ δι' οὐ
ἐν ἡμῖν ἔσται· τοῦτο δὲ πῆ μὲν ἡ σὰρξ πῆ δὲ ἡ
γλωττα. ὅτι μὲν οὖν πάσχει καὶ ἡ σὰρξ ἐναργές· δη-
λον δὲ ὡς οὐχὶ τοῖς ἀψύχοις ὁμοίως· οὐκοῦν ζωτι-
κῶς· καὶ ἐπειδὴ αἰσθητικὴ ἡ ζωὴ τῆς σαρκὸς καὶ
αἰσθητικῶς· διὰ τίνος οὖν εἰ μὴ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ κρι-
νον; εἰ γὰρ καὶ ἄλλο τι μᾶλλον καὶ ἀκριβέστερον εἴη
ἀφῆς αἰσθητήριον, οἶον τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ ἡ σὰρξ
αἰσθητικὴ· καὶ ἔστω ἀναλογοῦσα τῷ ἀέρι ἐπὶ τῆς
ὄψεως. μεταξὺ τοῦ κυριωτέρου αἰσθητηρίου· τῷ
δὲ μὴ ἔξωθεν ἀλλὰ συμπεφυκυῖα ἡμῖν εἶναι νομίζε-
σθαι θ' αὕτη οὐκ ἀναίσθητος. διὰ τί οὖν εἰ ἡ σὰρξ
αἰσθητικὴ ἄλλο τι δεῖ αἰσθητήριον ἀπτικὸν προὑποτί-
θεσθαι; ἐπειδὴ, φαίην ἂν, σφοδρότερον πάσχουσα ὑπὸ

τοῦ αἰσθητοῦ ἀμέσως αὐτῇ προσπίπτουτος, ἐκκρούει
 τῇ σφοδρότητι τοῦ πάθους τὴν αἰσθητικὴν ἐνέργειαν
 διὸ καὶ Ἀριστοτέλης ἀξιοῖ εἶναι τι καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς
 καὶ ἐπὶ τῆς γεύσεως τὸ μεταξὺ. τοῦτο δὲ συμφυεῖς
 τιθέμενος τοῖς ζώοις ζωτικὸν δηλαδὴ καὶ αἰσθητικὸν
 41 καὶ αὐτὸς οἶδε τὸ μεταξὺ ἐπὶ τούτων. ἀξιοῦται δι
 κακεῖνο ὀρθῶς τὸ δεῖν τὸ αἰσθητήριον ἐν μεσότητι
 ὑπάρχειν τῆς ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐναντιώσεως οὐ κατὰ
 μίξιν τῶν ἄκρων, ἥδη γὰρ ἂν εἴη πεπονθὸς, ἀλλ' ὡς
 τὸ ἀπαθὲς καὶ κριτικὸν τῶν παθῶν· ἐπεὶ τὸ ἐκ τῶν
 ἄκρων οὐκ ἔσται τῶν μέσων κριτικόν· ἀπαθὲς γὰρ
 ὑπὸ τοῦ ὁμοίου τὸ ὅμοιον· καὶ ὅτι σῶμα μὲν καὶ μέ-
 γεθος τὸ αἰσθητήριον, οὐ μὴν ἢ μέγεθος αἰσθητικόν,
 ἀλλὰ κατὰ λόγον καὶ δύναμιν. ἐν λόγῳ γὰρ τιμὴ πρὸς
 τὰ αἰσθητὰ τὸ αἰσθητήριον καὶ ζωῆς εἶδει κριτικῶ τῶν
 σωμάτων χαρακτηριζόμενον, ἀλλὰ, ἐπεὶ πάθη ἢ δια-
 φοραὶ σωμάτων εἰσὶ πάντα τὰ αἰσθητὰ — ποιότητες
 γὰρ καὶ ποσότητες· οἷς δὲ ἔστι γνωστὸν ἅπαν ἐν
 τούτοις καὶ ἔστι — δόξειεν ἂν ἐν τοῖς πάθεσι καὶ
 ταῖς διαφοραῖς εἶναι πᾶν σῶμα. ἢ οὐ μόνη τῇ αἰσθή-
 σει ἀλλὰ καὶ τῷ δοξαστικῷ λόγῳ γνωστὸν τὸ σῶμα;
 δόξη γὰρ μετ' αἰσθήσεως γνωστὸν κατὰ τὸν Πλάτωνα,
 καὶ τῆς οὐσίας τῆς σωματικῆς ἢ δόξα ἔστιν ἀντιλη-
 42 πτική. τοῦ δὲ Ἀριστοτέλους τὸ μὴ εἶναι πλείους (τῶν
 πέντε) αἰσθήσεις πιστουμένου διὰ δὲ τούτων πάντα
 ἡμῖν αἰσθητὰ εἶναι, τὰ ἀπτὰ μὲν τῇ ἀφῆ, τὰ δὲ διὰ
 τῶν μεταξὺ τῷ ἔχειν ταῦτα δι' ὧν τὸ μεταξὺ γινώ-
 σκεται· γινώσκεται μὲν γὰρ τοῦτο διὰ μόνων δύο τῶν
 ἀπλῶν, ἀέρος τε καὶ ὕδατος, ἐκ δύο δὲ μόνων ἀπλῶν
 τούτων καὶ τὰ αἰσθητήρια ἡμῖν· τὸ γὰρ πῦρ ἢ οὐδε-
 νὸς ἢ κοινὸν πάντων, οὐδὲ ἢ γῆ, ἀλλ' εἴπερ τῇ ἀφῆ
 πῶς μέμικται. βουλομένου δὲ, εἰ μὲν δι' ἐνός αἰσθη-

ηρίου πλείω αἰσθητὰ τὸν ἔχοντα τοῦτο ἀρκεῖν
 πρὸς τὰ πλείω· εἰ δὲ διὰ πλειόνων τὸ αὐτὸ καὶ τὸ
 τερον ἔχοντα ἀμφοῖν ταύτου αἰσθητικὸν ὑπάρχειν·
 ητεὶ ὁ Θεόφραστος πρῶτον μὲν, πόθεν ὡς διὰ μόνων
 ἔρος καὶ ὕδατος; μὴ ποτε γὰρ ἡμῖν διὰ μόνων τού-
 των, ἐπεὶ καὶ τὰ αἰσθητήρια ἡμῖν ἐκ τούτων, ἢ μὲν
 πρὸς ὕδατος ἢ δὲ ἀκοὴ ἀέρος θατέρου δὲ τούτων ἢ
 ὄσφρασις· δεύτερον δὲ, εἰ διὰ τοῦ αὐτοῦ πλείω, οὐ
 πάντως ὁ τοῦτο ἔχων καὶ τὰ πλείω εἴσεται, οἷον εἰ
 εἰ ἀέρος καὶ τὰ ὄσφρανατὰ καὶ τὰ ἀκουστὰ οὐκ ἐξ ἀνάγκης
 ἀμφοῖν· οὐ γὰρ ὅσα ὄσφραίνεται ταῦτα καὶ ἀκούει·
 οὐδὲ γὰρ [ὡς] ὁ ἀῆρ ἀπλῶς ὄσφραντικὸς ἢ ἀκουστικὸς, ὁ
 γοῦν ἐν τῷ φάρυγγι οὐδέτερον, ἀλλὰ κατὰ λόγον καὶ δεῖ
 πρὸς ἑκάτερον ἔχειν λόγον, καὶ ὁ μὴ ἔχων οὐκ αἰσθη-
 τικὸν ἀμφοῖν. ἔτι ἐπισκῆπτει, μὴ ποτε οὐδὲ ἐκεῖνο 43
 κληθῆς τὸ [γὰρ] ἐξ ἀμίκτων ἀπλῶς εἶναι τὰ αἰσθη-
 τήρια, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν· τὸ γοῦν θερμὸν
 κινὸν εἶναι φαμεν, ἐπὶ τινῶν δὲ καὶ τὸ ὑγρὸν. ἔπειτα
 καὶ τὸ ἀμιγέστατον ἔσται αἰσθητικώτατον, ὥστε καὶ τὸ
 ὑποκείμενον τοῦ ζώου ἔσται αἰσθητικόν. ἔτι εἰ ὁ λό-
 γος αἴτιος τῆς αἰσθήσεως — καὶ γὰρ φθείρεται τῷ
 κλύεσθαι τὸν λόγον, ὁ δὲ λόγος ἐν τῇ τῶν πλειόνων
 ἔξει —, ἐκ πλειόνων ἂν εἴη τῶν αἰσθητηρίων ἑκα-
 τέρων. διὰ τί δὲ ἐκ δύο μόνων αἰσθήσεις; τὸ γὰρ ζῆν
 τῷ θερμῷ μᾶλλον, ἢ δὲ αἰσθησις τοῦ ζῆν. ἐξ ἀρ-
 γῆς; τοίνυν πρὸς τὰς ζητήσεις ἐροῦμεν. ἐν δύο μὲν 44
 νομοῖς εἶναι τὸ μεταξὺ οὐ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀλλὰ
 κατὰ τὸ φυσικὸν εὐλογον. τῶν γὰρ ἀπλῶν ἢ μὲν γῆ
 καὶ τὸ στερεὸν καὶ ἀντίτυπον οὐκ εὐπαθῆς οὐδὲ δε-
 κτική τῶν ἀλλοτριῶν ὄρων· τὸ δὲ πῦρ ἐτέρως διὰ τὸ
 αἰσθητικὸν καὶ αὐτὸ εἰδοποιόν· ὁ μέντοι ἀῆρ καὶ τὸ
 αἶμαρ διὰ τὸ εὐόριστον εὐπαράδεκτα καὶ εὐπαθῆ καὶ

οἶον εἰδοποιούμενα ῥαδίως ἄκολούθως ἄρα καὶ τὰ
αἰσθητήρια ἡμῖν ἐκ τούτων. πῶς οὖν καὶ πύριον
καὶ ἡλιοειδὲς || παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις τὸ ὀπτικὸν
λέγεται αἰσθητήριον; ὡς φωτὸς, φῆσω, δεκτικὸν
διὰ τε τοὺς λεπτοὺς καὶ διανγεστάτους καὶ καθα-
ρωτάτους ὑμένας καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενα
διαφανέστατα ὑγρά· τὸ γὰρ φῶς πύριον εἶδος, οὐ
ὡς σῶμα ἀλλ' ὡς ὑπὸ πυρὸς μετεχόμενον. διὰ μὲν
οὖν τὸ εὐόριστον ἐν δύο μόνοις τὸ μεταξύ. εἰ δὲ διὰ
τοῦ αὐτοῦ πλείω, τὸ τοῦτο ἔχον καὶ τὰ πλείω εἴσεται
ἐν τοῖς μὴ πεπηρωμένοις μὴδ' ἀτελέσι ζώοις. καλῶς
μὲν γὰρ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου ἀξιούται ὅτι διὰ
τοῦ αὐτοῦ τὰ πλείω γινώσκειται κατὰ λόγους καὶ κατὰ
διαφόρους πρὸς τὰ πλείω λόγους. τὸ δὲ τέλειον τῶν
ὄντι ἅπαντας ἔχειν τοὺς λόγους ἀναγκαῖον, εἰ τέλειον
εἶναι μέλλει. τέλειον δὲ δηλαδὴ τὸ καὶ τῶν ἐξηρη-
μένων τῆς αἰσθήσεως μετέχον δυνάμεων, ὡς ἄνθρωπος
πρὸς ὃ γε καὶ τοῦ νοῦ μετεληφώς. τὰ δὲ ὀσφραϊνό-
μενα μὲν μὴ ἀκούοντα δὲ ἀτελῆ. εἰ δὲ καὶ τὸ θερμὸν
πᾶσι κοινὸν τὸ δὲ ὑγρὸν ἐνίοις, οὐ διὰ τοῦτο μικτὰ
ἔσται τὰ αἰσθητήρια· οὐδὲ ὁ ἔξω ἀήρ ἢ τὸ ὕδωρ
μικτὰ ἐν τῇ τοῦ θερμοῦ μεταλήψει γίνεται· ἕως γὰρ
ἂν μὴ οὐσιωδῶς μεταβάλλῃ μένει τὰ ἀπλᾶ· εἰ δὲ καὶ
μικτὰ, ἀλλὰ τὸ ἐπικρατοῦν ὅμως κατὰ μόνα τὰ δύο
καὶ εἰ ἀπλᾶ οὐκ ἔσται τὸ χωριζόμενον αἰσθητικόν
ἐπειδὴ οὐχ ὡς ἀπλᾶ, ὡς δὲ τοιαῦδε ζωῆς χαρακτηριζό-
μενα ἦν αἰσθητικά, ἢ στερόμενα εἰκότως ἀναίσθητα.
εἰ μὴ ἄρα πλατωνικώτερον καὶ τὰ ὄντως ἀπλᾶ μάλιστα
αἰσθητικώτατα, ὄντως δὲ ἀπλᾶ τὰ ἐν ταῖς οἰκείαις
45 μένοντα ὀλότῃσι. πῶς οὖν ὁ λόγος τῆς αἰσθήσεως
αἴτιος; ὁ γὰρ λόγος ἐν τῇ τῶν πλείονων μίξει καὶ ἐν
τῇ πρὸς ἀλλήλα αὐτῶν σχέσει. ἢ τοῦτο καὶ αὐτὸς

ἐπιλύεται, οὐκ ἐν τῇ τῶν στοιχείων ἀλλὰ ἐν τῇ τοῦ αἰσθητηρίου πρὸς τὰ αἰσθητὰ σχέσει ἀφορίζων τὸν λόγον; κάλλιον δὲ οἶμαι μὴ ἐν σχέσει προηγουμένως τὸν αἰσθητικὸν θεωρεῖν λόγον, ἀλλ' ἐν οὐσίᾳ ζωτικῇ, κριτικῇ τῶν αἰσθητῶν· καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ λόγου τῇ ἀνεπιτηδειότητι τοῦ δεχομένου αὐτὸν ὄργανου ὑποτίθεσθαι· ἀνεπιτήδειον δὲ τίθεσθαι [καὶ] τῇ ἀσυμμέτρῳ τοῦ αἰσθητοῦ προσβολῇ διαλυοῦσῃ τὴν δεκτικὴν τοῦ λόγου ἐν αὐτῷ ἐπιτηδειότητα. εἰ δὲ καὶ ἡ αἰσθησις τοῦ ζῆν, τὸ δὲ ζῆν ἐν τῷ θερμοῦ μᾶλλον, ἔσται καὶ τὸ θερμὸν ἐν τοῖς ἐν ἡμῖν ἀπλοῖς κατὰ τὴν τῆς ζωῆς μετάληψιν ἐπικτητῶς· εἰ δὲ καὶ μικτὰ ἀλλ' ἢ ἐπικράτεια, ὡς εἴρηται, κατὰ μόνα τὰ δύο. πάλιν 46 ὁ Ἀριστοτέλης δεικνύς μὴ εἶναι τῶν κοινῶν ἰδίαν αἰσθησιν τῇ κινήσει φησὶν ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι τῶν κοινῶν, καὶ διὰ τοῦτο πλείοσιν αἰσθήσεσι γνωρίζειν οἶον μέγεθος καὶ ὄψει καὶ ἀφῆ. ἄτοπον δὲ ὁ Θεόφραστος εἰ τὴν μορφήν τῇ κινήσει, μὴ διορισθέντος, οἶμαι. . . δεῖ οὖν οὐχ οὕτω τῇ κινήσει λέγεσθαι γνωριστικούς ἡμᾶς εἶναι τῶν κοινῶν, ὡς προηγουμένως μὲν τῆς κινήσεως, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ δευτέρως τῶν ἄλλων, ἀλλ' ὁμοίως μὲν πάντων τῶν κοινῶν, πάντως δὲ ἐπὶ πάντων τῇ κινήσει τοῦτ' ἐστὶν τῷ ἀλλοιοῦσθαι συναισθάνεσθαι. εἰ δὲ κινεῖται ὑπὸ τοῦ μεγέθους ἢ ὄψις, οὐ κατὰ συμβεβηκὸς αὐτοῦ αἰσθάνεται ὡς τοῦ γλυκέος· οὐ γὰρ πάσχει οὐδὲ ἀλλοιοῦται ἢ ὄψις ὑπὸ τοῦ γλυκέος. εἰ δὲ καὶ τὸ μέγεθος ἰδίαν τινα εἶχεν αἰσθησιν, κατὰ συμβεβηκὸς ἂν ταῖς ἄλλαις ἦν αἰσθητὸν ὡς τὸ γλυκόν· νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἀλλὰ τῷ κινεῖν. οὐκ ἄρα ἔστι τις μεγέθους ἰδία [ὡς] αἰσθησις, ὁμοίως δὲ οὐδὲ τῶν ἄλλων ὅσα κοινά. καὶ ἡ μορφή δὲ κινεῖ, καὶ ἦττον διαφαίνεται τὸ ἀπ' αὐτῆς πάθος, ἀλλὰ μᾶλ-

λον ἢ ἐνεργεία τῆς αἰσθήσεως διὰ τὸ εἰδικώτερον τῆς
 μορφῆς ἐνεργητικώτερον καὶ στασιμώτερον κινούσης
 47 τὴν αἰσθησιν. ἐφ' οἷς δέ πως αἰσθανόμεθα ὅτι
 αἰσθανόμεθα, κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ Ἀριστοτέλει διατίθησι
 τὸν λόγον· τὴν κοινὴν αἰσθησιν βουλόμενος εἶναι
 τὴν ἐπικρίνουσαν, τὴν καὶ τῆς ἐνεργείας συναισθανο-
 μένην ἐκάστης καὶ τῆς ἀργίας· τῆς γὰρ αὐτῆς τὰ-
 ναυτία. ἢ δὲ κοινὴ αἰσθησις οὔτε ἢ αὐτῇ ταῖς κατὰ
 μέρος οὔτε πάντη ἑτέρα. κατὰ γὰρ τὴν πασῶν συναί-
 ρεσιν καὶ τὴν εἰς ἓν ἀμέριστον ἀποκορύφωσιν· διὸ
 καὶ ἐκάστη πως συναισθηθήσεται, ὅτι αἰσθάνεται, οὐχ
 ἢ μεμέρισται ἀλλ' ἢ συνῆπται τῇ μιᾷ. ἤδη γὰρ χω-
 ριστῆς ἐστὶν ἀπὸ σωμάτων δυνάμεως εἰς ἑαυτὴν ἐπι-
 στρέφεσθαι καὶ ἑαυτὴν γνωρίζειν, σωματοειδεστέρα
 δὲ μᾶλλον ἐκάστη καθ' ὃ μεμέρισται, ἐπὶ δὲ τὸ χωρι-
 στὸν εἶσι μᾶλλον κατὰ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἀμέριστον
 ἔνωσιν. καὶ γὰρ αὐτὴ ἢ ἀμέριστος ἔνωσις τοῖς χωρῖς
 τῶν σωμάτων προσήκει εἶδεσιν. εἰ δὲ, ὡς αὐτὸς καλῶς
 ἀξιοῖ, τῆς αὐτῆς τὰναυτία κρίνειν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ
 τὴν ἀργίαν, ἔξει μὲν καὶ ἐκάστη τὸ χωριστόν πως ἀπὸ
 τῶν οἰκείων ὀργάνων. οὐ γὰρ ἂν τὸ σκότος ἦσθάν-
 νετο ἢ ὄψις || τῷ μὴ πάσχειν τὸ αἰσθητήριον· ἐνεργ- 284
 γεῖν γὰρ ἔοικε καὶ μὴ πάσχοντος. μειζόνως δὲ ἢ κοινὴ
 48 καὶ τὰς αὐτῶν τῶν αἰσθήσεων κρίνουσα ἀργίας. διὸ
 καὶ ἢ κοινὴ, ἀλλ' οὐχ ἐκάστη ἑαυτῆς συναισθηθήσεται
 καὶ τῆς οἰκείας ἐνεργείας· εἰ μὲν γὰρ τῆς ἐνεργείας
 καὶ τῆς ἀργίας· εἰ δὲ τῆς ἀργίας ἅμα τε ἂν ἀργοίη
 καὶ ἐνεργοίη ὡς συναισθανομένη· οὐκοῦν ἀργεῖ μὲν
 ὡς μεριστὴ καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἐνεργεῖ δὲ καὶ καθ' ὃ
 ἐξήρηται τῆς ἰδίας ἐνεργείας καὶ ἀργίας. ὥστε κατὰ
 τὴν κοινὴν, καθ' ἣν καὶ ἐκάστη, οὐχ ὡς ἐκάστη οὐδὲ
 ὡς διηρημέναι, ἀλλ' ὡς ἠνωμέναι κατὰ τὴν μίαν πα-

σῶν ἔνωσιν, ἧς καὶ τὰ πασῶν τῶν αἰσθήσεων αἰσθητὰ κρίνειν ἔργον ἐν ταύτῳ καὶ ἀδιαιρέτως, κατὰ τοὺς διαφοροὺς ἐνεργούσης λόγους. διὸ καὶ ἀριθμῶ μὲν ἐν τῷ κρῖνον καὶ ἀδιαιρέτον, τὸ δὲ εἶναι διαιρέτον ἢ κατὰ διαφοροὺς ἐνεργεῖ λόγους. ἢ δὲ φωνὴ συμφω- 49 νία εἴρηται παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ἐπεὶ δὴ κατ' ἐνεργειάν ἐστιν αἰσθητὴ ὅταν ἀκούηται· ἀκούεται δὲ ὅταν ἐν γένωνται ἢ φωνὴ καὶ ἢ ἀκοή συμφωνήσασαι καὶ συναρμοσθεῖσαι ἀλλήλαις. ἢ γὰρ ὑπερβολὴ τοῦ αἰσθητοῦ λύει ἢ φθείρει τὴν αἰσθητικὴν ἐνεργειαν. ἐν συμμετρίᾳ δὲ ἢ αἰσθησις, καὶ ἡδέα φαμὲν τὰ κατὰ τὴν συμμετρίαν. ἄρα οὖν ὅταν μὴ ἐνεργῇ ἢ αἰσθησις οὐκ ἐν συμμετρίᾳ καθ' ἑαυτήν; ἢ ἐπειδὴ οὐκ ἐνεργεῖ καθ' ἑαυτήν ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω ἀποτάσει καὶ τῇ πρὸς τὰ αἰσθητὰ σχέσει, δῆλον ὡς οὐδὲ τὴν ἐνεργητικὴν ἔξει συμμετρίαν καθ' ἑαυτήν, τὴν μέντοι κατὰ δύναμιν ἔξει συμμετρίαν; προὔπαρχει γὰρ ἢ δύναμις καὶ καθ' ἑαυτήν θεωρεῖται. ἀλλὰ ἐπὶ τὰ ἔξῃς ἴωμεν, ἐπ' ἄλλης ἡμῖν ἀρχῆς τὰ λοιπὰ τοῦ πέμπτου βιβλίου ἐπεξεργαζόμενοι.

Περὶ Φαντασίας.

Ἡ φαντασία, περὶ ἧς ἐξῆς ἀκολουθῶς τῷ Ἀρι- 1 στοτέλει ἐπεξεργάζεται, ὅτι μὲν ἑτέρα αὐτῇ δύναμις παρὰ τὴν αἰσθησιν ἐκ τῶν ἐκείνου ληπτέον· καὶ ὡς

διαφέρει και δόξης και πάσης λογικῆς ὑπολήψεως·
 και ὡς, καθάπερ αἰσθησις ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν κινεῖται
 εἰδῶν ζωτικῶς ἐγειρομένη και κατὰ τῶν οἰκειῶν λόγων
 προβολὴν ἐνεργοῦσα, οὕτω και ἡ φαντασία ὑπὸ τῶν
 αἰσθητικῶν εἰδῶν κινεῖται, τούτοις ὡς ὑποκειμένοις
 προσεχῶς χρωμένῃ και περὶ αὐτὰ ἐνεργοῦσα. διὸ και
 αὕτη σωματοειδῆς ζωὴ και οὐκ ἄνευ τῶν σωματικῶν
 ἐνεργοῦσα ὄργάνων. ἐπειδὴ και τὰ αἰσθητικά εἶδη
 ὑφ' ὧν κινεῖται ἐκ τῶν ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις τελεοῦ-
 ται ἐμφάσεων. προσθετέον δὲ και τὰ Ἰαμβλίχεια, ὡς
 πάσαις ταῖς δυνάμεσι τῆς ψυχῆς παραπέφυκεν ἡ φαν-
 τασία και πάσας ἀποτυπῶνται και ἐκμάττεται τὰς τῶν
 εἰδῶν ὁμοιότητας και τὰς τῶν ἑτέρων δυνάμεων ἐμ-
 φάσεις εἰς τὰς ἑτέρας διαπέμπει, τὰς μὲν ἀπὸ τῆς
 αἰσθήσεως εἰς δόξαν ἀνεγείρουσα, τὰς δὲ ἀπὸ (τοῦ) νοῦ
 δευτέρως τῇ δόξῃ προτείνουσα, ἐν αὐτῇ δὲ ἀπὸ τῶν
 ὄλων τὰ φαντάσματα παραδεχομένη· και ὡς ἰδίως
 κατὰ τὴν ἀφομοίωσιν χαρακτηρίζεται, ἐν τε τῷ ποιεῖν
 και ἐν τῷ δέχεσθαι τὰ προσεικότα ἐν τοῖς νοεροῖς
 ἢ τοῖς γενεσιούργοις ἢ τοῖς μέσοις ἐνεργήμασιν, ἀπο-
 τυπουμένη τε τὰς πάσας τῆς ψυχῆς ἐνεργείας και συν-
 αρμόζουσα τὰς ἐκτὸς πρὸς τὰς εἶσω και ἐπιτιθεῖσα
 ταῖς περὶ τὸ σῶμα κατατεινομέναις ζωαῖς τὰς ἀπὸ τοῦ
 νοῦ κατιούσας ἐμφάσεις. καθ' ἑαυτὴν ἄρα ἡ φαντα-
 σία δύναμις οὕσα τοῦ ἀφομοιοῦν τὰ ἄλλα πρὸς ἑαυτὴν
 ἐντεῦθεν και ταῖς ἄλλαις συνάπτεται δυνάμεσι, προ-
 κατάρχουσα αὐτῶν ταῖς ἐνεργείαις, οὐκ οὕσα πάθος
 οὐδὲ κίνησις ἀλλ' ἀμέριστος και ὠρισμένη ἐνέργεια,
 και οὐ κατὰ παραδοχὴν ἔξωθεν ὡς ἡ κηρὸς διαπλατ-
 τομένη ἀλλ' ἐνδοθεν και κατὰ λόγον τῶν ἀφομοιωτι-
 κῶν προβολῶν εἰς τὴν τῶν φαντασμάτων ἐγειρομένη
 2 ἐπίκρισιν. ἀλλ' εἰ και τὰς ἄλλας ἀποτυπῶνται ζωαῖς

κατὰ τὸν Ἰάμβλιχον καὶ αὐτὰς τὰς λογικὰς τε καὶ νοερὰς ἐνεργείας, πῶς ἀληθὲς ἔτι τὸ Ἀριστοτελικόν, τὸ ὑπὸ τῶν αἰσθητικῶν εἰδῶν κινεῖσθαι τὴν φαντασίαν; ἢ, εἰ καὶ || τὰς κρείττους ἀποτυποῦται ἐνεργείας πάσας, ὅμως κατὰ τὰ αἰσθητικὰ ἀπεικονίζεται εἶδη μορφωτικῶς καὶ μεριστῶς καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὰ αἰσθητὰ ἀναφορὰν, ὥστε καὶ τὰς κρείττους ἀποτυποῦται ἐνεργείας ἢ ὑπὸ τῶν αἰσθητικῶν κινεῖται εἰδῶν; πῶς οὖν καὶ μὴ παρόντων τῶν αἰσθητῶν κινεῖται ἡ φαντασία; καὶ γὰρ εἰ ὑπὸ τῶν αἰσθητικῶν κινεῖται, ἀλλὰ καὶ ταῦτα παρόντων τῶν αἰσθητῶν προβάλλεται καὶ ἀπόντων ἀπολείπει. ἢ οὐχ ὡς ἡ αἰσθησις παρόντων μόνον κινεῖται τῶν αἰσθητῶν οὕτω καὶ ἡ φαντασία; ἀλλ' ἐπειδὴν ἅπαξ κινήσι δύνανται ἀφ' ἑαυτῆς ἐγείρεσθαι καὶ προβάλλειν τὰ φαντάσματα κατὰ τὴν πρὸς τὰ εἶδη κινήσαντα ἀναφορὰν, ἐνίοτε δὲ οὐχ ἅπαξ ἢ δις ἀλλὰ πλεονάκις κινήθησιν δεῖται πρὸς τὸ ἀφ' ἑαυτῆς ὁμοιοποιεῖσθαι κινήσει προτείνειν. καὶ τῷ μὲν μορφωτικῷ καὶ μεριστῷ κοινωνεῖ πρὸς τὴν αἰσθησιν, τῷ δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῆς προτείνειν τὰ φαντάσματα καὶ μὴ παρόντων ἔτι τῶν κινούντων ἐξήρηται τῆς αἰσθήσεως· τῷ δὲ εἰς ἕτερα ἀναφέρειν αἰεὶ καὶ ἀφομοιοῦσθαι πρὸς τὰς διαφοροὺς ἐνεργείας τῆς ψυχῆς, ταύτη πρὸς πάσας τε τῆς ψυχῆς παραπέφυκε τὰς δυνάμεις καὶ κατὰ τὸ ἀφομοιωτικὸν τῆς ψυχῆς ἴσταται ἰδίωμα. ἐν τίνι οὖν ἢ 3 φαντασία, ζητεῖ ὁ Θεόφραστος. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ αἰσθητικῷ, διότι ἀληθοῦς οὔσης τῆς αἰσθήσεως ψευδῆς γίνεται ἐνίοτε ἡ φαντασία· οὐδὲ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ· τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ πάθημα παρόντος συμβαίνει τοῦ αἰσθητοῦ, τὰ δὲ φαντάσματα γίνεται καὶ ἄποντος. λέγω δὴ οὖν ἑτέραν εἶναι δύναμιν τὴν φαντασίαν παρὰ τὴν αἰσθησιν, προσεχῆ δὲ, καὶ διὰ τοῦτο

ὑπ' αὐτῆς πως κινουμένην καὶ οἶον μὲν ὑποκειμένοι
 τοῖς αἰσθητικοῖς χρωμένην εἶδесιν ἐξ ὧν ἐγείρεται κα
 πρὸς ἃ ἀναφέρει τὰ φαντάσματα, παντοδαπῶς δὲ ταῦτ
 ποικίλλουσιν τῷ ὑπερανέχειν, καὶ ἀφ' ἑαυτῆς μετὰ τ
 ἅπαξ κινήθηται ἐπὶ τὴν διαμόρφωσιν ὡς ἂν ὀρμήσ
 ἐγείρεσθαι, τὰς δὲ ἐμφάσεις τῶν ἀπὸ τῆς φαντασίας
 προβαλλομένων εἰδῶν δέχεσθαι καὶ τὸ αἰσθητήριον
 ὡς οἱ μορφωτικοὶ καὶ μεριστοὶ δηλοῦσι τύποι τὸ χω
 ριστὸν σωμάτων οὐκ ἐμφαίνοντες, καὶ ἑναργῶς δι
 πολλάκις τοῦ σώματος συγκινουμένου ταῖς φαντασίαις
 καὶ κατ' αὐτὰς διατιθεμένου ἐμφαίνεσθαι σύμφημι
 καὶ ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ τὰ φαντάσματα, ἀλλ' οὐχ ὡς
 αἰσθητικῶ, διὸ οὐκ ἔξωθεν οὐδὲ ὡς ὑπὸ σωμάτων τι
 νῶν δρώντων μεταβαλλομένῳ, ἀλλ' ὡς τὰ φανταστὰ
 δεχομένῳ εἶδη. καὶ οὐ θαυμαστόν· ἐπεὶ καὶ τῆς
 λογικῆς ἡμῶν ἐνεργείας ἐμφάσεις τινὲς εἰς τὸ σῶμα
 καθήκουσιν, ὡς αἱ συστροφαὶ δηλοῦσι τῶν ὀμμάτων
 καὶ αἱ τῶν ὀφρῶν συναγωγαὶ ἐν ταῖς ζητήσεσι· καὶ
 εἰ καὶ τὰ στερεὰ ταῦτα συνδιατίθεται μόρια, πολλῶ
 πρότερον τὸ αἰσθητήριον αὐτὸ ὡς ζωτικώτερον δέχε
 σθαι τὰ ἔχνη τῆς ζωῆς ἀνάγκη. καὶ γὰρ ἐν οἷς μὲν
 αἰσθητικῆ μόνως ἐστὶν ἡ ζωὴ, καὶ τὸ ὄργανον μόνως
 ἐστὶν αἰσθητικόν, ἐν οἷς δὲ καὶ φανταστικὴ καὶ ὀρε
 κτικὴ ἢ καὶ λογικὴ, καὶ τὸ ὄργανόν ἐστι πρὸς τὴν τῆς
 ζωῆς ταύτης ὑποδοχὴν ἐπιτήδειον. δέξεται οὖν καὶ
 τὰς φανταστικὰς ἐμφάσεις ὡς φανταστικόν, καὶ ψευ
 δεῖς ἂν ὧσι ψευδεῖς καὶ αἱ φαντασίαι. καὶ ὡσπερ
 ἅμα τῶν ἀληθῶν αἰσθανόμενοι δυνάμεθα ψευδεῖς
 περὶ αὐτῶν προβάλλειν φαντασίας, οὕτως ἐπομένως,
 ὡς μὲν αἰσθητικόν τὸ πνεῦμα τὰς ἀληθεῖς ἀπὸ τῶν
 αἰσθητικῶν δέχεται ἐμφάσεις, ὡς δὲ φανταστικόν τὰς
 ψευδεῖς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τὰς δὲ ἀληθεῖς ἀπὸ τῆς

φαντασίας· ὡς ὅταν ποδιαῖον ὀρῶντες τὸν ἥλιον πολ-
 λαπλάσιον τῆς γῆς φανταζόμεθα ταῖς γεωμετρικαῖς
 ὑπακολουθοῦντες ἀνάγκαις. καὶ οὔτε τοῦ φαντά-
 σματος ἢ αἰσθησις, ἐπειδὴ καὶ τὸ φάντασμα ἐν τῷ αἰ-
 σθητηρίῳ, ἀλλὰ ἀπὸ μὲν τῶν αἰσθητῶν ἢ αἰσθησις,
 τὰ δὲ φαντάσματα ἀπὸ τῆς φανταστικῆς προβολῆς·
 οὔτε ἀδύνατον ἅμα καὶ ἀληθεῖς καὶ ψευδεῖς περὶ τῶν
 αὐτῶν, οἷον περὶ ἡλίου, δέχεσθαι τὸ ὑποκείμενον ἐμ-
 φάσεις, ἐπειδὴ ἀπὸ διαφόρων δυνάμεων καὶ κατὰ δι-
 άφορα ζωῆς εἶδη τὰ ἀντικείμενα δέχεται. καὶ οὐκωλύ-
 εται ἐν ταύτῳ συμβαίνειν τὰ φαντάσματα καὶ τὸ
 αἰσθημα καὶ ἀντικείμενα ἢ, ὡς μὴ τῆς αὐτῆς ὄντα
 συστοιχίας μηδὲ τῆς αὐτῆς δυνάμεως ἐνεργήματα.
 ἐπεὶ καὶ ἡ δόξα ἐν ταύτῳ καὶ ἡ αἰσθησις ἢ περὶ τοῦ
 ἡλιακοῦ μεγέθους ἀντικειμένως ἔχουσαι. τοῦτο μὲν
 οὖν ὡς ἀπολογιζόμεθα, εἴρηται δὲ κάκεινο ὡς οὐ
 παρόντων ἀεὶ δεῖ τῶν αἰσθητῶν πρὸς τὸ κινεῖσθαι τὴν
 φαντασίαν, ἀλλ' ἐπειδὴν ἐγεροθῆ καὶ ἐν τῇ προβλη-
 τικῇ τῆς τοιαῦς μορφῆς. οὐ γὰρ οὔτω, φησὶ, ληπτέον 4
 τοῦδὲ ὡσαύτως· ἐριστικὸν γάρ· ἀλλ' ὡς ὑποκειμέ-
 νην τινὰ δύναμιν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὑλικῶν. καὶ
 ὀλίγον προελθὼν ἐπάγει· τάχα δ' ἂν φανείη καὶ
 τοῦτο ἄτοπον εἰ ὁ νοῦς ἔχει ὕλης φύσιν μηδὲν ὢν,
 ἅπαντα δὲ δυνατός. οὐχ οὔτω δὲ ληπτέον οὐδὲ πάντα
 νοῦν, ἀλλὰ δεῖ διελεῖν. ποῖος οὖν καὶ τίς ἢ διαίρε-
 σις; ἢ μὲν γὰρ ὕλη οὐ τόδε τι, ὁ δὲ νοῦς εἰ μὴ οὔτω
 καὶ ἂν ἕτερον; κατὰ ἀνολογίαν οὖν καὶ τῇ δυνάμει λη-
 πτέον ἐπὶ τοῦ ψυχικοῦ νοῦ, ὡς γὰρ πρὸς τὸν ἐνεργεῖα
 νοῦν, τοῦτ' ἐστὶν τὸν χωριστόν. ἢ μὲν οὖν ὕλη ὡς
 ἐσχάτη εἰκότως πάντα δυνάμει, οὐ μὴν ἢ αἰσθησις ὡς
 ἢ ὕλη· εἶδος γὰρ καὶ λέγεται καὶ περιέχουσα κατ'
 οὐσίαν τῶν αἰσθητῶν λόγους ἢ αἰσθησις. ἕτερον δὲ

τρόπον δυνάμει λέγεται τὰ αἰσθητὰ ὡς ὑπ' αὐτῶν κινουμένη πρὸς τὴν προβολήν, καὶ παρόντων καὶ δρώντων αὐτῶν εἰς τὸ αἰσθητήριον δεομένη πρὸς τὴν οὐκείαν ἐνεργεῖαν. ὁ δὲ ψυχικὸς νοῦς οὔτε ὡς ὕλη οὔτε ὡς ἡ αἰσθησις· καὶ γὰρ εἶδος ἐστὶ καὶ πάντων εἰδῶν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν περιεκτικὸς, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐνεργεῖ, καὶ ἐν ἑαυτῷ περιέχει τὰ νοητὰ· ἀλλὰ διὰ τὴν πρὸς τὴν ψυχὴν συγγένειαν, καὶ διὰ τὴν οὐσιώδη πρὸς αὐτὴν σχέσιν, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸ μεριστόν πως ἀπόνευσιν, αὐτὸς τε ἀπὸ τῆς ἀκραιφνοῦς ἀμερίστου καὶ πάντη ἠνωμένης ὑπέβη νοεράς οὐσίας τε καὶ ἐνεργείας, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ νοητὰ τῆς ὑπερλάμπρου καὶ αὐτοφανεστάτης ἀπολείπεται τῶν πρώτων νοητῶν ὑποστάσεως καὶ ἡ ἀμφοῖν συνέχεια κεχαλασμένη πῶς ἐστίν. ἀλλ' οὐκ ἀκριβῆς ὁποῖα ἢ ἐν τῷ χωριστῷ ἔνωσις. καὶ διὰ ταῦτα αὐτὸς τε πρὸς τὴν καθαρῶς ἀμερίστον γνῶσιν τοῦ ἐνεργεία τελεοῦντος δεῖται νοῦ, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ νοητὰ τῆς ἀπὸ τῶν χωριστῶν νοητῶν καταλάμψεως, ἵνα τέλεια ἀποτελεσθῇ νοητὰ. ὅθεν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης χρώμασιν αὐτὰ ἀπεικάξει τῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου δεομένοις αὐγῆς. ἢ τε ἀμφοῖν αὐτῶν συναφῆ εἰς τὸ ἀδιαίρετον συναιρεῖται ὑπὸ τῆς συνηρημένης ἀκραιφνοῦς ἐνώσεως. ταύτῃ οὖν δυνάμει ὁ ψυχικὸς νοῦς ὡς πρὸς τὸν χωριστὸν νοῦν, διότι καθαρῶς ἐκεῖνος ἀμερίστος καὶ ἠνωμένος ἀκραιφνοῦς πρὸς τὰ νοητὰ ὑπέρλαμπρα ὄντα καὶ πρώτα καὶ τέλεια φῶτα καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ τοιοῦτι νοῦ τελειούμενος. καὶ τὸ ἄγραφον οὖν γραμματεῖον κατ' ἀναλογίαν ἀπ' αὐτοῦ ἀκουστέον· οὐ γὰρ ὡς μηδ' ὅλως ἔχοντος τὰ εἶδη, ἀλλ', ὥσπερ αὐτὸς νοῦς ἐστὶ δυνάμει, οὐχ ὡς μηδ' ὅλως ὢν νοῦς, ἀλλ' ὡς νοῦς μὲν, τοιοῦτος δὲ οἶος τοῦ τελειοῦσθαι ὑπὸ τοῦ πρώτου δεῖσθαι νοῦ· οὕτω

τὰ ἐν αὐτῷ νοητὰ νοητὰ μὲν, ἀλλὰ τοιαῦτα οἷα τῆς
 τῶν χωριστῶν δεῖσθαι καταλάμψεως, ἵνα ἀκραιφνῶς
 νοητά. διὸ καὶ χρώμασιν ἀπέικασται, καὶ τὸ γραμ-
 μείον ὡς πρὸς τὴν τῶν τελείων τούτων εἰδῶν ὑπο-
 γνῆν ἄγραφον εἴρηται. ὀρθῶς ἄρα καὶ ὁ Θεόφραστος
 ἔλεγε, ὅτι ἀποφαίνεται τὸ ὑλικὴν ἀποδιδόναι φύσιν τῷ
 ὄντι, καὶ τὸ οὕτως ὡς ὕλη μηδὲν εἶναι ἀλλὰ πάντα δυ-
 νατὸν, καὶ μὴ δεῖν οὕτω λαμβάνειν παρακελεύεται,
 εἶναι δὲ πῶς καθ' ἕτερον τρόπον δυνάμει λέγεται.
 ὡς δὲ, πρὸς τὰ παρόντα εἴρηται ἱκανῶς· καὶ ἅμα
 οὐδὲ πᾶς νοῦς δυνάμει, ἀλλὰ ποῖος, διακρίνεται.
 ὁρρεῖ δὲ ἐξῆς ὅπως γίνεται τὰ νοητὰ, καὶ τί τὸ πά- 5
 ρον αὐτόν; δεῖ γὰρ, εἴπερ εἰς ἐνεργεῖαν ἤξει, καθά-
 ρως αἰσθηθεῖς. ἀσωμάτω δὲ ὑπὸ σώματος τί τὸ πά-
 ρον; ἢ ποία μεταβολή; καὶ πότερον ἀπ' ἐκείνου ἢ ἀρχὴ
 αὐτοῦ· τὸ μὲν γὰρ πάσχειν ἀπ' ἐκείνου δό-
 ξεται ἂν· οὐδὲν γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν ἐν πάθει. τὸ
 ἀρχὴ πάντων εἶναι καὶ ἐπ' αὐτῷ τὸ νοεῖν, καὶ μὴ
 ἀπὸ ταῖς αἰσθηθεῖς, ἀπ' αὐτοῦ. γίνεται μὲν οὖν
 τὰ νοητὰ, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὡς ὁ χωριστὸς νοῦς τὰ πρά-
 κτα, διὰ τὸ κεχαλασμένον, ὡς εἴρηται τῆς ἐνώσεως·
 ἐπειδὴ συνάπτεται μὲν αὐτοῖς ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ
 ἐνεργείᾳ νοῦ συναιρούμενος, ταύτῃ δὲ καὶ πάσχει πῶς,
 ὡς ἐπὶ τὸ ὑπόβας ἀπὸ τῆς καθαρᾶς καὶ πάντη ἀμερίστου
 τῶν χωριστῶν νοητῶν ἐνώσεως καὶ οἷον ἀφοιτήσας
 τὴν πρὸς ψυχὴν ὁμοφυΐαν, ὡς ἕτερος ὑφ' ἑτέρων,
 ὡς τε τοῦ ἐνεργείᾳ νοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἐν ἐκείνῳ νοη-
 τῶν τελειοῦται. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν τελειοῖ ἀφ'
 ἑαυτοῦ τε ἐγειρόμενος καὶ ἑαυτὸν συνάπτων τῷ ἐνεργείᾳ
 νοῦ καὶ τὴν ἀπ' ἐκείνου τελειότητα αὐτενεργήτως
 ἐκτελεσόμενος, καὶ ἐπειδὴ μὴ παντελῶς τοῦ ἐνεργείᾳ ἐκπε-
 ρεῖται νοῦ, ἀλλὰ, καίτοι ὑπόβας, συνῆπται ὅμως

πρὸς ἐκείνον ἄτε νοῦς ὢν καὶ αὐτὸς, διὸ καὶ οὐκ
 ποι στρεφόμενος ἀλλ' εἰς ἑαυτὸν εἰσιῶν καὶ πρὸς
 τὸν ὡς ὅτι μάλιστα συναιρούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἐ-
 ργεία τελειοῦται νοῦ· διὰ ταῦτα τοίνυν ἐτέρως ἢ
 αἰ αἰσθησεις πάσχει, καὶ ὅλως οὐ κυρίως ἀλλὰ κ
 ὁμωνυμίαν πάσχει, ἐνεργεῖ δὲ μᾶλλον. τῇ γὰρ ἐ-
 τοῦ ἐνεργεία καὶ τὰς ἀπὸ τῶν προτέρων δέχεται τε
 ὀτητας καὶ οὐκ ἔξωθεν εἰσδέχεται ἄπερ νοεῖ. ἔστι
 καὶ αὐτὸς τὰ πράγματα τελειωθεὶς δευτέρως, ἡνωμέ
 τοῖς || ἑαυτοῦ νοητοῖς καὶ ἅμα καὶ τοῖς κρείττοσι συν
 μένος τῷ μὴ ἀπεσπάσθαι τὰ αὐτοῦ τῶν προτέρων.
 ἐνεργεῖ μὲν καὶ τὰ νοητὰ εἰς τὸν νοῦν, ὡς καὶ τὰ
 σθητὰ εἰς τὴν αἰσθησιν, ἀλλ' οὐκ ἔξωθεν ἐπειδὴ
 κευχόρισται· διὸ μία ἀμφοῖν τοῦ τε νοῦ περι τὰ νο
 καὶ τῶν νοητῶν εἰς τὸν νοῦν ἢ ἐνέργεια καθ' ὃ
 διέσπασται ἀλλ' ὁ νοῦς ἔστι τὰ νοητὰ. ἔτι δὲ ἐπὶ
 αἰσθησεως τὸ πάθος περι τὸ αἰσθητήριον συμβαίν
 ἐπεὶ τὸ πρῶτον αἰσθητικὸν κατ' οἰκείαν τελειοῦν
 ἐνέργειαν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν κίνησιν οὐ παθ
 τικῶς ἀλλ' ἐνεργητικῶς δεχόμενον· μειζόνως δὲ
 νοῦς ἀφ' ἑαυτοῦ ἐνεργεῖ καὶ τὴν ἀπὸ τῶν νοητῶν
 λείωσιν οὐ παθητικῶς ἀλλ' ἐνεργητικῶς δέχεται· εἰκ
 δέχεσθαι δεῖ φάναι ἀλλὰ μὴ προάγειν ἀφ' ἑαυτοῦ· ἀ
 ἑαυτοῦ γὰρ ἀρχόμενος τελειοῦται. καὶ ὅλως ἐν τοῖς ἐτ
 ροκινήτοις τὸ πάθος ὡς ἔξωθεν διεγειρομένοις, ἐν
 τοῖς πάντα ἐνδοθεν ἐνεργοῦσι καὶ ὅλοις δι' ὅλων ἐνε
 γητικοῖς ἀδύνατον ὑπονοεῖν τι πάθος εἰ μὴ ὁμωνύμι
 καὶ γὰρ τῇ οὐσίᾳ ἔστιν ἐνέργεια δευτέρως· καὶ ὁ δυνα
 μει νοῦς, αὐτὴ δ' ἢ ἐνέργεια ἀντίκειται τῷ πάθει κ
 οὐκ ἂν ποτε παθητικῶς διατεθείη. καὶ ἀπλῶς δὲ ἐ
 τοῖς χωριστοῖς σωματίων ἀσωμάτοις, ὅπερ καὶ αὐτ
 φησι, τί τὸ πάθος ἢ ποῖα μεταβολή; καὶ τὰ μὲν πάθ

θεν, ὁ δὲ νοῦς ἀρχὴ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ. πῶς οὖν
 κτητικός; εἰ γὰρ ὅλως ἀπαθής, φησὶν, οὐδὲν νοήσει,
 ἀπὸ τῶν νοητῶν τελείωσιν πάθος καλῶν· ἐπεὶ
 τὴ καθαρεύειν τὸν νοῦν ἀνάγκη. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπὸ
 νοητῶν κατ' οἰκείαν τελειοῦται ἐνέργειαν, διὰ
 το κοινότερον ἀλλ' οὐ κυρίως ἂν τοῦ πάθους ἐκεί-
 ἀκούοιμεν· ἀπαθὲς γὰρ ὁ νοῦς, φησὶν ὁ Θεό-
 στος· εἰ μὴ ἄρα ἄλλως ἢ τὸ παθητικόν, οὐχ ὡς
 κτητικόν, ἀτελής γὰρ ἡ κίνησις, ἀλλ' ὡς ἐνέργεια.
 τα δὲ διαφέρει. χρῆσθαι δὲ ἀναγκαῖον ἐνίστε τοῖς
 οἰς ὀνόμασιν. ὄρας ὅτι οὐδ' ἀτελὲς οὐδὲ κατὰ
 πον ἢ τινα κίνησιν οὐδὲ ἔξωθεν ἀλλὰ κατ' ἐνέρ-
 αν τὸ πάθος ἀφορίζεται ἐπὶ τοῦ νοῦ. συγγινώ-
 εν δὲ ἀξιοῖ τῇ τῶν ὀνομάτων χρήσει, διότι ἐκ τῶν
 κτητῶν καὶ ἐπὶ τὰ νοερά μεταφέρομεν τὰ ὀνόματα.
 οῖ δὲ ἀφορίζεσθαι τὸ πάσχειν. καὶ εἴρηται ὅτι κατὰ
 ἀπὸ τοῦ κρείττονος ἐνδιδομένην τελείωσιν ἐνεργ-
 κῶς τοῦ δευτέρου τελειουμένου καὶ πῶς νοητὸν
 νοητοῦ πάσχει· ἐπειδὴ ὡς νοητὸν δεύτερον,
 τ' ἐστὶν ὡς ἐνεργητικὸν καὶ ὡς ἄρχον καὶ αὐτενεργ-
 τως ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ κρείττονος, καὶ πῶς αὐτὸς
 τὸν τελειοῖ, διότι ὡς εἴρηται καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ κρείτ-
 τος αὐτενεργήτως δέχεται. καὶ διὰ τί οὐκ αἰεὶ; ἢ 6
 ἐν νοῦς αἰεὶ ἐνεργεῖ, ἢ δὲ ψυχὴ οὐκ αἰεὶ χρῆται καὶ
 ροντι τῷ νῷ ἐν τῇ πρὸς τὰ σώματα στροφηῇ; εἰκότασι
 οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Θεόφρα-
 ρος, ὅπερ καὶ ἤδη ἔφαμεν, νοῦν ἐνίστε καὶ πᾶσαν τὴν
 κινήν προσαγορεύειν ζωὴν, ὅπου γε καὶ μέχρι φαν-
 τίας τὸ τοῦ νοῦ διατείνουσιν ὄνομα. καὶ οὕτως
 ὡς ἂν ἐπὶ τῆς ψυχῆς ζητοῖν διὰ τί οὐκ αἰεὶ; οὐ
 μὴ ἔχειν δὴ τὴν δύναμιν ἀλλὰ τῷ πρὸς τὰ δεύτερα
 σωματικὰ καὶ ὅλως ἔξω ἑαυτῆς ἀποτείνεσθαι διὰ

τὸ ἀμφίβιον τῆς μερικῆς ζωῆς· ἐν γὰρ τῇ εἰς ἑαυ
 στροφῇ καὶ τῇ πρὸς νοῦν συννεύσει ἢ τελείωσις αἰ
 ἐν δὲ τῇ πρὸς τὰ σώματα ὁπῇ ἢ τοῦ νοεῖν ἀπό
 σις. τελεοῦται δὲ καὶ ἡ ψυχὴ ὑφ' ἑαυτῆς τε ἀ
 μένη καὶ ἑαυτὴν προσάγουσα τῷ νῷ, καὶ αὐτενερ
 τως καὶ τὴν ἀπ' ἐκείνου δεχομένη τελείωσιν· ἐ
 φησί, τὸ ὑφ' ἑτέρου κινουῦντος τὴν ἐνέργειαν εἶναι
 νοῦ καὶ ἄλλως ἄτοπον, καὶ πρότερόν τι ποιεῖν ἐ
 ἕτερον τοῦ νοῦ· καὶ μὴ ἐφ' ἑαυτῷ τὸ νοεῖν εἶ
 τις ἄλλος ὁ κινῶν νοῦς. καὶ ταῦτα ἀληθῆ εἶτε
 μετεχομένην ὑπὸ ψυχῆς ἀμέριστον οὐσίαν καλοῖται
 7 εἶτε αὐτὴν τὴν λογικὴν ψυχὴν· ἀλλὰ τί τὸ ἐπα
 μενον; εἰ γὰρ ἐνεργῶν, φησί, γίνεται τὰ πράγμα
 τότε δὲ μάλιστα ἐκάτερόν ἐστι, τὰ πράγματα ἂν εἶ
 νοῦς. οὐ μόνον γὰρ τὰ νοούμενα ἀλλὰ καὶ νοῦς τ
 μάλιστα ἐστὶν ὅταν νοῇ· διὸ ἐκάτερον ἔφη. εἰ οὖν
 τὰ πράγματά ἐστι τότε καὶ νοῦς ἐστίν, ὁ νοῦς ἂν
 τὰ πράγματα. ἄρα οὖν, ὅταν μὴ νοῇ, μὴ ὦν τὰ π
 γματα οὐδὲ νοῦς ἐστίν; ἢ ὁ μὲν ὄντως νοῦς καὶ ὁ
 νάμει ὑπὸ ψυχῆς μετεχόμενος νοεῖ, ἅτε ὦν καὶ αὐτ
 εἰ καὶ δευτέρως. τῇ οὐσίᾳ ἐνέργεια; ἐπὶ δὲ τῆς με
 κῆς ψυχῆς ἔχει ἂν χωρὸν ἢ ἀπορία· αὕτη γὰρ καὶ ο
 αἰ νοεῖ. ἄρα οὖν οὐδέν ἐστι πρὶν νοεῖν; ἢ ἐστὶ μ
 οῖον ὕλη, εἰδοποιεῖται δὲ ἕξωθεν ἐπιγιννομένοις τ
 πράγμασιν, ὅταν γινώσκη. ἀλλὰ καὶ ἐστὶ τι πρὶν ἐπ
 στασθαι ἢ ψυχὴ καὶ οὐκ ἕξωθεν ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῆς ἀ
 χεται τε καὶ προβάλλει τὰ γνωστά καὶ εἰς ἑαυτὴν εἰ
 ιοῦσα εὐρίσκει τὰ πράγματα· καὶ πρὶν οὖν γινῶν
 ἐστὶ τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταύτη μεμέριστ
 πώς ἢ ψυχὴ τῷ μὴ τῇ οὐσίᾳ εἶναι ἐνέργειαν, δευτέρω
 δὲ ἴσχειν καὶ προϊούσαν ἀπὸ τῆς οὐσίας ἐπιστημον
 κὴν ἐνέργειαν, ὥσπερ ἐστὶ καὶ ὅταν μὴ ἐπίστηται, οὔτ

καὶ τὰ πράγματα ἐστὶν οὐκ ἐνεργητικῶς ἀλλ' οὐσιω-
 δῶς· δεῖ γὰρ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πράγματα συστοίχως
 τῇ ψυχῇ νοεῖν, οὐ τῷ εἶναι νοούμενα ἀλλὰ τῷ γνω-
 στῶς ἐνεργεῖν· καὶ γνωστὰ ἀποτελούμενα κατὰ τὴν
 || δευτέραν καὶ προϊούσαν ἀπὸ τῆς οὐσίας ἐνέργειαν.
 εἰ μὴ ἄρα ἐπὶ τῆς ψυχῆς οὐχ ἀπλοῦν οὐδὲ μονοειδῆς
 οὐδὲ τὸ εἶναι οὐδὲ τὸ ἐνεργεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν μόνιμον
 τὸ δὲ μεταβαλλόμενον, περὶ μὲν τὴν μένουσαν τῆς με-
 ταβαλλομένης προϊούσης κατ' ἀμφοτέρας τῆς ὅλης θε-
 ωρουμένης ψυχῆς καὶ διὰ τοῦτο ἅμα τε μενούσης καὶ
 μεταβαλλομένης· καὶ ἅμα τε αἰεὶ ἐτεργούσης κατὰ τὴν
 κρύφιον καὶ συμφυῆ τῇ μονίμῳ οὐσίᾳ ἐνέργειαν καὶ
 κατὰ τὴν ἔξω προϊούσαν καὶ μεταβαλλομένην ζωὴν·
 ὅταν αὐτὴ περὶ τὰ δεύτερα καὶ μεριστὰ ὅλη στρέφῃται
 πρὸς ταῦτα ἐνεργεῖ, δόξῃ μετὰ αἰσθήσεως χρωμένη,
 ἀλλ' οὐ πρὸς τὰ ἐπιστητὰ, ἅπερ τὰ ἐν αὐτῇ ἐστὶ πρά-
 γματα, οὐδὲ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὰ νοητὰ, οἷς διὰ τῶν
 ἐπιστητῶν συνάπτεται κατὰ μίαν οἶον συνέχειαν.
 καὶ ὅταν δὴ πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ μένοντα τὴν προβληθη-
 μένην ἐπανακαλέσῃται ζωὴν τε καὶ ἐνέργειαν, οὐ περὶ
 πάντα ἅμα ἐνεργεῖ ἀλλὰ νῦν μὲν ἐνθάδε νῦν δὲ ἄλλα
 διὰ τὴν μεριστὴν φύσιν. τὸ οὖν δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ
 κατὰ τὴν μεταβολὴν· ἢ ὅταν μὴ παρῆ ἢ προϊ-
 οῦσα ἐνέργεια καθ' ἣν ἢ ἐπιστήμη, τότε τὴν ταύτης
 προβλητικὴν τὴν μένουσαν οὐσίαν δυνάμει φαιμέν,
 οὔσαν δὲ τὰ πράγματα, οὐκ ἐνεργουῦσαν δὲ κατὰ τὴν
 προϊούσαν ἐνέργειαν; καὶ οὖν μὴ πάντα ἅμα, ἄλλοτε
 δ' ἄλλα γινώσκη, οὐ διὰ τοῦτο καὶ ἐστὶν ἄλλοτε ἄλλα,
 καὶ οὐδέποτε τὰ αὐτὰ, διότι οὐ πάντοτε μεταβάλλεται,
 ἀλλ' ἔστι τι καὶ τὸ μένον ἐπὶ τῆς ψυχῆς καθ' ἃ αἰεὶ
 ἔστηκεν ἐν αὐτῇ τὰ πράγματα; καὶ γὰρ ἄτοπον, φησὶ,
 εἰ δυνάμει μὲν ὦν μηδὲν ἐστὶν ἐνέργεια, (ἐνέργεια δ'

ὢν ἐστὶν ἕτερος), ἕτερος δὲ ὅταν μὴ ἑαυτὸν νοῆ, τὰ
 δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο νοεῖν οὐδέποτε ὁ αὐτός. ἄκριτοι
 γὰρ τις αὐτῆ γε καὶ ἄτακτος ἢ φύσις ἄριστ' ἂν ἐλέγ-
 χοι τοὺς δυνάμει πάντα καὶ μηδὲν εἶναι καθ' αὐτοὶ
 (τὸν) νοῦν ὑποτιθεμένους. πρῶτον μὲν γὰρ ὅταν μὴ
 νοῆ οὐδὲν ἔσται· ἔπειτα δὲ καὶ νοῶν, ὅταν ἄλλα καὶ
 μὴ ἑαυτὸν νοῆ, ἕτερόν τι ἔσται καὶ οὐκ αὐτός, ἄλλοτε
 ἄλλος καὶ ἀεὶ μεταβαλλόμενος. διὸ, φησὶν, οὐχ οὕτω
 ληπτέον, ἀλλ' ὡς ἐλέγχθη πρότερον ἐν οἷς ἡξίου κατὰ
 ἀναλογίαν ἀκούειν τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, καὶ μὴ
 ὡς ἐπὶ τῆς ὕλης οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ νοῦ· τότε γὰρ τι
 9 εἶναι τὸν νοῦν· μηδὲ μὴν ὡς ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως·
 αὕτη μὲν γὰρ, ὡς καὶ νῦν ἐπάγει, οὐκ ἄνευ σώματος,
 ὁ δὲ χωριστός· διὸ τῶν ἔξω προελθόντων οὐ δεῖται
 πρὸς τὴν τελειώσιν. καὶ ὅταν ἄρα μὴ γινώσκη ἢ ψυχὴ
 ἐνεργείᾳ πάντα ἐστὶ κατὰ τὴν μένουσαν καὶ οὐσιώδη
 τελειότητα, ἐλλείπει δὲ ἢ κατὰ προβολὴν ἐνεργείᾳ,
 διὸ δυνάμει ὡς πρὸς ταύτην· καὶ ἐπειδὴ συμφυῆς
 ἐστὶ τοῖς ἐπιστητοῖς, ὅταν ὀτιοῦν ἐπίσθηται ἐνερ-
 γείᾳ οὕσα ὅπερ τὸ ἐπισθητὸν οὐχ ἑτέρα ἐστὶν ἑαυ-
 τῆς, διότι αὐτὴ κατὰ τὰ ἐπισθητὰ πάντα οὐσίωται.
 ἀλλὰ δὴ φαίνεται καὶ γινομένη πως. ὅταν γὰρ οὐ-
 τως ἕκαστα γένηται ὡς ἐπιστήμων κατ' ἐνεργείαν
 λέγεται, τοῦτο δὲ συμβαίνειν φαμέν ὅταν δύνηται δι'
 αὐτῆς ἐνεργεῖν, ἐστὶ μὲν οὖν καὶ τότε δυνάμει πως,
 10 οὐ μὴν ὁμοίως καὶ πρὶν μαθεῖν καὶ εὐρεῖν. ὑπὸ τί-
 νος οὖν ἢ γένεσις καὶ πῶς; εἴτε οὖν ἔξεως καὶ δυνά-
 μεως εἴτε οὐσίας. ἔοικε δὲ μᾶλλον ἔξεως, αὕτη δὲ
 οἷον τελεοῦν τὴν φύσιν. γίνεται μὲν οὖν πως ἢ ψυ-
 χῆ, ἐπειδὴ μὴ ἔστι μονοειδῆς ὡς τὰ νοερά, μηδὲ κα-
 θαρῶς μόνιμος· ἅμα δὲ μένει καὶ ἔμφυτον ἔχει τὴν
 μεταβολὴν, ἀμφίβολός τε ἐστὶ διὰ τὴν μεσότητα καὶ

τὴν ἐν κινήσει ἀφοριζομένην ζωὴν. διὸ καὶ εἰς
 ἄγνοιαν ὑποφέρεται κατὰ τὴν εἰς τὸ χεῖρον ῥοπήν καὶ
 τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῇ τελειοῦται κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον
 τροφήν· διὸ καὶ ἀτελής ποτε γίνεται καὶ τελεία,
 ὅταν μὲν ἀγνοοίῃ ἀτελής, καὶ διὰ τοῦτο δυνάμει,
 ἐπειδὴ τὴν τοῦ γνῶναι δύνάμιν ἔχει καὶ τότε. ὅταν
 δὲ ἐπίστηται τελεία, διὸ ἐνεργεία μὲν τὸ ἐνεργεῖν
 ἢ τελειότης. ἐπεὶ δὲ καὶ ὅταν ἐπίστηται οὐ πάντως
 ἐνεργεῖ, δυνάμει μὲν ἔστι καὶ τότε, οὐ μὴν ὁμοίως
 ὅσπερ καὶ πρὶν μαθεῖν ἢ εὐρεῖν, ἅτε τὴν ἕξιν ἤδη
 ἐπειληφυῖα καὶ τελεώσασα τὴν τῶν ἐπιστημονικῶν
 ἐνεργειῶν προβλητικὴν δύνάμιν· ὑπὸ τίνος οὖν, φη-
 σὶν, ἢ γένεσις, εἴτε ἕξεως καὶ δυνάμεως εἴτε οὐσίας;
 οὐτ' ἔστιν, πότερον καθ' ἕξιν μόνον καὶ δύνάμιν ἐν
 ἢ ψυχῇ ἢ μεταβολῇ ἢ καὶ κατ' οὐσίαν; ἐπεὶ οὖν ἀπὸ 11
 τῆς οὐσίας αἱ τε ἕξεις καὶ ἐνέργειαι, ἀδύνατον ὑποτί-
 θεσθαι τὴν οὐσίαν μένουσαν πάντῃ ἀμετάβλητον καὶ
 εἰ ἀμεταβλήτως ἔχουσιν, ποτὲ μὲν τελειῶν καὶ ἀγα-
 ροειδῶν ἐνεργειῶν εἶναι ἀποδοτικὴν, ποτὲ δὲ ἀτελεῶν
 καὶ διεστραμμένων· αἱ γὰρ οὐσίαι τῶν ἐνεργειῶν αἰ-
 μάταιαι, καὶ ὅποια ἂν ὦσιν αἱ ἐνέργειαι τοιοῦτον ἡμῖν
 καὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς οὐσίας τὸ εἶδος συλλογίζε-
 σθαι παρέχονται. εἰ δὲ διττὴν ἐν ἡμῖν οὐσίαν νοοῦ-
 μεν καὶ διττὰς δυνάμεις τε καὶ ἐνεργείας, καὶ τὰς μὲν
 εἰς τελείας, τὰς δὲ ποτὲ μὲν ἀτελεῖς ποτὲ δὲ τελείας
 ἐκλήθει, εἰ μὲν διεσπασμένας, πολλὰ ζῶα τὸ ἐν ποι-
 οῦσι καὶ παντελεῶς ἀποστήσει τὴν κρεῖττονα οὐσίαν,
 οὐ μὴτε ἄρχουσιν τῆς ζωῆς μὴτε κοινόν τι ἔχουσιν,
 ἀλλ' ἕνα γε κατὰ τὴν δευτέραν τὸ παρὰ μέρος ἀτελεῖς τε καὶ
 ἀλλειον, ἐν ᾧ ἢ ἄνθρωποι ὁρίζεται ζωὴ. εἰ δὲ σχέ-
 ταις λέγων διττὰς ἢ λόγους ἢ ζῶας τὴν ἐνωσιν τοῦ
 νοῦν || ἀναιροίῃ, ἵνα μὴ χόρῳ ἢ ἄλλῳ πλήθει προσει-

- κὸς τὸ ἡμέτερον συνέχεται εἰς ἕν πάντα καὶ πρὸς μίαν
 συμφύεται ἀρχὴν, τὸ ἕν τοῦτο ζητήσομεν, πότερον μι-
 νοειδές ἐστὶ καὶ ἀκήρατον πάντη καὶ ἀμετάβλητον
 ἀλλ' οὕτω πάλιν οὐδεμία ἔσται ποτὲ ἐν ταῖς ψυχαῖς
 ἢ κατ' οὐσίαν ἢ κατ' ἐνέργειαν ἀτέλεια ἢ κακία ἢ πα-
 ϑος· ἀκολουθοῦσι γὰρ τῇ οὐσίᾳ καὶ αἱ ἐνέργειαι
 ἀλλ' οὐδὲ πάντη μεταβαλλόμενον οἷόν τε συγχωρεῖται
- 12 διαμένει γὰρ ἡ ζωὴ ἐν ταῖς μεταβολαῖς. ἄμφω ἄρα κατὰ
 τὸν Ἰάμβλιχον ἡ μερικὴ ψυχὴ ἐξ ἴσου συνείληφε, καὶ
 τὸ μόνιμον καὶ τὸ μεταβαλλόμενον, ἵνα καὶ ταύτη
 μεσότης σώζεται. τὰ μὲν γὰρ κρείττω μόνιμα μόνον
 τὰ δὲ θνητὰ πάντη μεταβλητά. ἡ δὲ μερικὴ ψυχὴ
 ὡς μέση πᾶσι τοῖς περικοσμίοις γένεσι συμμεριζομένη
 τε καὶ συμπληθθυνομένη, οὐ μόνον μένει ἀλλὰ καὶ με-
 ταβάλλει τοσαύτας διαζῶσα μεριστὰς ζωάς. καὶ οὐ
 κατὰ τὰς ἕξεις μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν μετα-
 βάλλει πῆ· ὃ δὴ, οἶμαι, καὶ αὐτὸς ἐνδεικνύμενος
 εἰκοιε μᾶλλον, φησὶν, ἕξεως· διαφαίνεται μὲν γὰρ
 κατὰ τὰς ἕξεις μεταβολὴ καὶ τελειώσεις. διὸ μᾶλλον
 αὐτὸ τὸ μᾶλλον φάναι ἠνίκατο καὶ τὴν κατὰ οὐσίαν
 τελειώσιν. διὸ καὶ ἐπάγει· αὕτη δὲ οἷον τελεοῖ τὴν
 φύσιν τοῦ ἐνεργοῦντος, δηλαδὴ ὡς οὐ πρότερον οὐσα
 τελείαν· οὐδὲ γὰρ ἂν πάντη τελείας οὔσης τῆς οὐσίας
 ἀτελής ἦν ἢ τε ἕξις καὶ ἡ ἐνέργεια ἀπὸ μόνης προιοῦσα
- 13 τῆς οὐσίας. ἐφεξῆς δὲ καὶ αὐτὸς, ὡσπερ ὁ Ἀριστοτε-
 λης, τιθέμενος ἕνια μὲν ἄϋλα τῶν εἰδῶν, ἐφ' ὧν ταῦτα
 τὸν αὐτὸ τε ἕκαστον καὶ τὸ εἶναι αὐτῶ· τὸν γὰρ λό-
 γον καὶ τὸ εἶδος τὸ εἶναι δημοῖ, αὐτὸ δὲ τὴν ὅλην
 ὑπόστασιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἄϋλων κατὰ μόνον καὶ τὸ εἶδος
 καὶ τὸν λόγον ἢ ὅλην ὑπόστασιν· ἕνια δὲ ἔνυλα, ἐφ'
 ὧν ἕτερον αὐτὸ καὶ τὸ εἶναι αὐτῶ· κατὰ γὰρ τὸ συ-
 αμφοτέρων αὐτὸ, τὸ δὲ εἶναι πάλιν κατὰ τὸ εἶδος

ἐπειδὴ ἀμφοτέρων θεωρητικὸς ὁ δυνάμει νοῦς, ζητεῖ,
 πῶς ἑκάτερα, καὶ πῶς τὰ ἐν ὕλῃ καὶ ἀφαιρέσει· καὶ
 γὰρ αὐτὰ τὰ ἔνυλα ἢ κατὰ τὸ συναμφοτέρον ἢ κατὰ
 μόνον θεωρεῖ τὸ εἶδος. διακρίνεται μὲν οὖν ταῦτα
 σαφέστερον παρὰ τοῖς γνησίοις τοῦ Ἀριστοτέλους ἐξη-
 γηταῖς, τῷ τε Ἰαμβλίχῳ καὶ τῷ Νεστωρίῳ Πλουτ-
 άρχῳ φημί. μνηστέον δέ τι καὶ ἡμῖν δι' ὀλίγου τὰ
 ζητούμενα διευκρινουῦσι· φημί τοίνυν, τὸν δυνάμει
 νοῦν, τὸν τε μετεχόμενον ὑπὸ τῆς ψυχῆς καὶ αὐτὴν
 τὴν λογικὴν, ὅταν καθαρῶς τῷ λόγῳ χρῆται καὶ μὴ
 σὺν αἰσθήσει καὶ φανταστικῶς εἰς τὰ ἔξω ἀποτείνηται,
 τὰ ἐν αὐτῇ θεωροῦσαν εἶδη καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ αὐλοὺς
 λόγους, κατὰ τούτους καὶ τὰ αὐλα καὶ τὰ ἔνυλα θεω-
 ρεῖν; τὰ μὲν κατὰ ταυτότητα καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα
 τῶν αὐλῶν ἔνωσιν, τὰ δὲ ὡς ἀπ' αἰτίας τὰ πρὸς τὴν
 αἰτίαν ὁμοία. ὡς γὰρ ὁ ἐνεργεῖα νοῦς ἑαυτὸν νοῶν
 καὶ τὰ μεθ' ἑαυτὸν ἅπαντα γινώσκει, ἅτε αὐτὸς ὢν
 τὰ αἰτιώδη πράγματα καὶ ἀπὸ αἰτίων τούτων καὶ τὰ
 αἰτιατὰ κρειτόνως ἢ ἔστιν ἐκεῖνα νοῶν, οὕτω καὶ ὁ
 δυνάμει νοῦς δευτέρως ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ προσεχῶν
 αἰτίων γινώσκει τὰ ἔνυλα, αὐλα μὲν εἰδῶς ἐν αὐτῷ,
 αἰτία δὲ τῶν ἐνύλων. γινώσκει δὲ τὰ ἔνυλα οὐχ ὡς 14
 ἢ αἰσθησις· αὕτη μὲν γὰρ ὡς μερικὰ κατὰ τὰς ποιό-
 τητας, οἷον ὡς θερμὰ ἢ ψυχρὰ ἢ λευκὰ ἢ τι τοιοῦτον.
 ὁ δὲ νοῦς καὶ ἡ λογικὴ ζωὴ τὰς οὐσίας κατὰ τὰ τῶν
 ἐνύλων κοινὰ εἶδη. ἄρα οὖν ὅτι θερμὸν τὸ πῦρ οὐκ
 εἴσεται; ἢ καὶ αἱ ποιότητες καὶ τὰ συμβεβηκότα πάντα
 ἀπὸ τῆς ἑκάστης προΐασιν οὐσίας; διὸ ὁ τὴν οὐσίαν
 εἰδῶς νοῦς καὶ τὰ συμβεβηκότα κρειτόνως (ἐκ) τῶν
 τῆς οὐσίας γνωρίσει λόγων. ἀλλὰ τὸ προκείμενον πῶς
 ἑκάτερα γινώσκει ἢ ψυχὴν τὰ τε αὐλα, φημί, καὶ τὰ
 ἔνυλα; ἢ, ὡς εἴρηται, ἄμφω μὲν κατὰ τοὺς ἐν αὐτῇ

λόγους, ἀλλὰ τὰ μὲν ὡς σύστοιχα τοῖς ἐν ἑαυτῇ ἢ κα-
 ὡς κρείττω, τὰ δὲ ὡς αἰτιατά; τὰ δὲ ἐν ἀφαιρέσει
 ἐστὶ μὲν πως τὰ αὐτὰ τοῖς ἐνύλοις εἴδεσιν, ἐπινοεῖται
 δὲ καθ' αὐτὰ, τοῦτ' ἐστὶν οὐ μετὰ τῆς ὕλης· ἐπε-
 οὐδὲ ὑφέστηκε χωριστῶς οὐδὲ νοεῖται ὡς χωριστῶς
 οὐσιωμένα. ἀλλ' ὅταν μὲν μετὰ τῆς ὕλης αὐτὰ γινώ-
 σκωμεν. τότε ὡς ἐνυλα, ὅταν δὲ εἶδη μόνον, εἰδότες
 ὅτι ἐν ὕλῃ καὶ οὐκ ἄλλως ὑφέστηκε, τότε ἐξ ἀφαιρέ-
 15 σεως. ἄρα οὖν ἐτέρῳ ἢ ἐτέρως ἔχοντι κρίνει τὰ τι-
 ἄλλα καὶ τὰ ἐνυλα, καὶ τὰ ἐν ὕλῃ αὐτὰ καὶ τὰ ἐξ ἀφαιρέ-
 σεως, ἢ τῷ αὐτῷ καὶ ὡσαύτως ἔχοντι; ἢ ἄμφω ἀληθῆ;
 καὶ γὰρ τὸ αὐτὸ τῶν διαφόρων ἐστὶ κριτικόν, τὸ νοη-
 τικόν φημι, καὶ ὡσαύτως ἔχον, κατὰ γὰρ τοὺς οἰκεί-
 οὺς λόγους. καὶ ἐτέρῳ δὲ πως καὶ ἐτέρως ἔχοντι, διότι ἢ
 ὡς αἰτίους θεωρεῖ τοὺς οἰκείους λόγους ὅταν ἀπ' αὐτῶν
 τὰ ἐνυλα θεωρῇ ἢ ὡς συστοίχους τοῖς αὐλοῖς, ἢ ὡς αἰτι-
 ατοὺς τῶν νοερῶν εἰδῶν, καὶ κατὰ τοῦτο ἑτεροιοιούμενοις
 16 καὶ ἐτέρως ἔχουσιν. ὅλως δὲ ὡς χωριστὰ τὰ πράγματα
 τῆς ὕλης, οὕτω καὶ περὶ τὸν νοῦν ἀμφοτέρω ἀποφαίνου-
 νται ὁ τε Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Θεόφραστος. ἢ τοῦτο δηλοῦν-
 τες, ὅτι, ὡσπερ τὰ ἐνυλα εἶδη τῇ ἐπινοίᾳ μόνῃ χωρίζεται
 τῆς ὕλης, καὶ ταύτῃ ἐτέρῳ καὶ ἐτέρως ἔχοντι κρίνεται,
 ὡς μόνῃ ἀποδιαλαμβανόμενα τῇ ἐπινοίᾳ, οὕτω καὶ τοῦ
 δυνάμει νοῦ κατὰ μόνῃν ἐπίνοιαν χωρίζεται τὰ εἶδη
 ἐπεὶ κατ' οὐσίαν αἰεὶ σὺν τοῖς εἴδεσιν ὑπάρχει ἵνα καὶ
 ὅπως δυνάμει λέγεται καὶ μηδὲν ἐνεργείᾳ ἐπιστήσω-
 μεν ὅτι κατὰ μόνῃν ἐπίνοιαν. ἢ οὖν τοῦτο σημαίνου-
 σιν; οὕτω γὰρ ἐξηγεῖται Πλούταρχος. ἢ ὅτι, ὡσπερ
 τὰ χωριστὰ τῆς ὕλης τὰ μὲν ἐστὶν ὄντως χωριστὰ ὡς
 τὰ ἄλλα, τὰ δὲ || κατ' ἐπίνοιαν ὡς τὰ κατ' ἀφαιρέσιν,
 οὕτω καὶ νοεῖται ἄμφω, τὰ μὲν ὡς ὄντως χωριστὰ, τὰ
 δὲ εἰ καὶ τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται ἀλλ' οὐκ ἂν ἄλλως ἢ

ἐνύλως ὑφεστῶτα; ἢ μᾶλλον ἐκεῖνο, ὅτι τὰ περὶ τὸν
 νοῦν οὕτω θετέον, ὥσπερ τὰ χωριστὰ καὶ ἄϋλα διατι-
 θέμεθα. ἵνα μὴ κατ' ἐπίνοιαν ἀλλὰ κυρίως τὸ χωρι-
 στὸν ἀκούσωμεν. ὡς γὰρ τὰ ἄϋλα εἶδη ὄντως χωριστὰ,
 οὕτω καὶ ὁ νοῦς χωριστός· καὶ γὰρ πρὸ τῶν ἐνύλων
 τὰ ἄϋλα εἶδη ὑφεστάναι τε ἀνάγκη καὶ νοητῶς ὑφε-
 στάναι, ἅτε μεριστὰ ὄντα καὶ ζωῆς ὅλα δι' ὅλων καὶ
 γνώσεως ἠνωμένης πλήρη· ἢ γὰρ ἀζῶτα καὶ ἢ ἄγνοια
 κατὰ στέρησιν, ἢ δὲ στέρησις ἐν τῇ πρὸς ὕλην μίξει.
 ἐπεὶ οὖν νοερά τὰ ἄϋλα δῆλον ὡς καὶ ἐν νῷ. καὶ ὁ
 νοῦς αὐτός τε ἐστὶν ἄϋλος καὶ τοῖς αὐλοῖς συνουσιώ-
 ται εἶδεσιν, εἰ γε ἀμέριστός ἐστιν ἢ τε ζωὴ καὶ ἢ γνώ-
 σις εἰς ἑαυτὴν ἐστραμμένη καὶ ἐν ἑαυτῇ τὰ ὄντα εὐρί-
 σκουσα. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς ὄντως χωριστοῖς καὶ
 αὐλοῖς πράγμασι διαφορά τίς ἐστὶ καθ' ὑπόβασιν —
 τὰ μὲν γὰρ πάντα ἀμέριστα, τὰ δὲ μετὰ τινος ἀνελί-
 ξεως, τὰ δὲ μέσα ὡς ἀμέριστα μὲν ὀριστικὰ δὲ τῶν
 ἀνελιττομένων — οὕτω καὶ νοῦς πρῶτον μὲν ὁ ἐνερ-
 γεία χωριστός, δευτέρως δὲ ὁ δυνάμει ὦν μετεχόμενος
 ὑπὸ ψυχῆς τῆς [αὕτη ἢ] λογικῆς· καὶ γὰρ αὕτη, εἰ
 καὶ μετὰ ἀνελίξεως ἀλλὰ καὶ συνάγει καὶ εἰς τὸ ἀμέ-
 ριστον συναίρειται, ἀφ' ἑαυτῆς τε ἄρχεται καὶ ἐν αὐτῇ
 θεωρεῖ τὰ ὄντα, καὶ αὐτὴ ἄρα χωριστὴ καὶ τῶν χωρι-
 στῶν ἐστὶ πλήρης λόγων. πάλιν δὲ ὑπομιμνήσκει φι- 17
 λосоφώτατα ὁ Θεόφραστος ὡς καὶ αὐτὸ τὸ εἶναι τὰ
 πράγματα τὸν νοῦν καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ληπτέον
 οἰκείως, ἵνα μὴ ὡς ἐπὶ ὕλης κατὰ στέρησιν τὸ δυνά-
 μει, ἢ κατὰ τὴν ἔξωθεν καὶ παθητικὴν τελειώσιν τὸ
 ἐνεργείᾳ ὑπονοήσωμεν, ἀλλὰ μηδὲ ὡς ἐπὶ αἰσθήσεως,
 ἐνθα διὰ τῆς τῶν αἰσθητηρίων κινήσεως ἢ τῶν λόγων
 γίνεται προβολή, καὶ αὕτη τῶν ἔξω κειμένων οὐσα
 θεωρητικῆ. ἀλλὰ νοερῶς ἐπὶ νοῦ καὶ τὸ δυνάμει καὶ

τὸ ἐνεργεία εἶναι τὰ πράγματα ληπτέον· καθ' ἕνωσιν
 μὲν ἀμέριστον καὶ ὄρον ἀκραιφνή καὶ τελειότητα ἠνω-
 μένην τὸ ἐνεργεία· ἐστὶ γὰρ ὁ ἐνεργεία νοῦς τὰ πρά-
 γματα οὐ κατὰ μέθεξιν οὐδὲ διηρημένως, οὐδὲ ὡς ἄλ-
 λος, ἀλλ' οὐδὲ ὡς ὀριζόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἢ τελειούμε-
 νος· ὡς δὲ αὐτὸς ὢν τὰ πράγματα καὶ ὁ πάντων ὄρος
 καὶ ἡ τελειότης. κατὰ δὲ τὴν μεθ' ἑτερότητας συνα-
 φήν καὶ τὴν εἰς τὸ ὀριζόμενόν πως καὶ τελειούμενον
 ὑπόβασιν τὸ δυνάμει, διαφανέστερον μὲν ἐπὶ τῆς λο-
 γικῆς ψυχῆς τῆς ἑτερότητας ἐκφαινομένης, ὡς καὶ ἡ
 θεωρία αὐτῆς δηλοῖ μετὰ ἀνεπίξεως συναιρουμένης
 τοῖς γνωστοῖς· οὐδὲ αὐτὴ πάντη μερισθεῖσα οὔτε δια-
 σταῖσα τῶν πραγμάτων· οὐ γὰρ ἂν εἰς τὸ ἀμέριστον
 συνηρεῖτο, οὐδὲ ἂν ἐφ' ἑαυτῆς καὶ ἐν ἑαυτῇ ἐθεώρει
 τὰ γνωστὰ· ἀλλ' οἶον κεχαλασμένην ἔχουσα τὴν πρὸς
 τὰ πράγματα ἕνωσιν, διὸ καὶ ἤρηται τοῦ ἀκραιφνοῦς
 ἠνωμένου, καὶ ταύτῃ δυνάμει. διαφανέστερον μὲν
 οὖν ὁ χαλασμός οὗτος ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἤδη δὲ καὶ ἐπὶ
 τοῦ μετεχομένου ὑπ' αὐτῆς νοῦ, διὰ τὴν ὑπόβασιν,
 καὶ μετεχομένου καὶ τοῦ ἠνωμένου καὶ παντελῶς ἀμε-
 ρίστου ὄρου ἀπηωρημένου, καὶ ὑπ' ἐκείνου κατὰ οὐσί-
 αν τελειούμενου, ὃ δυνάμει. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
 ἀμέριστος καὶ οὐ κατὰ ἀπόστασιν οὐδὲ διὰ παντελοῦς
 ἑτερότητας ἀπὸ τοῦ πρώτου ὑπέβη, διὰ τοῦτο οὔτε ὡς
 ἑτεροκίνητος οὔτε ὡς ὑφ' ἑτέρου τελειοῦται, ἀλλ' ἑαυ-
 τὴν καὶ τῷ ἐκείνου τελειοῖ ὄρω, ὡς δευτέρον ὢν ὅπερ
 ἐκεῖνος, καὶ κατὰ δευτέραν τινὰ καὶ πρὸς ἐκεῖνον
 ἠνωμένος ἕνωσιν. οὕτως οὖν οἰκείως τὸ δυνάμει ἐπὶ
 18 τοῦ νοῦ ληπτέον. καὶ μοι δοκεῖ ἐπισημῆσθαι κἀν-
 ταῦθα τὸ δεῖν οἰκείως λαμβάνειν ὑπειδόμενος τὸ ἄγρα-
 φον γραμματεῖον, ἐνταῦθά που ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέ-
 λους ὡς παράδειγμα τοῦ δυνάμει νοῦ προφερόμενον,

ἵνα καὶ τὸ ἄγραφον ὡς ἐν νῶ θεωρῶμεν, ἔχοντι μὲν
 κατ' οὐσίαν τὰ εἶδη καὶ τέλεια ἔχοντι, ἀπὸ δὲ τοῦ
 πρώτου νοῦ τελειομένῳ καὶ ἐντελεχαίᾳ γραφομένῳ.
 τὸ γὰρ ἀμέριστον καὶ ἠνωμένον τῆς τελειότητος ἐκεῖ-
 θεν δυνάμει νοῦς, ὡς κατὰ ὑπόβασιν μὲν καὶ μετὰ
 τινος ἑτερότητος, ἀλλ' ἐγειρόμενος ἐφ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν
 ἀπὸ τοῦ πρώτου νοῦ ἀμέριστον τελειότητα· τοιοῦτον
 γὰρ τὸ νοερὸν δυνάμει· ἐντελεχεία δὲ οὐδὲν πρὶν
 νοεῖν, τοῦτ' ἐστὶν οὐκ ἀμεριστῶς οὐδὲ ἠνωμένως, πρὶν
 ὑπὸ τοῦ πρώτου τελειωθῆναι· τὸ δὲ πρὶν, εἰ καὶ ἐπὶ
 τῆς ψυχῆς ἀλλ' οὔτι γε ἐπὶ τοῦ μετεχομένου νοῦ, χρο-
 νικῶς ἀκουστέον, κατὰ δὲ τὴν ὕφεσιν καὶ τὸν ἐπινο-
 ούμενον χωρισμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ ιδιότητα. ὡς
 γὰρ ὑφειμένος καὶ ὡς αὐτὸς ὁ δυνάμει νοῦς οὔπω ἐν-
 τελέχεια, ἀλλ' ἢ τῷ πρώτῳ συνάπτεται ὑπ' ἐκείνου
 τελειούμενος, μᾶλλον δὲ κατ' ἐκείνον ἑαυτὸν τελειῶν.
 ἐπὶ δὲ τούτοις ἐκθέμενος τὰ Ἀριστοτέλους, ἐν οἷς ἐκεῖ- 19
 νος τὰ χωριστὰ καὶ τὰ ἄϋλα εἰς ταῦτὸν ἄγει τῷ νῶ,
 ἐν δὲ τοῖς ἐνύλοις δυνάμει ἕκαστον εἶναι τῶν νοητῶν
 καὶ τούτοις μὴ ἐνυπάρχειν τὸν νοῦν, ἐπικρατοῦ τε τὰ
 εἰρημένα καὶ ἐπαπορεῖ τινά. ἵνα οὖν καὶ τούτων σα-
 φέστερον ἀντιλαβώμεθα, τὸ Ἀριστοτέλους ἡμῖν προ-
 διαρῥωτέον ὡς οἷόν τε διὰ βραχέων. ἐπειδὴ φησὶν,
 τὰ μὲν ἐστὶν ἐν ὕλῃ τὰ δὲ ἄνευ ὕλης, ὅποια αἱ ἀσώ-
 ματοι καὶ χωρισταὶ οὐσίαι; ἐν μὲν τοῖς χωριστοῖς ταύ-
 τόν ἐστι τὸ νοῦν καὶ τὸ νοούμενον. ὅ τε γὰρ νοῦς
 μὴ ἔξω ἀποτεινόμενος ἀλλ' ἐν αὐτῷ μένων νοεῖ τὰ
 πράγματα, διὸ ὁ αὐτὸς τοῖς νοητοῖς· τὰ τε ἄϋλα πάντα
 ἀμέριστα ὄντα καὶ ζωῆς καὶ γνώσεως πλήρη νοερὰ τυγ-
 χάνει ὄντα· ἐπεὶ καὶ τὰ μὲν αἰσθητὰ διὰ τὸν ὕλικόν
 διασπασμὸν ἑτέροις ἐστὶν αἰσθητὰ, ἑαυτοῖς δὲ ἔνια
 οὐδαμῶς· τὰ δὲ ἄϋλα νοητὰ ὄντα καὶ ταύτῃ τῶν αἰ-

σθητῶν διενήνοχε, τῷ μὴ διεσπᾶσθαι ἀπὸ τοῦ νοοῦν-
τος μηδὲ ἔξωθεν τελειοῦσθαι, ἀλλὰ τελείως ἀφ' ἑαν-
τῶν εἶναι νοητά· διὸ καὶ νοοῦντα ἔτι ἀμέριστα ὄντα
ἀμερίστως καὶ τῷ νοοῦντι ἦνωται, καὶ ὅλα δι' ὅλων
ὄντα νοητὰ ὅλα δι' ὅλων ἦνωται τῷ νῷ, καὶ οὐ κατὰ
συμβεβηκὸς ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ὄντα νοητὰ καὶ τέλεια
ὄντα κατ' οὐσίαν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τέλεια κατὰ τὴν
οἰκείαν οὐσίαν νοητὰ εἶη ἄν· καὶ νοοῦντα τὰ αὐτὰ
ἵνα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἢ νοητὰ τε καὶ τέλεια νοητά. ὁ
δὲ Ἀριστοτέλης καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης ὑπέμνησεν, ὅτι
ἐν τοῖς χωριστοῖς ταῦτόν τὸ νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον.
ἢ γὰρ ἐπιστήμη ἢ θεωρητικὴ, φησὶ, καὶ τὸ οὕτως
ἐπιστητὸν ταῦτόν ἐστι· τοῦτ' ἐστὶν ἢ γὰρ ἐπιστήμη,
καίτοι ἔξω οὐδ' ὅλως ἀποτεινομένη, ἐν ἑαυτῇ δὲ
μένουσα καὶ εἰσω ἐνεργοῦσα, ὅμως θεωρητικὴ τῶν
πραγμάτων τυγχάνει οὔσα, καὶ τὸ οὕτως ἐπιστητὸν
ταῦτόν ἐστι. ἐπεὶ γὰρ ἐπιστητὰ, φημὲν, καὶ τὰ ἐνυλα
καὶ τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως, οὐχ ὡς συστοίχως αὐτὰ τῆς
ἐπιστήμης θεωρούσης, ἀλλ' ὡς ἀπὸ αἰτίων τῶν ἐν
αὐτῇ λόγων· πρὸς ταῦτα ἀντιδιαστέλλων τὸ οὕτως
ἐπιστητὸν, φησὶ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ συστοίχως ἐπιστητὸν,
τοιούτου δὲ τὸ αἰτιῶδες, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ, τοῦτο
δὲ ταῦτόν τῇ ἐπιστήμῃ. ἤδη μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς
αἰσθήσεως εἴρηται ὡς οὐκ ἄλλως ἐπιτελεῖται ἢ γνῶ-
σις, εἰ μὴ εἰς ταῦτόν ἢ κατ' ἐνέργειαν ἔλθοι γνῶσις
τῷ κατ' ἐνέργειαν γνωστῷ· ὥστε καὶ ἢ κατ' ἐνέρ-
γειαν ἐπιστήμη ἢ αὐτὴ τῷ κατ' ἐνέργειαν ἐπιστητῷ·
ἀλλ' ἢ διαφορὰ ὅτι μὴ ἔξωθεν ἦκει μηδὲ ἔξω κεῖται
τὸ προηγουμένως γνωστὸν ὡς ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως.
εἰ δ' νῦν ἢ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητὸν ταῦτόν, μειζό-
20 νως δὲ τὸ νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον ἦνωται· διὸ καὶ
εἰκότως ἐν μέσῳ ὡς ζητήσεως καὶ σκέψεως ἀξίῳ ἐπε-

σημήνατο, τί δήποτε μὴ αἰεὶ νοοῦμεν, εἴ γε ἐν ἡμῖν
καὶ τὸ νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον; ταῦτά γὰρ ἄμφω
περὶ τοῦδε φθάνομεν τὸν δυνατὸν ἡμῖν τρόπον ἐπι-
σκεψάμενοι. ἐν μὲν οὖν τοῖς χωριστοῖς ταῦτόν, ὡς
εἴρηται, τὸ νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον· ἐν δὲ τοῖς μετὰ
ὑλης δυνάμει ἕκαστον τῶν νοητῶν ἐστί. τὰ γὰρ ἔνυλα
οὐ καθ' αὐτὰ νοητά ἐστί, οὐδὲ κατὰ οὐσίαν, οὐδὲ συ-
στοίχως τῷ νῷ. πῶς οὖν δυνάμει λέγεται; εἰ γὰρ δυ-
νάμει καὶ ἐνεργείᾳ ποτὲ ἔσται νοητά. ἢ ἔσται μὲν
ἄλλ' οὐ συστοίχως; κατὰ δὲ τὰ ἐν τῷ νῷ αἰτία. καὶ
ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς ἐστί τοῖς αἰτίοις ἰδιότητος καὶ αὐτὰ
λέγεται νοητά, δυνάμει δὲ ὅτι ἐξηρημένῳ τῷ νοοῦντι,
κατὰ δὲ τὴν ἐξηρημένην αἰτίαν ἄλλ' οὐχ ἑαυτοῖς. οὐ
γὰρ ἑαυτὰ νοεῖ. διὸ καὶ ἐπάγει, ὥστε ἐκείνοις μὲν
οὐχ ὑπάρχει ὁ νοῦς τοῖς ἐνύλοις λέγων, διότι μὴ ἑαυ-
τοῖς ἐστί νοητά· ἐπειδὴ ταῦτα μὲν ἔνυλα, ἄυλος δὲ ὁ
νοῦς· ἄνευ γὰρ ὑλης, φησὶ, δύνάμις ὁ νοῦς τῶν τοι-
ούτων· ὧν τὸ μὲν ἄνευ ὑλης τὸ ἄνυλον δηλοῖ τοῦ
νοῦ. δύνάμις δὲ ὁ νοῦς τῶν ἐνύλων ἢ ὡς αἰτία τῶν
ἐνεργειῶν· οὕτω γὰρ ὁ Πλούταρχος. ἢ ὡς μὴ συ-
στοίχως ἀλλὰ κρείττονως αὐτὰ θεωρῶν, διότι ἀπὸ αἰ-
τίας; ἢ ὁ δυνάμει νοῦς δύνάμις καὶ τῶν τοιούτων, ὡς
καὶ ταῦτα κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κρείττονος τελείωσιν νοῶν.
τοῖς μὲν οὖν ἐνύλοις οὐχ ὑπάρχει ὁ νοῦς, ἐκείνῳ δὲ
τὸ νοητὸν ὑπάρξει. τοῦτο δὲ διαφθρῶν ὁ Θεόφραστος
ἐπάγει· ἀλλ' ὅταν γένηται καὶ νοηθῆ ἡ δῆλον ὅτι ταῦτα
ἔξει, τὰ δὲ νοητά αἰεὶ, εἴπερ ἡ ἐπιστήμη ἢ θεωρητικὴ
ταῦτό τοῖς πράγμασιν, αὕτη δὲ ἢ κατ' ἐνεργείαν δη-
λονότι· κυριωτάτη γὰρ τῷ νῷ, φησὶ, τὰ μὲν νοητά.
τουτ' ἐστί τὰ ἄυλα αἰεὶ ὑπάρχει, ἐπειδὴ κατ' οὐσίαν
αὐτοῖς σύνεστι, καὶ ἐστί ὅπερ τὰ νοητά. τὰ δὲ ἔνυλα,
ὅταν νοηθῆ, καὶ αὐτὰ τῷ νῷ ὑπάρξει, οὐχ ὡς συστοί-

χως αὐτῷ νοηθησόμενα· οὐδέποτε γὰρ τὰ ἔνυλα τῷ
 νῷ αὐτῷ ὄντι. ἀλλ' ὅταν ὁ νοῦς τὰ ἐν αὐτῷ μὴ ὡς
 αὐτὰ μόνον ἀλλὰ καὶ ὡς αἷτια τῶν ἐνύλων γινώσκη
 τότε καὶ τῷ νῷ ὑπάρξει τὰ ἔνυλα κατὰ τὴν αἰτίαν
 ταῦτα δὴ περὶ μὲν τοῦ ἐνεργεία οὐκ ἂν φαίην εἰρη-
 σθαι νοῦ· οὐ γὰρ δύναμις ἐκεῖνος, οὐδὲ τὸ ὅταν γέ-
 νηται.

INDICES.

Libelli et Fragmenta his signis indicantur:

S.	I.	pag.	1	de sensu et sensibilibus.			
L.	II.	pag.	34	de lapidibus.			
I.	III.	pag.	50	de igne.			
Od.	IV.	pag.	73	de odoribus.			
V.	V.	pag.	94	de ventis.			
Temp.	VI.	pag.	115	de signis tempestatum.			
La.	VII.	pag.	130	de lassitudine.			
Vert.	VIII.	pag.	136	de vertigine.			
Su.	IX.	pag.	139	de sudore.			
				X.	pag.	148	de animi defectu.
				XI.	pag.	150	de membrorum solutione.
Met.	XII.	pag.	150	metaphysica.			

ceteri libelli literis Fr. addito numero a 13—190 indicantur.

INDEX NOMINUM.

<p><i>Ἀβαρνίς</i> circa Lampsacum Fr. 167.</p> <p><i>Ἀγησίλαος</i> Fr. 84.</p> <p><i>Ἀθήνα</i> Fr. 111.</p> <p><i>Ἀθηναῖοι</i> L. 59. O. 71. Fr. 97, 1. 126. 176. — <i>Ἀθήναζε</i> Fr. 136.</p> <p><i>Ἀθηναῖος</i> L. 59. Fr. 129.</p> <p><i>Ἄθος μέσος διεξευγμένος</i> T. 34. nubilus T. 43. T. 51. L. 64.</p>	<p><i>Ἀγκαί</i> in Cilicia Fr. 159.</p> <p><i>Ἀγειαί</i> in Macedonia V. 27.</p> <p><i>Ἀγίνη</i> O. 27. T. 24.</p> <p><i>Ἀγύπτιος κίανος</i> L. 55. <i>βά- λανος</i> O. 15. 69. <i>μύρον</i> O. 28. 30. non tingitur O. 31. du- rabile O. 38. <i>σῦκον</i> dulce sed foetens O. 5. <i>βασιλεῖς</i> L. 24. — O. 42. 44. 55. T. 57. Fr. 159.</p> <p><i>Ἄγυπτος</i> venti in Ae. V. 8. 61.</p>
--	---

- πυραμίδες Fr. 128. δίποδες Βίαις Fr. 132.
 μῦες Fr. 174, 8. — L. 6. 34. Βῖναι L. 15.
 55. V. 5. Fr. 159. Βοιωτία V. 32.
 Ἀλόλον νῆσοι Fr. 164. 165. Βορυσθένης Fr. 159.
 Αἰσχυλος versus Fr. 132. Βρίληττος T. 43.
 Ἀλέξανδρος Fr. 37. 139. (e Plinio interpolatum) L. 32.
 Ἀλκιβιάδης Fr. 134. 135. 139. Γοργίας I. 74.
 Ἀλκμαίων S. 25. 26. Γορτύνη in Creta V. 44.
 Ἀλαπεκόννησος Fr. 167. Δαρειός L. 6.
 Ἀμασις Eleus Fr. 108. Δασκύλον κόμη Fr. 159.
 Ἀμφίλοχος Fr. 109. Δελφοί Fr. 124.
 Ἀνανίας Fr. 84. Δῆλος Fr. 30.
 Ἀνάφη nomen ins. Deli Fr. 30. Δημάδης Fr. 144.
 Ἀναξαγόρας τῷ ἐναντίῳ τὴν Δημοσθένης Fr. 144.
 αἰσθησιν ποιεῖ S. 1. 27. αἰσθανόμενοι λυπούμεθα ait. S. 17. 29. ἀρχὴν ποιεῖ πάντων τὸν νοῦν S. 38. — S. 59. Fr. 41. 46. 47. Δημόκριτος de sensu S. 49. ἐπι-
 τὰς ἀτόμους ἀνέβη Fr. 52.
 Ἄνδρων καταναῖος ἀύλητῆς Fr. 92. flamma I. 52. — S. 60. 83.
 Ἀναξίμανδρος Fr. 39. 46. O. 64. Met. 34. Fr. 171, 12.
 Ἀντιφάνης Delius Su. 17. Δίνων Tarentinus Fr. 133.
 Ἀπόλλων ἐπικωμαῖος Fr. 97, 3. Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης Fr. 41. S. 39. 46. Fr. 39.
 Δῆλιος Fr. 119. δαιμών οὐ Διοκλῆς physiologus L. 28.
 θεός Fr. 149. Διονύσιος ὁ τύραννος Fr. 123.
 Ἄργος V. 43. Λευκτρικός Fr. 111.
 Ἀρέθουσα Fr. 159. Διονύσου τροφοί Fr. 120.
 Ἀρισταῖος sacris etesias revocavit V. 14. Διότιμος γυμναστής Su. 11.
 Ἀριστείδης Fr. 84. 136. Δορύλαιον Fr. 159.
 Ἀρκαδία L. 33. Δωριεῖς L. 37.
 Ἀρμενία L. 45. Ἐλεφαντίνη L. 34.
 Ἀρχέστρατος Fr. 135. Ἑλλάσιος Ζεὺς T. 24.
 Ἀρχίδαμος Fr. 141. Ἑλλάς L. 33. 67. O. 27.
 Ἀρχίλοχος versus 2½ T. 45. Ἑλλησποντίας ventus V. 62.
 Ἀρχύτας Met. 11. Ἑλλησποντος V. 54. Fr. 171, 5, 173, 1.
 Ἀσία L. 61. Fr. 159. Ἐμπεδοκλῆς versus duo Fr. 116.
 Ἄστυρα (e corr.) L. 32. τὴν αἰσθησιν τῷ ὁμοίῳ ποιεῖ S. 1. 2. τῷ ἐναρμόττειν τοῦ πόρους S. 7. ὅλας οὐκ εἶναι κενόν φησι S. 13. — S. 24. 25. 35. 59. 91.
 Ἀχάτης flumen in Sicilia L. 31. Ἐπαμινώνδας Fr. 78.
 Βαβυλῶν I. 44. V. 25. Fr. 169, 2. λίμναι ἐν B. Fr. 159. Ἐπιγένης La. 1.
 Βαβυλωνίων βασιλεύς L. 24. Ἐρινεάς promontorium in Sicilia L. 15.
 Βαῖα in Italia Fr. 159. Ἐρμού ἀστήρ T. 46.
 Βακτριανοὶ σμάραγδοι L. 24 ἢ -νή L. 35. Ἐστιαῖος Met. 13.

- Ἐτεοκλῆς Lacedaemon. Fr. 135. Ἰουδαῖοι Fr. 151.
 Ἐυβοία V. 32. T. 22. Fr. 110. Ἰσημνίας ditissimus Thebanorum
 Ἐυξύνθετος (Ἐυξίθεος corr. Co- Fr. 78.
 ray) Fr. 113. Ἰταλία L. 67. V. 44. Fr. 159.
 Ἐυριπίδης Met. 18. Fr. 119. Ἴωνες Fr. 86.
 Ἐϋφροτος Met. 11. Καλλιᾶς Atheniensis fabricandi
 Ἐφεσος L. 58. cinabari auctor L. 59. ditis-
 simus Atheniensium Fr. 78.
 Ζάλευκος Fr. 117. Καππαδοκία L. 52.
 Ζεὺς Hellanius in Aegina T. 24. Κάρυστος in Euboea V. 32.
 Ὀμήρον Met. 19. ἀγοραῖος Καρχηδών L. 18. 34. -ονίων
 Fr. 97, 3. Διὸς ὀβελίσκος ἐπικράτεια Fr. 159.
 L. 24. Κάσανδρος Fr. 125.
 Ἡλεία L. 16. Κατάδουποι in Aegypto L. 34.
 Ἡλεῖοι Fr. 167. Κεδρόπολις, hordeum in Θ. O. 4.
 Ἡρακλεία Fr. 171, 7. 9. Κέος V. 14.
 Ἡρακλείτος verba Vert. 9. 15. Κιθαιρών V. 32.
 τῷ ἐναντίῳ τὴν αἴσθησιν ποιεῖ Κιλικία L. 49. O. 16. 27. Fr.
 S. 1. 159.
 Ἡρακλέους templum Tyri L. 25. Κιμωνία γῆ L. 62.
 columnae Fr. 168. Κλειδήμος de sensibus S. 38.
 Ἡρακλεώτης οἶνος O. 52. Κλεόστρατος ἀστρονόμος in Te-
 Ἡσιόδος Fr. 110. nedo T. 4.
 Ἡφαιστος γελᾶν et ἀπειλεῖν di- Κλεώννυμος Argivus Fr. 83.
 citur I. 69. Κνίδος V. 51.
 Κολχοί L. 58.
 Θαλῆς Fr. 40. Κουριάς terra V. 33.
 Θᾶσος vinum in Th. O. 51. Κραῆθις fluvius Fr. 162.
 Θεόμανδρος Cyrenaeus Fr. 80. Κρανών Fr. 159.
 Θεσσαλία V. 45. Κρήτη coelum mutavit V. 13.
 Θετταλία V. 30. Fr. 174, 6. V. 44.
 Θηβαϊκά lapicidinae L. 6. Κρώβυλος Fr. 145.
 Θῆβαι Fr. 88. — In Aegypto Κυδίας minii inventor L. 53.
 L. 6. Κυζικηνοί Fr. 97, 1.
 Θηβαῖοι Fr. 102. Κυκλάδες O. 28.
 Θησεύς Fr. 131. Κύπρος L. 25. 35. 64. 67. O. 27.
 Θουριακοὶ νόμοι Fr. 97, 2. 5. Κυρηνη Fr. 167.
 Θούριοι L. 64. Fr. 97, 5. Κυψελιδῶν κολοσσός Fr. 128.
 Θράκη Fr. 161. 167. Λάκωνες Fr. 129.
 Λάμψακος L. 32. Fr. 167.
 Ἰβηρία L. 58. Λάρισσα τρωϊκή Fr. 159.
 Ἰδῆ T. 4. Λεπτύμνος in Methymna T. 4.
 Ἰδυρος fluvius in Pamphylia V. Λέσβιοι Fr. 112.
 53. Λεύκιππος Fr. 41.
 Ἰέρων Fr. 126. Λευκοκόμας Fr. 113.
 Ἰνδικὴ χώρα L. 38. Λιβία V. 25.
 Ἰνδοί Fr. 171, 2. Λιγυστική L. 16. 29.

- Λιπάρα* in Sicilia L. 15. Fr. 159.
 154.
Λιπαραιὸς λίθος L. 14.
Λοκρίς in Italia V. 44.
Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι Fr. 117.
Λυκαβηττὸς mons Atticae T. 4.
Λυκος flumen apud Heracleam
 in Ponto Fr. 171, 9.
Λυκόφρων Fr. 101.
Λύσανδρος Fr. 135. 137.

Μαγνησία Fr. 159.
Μακεδονία V. 27. 30. τροπαία
 περὶ M. V. 31.
Μασσαλία L. 18. 34.
Μασσαλιῶται Fr. 117.
Ματρικέτας astronomus methym-
naeus T. 4.
Μελαμποδία Fr. 112.
Μέμφις V. 8.
Μέτων astronomus atheniensis
 T. 4.
Μῆλος L. 14. 21. 63. Fr. 159.
Μηρὸς κόμη in Phrygia Fr. 159.
Μίλητος L. 19. Fr. 117.
Μιτυληναῖοι Fr. 167.
Μονᾶς medicus sudorem ait san-
guinolentum interdum esse
 Su. 11.
Μύρτις argivus Fr. 83.
Μύσιος Ὀλυμπος Fr. 159.

Νεῖλος V. 25. Fr. 148. 159.
Νικίας Fr. 138. 139.
Νύσσα in Asia Fr. 159.

Οἶτη V. 45.
Ὀλυμπία Fr. 125.
Ὀλυμπιάζε L. 16.
Ὀλυμπος V. 27. 31. T. 43. 51.
 Fr. 159.
Ὀλύνθιοι Fr. 102.
Ὀρχόμενος in Arcadia L. 33.
Ὄσσα V. 27. 31.

Ξενοκράτης Met. 12.
Ξενοφάνης Fr. 33. 44. 45.

Παγασαί Fr. 159.
Πάγγαιος Fr. 159. 161.
Παρίων λιθοτομῆαι L. 6.
Παρμενίδης versus quatuor S
 3. *Ελεάτης* Fr. 44. τῷ ὁμ
 οίῳ τὴν αἰσθησιν ποιεῖ S. 1
Παρράσιος Fr. 79.
Παφλαγονία Fr. 159. 171, 11
 πέρδικες in P. Fr. 182.
Πεισίστρατος Fr. 99.
Πεντελικῶν λιθοτομῆαι L. 6.
Περικλῆς Fr. 146.
Περσῶν βασιλεῖς Fr. 128.
Περραιβία L. 64.
Πῆλιον T. 22.
Πιέριον ὄρος in Thessalia V. 45.
Πιττακός Fr. 97, 1.
Πλαταιαί V. 32.
Πλάτων τῷ ὁμοίῳ τὴν αἰσθησιν
ποιεῖ S. 1. de voluptate dis-
 sert Fr. 81. — S. 5. 60. 83.
 Met. 13. 33. Fr. 28. 34. 38.
 48. 49. 51. 97. 5.
Πόντος I. 17. V. 54. 62. T.
 41. Fr. 171, 5. 7.
Ποσειδῶν Fr. 124. 159.
Πραῖσος Fr. 113. *Πραῖσιοι* ibid.
Προύση ad Olympon Mys. Fr.
 159.
Προμηθεύς Fr. 50.

Ῥόδος V. 51. Fr. 30.

Σάμος L. 62. *Σάμιοι* Fr. 136.
 — *ία γῆ* L. 62.
Σαρδανάπαλος Fr. 84.
Σαρμαῖται Fr. 172.
Σερίφιοι Fr. 186.
Σικανοί in Sicilia Fr. 159.
Σικελία L. 15. 22. 31. V. 62.
 Fr. 159.
Σιμυῆκας ὑποκρίτης Fr. 132.
Σινάπη L. 52.
Σίφνος L. 42.
Σκαπτησύλη L. 17.
Σκῦθαι Fr. 172, 1. L. 55.
Σμινδυρίδης Sybarita Fr. 84.
Σόλων Fr. 99.

- Σούσα V. 25. -ιον μύρον Φαίλαξ Fr. 139.
 O. 27. Φαιινός astronomus, inquilinus
 Σπεύσιππος Met. 12, 31. Athenis, anni metonici inven-
 Στρατόνικος Fr. 130. tor T. 4.
 Στύξ τὸ καλ. στυγὸς ὕδωρ Fr. 159. Φαῖστος V. 33.
 Σήνη L. 34. Φανίας Fr. 185.
 Συρία βάλανος O. 15. — L. 64. Φέτα? Fr. 159.
 69. O. 31. — Συροί Fr. 151. Φερεός Fr. 160.
 Σωκράτης Fr. 78. Φιλοκλῆς Fr. 137.
 Ταραντῖνος Fr. 133. Φοινίκες V. 62.
 Ταυρομένιον Fr. 165. Φοινίκη L. 55. 64. 67. -κικός
 Τένεδος T. 4. -έδιοι Fr. 112. I. 66.
 Τέτρας in Sicilia L. 15. Φρυγία Fr. 159. — φρυγιστί ἀρ-
 Τιάραι Fr. 167. μονία Fr. 87.
 Τιμαῖος Platonis Met. 14. Φύλη T. 47. Fr. 119.
 Τιρόνθιοι Fr. 124. Χαιρήμων tragicus Fr. 107.
 Τιμῶλος flumen L. 47. Χαλκήδων L. 25.
 Τράλλεις in Asia Fr. 159. Χαλκίς V. 28. Fr. 110.
 Τροιζήν Fr. 159. Χαρακωμήτης fluvius in Asia
 Τροιζήνιος L. 33. Fr. 159.
 Τυμφαία L. 64. Χαρώνδας Fr. 97, 5.
 Τυμφαϊκή γῆ L. 62. 64. Χίων λιθοτομῆαι L. 6. — Χίων
 Τύρος L. 25. ἀνθράκιον L. 33.
 Ψεφῶ in Aegypto L. 34.
 Τμηττος ἐλάττων ἢ ἄνδρος T.
 20. ὁ μέγας ibid. — T. 24. 43. Ὠλένιος Fr. 109.
 Τπανις fluvius Fr. 159. Ὠρίων χαλεπός V. 55. ἀνατο-
 Τπέρβολος Fr. 139. λαί T. 2.
 Τπερείδης Fr. 101. Ὠρωπός V. 28.
 Τριάδας Su. 17.

INDEX RERUM ET VERBORUM.

- Ἀβελτηρία Fr. 146. ἀγελαστί Fr. 124.
 ἀβλαστεῖν I. 44. ἀγέννητον τὸ πᾶν apud. Par-
 ἀγαθὸν τὸ Fr. 45. menidem Fr. 44. πρᾶγμα Fr. 49.
 ἀγάλματα L. 47. ἀγκών Fr. 90, 10.
 ἀγγεῖον χαλκοῦν L. 60. μολυβ- ἀγροεῖν ἐστὶ τοῖς ἀνομοίοις
 δὸν O. 41. — O. 22. Empedocli S. 10. S. 23.

- ἀγνοία S. 10.
 ἀγνωστα Met. 23.
 ἄγονοι O. 62.
 ἄγοράνομος Fr. 90.
 ἀγροπνεῖν Su. 20.
 ἀγροπνία La. 4.
 ἀγροναστios Su. 21.
 ἀγρουσα planta tinctoria O.
 ἀ31. τὸ ῥίξιον τῆς ἀ. O. 33.
 ὠν κάλλους Fr. 111.
 ἀγωνιά Su. 36.
 ἀγωνιᾶν Su. 36.
 ἀγαμας L. 19.
 ἀδεκτος Met. 9.
 ἀδηλοῦσθαι Fr. 30.
 ἀδοκιμος T. 1.
 ἀδρὸς καρπὸς σχίνου T. 55.
 ἀδυνατεῖν I. 73. O. 45.
 ἀδυνατώτερον ἔχειν V. 56.
 ἀδύνατον ἀκολουθεῖ Fr. 58.
 ἀδὲ τὸ Met. 31.
 ἀειδεῖς ὄδμαί O. 1.
 ἀερῶδες, τὸ I. 7.
 ἀξήτητον Met. 10.
 ἀήρ καὶ αἰθήρ S. 59. ὁ περίξ
 I. 13. ὁ περιέχων I. 16. λε-
 πτός S. 30. 35. παχύς I. 23.
 31. 48. πυκνός V. 2. καθα-
 ρός S. 44. συννεφής V. 2.
 ἀτμιδώδης V. 22. ἀχλυνόμε-
 νος V. 35. μαλακός Fr. 159.
 μικτός S. 35. ὁ ἀπὸ τῆς γῆς
 S. 44. πυκνωθεῖς I. 11. πυ-
 ρωθεῖς ibd. συνωθούμενος V.
 2. παλιρροῶν V. 10. διακε-
 κανυμένος V. 21. κατεψυγμέ-
 νος καὶ ὑγρὸς ὑπὸ χειμῶνος V.
 46. βρεχθεῖς ψυχρός V. 46.
 ἀφιέμενος ρεῖ V. 47. ψοφῶν
 I. 68. κρατεῖται ὑπὸ ἡλίου,
 κρατεῖ V. 18. καταψύχεται
 πρὸς τὴν ἔω V. 25. — ἀέρος
 κίνησις ἄνεμος V. 29. κατὰ-
 στασις T. 7. παχύτης S. 80.
 τύπωσις S. 53. πύρωσις I. 3.
 θολερός in sepulcris I. 67. 68.
 φύσει μέλας I. 75. inter ἀπλά
 I. 1. οὐκ αἰθίος Fr. 30.
 αἰθίος apud Diogenem Fr. 41.
 ἐμπυγος S. 53. ἐπουμβρος an-
 gues generat Fr. 174, 6. mel.
 ex aëre Fr. 190. Διογένης
 ἀέρι τὰς αἰσθήσεις ἀνάπτει
 S. 39. αἶρα ἔλκειν S. 21.
 ἐφέλκεσθαι S. 38. δέχεσθαι
 Fr. 171. ὁ ἐντὸς S. 42. ἐν
 τοῖς ὠσίν S. 40. 41. ἐν τῇ
 κεφαλῇ S. 41. superus primus
 ventos indicat V. 36.
 ἀθραγένη fomites ex ἀ I. 64.
 ἀθρεῖν T. 6.
 ἀθρόος δύναμις I. 12. θερ-
 μότης I. 36. ὑγρόν I. 69. ζῶα
 Fr. 174. S. 84. L. 21. 51.
 I. 33. — ως I. 74.
 ἄθρους φωνή S. 56. — S. 39.
 63.
 ἀθροισμός I. 73.
 αἶγες O. 62.
 αἰγιαλός ἡγῶν T. 29.
 αἰθίος Met. 2. 26. Fr. 29. 39.
 αἰθήρ S. 59.
 αἰθρία a noto V. 7.
 αἰθρίος ἄνεμος V. 4. βαρέας
 V. 7. πνεύματα V. 8. — V.
 1. 51. T. 36.
 αἰθρῖαι T. 28.
 αἶμα. ἐν τῷ αἶ. μάλιστα κίερα-
 ται τὰ στοιχεῖα τῶν μερῶν Em-
 pedocli S. 10. φρονεῖν τῷ αἶ.
 S. 23. — ος κράσις S. 24. ξηρὸν
 πεπηγός L. 37. ἀνιόν I. 38.
 ἄπεπτον Su. 12. — S. 43. O.
 65. Fr. 10. 3.
 αἱματίτις λίθος L. 38.
 αἱμορραγία Fr. 10, 3.
 αἶξ T. 17. 25.
 αἰσθάνεσθαι καὶ φρονεῖν
 ταυτό Parmenidi S. 4. cum
 dolore iunctum S. 17. magis
 animalia maiuscula S. 30. 34.
 — S. 25. 31.
 αἰσθησις. δόξαι δύο περὶ αἶ.
 S. 1. ἐστὶ τῷ συναρμόττειν
 τοὺς πόρους Empedocli S. 9.
 διὰ τῶν αὐτῶν αἶ. καὶ ἡδονῆ.

- Empedocli S. 16. πᾶσα μετὰ ἀκίνητος Met. 1. φύσει Fr. 24. φύσις καθ' αὐτήν Met. 17. sententia Democriti S. 5. ἀήρ I. 23. ἀκινήτου κίνησης Met. 28.
- Anaxagorae S. 27—30. 59. Clidemi S. 38. Empedoclis S. 7—13. Platonis S. 5. 6. 60. 83—86. Diogenis S. 39—45. — ἀπαθής S. 19. ὑγιαίνουσα S. 21. ἀνεωγμένη S. 21. ὄλη S. 33. ἀκριβεστέρα S. 34. 40. κατελλημμένη κρίνειν ἀδυνατεῖ O. 45. odoris nobis imbecillus O. 4. ἀκουστικὴ παθητικωτάτη Fr. 91. — εως ἀλλοιουμένης πάθη S. 63. συνήρτηνται πρὸς τὸν ἐγκέφαλον S. 26. ἀλλοίωσις S. 31. κατὰ φύσιν S. 31. σωματικώταται S. 37. ἐν συμμετρῷ πρὸς τὸ ἀσθητόν S. 32. ἀρχὴ πίστεως Fr. 13. ὑποκειμένη O. 64. — in ποιεῖν V. 9. ἐμποιεῖν I. 66. μεθύσκειν O. 46. S. 12. 15. Met. 8. 19. Fr. 18.
- αἰσθητά S. 29. 35. 59. 69. Met. 1. 2. 16. 24. 34. Fr. 18. 24. 27. — ὦν φύσις S. 71. ἀλλοίωσις S. 72. ὑπερβολαί S. 32.
- αἰσθητήριον S. 29. 34. 72.
- αἰσθητικός S. 29. 34.
- αἰσθύνηται Fr. 127.
- αἰτία κοινή S. 21. πρῶται I. 7. κατὰ συμβεβηκός Su. 34. ἢ ἀπὸ τοῦ προνοοῦντος Fr. 34. — S. 68. 71.
- αἰτία κυρίας Fr. 51.
- αἰτιολογεῖν Fr. 52.
- αἰώρα Vert. 7.
- αἰκαθαρσία Su. 5.
- αἰκανθα. πάπποι ἀπὸ τῶν ἀ. T. 37.
- αἰκαννον πῦρ I. 71.
- αἰκαριαῖος Met. 32.
- αἰκατάσκενος Fr. 84.
- αἰκατάστατος V. 55.
- αἰκέραῖος S. 67. O. 54.
- αἰκινήσια Fr. 11.
- ἀκόλαστος Fr. 77.
- ἀκόλουθον ὑποθέσει S. 29.
- ἀκολουθεῖ ἀδύνατα Fr. 58.
- ἀκόνη L. 44.
- ἀκούειν πόρρωθεν S. 30. ὀξύτατα. S. 41. 56.
- ἀκούσιος φόνος Fr. 104.
- ἀκουστός φθόγγος Fr. 87, 1.
- ἄκρα, τὰ Met. 25.
- ἄκρατος O. 66. Fr. 117.
- ἀκριβολογεῖσθαι S. 6.
- ἀκριβοῦν Fr. 30.
- ἀκρίδες Fr. 174, 3.
- ἀκρισία V. 55.
- ἄκριτος V. 55.
- ἀκρόδρα εὔσμα O. 5.
- ἀκρόνυχος ἀνατολή T. 2.
- ἄκρωρία T. 21. 42.
- ἄμταλ βιῶσαι T. 29.
- ἄκτινες T. 26. ἡλίου T. 11. 13. πηδῶσι T. 14.
- ἄνυμον V. 4.
- ἀλάβαστρος O. 41.
- ἀλαβαστρίτης lapis L. 6. 65.
- ἀλαξονεία Fr. 186.
- ἄλέα V. 56.
- ἄλεινός V. 3. 49.
- ἄλειμμα I. 37. La. 17.
- ἄλειπτήριον Su. 28. I. 13.
- ἄλειψις ἐλαίω Su. 39.
- ἄλεκτροῶν T. 17. 18. Fr. 179. 187.
- ἄλες O. 35. 50.
- ἄλιπής L. 62. O. 15.
- ἄλλοιοῦσθαι S. 23. 49. O.

43. αἰσθησις S. 63. ἡ φύσις
 πυρός ἐν ἀλλοιουμένῳ I. 10.
 -οὖν L. 45. O. 53.
 ἀλλοίωσις S. 2. 23. 72. I. 5. 6.
 οὐ φυσική Su. 10. ὑπὸ τῶν
 ἐναντίων S. 31. ἡμετέρα S.
 63.
 ἀλλότριος O. 13. 41. Met. 24.
 ἀλλοφρονεῖν S. 58.
 ἀλλόχρους S. 27. 54. ἀήρ S.
 50.
 ἀλμυροί S. 66. a sudore Su. 16.
 ἀλμυρόν, τὸ S. 28. 66. apud
 Platonem S. 48. 89. pluvia
 T. 25. sudor Su. 3. 4. lach-
 rymae Su. 3. alienum Su. 5.
 mare Fr. 39. χυλοί Su. 13.
 ἀλμυρότης maris Fr. 39.
 ἀλμώδης aqua Fr. 159.
 ἀλόγιστος Fr. 115. θυμός Fr.
 154.
 ἀλοσάχνη O. 35.
 ἄλπεις? L. 60.
 ἄλτηρ La. 13.
 ἀλυνός οἶνος O. 48. ὕδωρ Fr.
 159. χυλός Su. 16. sudor
 Su. 4.
 ἄλυπος I. 38.
 ἄλως area I. 44.
 ἄλως T. 22. 51. ἄλωνες circa
 lunam T. 31.
 ἀμαράκινον μύρον O. 28. 30.
 31. 42. 55. durabile O. 38.
 ἀμάρακος O. 30.
 ἀμανροῦσθαι S. 14. O. 54.
 ἀμβλυωπεῖν S. 8.
 ἀμέθυσον lapis L. 30. 31.
 ἀμερής Met. 16.
 ἀμεσος ἀρχή Fr. 51.
 ἀμετάβλητος Met. 1.
 ἀμειγής S. 67. 73. 76. I. 50.
 ἀμικτός O. 7. 65. θερμότης
 I. 4. 44. ἄχνημον O. 1. ὄσμαι
 O. 66.
 ἄμμος L. 40. λαμπυρίζουσα
 L. 58. e quo pumex Nisyri
 L. 21.
 ἄμορφος Met. 14. ἀμπελος L. 49. Fr. 121.
 ἄμπωτις T. 29.
 ἀμυγδάλιον ἔλαιον O. 14.
 ἀμύγδαλα O. 16. πικρά O.
 16.
 ἀμφίβιος Fr. 171, 12.
 ἀμφίχυρτος σελήνη T. 56.
 ἀμφορεύς O. 23. 25.
 ἄμωμον O. 32.
 ἀμωσγέπως Met. 4.
 ἀνάγειν S. 2. 25. 67. I. 5.
 57. V. 9. 58. Fr. 59. 60.
 ἀναγκαῖον Fr. 58.
 ἀναγραφή L. 24.
 ἀναδύειν O. 58.
 ἀναδέχεσθαι O. 18. 24.
 ἀναδύεσθαι T. 19.
 ἀναξεῖν I. 16. Fr. 164.
 ἀναξύμωσις I. 18.
 ἀναζωπυρεῖσθαι I. 61.
 ἀναθυμιάων I. 38.
 ἀναθυμιάσις I. 18. 30. 39.
 50. 65. O. 13. 44. V. 15. 23.
 ξηρά L. 50. I. 7. ὑγρά Fr.
 33. καπνώδης L. 50.
 ἀναιμος S. 23.
 ἀναίσθητος S. 32. 63. 84.
 ἀνακάμπειν grues T. 51.
 ἀνακείσθαι L. 24.
 ἀνακλιᾶσθαι S. 53. I. 73.
 ἀνάκλασις S. 36. V. 31.
 ἀνακουφίξεσθαι S. 45.
 ἀναλογία Met. 4. 17. 21.
 ἀναλύειν O. 20. 34. Fr. 61.
 ἀναμίγνυσθαι S. 38. O. 44.
 53.
 ἀνάντης La. 15.
 ἀναπετάννημι V. 3. 26. 40. 44.
 ἀναπίνειν O. 23.
 ἀναπνεῖν S. 21. 22. 25. 44.
 O. 69. ὁ μὴ δυνάμενος Fr.
 10. 2. ζῶα οὐκ ἀ. S. 47.
 ἀνάπνευσις S. 90.
 ἀναπνευστικός τόπος Su. 38.
 Fr. 10, 1. 171, 1.
 ἀναπνοή S. 9. 28. 46. I. 23.
 65. 75. O. 3. 47. 55. Fr. 10.
 2. 4. 171, 3.

- ἀνάπτειν S. 39. 46. Met. 16.
 ἀναρθρος ψόφος S. 41.
 ἀνάριθμος χρόνος Fr. 148.
 ἀνάρτησις La. 10.
 ἀναρροία maris Met. 29.
 ἀνάσκιος S. 73.
 ἀναστομοῦν O. 50.
 ἀναστρος σφαῖρα Fr. 31. 32.
 ἀνατιθέναι S. 64.
 ἀνατολαί ἡλίου V. 2. ἄστρον
 V. 17. διτταί T. 2. ἰσημερινή
 T. 35. κείσθαι πρὸς ἄ. V. 45.
 ἀναφέρειν S. 64. I. 39. 70.
 —εσθαι S. 84.
 ἀναφορά O. 7. La. 14.
 ἀναφνρᾶσθαι I. 66. O. 25.
 ἀναφνρᾶν Fr. 171, 1.
 ἀναχρώζειν Su. 12.
 ἀνδρείκελα L. 51.
 ἀνδρικός O. 32.
 ἀνδρώδης Fr. 128.
 ἀνεσις O. 56. πνεύματος Fr. 01, 5.
 ἀνελιπτοῦσαι σφαῖραι Fr. 31.
 32.
 ἄνεμος ἀέρος κίνησις V. 29.
 σημεῖα ἀνέμων V. 35. T. 26
 sqq. φύσις V. 1. ἀνάκλασις
 V. 27. περίστασις V. 52. σύγ-
 κρουσις V. 53. ἡδύς V. 43.
 αἰρόνται T. 33. σχίζεται V.
 28. μάχονται V. 53. ψυχροί
 ξηραίνουσι V. 60. ὑέτιοι V.
 5. undae praesagiunt ventum
 V. 35.
 ἀνέπαφος Fr. 97, 2.
 ἀνήκειν S. 43.
 ἀνήνυτον Met. 7.
 ἄνθη δένδρων Fr. 169.
 ἄνθινα μύρα O. 39. 43. 68.
 ἄνθος O. 21. 27. 34. 44. 68.
 odor florum eminus sentitur
 O. 12. tritū male olent O. 13.
 mel e floribus Fr. 190.
 ἀνθράκιον lapis L. 30. ex
 Orchomeno L. 33.
 ἀνθρακούςθαι καύσει L. 12. 16.
 ἀνθρακώδης L. 54.
 ἀνθραξ lapidis genus L. 7. εὐ-
 θὸς ἄ. L. 16. ἄκανστος L.
 18. 39.
 ἀνθραξ carbones L. 12. I. 58.
 71. 75. 23. τὸ πῦρ τοῦ ἄ. I.
 3. ἐκκαίονται φνσώμενοι I.
 28. diffringuntur I. 29. ma-
 gis lucent quam urunt I. 30.
 32. 34. στιπτοί I. 37.
 ἀνθρωπος S. 25. 41. 64. I.
 32. V. 56. δεινοὶ προσθεῖναι
 τὸ ἔλλιπές V. 59. γένος ὀψί-
 γονον Fr. 29. γένεσις ἐξ ἰλνός
 auct. Parmenide Fr. 40. με-
 ταβάλλει τὸ χρῶμα Fr. 188.
 ἀνιέναι L. 47. V. 3. 56. 58.
 Fr. 90, 7.
 ἀνικμος S. 50. 56.
 ἀνιμᾶσθαι 174, 8.
 ἀνίσχειν T. 13.
 ἄνοιξις πόρων O. 13.
 ἀνομοιομερῆ Fr. 22.
 ἀνόμοιος S. 23. πᾶν ἄ. ἀπτό-
 μενον πόνον παρέχει S. 29.
 ἀνομοιότης I. 73.
 ἀνταναφέρειν Fr. 32.
 ἀνταποδιδόναι V. 10. T. 48.
 Fr. 171, 3.
 ἀνταπόδοσις V. 10. 26. 53.
 ἀντηχεῖν S. 25.
 ἀντιβλέπειν S. 18.
 ἀντιθερμαίνειν I. 49.
 ἀντικρούειν Vert. 1.
 ἀντικαθιστάναι Su. 14.
 ἀντικόπτειν V. 28.
 ἀντιληπτικός Fr. 89, 3.
 ἀντιμεθίστασθαι T. 3.
 ἀντιμεταλλάσσειν Met. 16.
 ἀντιπαράβάλλειν Fr. 81.
 ἀντιπάσχειν L. 14.
 ἀντιπερίστασθαι I. 13. 74.
 Fr. 10, 6. 163.
 ἀντιπερίστασις I. 18. Su.
 23. 40.
 ἀντιπνεῖν V. 27. 30.
 ἀντιπνοία V. 28. 53.
 ἀντιποιεῖσθαι Fr. 97, 1.
 ἀντιπρόσωπος S. 52. 53. Fr.
 171, 2.

- ἀντιροία V. 53.
 ἀντισπᾶν Su. 14.
 ἀντιστατεῖν O. 18.
 ἀντιτυπικόν Fr. 35.
 ἀντίτυπος La. 7.
 ἀντιφαίνειν S. 26.
 ἀντιφράττειν I. 30. 49.
 ἀνυδρος T. 20.
 ἀνωθεῖν I. 70.
 ἀνωμαλία I. 32. O. 37. V. 12.
 ἀνώματος I. 9. ἀνωμαλῆς I.
 55. V. 1. 12. 55.
 ἀξίωμα Fr. 71.
 ἄοδος O. 1. 4.
 ἄοινος Fr. 76.
 ἀοριστεῖν V. 55.
 ἀοριστία V. 52. Met. 32.
 ἀόριστος φάσις Fr. 46. εἶδε-
 σιν Met. 17. τὸ ὅμοιον S. 19.
 ἄοσμος O. 40. Su. 5. χυλὸς
 οὐδεῖς O. 67.
 ἀπάθεια La. 18.
 ἀπαθήης S. 2. 19. 27. L. 17.
 I. 42. 64. O. 19. V. 14.
 La. 18.
 ἀπαιτεῖν V. 8.
 ἀπαλὸς S. 40. 43. O. 61.
 ἀπαλότης S. 25.
 ἀπαμαῶσθαι L. 21.
 ἀπαρκτίας V. 37. T. 35.
 ἀπαρησίστατος Fr. 103.
 ἀπαρτᾶν V. 11. 30.
 ἀπέραςις Su. 19.
 ἀπειρον, τὸ Met. 12. 33. 24.
 S. 78. Fr. 46.
 ἀπερείδεσθαι La. 13.
 ἀπεριττωτος Su. 8.
 ἀπεψία Su. 5.
 ἀπηθεῖν O. 29.
 ἀπηλιώτης V. 62. T. 35.
 ἀπίεστος La. 8.
 ἄπιος fructus odori O. 5.
 ἀπλά, τὰ S. 71. I. 1. O. 6.
 τὰ λεγόμενα I. 8. ἄοδος O.
 1. χρώματα S. 73. 76. 79.
 μύρον O. 29.
 ἀπλῶς, opp. ὑπερβολή I. 14.
 opp. πρὸς τι Fr. 85.
- ἀπλανῆς Fr. 21.
 ἀπνεύματος V. 16. 32.
 ἀπνοία I. 53. V. 29. meridiē
 et media nocte V. 18.
 ἄπνους I. 48.
 ἀποβάπτειν ἐλαίῳ L. 42.
 ἀποβράττεσθαι Fr. 30.
 ἀπόβρατι αὔραι V. 24. 26. 31.
 πνεύματα V. 26. V. 53.
 ἀπόδειξις ἐξ ἀμέσων καὶ ἀ-
 ξιοπίστων ἀρχῶν Fr. 51.
 ἀποδηλοῦν V. 36.
 ἀποδιδόναι S. 16. 21. 35. 47.
 54. 60. 64. 71. 72. V. 4. Met.
 4. μεταβολήν S. 14. γνῶσιν
 S. 15. αἰτίαν S. 21. τὰ ἐφε-
 ξῆς Met. 11.
 ἀποξεγγύναι Fr. 63.
 ἀποθηλύνειν O. 66.
 ἀποθλίβειν O. 26. 29.
 ἀποκαθαρτικός S. 84.
 ἀποκαίειν I. 14. V. 45.
 ἀποκάθαρσις V. 50.
 ἀποκορυφοῦσθαι I. 53.
 ἀπολαμβάνειν I. 25.
 ἀπόλαυσις O. 4. 9.
 ἀπολείπεσθαι S. 46.
 ἀπόλειψις ἡλίου T. 5. πυρός
 I. 10. ὄσμης O. 55.
 ἀπολήγειν I. 54. V. 31.
 ἀπολιθοῦν L. 4. 38. Fr. 168.
 ἀπολίθωσις L. 50.
 ἀπολισθαίνειν L. 47.
 ἀπόμαγμα L. 67.
 ἀπομαραίνειν L. 12. La. 12.
 Fr. 148.
 ἀπομάρανσις ἀστέρων V. 36.
 ἀπομάττεσθαι S. 52.
 ἀπομορφοῦσθαι Fr. 171, 9.
 ἄπονος Fr. 89, 6.
 ἀποξύνεσθαι I. 52.
 ἀποπιέζειν La. 7. Fr. 11.
 ἀποπλάττεσθαι S. 54.
 ἀποπνεύματος V. 30.
 ἀποπνίγεσθαι Fr. 171, 10.
 ἀποπνοή O. 14.
 ἀποπνοία O. 13.
 ἀποπτερυγίζεσθαι T. 18.

- ἀπόρημα I. 45. O. 53.
 ἀπορία S. 34. 45.
 ἀπορροή S. 5. 20. 50. 59. 80.
 91. I. 33. μορφῆς S. 51. πν-
 ρός I. 19. ventorum V. 5.
 ἀποροία S. 1.
 ἀποσβεννύναι I. 27. 39. 76.
 ἀποσιωπᾶν Fr. 134.
 ἀποσκληρύνεσθαι L. 48.
 ἀπόστασις I. 43. V. 30. Met.
 27, 33. τόπων V. 4.
 ἀποστεγάζειν I. 23.
 ἀποστέγειν I. 34.
 ἀποστενοῦν Fr. 89, 5. I. 54.
 ἀποστερεῖν S. 60.
 ἀποστήματα O. 59.
 ἀποστίλβειν T. 26.
 ἀποστύφειν πύρους O. 36.
 ἀποτελεύτησις I. 54.
 ἀποτέμνεσθαι S. 4.
 ἀπότομα, τὰ Vert. 8. —μον
 κείσθαι V. 33.
 ἀποτυποῦσθαι S. 50.
 ἀποτύπωσις S. 51.
 ἀπουσία O. 22. 23.
 ἀπόφασις Met. 6.
 ἀπόφθεγμα Fr. 132.
 ἀποφράττειν T. 30.
 ἀποφνᾶς Fr. 172, 2.
 ἀποχειροτονεῖν Fr. 133.
 ἀποψύχειν V. 23. 25. Fr. 11.
 ἀπτά O. 64.
 ἄπτεσθαι S. 15.
 ἀπύθμενος Fr. 93.
 ἀπυνδάκωτος Fr. 93.
 ἄπυρος κύανος L. 55.
 ἀπύρωτος lapis L. 19. 22. cibi
 O. 10. aromata O. 22.
 ἀπωθεῖν S. 54. V. 4. ἀπεω-
 σμένα Met. 10.
 ἀραβῶν Fr. 97, 4.
 ἀραιός στοιχεῖα S. 11.
 ἀργέστης ventus V. 51. 61.
 T. 33.
 ἀργία Met. 16. χάρας Fr. 174,
 3. —ίας νόμος Fr. 99.
 ἀργός lapides non politi L. 27.
 ἀργυρεῖα μέταλλα L. 51. 59.
- ἀργυρός L. 1. 9. 31. 41. I. 73.
 κατάχαλκος L. 46. χρυτός L.
 60.
 ἄρθρα, τὰ V. 56.
 ἀριθμητός Fr. 88, 5.
 ἀριθμός Met. 3. 8. 11. 21. in
 musica Fr. 89. νοητοί Fr. 89, 2.
 ἄριστον, τὸ Met. 31. 34.
 ἄρκεισθαι Fr. 51.
 ἄρκευθος male olet O. 5.
 ἄρκτουρος T. 2. 23. 41.
 ἄρκτος. πρὸς ἄ. V. 2. πνεύ-
 ματα ἀπὸ τῆς ἄ. V. 49.
 —ου στέαρ O. 63.
 ἀρμονία, ἡ φρυγιστί Fr. 89.
 ἀρμονικὸς Fr. 89, 2.
 ἀρμοστής Fr. 129.
 ἄροτος T. 55.
 ἄρρενικόν L. 40. 50. 51.
 ἄρριζος Fr. 168.
 ἀρτηρία Fr. 89, 5.
 ἄρτιος. ἡμέραι T. 33. λόγος
 Met. 6.
 ἀρτίκανστος I. 65.
 ἀρτύειν O. 8. 51.
 ἀρχή. —αί S. 59. 79. Met. 2.
 4. 3. 15. Fr. 68. 69. πλείστη
 ἀπορία περὶ τῶν ἄ. S. 82.
 ἄ. καὶ τὸ πρῶτον I. 6. ἀρχή
 ἀρχῆς Fr. 49. μικρά S. 33.
 ἄμεσοι καὶ ἀξιόπιστοι Fr. 51.
 μία apud Xenophanem Fr. 45.
 φυσικαί Fr. 18. ὕλικαί Fr.
 46. ἐναντία τῶν ἐναντίων
 Fr. 15. γεννᾶσαι Fr. 171, 11.
 ἀόριστοι Met. 15. φθειρο-
 μένη I. 21. 25. ὠρισμένη Fr.
 49. σπερματικὴ Fr. 167. ἐτέραι
 nova in plantis I. 56. εἰ τὸ
 πῦρ ἄ. I. 4. ἥλιος ἄ. τις I.
 5. ventorum V. 37. 39. 50.
 τὰ ὑπὸ τὰς ἀρχάς Met. 2. —
 ἄ. ὑπέυθυνος Fr. 97, 2.
 ἀρώματα O. 8. 17. 21. 59. 69.
 πρόχειρα O. 57. compositio
 O. 37.
 ἄσβολος I. 39.
 ἄσθμα S. 9.

- ἄσκιος S. 73. 78. 79.
 ἄσκοπος Fr. 73.
 ἀσπάλαθος O. 25. ὁ ἐνώδης
 O. 33.
 ἄστακος Fr. 171, 4. 177.
 ἀστήρ L. 63. διάττοντες V.
 36. T. 13. 37. δύο ἐν καρδί-
 νῳ T. 22. κομῆται T. 34.
 Ἐρμού T. 46.
 ἄστρα ortus et occasus V. 17.
 T. 1 57. — Fr. 30. 35.
 ἀστραπαῖοι venti T. 37.
 ἀστραπή T. 21. 32. 43. Fr. 16.
 ἀστράπτειν T. 32. 33.
 ἀστρολογεῖν T. 4.
 ἀστρολογία Met. 27.
 ἀστρολόγος Met. 8.
 ἀστρονομικά T. 1.
 ἀστρονόμοι T. 4.
 ἀσύγκριτος Fr. 89, 7.
 ἀσυμμετρία S. 15. I. 42.
 ἀσύμμετρος S. 39. κίνησις
 I. 27. πόροι S. 15.
 ἀσυνήθης O. 54.
 ἀσύνθετον μύρον O. 29. —
 Met. 9.
 ἀσυννεφής ventus V. 11.
 ἄσφαλος L. 15.
 ἀσχημονεῖν Fr. 89. 123.
 ἄσχιστα ξύλα I. 72.
 ἄτακτον, τὸ Met. 33.
 ἀτέλεια Fr. 102.
 ἀτεισιμὸς Vert. 9.
 ἀτέραμνον ὕδωρ Fr. 159.
 ἀτηκτοὶ λίθοι L. 4.
 ἀτλαντικὸν πέλαγος V. 41.
 ἀτμιδῶδης ἀήρ V. 22.
 ἀτμίζειν V. 41. Fr. 163.
 ἀτμὶς ἀποψυχομένη V. 24. a
 ventis frigidis V. 60. V. 48.
 ἀτμός I. 16. 43. V. 23.
 ἄτομα, τὰ Met. 20. 34. αἱ ἄ-
 τομοὶ Fr. 52.
 ἀτταγήν Fr. 180.
 αὐτέλεβοι Fr. 174, 3.
 αὐα I. 30.
 ὕνη I. 5. 19. T. 13.
 αὐθημερινός T. 10.
 αὐθιγὸς Fr. 49.
 αὐλητικός Fr. 89, 11.
 αὐλητής Fr. 92.
 αὐλός V. 41. Fr. 80. 89, 6.
 μακρότερος βαρύτερος Fr. 89, 11.
 αὐλῶν T. 3.
 αὐξήσις S. 12. Fr. 20.
 αὐρα V. 24. 25. 26. ἀπόγειαι
 V. 31. ἀπὸ ποταμῶν V. 46.
 πικνουμένον τοῦ ὕγρου V. 25.
 αὐστηρόν S. 84. (corr. in
 ἀπίον.)
 αὐτάρκης L. 53. Fr. 89, 4.
 αὐτόματος Met. 30. Fr. 171,
 11. 169, 4. —ως γινόμενα
 Met. 15. opp. τεχνικός L. 55.
 αὐτός. ἢ αὐτὸ et καθ' αὐτὸ
 differunt Fr. 67.
 αὐτοφνής κύανος L. 39. 55. 62.
 ἀύχηρον ἕαρ T. 24.
 ἀύχος T. 17. 26. 34. 49. Fr.
 174, 7.
 ἀύχμῶδης L. 37.
 ἀφανισμοὶ siderum T. 2.
 ἀφανίζειν I. 46. O. 48. 52.
 ἀφελκοῦν O. 32.
 ἀφεψεῖν O. 30.
 ἀφηθεῖν L. 56.
 ἀφή S. 2. 9. 15. 20. 26. 27. 40.
 59. 72. 79. 1. 40. 66.
 ἀφίδρωσις Su. 22.
 ἀφλέγμαντος τραύματος O. 35.
 ἀφομοιοῦν S. 72. 90.
 ἀφορίζειν S. 25. 35. 57. 68.
 ἀφορισμὸς Met. 15. 28. Fr. 20.
 ἀφορομή Fr. 96.
 ἀφοροδίσια, τὰ Su. 8. Fr.
 147.
 ἀφοροδισιάζειν Su. 6.
 ἀφρός θαλάσσης e quo pumex
 L. 19.
 ἄφρων S. 44. 45. 11.
 ἄχανης V. 29.
 ἀχάτης lapis in Sicilia L. 51.
 ἀχλύς I. 75.
 ἀχλυόμενος ἀήρ V. 35.
 ἀχρεῖος I. 42.
 ἄχροια Su. 39.

- ἀχρωμάτιστος, μύρα O. 31.
 ἄχυλος ὄσμη οὐδεμία O. 67.
 ἄχυμος I. 64. O. 1.
 ἀψευδεῖν Fr. 98.
 ἄψυχα S. 12. 36. V. 58. Met.
 22. 30. -ων ὄσμαί O. 3. 4.
 6. ἄπειρον τὸ ἄ. Met. 32.
 ἀώδης O. 18.

B.

- Βαδιστικά aves Fr. 175.
 βαλανεῖα I. 13.
 βαλάνινον ἔλαιον O. 29.
 βάλανος αἰγυπτία, συρία O.
 15. — O. 16. 19. 69.
 βάλαμον O. 32.
 βάπτειν I. 75.
 βάρβαροι Fr. 112.
 βαρύν, τὸ S. 59. 82. apud Pla-
 tonem S. 83. 88. odor O. 2.
 ἐν φωνῇ O. 64. βαρύτερος
 φθόγγος Fr. 89, 3. 8—10.
 βαρύνειν. κάπνος β. σώματα
 I. 39.
 βαρύνσταθμος Fr. 159.
 βαρύτης La. 3.
 βασανίζειν L. 4. χρυσόν L.
 44.
 βασιλεία Fr. 128—130.
 βασιλείδια Fr. 141.
 βάσις S. 83. 87.
 βάτραχοι Fr. 171, 2. μικροί
 Fr. 174, 1. θαλάττιοι Fr.
 171, 2. ὁ χλωρός T. 15. ἄδον-
 τες T. 15.
 βελονοειδής S. 77.
 βέλτιον, τὸ S. 32.
 βερεκυντίας ventus in Ponto
 V. 62.
 βιάζεσθαι V. 26.
 βίβλος στεφανωτός Fr. 142.
 βιοτεύειν T. 17.
 βλαστάνειν O. 63.
 βλαστητικαὶ ὥραι O. 63.
 βλητικά Fr. 178.
 βόλιτος interpolatum L. 69.
 βορέας V. 3. 27. 43. 46. 61.
 T. 53. ἀρχόμενος μέγας V.
 5. λήγων ἐλάττων T. 29.
 παύονται ἐν περιτταῖς T. 33.
 cominus nubes, eminus sudum
 affert V. 6. πολὺν ἀέρα κινεῖ
 V. 7. ἐπιπνέων νότῳ V. 8.
 χειμερινός V. 54. νιφετώδης
 T. 36. μετὰ πάχνην T. 34.
 νυκτερινοί V. 49. in Boeotia
 V. 32. τὰ πρὸς β. V. 34. 40.
 βόρεια I. 13. 64. T. 29. 30.
 47. venti V. 10. 56. 58. 59.
 βορεύειν T. 53.
 βορραῖθεν T. 11. 21. 22. 33. 53.
 βορραῖς T. 26. 30. 31. 41.
 βοτόν T. 17.
 βότερος O. 68.
 βουβῶνες La. 10.
 βούς T. 15. 54. tempestatem
 indicant T. 41.
 βράγγια Fr. 171, 2.
 βραχεῖς ὄρνιθες Fr. 180.
 βραχίων La. 13.
 βρόμος πυρός Fr. 165.
 βροντή T. 21. 32.
 βροῦνοι atteleborum genus Fr.
 174, 4.
 βρωτά I. 43.
 βύθος O. 29.
 βωλοειδής κονία I. 65.
 βωλώδης λίθος L. 42.

Γ.

- Γάλα I. 49. O. 65.
 γαλαὶ ἄγραι Fr. 174, 7.
 γαλεώτης Fr. 175.
 γαλήνη πνεύματος T. 31.
 γαστήρ La. 3.
 γεῖσα T. 18.
 γελοῖον Fr. 130.
 γένεσις Met. 13. πυρώδης L.

59. *πυρός* I. 1. *μύρων* O. 38. *ἀνέμων* V. 5. *πνευμάτων* V. 15. *κόσμον* Fr. 30. *τῶν ὄντων* apud Parmenidem Fr. 44. *ἀγεννήτου* Fr. 49. *φυσική* I. 4. *γ. οὐσίας* *Ξενα* Met. 17. -*εως ἀρχαί* Fr. 171, 2. 11. -*εως αἰτίος νοῦς* apud Anaxagoram Fr. 46.
- γένος* Met. 4. 21. *ὅμοια* S. 35. *γεννᾶν* I. 44.
- γέννη* in versu Empedoclis S. 16.
- γεννητικὸν αὐτὸ αὐτοῦ* I. 1. 6. *γερανειον* Fr. 162.
- γέρανος* T. 51. *venti propheta* T. 38.
- γέροντες ξηροί* Su. 19.
- γεύσις* S. 2. 9. 19. 20. 27. 72. O. 32. 64. apud Diogenem S. 40. —*ιν ἠδύνειν* O. 9.
- γευστά* O. 9.
- γεωδής* S. 88. L. 16. I. 3. 7. 30. 37. Fr. 159. *φύσις* L. 65. *χυμός* S. 84.
- γεώλοφος* Fr. 30.
- γεωφανῆ* L. 61.
- γῆ* S. 88. Met. 15. *τὰ ἐν τῇ γῇ συνιστάμενα* L. 1. *γῆς ἰδιώτεραι φύσεις* L. 1. *λίθοι γῆς* L. 3. 40. *γῆς species et virtutes* L. 48. *ἔψεται* L. 49. *διαφοραί* L. 63. *πρὸς ἑμάτια* L. 64. *simplex* I. 1. *στοιχεῖον* Fr. 42. *γῆς ἀνωμαλία* Fr. 30. *ἀναζύμωσις ὑπὸ χιόνος* I. 18. *odor* O. 1. *σφαῖρα* I. 4. *σφαιροειδής* apud Parmenidem Fr. 42. *οὐκ αἰθδιος* Fr. 30. *ἀρχὴ γενέσεως* Fr. 30. *ἀρχὴ* apud Parmenidem Fr. 44. *γῆς ἔντερα* T. 45. *γῆρας ἐκδύμενα ζῶα* Fr. 178.
- γηροτροφεῖν* Fr. 152.
- γινόμενα, τὰ διαιρεῖ* Θ. Fr. 16. *γλαυξ* T. 52. *θαλαττία* *ibid.* *γλίσχρος* L. 49. V. 56. *γλισχροτήης* L. 3. *γλυκαίνεσθαι* O. 34. *γλυκύ* apud Democritum S. 65. Platonem S. 84. *odor* O. 2. *sapor* O. 11.
- γλυκνυπικρον* Fr. 89, 4. *γλυπτοὶ λίθοι* L. 5. 7. 41. *γλύφειν* L. 18. 23. 41. —*εσθαι λίθοις ἄλλοις* L. 43. *γλῶσσα* S. 38. 44. *γλῶττα* S. 24. 84. 40. *κριτικώτατον ἠδονῆς* S. 43. *γναφεύς* L. 67.
- γνώμων*, *clepsydra* Fr. 159. *γνώριζειν* S. 10. 28. 50. L. 46. *γνώριμοι τόποι* L. 25. *ἡμῖν.* Fr. 18.
- γνώσις* S. 15. *γίνεται τῷ ὁμοίῳ.* S. 17.
- γόνημος* Fr. 166, 11. *ὁμοίων* I. 44.
- γραμματική* Met. 14.
- γραμμῆ κυκλωτερῆς* V. 39. *λαμπρά* T. 54.
- γραφεύς* L. 50. 51. 62. 67.
- γυμναζόμενοι* Su. 30. 34. *εὐδρωῶτες* Su. 21. *saepe sudorem foetidum habent.* Su. 6.
- γυνή* *qualis esse debeat* Fr. 157 158.
- γύνις* Fr. 147.
- γυροῦν* T. 48.
- γύψ γύπες πονοῦσι εὐωδίας* O. 4.
- γύψος* L. 62. 64. 66. *εἰς οἶνον* L. 67. *φοινικῆ* L. 66.
- γωνία ὀξυτέρα* Vert. 6.
- γωνιοειδής* S. 65. 67. *lapis milesius* L. 19.

Δ.

- Δαίμων.* δ. *ἀγαθοῦ πρόποσις* *δακετὰ* Fr. 178. Fr. 118. δ. *οὐ θεός* Fr. 149. *δάκρυα* O. 27. *quando salsa*

- Su. 4. plantarum odorata
 O. 6.
 δακτυλιαῖος Fr. 172, 2.
 δακτύλιον Fr. 97, 4.
 δαλός I. 23.
 δᾶς I. 72.
 δασεῖς aves Fr. 180.
 δασύνειν, venti coelum V. 51.
 61. T. 36.
 δάφνη I. 64. φύλλα I. 68.
 δαφνηφορεῖον Fr. 119.
 δάφνινον μύρον O. 28. 42.
 δαψιλής L. 26. Fr. 171, 9.
 δείλη V. 31. 47.
 δειλινός T. 33.
 δεινός δέξασθαι O. 11.
 δεκτικός ὄσμης οἴνος O. 14.
 18.
 δελφίς T. 19. Fr. 171, 1.
 δενδρίτης καρπός V. 13.
 δερκίας ventus in Sicilia V.
 62.
 δέρμα O. 62.
 δεκτικός κάπνος I. 72. ἀρώ-
 ματα O. 21. σμόρα O. 32.
 δημιουργεῖν S. 24. I. 5.
 δημιουργός Fr. 35. 42.
 δημόσιον, τὸ T. 23. 49.
 δημοτελής Fr. 103.
 διάβαρος λίθος L. 20.
 διαβολή Fr. 153.
 διάγραμμα Fr. 29.
 διαγωγή Fr. 84.
 διαδιδόναι S. 40. I. 24.
 V. 7.
 διαδύεσθαι I. 21. 25. 46. 73.
 O. 49.
 διαδύν τὸ I. 59.
 διαδύνεσθαι S. 65. I. 76.
 διάδυσσις O. 50.
 διαδυτικός I. 33. 59.
 διαζεύγνυμι T. 34.
 διάζωμα L. 7.
 διαζώννυμι T. 22. 24. 34.
 διαθερμαίνειν I. 38. 43. 66.
 74. O. 43. 50.
 διάθεσις S. 4. 19. 35. 64. 72.
 I. 4. O. 62. V. 35. La. 4.
- ἡμέτεροι V. 56. πυρετώδης
 V. 57. σπερματική La. 16.
 διάθραυστος L. 11.
 διαθρύπτεσθαι L. 21.
 διαίνειν V. 58.
 διαίρεσις O. 12. Met. 20.
 διαιρεῖν I. 9. 47. O. 13
 διαιρετόν Met. 6.
 δαιτιασθαι πολὺ ὑγρόν Su.
 23.
 διακεῖσθαι S. 69.
 διακεκανυμένος ἄηρ V. 21.
 διακριβούν S. 82. Fr. 84.
 διακρίνειν S. 54. 61. 83. 84.
 διάκρισις S. 84.
 διακριτικός S. 85.
 διαλαμβάνειν La. 15. Fr.
 11.
 διαλάμπειν S. 18. T. 46.
 διαλλαγή V. 14.
 διαλλοιοῦν O. 59.
 διαλύειν V. 35.
 διάλυσις I. 42. medicorum
 I. 37.
 διαμαρτυρεῖν I. 24. — εσθαι
 Fr. 92, 1.
 διαμασᾶσθαι O. 10.
 διαμερίζειν Su. 20.
 διαμύμνειν S. 55.
 διαμονή μύρων O. 34.
 διάμονος O. 19.
 διαμφισβητεῖν Fr. 97, 1.
 διανάειν Fr. 171, 11.
 διανοεῖσθαι S. 32.
 διάνοια S. 3. 24. 33. 44. Met.
 9. 19. — αν ἐπιστάναι Fr. 68.
 διανοίγειν πόρους O. 49.
 διαπηγνύναι V. 54.
 διαπνεῖν S. 44. O. 43. 56.
 Su. 39.
 διαπορεῖν S. 14. 35.
 διάπυρος L. 54. J. 57.
 διαριθμεῖν S. 10. 27. L. 50.
 διαρκεῖν Fr. 171, 7.
 διαρρεῖν I. 41.
 διασαφεῖν S. 81.
 διασκιδνασθαι S. 45.
 διασπᾶν V. 6.

- διάσπασις La. 18.
 διάστασις La. 10.
 διάστημα S. 36. 54. Fr. 89,
 1. 12.
 διασώζειν I. 54.
 διάτασις Su. 31.
 διατείνειν I. 54. V. 28.
 διατήκειν O. 29. V. 56.
 διατηρεῖν I. 54.
 διατμύζειν I. 49.
 διάττειν V. 36. T. 13.
 διανυγής S. 73. 77.
 διαφραίνειν Fr. 30.
 διαφανής, ὀφθαλμοί S. 38. —
 τὸ διαφανές S. 26. 80. L. 2.
 7. 28. 30.
 διάφρασις L. 30.
 διαφορά V. 1. Met. 19.
 διαφωρεῖσθαι I. 31.
 διάφωρος S. 76. V. 21. τὰ
 S. 49.
 διάφωρή L. 63.
 διαφωνεῖν S. 13.
 διαχεῖν S. 65. 67. I. 74. O.
 59. V. 41. Fr. 10, 7. —εἰ-
 σθαι S. 57. 78. I. 18. V. 3.
 26.
 διάχυσις I. 55. V. 58,
 διαχυτικός S. 84.
 διεκπίπτειν I. 17.
 διετιρίζειν Fr. 167.
 διεντονεῖν S. 7.
 διήθησις L. 2. 50.
 διήκειν I. 9.
 διένειναι O. 41.
 διικνεῖσθαι S. 28. O. 45.
 venti V. 9. 33.
 δίκτυα ἀλιέων Fr. 163.
 δινεῖσθαι Vert. 2.
 δίνη Vert. 1. 10.
 διοδοποιεῖν I. 59.
 διοίγειν I. 28. πόρους I. 42.
 45.
 διοίκησις τῶν ἰδίων Fr. 104.
 διονομάζειν L. 6.
 διοξυωπεῖν S. 27.
 διορίζειν S. 69. 72.
 διορισμός S. 19. I. 8.
 διστασμός Met. 31.
 διτταχοῦ L. 25.
 διυγραίνειν V. 58.
 δίχηλος Fr. 172, 2.
 διχομηνία T. 27.
 διχοτομεῖν T. 6.
 διχοτομῖαι διορίζουσαι τὰς
 ὄρας T. 6.
 διχοτόμος T. 38.
 διωθεῖν V. 29. Su. 15. Fr.
 142.
 δοιδυξέ χαλκοῦς L. 60.
 δοκιμάζειν, τὸ πῦρ L. 45.
 δοκιμασία L. 47.
 δοκός Vert. 12.
 δόξα κοινή, παλαιά S. 37.
 δοξάζω Fr. 44.
 δραχμή O. 17.
 δριμύς χυλός Democrito S. 67.
 Platoni S. 84. ὄσμῃ O. 2.
 δριμύτης καπνοῦ I. 72. μύρων
 O. 32. χυλῶν Su. 16. ἀμυγ-
 δάλων πικρῶν O. 16. — I. 64.
 δρόμος Su. 31. ἐν ἱματίῳ Su.
 39.
 δροσοβόλος χώρα Fr. 174, 3.
 δροῦς Fr. 190.
 δυνάς ἀόριστος Met. 12. 33.
 δύναιμι S. 11. 67. ἢ ἐν τοῖς
 πάθεσιν S. 72. τοῦ ποιεῖν ἢ
 πάσχειν L. 4. σιδήρον L. 43.
 βασανίζουσα χρυσόν L. 45.
 περιττή L. 49. συνεστηκνία
 καὶ ἀθρόος I. 12. σβεστικῆ
 I. 59. τῶν ἀπλῶν O. 6. ἀρω-
 μάτων O. 34. τὸ δυνάμει δῖ
 Met. 17. Fr. 19. 23.
 δυναμικαὶ ἀρχαί Met. 14.
 δύρις, ventus V. 53.
 δυσάης V. 38. 42.
 δυσδίδοος S. 73.
 δυσθυμία Fr. 119.
 δυσίδρωος Su. 18.
 δύσις ἡλίον V. 15. ἄστρων V.
 17. διτταί T. 2.
 δύσκαπνα ξύλα I. 72.
 δυσκατάπανστος V. 35.
 δυσκατέργαστος Fr. 159.

- σκίνητος V. 35.
 σκολία S. 14.
 σμαλ ἡλίον V. 2. 18. — μὴ
 ἡσημερινή V. 45.
 σπεπτος La. 16.
 σπνοος S. 21. I. 24.

- δυσφημία Fr. 148.
 δυσχερής S. 4, 35.
 δύσχυμα τὰ εὖσομα O. 5. ἐν
 τῇ γεύσει O. 11.
 δυσωδία O. 26. ἰδρωτών O.
 56. Su. 5.

E.

- εα ἀρχυηρόν T. 24. 44. ψυ-
 χρόν T. 43. 48. καλόν T. 44.
 ὄψιον T. 44. 48.
 εγεότοκα Fr. 167.
 εκαταδύεσθαι I. 39.
 εκατακλείειν I. 43. 47. 75.
 εκαταλείπειν I. 65.
 εκαταμίγνυσθαι I. 43.
 κέφαλος S. 25. 26. 28. 39.
 40. 85. Vert. 1. 9. Su. 3.
 33. εὐκρατος S. 56.
 εκλίνειν Vert. 4. Fr. 90.
 εκκλισις τόπων I. 55.
 εκκοίλος τόπος I. 55. V. 24.
 εκκρύπτειν I. 19. 23.
 εκκλυς Fr. 171, 4. οὐκ ἐκ
 ζώων Fr. 171, 9.
 εκκρουίξειν Fr. 174, 3.
 εκκώριος V. 24. πνεῦμα V.
 30.
 εδαφος I. 41.
 εδος ἐπίπλαστον Fr. 85.
 εδέναι, τὸ εἰ. ποσαχῶς; Met.
 23.
 εδος in versu Empedoclis S.
 16. οἰκείον Fr. 24. καὶ στέ-
 ρησις Fr. 15. οὐσία μία κατ'
 εἶδος Met. 4. ὄσμητῶν S. 90.
 O. 1. (εἰδώλων corr. Schn.) S.
 51. opp. κατὰ μέγεθος Fr.
 46. — S. 85. Met. 21. 27.
 εκοτολογία Fr. 51.
 εκοκρινής I. 51.
 εκσαγγελία Fr. 100.
 εκσάγεσθαι I. 38.
 εκσδύεσθαι I. 25. 39. 74.
 εκβιάζεσθαι V. 29.
 εκδηλος Fr. 89, 9.
 εκθερμαίνεσθαι I. 64. O. 13.

- εκθλίβειν O. 24.
 εκθλιψις I. 8.
 εκκαίεσθαι I. 27. 39. 42. V.
 16
 εκκανμα I. 73.
 εκκριμα I. 76.
 εκκρίνειν S, 44. L. 1.
 εκκρισις L. 61. La. 6. περι-
 τωμάτων κατὰ τὰς ἕξεις Su.
 12.
 εκκλαμβάνειν L. 45. 47.
 εκκλάμπειν S. 26. I. 67.
 εκκλειψις σελήνης T. 5. Fr.
 89, 8.
 εκκλευκος L. 53.
 εκκλύεσθαι Fr. 10, 1.
 εκκλυσις La. 16. Fr. 10, 2.
 εκμακτος, εἶδη ἕ. in versu
 Empedoclis S. 16.
 εκμαραίνειν I. 11.
 εκμάττειν, εκμάξιας S. 51.
 εκμέλεια Fr. 89, 12.
 εκνέφιος V. 50. T. 30. venti
 T. 36. 37.
 εκνεφοῦσθαι V. 7.
 εκπέττειν La. 6.
 εκπηγνύναι V. 7. Fr. 171. 8.
 εκπηδᾶν I. 63. 67.
 εκπίνειν O. 24.
 εκπνεῖν V. 52. T. 53.
 εκπνοή I. 24.
 εκπυρος τόπος V. 14.
 εκπυροῦν τόπον I. 48. Fr.
 16. — I. 70. V. 21.
 εκπτωσις V. 20.
 εκρηγνύναι V. 34.
 εκστασις διανοίας Fr. 88.
 εκτήκειν S. 84.
 εκτοπον πνεῦμα I. 22.

- ἐκφλογοῦσθαι I. 67. 71. 75.
 ἐκφοροῦσθαι L. 14. 15.
 ἐκφύματα Su. 14.
 ἔκφυσις ὄζων I. 55.
 ἔκχυσις V. 50.
 ἔλαια O. 14. T. 16. Fr. 169.
 ἔλαινα ξύλα I. 72.
 ἔλαιον S. 84. I. 28. O. 65.
 σβέννυσι πίτταν καιομένην I.
 25. ὕδωρ ἔχον I. 68. minus
 odores recipit O. 14. 15. ἐψόμε-
 νον κακῶδες O. 16. —ων φύ-
 σεις καὶ δυνάμεις O. 20. —ον
 κρήνη Fr. 159.
 ἔλαιώδης καπνός I. 72.
 ἔλαφος Met. 29. Fr. 172, 2.
 170. ὄζοναι O. 61.
 ἔλαφος ὄσμῃ O. 49.
 ἔλέγχειν S. 69.
 ἔλεφας similis elephanti lapis
 L. 6. ὄρνυτός L. 37.
 ἔλκειν S. 35. 41. O. 18. V.
 33. lapides trahentes L. 28.
 29.
 ἔλκος Su. 13.
 ἔλλειψις S. 28. Fr. 15.
 ἔλλύχνιον I. 28. 65.
 ἔμβολή O. 26.
 ἔμβριθής Vert. 6.
 ἔμμέθοδος Fr. 30.
 ἔμμελεια Fr. 89, 12.
 ἔμμελής φωνή Fr. 89, 13.
 ἔμμονος O. 56. 58.
 ἔμμορφος ἀρχαί Met. 14. φύ-
 σις Fr. 22.
 ἔμπάττειν L. 67.
 ἔμπλάττειν S. 14. 66.
 ἔμπνυειν V. 36. Fr. 89, 6.
 ἔμπνευματοῦσθαι I. 17.
 ἔμποιεῖν S. 14. 29. 55. O. 32.
 αἰσθησιν I. 66. ὄσμῃν O. 17.
 ζώην Met. 3.
 ἔμπονιος S. 53.
 ἔμπρησεις μηχανωμάτων I.
 59.
 ἔμφαίνειν I. 66. —εσθαι S.
 27. 36. 37. 40. 42. 50. 51. 54.
 I. 50.
 ἔμφάνεια I. 2.
 ἔμφασις S. 36. 37. 40. 47.
 52. 54. 80. L. 30. κορῆς
 27.
 ἔμφῦσᾶν Su. 25.
 ἔμφυτος θερμοῦτης Su. 37.
 ἔμψυχα S. 12. ἀήρ S.
 σώματα I. 44. Met. 32. δ
 εἰν Fr. 149.
 ἔν, τὸ Met. 12.
 ἔναιμος S. 23. Fr. 171, 6.
 ἐνάλλαξ S. 7.
 ἐναλλάττειν S. 53.
 ἐναντίον, τὸ S. 1. κριτικ
 τοῦ ἐναντίου S. 31. τὰ
 φύσει φθαρτικά τῶν ἐναντί
 I. 20. 26. — Met. 18. 33.
 ἐναντιοδρομεῖν, venti V.
 ἐναντίωμα S. 69.
 ἐναπολαμβάνειν I. 76.
 49.
 ἐναπολείπειν Fr. 30.
 ἐναπόλειψις S. 62.
 ἐναπόληψις S. 74. I. 68.
 ἐναπολούεσθαι Fr. 159.
 ἐναποσβέννυσθαι I. 76.
 ἐναποτυποῦσθαι S. 53.
 ἐναργές, τὸ Fr. 27.
 ἐναρμόττειν S. 7. 12. 13.
 πόροις S. 20. 35.
 ἐνδεια ieiunitas Vert. 11.
 ἐνδεχόμενον, τὸ Fr. 58.
 ἐνδιδόναι O. 11.
 ἐνδοσις La. 8.
 ἐνέργεια Met. 6. 9. 17. 20.
 Fr. 19. 20. ἀτελής Fr.
 59.
 ἐνεργεῖν La. 2. Met. 27.
 ἐνεργῆς Fr. 99.
 ἐνθουσιασμός Fr. 87. ἀε
 μουσικῆς Fr. 90.
 ἐνιαυτός Metonis T. 4. —
 ἥμιον T. 6.
 ἐνικμος L. 10. φύλλα Fr. 14
 ἐνίστασθαι Fr. 97, 1.
 ἐνισχύειν S. 63. 67.
 ἐννοια Fr. 26.
 ἐνόδια καλούμενα Su. 15.

- οὐρεῖν Fr. 175.
 οὐχλειῖσθαι I. 70.
 οὐστασις Fr. 28.
 οὐτελέχεια Fr. 16.
 οὐτερα γῆς T. 42.
 οὐτιμος Met. 10.
 οὐδρα ζωᾶ S. 36. τροφή Fr. 71, 3.
 οὐπᾶρχειν S. 22. 28.
 οὐγῶνα in lapide L. 19.
 οὐαεροῦν I. 10. 31. 68.
 οὐαίρεσθαι Su. 13.
 οὐαίσιος ventorum vis V. 32.
 οὐαυαλίσκειν I. 20. V. 15. 6. Su. 2.
 οὐαίπτειν I. 5. 71. 73.
 οὐακρτύειν Fr. 84.
 οὐακτμίζεσθαι Fr. 39.
 οὐαίργεσθαι S. 78.
 οὐαίλκοῦν Su. 13.
 οὐαίρουθρος Su. 37.
 οὐαίς S. 69. V. 57. Su. 8. 12.
 οὐαίστάναι φύσεως O. 40. 43. 3. —ασθαι Fr. 88. 146.
 οὐαίσχύνεσθαι I. 71.
 οὐαίξιεν O. 20. 47. 54. 57. 69.
 οὐαίνειρωγμός La. 16.
 οὐαίνειρωκτικός La. 16.
 οὐαίστρακίξειν Fr. 139.
 οὐαίνουσία Fr. 104.
 οὐαίνουγαίρειν L. 10. V. 54.
 οὐαίνουθεῖσθαι V. 2.
 οὐαίνουκόιτος Fr. 171, 1.
 οὐαίνουαγωγῆ Fr. 62.
 οὐαίνουακτον θερόν I. 66.
 οὐαίνουακλείφειν I. 59.
 οὐαίνουαλλάττειν S. 80.
 οὐαίνουαμεᾶσθαι L. 28.
 οὐαίνουαμφοτερίζειν V. 55. Fr. 71, 1.
 οὐαίνουαναπληροῦσθαι S. 8.
 οὐαίνουανισοῦσθαι S. 8.
 οὐαίνουαμπορεῖν Vert. 9.
 οὐαίνουαίρδεσθαι Fr. 169.
 οὐαίνουαίρσεις ἰονθῶδεις Su. 16.
 οὐαίνουαυατενίζειν Vert. 9.
 οὐαίνουαυαυαξάνεσθαι V. 15.
 οὐαίνουαυαυαίσάγειν O. 46.
 ἐπεισοδιώδης Met. 2.
 ἐπέτεια V. 45. Fr. 167.
 ἐπιβάλλεσθαι S. 11. O. 18.
 —ειν O. 62. Fr. 89, 9.
 ἐπιβρίθειν V. 34.
 ἐπίγεια Fr. 168.
 ἐπιδέχεσθαι O. 41.
 ἐπιδιατρίβειν O. 11.
 ἐπιδιστάξειν O. 45.
 ἐπεικνής T. 44.
 ἐπιθεωρεῖν Met. 34.
 ἐπιθιγγάνειν O. 11.
 ἐπιθυμία Fr. 53. 77. ἀλόγι-
 στος Fr. 115.
 ἐπικαίειν I. 38.
 ἐπικειῖσθαι, βορέας V. 5.
 ἐπικλείειν I. 25.
 ἐπίκλησις O. 30.
 ἐπικλύζειν Fr. 30.
 ἐπίκλυσις Fr. 171, 11.
 ἐπικοινωνία O. 67.
 ἐπικόπτειν I. 16.
 ἐπικουρία V. 14.
 ἐπικρίνειν Fr. 89, 2.
 ἐπικύπτειν T. 27.
 ἐπιλαμβάνειν S. 26.
 ἐπίληπτος Fr. 175.
 ἐπιληψία Fr. 88.
 ἐπιμαρτυρεῖν S. 2. 70.
 ἐπιμένειν S. 29. I. 35. 61.
 ἐπιμιξία Fr. 84.
 ἐπιμυρίζειν O. 45.
 ἐπινεῖν O. 65.
 ἐπινεφεῖν V. 61.
 ἐπινεφέλων T. 31.
 ἐπινεφῆς ἄνεμος V. 4. νότος
 V. 7. — V. 8. 51.
 ἐπίνοια O. 7.
 ἐπίπεδα La. 9. Met. 12.
 ἐπιπλάττειν πόρους S. 8.
 ἐπιπλήττειν Fr. 49.
 ἐπιποθεῖν Fr. 22.
 ἐπιπολαῖος I. 53. ἰδρωῶς Su. 11.
 ἐπιπολάζειν S. 66.
 ἐπίπροσθιν V. 30.
 ἐπιπροσθεῖν V. 32.
 ἐπιπρόσθησις S. 81. V. 30.
 ὀμμάτων Met. 29.

- ἐπιπωματίζειν I. 49. 59.
 ἐπιρρεῖν La. 3.
 ἐπιρροή La. 1. 2. 3.
 ἐπιρροιβδεῖν T. 16.
 ἐπιρροίζειν T. 16.
 ἐπίρροτον ὕδωρ Fr. 159.
 ἐπίσημαίνεσθαι S. 22.
 ἐπισκεπήσχωρα V. 30. 32. 34.
 ἐπισκιάζειν S. 73. 79.
 ἐπισπᾶσθαι S. 21. La. 10.
 ἄερα Fr. 171, 3.
 ἐπίστασθαι Met. 19. 24.
 ἐπίστασις Vert. 9.
 ἐπιστήμη τῶν ἰδίων Met. 20.
 ἐπισυμβαίνειν Fr. 174, 7.
 ἐπίτασις T. 43. πόνων Su. 11.
 δέρματος Fr. 172, 2.
 ἐπιτείνειν T. 33. Fr. 107.
 ἐπιτίμιον Fr. 97, 5.
 ἐπιτραπέζια σκευή L. 42.
 ἐπιτραγωδεῖν Fr. 30.
 ἐπίτριτος Fr. 89, 1.
 ἐπιτυγχάνειν O. 38.
 ἐπιτυφλοῦν S. 66.
 ἐπίφασις S. 27.
 ἐπιφάνεια Fr. 21.
 ἐπιφοινίσσον T. 10.
 ἐπιφράττειν S. 85.
 ἐπιχειμέριος V. 14.
 ἐπιχείρημα Fr. 70.
 ἐπίχροα ὕδατα Fr. 159.
 ἐπιχρονίζειν I. 61.
 ἐπιχύσεις ἀκροποτῶν Fr. 118.
 ἐπιψεκάζειν L. 13.
 ἐπομβρία Fr. 30. 167. 174, 7.
 ἐργασία λίθων L. 27. 41.
 ἐργάσιμα, τὰ T. 46. χώρα Fr.
 174, 3.
 ἐργώδης I. 74.
 ἐρεθίζειν Su. 16.
 ἐρεθισμὸς κνησμάδης Su. 16.
 ἐρετρικὸν χρίσμα O. 28.
 ἔρημος, ἡ, desertum L. 35.
 ἔρια, τὰ O. 17.
 ἐριθεύς tempestatem indicat
 T. 39.
 ἐρυλλινον O. 27.
 ἐρυγμός O. 59.
 ἐρυθρά, ἡ, mare rubrum
 36. O. 70.
 ἐρυθραῖος οἶνος O. 48. 52.
 ἐρυθραίνεσθαι S. 75.
 ἐρυθρόν χρώμα S. 75. 77.
 e corr. 76.
 ἐρυσίσκηπτρον, planta od
 ta, O. 57.
 ἐρωδιός T. 18. 28. Met. 20.
 ἔρωσ Fr. 114. 115. 107. 160.
 περὶ ἔ. Fr. 113.
 ἐρωτικός Fr. 107—109.
 ἐσθλά οὐκ ἂν γένοιτο χῶρα
 dictum Euripidis Met. 18.
 ἐσπέρα V. 47.
 ἐσπέριοι, οἱ V. 48. ἀστρα
 T. 21.
 ἐσπερινός T. 21.
 ἐσχάρα I. 64.
 ἔτερογενῆ S. 14. I. 40.
 ἔτεροφωνία ὁμογενῶν Fr. 1
 ἐτησίαι ubi ὑέτιοι V. 4. βορ
 ἔ. γίνονται V. 11. flatus
 canda etes. V. 11. cur no
 non spirent V. 12. —
 ἀνωμαλία V. 12. in Creta
 13. ἐπαίρονται V. 31. no
 cohibent V. 48. diurni h
 mis tranquilli indicium T.
 — L. 35. V. 10. 28. 30.
 ἔτος βόρειον ὑγιεινότερον
 25. νοσῶδες T. 54.
 εὐαγής S. 73. 78.
 εὐαπόπνοος O. 42.
 εὐαφαίρετος O. 42.
 εὐδία I. 53. T. 9. 16. 42. 1
 171, 5. signa T. 50—57.
 εὐδιαίρετος I. 72.
 εὐδιάπνευστος O. 39.
 εὐδιόδος S. 74. 80. O. 60.
 εὐδιόπτος S. 81. I. 76.
 εὐετηρία T. 24.
 εὐήθης S. 21. 47. 48.
 εὐημερία Fr. 69.
 εὐθήνεῖν V. 44. Fr. 174.
 εὐθνεπτος S. 73.
 εὐθύπορος S. 73.
 εὐθύτροπα (εὐρυτρ. libri) S.

- εὐδρος Su. 19.
 εὐίνος I. 72.
 εὐκαρπεῖν T. 45. 49.
 εὐκανστός I. 25. 72.
 εὐκοσμία in Foro Fr. 93.
 εὐκρατος ἐγένεφαλος S. 56.
 εὐκνυλος T. 27. 38.
 εὐλογα, τὰ S. 31.
 εὐμεγέθης L. 25.
 εὐμετάπτωτος S. 45.
 εὐμικτός O. 8. 65.
 εὐνή Fr. 183.
 εὐοδεῖν I. 10.
 εὐοσμα O. 1. 3. 64. 66. ἐν
 τροφαῖς O. 5. δηκτικά O. 21.
 εὐοσμία O. 50.
 εὐπέπαντος O. 39.
 εὐπνοια corporis senum Su. 8.
 39.
 εὐπνονν σῶμα Su. 8.
 εὐπορος S. 65.
 εὐριπος V. 26.
 εὐρος V. 53. 61. T. 35. καν-
 ματώδης T. 36.
 εὐρους κοιλία παιδων Su. 19.
 εὐρώς, mucor, L. 56.
 εὐσημος Met. 3.
 εὐσκεπής τόπος V. 24.
 εὐσθένεια O. 19.
 εὐστομία O. 7.
 εὐταμίευτος O. 13.
 εὐτελής L. 33.
 εὐτονος Fr. 89, 7.
 εὐτρεπτος πρὸς μεταβολάς
 Fr. 189.
 εὐτρογητα φλέβια S. 56.
 εὐφυνής L. 50. Fr. 171, 11.
 εὐχαρις Fr. 107.
 εὐχνημος O. 5.
 εὐώδης O. 5. 13. οἶνος O. 23.
 εὐωδία O. 2. 4. 35.
 ἐφαρμόζειν S. 88.
 ἐφέλικεσθαι S. 38. I. 28.
 ἔφρεις Met. 7. 8.
 ἔφρεια Met. 9.
 ἐφήμερος τάξις μεταβολῆς
 ἀνέμων V. 53.
 ἐφικτός L. 25. I. 70. T. 1.
 ἔφοδος S. 60. θαλάττης Met.
 29.
 ἐχίνος ὁ χειραῖος T. 30. Fr.
 175.
 ἐψεῖν I. 74.
 ἔψησις I. 36. 43. aromatum
 O. 22.
 ἐψόμενα I. 49.
 ἔωθεν V. 18. 24.
 ἔωθινόν πνεῦμα V. 47.
 ἔως ἀνατολή T. 2.

Z.

- Ζέσις θερμοῦ Su. 36.
 ζεφύρια, τὰ V. 47.
 ζέφυρος V. 37. 40. 44. T. 27.
 47. θρασκίας V. 42. ἀστρά-
 πτων T. 21. κανματώδης T.
 36.
 ζημία ἄνισος Fr. 97, 5.
 ζήτησις S. 52. 55. μείζους
 I. 9.
 ζοφερός T. 43.
 ζόφος T. 56.
 ζοφώδης σελήνη T. 12. sidus
 T. 22. μείς T. 27.
 ζωή Met. 3. 8. 27.
 ζωοθυτεῖν Fr. 151.
 ζῶον S. 14. 22. 44. 46. 70. I.
 5. V. 1. T. 25. Met. 15. 29.
 τὸ ἐν τῷ ζ. πῦρ S. 13. τὰ
 μείζω αἰσθητικώτερα S. 29.
 34. σκληρόφθαλμα S. 36.
 ἐνυδρα S. 36. ἀναιμα S. 47.
 -ων γένεσις ἐν χιόνι I. 18.
 θερμοῦτος γόνιμος ζῶων I. 44.
 odores O. 3. 4. 61. in lapidi-
 bus O. 17. tempestates prae-
 sagiunt T. 5. -ων χειραῖων
 φθορά Fr. 30. -ων θυσία Fr.
 149. τὰς χροάς μεταβάλλοντα
 Fr. 172. 173. ἐν ξηρῷ δια-
 μένοντα Fr. 173. ἀθροά φαι-

νόμενα Fr. 174. φθονοῦντα ζωοτόκα θερμοτάτα Fr. 171, 6.
Fr. 175. φωλεύοντα Fr. 176— ζωπυρεῖν I. 27.
179. ζωρός Fr. 116.

H.

Ἡβη. οἱ περὶ ἧ. sudorem foetidum habent Su. 7. ad venem proni Su. 8.
ἡδεσθαι S. 32.
ἡδονή S. 16. 31. 32. 33. Fr. 80. 82. causa apud Diogenem S. 43. Platonem S. 84. ποιεῖ λειποθυλίαν Fr. 10, 7. ἀληθῆς Fr. 85. ἀρχὴ μουσικῆς Fr. 90.
ἡδύ, τὸ apud Platonem S. 84.
ἡδύνειν O. 9. 10. 67.
ἡδυσμα O. 11.
ἡδικά Fr. 146.
ἡλεκτρον in Liguria L. 16. ἔλκει L. 28. τὸ ὀρνυτόν L. 29.
ἡλικία S. 64. Su. 7.
ἡλιος S. 54. V. 60. T. 50. auctor caloris I. 5. -ῖον θερμοῦτος I. 32. 44. λύει τὸν πάγον V. 11. ἀποξηραίνει καὶ πικνοῖ τοὺς πόρους Su. 27. eximit humorem Su. 31. ἀνάγει τὸ γλυκὺ Fr. 39. eximit odorem O. 40. ἀνάγει V. 24. ἔλκει V. 47. κρατεῖ ἀέρος ἡ κρατεῖται V. 18. δνόμενος καταλείπει νέφη V. 47. signa tempestatis ex sole T. 5. ὄξεις ἐν νεφέλης T. 22. καυματίας T. 26. maculae in sole T. 27.
δνόμενος μερισθεῖς T. 38. φῶς ἀπὸ ἧ. I. 73. obscurat flammam I. 12. ruber per nebulam et fumum I. 75. μελαίνει τὴν σάρκα I. 38. -ῖον φορά V. 2. 10. T. 35. ἀρχὴ τις I. 5. γεννῶν Met. 15. ἐκ νεφῶν πεπρωμένων Fr. 33. -ῖον τροπαί Fr. 39.
ἡλιοῦσθαι L. 11.
ἡλος, morbus I. 37.
ἡμέρα T. 38. χειμέριος T. 46. vices tempestatis T. 9.
ἡμερόβιον Met. 29.
ἡμίεκτον O. 23.
ἡμίκανστος L. 53.
ἡμιόλιος Fr. 89, 1.
ἡμιώβολος L. 46.
ἡμισφαίριον, τὸ κάτω V. 47.
ἡπειροῦν Fr. 30.
ἡπειρος V. 60.
ἡρεμαῖος Fr. 99.
ἡρεμεῖν Met. 16. 27. S. 41.
ἡρεμία Met. 8. 16.
ἡρεμον, τὸ L. 62.
ἡρινοὶ νότοι V. 11.
ἡσυχαιὸν κράζειν T. 52. ἄδειν T. 53.
ἡχεῖν S. 9. T. 29. 40.
ἡχος S. 19. 41. 53. Fr. 89, 7.

Θ.

Θαλάμη Fr. 174, 1.
θαλάσσιον ὕδωρ θερμοτέρον Fr. 159.
θάλαττα I. 67. O. 65. ἐρυθρά O. 70. θερμὴ χειμῶνος etc. V. 43. 60. οἰδοῦσα T. 29. -ης θερμοῦτος Fr. 171, 6. ἀναχώρησις Fr. 30. ὑπόλειμμα ὑγρότητος τῆς πρώτης Fr. 39. -αν δεχόμενα Fr. 171, 1. signa in mari V. 35.
θαλάττωσις Fr. 30.
θαργήλια Fr. 119.
θάψια δίψα Fr. 170.
θεός Met. 4. 16. 33. Fr. 14. 45.

- θεῖον, τὸ S. 77. ἀρχὴ πάντων
 Met. 4. τὸ θεϊότατον Met. 10.
 θεράπεια La. 6.
 θερισταί fervido flatu enecan-
 tur V. 21.
 θερμαίνειν S. 27. 65. 67.
 μᾶλλον, ἤττον I. 32.
 θερμαντικός I. 34. O. 21.
 60.
 θερμασία Fr. 164.
 θερμοβαφής O. 22.
 θερμολουσία Su. 16.
 θερμόν, τὸ S. 59. ἀρχὴ S. 71.
 I. 6. πάθος I. 8. οἰκείον O.
 6. 40. σύμφυτον Fr. 10, 2.
 respondet terrae Fr. 42. ἀντι-
 περιέστηκε I. 13. -οὔ natura
 apud Platonem S. 83. 87. δύ-
 ναμις I. 46. κινήσις V. 19.
 φύσις S. 63. μαχόμενον τῷ
 ὑγρῷ I. 68.
 θερμότης ἄμικτος, καθαρὰ
 I. 4. γόνιμος in animalibus
 et plantis I. 5. 44. καυστική
 I. 7. μαλακὴ O. 22. I. 36.
 σκληρὰ I. 36. ἀθρόος I. 36.
 λεπτή I. 37. ξηρὰ I. 42. ἐνυπ-
 ἀρχουσα ἐν σώμασι ἐμψύχοις
 I. 44. οὐκ ἄνευ ὑγρότητος ἢ
 ἀναθυμιάσεως I. 65. κατα-
 κλείεται εἰς βάθος Fr. 163.
 ἀνέμων V. 1.
 θέσις τόπων V. 44. σωμαίων
 Fr. 22. ὀνόματος Fr. 129.
 θήγειν Su. 29.
 θηλύτερος Fr. 77.
 θηραϊκοί Fr. 119.
 θηρίων γενέσεως αἷτια Fr.
 174, 6.
 θησαυρισμὸς ὀσμῶν O. 14.
 θλάσις La. 18.
 θλίβειν I. 11. 16. 23. 58.
 θλίψις I. 1. O. 10. καὶ
 πληγὴ La. 3. 8.
 θολερὸς ἀήρ. I. 48.
 θολερῶδης I. 24.
 θρακίας T. 35.
 θρασκίας ventus V. 42.
 θράσος S. 43.
 θραυστός L. 11. 12.
 θραύειν O. 69. στοιχεῖα κατὰ
 μικρὰ τετραυσμένα S. 11.
 θραύσις La. 18.
 θρύπτειν S. 51.
 θύλημα Fr. 97, 3.
 θυμίαμα O. 67.
 θυμιάσθαι I. 71. -ἄν I. 75.
 θυμιατόν τὸ O. 12.
 θυμός, ζέσις τοῦ περι καρδίαν
 θερμοῦ Su. 36. Fr. 72. 77.
 154.
 θυρίς V. 29.
 θώραξ S. 46. Fr. 172, 2. οἱ
 περὶ τὸν θ. τόποι La. 12.

I.

- ἰασπις lapis L. 23. 35.
 ἰασις S. 8.
 ἰατρύειν Fr. 88
 ἰατροί I. 37.
 ἰαδια ὄρη in Creta V. 13.
 ἰδέα I. 5. O. 1. Met. 13.
 ἰδλεῖν Su. 28.
 ἰδιος τὰ ἴδια Met. 20. καθ'
 ἕκαστον γένος Met. 22. διαφο-
 ραί, δυνάμεις L. 48. ἰδιώτε-
 ρος L. 25. I. 44. ἰδιώταται
 φύσεις L. 40. ἰδιαίτατος I. 9.
 ἰδιότης L. 3. 40. I. 9.
 ἰδιωτικῶς Fr. 52.
 ἰδρώς O. 56. cur salsus Su. 2.
 foetidus, salsus, inodorus Su.
 4. tres gradus teste Diotimo
 Su. 11. tenues et crassi S.
 11. sanguinolentus Su. 12. hu-
 mor materia sudoris Su. 19.
 hieme et aestate Su. 23. post
 labores Su. 25. in sole et
 umbra Su. 27. in facie S. 32.
 in fronte Su. 33. τῆξις Su. 30.
 ἰδρωτικός Su. 36.
 ἰέραξ T. 17.

- ἰερακίξειν* T. 16.
ἰκμάς S. 44. I. 41. 43. Fr. 171, 7. *λιπαρά* S. 50.
ἰλιγγιᾶν Vert. 4.
ἰλιγγος Vert. 1—12.
ἰλύς O. 29.
ἰματηγός ναῦς L. 68.
ἰμάτιον L. 64. 67. 68.
ἰξός L. 49. I. 61.
ἰξούμενα. τὰ ἰ. οὐ καίονται I. 61.
ἰοβαφές aqua Borysthenis Fr. 159.
ἰονθώδης ἔπαρσις Su. 16.
ἰός L. 57.
ἰουλοι T. 18.
ἰοῦσθαι I. 39.
ἵππος. ἢ ἰ. ἀπεσθίει τὸ ἵππομανές Fr. 175. *ἵπποι ἀγωνισταί* Fr. 126.
ἵππος ὁ ποτάμιος Fr. 171, 3.
ἵππομανές τῶν πάλων Fr. 175.
ἴρινον O. 24. 28. 36. *φαρμακῶδες* O. 36. *durabile* O. 38. *immanens* O. 56.
ἴρις O. 33. 69. *cominus odorata* O. 12. *πικρά* O. 21. *κοπεῖσα* O. 23. *ἀπύρωτος* O. 24. *θερμὴ καὶ στυπτικὴ* O. 32. *alvum ciet* O. 60.
ἴρις pluviae signum T. 22. *in lucerna* T. 13.
ἰσάζειν S. 4.
ἰσάτις S. 77.
ἰσηλίξ Fr. 30.
ἰσημερία T. 7. 20. 57. *ἔαρινη* T. 56.
ἰσημερινὴ δυσμὴ V. 45.
ἰσοδυναμεῖν Fr. 89, 7.
ἰσομοιρεῖν Met. 18. 33.
ἰσόπεδος Fr. 30.
ἰσόπλευρον τρίγωνον Fr. 67.
ἰσορροπεῖν Vert. 1.
ἰσοσκελές τρίγωνον Fr. 67.
ἰσοταχεῖν Fr. 89, 11.
ἰσοτελής Fr. 102.
ἰστάναι κοιλίας S. 66.
ἰστορία ἢ περὶ φύσεως Fr. 40. 48.
ἰσχυακός Fr. 87.
ἰσχυιάς Fr. 88.
ἰσχυιον T. 57.
ἰσχυρά χρώματα S. 37. *odor* O. 2.
ἴτον Fr. 167.
ἰχθύδια O. 70. Fr. 171, 2.
ἰχθύς S. 44. *ex Athenaeo interpolatum* L. 36. *σαπρός* Fr. 130. *-ών ἐν ξηρῷ διαμονή* Fr. 171. *τίκτονσιν ἀναπλέοντες εἰς ποταμούς* Fr. 171, 5. *ὄρνυκοί* Fr. 171, 7. 11.
ἴψ L. 49.
ἰώδης χροά L. 37. *aqua Nili* Fr. 159.

K.

- Καίειν* I. 10. *οἶσω* I. 37.
καικίας ventus V. 37. *κυκλοτερεῖ γραμμῇ φέρεται* V. 39. *ύγρός* T. 36.
καθάραματα Fr. 174, 2.
κάθαρσις metallorum L. 46.
καθαρός S. 18. *ἄηρ* S. 44. *μέσον φλογός κ. I.* 51. — *καθαρά, coelum serenum* T. 52.
καθέδρα La. 5. Fr. 11.
κάθειξις πνεύματος Su. 26. 29.
καθήκειν O. 62. *τὸ καθήκειν* L. 46.
καθίστασθαι I. 57. — *ἀνά* Su. 16. Fr. 88.
καθόλου, τὰ Met. 19. Fr. 68.
καθολικώτερον Fr. 67.
καθυγαλνείν La. 6. I. 18. O. 49.
κακκαβίξειν Fr. 181.
κακοπαθεῖν La. 12.
κάκοσμος O. 1. 64.

- κακώδης O. 2. 5. ζῶα O. 61.
 ὄσμαί O. 66. sudor Su. 1.
 κακωδία O. 2. 4. 5. Su. 8.
 σῆψις τις Su. 9.
 κάλαμος Ἰνδικὸς ἀπολελιθω-
 μένος L. 38. mel. in κ. Fr.
 190. ad unguentum O. 25.
 -άμου φλόξ I. 32. inter aro-
 mata O. 33. 34.
 κάλλος definitur Fr. 95.
 καλλωπίξασθαι Fr. 143.
 καματώδης La. 13.
 κάμινος L. 54.
 καμινεύειν L. 69.
 καμπή La. 1. 2.
 κάμνων S. 43. 70.
 κἀνθάρος πονεῖ εὐωδίας O. 4.
 καπνίξασθαι I. 70.
 καπνός I. 30. 75. μεταβολή
 ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα S. 85.
 κἀόμενος I. 3. aggravans I.
 39. sursum fertur I. 50. minus
 molestus si ignis adest I. 70.
 καπνώδης ἀναθυμιάσις L. 50.
 ξύλα I. 72. φλόξ I. 76.
 κάραβοι Fr. 171, 4. 177.
 κάρβας ventus V. 62.
 καρδάμων O. 25. 32.
 καρδία Met. 31. δύο Fr. 182.
 καρηβαρεῖν O. 46.
 καρίδες O. 70. Fr. 177.
 κάρκινος sidus coeleste T. 23.
 — Fr. 171, 4.
 καρπίον O. 32.
 καρπός σχίνου T. 55. zephyri
 vis in fructus V. 38. 43. V.
 57. a salamandra perniciosi
 I. 60. odor in κ. O. 6. σιτη-
 ρός, δενδρίτης V. 13. χειρός
 O. 53.
 καρύϊνον, τὸ apud Democri-
 tum S. 78.
 κάρφος L. 28. Fr. 175.
 κασία O. 30. 32. 34. 35. Fr.
 148.
 καταβάλλειν Fr. 97, 4. pro-
 sternere Vert. 1.
 καταβρέχειν L. 11. O. 58.
 κατάγνυσθαι Fr. 184.
 καταδαπανᾶν Fr. 128.
 καταθλίβειν I. 23.
 καταιγίδες V. 34.
 κατακαίειν I. 34. 38. 42. 45. 67.
 κατάκανμα I. 57. 62.
 κατάκανσις I. 35.
 κατάκλισις La. 7.
 κατακρατεῖσθαι O. 47.
 κατακροῦν Fr. 97, 1.
 καταλαμβάνειν S. 8. O. 18.
 τὴν ἀρχὴν I. 25.
 καταλήγειν I. 50.
 καταλυεῖν τὸν δῆμον Fr. 101.
 καταμαραίνειν I. 10. 62. T.
 35. Fr. 10, 1.
 καταμερίζειν I. 2. 9. O. 65.
 κατάμιξις I. 33.
 καταντῆ La. 11.
 καταξηραίνειν La. 5.
 κατάξηρος I. 63. La. 6.
 κάταξις La. 18.
 καταπαύειν πνεύματα V. 15.
 16.
 κατάπανσις V. 18.
 καταπέττειν Su. 21.
 καταπιέζειν I. 23.
 καταπίνειν τὸ δέγμα Fr. 175.
 καταπλάσματα O. 59.
 καταπλάσσειν O. 59. 60.
 κατάπλεως T. 42.
 καταπνίγειν I. 11. 58.
 κατάπνιξις Su. 9. 39.
 καταριθμεῖν S. 12.
 καταρρηγγύναι V. 34.
 κатарρους La. 4.
 κατασενυή Fr. 30.
 κατάστασις ἔτους O. 37. ἀέρος
 T. 7. θερμοῦ Su. 23.
 καταυλεῖν Fr. 87.
 καταύλησις Fr. 88.
 καταφθείρειν I. 21.
 καταφορά ἡλίου V. 12.
 κατάχαλκος χρύσος, ἄργυρος
 L. 46.
 κατάψυξις I. 36. θερμοῦ Fr.
 10, 1. αἵματος Fr. 11. in
 respiratione F. 171, 3. 10.

- καταψύχειν I. 74. V. 57.
 Su. I.
 καταργασία Su. 10. lapidum
 L. 28.
 καύματα I. 48. T. 46. 48. 56.
 κανυματίας sol. T. 11. 26. 50.
 κανυματώδης I. 48. venti T.
 36.
 καῦσις L. 4. 8.
 κανστικόν τὸ I. 34. σαρκός
 I. 35.
 κανστός λίθοι L. 4. ξύλα I.
 72. τὸ κ. I. 3. 20. τὰ κ. di-
 versa I. 30.
 καχεξία Su. 5. 17.
 κεγχροί T. 25. 42. 54.
 κεγχρώδης T. 14.
 κεία υἷλος L. 52.
 κέλφος O. 16.
 κενός S. 55. 75. I. 23. πόροι
 S. 13. τὸ κενόν Met. 17. ἐν
 ᾧσι S. 25. οὐκ εἶναι κενόν
 φησι Ἐμπεδοκλῆς S. 13.
 κενότης S. 54. 65.
 κέντρισκος Fr. 171. 9.
 κέντρον Vert. 4. stimulus O.
 32.
 κέπφοι οἱ T. 28.
 κεραία μηνός T. 27.
 κεράμεον σώμα Fr. 184.
 κεραμιον O. 51.
 κέραμος L. 10. I. 39.
 κέρως Fr. 89, 10.
 κεράσφορος Fr. 172, 2.
 κεράτινα ἀγγεῖα Fr. 160.
 κεραυνός I. 1. Fr. 16. 159.
 κεφαλαλγῆς odor O. 42. 49.
 κεφαλή εὐκρυς Su. 9. ὑγρὰ
 καὶ μανή Su. 33.
 κηλάδες νεφέλαι T. 31.
 κηρυξ Fr. 97, 1.
 κιβώτιον O. 69.
 κινάμωμον O. 17. 28. 30. 32.
 34. 35.
 κινεῖσθαι S. 26.
 κίνημα μελωδητικόν Fr. 89.
 κινήσις φυγῆς S. 58. ἀσύμ-
 μετρος I. 27. ἀέρος V. 19.
 ὄψεως Vert. 7. σωματικά
 Fr. 50. τοῦ ὄλου Fr. 37. σπα-
 στική, πληκτική La. 18. κν-
 κλική, ἀπαυστος Met. 5. ἀλλοι-
 ωτική, παθητική Fr. 18. κύκλω
 Vert. 1. 6. -ως ἀρχή καὶ
 πέρως Fr. 25. 26. ἴδιον φύ-
 σεως Met. 5. -ως τὸ ποσόν
 Fr. 38. αἴτιος νοῦς apud Ana-
 xagoram Fr. 46. — Fr. 19.
 20. 23. 24. 25. 26.
 κινητικός I. 26.
 κιννάβαρι L. 58.
 κισσηρός L. 14. 19. origo L.
 19.
 κισσηροειδής L. 14.
 κισσηροῦσθαι L. 20.
 κιττός. πυρεῖα ἀριστά ἐκ κ. I.
 64. φύλλα I. 68.
 κλάδος I. 56. Fr. 169.
 κλέψυδρα Su. 26.
 κλήρος Fr. 138.
 κλώω O. 6. 27.
 κνήμη La. 9. Su. 15.
 κνησμώδης irritatio Su. 16.
 κνίδη Fr. 166.
 κογχύλιον S. 73.
 κοιλάς Fr. 169. -άδες νεφέ-
 λαι T. 51.
 κοιλία S. 44. I. 45. 57. 58.
 -ίαν ἰστέανη S. 66. κινεῖν O.
 60. λύειν Fr. 154. μέση Met.
 31. ὑγρά Su. 20. συροῦν εἰς
 κ. S. 65. O. 36. -ίας περι-
 τώματα Su. 10.
 κοῖλος S. 25. 44. τὰ κ. V. 26.
 T. 3. 48.
 κοιλότης V. 30.
 κοίτη Fr. 171, 1.
 κόκκος L. 58.
 κολακεία Fr. 83.
 κόλαξ Fr. 83.
 κολάπτειν Fr. 30.
 κολλᾶν L. 26. 65.
 κόλλησις χρυσοῦ L. 26. 65.
 κόλλυβος L. 46.
 κολοιός T. 16. 18. 39. 40.
 κολοσσός Fr. 128.

- κομηται ἀστέρες T. 34. ab
 Aegyptiis dictae T. 57.
 κονία L. 9. 40. 68. I. 64. 65.
 κοπιᾶν La. 2. 3. 4, 10.
 κοπιαρὸς La. 7.
 κόπος O. 50. La. 1. 4. ἐκ
 σπαστικῆς καὶ ἐκπληκτικῆς
 κινήσεως La. 18.
 κόπρος Fr. 174, 1.
 κόπτεισθαι O. 13.
 κοπώδης La. 14.
 κόραξ T. 16. 39. 40. 52.
 κορύσσεισθαι T. 16.
 κορυφή ὄρους T. 34. 45. κα-
 θαρῆ T. 51. coni. Vert. 4.
 κορώνη T. 16. 53. ventum in-
 dicat T. 39.
 κόσμος Met. 12. Fr. 46. ὁ κάλ-
 λιτος Met. 15. γεννητός Fr.
 28. —ου σύστασις Fr. 35.
 πάντα τὰ μέρη φθαρά Fr.
 30.
 κόστος O. 34. radix O. 28.
 κόστον O. 32.
 κοτταβίζειν Fr. 118.
 κοτταβος Fr. 118.
 κοτύλη O. 17. Fr. 159.
 κουράλιον lapidi simile L. 38.
 κουρεῖον Fr. 76.
 κουφίζειν S. 43.
 κοχλῖαι Fr. 171, 1. 176.
 κραδαίνειν Vert. 8.
 κρᾶσις S. 4. 9. 12. 39. 41. 46.
 64. O. 4. Fr. 89, 7. μελέων
 in versu Parmenidis S. 3. μέ-
 ση S. 11. ἐξ ἴσων S. 19. σώ-
 ματος S. 35. 58. Su. 6. ζώων
 O. 61. ἀρωμάτων O. 37. in
 versu Empedoclis S. 16.
 κρατήρ vulcanorum Fr. 159.
 κρεώδης ὄσμη Fr. 167.
 κριθή grani pondus L. 46. hor-
 deum O. 4.
 κρίνειν S. 33. 41.
 κρίνον O. 27. 42.
 κρίσεις Fr. 53.
 κριτήριον Fr. 27.
 κριτικός S. 31. 43.
 κρόκινον μύρον O. 27.
 κρόκος O. 34. Fr. 148.
 κρύσταλλος L. 30. Fr. 159.
 171, 8.
 κρώζειν T. 41.
 κτηῖσις Fr. 97, 4.
 κυναοειδής S. 78.
 κύανος lapis, mas et femina
 L. 31. mas L. 37. αὐτοφνής
 L. 39. 55. in fodinis metal-
 licis L. 51. σκεναστός L. 53.
 χυτός L. 55.
 κυανοῦν, τὸ apud Democritum
 S. 77.
 κυκᾶν S. 84.
 κυκεών Vert. 9.
 κυκλική κίνησις Met. 5. 9. πε-
 ριφορά Met. 10.
 κυκλοτερεῖ γραμμῇ φέρεσθαι
 ventus V. 38.
 κυκλοφορητικὸν σῶμα Fr.
 35.
 κυκλοφορία Vert. 9. Met. 10.
 κύματα ventum indicat V. 35.
 —ων μέγεθος V. 53.
 κυματώδες τὸ V. 4.
 κύπειρον O. 28. 33.
 κύπρος unguentum O. 25. leve
 O. 42. fabricatio O. 26. non
 tingitur O. 31. O. 50. 55.
 κύριοι loca corporis Fr. 10, 4.
 τὸ κ. S. 82. Met. 27. I. 6.
 25. Met. 3. τὰ κυριώτατα
 S. 35.
 κυρτός La. 9.
 κύστις I. 45. La. 6. Su. 2.
 πόροι εἰς κ. O. 36. ἐπίρροια
 εἰς κ. Su. 20.
 κύτος Fr. 89, 10.
 κύτταρος cellulae pumicis L.
 14.
 κυών sidus T. 2. ἐπὶ κυνί V.
 48. T. 23. ὑπὸ κύνα Fr. 174.
 5. animal: T. 54. Fr. 175.
 κυλινδουμένος T. 29. ὀρύτ-
 τουσα T. 42.
 κωβιός Fr. 171, 2. 8.
 κῶδων S. 9. 21.

κωλύειν S. 18. I. 11. V. 48. κωμωδία Fr. 124.
 κωλυτικός I. 45. κῶνος Vert. 5.
 κωμητής Fr. 97, 3. κωφός S. 19.

Λ.

Λαβρός ventus V. 50.
 λαγοί ὄζοναι O. 61.
 λάμπειν T. 43.
 λαμπρός S. 37. 73. 75. 79. λεωφόρος Fr. 30.
 ὀφθαλμός S. 42. ὄσμη O. 57. λήγειν venti V. 4. 5. 11.
 ventus V. 8. 28. 30. lapides λήθη S. 4. 45.
 L. 27. apud Platonem S. 85. λιβανωτός O. 12. πικρά O.
 λαμπτήρ S. 7. τὸ ἐν λ. φῶς 21.
 I. 12. λιθοκόλλητα L. 35.
 λαμπυρίζειν L. 58. 59. λίθος I. 35. 46. -ων εἶδη πε-
 λειάινειν Fr. 30. ριττότερα L. 1. γένη L. 3.
 λειότης lapidum L. 3. 6. ven- δυνάμεις L. 4. 41. φύσεις
 torum V. 43. πολλαί L. 39. διαφορὰ πρὸς
 λείος S. 20. 66. 73. 79. L. 2. ἐργασίαν L. 41. λίθοι τηκτοί,
 φύσις L. 47. ἀνάκλασις ἀπὸ κανστό L. 4. ἡρακλεία L. 4.
 τῶν λ. I. 73. ventus V. 38. λυδή L. 4. e metallis L. 9.
 λειποθυμείν Fr. 10. 1. viliores e Geaacia L. 33. σπον-
 λειποθυμία Fr. 88. δαζόμενοι L. 36. ex Asia L.
 λειποψυχεῖν I. 15. Fr. 10, 61. probatorii L. 45. ἐξ ὧν
 3. 6. 7. ἀγάλματα L. 47. πυρεῖα ἦττον
 λειποψυχία Fr. 10, 1. ἐκ λίθων I. 63.
 λειχήν Su. 14. λιθοτομίαι L. 6.
 λείχειν T. 15. λιθώδης L. 58. Fr. 29. φύσις
 λείψανον I. 46. L. 65.
 λείωμα L. 55. λίμνη V. 23. Fr. 163.
 λειωτός V. 33. λιμός T. 44.
 λελόγγασι in versu Emped. λιπαραῖος λίθος L. 14.
 S. 22. λιπαρεῖν Fr. 142.
 λέξις Fr. 47. —εως ὄγκος Fr. λιπαρός O. 19. Fr. 159. ἰμάς
 94. S. 50. ὑγρότης I. 21. -ῶτα-
 λεπτομερής I. 46. τον ἔλαιον O. 14.
 λεπτός S. 59. 62. ἀήρ S. 30. λιπαρότης O. 20.
 35. 42. ὑμένες ὀμμάτων S. λίπος O. 14. 18. Fr. 159.
 37. φλέβες S. 41. 42. χιτῶν λιτότης Fr. 142.
 S. 50. πῦρ S. 75. χορδή Fr. λιτροῶδης μίξις aquae Nilii Fr.
 89, 7. τὸ λ. ἦττον καίει I. 159.
 49. λογικός. -ῆ φύσις Fr. 30.
 λεπτύνεσθαι I. 24. -κοί Fr. 175.
 λευκόϊνον μύρον O. 27. λόγιον Fr. 124.
 λευκονότοι V. 11. λογισμός. -ῶ κράτιστον Fr.
 λευκός S. 7. 17. 37. 59. 73. 154.
 77. ἀπλοῦν S. 79. ἀπὸ φω- λογοειδής Met. 16.

- λόγος. λόγον δεῖται I. 6. -ον
 ἀναιρεῖν Met. 26. κατὰ λό-
 γον, opp. κατὰ δύναμιν Fr.
 20. —ον σχέσεις Fr. 64. 65.
 διὰ πασῶν in musica etc. Fr.
 89, 1. οἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ibd.
 λοξός S. 73.
 λουόμενοι I. 74.
 λούτρα O. 56. La. 6. 17. Fr.
 10, 2.
 λυγγούριον lapis rarus ex
 urina lyncis natus L. 28.
 λύγξ κρύπτει τὸ οὖρον Fr. 175.
 λύειν κόπον La. 6.
 λύκος T. 46.
 λυμαίνεσθαι O. 10. 65.
 λυπεῖσθαι S. 33.
 λύπη S. 16. 17. 20. 31. 32. 33.
 84. sententia Diogenis de l.
 S. 43. ποιεῖ λειποφυγίαν Fr.
 10, 7. ἀρχὴ μουσικῆς Fr. 90.
 λυπηρόν apud Platonem S. 84.
 λυτικὸν κοιλίας O. 36.
 λυχνολί minus lucent igne ar-
 dente I. 11. plus olei consu-
 munt in vento I. 27. extin-
 guuntur flatu I. 28. crepitan-
 tes I. 68. tranquille ardentes
 T. 54. — I. 22. 23. 25. 30. 50.
 57. T. 13. 42.
 λωβᾶν. λελωβημένοι Met. 29.

M.

- Μαγνητὶς λίθος L. 41.
 μάξινα Fr. 171, 2.
 μαθήματα Met. 23.
 μαθηματικά Met. 3. 12. 22.
 34.
 μακρηγορεῖν Fr. 96.
 μαλάγματα O. 59.
 μαλακός S. 62. apud Plato-
 nem S. 83. 87. θερμότης I.
 36. ἀήρ Fr. 159. χώρα Fr.
 174, 3. ὄδυμ O. 2. πῦρ O.
 29. οἶνος O. 48. πνεῦμα V.
 38.
 μάλαξις La. 6.
 μαλάττειν L. 48. 49. 61.
 μαλώδης pumex L. 22.
 μανός S. 40. 59. 62. I. 28. 36.
 O. 18. 54. σώματα Su. 21.
 στοιχεῖα S. 11. τὸ μ. ὀσφραί-
 νεσθαι S. 30.
 μανότης S. 25. I, 64. Su. 8.
 μανοῦσθαι S. 30.
 μαγρόχροοι senes Su. 19.
 μαρφαίνειν I. 58. 70. V. 35.
 μαργαρίτης lapis rarior L.
 36.
 μάρμαρος λίθος comburitur L.
 9. 69.
 μάρον O. 33.
 μάσησις O. 5.
 μαστί Met. 29.
 μασχαλή. ἰδρῶς ἐκ μ. Su. 9.
 μεγαλειὸν unguentum O. 29.
 tinctum O. 31. πολυτελές O.
 30. aggravat caput O. 42. —
 O. 35. 55.
 μεγαλομέρεια I. 45.
 μεγαλομερής I. 42.
 μεγαλοπρέπεια Fr. 93.
 μέγεθος τὰ μ. S. 35. 54. ὀρώ-
 μενα S. 36. ἀνέμων V. 1.
 ἔτερογνῶν S. 14.
 μέδιμνος O. 23. 25.
 μέθη Vert. 11. Fr. 116. 118—
 121. 123.
 μέθοδος Met. 13.
 μεθύειν La. 16. Fr. 154.
 μεθύσκειν αἰσθησιν O. 46.
 μείς T. 12. ὀρθός T. 27. βό-
 ρειος T. 27. τριταῖος T. 51.
 μελαίνειν I. 32.
 μελανόφθαλμος S. 42.
 μελανόχρων S. 78.
 μέλας. τὸ μέλαν S. 7. 17. 37.
 apud Platonem S. 86. ἀπλοῦν
 S. 79. ὕδατος S. 59.
 μέλι S. 84. Fr. 190.
 μελίκρατον O. 58.

- μελίλωτος O. 34.
 μέλιτται T. 46. Fr. 190.
 μέλος Fr. 89, 2. 4. 13. —μέλη
 in versu Parmenidis S. 3.
 μελωδεῖν Fr. 89, 5.
 μελωδία Fr. 89, 13.
 μέμψις Fr. 72.
 μερίζεσθαι I. 28. V. 37. V. 9.
 μερίς Met. 6.
 μερισμός εἰς ὕλην καὶ μορφήν
 Met. 17.
 μεριστός Met. 6.
 μέρος. -ῆ οὐρανοῦ Met. 10. τὰ
 ἐν μέρει S. 49.
 μεσημβρία V. 2. 9. 18. 61.
 T. 9. —ίας ἀπολήγει πνεύματα
 V. 31.
 μέσης ἢ βορέας T. 36.
 μέσος. τὰ μ. S. 84. Fr. 18.
 τὸ μ. τιμιώτατον Met. 31.
 μεταβαίνειν ἀπὸ τοῦ ᾧδατος
 de lapide L. 27.
 μεταβάλλειν S. 4.
 μετάβασις V. 52. εἰς χεῖρον
 Met. 15. εἰς βέλτιον Met. 17.
 μεταβολή οἰκεία S. 14. ven-
 torum V. 52. tempestatis T.
 9. ἀνέμον T. 28. νοτία T.
 31. εἰς εὐδίαν T. 53. num
 πᾶσα ἐν χρόνῳ Fr. 53. 54.
 μεταδιώκειν Met. 22.
 μετακινεῖσθαι O. 68. Fr. 21.
 μεταλλαγὴ ventorum V. 14.
 μεταλλάττειν S. 26. 58.
 μεταλλεύεσθαι L. 25. 39.
 μεταλλεύς L. 52.
 μεταλλευτοὶ λίθοι L. 9. 61.
 μέταλλον L. 12. 17. 40. μίλ-
 τον, ᾧχος L. 52. περὶ πάγ-
 γαιον Fr. 154.
 μεταπίπτου σχῆμα S. 63.
 μεταρρίπτειν I. 53.
 μετάρσια I. 3.
 μετάστασις S. 87. θερμοότη-
 τος Su. 36.
 μεταστρέφειν I. 72.
 μετατιθέναι I. 72.
 μεταφέρειν S. 33.
 μετεγγράφειν Fr. 97. 2.
 μετέωρος T. 31.
 μέτοιχοι Fr. 102. 103.
 μετόπωρον V. 10. 38. —ἀνε-
 μῶδες T. 34. εὐδιεινὸν T. 44.
 48. πνιγηρόν ibd.
 μετριάξειν Fr. 107.
 μέτριος V. 38.
 μέτωπον in μ. plurimumsudent
 Su. 33.
 μῆλα odorata O. 5. -ων χροά
 O. 31. — O. 26.
 μήλινον μύρον O. 26. 31.
 μῆν χειμερινός T. 27. —ων
 σύνοδοι χειμέριοι T. 5. —μη-
 νός κεραία T. 27.
 μηνοειδῆς σελήνη T. 56.
 μηρός La. 10. Su. 15.
 μηχανώματα I. 59.
 μικρομερής I. 49. 65.
 μικρότης ἀνέμων V. 1.
 μικτά S. 61.
 μίλιτος L. 40. 51. species L.
 51. 52. 53.
 μίμησις Met. 8.
 μίσγεσθαι S. 42.
 μίσυ Fr. 167.
 μνᾶ O. 17.
 μνήμη S. 4. Fr. 97, 2.
 μόλιβδος L. 56.
 μολυβδᾶ ἀγγεῖα O. 41.
 μόλυβδος S. 62. O. 41.
 μόρια ὀργανικά Fr. 171, 3.
 μορφῆ S. 64. Met. 3. 17. —ῆς
 ἀπορροή S. 51. —αὶ ἀτόμων
 Met. 34.
 μουσική λαταὶ νόσους Fr. 87.
 88. ἐν ποσότητι Fr. 89, 1.
 -ῆς φύσις Fr. 89, 13. ἀρχαί-
 τρεις Fr. 90.
 μῦες τρίζοντες καὶ ὀρχούμενοι
 T. 41. περὶ φορντοῦ μαχό-
 μενοι T. 49. ἀθρόον γίνονται
 Fr. 174, 7. δίποδες ἐν Αἰγύ-
 πτω Fr. 174, 8.
 μυῖαι mordentes pluviam indi-
 cant T. 23. ἀθρόαι φαίνον-
 ται Fr. 174, 1.

μύκαι in lucernis T. 42.
 μύκητες ἐκ κόπρον O. 3. in
 lucerna T. 14. 34. — Fr. 168.
 μυλλία λίθοι L. 9.
 μύξα T. 54. μύξη I. 50.
 μύραινα Fr. 171, 3, 4.
 μυρρεψοί O. 8. 30. 58.
 μυρίζειν O. 53.
 μυρμηκία T. 22.
 μύρμηξ T. 22.
 μυροπώλης O. 38. 45. 53.
 μύρον. miscentur, vino affun-
 duntur O. 8. σπονδαῖα O. 16
 πικρά O. 21. μικτά O. 27.

σύνθετα O. 29. φαρμακώδη
 O. 36. 59. durabilia O. 38.
 levia, gravia O. 42. — ὧν
 σύνθεσις O. 14. 38. φθεί-
 ρεται σήψει O. 26. viris et
 feminis commoda O. 42. ἡδύ-
 νει τοὺς οἴνους O. 67. sudor
 e quibusdam foetens Su. 10.
 corrumpuntur a solē O. 40.
 μύρρινον unguentum O. 27.
 μύρτινον O. 28.
 μυωπία Fr. 174. 7.
 μώλωψ Fr. 16.

N.

Ναμάτιον I. 29.
 νάρδιον μύρον O. 28. 39. ag-
 gravat caput O. 41.
 νάρδον τὸ O. 12.
 νάρδος, ἡ O. 33. 56.
 ναρκῶν Fr. 178.
 νάρκη ἐν ποσίν Fr. 11. ani-
 mal Fr. 178.
 ναυτία Su. 38.
 ναυτιᾶν Su. 38.
 νεύειν Vert. 6.
 νεῦρον La. 1. 3. 10.
 νευρωδέστατα μέρος La. 3.
 νεφέλαι μέγισται V. 42. πό-
 κοις ἐρίων ὁμοίαι T. 13. κη-
 λάδες T. 31. κοιλάδες T. 51.
 ὀγκώδης T. 53.
 νεφέλιον T. 11. 20.
 νέφη, τὰ V. 5. παγέντα μένει
 V. 7. τοῖς πνεύμασι ὑπεναν-
 τία V. 27. καικίας ἐφ' αὐτὸν
 ἄγει τὰ ν. V. 37. T. 36. ἀπ'
 ἡπείρου V. 60. προσκαθίζεται
 V. 61. παρατεταμένον, τιλλό-
 μενον T. 42. rectae in cacu-
 mine montis T. 45. πεπυρω-
 μένα Fr. 33. —ων φορά V.
 39. ἀφ' ὧν τὰ ξεφύρια V. 47
 νηνεμία στάσις ἀέρος V. 18.
 νηνεμος T. 34.

νῆττα ἡμερος T. 18. ἄγριαι,
 τιθασσαί T. 28.
 νικῶσα, ἡ Fr. 128.
 νιτροῶδη ὕδατα O. 65.
 νιφετός V. 54. T. 42.
 νιφετώδης venti T. 36.
 νόημα in versu Parmenidis S. 3.
 νοητά Met. 22. 24. Fr. 24. 27.
 opp. αἰσθητά Met. 1. 12. —οί
 ἀριθμοί Fr. 89. 2.
 νομίσματα I. 45.
 νομοθετεῖν Fr. 97, 3.
 νόμοι Fr. 98—106.
 νότια I. 64. T. 30. 34. La.
 5. πνεύματα V. 10. 56. 58.
 ἀήρ Fr. 186.
 νοτίς L. 47. χῶρα νοτίδα ἔχουσα
 Fr. 174, 3.
 νοτόθεν T. 11. 21. 30. 53.
 νότος μέγας V. 2. ψυχρότερος
 V. 3. αἰθριος et ἐπινεφής
 V. 4. λήγων μέγας V. 5. in
 Aegypto V. 5. 61. οὐκ ἐπι-
 πνεῖ βορέα V. 9. οὐ γίνονται
 ἐτησίαι V. 11. νυκτερινός V.
 49. πυρετώδεις V. 57. καν-
 ματώδης T. 36. — V. 6. 7.
 32. 41. 43. 48. 50. 53. 59. T.
 21. 29. 33. 34. 35.
 νομηγία T. 8.

- νοῦς S. 38. 44. νοῦν ἔχειν νυκτερινοὶ βορέαι V. 48. νό-
 πρὸς ἄλλα S. 42. οὐκ ἐν ἅπα-
 ροῖ τοῖς μέρεσι S. 47. ν. καὶ
 ψυχὴ τανύτον Fr. 42. αἷτιος
 κινήσεως καὶ γενέσεως apud
 Anaxagoram Fr. 46. θειότε-
 ρον μέρος Fr. 53.

E.

- Ξανθός L. 31. -ῆ λίθος Do-
 riensibus χρώμα ξανθόν L. 37.
 ξηραντικός O. 35.
 ξηρῶν ὀσμῶν μίξις O. 57. O.
 60.
 ξύλα ἐκκαίονται φρσώμενα I.
 28. cur ad fomenta utilia I.

O.

- Οβελισκος Iovis Tyri L. 24.
 διάπυροι I. 57.
 ὄγδοαι, αἱ T. 8.
 ὄγκος ἐν τῇ χειρὶ La. 13. λέ-
 ξιῶς Fr. 94.
 ὀδμή S. 82. genera O. 1. 2.
 ἢ ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων O. 19.
 σύνθετος O. 47.
 ὄξειν S. 30. 35. πόρρωθεν O.
 12. ζῶα O. 61.
 ὄζος. -ων ἔκφυσις I. 56.
 οἰκεῖον τὸ O. 13. -εῖα ὀσμὴ
 O. 18. -εῖον θερμόν O. 40.
 οἰκείωσις Fr. 190.
 οἰνάνθινον μύρον O. 27.
 οἰκονομία Fr. 112. 152.
 οἶνος S. 84. O. 32. 40. 48. 65.
 Vert. 1. Fr. 121. gypsi usus
 ad vinum L. 67. χεόμενος
 ἐπὶ τὴν φλόγα ἐκλάμπει I. 67.
 -ον ὀξύτης O. 2. odores fa-
 cile recipit O. 11. ἡδύνηται
 O. 10. γυλὸς ἰσχυρότατος O.
 11. εὐωδης O. 44. 58. ἐρυ-
 θραῖος O. 48. 52. ἐν Θάσῳ O.
 51. ἡρακλεώτης O. 52. συν-
 ανθεῖ ἅμα σταφυλῇ O. 63.
 κεράννυται Fr. 107.
- οἶνοποιία O. 67.
 οἶνώδης κρήνη Fr. 159.
 οἶνωπός L. 31.
 οἰσόφαγος Met. 31.
 οἰστράν Fr. 174. 5.
 ὀλιγοσιτία La. 17.
 ὀλιγότης ventorum V. 2.
 ὀλιγοχρόνιος O. 20.
 ὀλκή lapidum L. 4.
 ὀλολυγῶν T. 42.
 ὀλυμπίας ventus V. 62.
 ὄμαλος L. 61. I. 55. -αλής
 ventus V. 1. 40.
 ὀμαλότης zephyri V. 43.
 ὀμίχλη T. 52. 56. 57. μετα-
 βολὴ ἀέρος εἰς ὕδωρ S. 85. 90.
 ὀμιχλώδη I. 24.
 ὀμματα γγράφ S. 50. smara-
 gdus oculis utilis L. 24. -ων
 αἰώρησις ἢ ἐπιπρόσθησις Met.
 29.
 ὀμογενῆ S. 19. 88. I. 20. O.
 7. Fr. 71.
 ὀμοδοξείν S. 70.
 ὀμοειδής Fr. 72.
 ὀμοιον τὸ S. 1. 15. ἀόριστον
 S. 19. οὐκ ἀλλοιοῦνται τῷ
 ὀμοίῳ S. 23. 49. ἀπαθές ὑπό

- τοῦ ὁμοίου S. 27. I. 42. γό-
 νιμος τῶν ὁ. I. 44. — S. 35.
 Met. 18.
 ὁμοιοπαθῆ V. 35.
 ὁμοιότροπος Fr. 30.
 ὁμοιοσημονεῖν Su. 34.
 ὁμοσημονεῖν corr. S. 50.
 ὁμόχρουν S. 27.
 ὁμόχρως S. 27. 37. T. 45.
 ὁμαξ lapis L. 30.
 ὁμόφυλλα, τὰ S. 50. 54.
 ὁμωνύμως Met. 27.
 ὄν τὸ ὄν πολλαχῶς Met. 19. ἔν
 τὸ ὄν Fr. 43.
 ὄνος i. e. ἴουλος Fr. 185.
 ὄνος ὅσα κρούων T. 41. — si-
 dus T. 23. 43. ὄνου φάτνη
 T. 51.
 ὄνυχιον lapis L. 31.
 ὄξος I. 59. O. 65. Fr. 159.
 166. θερμότατον I. 25.
 ὄξύρροπος S. 45.
 ὄξύς ὄσφρησις S. 41. χυλός S.
 65. Su. 16. ὄξύτατον ὄραν
 S. 42. ἀκούειν S. 56. ἐν
 φωναίς O. 64. φθόγγος Fr.
 89, 3. 9. τὸ ὄξύ S. 27. apud
 Platonem S. 84.
 ὄξύτης φορᾶς αἵματος S. 11.
 φλογός I. 53. οἴνου O. 2.
 κινήσεως Fr. 89, 8.
 ὄξινωπεῖν S. 8.
 ὄπή T. 30. 39. 53. Fr. 169.
 ὄπος S. 84. O. 49. βαλσάμου
 O. 32.
 ὄπτᾶν L. 54. 67. κακῶς ὄπ-
 τώμενα I. 74.
 ὄπησις I. 74.
 ὄπωρια I. 41.
 ὄπωρα T. 21. ἐπιεικῆς T. 44.
 ὄψια T. 48.
 ὄραν apud Platonem S. 5. 84.
 Anaxagoram S. 27. Empe-
 doclem S. 7. Democritum S.
 50. πόρρωθεν S. 29.
 ὄρατά, τὰ S. 5. 36.
 ὄργανον S. 24. O. 29. Met.
 14. Fr. 89, 10.
 ὄργανικὰ μέρη Fr. 171, 3.
 ὄργιλος S. 45.
 ὄρέγεσθαι Met. 11. 16.
 ὄρεκτο ὑ φύσις Met. 5.
 ὄρεξις Met. 7. 9. 32. Fr. 53.
 φυσική Met. 8.
 ὄρη διεξωσμένα T. 34. σημαν-
 τικά T. 51. 43. — Fr. 30.
 ὄρθριον φθέγγεσθαι T. 18.
 ὄρμη O. 35. 50. 62. Fr. 154.
 εἰς τὸ βέλτιον Met. 34.
 ὄρμος L. 36.
 ὄρμις S. 44. T. 15. 17. 40.
 Fr. 175. λευκοί T. 47. μα-
 χόμενοι περὶ σίτου T. 41.
 ἐπαιμφοτερίζοντες Fr. 171, 1.
 ὄρνύφια Fr. 169.
 ὄρνυτός L. 42. 48. ἤλεκτρον
 L. 29. ἔλεφας L. 37. οἱ ὁ
 τῶν λχθύων Fr. 171, 7.
 ὄρνυτόμενα τὰ L. 16.
 ὄρχιλος T. 39. 53.
 ὀσιότης Fr. 152.
 ὀσμή S. 19. 20. 30. 39. 41. 46
 82. ἀπορροή τις S. 59. apud
 Platonem S. 85. 90. ἐκ μί-
 ξεως O. 1. 7. ἐν ἀναπνοῇ
 O. 3. αἱμικτοί O. 7. 66. κυ-
 ραί O. 22. σωματώδης O. 39.
 λαμπρά O. 57. κοινή O. 57.
 κρεώδης Fr. 167. — ἧς αἰσθη-
 σις O. 9. γένεσις O. 8. ζω-
 ῶν O. 61. μεταβάλλανσι O.
 68. -αῖς πονοῦντα O. 4.
 ὀσμητά S. 90.
 ὀσμώδης O. 4.
 ὀσταγρα La. 2.
 ὀστεόκοπος La. 2.
 ὀστούν S. 23. 28. 56. I. 39.
 La. 2.
 ὀστρακον I. 35.
 ὀστρακίζειν Fr. 131.
 ὀστρεῖον L. 36.
 ὀσφραίνεσθαι S. 9. 21. 25.
 28. 35.
 ὀσφραντικός S. 41.
 οὔρα, τὰ O. 60.
 οὔρανια, τὰ Met. 28. 34.

- οὐρανός πρώτος Met. 11. 15.
 αἰδῖος Met. 26. 27. ἐν τῇ περι-
 φορᾷ κατὰ τὴν οὐσίαν Met.
 27. -οὐ μέρη Met. 10. Fr.
 14. 21. 35.
 οὐρεῖν L. 28.
 οὐρος Su. 2.
 οὐς S. 19. 40. 41. 55.
 οὐσία S. 61. 89. Met. 4. 11.
 Fr. 20. 22. σχῆμα οὐσίας S.
 71. ventorum V. 2. 36. πᾶσα
 Met. 2. ἡ ἅπασα Met. 14.
 ἡ ὅλη Met. 18. 32. 33. καὶ τὸ
 τί ἦν εἶναι Met. 20. σύμπαν-
 τος Met. 27. 34. ἕκαστον Met.
 27. Fr. 24. ἡ τοῦ πυρός Fr.
 30. ἡ γένεσις τῆς οὐσίας ἐνε-
 κα Met. 17.
 ὄφελος S. 21.
 ὀφθαλμός S. 26. 27. 54. κα-
 θαροὶ λαμπροὶ S. 29. δια-
- φανεῖς S. 38. ὕγραί, σκληροί.
 S. 50. -οὐ ταραχὴ S. 81. ἔμ-
 φασις ἐν ὀ. S. 36.
 ὄφρις τροφῆς ὀλίγης δέονται Fr.
 171, 9. γενέσεως αἴτια Fr.
 174, 1.
 ὀφιδῶδες, τὸ Fr. 171, 4.
 ὀχρεία O. 61.
 ὀχρευτικός Fr. 183.
 ὀχεύεσθαι T. 25. 40. 54.
 ὄψις S. 14. 17. 37. 46. 47. 54.
 Sententia de visu vulgaris S.
 37, Platonis S. 5, Empedoclis
 S. 7, Clidemi S. 38, Diogenis
 S. 40. βελτίστη S. 8. σιέεται
 etc. Vert. 8. κινουμένη τα-
 ράττει τὰ ἐντός Vert. 8. -εως
 κίνησις ἕλιγγον ποιεῖ Vert. 7.
 ὄψη περιττός λίθος L. 41.
 ὀψίλογος Fr. 30.
 ὄψιον ἕαρ T. 44.

Π.

- Πάγος I. 17. 48.
 παθητικός S. 2. κίνησις Fr.
 18. αἰσθησις Fr. 91.
 πάθος S. 22. 53. 72. O. 64.
 Fr. 97, 4. φυσικόν Fr. 175.
 ἀθρόον S. 84. πνευματικόν
 Fr. 11. opp. ἀρχὴ καὶ δύνα-
 μις I. 8. ὄψεως S. 19. αἰσθη-
 σεως S. 61. 63.
 παίγνιον σικελικόν Fr. 118.
 παῖδες δυσίδρωτες Su. 18.
 παῖδια S. 45. θεσμά καὶ ὕγρα
 Su. 18.
 παίων Fr. 93.
 παιωνικός Fr. 93.
 παλαίειν Su. 31.
 πάλη Su. 31.
 παλιμβορέας V. 28.
 παλιμπνοή V. 26.
 παλιφροεῖν V. 10.
 παλίσκιος οἰκία O. 40.
 πᾶν, τὸ Met. 8. αἰδῖον apud
 Parmenidem Fr. 44.
 πανδεχῆς Fr. 48.
- πανδοχεῖον L. 53.
 πανηγύρεις Fr. 174, 1.
 πανσέληνοι T. 8. 50.
 πάπποι οἱ ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν
 T. 37.
 παραβάλλειν S. 51.
 παράγγελμα differt a loco
 Fr. 70.
 παράδοξος O. 45. Met. 18.
 Fr. 172, 3.
 παράδοσις Fr. 97, 4.
 παραζωννύειν T. 51.
 παραθέειν V. 32.
 παραφρεῖσθαι O. 44. ὄσμήν
 O. 58.
 παραιώρησις ὀμμάτων Met. 29.
 παρακμάζειν O. 20. 34. κύ-
 ματα V. 35.
 παρακολουθεῖν V. 1. Fr. 29.
 παραλλαγή I. 35.
 παράλλαξις S. 66.
 παραλλάττειν O. 7. V. 42.
 παραλείπειν S. 83. Met. 12.
 παράλογος V. 59.

- παράλυσις Fr. 11.
 παραμυθεῖσθαι Fr. 120.
 παραπιμπράναι. Su. 15.
 παρασείειν La. 3.
 παρατηρεῖν T. 9.
 παράτριψις L. 45.
 παρεμπίπτειν I. 54.
 παρεγκλίθειν sol. V. 16.
 παρεισδύεσθαι I. 59.
 παρείσδυσις I. 22.
 παρεισθεῖν Fr. 17^Α, 7.
 παρήλιοι V. 36. T. 22. 29.
 παροιμία V. 5. 37. 46. 51. La.
 6. Fr. 130. 131.
 παρορμᾶν Su. 28.
 πᾶς. λόγος διὰ πασῶν Fr. 89, 1.
 πάσχειν S. 39. 49. 60. 82. L.
 41. ἡ φύσις πυρὸς ἐν πά-
 σχοντι I. 10. τὸ πάσχον I. 64.
 πᾶνλα ventorum V. 14. 50.
 πάχνη V. 50.
 παχύ, τὸ S. 59. ἀήρ V. 21.
 παχύνειν I. 40.
 πέδια ἀναπεπταμένα V. 40.
 πειστικός Met. 4.
 πέξις Fr. 168.
 πέλαγος ἀτλαντικόν V. 41. ἐκ.
 π. πνεῖν V. 42.
 πένταθλος La. 13.
 πέπερι Fr. 166.
 πεπτικός ὁ ὕπνος La. 16. —
 κατώτη ηλικία Su. 7.
 περαίνειν S. 65.
 πέρας Fr. 25.
 περιάπτειν Fr. 48. 175.
 πέριδικες Fr. 180. 181. 182.
 περίαπτον Fr. 146.
 περιγραφή Fr. 68.
 περιεστηκός, τὸ I. 15.
 περιέχεσθαι ὄρεσιν V. 45.
 περιηγητικός Fr. 89, 10.
 περίθερμος S. 58.
 περιίστασθαι V. 52.
 περικαῆς I. 44.
 περικαίειν I. 74.
 περικαταλαμβάνειν O. 39.
 περίκλασις V. 28.
 περίριξ S. 26.
 περίξηρος ἀήρ I. 41.
 περίοδος Vert. 11. Met. 15.
 ἐνιαυτῶν Fr. 30.
 περιπατεῖν κύκλω Vert. 3.
 περίπατος La. 14.
 περιπλάττειν S. 66. I. 43.
 περίπλευσις T. 19.
 περιποιεῖν L. 58.
 περιπωματίζειν I. 43.
 περιρραίνειν L. 13.
 περίστασις ventorum V. 52.
 περιστέγειν I. 19.
 περισυρμος I. 53.
 περισχιζέσθαι I. 52.
 περιττός δυνάμει L. 28. — ἡ
 δύναμις L. 49. τὸ π. L. 6. —
 Met. 4. L. 33. 36. 41.
 περίττωμα La. 10. κοιλίας
 Su. 11. — των ἔκκρισις Su. 13.
 περιττωματικός Su. 8.
 περίττωσις Su. 20.
 περιφέρεια S. 66.
 περιφερῆ σχήματα S. 65. 66.
 79. — ἡς ὡς εἶξα L. 38.
 περιφλοῖζειν I. 72.
 περιφορά Vert. 6. κυλική
 Met. 10. 11. τοῦ ὅλου Met.
 30. Fr. 35. Met. 27.
 περίψυξις I. 52.
 περίψυχος S. 58.
 πέττειν τροφήν S. 44. La. 16.
 καρπούς I. 14. πεπεμμένα τὰ
 εὔσομα O. 3. τὸ πεπεμμένον
 γλυκὺ Su. 3.
 πέτρον L. 30.
 πεύνης κακνός I. 72.
 πέψις La. 4. Su. 20. τῶ οί-
 κείῳ θερμοῦ O. 6. ἀέρος V. 50.
 πηγάια ὕδατα Fr. 163.
 πήγανον δυσωδίαν ποιεῖ ἰδρω-
 τος Su. 5.
 πηδᾶν I. 68.
 πηλός V. 46.
 πηροῦσθαι S. 21. 26.
 πιέζειν I. 57.
 πίεσις I. 58. O. 65. La. 3. 6.
 Fr. 11.
 πιστός La. 8.

- πιθάκνη T. 49.
 πιθανόν, τὸ S. 1.
 πικρὸς χυλὸς Democrito S. 66.
 Platoni S. 84. ὀσμὴ O. 2.
 χυλὸς Su. 13.
 πίλις I. 1.
 πίννα L. 36.
 πίπτειν de ventis V. 15. 49.
 πίστις S. 31. 46.
 πιστοῦσθαι Fr. 30.
 πίττα καιομένη I. 25. 67.
 πιτύα φάκης Fr. 175.
 πλάξ S. 73.
 πλανᾶν S. 65. V. 40.
 πλέθρον Fr. 164.
 πλεονάζειν S. 19. Fr. 89, 7.
 πλεοναχῶς λεγόμενα Met. 24.
 πλευρά, ἡ Fr. 89, 10.
 πλεῦρα συνάγειν F. 89, 5.
 πλήθισθαι Fr. 174, 3.
 πλημμύρα austrum praesagit
 T. 29.
 πληρεῖς πόροι S. 13.
 πλήρωσις ventriculi Vert. 11.
 πλησιάζειν Fr. 183.
 πλησμονή La. 4. Vert. 11.
 S. 44.
 πλοῦτος Fr. 78.
 πλύσμα L. 58.
 πνεῖν. ἄνεμος μέγας πνέων
 V. 7. κάτωθεν V. 39. ἐπι
 τὴν ἀρχὴν V. 39. ἐκ πελά-
 γους V. 42.
 πνεῦμα spiritus. ἀνάγειν S. 25.
 κατέχειν I. 5. Su. 25. 28. σύμ-
 φντον Su. 1. ἔκκρισις Su. 2.
 διάτασις Su. 32. refrigeratus
 sudorem efficit Su. 26. — Fr.
 14. 39. ἀλλότριον Vert. 1.
 πνεῦμα flatus, ventus. I. 30.
 V. 8. —ων γένεσις V. 15.
 ἥλιος κινεῖ καὶ καταπαύει V.
 15. καταπαύσει V. 18. μετα-
 βολαί V. 29. 53. τάξις V. 52.
 ἀκρισίαι V. 55. στάσεις T. 35.
 γαλήνη T. 31. σημεῖα T. 1.
 9. 26. sqq. συστροφαί V. 34.
 ἐπαίρονται et λήγουσι V. 17.
 31. ἔκτοπον I. 22. 27. σύμ-
 μετρον I. 28. ψυχρὰ θερμά
 V. 19. 20. enecantia V. 21.
 πελάγιον V. 53. ἀκριτα V. 55.
 κοῦφον V. 56. πόντια V. 60.
 ἐπιπίπτοντα T. 35. ἀπ' ἡὸς
 T. 57. V. 47. ἀπ' ἀκριτου
 V. 49. humidi, grandiniferi,
 nivosi, torridi, sereni, fulmini-
 feri T. 36. 37. diurna diutur-
 niora. T. 33. post fulmina T.
 32. ἑωθινά V. 47. —ων φύ-
 σιν ἀποδηλοῖ ὁ ἀῆρ ὁ ἀνω
 V. 36.
 πνευματικός τόπος La. 12.
 Fr. 10, 7. πάθος Fr. 11. —ὄν
 ὁ χαμαιλέον Fr. 172, 4. 189.
 πνευματοῦσθαι. κεφαλή O.
 49. ὕδωρ V. 40.
 πνευματώδης I. 76. V. 16.
 T. 31. μὴν T. 12.
 πνευμῶν Fr. 184. —όνες θα-
 λάττιοι T. 40.
 πνίγεςθαι L. 52. Fr. 10, 2.
 πνιγεύς I. 19.
 πνιγηρός. τόποι V. 21. μετόπ-
 ωρον T. 44.
 πνιγμός I. 24. Fr. 166.
 πνίγος T. 48. Fr. 10, 1, 2.
 πνοή V. 1. 20. 24. 37. 46. ἡ
 ἔξωθεν I. 28. ἡδεῖα V. 38.
 ἔμπυρος V. 21. ἐναντία ταῖς
 ὥραις V. 43.
 πνοιή in versu Empedoclis S. 22.
 ποικιλία Met. 15.
 ποικίλλεσθαι Fr. 172, 3.
 ποικίλος L. 37.
 ποιεῖν S. 39. τὸ ποιῶν I. 64.
 πολιτικά Fr. 129. 164.
 πολύγωνα ὕδατα Fr. 159. μῦες
 Fr. 174, 7.
 πολυγώνιος S. 66.
 πολυειδής I. 9.
 πολυκαμπής S. 65. 66.
 πολύοδμος O. 27. 44. 55.
 πολύπλαγκτα μέλα in versu
 Parmenidis S. 3.
 πομπόλοκος T. 40.

- πολύπους Fr. 171, 3. 172, 1. 173. 188.
 πολυτελῆ unguenta O. 42.
 πολύτιμος L. 22.
 πολύχους θεωρία Met. 1. δυνάμεις O. 37.
 πολυχρόνιον ἔθος ἀμήχανον θεραπευθῆναι Fr. 124.
 πόμα O. 11.
 πομπή δημοτελής Fr. 103.
 πομφόλυξ I. 16. Met. 15. in fluviis T. 13.
 πονεῖν S. 21.
 πόνοι κεφαλῆς O. 49. sudorem efficiunt Su. 27. 32. deliquium faciunt Fr. 10, 3.
 πόρος S. 7. 20. I. 38. 73. συναρμόττειν S. 9. ἐναρμόττειν τοῖς π. S. 12. 35. 91. ἐπαλλάττειν S. 80. συνάγειν S. 89. O. 36. ἐμφράττειν I. 15. Fr. 10, 6. πληρῶσαι O. 19. Vert. 11. O. 45. συγκλείειν Su. 18. συμμύειν Su. 25. ἀνοίγειν S. 21. O. 49. 13. Su. 8. εὐδαῖς S. 80. ἀσύμμετροι S. 15. —ων συμμετρία S. 12. π. ἐπὶ τῆν κύστιν O. 36. πυρρός, ὕδατος S. 17.
 πόρος lapis L. 7.
 πορφυροειδές, τὸ S. 77.
 πορφυροῦν apud Democritum S. 77.
 ποταμοὶ μεταβάλλοντες Fr. 159.
 ποτάμιος ἵππος Fr. 171, 3.
 πότιμον, τὸ S. 27. O. 65. Fr. 159.
 ποτός La. 6.
 πραγματεία Met. 26. O. 30. Fr. 48.
 πράσινον apud Democritum S. 77.
 πράσις Fr. 97, 4.
 πρασίτις, lapis L. 37.
 πρέμνον Fr. 169.
 πρηστήρ I. 11. V. 53.
 πρίνος T. 45. 49.
- πριστοὶ λίθοι L. 5. 41.
 προαίρεσις Fr. 97, 4.
 πρόβατα T. 25. 40. 41. 54.
 προγράφειν Fr. 97, 1.
 πρόγραφῆ Fr. 97, 2.
 πρόδρομοι venti V. 11.
 προεκλύειν Fr. 10, 5.
 προεμβάλλειν O. 18.
 πρόεσις V. 20. Met. 29.
 προετικός Fr. 89, 10.
 προηγείσθαι I. 14.
 προκαταλαμβάνειν O. 46. Fr. 89, 11.
 προκηρύττειν Fr. 97, 1.
 προκηρυξίς Fr. 97, 2.
 προμυρίζεσθαι O. 45.
 προοδοποιεῖσθαι Su. 28.
 προπετιῶς La. 13.
 προπίνειν O. 48.
 πρόποσις ἀγαθοῦ δαίμονος Fr. 123.
 προσατιμοῦσθαι Fr. 101.
 προσβάλλειν Vert. 6.
 προσδέχεσθαι δύναμιν σιδήρον L. 43.
 προσδιορίζεσθαι Fr. 97, 4.
 προσεπιλαμβάνειν I. 50.
 προσημαίνειν T. 25. 31. 52.
 προσηνεμα, τὰ ἀπνεύματα V. 32.
 προσκαθίζεσθαι νέφη V. 61.
 προσκόπτειν nubes V. 5.
 προσκυνεῖν Fr. 123.
 προσοικοδομεῖν Su. 30.
 προσουρεῖν Fr. 175.
 προσπίπτειν I. 19. S. 5. 41. V. 23. 26. πῦρ I. 72. πνεῦμα I. 52.
 προσπνεῖν V. 27.
 πρόσπτωσις V. 21.
 προστασία Fr. 97, 3.
 προστύφειν O. 24. 26.
 προσφέρεισθαι τροφήν S. 44. O. 12.
 προσφιλῆς τῇ αἰσθήσει O. 45.
 προσφορὰ ἢ O. 5. βρωμάτων ἰδρώτα ποιεῖ Su. 5.
 πρόσφορος O. 25.

πρόσφυσις Fr. 168.
 πρότασις Fr. 56. 59. ἔνδοξος
 Fr. 68.
 προφυρᾶν O. 23. 24.
 προωθεῖν La. 12. V. 35.
 πρωτανεύς Fr. 97, 1.
 πρώτος χειμῶν T. 40.
 πρώτος. ἡ θεωρία περὶ τὰ πρ.
 Met. 1. — ἡ φιλοσοφία Fr. 48.
 πτερύγια Fr. 166, 2.
 πτερυγίξειν T. 28.
 πτήσις Fr. 174, 5.
 πτητικά aves Fr. 180.
 πτύελον Su. 3.
 πύελος L. 6.
 πυκνόν, τὸ S. 30. S. 50. 59. 62.
 πυκνότης ἐλαίου O. 15.
 πυκνοῦσθαι S. 51. I. 11. O.
 13. πόροι I. 74.
 πῦρ S. 87. definitur I. 7. τὸ
 ἐν τῷ ζῳῷ S. 13. — ὅς πόροι
 S. 17. τὸ ἕλατον ὑπὸ τοῦ
 πλείονος φθείρεται S. 18. I.
 1. Fr. 10, 1. κωφώτατον S.
 22. λεπτόν, λαμπρόν, καχὺ S.
 75. ἀρχή I. 4. Fr. 44. στοι-
 χεῖον Fr. 42. φύσις, δυνά-
 μεις I. 1. φθείρει καὶ γεννᾷ
 αὐτό I. 1. γεῶδες καὶ καιό-
 μενον I. 5. φθαρτικὸν τῶν
 ἄλλων I. 6. δοκιμάζει L. 45.

κινεῖται ὑφ' αὐτοῦ I. 53. na-
 tura sursum tendit V. 22. φθο-
 ραί I. 20. βαδίζοντες διὰ π.
 I. 57. μὴ θέλον ἀπτεσθαι
 T. 42.
 πυραμητός Fr. 190.
 πυραμίδες in Aegypto Fr. 128.
 πυραμοειδὲς σχῆμα φλογός
 I. 52.
 πυρεῖον I. 29. e lignis et la-
 pidibus L. 63.
 πυρετός unde V. 57. La. 12.
 πυρετώδης οἱ νότοι V. 57.
 διάθεσις ibd.
 πυρίσις I. 37. Su. 16. Fr.
 10, 2.
 πυρίδια Fr. 33.
 πυρίκανθα, τὰ nigra I. 38.
 πυροειδής S. 75.
 πυρομάχοι λίθοι L. 9.
 πυρρός Fr. 162.
 πυρώδες, τὸ S. 77. corr. S.
 86. — ἡς γένεσις L. 69. κί-
 ησις V. 19. σελήνη T. 12.
 μείς T. 27.
 πυρωσις L. 4. 8. 9. O. 12. 19.
 44. αἶρος I. 3. μαλακή O. 13.
 — ἰν ἀπομαχόμενοι λίθοι L. 10.
 πώγωνες Met. 29.
 πωλεῖν Fr. 97.

P.

Πάβδοι in fodinis L. 25. 51.
 in coelo T. 11.
 παίνω Fr. 10, 6.
 πάμνος I. 64.
 παστώνη Fr. 84.
 παεῖν de lapidibus L. 9. πέσον
 αὐτό I. 49.
 παεῖθρα I. 55. ἔδατος V. 29.
 παεῖν Vert. 1.
 παγενόμενοι lapides L. 10.
 παξίς χαλκοῦ I. 17. παρηλίαν
 V. 36.
 πατήνη κεκαυμένη O. 30. 35.
 παίγος S. 83. Su. 23.

παίγουν I. 74.
 παίγωσις V. 23.
 παίξαι odores O. 13. unguenta
 e radicibus O. 27. 28. 43.
 παίξιον O. 31. ἀγγούσης O. 33.
 παίνες S. 25. 38.
 παίπισις interpolat. I. 36.
 παδίξειν florem rosae admis-
 cere O. 47.
 παδίον unguentum O. 25. 33.
 48. ἀριστον πρὸς τὰ ὄτα O.
 35. 55. leve O. 42. παράδα-
 ξον O. 45. μίξεις O. 51.
 παόδον O. 34. 47.

- δοπή L. 39. V. 5. Fr. 81.
 δοφήματα ὕδατος I. 49.
 ὄναξ in Sicilia L. 22.
 ὄνθμιξεν L. 44. ὄνθμονὸς ποιεῖν σώματι Fr. 92.
 ὄνπτικός S. 84.
 ὄύσις I. 54. ventorum V. 2.
 ὄντὸν ποτήριον Fr. 122.

Σ.

- Σαλαμάνδρα I. 60. σάρα T. 15.
 σαλπίζειν πολεμικόν Fr. 88.
 σαλεύεσθαι La. 11.
 σάμια γῆ L. 62.
 σανδαράκη L. 40. combustione orta L. 50. in fodinis metallicis L. 51.
 σαπρότης O. 2.
 σαπροῦ κακωδία O. 3.
 σάπφειρος lapis L. 8. 23.
 σαραγγώδη Fr. 169.
 σάρδιον lapis L. 8. 23. saxis discissis invenitur L. 30.
 σάρκινος ὄξος S. 9.
 σαρκόριζα O. 63.
 σάροξ S. 44. 83. I. 7. 33. Met. 15? πικρὰ ἰσχυρά S. 50. nigrescit sole I. 38. τὰ τὴν σ. καίοντα I. 57. συντηκομένη Su. 11.
 σαύρα T. 15.
 σαφηγεία Fr. 28.
 σβενύειν I. 19. 58. —ύναι I. 19. 21. 22. 23. 25. 61. 70.
 σβέσις I. 11. 25. 62.
 σβεστικός I. 59.
 σείεσθαι ὄψις Vert. 8.
 σελήνη T. 12. 50. οἶον ἀσθενῆς ἥλιος V. 17. οἶον ἥλιος νυκτός T. 5. ἐκλειψις T. 5. maculae T. 27. ἄλωνες περι σ. T. 31. μηνιοδής T. 56. ἀμφίκυρτος. T. 56. τροπαί Fr. 39.
 σελήνιον T. 38.
 σημεῖα tempestatis T. 1. ἴδια κατὰ χώρας T. 3. σαφέστατα a certis locis T. 3. ἐπιφοίνισσον T. 10. μέλαν in sole oriente T. 11. in sole et luna T. 27. 50. ἐρυνθρά in sole et luna T. 27. ὕδατος T. 10. sqq. ἀνέμων T. 11. 26. sq. χειμῶνος T. 38—49. εὐδίας T. 50—57.
 σημειώδη ἀνέμων V. 35.
 σηπόμενον ἅπαν κακῶδες O. 2.
 σησάμινον ἔλαιον O. 15. 20.
 σήσαμον O. 20.
 σήψις O. 3. Fr. 174, 1.
 σιδηρεῖα fodinae ferri L. 52.
 σιδηριον L. 5. γλύφεσθαι σιδηροῖς L. 4.
 σίδηρος S. 62. 65. L. 9. 28. I. 35. O. 71. —ον ἄγρουσα λίθος L. 29. λίθον σκληρότερος L. 44. ἀκόνη κατεσθίει σ. L. 44. —ον κατεργασία V. 58. —ον κατεσθίουσι μῦες Fr. 174, 8.
 σικελίξεν, ὀρχεῖσθαι Fr. 92.
 σινωπική μίλτος L. 52.
 σιτηρός καρπός V. 13.
 σισύμβριον unguentum O. 27.
 σκαληνός S. 66. 74. Fr. 65.
 σκάφης Fr. 103.
 σκαφηφόρος Fr. 103.
 σκευὴ ἐπιτραπέζα L. 42.
 σκέψις I. 7.
 σκιά S. 81. I. 11. 15.
 σκιάζειν S. 74.
 σκίδνωσθαι S. 55. 56.
 σκίρων ventus V. 62.
 σκληρόγεως Fr. 30.
 σκληροκοιτία La. 3.
 σκληρός. τὸ σκ. S. 62. apud Platonem S. 83. ὀφθαλμοί S. 50.
 σκληρόφθαλμα ζῶα S. 36.
 σκληρύνειν V. 58. L. 11.
 σκόλια ξύλα I. 72.

- σκόλοπαξ T. 49.
 σκόροδα O. 63.
 σκοτούσθαι Vert. 7.
 σκολήκιον in capite acridum
 etc. Fr. 174, 5.
 σκώληξ in capite murium Fr.
 174, 7.
 σμάραγδος χρώματι ἕξομοιοῖ
 τὸ ὕδωρ L. 4. rarus et par-
 vus L. 8. facultates L. 23.
 ψευδῆς L. 25. fieri dicitur
 ex iaspide L. 26. in Cypro
 L. 35.
 σμύρνα O. 12. 13. 17. 28. 29.
 35. 44. 67. Fr. 148. πικρά
 O. 21. θερμὴ καὶ δηκτικὴ
 μετὰ στύφειος O. 32. decem
 annos perstat O. 34.
 σομφός S. 38. 50.
 σορός? I. 46.
 σοφός S. 11. 72. οἱ ἑπτὰ Fr.
 120.
 σοφία ὑπέροβτος Met. 18.
 σπασματώδης La. 13. 15.
 σπενδειν I. 67. Fr. 118.
 σπέρματα πηδᾶ ἐπὶ τῆς ἄλω
 I. 44.
 σπερματικὴ διάθεσις La. 16.
 ἀρχή Fr. 167.
 σπίζων avis T. 39.
 σπίνος lapis L. 13.
 σπίνος avis T. 19. 39.
 σπινθήρ T. 14.
 σπινθηρίζειν T. 19.
 σπουδαζόμενα οἰκήματα L. 7.
 σταθμᾶσθαι Fr. 161.
 σταθμός S. 61. Fr. 161.
 σταῖς O. 51.
 στακτὴ σμύρνα O. 29. μύρον
 O. 39. πολύδομον O. 44.
 σταλαγμός T. 16.
 στάσιμον ὕδωρ Fr. 159.
 στάσις ἀέρος V. 18. — Fr. 15.
 στατήρ L. 46.
 σταφύλη O. 63.
 στέαρ ἄρκτου O. 63.
 στέγειν τὸ θερμόν I. 35.
 στενωπά V. 29.
 στερεός ἀήρ S. 50. — τὸ στ.
 S. 75. — S. 82. I. 28. 32. 34.
 35. O. 44.
 στέρησις Met. 16. Fr. 15.
 στερητικὴ καθόλου πρότασις
 Fr. 63.
 στεφανώματα O. 12.
 στεφανωτοὶς βίβλος Fr. 142.
 στήλη ἐκ σμαραγδου L. 25.
 στήμονες οἱ ἐφόμενοι I. 43.
 στίλβον, τὸ S. 26. 77.
 στιπτοὶ ἄνθρωποι I. 37.
 στιφρός S. 44.
 στοιχεῖα S. 2. 20. 23. Fr. 30.
 68. τῶν μερῶν S. 10. duo apud
 Parmenidem Fr. 42. σωματικά
 Fr. 46.
 στόμα S. 44. I. 57. 58. V. 20.
 στοχάζεσθαι O. 7.
 στρουθός T. 28. 39. λευκός T. 39.
 στρυφνός χυλός Democrito S.
 66, Platoni S. 84. 86. 89. O.
 10. 60. Su. 16. τὰ εὐσομα
 στρ. O. 5.
 στρωμνὴ O. 58.
 στρωτήρ Vert. 12.
 στυπτικόν, τὸ S. 89. O. 21. 32.
 στύφειν O. 60.
 στύψις O. 32.
 συγγενῆς S. 1. 14. 16. I. 63.
 τὰ σ. φέρεται πρὸς ἄλληλα
 apud Anaxagoram Fr. 46.
 συγκαθίξειν nubes T. 3.
 συγκακουργεῖν Fr. 97, 3.
 συγκαύνειν O. 56.
 συγκατακαίειν L. 68.
 συγκατακλείειν I. 13. 45. 76.
 συγκαταμίγνυσθαι O. 54.
 Fr. 124.
 συγκεῖσθαι ὁμαλῶς etc. S.
 62. — S. 73.
 συγκεκόφθαι L. 2.
 συγκλείειν πόρους I. 74. Su. 18.
 σύγκλεισις O. 36.
 σύγκρασις S. 24.
 συγκρίνεσθαι S. 20.
 σύγκρισις S. 75. 84. Fr. 77.
 συγκριτικός S. 86.

- σύγκρουσις ἀνέμων V. 53.
 σύζευξις S. 73.
 συκῆ Fr. 169.
 συκινὰ ξύλα I. 72.
 σῦκον αἰγύπτιον O. 5.
 συλλογὴ ἀρωμάτων O. 37, 38.
 συλλογισμός Fr. 62. τὰ κύρια
 τῶν σ. Fr. 68.
 συμβάλλειν S. 52. —όμενα
 Su. 6.
 συμβεβηκός. κατὰ σ. S. 22.
 I. 14. V. 48.
 συμβολαῖα Fr. 97, 2.
 συμμεταβάλλειν Fr. 188.
 συμμετρία S. 3. 32. 35. 46.
 I. 27. 42. 44. 64. V. 16. 56.
 πόρων S. 12. 14. 15. ἐκκρίσεως
 Su. 17. ὑγροῦ καὶ θερμοῦ Fr.
 171, 11.
 σύμμετρος S. 39. 41. μόρια
 S. 5. 86. κρᾶσις S. 14. μεγέθη
 S. 36.
 συμμέτρως S. 58.
 συμμύειν. πόροι Su. 22. 55.
 συμπάθεια O. 63. La. 10. Fr.
 172, 3.
 συμπαρᾶχωρεῖν V. 61.
 συμπαρορμᾶν V. 15.
 συμπάσχειν S. 57. O. 62.
 συμπέρασμα, conclusio Fr. 60.
 συμπεριφέρεσθαι Vert. 7.
 συμπέττειν O. 49.
 συμπεφορημένως Fr. 41.
 συμπήγνυσθαι L. 21.
 συμπληροῦν πόρους S. 13.
 O. 45.
 συμπίπτειν O. 52. V. 29.
 συμπλοκή S. 66.
 συμπονεῖν Su. 34.
 συμπόσιον αἶνον Fr. 76.
 συμποτικά ὁμιλίαι Fr. 120.
 σύμπτωμα, κατὰ σ. V. 17. 31.
 Met. 30.
 συμπτωματικῶς Met. 28.
 συμφράττειν Fr. 10, 6.
 συμφύγειν I. 62.
 συμφυῆς O. 19.
 σύμφυσις S. 79. L. 11.
 σύμφυτος S. 1. 16. θερμόν I.
 66. Fr. 10, 2.
 συμφωνεῖν S. 85.
 συμφωνία Fr. 89, 8.
 σύμφωνος I. 61. φθογγοὶ Fr.
 89, 7.
 συνάγειν S. 84. I. 14. 17. 52.
 V. 42. πόρους O. 36.
 συναθροίζειν I. 10. 12. 17.
 V. 26. Fr. 10, 6. 33.
 συναίτιος S. 27. V. 19.
 συνακολουθεῖν S. 72. Met. 14.
 συναθθῆεν O. 63.
 συνάπτειν Vert. 4.
 συναριθμεῖν L. 29.
 συναρμώττειν S. 9. Fr. 89, 12.
 συναρτᾶσθαι S. 26.
 συναυδᾶν Met. 16.
 συναύξειν S. 18. I. 27.
 συναφή I. 33. Met. 2. 3.
 σύναψις S. 73.
 σύνδεσις S. 79.
 συνδικάζειν Fr. 83.
 συνεκκάειν I. 27. —καίειν
 I. 37.
 συνεκκαλεῖν Su. 16.
 συνεκφλεγμαίνειν La. 12.
 συνεξόξειν O. 60.
 συνεξομοιοῦσθαι Fr. 173, 1.
 συνέπεσθαι V. 47.
 συνεπιφαίνειν O. 10.
 συνεργάζεσθαι V. 21. La. 15.
 συνεργεῖν I. 30. 60. O. 7. 32.
 V. 15. Met. 2.
 σύνεργος Su. 8.
 συνεστηκνυῖα δύναμις I. 12.
 σύνεσις S. 71. Met. 26.
 συνετός I. 54. La. 16. Fr. 89, 2.
 συνέχεια O. 18. V. 2. λίθων
 L. 7.
 συνεχῆς I. 33. 42. 54. Fr. 25.
 ἀνεμος V. 1. ῥύσις V. 2 κίνη-
 σις La. 15.
 συνέψεσθαι Fr. 190.
 συνήχησις Fr. 89, 8.
 συνθερμαίνειν Su. 35.
 σύνθεσις μύρων O. 14. 38. 47.
 57. 69.

σύνθετος Fr. 17.
 συνθλίβειν I. 58. 74.
 συνιέναι S. 44. I. 40. Fr. 96.
 συνιζάνειν S. 43. O. 29.
 συνίξειν Su. 25.
 συνικμάζειν L. 11. Su. 13.
 συννεφής ἀήρ V. 2.
 συννεύειν I. 51.
 συνορᾶν S. 36.
 συντείνειν V. 56.
 σύντηγμα La. 6.
 συντηκесθαι σώματα O. 61.
 La. 6. Fr. 10, 7.
 σύντηξις I. 62. La. 1. 3. 4.
 16. Su. 3. 23. Fr. 10, 4.
 συντονία La. 7.
 σύντονος V. 59.
 συνυπάρχειν V. 21.
 συνωθεῖν V. 2. θάλασσα V. 53.
 συνώνυμος L. 30.
 συρρεῖν S. 65. 66.
 συρροή L. 50. 61. I. 50. εἰς
 κοιλίαν O. 36.
 συσπᾶν S. 65.
 σύστασις V. 58.
 συστατικός S. 84.
 συστέλλειν S. 50. I. 13. 17.
 67. O. 40.
 συστοιχία V. 58.
 συστολή Fr. 77.
 συστομώτερον Fr. 103.
 συστροφή I. 1. πνεύματος
 V. 34.
 σφαγή Fr. 137.
 σφάγιον Fr. 124.

σφαῖρα, ἡ τὸ πλανᾶσθαι λεγόμενον ἄστρον ἔχουσα Fr. 31.
 ἥλιος ἐν τρισὶ σφ. Fr. 32.
 — ὦν πλῆθος Met. 8.
 σφαιροειδὲς σχῆμα S. 68.
 69. 72. γῆ Fr. 42. τὸ πᾶν
 apud Parmenidem Fr. 44.
 σφάλλειν Vert. 2.
 σφετερίζεσθαι τὴν αἰσθησιν
 Fr. 89, 8.
 σφῆκες T. 47.
 σφοδρότερος I. 36.
 σφραγίδια L. 8. 18. 23. 28. 30.
 σφραγίς L. 26. 44. Fr. 175.
 σχῆμα S. 60. 61. 64. 67. 68. 69.
 72. 77. 79. 82. I. 52. O. 64.
 La. 3. 14. Met. 3. 27. οὐσίας
 S. 71. syllogismi Fr. 59.
 σχηματισμός I. 54.
 σχῆνος T. 55.
 σχοῖνος O. 25. 33.
 σώμα. —τος κρᾶσις S. 35. 58.
 Su. 6. hieme robustiora I. 13.
 sole nigrescunt I. 32. ἔμψυχα
 I. 44. unde febris corporibus
 V. 57. affectus La. 5. αἰεὶ
 ἀτμίζει Su. 2. φυσικὰ σύνθετα
 Fr. 17. τάξις καὶ θέσις
 Fr. 22. πέμπτον κυκλοφορητικόν
 Fr. 35. — Met. 12. Fr. 89, 10.
 σωματοειδής Fr. 35.
 σωματικός S. 37.
 σωματώδης I. 48. ὁσμή O. 39.
 ὕδωρ Fr. 159.

T.

Ταινιώδη ξύλα I. 72.
 τάξις ὀργάνου S. 24. ἐκ τ.
 κινεῖσθαι S. 65. ventorum V.
 52. boreae et noti V. 10. οἰκεία
 τοῖς τιμωτάτοις Met. 14.
 — S. 79. Fr. 22. 49.
 τάρανδος Fr. 172, 1.
 ταρχαώδης S. 74. ὦρα V. 55.
 ταρχεύεσθαι Fr. 171, 7.
 τάσις χορδῆς Fr. 89, 7.
 τελειότης Fr. 24.

τέλος Met. 11. 14.
 τέλος Fr. 92, 1. ἐνίων τὸ καθόλου
 τῶν δὲ τὸ ἐν μέρει Met. 20.
 τέλματα Fr. 174, 1.
 τελευτᾶν venti V. 49.
 τεταγμένα, τὰ V. 48. Met.
 31. 34.
 τεταρτημόριον L. 46.
 τετερωμένον πῦρ I. 20.
 τετράδες lunae T. 5. 27. 38.
 τέττιξ T. 54.

- τευθίς T. 40.
 τέφρα L. 19. I. 46. 47. 75.
 obtegit ignem I. 19. 23. πη-
 γνυμένη T. 42.
 τεφρώδης I. 39.
 τέχνη Met. 17. μιμείται τὴν
 φύσιν L. 60. Met. 14. στοχα-
 ζεται τοῦ βελτίονος O. 7.
 τεχνικός arte factus L. 55.
 τεχνίτης S. 11.
 τήκειν S. 26. L. 48. 49. 61.
 I. 40. V. 41. λίθοι L. 9. χιών
 V. 12.
 τηκτός, λίθοι L. 4. τὸ τ. δεῖ
 ἔνυγρον εἶναι L. 10. — I. 42.
 τῆξις I. 36. 37. 45. Su. 20.
 χιόνος V. 12.
 τιλλόμενον νέφος T. 42.
 τιμή Fr. 97, 1.
 τίμιος L. 18. 31. Met. 30. Fr.
 182. τοῖς τιμιωτάτοις οἰκειό-
 τατον ἢ τάξις καὶ τὸ ὠρίσθαι
 Met. 14.
 τιτυβίξειν Fr. 181.
 τμητικός pumex L. 22. O. 60.
 τόπος in philosophia Fr. 68. 69.
 70.
 τόποι πνιγροί V. 21. ἔγκοιλοι,
 εὐσκεπεῖς V. 24. θερμός V.
 25. ἔμπυροί V. 25. πνευματώ-
 δεις V. 30. ὑψηλοί V. 32. συνε-
 χεῖς V. 42. μεταβολὰς ποιούσι
 πνευμάτων V. 29. — ἀναπνευ-
 στικός Fr. 10, 1. πνευματικός
 Fr. 10, 7. κύριοι Fr. 10, 4.
 τοῖχος I. 39.
 τορνεύειν L. 42.

- τορνευτοὶ λίθοι L. 5. 41.
 τουλαῖον O. 14.
 τὸ τί ἦν εἶναι Met. 20.
 τραγέα O. 62.
 τράγοι ὄξουσι O. 61.
 τραπεξοῦσθαι Fr. 94.
 τράχηλος Fr. 89, 5.
 τραχύ, τὸ S. 20. 65. 79.
 τρέφειν. venti fructus V. 43.
 τρῆμα Fr. 89, 6.
 τριάς V. 49.
 τρίγωνον Fr. 67.
 τρίζειν T. 41.
 τριόδοντες Fr. 178.
 τριπτήρ L. 56.
 τριταῖος V. 49.
 τριχωτός Fr. 172, 2.
 τρίψις μαλακῆ O. 44. I. 64.
 O. 43. 65. Su. 32.
 τρόμος S. 83.
 τροπαί ventorum V. 26. θερι-
 ναί T. 7. χειμεριναί T. 30.
 ἡλίον et σελήνης Fr. 39.
 τροπαῖα V. 31. 32. 53.
 τρόπος οἰκειός Met. 22.
 τροφή πυρός I. 10. odores in
 τροφαῖς O. 5.
 τρόχος Vert. 7.
 τρύξ L. 57.
 τρύπανον e lauro I. 64.
 τρώγλη Fr. 171, 2.
 τύπος S. 52.
 τυποῦσθαι S. 51.
 τύπωσις ἀέρος S. 53.
 τυφών V. 34.
 τύχη, ἡ Fr. 73.

T.

- Ταλοειδῆς λίθος L. 30.
 ὑγίεια S. 43.
 ὑγρός, ὄμματα S. 50. τὸ ὑ.
 οὐκ ἄνευ πυρός I. 8. ἀχεῖον
 εἰς τῆξις I. 42. 45. ἀνηγμέ-
 νον V. 15. αἱ αὔραι πικνου-
 μένον τοῦ ὑ. V. 25.
 ὑγραίνεσθαι S. 65. La. 5.
 ὑγρότης S. 45. 54. I. 10. 39.
 La. 4. λιπαρὰ φύσει καυστή
 I. 21. ἔξαερουμένη I. 31. μεθ'
 ὑ. θερμόν I. 42. ἄνευ ὑ. οὐκ
 ἔστι θερμότης I. 65. ξηραί-
 νονται V. 49. βαρεῖα V. 56.
 θερμὴ ἀλλοτρία ἐν σώμασι V.
 57. περιττωματικῆ Vert. 1.

- ἀνώμαλος Vert. 2. ἀλλοτρία Vert. 12. φυσική Fr. 10, 3. πρώτη Fr. 39.
 ὑδαρής L. 55. ὄδμη O. 1.
 ὑδατικό T. 11. σημεῖον T. 17, 21.
 ὑδάτινος νότος V. 57.
 ὑδατώδης I. 30. μὴν T. 12. ventus T. 35. sudor Su. 11.
 ὕδρον Fr. 167.
 ὑδρεύεσθαι Fr. 160.
 ὑδροποτεῖν Fr. 117
 ὑδροπιᾶν La. 5.
 ὕδωρ. ὕδατος πόροι S. 17. εἶδη apud Platonem S. 84. species Fr. 159. σύστασις Fr. 171, 11. φύσις Fr. 30. γένεσις pluviae V. 5. ῥοφήματα V. 5. ὕδατα παύεται γινόμενης οὐμίχλης S. 90. ὀρύττειν I. 2. aqua frigida uti I. 15. ὕδατα ἐκ τῆς γῆς hieme tepidiora I. 16. σβέννυσι ἢ ὑγρόν I. 26. ζέον I. 40, 45. ἐν ἐλαίῳ σβέννυσι I. 68. πικρά καὶ νιτροῦδη O. 65. πνευματούμενον V. 40. νότια T. 13. βόρεια T. 23. ὑέτιον T. 28. ἑαρινά T. 48. θολερά Fr. 171, 10. ὕδατος σημεῖα T. 10, 40.
 ὕελος L. 49. I. 73. Fr. 184.
 ὑελίτις L. 49.
 ὕεσθαι Fr. 174, 1.
 ὑέτιος V. I. 4. ἄνεμοι V. 5. χειμών T. 44.
 ὑετοί V. 24, 50. T. 16. Fr. 174, 1.
 ὕλη S. 71. Met. 17. Fr. 42, 44. 48. ignis I. 4, 65. ventorum V. 24. —ης ὄσμη O. 3.
 ὑλικά ἀρχαί Met. 14. ἄπειροι apud Anaxagoram Fr. 46.
 ὕμην T. 45. ὀμμάτων S. 73.
 ὑπάγειν V. 33.
 ὑπάλειψις Su. 39.
 ὑπαμμος Fr. 167.
 ὑπανεστός μέρος γῆς Fr. 30.
 ὑπάρχον τὸ Fr. 58.
 ὑπεκκαίειν I. 63.
 ὑπέκκαυμα I. 29, 73.
 ὑπεκλείπειν I. 55.
 ὑπεξάγειν O. 35. V. 33.
 ὑπεξέρχεσθαι S. 14.
 ὑπεραίρειν S. 3. V. 27, 33. Fr. 174, 3.
 ὑπερβάλλειν S. 32. Fr. 171, 8.
 ὑπερβολή S. 29. I. 14, 27. αἰσθητῶν S. 22. πόνων Su. 17. ὄρων Fr. 30. τρυφῆς Fr. 86. καθ' ὑ. I. 44. παρὰ φύσιν S. 33.
 ὑπέρβατον Met. 10. —ος σοφία Met. 18.
 ὑπερξείν I. 16.
 ὑπέρμετρος Fr. 89, 7.
 ὑπεροχή Met. 4. Fr. 79, 179.
 ὑπερπίπτειν V. 8.
 ὑπερπύθρος S. 76.
 ὑπερχεῖσθαι πνεῦμα V. 34.
 ὑπερώος οἰκία O. 40.
 ὑπεύθυνος ἀρχή Fr. 97, 2.
 ὕπνος Su. 40. πεπτικό T. 16. ἐκπέττει Su. 20.
 ὑπόγειος Fr. 167, 168.
 ὑπόγειον Fr. 154.
 ὑπόθεσις S. 29, 60. Fr. 97, 1, 136. ἐξ ὑ. Fr. 60, 62.
 ὑποθετικοί δι' ὅλον συλλογισμοί Fr. 59.
 ὑποκείμενον. τὰ ὑ. L. 61. ἐν ὑποκειμένῳ I. 3, 6, 10. τὸ ὑ. ὡς ὕλη Fr. 48. — I. 4, 36. O. 64. Met. 21.
 ὑποκεῖσθαι V. 2.
 ὑπόκερας instrumentum musicum Fr. 89, 10.
 ὑπόλαμψις λευκή T. 53.
 ὑπόληψις S. 4.
 ὑμομνήματα Fr. 179. ἱστορικά Fr. 165.
 ὑπονοστεῖν I. 45. Fr. 30.
 ὑπόπικρος O. 5, 10, 60.
 ὑποσκληρύνειν V. 58.
 ὑπόστασις O. 29. κατὰ τὸν οὐρόν ἐν τῇ κύστει Su. 2.
 ὑποστυφειν O. 17, 22.

ὑπόστυψις O. 22.
 ὑποχόνδριον O. 59.
 ὕς Fr. 175.
 ὕστερεῖν O. 37. τὰ κύματα
 τῶν πνευμάτων V. 35.

ὑφαιρεῖσθαι L. 66. 67. — εἶν
 I. 19.
 ὑφίστασθαι T. 11. Vert. 1. 2.
 Su. 2.
 ὕψος αἰθέριον Fr. 30.

Φ.

Φαίνεσθαι S. 36. 63. τὰ φαι-
 νόμενα Fr. 18. 48. φαίνειν
 lucere I. 11.
 φαιόν, τὸ S. 17. L. 31.
 φαντάζεσθαι Fr. 85.
 φαντασία S. 63. 64. 74. L.
 60. I. 18. O. 54. V. 3.
 φάρις L. 62.
 φάρμακα κτρίβοντες L. 55. Fr. 105.
 φαρμάκεια Vert. 11.
 φαρμακώδη μύρα O. 36. 59.
 φαρμακῶν Fr. 105.
 φάρυγξ Met. 31.
 φάσις V. 36.
 φασιανός Fr. 179. 180.
 φανλία O. 15.
 φάτνη nubecula in sidere
 cancri T. 23. 43. 51.
 φθαρτά Met. 2.
 φθαρτικός I. 6. 20. 27.
 φθέγγεσθαι S. 53. T. 16.
 φθείρειν S. 18.
 φθειρίζεσθαι T. 16. 17.
 φθινόπωρον T. 32.
 φθόγγος Fr. 89, 3. σύμφωνοι
 Fr. 89, 7. σνηρημοσμένοι Fr.
 89, 13.
 φθορά πυρός I. 10. 20. 57. πο-
 νηρά O. 40. — I. 26.
 φιλαπεχθημόνως Fr. 152.
 φιλόγελως Fr. 124.
 φιλοθύτης Fr. 152.
 φιλονεικία Fr. 154.
 φιλοσοφία πρώτη Fr. 48.
 φιλόσοφοι differunt a poetis
 et oratoribus Fr. 64.
 φλέβια S. 39. 66. κενὰ, ἄνικμα
 S. 56.
 φλέγμα O. 65. Su. 3.
 φλεγμασία φλεβῶν S. 40.

φλεγμονή La. 12.
 φλέψ S. 41. 42. 43. 50. La. 1.
 10. ἐμφυσώμεναι Su. 25. vena
 in terra mineri L. 63.
 φλογοειδές S. 78.
 φλογοῦσθαι L. 20. I. 71.
 φλογῶδες? I. 21.
 φλόγωσις I. 69.
 φλοιός O. 6.
 φλοιόριζα O. 63.
 φλόξ S. 5. 75. 86. I. 3. 11. 29.
 30. I. 40—46. colores I. 31.
 vis calefaciens I. 32—34. μέ-
 σον I. 50. 51. σχῆμα πυρα-
 μοειδές I. 52. picis I. 67.
 φλύκταινα I. 57. 62.
 φλυκτίς I. 39.
 φόβοι Su. 36. Fr. 88.
 φοινικοῦς L. 33. I. 75.
 φοῖνιξ I. 72. unguentum O. 28.
 φοινίσσεσθαι L. 53.
 φόνος ἀκούσιος Fr. 104.
 φορητόν Fr. 20.
 φόρος L. 55.
 φορτίον La. 11.
 φορυτός T. 49.
 φρέαρ I. 69.
 φρίκη La. 17.
 φρονεῖν S. 22. 44. 47. 72. τοῖς
 ὁμοίοις ἐστὶ Empedocli, et τῷ
 αἵματι eidem S. 10. τῷ αἵματι
 Diogeni S. 39, Democrito S.
 58. φρονῶν Met. 11.
 φρόνησις S. 22. 46. ταυτόν
 τῇ αἰσθήσει Empedocli S. 10.
 φρόνιμος S. 11. Fr. 152.
 φρυγόμενα, τὰ I. 44.
 φρύνη λουομένη T. 15. — ης
 φάρμακα Fr. 175.
 φῦκος Fr. 3.

- φύλλα quaedam esiliunt igni
 superimposita I. 68. odores
 in foliis O. 6. 27.
 φύματα O. 59.
 φύσα I. 35.
 φυσᾶν I. 28. 72.
 φυσικός γένεσις L. 54. I. 6.
 ἀρχαί Fr. 17. 18. μεταβολαί
 I. 1. ὄρεξις Met. 8. -κά σώ-
 ματα σύνθετα Fr. 17.
 φυσιολογία Fr. 51.
 φύσις S. 61. Fr. 171, 12. ὠρι-
 σμένη S. 70. ἰδιώταται L. 40.
 μικτή I. 8. οἰκεία O. 6. ἀορι-
 στος Fr. 46. λογική Fr. 30.
 πυρός I. 1. ἀνέμων V. 1. ἀρ-
 χῆς Met. 4. ὄρεκτοῦ Met. 5.
 τοῦ παντός Met. 18. Fr. 39.
 τοῦ ὅλου Met. 33. κινήσεως
 Fr. 25. ἀπείρον Fr. 46. ἀλ-
 σθητῶν S. 59. 60. 70. 71. —εως
 ἰδιότης I. 9. θεωρία Met. 1.
 ἐξιστάται O. 40. ἡ φ. ἐν κι-
 νῆσει Met. 5. Fr. 18. ὀρέγε-
 ται τοῦ ἀρίστου Met. 31. ἅπαν
 φύσει πρὸς τὸ βέλτιον S. 32.
 φύσει πρότερα Fr. 51. κατὰ
- φύσιν S. 31. 33. 43. παρὰ
 φύσιν S. 33. 43. 83. 84. I. 26.
 φυτά L. 50. V. 2. παντελῶς
 ἀφήρηται τὸ φρονεῖν S. 44.
 —ων ὄσμαί O. 4. 6. S. 20.
 αὔξεισις I. 56. θερμότης γό-
 νιμος ἐν φυτοῖς ἀπὸ ἡλίου I.
 5. 44. — O. 3. Met. 15.
 φυτενομένη χώρα V. 13.
 φώκη Fr. 171, 1. 175.
 φωλεία Fr. 171, 7.
 φωλέοντα Fr. 171, 9. 176—179.
 φωλία O. 63.
 φωνή S. 53. 91. O. 64. natura
 apud Platonem S. 6. 85. De-
 mocratium S. 55. κίνησις τοῦ
 ἀέρος S. 59. ἀθρόος S. 56.
 ὀξεῖα, βαρεῖα S. 85. Fr. 89,
 3. ἀποψοφοῦσα T. 40. ἐκ-
 μελής Fr. 89, 13. —ὼν ἰδιό-
 της Fr. 89, 4. —ῆν μεταβάλ-
 λειν T. 16. 40.
 φῶς S. 18. 37. 54. 80. I. 12.
 a sole I. 5. 6. quomodo se
 habeat ad ignem I. 3.
 φωτεινός Met. 25.
 φωτίζειν I. 30.

X.

- Χάλαζα V. 50. T. 25. 56.
 χαλαζώδης ventus T. 36.
 χαλαῶν Fr. 30.
 χαλικώδης L. 65.
 χαλκεῖον I. 29.
 χαλκεύς L. 16.
 χαλκευτική I. 37.
 χαλκορυχεῖον L. 25. 51.
 χαλκός S. 36. 76. L. 9. 28.
 49. I. 17. 35. 73. O. 71. ξρυ-
 θρός L. 57.
 χαλκοῦς I. 22.
 χάλκωδες χρώμα νεφῶν T. 51.
 χάλκωμα Fr. 89, 10.
 χαρακτηρίζειν Fr. 85.
 χάριν ποιεῖν, gratum esse V. 43.
 χειμάζειν T. 38. 44. 50. Fr.
 174. 7.
- χείμαρρος Fr. 30.
 χειμασία V. 50.
 χειμερίζειν T. 42.
 χειμέριος V. 38. 32.
 χειμερινόν ventorum V. 1.
 βορέας V. 54. σημεῖον T. 11.
 σύνοδοι μηνῶν V. 17.
 χειμών ἀνχηρός T. 24. μα-
 κρός T. 25. —ος σημεῖα T.
 38—49. vis in igni, flamma
 I. 12. in corpus hominis I.
 13. in fontibus I. 16. — V. 13.
 20. 42. 53.
 χεῖρον. μετάβασις εἰς χ. Met. 15.
 χειροπληθῆς L. 21.
 χελιδών T. 15. λευκή T. 39.
 χέλως Fr. 89, 10.
 χήν T. 39.

- χθαμαλός Fr. 30.
 χιονικός T. 42.
 χιονώδης V. 14.
 χιών I. 18. V. 13. 40. T. 24.
 Fr. 159. χιόνος τήξιν αιτία
 ἐτησίων V. 11.
 χιτών in oculis S. 50. in aure
 S. 56.
 χλιαρός S. 25. I. 74. πνία-
 σις Su. 16. ὕδατα πηγαία Fr.
 163.
 χλωροειδής L. 33.
 χλωρός S. 76. 77. 78. I. 30.
 ἄνθη O. 34. ξύλα S. 75. I.
 72. 76.
 χοή O. 23.
 χορευτής Fr. 83.
 χορδαὶ ῥηγνυμέναι V. 58. πα-
 χυτέρα, λεπτότερα Fr. 89, 7.
 χορία Fr. 175.
 χρεία S. 32. O. 14.
 χρεῖσις S. 31.
 χρεῖσμα O. 8. 16. ἐρετρικόν
 O. 28.
 χροά S. 18. 37. 75. 76. L. 14.
 18. 23. 26. 39. 59. I. 31. 39.
 O. 64. Fr. 157. κρατούσα
 S. 27. —ας κάλλος L. 49.
 χροάς μεταβαλλόμενα ζῶα Fr.
 172. 173.
 χροιά Fr. 188.
 χρονίζεσθαι O. 10. 54.
 χρόνιος S. 20. I. 47. O. 14.
 19. V. 5.
 χροσιότης μύρων O. 38.
 χρόνος ἀχώριστος τῆς κινήσε-
 ως apud Platonem Fr. 38.
 χρυσεῖα μέταλλα L. 51. — L.
 26. Fr. 174, 8.
 χρυσίον κατεσθίουσι μῦες Fr.
 174, 8. pro χρυσεῖον L. 32. —
 L. 26. 59.
 χρυσοειδές S. 76.
 χρυσοκόλλα L. 26. 39. in fo-
 dinis metallicis L. 51.
 χρυσόपाστος lapis L. 23.
 χρυσός L. 39. κατάχαλκος L. 40.
 χρυσοῦς L. 18.
 χρῶμα S. 35. 37. 43. 59. L.
 55. 61. O. 64. —φλόξ ἀπό
 τῶν σωμάτων apud Platonem
 S. 5. μικτά S. 17. ἀπλᾶ S.
 73. 76. 79. λαμπρά S. 29.
 ἀσθενῆ, ἰσχυρά S. 73. ἐναν-
 τίον S. 42. ἀπειρα S. 78. σύν-
 θετα S. 82. λίθων L. 4. 6.
 χαλκῶδες T. 51. ξανθόν Do-
 riensium L. 37. pictorum L.
 50. ῥίζιον O. 31. natura apud
 Democritum S. 64. apud Pla-
 tonem S. 86. 91.
 χρώς O. 32. 50. 54. 55. Su. 18.
 χυλός S. 19. 72. 84. 89. O. 5.
 7. 40. natura apud Democri-
 tum S. 64. ἀπειροι S. 78. οί-
 κειος O. 10. οὐδεις ἄσμος
 O. 67. ἄμικτοι O. 65. μοχ-
 θηροί Su. 13. —ῶν γένεσις
 O. 8. δριμύτης Su. 16.
 χυμός S. 25. 37. 68. 82. L. 50.
 O. 6. 64. natura apud Plato-
 nem S. 84. γεώδης S. 84. ἐκ
 μίξεως O. 1. —ῶν ἐστόμια
 O. 7.
 χύσεις αἱμάτων angues gene-
 rant Fr. 174, 6.
 χυτός L. 48. I. 17. κύανος
 L. 55.
 χύτρα L. 54. T. 19.
 χώρα, ἡ τοῦ μέσου Met. 32.
 φυτευομένη V. 13. ἡ πρὸς
 νότον V. 49.
 χωράφια Fr. 171, 7.
 χωρισμός πρὸς τὸν ὄρον
 Fr. 53.

Ψ.

- Ψαθυρός S. 73. 79.
 ψαφαρός S. 66.
 ψεκάδια V. 24.
 ψεκάς Fr. 30.
 ψεῦδος τριχῶς Fr. 85. Fr. 153.
 ψευδάνυμος ἐπίκλησις O. 30.

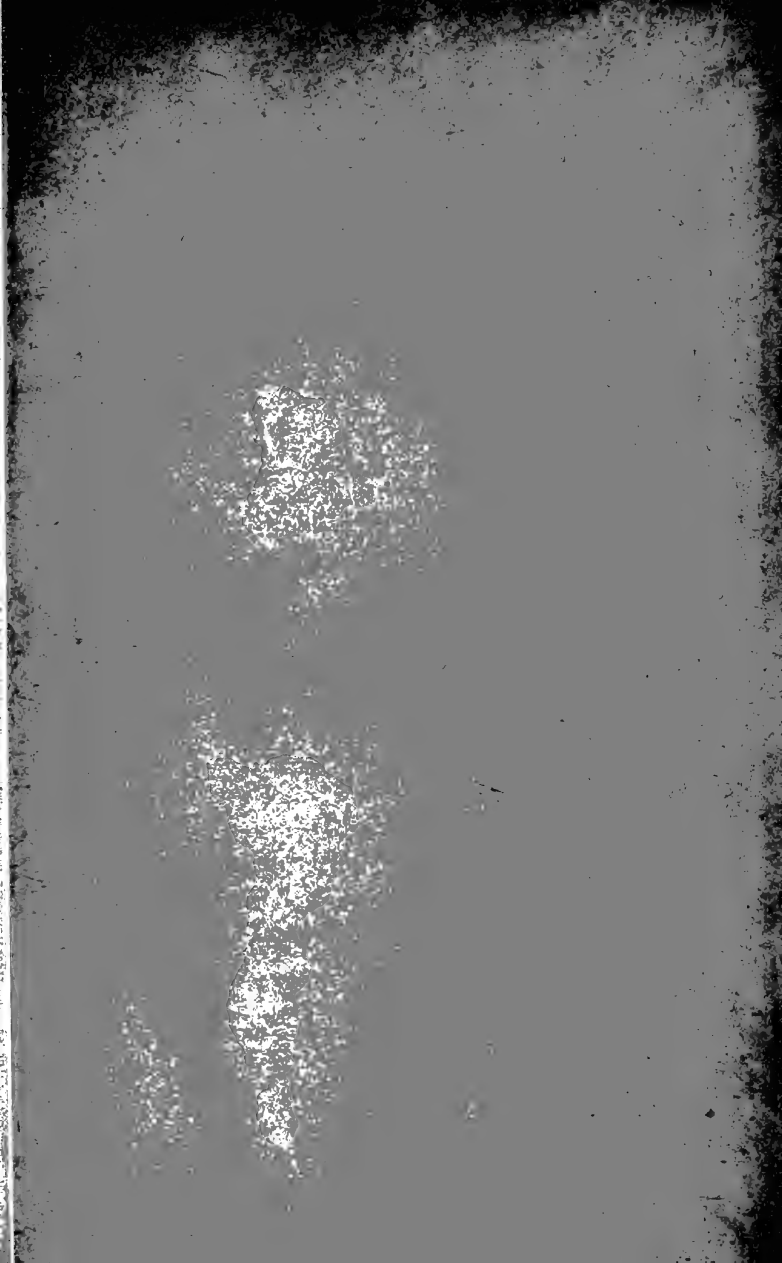
ψηφίς Fr. 30.
 ψηφοειδής φύσις L. 47.
 ψήφος L. 47. —ων πέμπτον
 Fr. 101.
 ψιμύθιον L. 55.
 ψοφεῖν S. 21. T. 30. —ων
 ἀήρ I. 68.
 ψοφοδεής Fr. 189.
 ψόφος S. 9. 21. 28. 35. 41. 57.
 91. ὑπερβάλλοντες S. 29. in
 concrematione ligni etc. I. 68.
 69. κενολημένων V. 58.
 ψύξις V. 35.
 ψυχαγωγεῖα I. 24.
 ψύχειν S. 27. Fr. 46. —εσθαι
 I. 15. Fr. 10, 4.
 ψυχή S. 57. 58. Met. 8. 12. Fr.
 53. —ἦν σῶμα ποιεῖ Democritus
 S. 58. καὶ νοῦς ταύ-

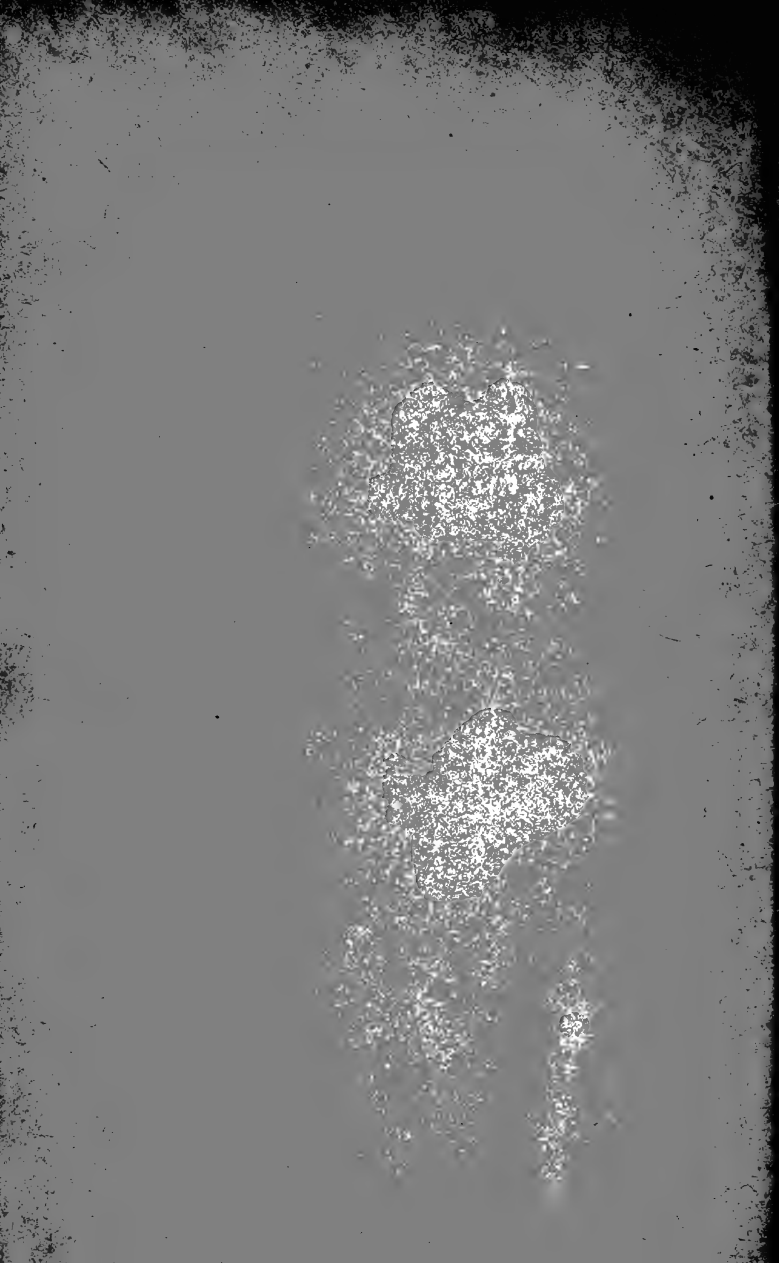
τόν Fr. 42. σχολάζουσα Fr.
 114.
 ψυχογονία Fr. 49.
 ψύχος I. 14.
 ψυχροβαφής O. 22.
 ψυχρολουσία Su. 16.
 ψυχρός. τὸ ψ. S. 27. 59. Fr.
 42. I. 26. 25. 35. —οὔ φύσις
 οὐκ ὑπάρχει S. 63. ἀρχή S.
 71. τὸ ψ. πάθος I. 8. τὸ τοῦ
 πέριξ ἀέρος I. 12. idem effi-
 cit quod calor I. 14. κρατῆ-
 σαν Fr. 163. natura apud
 Platonem S. 83. 87. — in rhe-
 torica Fr. 94.
 ψυχρότης I. 20. ventorum V.
 1. 3.
 ψώρα Su. 14.

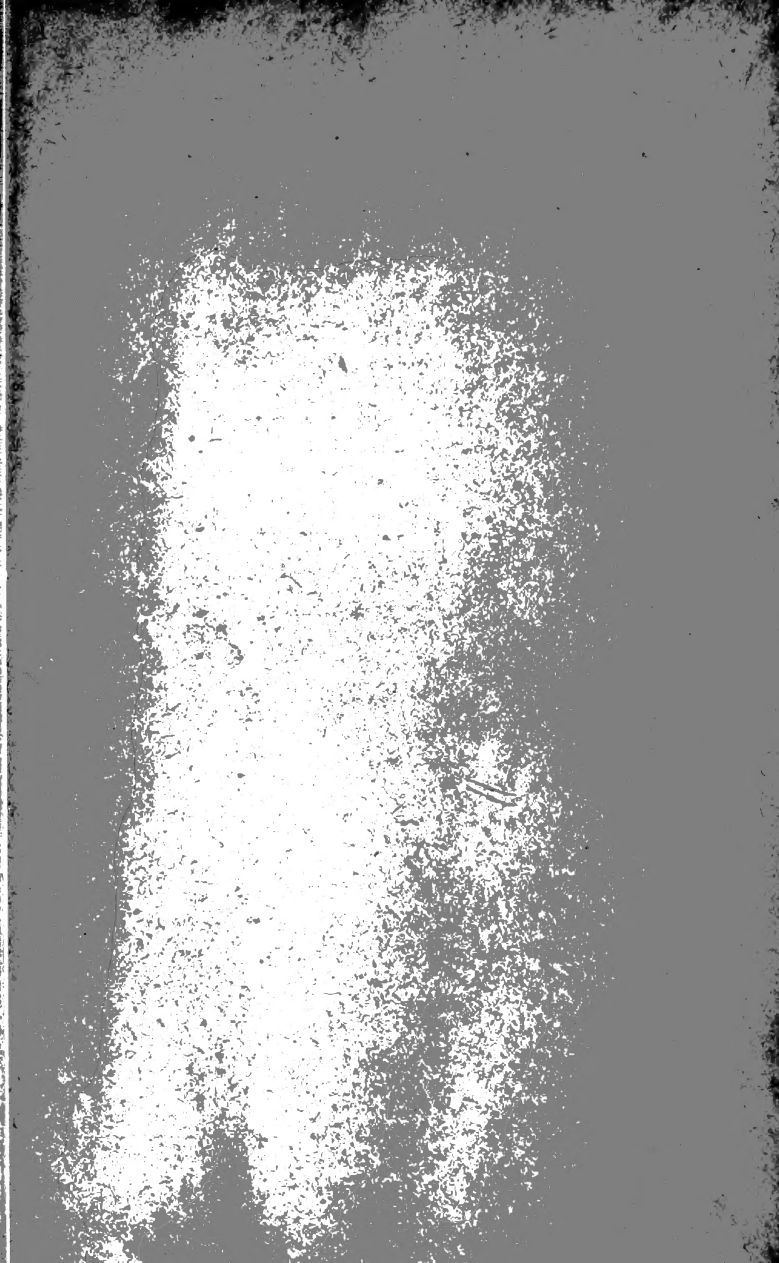
Ω.

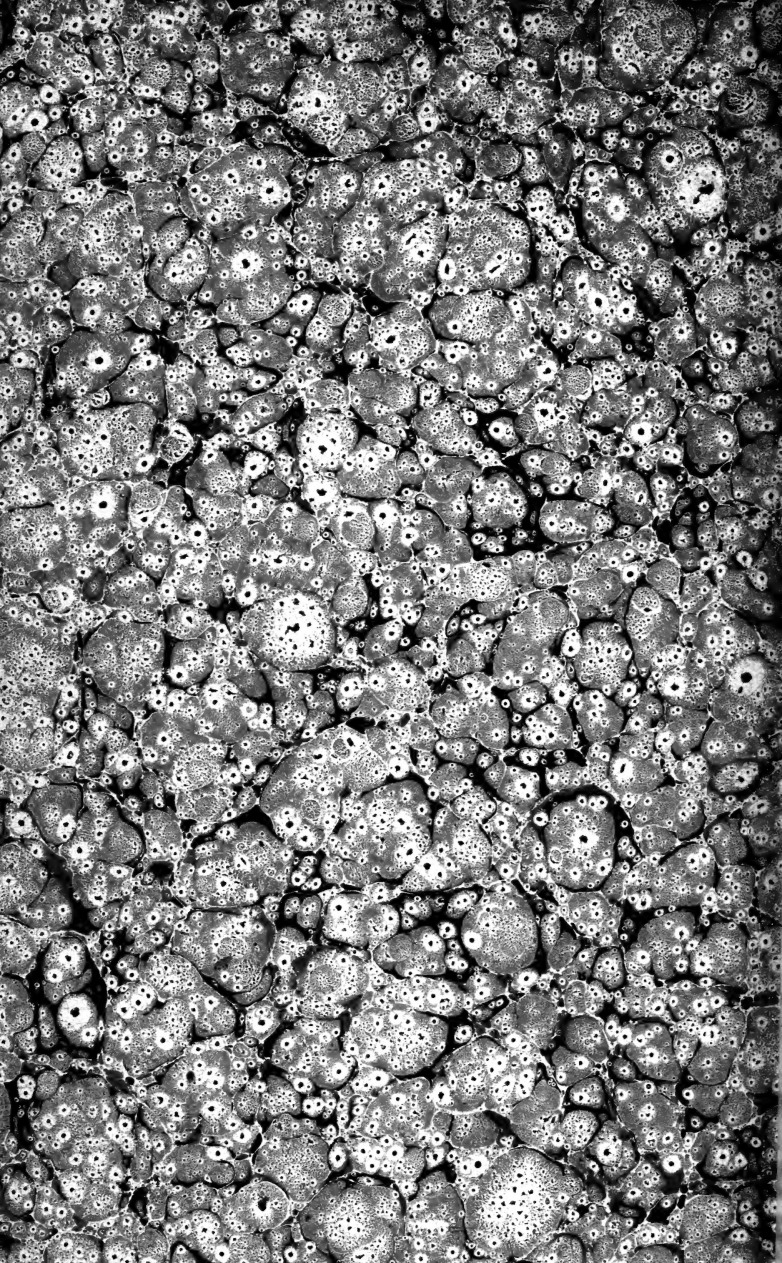
Ωθεῖσθαι S. 52.
 ὠμότης La. 4.
 ὠμοτριβής O. 15.
 ὠμος La. 11.
 ὠμός I. 74.
 ὠνεῖσθαι Fr. 97, 1. 4.
 ὠνή κυρία Fr. 97, 4.
 ὠόν. ὠμά Vert. 2. —οὔ τὸ λευ-
 κόν I. 59.
 ὠρα θερμῆ O. 40. ὄρμη O.

62. ἐτεῖαι O. 68. Met. 15.
 βλαστητικαί O. 63. ἐνιαύσια
 V. 38. καθέστηκεν V. 55. καθ-
 ὄραν πνεῖν V. 1.
 ὠρεσθαι T. 46.
 ὠχρα L. 40. in fodinis me-
 tallicis L. 51. pictoribus ar-
 senici loco est L. 51. 53.
 ὠχρός sol T. 50.

vol. 3

18021

Theophrastus - Opera. vol. 3

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDICAL RESEARCH
59 QUEEN'S PARK ROAD
TORONTO-5, CANADA

18021

